Dženifer Vajner

DOBRI U KREVETU

Cannie Shapiro 1.

Jennifer Weiner: GOOD IN BED

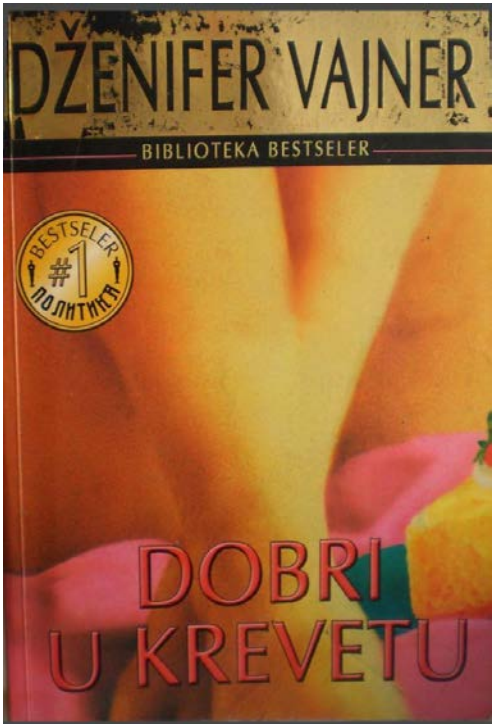

W & N

Dženifer Vajner napisala je vickast i dirljivo iskren roman “Dobri u krevetu”, koji se 40 nedelja nalazio na listi bestselera Njujork Tajmsa, a govori o Keni Šapiro, 28. godišnjoj reporterki koja se bori s muškarcima i viškom kilograma, oplakuje svoje gubitke, ali se i hrabro suočava sa svojom prošlošću, nastojeći da očvrsne i prirpemi se za sva iznenađenja koja život donosi.

Ona voli svoje prijatelje, svog ljubimca Niskina, svoj posao reportera za pop-kulturu za jedan časopis. Čak je sklopila i krhki mir sa svojim nezgrapnim telom. Ali od dana kada otvara ženski časopis i ugleda članak Voleti korpulentniju ženu, potpisanu od strane njenog bivčeg dečka, Keni pada u ponor...Kao i najdivnija godina njenog života.

W & N

Dženifer Vajner DOBRI U KREVETU
Glavni i odgovorni urednik Miličko Mijović
Urednik Radivoie Mikić

Dizajn korica Natalija Petrović

Tehnički urednik Jasmina Živković
NARODNA KNJIGA ALFA 2003.
Copyright © 2001 by Jennifer Weiner

Translation copyright © za SCG ALFA-NARODNA KNJIGA, 2003.

ISBN 86-331-0923-9

Ova publikacija u celini ili u delovima ne sme se umnožavati, preštampavati ili prenositi u bilo kojoj formi ili bilo kojim sredstvom bez dozvole autora ili izdavača niti može biti'na bilo koji drugi način ili bilo kojim drugim sredstvom distribuirana ili umnožavana bez odobrenja izdavača.

Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržava autor i izdavač po odredbama Zakona o autorskim pravima.

W & N

Za moju porodicu

Kuća je tako tužna. Stoji ista,
kao kad je bila napuštena,
uređena po ukusu poslednjih koji su otišli
kao da će ih tako povratiti. Umesto toga,
lišena onih koje bi udomila, ona propada.
Nemajući srca da ih zaboravi,
vraća se svojim počecima radostan pokušaj da stvari izgledaju kao nekad.
Možeš da vidiš kako je bilo: pogledaj te slike i porcelan.
Muziku u klavirskoj stolici. Tu vazu.

Filip Larkin

Ljubav zaista nije, ali zaista, zaista nije onakva kako se opisuje.

Liz Fer

W & N

PRVI DEO

DOBRI U KREVETU

W & N

I

„Jesi li videla“, pitala je Samanta.

Sagla sam se ispred svog kompjutera da urednica ne čuje da obavljam privatan razgovor.

„Videla šta?“

„O, ništa. Nema veze. Pričaćemo kad stigneš kući.“

„Sta je to trebalo da vidim?“, ponovo sam pitala.

„Ništa“, ponovila je Samanta.

„Samanta, nikad me do sada nisi zvala usred bela dana zbog nečeg nebitnog. Hajde, sada. Izgovori sve do kraja.“

Samanta je uzdahnula. „Okej, ali zapamti: nemoj ubiti glasnika.”

Sada sam se već zabrinula.

„Moksi. Novo izdanje. Keni, treba odmah da odeš da ga kupiš.“

„Zašto? Sta se desilo? Da nisam možda jedna od modnih zvezda?“

„Samo idi do hola i uzmi jedan primerak. Biću na vezi.“

To mora da je zaista važno. Samanta, pored toga što mi je najbolja prijateljica, takođe je i spoljni saradnik Luisa, Domela i Fenika. Ona je ta koja obično druge ostavlja da čekaju na vezi ili svojoj sekretarici kaže da im prenesu da je na sastanku. „To je znak slabosti", komentarisala je. Osetila sam kako mi se mali drhtaj straha spušta niz kičmu.

Liftom sam se spustila do hola zgrade Filadelfija igzeminera, mahnula stražaru u prolazu, otišla do malog kioska gde sam našla Moksi na polici zajedno sa ostalim sestrinskim publikacijama, Kosmopoliten, Glamur i Madmoazel. Teško ju je bilo promašiti, i

to sa supermodelom i ustaljenim redosledom bleštećih naslova „Svrši ponovo: kako što lakše doći do višestrukog orgazma“ i „Taktika zadnjice. Četiri pokretača dupeta da vam se zategne zadnjica!“ Posle kratkog premišljanja zgrabila sam kesicu čokoladnih M&M, platila kasirki koja je žvakala žvaku, i otišla gore.

Samanta je još uvek čekala. „Strana sto trideset i druga“, rekla je.

Sela sam, ubacila nekoliko kockica čokolade u usta i okrenula 132. stranu, preko koje se pružao naslov „Dobri u krevetu", uobičajena rubrika osmišljena tako da prosečnom čitaocu pomogne da razume šta je sledeće na umu tipu koji je piše... ili šta nije, sve zavisi od situacije. U prvi mah, moje oči nisu mogle da odgonetnu smisao tih slova. Konačno, počela su da se slažu. „Voleti debelu ženu“, bio je naslov članka Brusa Gubermana. Brus Guberman je bio moj dečko već preko tri godine, dok pre tri meseca nismo odlučili da napravimo pauzu. A debela žena, pretpostavljam, bila sam ja.

Znate ono kad čitate neku knjigu strave i užasa a glavni lik kaže, „Učinilo mi se kao da mi je srce stalo“? E, sada sam ja imala takav osećaj. Stvarno. Zatim sam opet osetila kako se puls vratio u moje zglobove, u moj vrat, u moje prste. Dizala mi se kosa na glavi. Ruke su mi postale hladne kao led. U ušima sam mogla da čujem kako mi struji krv, dok sam čitala prvi red članka: „Nikad neću zaboraviti dan kad sam saznao da moja devojka ima više kilograma od mene.“

Samantin glas je izgledao kao da dolazi iz daljine, velike daljine.

„Keni, Keni, jesi li tu?“

„Ubiću ga!“, zagrcnula sam se.

„Diši duboko“, savetovala je Samanta. „Udahni na nos i izdahni na usta.“

Betsi, moja urednica, dobacila mi je zagonetan pogled preko pregrade koja je delila naša dva stola. „Je l ti dobro?“, izgovarala je ustima, bez glasa. Čvrsto sam zatvorila oči. Moja slušalica je nekako završila na itisonu. „Diši!“, mogla sam da čujem

Samantu, njen glas kao mali eho sa poda. Krkljala sam i hvatala dah. Mogla sam da osetim mrvice čokolade na svojim zubima. Mogla sam da vidim citat izdvojen roze markerom čija su slova vrištala sa sredine stranice. „Voleti debelu ženu“, napisao je Brus, „to je čin hrabrosti u našem svetu.“

„Ne mogu da verujem! Ne mogu da verujem da je ovako nešto uradio! Ubiću ga!“

Betsi je već napravila jedan krug oko mog stola pokušavajući da preko mog ramena zaviri u magazin na mom krilu, a Gebi, moja zlobna koleginica, gledala je prema nama. Suzila je svoje usađene braon oči u potrazi za nekim znacima nesreće, debeli prsti već su zauzeli pozu iznad tastature kako bi odmah mogla da pošalje loše vesti svojim tračarama. Naglo sam zaklopila magazin. Uspela sam duboko da udahnem, i odmahnula Betsi koja je zatim sela na svoje mesto.

Samanta je čekala. „Nisi znala?“

„Šta to nisam znala? Da je pomisao na zabavljanje sa mnom bio čin hrabrosti?”, pokušala sam zlobno udisanje na nos.

„Trebalo je da pokuša da se stavi u moju kožu.“

„Dakle nisi znala da je dobio posao u Moksiju.“

Brzo sam okrenula prednju stranu, sa impresumom saradnika i njihovim cmo-belim ,,umetničkim“ portretima. I tamo sam našla Brusa, sa njegovom kosom do ramena koja leti usled najverovatnije veštačkog vetra. Izgledao je, pomislila sam nehumano, kao Jani. „Kolumnista ’Dobri u krevetu’ Brus Guberman ovog meseca se pridružio timu Moksija. Nezavisni pisac iz Nju Džerzija, Guberman trenutno radi na svom prvom romanu.“

„Svom prvom romanuT, izgovorila sam. Mada, može se reći da mi je glas više ličio na cičanje. Glave su se okrenule. Vireći preko pregrade, Betsi je ponovo izgledala zabrinuto a Gebi je počela da kuca. ,,Ta lažljiva vreća govana!”

„Nisam znala da piše roman“, rekla je Samanta, nesumnjivo očajnički želeći da promeni temu.

„On je jedva u stanju da napiše zahvalnicu”, rekla sam, okrećući ponovo 132. stranicu.

„Nikad nisam razmišljao o tome da bih mogao da lovim debeljuce“, čitala sam. „Ali kad sam upoznao K., pao sam na njenu duhovitost, njen smeh, sjaj u njenim očima. Doneo sam odluku da bih mogao da naučim da živim sa njenim tetom"

„UBIĆU GA!“

„Pa ubij ga već jednom i umukni više o tome", mrmljala je Gebi, podižući uz nos naočare sa debelim staklima.

Betsi je ponovo bila na nogama, a moje ruke su se tresle i odjednom se sve M&M čokoladice nađoše svuda po podu, mrveći se pod točkićima moje stolice.

„Moram da idem", rekla sam Samanti, i spustila slušalicu.

„Dobro sam", rekla sam Betsi. Zabrinuto me je pogledala a onda se povukla.

Tri puta sam okretala brojčanik telefona dok nisam pogodila Brusov broj, a kad sam čula njegovu poruku koja me mirno informiše da nije u mogućnosti da razgovara sa mnom, potpuno sam izgubila živce, spustila slušalicu, a onda ponovo pozvala Samantu.

„Dobri u krevetu, malo sutra", rekla sam. „Trebalo bi da zovem njegovog urednika. On se lažno predstavio. Mislim, da li mu je uopšte proverio preporuke? Mene niko nije obavestio?"

„To iz tebe govori bes", rekla je Samanta. Otkad je počela da se zabavlja sa instruktorom joge, počela je mnogo da filozofira.

„Lovac na debeljuce?", rekla sam. Mogla sam da osetim kako me suze peku iza očnih kapaka. „Kako je to samo mogao da mi uradi?"

„Da li si pročitala ceo članak?”

„Samo malo početak.”

„Možda ne bi trebalo dalje da ga čitaš.“

„Postaje još gore?“

Samanta je uzdahnula. „Da li zaista želiš da znaš?“

„Ne. Da. Ne.“ zastala sam. Samanta je čekala. „Da. Reci mi.“

Samanta je ponovo uzdahnula. „On te naziva... Levinskijevka.“

„Po pitanju mog tela ili mog pušenja?”, pokušala sam da se nasmejem, ali se na kraju čuo prigušen jecaj.

„Zatim dalje govori, govori o tvojoj... čekaj da pronađem.

Tvojoj ’preobilnosti’.“

„O, bože.“

„Rekao je da si sočna”, Samanta me 'je tešila. „I jedra. To nije loša reč, zar ne?“

„Bože, ništa od toga nije mi pomenuo sve vreme našeg zabavljanja...”

„Ti si ga šutnula. On je ljut na tebe“, rekla je Samanta.

„Ja ga nisam šutnula!”, uzviknula sam. „Samo smo na pauzi! A on se složio da je to dobra ideja!“

„Pa, šta je drugo mogao da uradi?”, rekla je Samanta. „Ti kažeš, ’Mislim da nam je potrebno neko vreme da se razdvojimo’, a on ili pristaje i odlazi zadržavajući ono malo dostojanstva što mu je preostalo ili te moli da ga ne ostavljaš izgledajući patetično. On je, dakle, izabrao onu dostojanstveniju varijantu.“

Prošla sam rukom kroz svoju dugu braon kosu i pokušala da procenim veličinu užasa. Ko je sve još video ovo? Ko je sve bio svestan da se K. odnosi na mene? Da li je ovo pokazao svim svojim prijateljima? Nije li i moja sestra to videla? Da nije, bože sačuvaj, i moja majka?

„Moram da idem“, ponovo sam rekla Samanti. Spustila sam slušalicu i ustala, prelazeći pogledom preko prostorije za novinare Filadelfija igzeminera – većina uglavnom srednjih godina, većina belei, tipkaju po svojim kompjuterima, ili okupljeni oko televizora gledaju Si-En-En.

„Da li neko zna nešto o tome šta je potrebno za dobijanje oružja u ovoj državi?“, pitala sam celu sobu.

„Radimo na seriji”, rekao je Leri, urednik gradske rubrike – jedan mali bradonja, zbunjenog pogleda, čovek koji je sve primao apsolutno ozbiljno. „Ali mislim da su zakoni prilično fleksibilni."

„Mora da se čeka dve nedelje“, piskavim glasom je rekao jedan od sportskih reportera.

„To je samo u slučaju da imaš ispod dvadeset i pet godina“, dodao je pomoćnik glavnog urednika.

„Misliš na iznajmljivanje automobila”, prezrivo je rekao onaj sportski tip.

„Vratićemo ti se ponovo, Keni“, rekao je Leri. „Je l ti se žuri?“

„Na neki način.“ Sela sam, pa opet ustala. „Pensilvanija ima smrtnu kaznu, je l tako?“

„Radimo na seriji”, rekao je Leri bez osmeha.

„O, nema veze“, odgovorila sam, ponovo sela i pozvala Samantu.

„Znaš šta? Neću da ga ubijem. Smrt je isuviše blaga za njega.”

„Šta god želiš to i uradi”, rekla je Samanta lojalno.

„Hoćeš li doći kod mene večeras? Smestićemo mu zasedu na njegovom parkingu.”

„I šta ćemo onda da uradimo?“

„To ću smisliti na putu do tamo“, rekla sam.

Brusa Gubermana sam upoznala na zabavi, na kojoj sam se osećala kao da sam upala na scenu nečijeg tužnog života. Nikad ranije nisam upoznala momka u nekom društvu koji je toliko bio oduševljen sa mnom da me je zapravo na licu mesta pitao da krenemo da se zabavljamo. Moj stil je da najpre savladam njihov otpor svojom duhovitošću, šarmom, i obično domaćom večerom sa pečenim piletom začinjenim belim lukom i ružmarinom, u glavnoj ulozi. Brusu nije bilo potrebno pile. S njim je bilo lako.

Smestila sam se u ugao dnevne sobe odakle sam imala dobar pogled a uz to i zgodan prilaz ljutom umaku od artičoke. Zabavljala sam se imitirajući najbolje što sam umela Tanju, životnu partnerku moje majke, pokušavajući da pojedem krak kraljevskog raka s Aljaske dok mi se ruka nemarno kretala. Tako se desilo i prvi put kad sam ugledala Brusa: jedna ruka mi je bila zaglavljena na grudima, jer je takav bio stil mlataranja, usta su mi bila širom otvorena, a vrat savijen pod naročito grotesknim uglom dok sam pokušavala da usisam zamišljeno meso iz svoje zamišljene kandže. Upravo sam bila u fazi da je noga raka slučajno zaglavljena u mojoj desnoj nozdrvi i, čini mi se, na obrazu sam imala ljutog umaka od artičoke, kad mi je Brus prišao. Bio je visok, preplanuo, sa šiljatom bradicom i prljavo-plavim konjskim repom i sa mekim braon očima.

„Hm, izvinite',„ rekao je, „jeste li dobro?“

Pogledavši ga podigla sam obrve. „Dobro sam.“ „Izgledali ste nekako...“ Njegov prijatan glas, možda malčice visok, utihnuo je.

„Ćaknuto?”

„Jednom prilikom sam gledao izvesnu osobu koja je doživela infarkt", rekao mi je. „Počelo je isto tako.“

Moja prijateljica Brajani se konačno povratila od smeha. Brišući oči, zgrabila ga je za ruku. „Brus, ovo je Keni“, rekla je. „Keni je samo nekog imitirala.“

„O“, rekao je Brus, i stajao tu, osećajući se očigledno glupo.

„Nema razloga za brigu”, rekla sam. „Dobro je što ste me prekinuli, već sam postajala malo nepristojna.”

„O“, ponovo je rekao Brus.

Nastavila sam sa pričanjem. „Vidiš, pokušavam da budem bolja. To mi je jedno od novogodišnjih odluka.”

„Sada je februar”, skrenuo mi je pažnju.

„Ja sporo započinjem stvari.“

„Pa“, rekao je, „barem pokušavaš.” Nasmešio mi se i otišao.

Ostatak zabave provela sam sastavljajući kockice o njemu. Došao je sa tipom koga je Brajani upoznala na postdiplomskim studijama. Dobra vest: bio je postdiplomac, što je značilo da je razumno pametan, i Jevrejin, baš kao ja. Imao je dvadeset i sedam godina a ja dvadeset i pet. To je odgovaralo. „Uz to je i smešan”, rekla je Brajani, pre nego što mi je saopštila lošu vest: Brus radi na svojoj disertaciji već tri godine, a možda i duže, i živi u centru Nju Džerzija, više od sat vremena od nas, izdržava se od honorarnog rada i podučavanja povremene gomile studenata prve godine, preživljava od stipendije, male školarine, i najvećim delom od novca svojih roditelja.

„Geografski nepoželjan”, izgovorila je Brajani.

„Lepe ruke”, rekla sam joj. „Lepi zubi.”

„On je vegetarijanac”, dodala je.

Trepnula sam. „Koliko dugo?”

„Otkako je diplomirao.”

„Hmm. Pa, možda bih mogla nekako da ga dovedem u red.”

„On je...” Bajanin glas je zamro.

„Pušten uslovno iz zatvora?”, zezala sam se. „Ovisnik od

tableta za bolove?”

„Nekako je nezreo”, konačno je rekla.

„On je tip”, rekla sam sležući ramenima. „Zar nisu svi isti?”

Smejala se. „A on je dobar tip”, rekla je. „Razgovaraj s njim. Videćeš.”

Cele te večeri sam ga posmatrala i osećala kako i on mene gleda. Ali ništa nije rekao sve dok društvo na zabavi nije počelo da se razilazi, a ja sam pošla kući osećajući se i više nego razočaranom. Već duže vreme nisam videla nekog ko bi mi se dopao; a visok, lepih ruku, lepih belih zuba, postdiplomac, Brus je izgledao, bar spolja gledano, kao dobra prilika.

Ali kad sam čula korake iza sebe, nisam više razmišljala o njemu. Pomišljala sam na sve ono što žena koja živi u gradu može da pomisli kad čuje brze korake koji joj se približavaju a ponoć je već prošla, i nalazi se u mraku između dva osvetljena mesta. Brzo sam prešla pogledom unaokolo dok sam tražila „meis“ napadač na privesku za ključeve. Razmišljala sam da njime privremeno onesposobim bilo koga ko mi se približi, da razbijem jedan od prozora automobila, u nadi da će alarm da proradi, vrištaću ’krvavo ubistvo’ i pobeći ću.

„Keni?“

Brzo sam se okrenula. I eto njega, sramežljivo mi se osmehujući. „Hej“, rekao je, smejući se pomalo i zbog mog vidljivog straha. Otpratio me je kući. Dala sam mu broj telefona. Zvao me je sledeće večeri, pričali smo tri sata o svemu: o koledžu, roditeljima, njegovoj disertaciji, o budućnosti časopisa. „Želim da te vidim“, rekao mi je u jedan sat po ponoći, kad sam već pomišljala da ću sledećeg dana izgledati kao olupina ako i dalje nastavimo da pričamo.

„Onda, videćemo se“ rekla sam.

„Ne“, rekao je Brus. „Sada.“

I dva sata kasnije, posle pogrešnog skretanja sa Frenklinovog mosta, ponovo se našao na mojim vratima: nekako veći nego što ga se sećam, u kariranoj košulji i trenerci, noseći pod rukom savijenu vreću za spavanje koja je mirisala na letnji kamp, smešeći se stidljivo. I to je bilo to.

W & N

A sada, više od tri godine nakon našeg prvog poljupca, tri meseca nakon našeg hajde-da-pauziramo-vezu, i četiri sata nakon što sam saznala da je ćelom svetu koji čita časopis saopštio da sam debela žena, Brus je žmirkao prema meni preko parkinga koji se nalazio ispred njegovog apartmana gde je pristao da se susreće sa mnom. Dva puta je žmirnuo onako kao kad je nervozan. Ruke su mu bile pune stvari. Tu je bila jedna plava plastična činija sa psećom hranom koju sam držala u apartmanu za svog psa, Nifkina. Tamo, u crvenom drvenom ramu, bila je naša fotografija na vrhu stene na Blok Ajlendu. Tu je bila i jedna minđuša, srebrna alka koja je već mesecima stajala na njegovom noćnom stočiću. Zatim su se tu našle i tri zokne, poluprazna flašica „šanela“. Tamponi. Četkica za zube. Sitnice nakupljene tokom tri godine koje su bile šutirane pod krevet, ili su propadale kroz otvore na kauču. Brus je naš randevú očigledno video kao šansu da jednim udarcem ubije dve muve – da podnese moj bes zbog „Dobri u krevetu" i da mi vrati moje stvari. Zbog toga sam imala osećaj kao da me je udario u grudi, dok sam gledala svoje ženske drangulije nabacane na gomilu u kartonskoj kutiji za „čivas“ koju je verovatno pokupio vraćajući se s posla – i fizički dokaz da smo zaista, uistinu raskinuli.

„Keni“, rekao je hladno, još u vek žmirkajući i otvarajući oči na način koji mi se praktično gadio.

„Brus“, rekla sam, pokušavajući da suzdržim drhtanje svog glasa. „Kako napreduje taj roman? Hoću li i u njemu biti glavna junakinja?”

Podigao je obrvu, ali ništa nije rekao. „Podseti me“, rekla sam. „Kad sam ja to u našem odnosu pristala da podeliš naše intimne detalje sa nekoliko miliona čitalaca?” Brus je slegao ramenima. „Nismo više u bilo kakvoj vezi.“ „Mi smo u zamrznutoj vezi“, rekla sam.

Brus mi je uputio jedan mali, samouvereni osmeh. „Ma hajde, Keni. Oboje znamo šta je to zapravo značilo.“ „Značilo je upravo ono što sam i rekla“, izgovorila sam gledajući ga uporno. „Izgleda da je to tako bilo shvaćeno samo s jedne strane.“

„Štagod“, rekao je Brus, pokušavajući da mi natovari sve stvari

na ruke. „Ne znam zašto si tako uznemirena. Nisam rekao ništa loše.“ Ispravio je svoja ramena. „Zapravo sam mislio da je članak prilično dobar.“

Ovo je bio jedan od retkih trenutaka mog odraslog života kad sam ostala bukvalno bez reči. „Jesi li ti na drogama?“, pitala sam. Za Brusa, to je bilo više nego retoričko pitanje.

„U časopisu si me nazvao debelom. Napravio šalu na moj račun. I dalje misliš da ništa loše nisi uradio?"

„Suoči se s tim Keni“, rekao je. „Debela si.“ Spustio je glavu. „Ali to ne znači da te nisam voleo.“

Kutija tampona odskočila je sa njegove glave i rasula se po parkingu.

„E, baš lepo“, rekao je Brus.

„Ti si jedno apsolutno kopile.” Oblizala sam usne, dišući duboko. Šake su mi se tresle. Ruke su mi se oduzele. Slika se odbila o njegovo rame, potom se našla na zemlji u paramparčadima. „Ne mogu da verujem da sam ikad ozbiljno mogla da mislim da se udam za tebe.“

Brus je slegao ramenima, sagao se, skupljajući na gomilu ženske zaštitne stvari i parčiće drveta i stakla u svoje šake da bi ih ponovo izručio u kutiju. Našu sliku je ostavio da i dalje leži na zemlji.

„Ovo je najzlobnija stvar koju mi je iko ikad učinio”, rekla sam kroz grlo koje se stezalo od suza. „Želim da to znaš.“ Ali čak i dok su reči samo izlazile iz mojih usta, znala sam da nisu iskrene. Sve u svemu, kad vratim film unazad, nesumnjivo mi je bilo gore onda kad nas je otac napustio. Što je jedna od mnogih stvari koje su škripale u vezi sa mojim ocem – zauvek me je lišio sposobnosti da drugom čoveku kažem, ’Ovo je nešto najgore što mi se ikad desilo’ a da to zaista i mislim.

Brus je ponovo slegao ramenima. „Ne moram više da se brinem o tome kako se ti osećaš. Sama si to htela.“ Ispravio se. Nadala sam se da će biti ljut – čak, strastven – ali sve što sam od njega dobila bilo je ovo ljuto, pokroviteljski mimo. „Seti se samo da si ti ona koja je ovo htela?“

„Ja sam htela da napravimo pauzu. Htela sam da imam vremena da razmislim o svemu. Trebalo je samo da te šutnem“, rekla sam. „Ti si....“ I opet sam zastala ne nalazeći prave reci, tražeći nešto najgore što bih mogla da mu kažem, neku reč zbog koje bi se osećao bar malčice onako grozno i ljutito i osramoćeno kao što sam se ja osećala. „Ti si tako mali“, konačno sam rekla, natapajući tu reč najfinijom mržnjom koju sam mogla da izrazim, da bi bilo jasno da mislim da je mali duhom, kao i u onim drugim stvarima.

On na to ništa nije odgovorio. Nije me čak ni pogledao. Samo se okrenuo i otišao.

Samanta nije gasila auto. „Jesi li dobro?“, pitala me je dok sam se smeštala na sedište do nje pritiskajući kutiju na grudi. Tiho sam klimnula glavom. Samanta je verovatno mislila da sam smešna. Ali ovo nije bila situacija u kojoj sam očekivala od nje saosećanje. Samanta je bila visoka metar i sedamdeset osam; izrazito crne kose, bledog tena i visoko izvajanih jagodica, podsećala je na mladu Anđeliku Hjuston. A uz to je i tanka. Bezbrižno, beskonačno mršava. Da joj se ponudi bilo koja hrana ovoga sveta, ona bi od svega uzela savršeno svežu breskvu i raženi tost. Da mi nije najbolja prijateljica, mrzela bih je, pa čak i pored toga što mi je najbolja prijateljica, ponekad mi je teško da ne zavidim nekome ko može ili da uzme hranu ili da je ostavi, dok je ja skoro uopšte ne odbijam a potom, takođe, pojedem i njenu porciju, kad ona to više ne može. Jedini problem koji su joj njeno lice i linija pričinjavili jeste previše muške pažnje. Nikad ne bih mogla da joj objasnim kako to izgleda živeti u telu kao što je moje.

Preletela je pogledom preko mene.

„Znači, hm, pretpostavljam da je ta stvar sa vama dvoma završena?”

„Pogodila si“, beživotno sam joj rekla. U ušima sam osećala ukus pepela, moja koža se odražavala u retrovizoru kao veoma bleda i potrešena. Zagledala sam se u kartonsku kutiju, u moje minđuše, moje knjige, i karmin za koji sam mislila da sam ga zauvek izgubila.

„Jesi li dobro?“, pitala je nežno Samanta.

„Dobro sam.“

„Da li želiš neko piće? Možda neku večeru? Hoćeš li da odgledamo neki film?“

Čvršće sam zagrlila kutiju i zatvorila oči da ne bih morala da gledam gde se nalazimo, i da ne moram da gledam kako se kola udaljavaju putem koji me je nekad vodio do njega. „Mislim da mi je jedina želja da idem kući.“

Moja telefonska sekretarica je uporno treptala kad sam se vratila u svoj stan. Ignorisala sam je. Otarasila sam se svoje radne odeće, navukla trenerku i majicu kratkih rukava i bosonoga otapkala u kuhinju. Iz friza sam uzela bocu sa zaleđenom limunadom. Sa najviše police u ostavi skinula sam pola litre tekile. Sve sam to strpala u mikser, zgrabila kašiku, duboko udahnula, glasno srknula, smestila se na svoju tamnoplavu sofu i prisilila sebe da počnem da čitam.

Voleti debelu ženu

Brus Guberman

Nikad neću zaboraviti dan kad sam otkrio da moja devojka ima više kilograma od mene.

Izašla je da se provoza biciklom a ja sam ostao kod kuće da gledam fudbal, listajući magazine ispod njenog stočića za kafu, kad sam pronašao njenu fasciklu sa kontrolom težine – zabeleške debljine dlana o tome šta je sve pojela, kad i šta je sledeće planirala da pojede i da li je pila svojih osam čaša vode dnevno. Tamo je bilo njeno ime. Njen matični broj. I njena težina, koju ovde, kao jedan džentlmen, ne mogu da saopštim. Dovoljno će biti da kažem da me je cifra zapanjila.

Znao sam da je K. debela devojka. Sigurno deblja i od mnogih žena koje sam video na televiziji, koje skakuću u kupaćim kostimima ili onih lakih, kao trska, u TV serijama ili medicinskim dramama. U svakom slučaju, deblja od bilo koje žene s kojom sam se ranije zabavljao.

Šta, prezrivo sam pomislila. Pa ja više vredim od obe tvoje prethodne?

Nikad nisam mislio da ću biti lovac na debeljuce. Ali kad sam upoznao K., pao sam na njenu duhovitost, njen smeh, njene sjajne oči. Njeno telo, odlučio sam, to je nešto sa čim ću naučiti da živim.

Ramena su joj isto toliko široka koliko i moja, ruke su nam bile skoro iste veličine, i počevši od grudi preko stomaka, kukova i butina, sva je bila u slatkim oblinama i toplo podatna. Osećao sam se tako sigurno dok sam je grlio. Nekako kao da sam kod kuće.

Ali izlasci s njom ni izdaleka nisu bili tako prijatni. Možda zbog toga što sam primećivao izraze lica ljudi u okolini koja su sopštavala šta je društveno prihvatljivo, čime se diktira šta bi to muškarci trebalo da žele i kako bi to žene morale da izgledaju. Možda mi je teško padalo kako ona reaguje na to. K. je bila verni i odvažni borac u svetu telesa. Visoka metar i sedamdeset pet, građe jednog razbijača i težine koja bi joj odmah obezbedila mesto u prvoj postavi nekog profesionalnog ragbi tima, K. nije mogla da izbegne da ne bude primećena. Ali znam da čak i ako bi to bilo moguće, bar nakratko, da se sa uvek povijenim ramenima i opuštenošću i bezobličnim crnim džemperima izbriše iz fizičkog sveta, trenutno bi nestala i ona kao ličnost. Nije cenila baš one stvari koje sam voleo na njoj, njenu korpulentnost, njene izazovne, jedre obline.

Ma koliko često da sam joj rekao da je lepa, znam da mi nikad nije poverovala. Bez obzira na to koliko puta sam joj ponovio da konfekcijski broj nije važan, znao sam da je njoj to bilo izuzetno važno. Moj glas je bio usamljen u odnosu na pregršt suprotnih glasova u svetu. Mogao sam da osetim njen stid kao opipljivu stvar, dok šeta pored nas na ulici, povijena među nama ostalima u bioskopu, u grču je čekala da joj neko kaže onu za nju najprljaviju reč koju zna: debela.

A znao sam da to nije paranoja. Stalno se iznova ponavlja to da je gojaznost poslednja prihvatljiva predrasuda, da su jedino debeli ljudi sigurna meta u našem politički korektnom svetu. Ako

izlazite sa ženom koja nosi najveće brojeve, videćete i sami koliko je to tačno. Primetićete kako je ljudi gledaju, i kako gledaju na vas zato što ste s njom. Pokušaćete da joj kupite donji veš za Dan zaljubljenih i shvatićete da se brojevi završavaju tamo gde počinje njena veličina. Svaki put kad izađete u restoran gledaćete je kako se muči, lomeći se između onoga što želi i što će dopustiti sebi da naruči, onoga što će pojesti i onoga što će dopustiti sebi da bude viđena da jede na javnom mestu.

I u odnosu na ono što će dopustiti sebi da kaže.

Sećam se kad se pročula priča o Moniki Levinski i kad je K., kao novinski reporter, napisala strastvenu odbranu intemiste u Beloj kući koju je izdala Linda Trip u Vašingtonu, i još gore izneverili njeni prijatelji na Beverli Hilsu, koji su magazinima *Insajd edišn* i *Pipi* užurbano prodavali svoje uspomene na Moniku iz srednje škole. Nakon objavljivanja članka, K. je dobila dosta i-mejlova punih mržnje, među kojima se nalazilo pismo nekog tipa koje je počinjalo: „Po onome što si napisala mogu da pretpostavim da si debela i da te niko ne voli.“ I zbog tog pisma – te reči – uznemirila se više nego od bilo čega što joj je neko drugi mogao da kaže. Činilo se da ako je to i istina – onaj deo sa debljinom – onda i ono „da je niko ne voli“ mora da je takođe istina. Ispada kao da je gore biti Levinskijevka nego izdajnik, ili čak neko ko je glup. Kao da je zločin imati prekomemu težinu. Voleti debelu ženu je čin hrabrosti u ovom svetu, a možda je čak i beznadežno. Zato što sam voleći K., znao da volim nekoga ko nije verovao da je ona sama vredna bilo čije ljubavi.

A sada kad je sve gotovo, ne znam gde da usmerim svoju ljutnju i tugu. Da li na svet koji ju je doveo do toga da se toliko stidi svoga tela ili na nju i na to da li je bila poželjna. Na K. zato što nije bila dovoljno jaka da prevaziđe ono što joj je svet govorio. Ili na samoga sebe, zato što nisam dovoljno voleo K. da bih je ubedio da veruje u sebe.

Plakala sam listajući stranice o venčanjima slavnih ličnosti, zatim sam se skljokala na pod ispred kauča, suze su mi se

kotrljale niz bradu i natapale mi košulju dok sam pogledom prelazila od jednog do drugog supermodela mršavih kao čačkalice, kako izjavljuju „Da“. Plakala sam za Brusom koji me je razumeo mnogo bolje nego što sam to mogla da zamislim i možda me voleo više nego što to zaslužujem. Možda je on bio sve što sam ikad želela, ono čemu sam se nadala. Možda je mogao da mi bude i muž a ja sam mu dala korpu.

Ja sam ga zauvek izgubila. Njega i njegovu porodicu – jedna od onih stvari koje sam najviše volela kod Brusa. Njegovi roditelji su bili ono što bi Džun i Vord bili da su bili Jevreji i živeli u Nju Džerziju devedesetih godina. Njegov otac, koji je uvek imao zaliske na obrazima i oči isto toliko blage kao Brusove, bio je dermatolog. Njegova porodica mu je pričinjavala radost. Ne znam kako drugačije to da kažem, ili koliko me je to zapanjilo. S obzirom na moje iskustvo sa vlastitim ocem, dok sam gledala Bernarda Gubermana činilo mi se kao da gledam nekog marsovca. *On je zapravo voleo svoje dete!* Divila sam mu se. *On je zaista hteo da bude s njim! On se seća stvari iz Brus ovog života!* To što sam se dopala Bernardu može se takođe pripisati manje njegovim osećanjima u vezi sa mojom ličnošću i više je povezano s tim što sam a) Jevrejka, i time potencijalna udavača; b) dobro zarađujem, pa stoga nemam pretenzija na njihovu gomilu zlata; i c) izvor sam sreće njegovom sinu. U svakom slučaju, nije me bilo briga zašto je bio tako fin prema meni. Samo sam se baškarila u njegovoj ljubaznosti kad god sam mogla.

Brusova majka Odri bila je previše opterećena manikiranjem noktiju u boju za koju joj ja prenesem da će biti u Vo*gu* sledećeg meseca, savršeno stilizovane kose, kuće pune kristala i belog itisona kao i sedam savršeno čistih kupatila. Svaod-ukusa Odri, tako sam je zvala pred svojim prijateljima. Ali kad bi se najzad obavili razgovori u vezi sa manikiram, Odri je takođe bila fina. Završila je za učiteljicu, ali kad sam je upoznala već je odavno imala za sobom zarađivanje-za-život fazu i već dugo je bila uposlena kao žena, majka i volonter – večiti član udruženja roditelja, učitelja, vođa kluba izviđača, i predsednik Hadasa, neko na koga se uvek može računati pri organizovanju razdeljivanja

hrane u sinagogi jednom godišnje ili za sestrinsku bejzbol utakmicu zimi.

Jedina loša strana takvih roditelja, mislila sam, jeste to što vam ubijaju ambiciju. Sa mojim razvedenim roditeljima i studentskim dugovima uvek sam se grabila za sledeću društvenu lestvicu, za sledeći posao, sledeći autorski ugovor; za veću zaradu, veće priznanje, za slavu, mada je pitanje kako je moguće biti slavan na račun posla koji se sastoji u prepričavanju tuđih priča. Kad sam isprva krenula da radim za novine usred nedođije, pokrivajući sudare automobila i sastanke odbora kanalizacije, očajnički sam želela da dođem do veće firme, i kad sam konačno dospela do veće, u kojoj nisam provela ni dve nedelje, već sam smišljala kako dalje.

Brus je bio zadovoljan svojim laganim napredovanjem na postdiplomskim studijama, prihvatajući tu i tamo poneki predavački zadatak i neki slobodni poduhvat, zarađujući otprilike upola manje od mene, dopuštajući svojim roditeljima da mu plaćaju osiguranje za kola (kao i za sama kola, kad smo već kod toga), i da mu „pomažu“ da plati rentu; održavali su njegov stil života dodacima od po sto dolara svaki put kad ih poseti, uz to je za rođendan, za Hanuku a ponekad i bez nekog posebnog razloga, dobijao čekove na sume da zineš od čuda. „Uspori malo“, govorio bi mi, kad bih se izvukla rano iz kreveta da radim na nekoj kratkoj priči, ili kad bih odlazila na posao subotom da pošaljem upitnike urednicima magazina iz Njujorka. „Treba više da uživaš u životu, Keni.“

Čini mi se da je ponekad voleo da zamišlja sebe kao da je vodeći lik u jednoj od ranih Springstinovih pesama – neki opak, strastveni devetnaestogodišnji romantičar, koji besni protiv celog sveta a naročito na svog oca i traži devojku koja može da ga spasi. Problem je u tome što Brusovi roditelji nisu davali nikakav povod za pobunu – nije bilo nikakvih zatupljujućih poslova u fabrici, bez strogog, osuđujućeg patrijarhalnog ponašanja, sigurno nema ni siromaštva. A Springstinova pesma je trajala samo tri minuta, uključujući i hor i refren i gromoglasni klimaks gitare, a nikad nijé uzimao u obzir da prljavi sudovi, neopran veš i nenamešten

krevet, kao i hiljade drugih načina ukazivanja sitne pažnje i dobre volje, da je to ono što je zapravo neophodno za održavanje odnosa. Moj Brus je više voleo da bude bez obaveza u životu, čituckajući polako nedeljne novine, pušeći visokokvalitetnu travu, sanjareći o većim novinama i boljim autorskim ugovorima a da pri tom ne čini skoro ništa da to i ostvari. Jednom, na početku naše veze, poslao je svoje isečke iz novina časopisu *Igzeminer,* i dobio grub odgovor, „Pokušaj ponovo da nam se obratiš za pet godina". Gurnuo je to pismo u kutiju za cipele i nikad više nismo razgovarali o tome.

Ali bio je srećan: „Glava je prazna, baš me briga“, pevao bi mi, citirajući grupu Grejtful Ded, a ja bih naterala sebe da se osmehnem, misleći kako moja glava nikad nije bila prazna a da je u nekom slučaju i bila, sigurno bi me to zabrinulo.

I šta sam dobila od tog uzbuđenja, duboko sam. razmišljala, dok sam srkala jeftino alkoholno piće pravo iz činije. Šta ima veze. Više me ne voli.

Probudila sam se noćas, balavila sam po kauču. U glavi mi je odzvanjalo lako lupanje. Onda sam shvatila da to neko lupa na mojim vratima.

„Keni?“

Sela sam uspravno, dajući sebi malo vremena da lociram ruke i noge.

„Keni, odmah otvori ta vrata. Zabrinuta sam za tebe.“

Moja majka. O, molim te, bože, ne.

„Keni!“

Čvrsto sam se savila na kauču, setivši se da me je jutros zvala, što mi se čini kao pre miliőn godina, da mi kaže da će večeras biti u gradu na gej bingu, i da će svratiti sa Tanjom do mene kad se to završi. Ustala sam i uključila halogenku što sam tiše mogla, mada i nije bilo baš tiho kad se uzme u obzir da sam pri tom oborila lampu. Nifkin je zalajao i smestio se u fotelju, prekomo me gledajuću. Moja majka je ponovo počela da lupa.

„Keni!“

„Odlazi“, rekla sam slabim glasom. „Ja sam... gola.“

„O, nisi! Nosiš trenerku i piješ tekilu, i gledaš ’Zvuk muzike.

Sve je to bilo tačno. Šta da kažem na to? Volim mjuzikle. Naročito volim „Zvuk muzike" – posebno scenu kad Marija u toku oluje okupi dečicu koja nemaju majku i peva „Moje omiljene stvari". To mi je izgledalo tako udobno, tako sigurno – kao što je izgledala moja porodica, na trenutak, nekad davno, pre mnogo godina.

Čula sam kako se ispred mojih vrata dogovaraju uz mrmljanje – glas moje majke, potom drugi, nižeg tona, kao kad se dim „marlboroa“ filtrira kroz šljunak. Tanja. Ona u vezi sa mlataranjem i račjim krakom.

„Keni, otvori mi!“

S naporom sam se vratila u sedeći položaj a zatim se uputila u kupatilo, gde sam uključila svetio i zurila u ogledalo, razmatrajući situaciju i svoj izgled. Lice iznureno suzama i izgužvano. Kosa svetlosmeđa sa bakarnim pramenovima, prosto ravno podšišana i zabačena iza ušiju. Bez šminke. Nagoveštaj – u stvari realno prisutne – udvostručene brade. Puni obrazi, obli, oborena ramena, dvaput veći broj korpi grudnjaka, debeli prsti, puni bokovi, velika zadnjica, butine solidno mišićave ispod drhtavog pokrivača od sala. Oči su mi izgledale posebno male, kao da su pokušale da se sakriju u mesu mog lica, ali u njima se videla neka ambicija, neka glad i očajno traganje za nečim. Oči su mi bile tačno one boje okeana u luci Menemša u Martas Vinjardu, divne zelene boje belog grožđa. Moja najbolja karakteristika, setno sam razmišljala. Lepe zelene oči i vragolast, iskrivljen osmeh. „Tako ti je lepo lice“, govorila bi moja baka, držeći moju bradu u ruci, potom odmahujući glavom, ne trudeći se da kaže još nešto.

Eto tako stoje stvari sa mnom. Imam dvadeset osam godinama a trideseta se pomalja na horizontu. Pijana. Debela. Usamljena. Nevoljena. A najgore od svega, kliše, kao spoj Ali Mekbil i Bridžet Džons, koje su verovatno zajedno teške koliko ja jedna, a povrh svega, dve tvrdoglave lezbejke mi lupaju na vrata. Moja najbolja opcija, pomislila sam, bila je da se sakrijem u orman i glumim smrt.

„Imam ključ“, pretila mi je majka.

Nakon borbe sa Nifkinom, oduzela sam mu činiju sa tekilom.

„Sačekaj malo“, vikala sam. Podigla sam lampu i odškrinula vrata. Moja majka i Tanja su zurile u mene zabrinutih lica, noseći identične L. L. Bin dukserice sa kapuljačom.

„Vidi“, rekla sam. „Dobro sam. Samo mi se spava i zato idem na spavanje. O ovome možemo razgovarati i sutra.“

„Slušaj, videle smo članak u *Moksiju“*, rekla je moja majka. „Lusi nam ga je donela."

Hvala ti Lusi, pomislila sam u sebi. „Dobro sam“, ponovo sam rekla. „Dobro, dobro, dobro, dobro.“

Stežući čvrsto bingo karticu, majka je izgledala skeptično. Tanja, kao i obično, samo je izgledala kao da želi cigarete i piće, a ja i moja sestra da se nikad nismo ni rodile, tako da bi mogla da ima moju majku samo za sebe i mogle bi da se presele u lezbejsko naselje u Northemptonu. „Žvačeš me sutra?“, pitala je moja majka.

„Zvaću te“, rekla sam i zatvorila vrata.

Krevet mi se činio kao oaza u pustinji, kao duguljasto peščano ostrvo. Oteturala sam se do njega i bacila se na leđa raširenih ruku i nogu kao da se morska zvezda veličine 48 zalepila na jorgan, na mekanu roze posteljinu, gomilu jastuka, svaki u različitim svetlim jastučnicama – jedan ljubičast, jedan narandžast, jedan bledožut, jedan krem boje. Jako volim prekrivač Laure Ešli i crveno vuneno ćebe koje imam još otkako sam bila devojčica. Krevet je jedina stvar koja mi u ovom trenutku odgovara, razmišljala sam dok mi se Nifkin skakutajući pridružio, a ja sam zurila u plafon koji se opasno vrteo.

Zažalila sam što sam ikad rekla Brusu da želim pauzu. Zažalila sam što sam ga upoznala. Zažalila sam što nisam bežala one noći, što nisam nastavila svojim putem bez osvrtanja unazad.

Bilo mi je žao što sam reporter. Poželela sam da radim u poslastičamici, gde bih po ceo dan lupala jaja i merila brašno i presvlačila se iz jedne komotne odeće u drugu, i niko ne bi mogao da me zlostavlja, i gde nikome ne bi bilo čudno što sam debela. Svaki opušteni valjak i nabor od celulita svedočio bi o izuzetnosti

mojih proizvoda.

Poželela sam da se menjam sa tipom koji je nosio sendvič reklamu „SVEŽI SUŠI“ i hodao gore-dole niz ulicu Pajn u vreme ručka, deleđi kupone za suši za Svet Vašabe. Poželela sam da mogu da budem anonimna i nevidljiva. Možda mrtva.

Zamišljala sam sebe kako ležim u kadi, kako lepim poruku na ogledalo i kako prinosim žilet do zglobova. Onda sam zamišljala Nifkina, kako cvili i izgleda zbunjeno, kako prednjim šapama grebe po obodu kade pitajući se zašto ne ustajem. I zamišljala sam svoju majku koja bi morala da pregleda moje stvari i pri tom bi našla malo ofucan primerak *Najbolja Penthaus pisma* u mojoj gornjoj fioci, uz to i lisice opšivene roze krznom koje mi je Brus poklonio za Dan zaljubljenih. Na kraju sam zamišljala medicinsko osoblje kako pokušava da manevriše mojim mrtvim, mokrim telom silazeći niza stepenice sa trećeg sprata. „Ovde imamo jedan težak slučaj“, zamišljala sam jednog od njih kako to izgovara.

Okej. Dakle, samoubistvo ne dolazi u obzir, mislila sam, uvijajući se u jorgan i nameštajući narandžaste jastuke pod glavu. Scene u poslastičamici, sendvič reklamiranje, mada izazovno, verovatno se neće dogoditi. Ne vidim kako bi to moglo da se formuliše u časopisu za diplomce. Prinstonski diplomac koji je napustio zahuktalu životnu trku i poželeo da postane vlasnik poslastičamice, a kasnije bi to preraslo u lanac uspešnih poslastičamica, koje će se prodavati na javnim mestima i donositi milione. A poslastičamica će joj služiti samo kao pauziranje na nekoliko godina, nešto što je pogodno za rad dok uzgaja svoju decu, koja će se neizbežno pojaviti u magazinu za diplomce obučena u svoja pedantna cmo-narandžasta odela sa natpisom „Generacija 2012!“ na svojim uspešnim malim grudima.

Zamišljala sam, jako pritiskajući jastuk na svoje lice, kako bih najradije da sam opet devojčica. Da ponovo budem u svom krevetu u kući u kojoj sam odrasla, ušuškana ispod braon i crveno kariranog jorgana, dok čitam iako mi je odavno bilo vreme za spavanje, i da čujem kako se vrata otvaraju i kako moj otac ulazi unutra, da osećam kako tiho stoji iznad mene, i njegov ponos i njegovu ljubav, i sve to skoro opipljivo, poput tople vode. Htela

sam da mi, kao nekad, stavi svoju ruku na glavu, da čujem smeh u njegovom glasu kad kaže, „Još uvek čitaš, Keni?“ Da budem mala i voljena. I vitka. I to sam htela.

Okrenula sam se, rukama sam napipala svoj noćni stočić, zgrabila olovku i papir. *Skinuti kilograme,* napisala sam, a onda sam zastala i razmislila. *Naći novog dečka,* dodala sam. *Prodati scenario. Kupiti veliku kuću sa vrtom i ograđenim dvorištem. Pronaći majci prihvatljiviju devojku.* Negde između pisanja *Nabaciti i održavati stilizovanu frizuru* i misli *Brus treba da zažali,* konačno sam zaspala.

Dobri u krevetu. Ha! Previše smelo s njegove strane da stavi svoj potpis ispod kolumne u kojoj se stručno piše o seksu, s obzirom na to sa koliko je malo žena bio, i kako ih je malo poznavao pre nego što je mene upoznao.

Ja sam spavala sa četiri muškarca – tri duže veze i jedan loše procenjeni izlet sa studentom prve godine – kad smo se ja i Brus zakačili, a igrala sam se sa još desetak. Možda jesam bila debela devojka, ali od trinaeste godine čitam *Kosmopoliten* i znam kako da na svom putu pravilno upotrebim opremu. Bar do sada nisam imala nikakvih primedbi.

Dakle, bila sam iskusna. A Brus nije. U srednjoj školi je doživeo nekoliko grubih odbijanja, kad mu je koža zaista bila loša, i pre nego što je otkrio da bi pravljenje grimasa i konjski rep pouzdano mogao da privuče određene tipove devojaka.

Te prve noći kad se pojavio, sa svojom vrećom za spavanje i svojom kariranom košuljom, nije bio baš devica, ali nikad nije bio u pravoj vezi a sigurno nikad nikoga nije voleo. Dakle, tražio je svoju čarobnu vilu, a ja, koja nisam imala ništa protiv da naiđem na Gospodina Pravog, u većini slučajeva sam tražila... pa, nazovimo to osećajnošću, pažnjom. U stvari, nazovimo to seksom.

Počeli smo na kauču, sedeći jedno do drugoga. Ja sam ga uzela za ruku. Bila je ledeno hladna i vlažna. I kad sam nemamo stavila svoju ruku na njegova ramena, zatim lagano primakla svoju

butinu njegovoj, mogla sam da osetim kako se trese. Što me je dimulo. Htela sam da budem nežna s njim. Htela sam da budem ljubazna. Uzela sam ga za obe ruke i povukla sa kauča. „Hajde da legnemo", rekla sam.

Otišli smo do moje spavaće sobe zagrljeni, on je legao na leđa na moj dušek, pravo i ukočeno, očiju širom otvorenih koje su sjajile u noći, podsećajući pomalo na čoveka koji sedi na zubarskoj stolici. Poduprla sam se na lakat i dopustila da mi krajevi kose nežno prelaze preko njegovog obraza. Kad sam ga poljubila u vrat sa strane dahtao je kao da sam ga opekla a kad sam lagano zavukla raku u njegovu košulju i nežno čupkala malje na njegovim grudima, uzdahnuo je, „Ah, Keni“, najnežnijim glasom koji sam ikad čula.

Ali njegovi poljupci su bili grozni, sve nešto balavo, neko mlataranje jezikom a usne su mu se nekako opuštale kad su se susretale sa mojima, tako da mi je ostajao izbor između zuba i brkova. Njegove rake su bile ukočene i nespretne. „Lezi mirno", šaputala sam.

„Žao mi je“, nesrećno mi je odgovarao kroz šapat. „Sve radim pogrešno, zar ne?"

„Šššš", dahtala sam, moje usne su ponovo bile na njegovom vratu, na nežnoj koži upravo tamo gde mu se završavala brada. Jednom rukom sam kliznula niz njegove gradi, lagano prešla preko gornjeg dela trenerke. Ništa se nije pokrenulo. Pritisla sam svoje gradi sa njegove strane, poljubila ga u čelo, u očne kapke, vrh njegovog nosa, i pokušala ponovo.

I dalje ništa. Pa, ovo je bilo zanimljivo. Odlučila sam da mu pokažem jedan trik, da ga naučim kako da me usreći bez obzira na to da li može da ima erekciju ili ne. Strašno me je palio, taj momak visok metar osamdeset tri sa repom i izrazom lica kao da mogu da ga ubijem strujom umesto... ovoga. Obavila sam svoje noge oko njega, uzela ga za ruku i uvukla je u moje gaćice. Njegov pogled se susreo s mojim i osmehnuo se kad je osetio koliko sam vlažna. Stavila sam njegove prste tamo gde mi je bilo potrebno, sa svojom šakom iznad njegove, pritiskajući njegove prste na sebe, pokazujući mu šta da radi i pomerala sam se

češajući se o njega, dopuštajuću mu da oseti kako se znojim i teško dišem i stenjem dok svršavam. A onda sam ponovo pritisla svoje lice na njegov vrat, i svojim usnama prelazila preko njegovog uha. „Hvala", šaputala sam. Okusila sam so. Znoj? Možda, suze? Ali bilo je mračno, a ja nisam gledala.

Zaspali smo u toj pozi: ja, obučena samo u majicu kratkih rukava i gaćice, obavijena oko njega; on, samo sa dopola otkopčanom košuljom, još uvek u donjem vešu, trenerci, čarapama. A kad se svetio ušunjalo kroz moje prozore, kad smo otvorili oči i pogledali se, činilo mi se kao da smo poznavali jedno drugo mnogo duže od jedne noći. Kao da nikad ne bismo mogli biti stranci. „Dobro jutro", prošaptala sam.

„Divna si“, rekao je.

Zaključila sam da mogu da se naviknem da to čujem svakog jutra. Brus je zaključio da me voli. Tako smo proveli zajedno sledeće tri godine, i naučili smo dosta toga jedno o drugom. Na kraju mi je ispričao celu svoju priču, o svom ograničenom iskustvu, o tome kako je oduvek ili bio pijan ili naduvan i oduvek veoma stidljiv, o tome kako je bio odbijen nekoliko puta prve godine u koledžu i odlučio da samo bude strpljiv. „Znao sam da ću jednog dana upoznati pravu devojku", rekao je, smešeći mi se, grleći me čvrsto uza se. Sve smo skockali – šta on voli, šta ja volim, ono što smo oboje voleli. Nešto od toga je bilo sasvim uobičajeno. Nešto od toga je bilo toliko požudno da bi se obrve dizale čak i čitaocima *Moksija* u kojem su išle regularne rubrike o novim „vrućim seksi tajnama”.

Ali ono što me je najviše iznerviralo, što mi je izjedalo srce dok sam se prevrtala u krevetu, osećajući se oznojano i kao da su mi usta puna vate od sinocne tekile, bio je naslov tog teksta. „Dobri u krevetu”. To je bila laž. Ne radi se o tome da je bio neki seksualni stručnjak, ili dečko koji čini čuda ispod čaršava... radi se o tome da smo se voleli, nekad. Bili smo dobri u krevetu zajedno.

II

W & N

U subotu ujutru me je probudio telefon. Tri puta „zvrrr“ a onda tišina. Pauza od deset sekundi, zatim još tri zvona, nakon čega je ponovo usledila tišina. Moja majka nije baš volela telefonske sekretarice, zato je, bilo da je to znala ili verovala da sam kod kuće, samo produžila tako da zvoni sve dok ne podignem slušalicu. Svaki otpor je bio bezuspešan.

„Ovo je tako surovo”, rekla sam umesto „halo“.

„Ovde je tvoja mama“, rekla je moja majka.

„Šokirana sam. Možeš li kasnije da me nazoveš? Molim te? Jako je rano. Ja sam veoma umorna."

„Oh, prestani da cmizdriš", rekla je odsečno. „Samo si mamurna. Dođi da me pokupiš za jedan sat. Ići ćemo na demonstraciju kuvanja na pristaništu Riding."

„Ne", rekla sam. „Apsolutno ne." Znajući, još dok sam to izgovarala, da mogu da protestujem i da se žalim i da smislim sedamnaest različitih razloga, ali ću ipak, kad dođe podne, biti na pristaništu Riding, želeći da se sklonim sa scene u kojoj će moja majka glasno i neprekidno kritikovati beskoristan kuvarov izbor menija i njegovo kulunarsko umeće.

„Popij malo vode. Uzmi neki aspirin", rekla je. „Videćemo se za sat vremena."

„Mama, molim te..."

„Pretpostavljam da si pročitala Brusov članak", rekla je. Moja majka nije baš vična razumevanju komplikovanih pramena.

„Daaa", rekla sam, znajući i bez pitanja da ga je i ona pročitala. Moja sestra Lusi, povlašćeni pretplatnik na *Moksi* i strastveni čitalac svega i svačega što se odnosi na ženstvenost, još uvek je dobijala svoj primerak na našu kuću. Nakon sinoćnog debakla lupanja na vratima, mogu da pretpostavim da je mojoj majci samo skrenula pažnju... a možda je i Brus. Od same pomisli na taj razgovor – „Samo vas zovem da vam kažem da sam ovog meseca objavio jedan članak i mislim da je Keni prilično uznemirena zbog toga“ – dođe mi da se sakrijem pod krevet. Samo kad bih mogla da stanem. Nisam želela da hodam unaokolo među svetom gde se *Moksi* prodaje na novinskim štandovima i deli po poštanskim sandučićima. Osećala sam se nagrđena od stida, kao

da sam na sebi nosila ogromno slovo K. i kao da svi koji me vide znaju da sam ja ona devojka iz „Dobri u krevetu", i da sam debela i da sam šutnula nekog tipa koji je pokušao da me razume i da me voli.

„Pa, znam da si uznemirena..."

„Nisam uzmemirena", obrecnula sam se na nju. „Dobro sam."

„Ooo", rekla je. Očigledno nije očekivala takav odgovor.

„Mislim da je to nekako neumesno s njegove strane."

„On je neumesan tip", rekla sam.

„Nije bio neumesan momak. Zato me je to toliko i iznenadilo."

Bacila sam se unazad na svoje jastuke. Bolela me je glava. „Hoćemo li sada da raspravljamo o njegovoj neumesnosti?"

„Možda kasnije", rekla je moja majka. „Vidimo se uskoro."

Tamo gde sam odrasla postoje dve različite kuće u susedstvu, jedna u kojoj su moji roditelji živeli dok su bili venčani, i druga u kojoj su se razveli.

Ako se baci makar letimičan pogled na njih, obe kuće su izgledale isto – velike, prostirale su se u svim pravcima, sa četiri i pet spavaćih soba, u kolonijalnom stilu, uvučene od ulice bez trotoara, svaka je zauzimala po ar zemljišta. Većina kuća je bila u konzervativnim bojama, sa kontrastno obojenim šalonima i drvenarijom – svetlosive kuće sa plavim šalonima ili, na primer, bledobež kuće sa crvenim vratima. Do većine njih vodile su duge staze od šljunka, a mnoge su imale uzemljene bazene straga.

Ali ako gledate izbliza – ili, još bolje, ako se malo zadržite – počećete da primećujete razlike.

Kuće razvedenih su one kod kojih se više ne zaustavlja kamion za čišćenje snega, one kod kojih se momak koji buldožerom čisti sneg prvog jutra nakon snežne oluje ne zadržava. Posmatrajte, i videćete ili povorku tinejdžera sumornih lica, a ponekad čak i domaćicu kako se pojavljuje ispred kuće da sama grabulja, šiša travu, očisti sneg, podšiša živu ogradu. To su kuće u kojima se mamin „kamri" ili „akord" ili minikombi ne menjaju svake godine, već samo stare iz godine u godinu, i gde je drugi

automobil, ako ga uopšte ima, pre neki dotrajali komad automatike kupljen preko oglasa u *Igzemineru*, nego očuvana generalno popravljana i skoro nova „honda sivik“ ili, ako deca zaista imaju sreće, tatin odbačeni sportski auto nakon što ga izgustira za vreme krize srednjih godina.

Nema nikakvog lepog pejzaža, nema velikih žurki oko bazena leti, nema građevinara koji prave strašnu buku u sedam ujutru dograđujući novu kućnu kancelariju ili apartman sa glavnom spavaćom sobom. Farbanje se obavlja svake četvrte ili pete godine umesto svake dve ili tri, i neujednačeno je budući da se preduzima iz više puta.

Ali to se najviše moglo primetiti subotom ujutru, kad bismo moji prijatelji i ja zamenili uloge na dan kad očevi parodiraju. Oko deset ili jedanaest ujutru svake druge subote, staze do kuća uz i niz našu ulicu, i u susednoj ulici, napunile bi se automobilima muškaraca koji su živeli u onim velikim kućama sa četiri i pet spavaćih soba. Jedan po jedan, izlazili bi iz automobila, teškim koracima išli uz trotoar, zvonili na vrata kuća gde su nekad spavali i kupili svoju decu da s njima provedu vikend. Ti dani, prijateljice su mi pričale, bili su ispunjeni svakom vrstom ekstravagancije – šoping ekskurzije, kratki odlasci u tržni centar, do zoološkog vrta, do cirkusa, izlazak na ručak, na večeru, film pre i posle. Bilo šta samo da vreme prođe što brže, da ispuni mrtve minute između dece i roditelja koji odjednom nisu više znali šta da kažu kad su već jednom izbrbljali prijatnosti (na ljubaznoj i niko-nije kriv osnovi) ili bljuvali gorčinu (u onim slučajevima gde se roditelji bore za prevlast, pa parodiraju međusobnim nedostacima' i neverstvima pred sudijom – a, uz to, i pred ogovaračkom publikom, pa čak i pred svojom decom, takođe).

Moji prijatelji su svi znali tu proceduru. Moj brat, sestra i ja prolazili smo kroz taj dril u prvo vreme nakon što su nam se roditelji razveli, pre nego što mi je otac izjavio da ne želi da mi bude kao pravi otac već više kao ujak, i da se naša vikend viđanja ne uklapaju u tu njegovu viziju našeg odnosa. Subotom uveče spavali smo na krevetima na rasklapanje u njegovom apartmanu

na drugom kraju grada – malo, prašnjavo mesto puno preskupih stereo uređaja i najsavremenijih televizora, sa suviše fotografija dece da bi vremenom potpuno nestale. U tatinom stanu Lusi i ja bismo se priljubile jedna uz drugu na tankom dušeku kauča na razvlačenje, osećajući po celu noć kako nas žulja metalni okvir, dok bi Džoš spavao pored nas na podu, u vreći za spavanje. Obroke bismo obavljali isključivo u restoranu. Mali broj očeva samaca je znalo da kuva, ili imalo želju da to nauči. Ispostavilo se da je većina njih jednostavno čekala na zamenu žene ili devojke koja će im se useliti, redovno puniti frižider i svake večeri ih dočekivati sa zgotovljenim obrokom.

A nedeljom ujutru, u vreme crkve i nastave na hebrejskom, ponovo bi počela parada, samo u suprotnom smeru: kola bi se zaustavljala istovarujući decu, koja bi se žurnim korakom uputila prema kući pokušavajući da ne trče ili da se na njima ne primeti olakšanje, a očevi su pokušavali da se ne udaljavaju isuviše brzo, u nastojanju da održe misao da je to nešto što bi trebalo da predstavlja zadovoljstvo a ne obavezu. Dolazili su dve, tri, četiri godine. A onda su nestali – većina se ponovo oženila ili su se odselili.

Zaista i nije bilo ta^o loše – ne toliko loše kao u Trećem svetu. Nije bilo fizičkog bola, ni prave gladi. Čak i sa opštim padom životnog standarda, nivo predgrađa Filadelfije još uvek je bio đavolski bolji od načina života na drugim mestima u svetu – ili u zemlji – na kojima se živi. I pored toga što su nam automobili bili stariji i naši odmori manje luksuzni a bazeni manje pedantni, još uvek smo imali automobile i odmore, bazene iza kuće, i krovove nad glavom.

A majke i deca su naučili kako da se oslanjaju jedni na druge. Razvod nas je naučio kako da se suočavamo sa stvarima, bilo da su u pitanju prinudne okolnosti ili šta reći kad nas vođa grupe izviđača zapita šta bismo želeli da donesemo na priredbu na Dan očeva/ćerki. („Oca“, bio je najbolji odgovor). Sve moje drugarice i ja, grupa mladih cinika, naučile smo da ne uzimamo stvari isuviše ozbiljno pre nego što smo napunile šesnaest godina.

Mada, oduvek sam se pitala, šta li su očevi osećali dok su se

vozili ulicama kojima su ranije prolazili svake večeri, i da li su zagledali svoje bivše kuće, da li su primećivali kako su oronule i ofucale se po uglovima otkako ih nema. Ponovo sam razmišljala o tome dok sam se zaustavljala pred kućom u kojoj sam odrasla. Primetila sam kako još više podseća na žad. Ni moja majka ni njena užasna životna partnerka Tanja, nisu bile naročito vične vrtlarstvu, pa je tako travnjak bio pun otpalog mrtvog, smeđeg lišća. Šljunak na stazi do kuće bio je proređen kao retka staračka kosa godinama češljana na isti način, i dok sam se uparkiravala mogla sam da uočim sjaj starog metala iza male barake za alatke. Nekad smo tamo parkirali bicikle. Tanja je sve to „očistila" izvlačeći stare bicikle, od tricikala pa do odbačenih deseto„Pst!", rekla sam, dok su se redovni posetioci koji su sedeli u prvom redu – uglavnom penzioneri koji su ove sesije uzimali isuviše ozbiljno – okretali mršteći se na nas.

„Pa, i hoće", rekla je moja majka. „Sasvim pogrešno drži nož. Sada da se vratimo Brusu.

„Ne želim da razgovaram o tome", rekla sam. Kuvar je topio ogromno parče putera u tiganju. Zatim je dodao slaninu. Mojoj majci je zastao dah kao da je prisustvovala odrubljivanju nečije glave i podigla je svoju ruku.

„Imate li neku modifikaciju ovog recepta koja bi bila zdravija za srce?", pitala je. Kuvar je uzdahnuo i počeo da govori o maslinovom ulju. Moja majka se ponovo okrenula ka meni. „Zaboravi Brusa", rekla je. „Možeš ti da nađeš i boljeg."

„Majko!"

„Ššš!", šaputao je prednji red miljenika hrane. Moja majka je odmahnula glavom. „Ne mogu ovo da verujem."

„Star"

„Molim te, pogledaj koliki je onaj tiganj. Taj tiganj nije dovoljno velikiSasvim sigurno, kuvar koji se tek uhodavao u poslu prepunio je plitak tiganj grubo isečenim kupusom. Moja majka je podigla ruku. Ja sam je snažno povukla nadole.

„Samo me pusti."

„Kako će naučiti ako mu niko ne bude govorio u čemu greši?", žalila se, naprežući oči da bolje vidi pozornicu. „Tako je", složila

se žena koja je sedela do nje.

„I ako sad pospe tu piletinu brašnom”, nastavila je moja majka, „zaista mislim da najpre treba da je začini.“

„Jeste li ikad probali da stavite kajenski biber?“, pitao je stariji čovek u redu ispred nas. „Ne mnogo, razumete, već samo malo, to mu daje zaista fin ukus.“

„Timijan je lep, takođe“, rekla je moja majka.

„Okej, Džulija dete.“ Zatvorila sam oči, spuštajući se što niže u svojoj stolici na rasklapanje dok je kuvar dalje nastavio sa kandiranim slatkim krompirom i uštipcima napunjenim jabukama, a moja majka ga je i dalje ispitivala o zamenama, modifikacijama, tehnikama koje je naučila u toku višegodišnjeg domaćeg kuvanja, zbunjivala je publiku oko sebe stalnim komentarima i izazivala bes čitavog prednjeg reda.

Kasnije, uz kapućino i perece prelivene vrućim puterom sa štanda gde su Amiši prodavali svoje pecivo, održala mi je govor za koji sam sigurna da je pripremala još sinoć. „Znam da si trenutno povređena“, počela je. „Ali ima još mnogo momaka na ovom svetu.“

„Daa, u pravu si“, promrmljala sam, uporno gledajući u svoju šolju.

„Ima i žena“, nastavila je moja majka utešnim glasom.

„Mama, koliko puta moram da ti kažem? Ja nisam lezbejka! To me ne zanima.”

Odmahnula je glavom kao da izigrava setu. „Toliko sam nade polagala u tebe“, lažno je uzdahnula, i pokazala na jedan od štandova sa ribom, gde su štuke i šarani bili nabijeni jedni povrh drugih, otvorenih ustiju i buljavih očiju, sa srebmkastim krljuštima koje se presijavaju na svetlu. „Ovo je životna lekcija", rekla je.

„Ovo je štand za prodaju ribe“, ispravila sam je.

„To ti govori da u moru ima puno ribe“, rekla je. Prišla je bliže i jednim noktom kucnula u stakleni sanduk. Nevoljno sam je pratila. „Videla si to?“, rekla je. „Pomisli da je svaka od ovih riba neki usamljeni momak."

Zurila sam u ribe. Činilo se kao da mi te ribe, visoko naredane

na ledu, uzvraćaju pažnju raširenih usta. „One su sigurno pristojnije", zapazila sam. „Mora da su neke od njih i bolji sagovomici."

„Hoćete ribu?", pitala je niska Azijatkinja u dugoj gumenoj kecelji do poda. U ruci je držala nož za filetiranje ribe. Jednog trenutka sam pomislila da je zamolim da mi ga pozajmi, i vidim kako bi se osećala da ga upotrebim na Brusu. „Dobra riba", nudila nas je.

„Ne, hvala“, rekla sam. Majka me je odvela nazad do stola.

„Ne treba toliko da se sekiraš”, rekla je. „Ta rubrika će sledećeg meseca biti o kavezima za ptice...“

„Kako poletna misao za jednog novinara”, rekla sam. „Ne budi tako sarkastična”, rekla je.

„Nema načina da budem drugačija”, uzdahnula sam. Ponovo smo sele. Majka je podigla svoju šolju. „Da nije to zato što je dobio posao u časopisu?”, nastavila je.

Duboko sam uzdahnula. „Možda”, priznala sam. Istina je, bolelo bi me da vidim Brusa kao zvezdu u usponu dok ja stojim na starom mestu, čak i da članak nije o meni. „Dobro ti ide“, rekla mi je majka. „Doći će i tvoj dan.“ „Šta ako ne dođe?“, zahtevala sam. „Šta ako više nikad ne dobijem drugi posao ili drugog dečka...“

Moja majka je odmahnula rukom u neverici, kao da je to bilo isuviše luckasto da bi se o tome uopšte razmišljalo.

„Ali šta stvarno ako se to ne desi?, čvrsto sam pitala. „On ima svoju kolumnu i piše roman...“

„On kaže da piše roman”, rekla je moja majka. „To ne znači da je to zaista istina.”

„Nikad više neću nekoga upoznati”, rekla sam ravnodušno.

Moja majka je uzdahnula. „Znaš šta, mislim da je nešto od ovoga moja greška”, konačno je rekla.

To mi je probudilo pažnju.

„Kad god je tvoj tata govorio stvari...“

Ovo sigurno nije bio poželjan smer našeg razgovora. „Mama...“

„Ne, ne, Keni, dopusti mi da završim.” Duboko je uzdahnula.

„Bio je grozan”, rekla je. „Zao i užasan, a ja sam mu previše dopuštala i dozvolila da traje previše dugo.“

„Šta je bilo bilo je“, rekla sam.

„Žao mi je“, rekla je moja majka. Naravno, čula sam te njene reči i ranije, ali svaki put je bolelo, jer me je svaki put podsećalo upravo na ono zbog čega mi se izvinjavala, i na to koliko je sve bilo bolno. „Žao mi je što znam da je to razlog što si sada takva.“

Ustala sam, zgrabivši njenu i moju šolju, naše iskorišćene salvete, ostatke mrvica, i krenula u potragu za kantom za smeće. Ona me je pratila. „Kakva sam ja to?“, pitala sam.

Razmišljala je o tome. „Pa, nisi baš vična kritici.“

„Reci mi sve što misliš.“

„Ne izgledaš baš tako zadovoljna svojim izgledom.”

„Pokaži mi ženu koja jeste“, uzvratila sam joj. „Radi se o tome što nije svakoj po volji da se njene nesigurnosti iznose pred miliőn čitalaca *Moksija*.“

„I želim da...“, setno je prešla pogledom preko stolova koji su se nalazili u centru tržnice, gde su se okupljale porodice, da pojedu neki sendvič ili kafu, dodavajući jedni drugima primerak *Igzeminera*. „Žao mi je što više ne veruješ u sebe. To se odnosi na... romantične stvari.”

Još jedan razgovor koji nisam htela da imam sa svojom kasno-u-životu-postalom-lezbejskom majkom.

„Pronaći ćeš ti pravog momka“, rekla je.

„Pa nisam baš nešto oduševljena dosadašnjom ponudom.“

„Isuviše dugo si bila sa Brusom...”

„Mama, molim te!“

„On je bio fin momak. Ali znala sam da ga ti ne doživljavaš kao pravog muškarca."

„Mislila sam da više ne daješ heteroseksualne savete.“

„Kod mene si uvek dobrodošla kad god poželiš”, veselo je rekla. Napolju, pored kola, grubo me je zagrlila – što je za nju veliki napredak, znam. Moja majka je odlično kuvala, umela je da sasluša sa puno razumevanja i dobro je procenjivala karaktere ljudi, ali nikad nije volela da nekog dotiče. „Volim te“, rekla je, što je takođe nova crta u njenom karakteru. Ali mi nije padalo na

pamet da negodujem. Bila mi je potrebna sva Ijubav koju sam mogla da dobijem.

III

U ponedeljak ujutru sedela sam u čekaonici punoj žena toliko gojaznih da nisu bile u stanju, da prekrste noge. Svaka od nas bila je zaglavljena u neodgovarajućoj fotelji, na sedmom spratu Centra za prekomernu težinu i poremećaje u ishrani filadelfijskog Univerziteta, razmišljajući o tome kako bi kauči na tom mestu bili prikladniji.

„Nekoliko upitnika”, rekla je mršava sekretarica osmehujući se iza stola, pružajući mi štos formulara debljine centimetar i po, čvrst podmetač za hartiju i olovku. „Imate i doručak", rekla je visokim glasom, pokazujući na gomilu suvih zemički, pravougaonik posnog krem sira, i bokal soka od pomorandže sa debelim slojem voćne kaše koji pluta na vrhu. Kao da je ovde nekom uopšte do jela, mislila sam, prolazeći pored zemički i sedajući sa formularima ispod postera na kojem je pisalo „Skidajte to sa sebe... dan za danom !“ i sa slikom modela u trikou koja lako skakuće po polju punom cveća, što nije nešto što bih planirala da radim, bez obzira koliko ću da smršam.

Ime. To je bilo lako. Visina. Nema problema. Trenutna težina. Auh. Najniža težina koju ste imali kao odrasla osoba. Da li se neko sa četrnaest godina računa u odrasle? Razlozi zbog kojih želite da oslabite. Malo sam zastala da razmislim, onda sam nažvrljala, *Bila sam ponižena u nacionalnoj publikaciji.* Razmišljala sam još malo, i dodala *Želim da se dobro osećam u svojoj koži.*

Sledeća stranica. Istorija ishrane. Najveće težine, najniže težine, programi koje sam sprovodila, koliko sam time izgubila, koliko dugo sam održavala tu kilažu. „Molimo da okrenete stranu ako vam je potrebno još prostora”, pisalo je na formulára. Meni je bilo potrebno. U stvari, sudeći po jednom brzom pogledu po prostoriji, svakome je to bilo potrebno. Jedna žena je čak zatražila

dodatni papir.

Treća strana. Težina roditelja. Težina babe i dede. Težina sestara/braće. Za sve njih sam dala odgovore otprilike. O ovome se nikad nije diskutovalo za stolom na porodičnim okupljanjima. Da li sam sklona pijančenju i čišćenju stomaka, potpunom ne uzimanju hrane na kraće vreme, zloupotrebi laksativa, prekomemom vežbanju? Ako jesam, mislila sam, zar bih ovako izgledala?

Molimo, navedite vaših pet omiljenih restorana. Pa, to će biti jednostavno. Dovoljno je samo da se prošetam niz svoju ulicu pa da naiđem na pet fabuloznih mesta za račavanje – sve mogu naći, od prolećnih rolnica do tiramisua, pre nego što prođem treći blok zgrada. Filadelfija je još uvek živela u senci Njujorka i često je bila kao mrzovoljna mlađa sestra kojoj nikad nije poklanjano toliko pažnje. Ali preporod naših Restorana bio je zaista pravi, a ja sam živela u kraju koji se dičio time što je tu otvorena prva palačinkamica, prva radnja, i prvi restoran sa pozorišnom scenom na kojoj su imitatori zabavljali publiku (zabava i nije bila nešto naročito ali su lignje bile božanstvene). Takođe smo obavezno imali po dve kafeterije u svakom bloku, zbog čega sam se navukla na late od tri dolara i kolač sa čokoladnim mrvicama. Znala sam da to nije doručak nekog šampiona, ali šta je jedna devojka drago mogla da uradi, osim što je pokušala da kompenzuje suzdržavanje od hamburgera sa sirom koji su se nudili na svakom uglu? Uz to i Endi, pravi prijatelj koga sam imala na poslu, kritičar za hranu, koga sam često pratila na zadacima testiranja jela, kušajući paštetu od guščje džigerice i zečju paštetu, teletinu i smetinu i reš pečeni morski grgeč u najboljim restoranima u gradu dok je on mrmljao u mikrofon na gajtanu koji je išao oko njegove kragne.

Pet omiljenih jela. Na to nije bilo lako odgovoriti. Deserti, po mom mišljenju, spadaju u potpuno zasebnu kategoriju jela, a doručak je bio nešto sasvim drugačije, a tek pet najboljih stvari koje umem da skuvam nemaju nikakve veze sa pet najboljih stvari koje mogu da kupim. Pire krompir i pečeno pile su bili moja omiljena hrana, ali kako da to uporedim sa čokoladnim torticama i karamel kremom iz pariške poslastičamice u ulici Lombard? Ili

sarmice od vinove loze u restoranu „Vijetnam", pečenim piletom u „Dilajli“, ili čokoladni kolač iz „Le Busa“? Žvrljala sam, precrtavala, setila se čokoladnog suflea iz „Silk“ centra, toplog, sa sveže umućenom slatkom pavlakom, pa sam morala sve iz početka.

Sedam strana fizičke istorije. Da li sam imala šum na srcu, visok pritisak, glaukom? Da li sam trudna? Ne, ne, i hiljadu puta ne. Šest strana emotivne istorije. Da li jedem kad se iznerviram? Da. Da li jedem kad sam srećna? Da. Da li bih, ovog časa, raskomadala one zemičke sa onim primamljivim krem sirom da nisam u sadašnjem okruženju? Nego šta!

Na psihološkim stranama. Da li sam često depresivna? Zaokružila sam *ponekad.* Da li sam pomišljala na samoubistvo? Trepnula sam, a onda sam zaokružila *retko.* Nesanica? Ne. Osećaj beskorisnosti? Da, iako sam znala da nisam beskorisna. Da li sam ikad fantazirala o odsecanju mesa ili opuštenih delova svoga tela? Šta, pa zar postoji neko kome to nije padalo na pamet? Molimo vas, dodajte ako imate još nekih misli koje nisu pomenute. Pisala sam, *Zadovoljna sam svim aspektima svog života osim svojim izgledom.* Zatim sam dodala, *i svojim ljubavnim životom.*

Pomalo sam se smejala. Žena koja je napunila sedište do mene uputila mi je upitan osmeh. Nosila je jednu od onih kombinacija odeće za koju sam ja smatrala da su šik za debele dame: helanke i tunika u nežnoj sedefasto-plavoj boji, sa svilenkasto prozirnim belim radama na grudima. Veoma lepa, a takođe i nimalo jeftina odeća, ali za svaki dan. Modni kreatori kao da su imali taj stav da kad žena jednom pređe određenu kilažu, više nema potrebe za poslovnom odećom, za suknjama i blejzerima, za bilo čim osim za omiljenim džemperima, a pokušali su da se izvine zbog toga što nas oblače kao prerasle Teletabise sa svilenkasto prozirnim belim radama na poprsju.

„Smejem se da ne bih plakala”, objasnila sam. „Shvatam”, rekla je. „Ja sam Lili.“

„Ja sam Kendis. Keni.“

„Ne Kendi?”

„Mislim da su mi roditelji dali to ime da se na igralištu ne bi

pojavila neka dodatna municija”, rekla sam. Osmehnula se. Imala je sjajnu crnu kosu savijenu i zalizanu unazad, pričvršćenu iglama nalik na kineske štapiće, i tanke minđuše sa dijamantima veličine koktelskog kikirikija.

„Šta misliš, hoće li nam ovo uspeti?”, pitala sam je. Slegla je svojim punačkim ramenima.

„Bila sam na fen-fenu“, rekla je. „Izgubila sam trideset i šest kilograma.” Krenula je da vadi nešto iz torbe. Znala sam šta će biti sledeće. Normalne žene u svojim torbama nose slike svojih beba, svojih muževa, svojih vikendica. Debele dame nose svoje fotografije iz dana kad su bile najmršavije. Lili mi je pokazala jednu na kojoj se vidi njena cela figura u crnom kostimu, a potom profil sa strane, u minisuknji i džemperu. Nema šta, tu je sjajno izgledala. Čini mi se da su njenim grudima vladale više plime i oseke i gravitacija nego njena ljudska volja. „Tako mi je dobro išlo“, rekla je. Pogled joj je odlutao negde daleko. „Nikad nisam bila gladna. Imala sam osećaj kao da letim.”

„Taj osećaj daje spid“, primetila sam.

Lili me nije slušala. „Plakala sam onog dana kad su ga povukli sa tržišta. Trudila sam se i trudila, ali ubrzo sam sve povratila, za, recimo, deset minuta.” Skupila je oči. „Ubila bih samo kad bih mogla da dobijem još fen-fena.“

„Ali...“, oklevala sam. „Zar to ne izaziva srčane tegobe?“ Lili je prezrivo odgovorila. „Kad bih morala da biram između toga da ostanem ovako glomazna ili da umrem ranije, kunem se da ne bih nimalo razmišljala. To je besmisleno! Dovoljno je samo da izađem i dve ulice niže na ćošku mogu da kupim kokain, a ne mogu da nabavim fen-fen ni za ljubav ni za novac.“

„Ooo.“ Nisam mogla da smislim ništa drugo kao odgovor.

„Ti nikad nisi probala fen-fen?“

„Ne. Samo ’stražare težine’

To je izazvalo jednoglasno negodovanje i kolutanje očima žena koje su sedele oko mene.

„Stražari *težine!”*

„To je sranje.“

„Skupo sranje.“

„Stajati u redu da bi te neka mršavica izmerila...“

„A te vage nikad nisu pouzdane", rekla je Lili, na šta su sve odjedanput odgovorile *a-hal* Žena konfekcijskog broja 36 koja je sedela iza stola izgledala je zabrinuto. Pobuna debelih dama! Ja sam se nacerila, zamišljajući nas kako jurimo niz hodnik, hrabra armija u streč pantalonama, cepajući dijagrame prekomeme težine sa zidova i terajući mršavo osoblje klinike da ga pojede, dok se mi čašćavamo zemičkama i posnim krem sirom.

„Kendis Šapiro?“

Visoki lekar sa izuzetno dubokim glasom prozivao je moje ime. Lili mi je stisnula ruku.

„Srećno“, prošaputala je. „I ako tamo kod njega nađeš neke uzorke fen-fena, ščepaj ih!“

Lekar je imao oko četrdeset godina, bio je vitak (naravno), sa dosta sedih na slepoočnicama, toplim stiskom ruke i velikim braon očima. Takođe je bio izuzetno visok. Čak i u svojim „martinkama“ sa debelim donovima jedva sam sezala do njegovih ramena, što znači da je imao bar metar i devedeset. Čini mi se da mu je ime dr Kruševevski, samo sa još više slogova. „Možeš me zvati dr K.“, rekao je svojim apsurdno dubokim, apsurdno sporim glasom. Sve sam čekala kad će da prestane s tim neprimerenim Beri Vajt utiskom i počne s normalnim govorom, ali to se nije desilo, pa sam zaključila da je taj bas jednostavno njegov način govora. Sedela sam stežući svoju tašnu na grudima, dok je on prelistavao moje formulare, žmirkajući na neke odgovore a glasno se smejući na neke druge. Ja sam razgledala unaokolo, pokušavajući da se opustim. Kancelarija mu je bila fina. Kožni kauči, umereno natrpan radni sto, pravi pravcati orijentalni tepih zatrpan gomilom knjiga, papira, magazina, a u jednom ćošku televizor sa videom i mali frižider sa aparatom za kafu na sebi. Pitala sam se da li ikad ovde spava... da li se kauč možda otvarao u krevet. Izgledalo je kao mesto na kojem bi čovek želeo da se zadrži.

„Ponižena u javnom glasilu?”, čitao je naglas. „Kako se to desilo?“

„Uh“, rekla sam. „Bolje da ne znate.“

„Ne, zaista. Želim to da znam. Mislim da je to najneobičniji odgovor koji je neko do sada dao na to pitanje.“

„Pa, moj dečko, trepnula sam. „Bivši dečko. Izvinjavam se. Napisao je jedan članak u *Moksiju*...“

„Dobri u krevetu?”, pitao je lekar.

„Pa, ovaj, mislim da je to taj.“

On je pocrveneo. „Ne... mislim...”

„Daaa, to je kolumna koju je napisao Brus. Nemojte mi reći da čitate tu rubriku”, rekla sam, razmišljajući o tome da ako je neki četrdesetogodišnji specijalista za dijetu to video, mogu pretpostaviti da su ga skoro svi koji imaju neke veze sa mnom takođe videli.

„Ja sam ga zapravo isekao iz novina”, rekao mi je. „Mislio sam da bi neko od naših pacijenata voleo da ga pročita.“

„Šta? Zašto?”

„Pa, tu je zapravo iskazano prilično osećajno poštovanje prema jednoj... jednoj...“

„Debeloj dami?“

Lekar se nasmešio. „On vas nikad nije nazvao takvim imenom.”

„Sve samo ne to.“

„Znači došli ste ovde zbog tog teksta?“

„Delimično.“

Pogledao me je.

„Okej, to je glavni razlog. Samo, eto... nikad nisam razmišljala o sebi... na taj način. Kao o debeloj ženi. Mislim, znam da sam... velika... i znam da treba da oslabim. Mislim, imam oči da se vidim i da shvatim u kakvom okruženju živim, i to kako Amerikanci očekuju od žena da izgledaju...“

„Znači ovde ste zbog očekivanja američkih muškaraca?”

„Hoću da budem vitka.” Gledao me je iščekujući. „Pa, u svakom slučaju tanja.”

Prelistavao je formulare. „Vaši roditelji imaju višak kilograma”, rekao je.

„Pa... recimo da je tako. Mama mi je malo pozamašna. Otac, nisam ga godinama videla. Imao je neki stomačić kad nas je

ostavio, ali...”, zastala sam. Istina, nisam znala gde moj otac živi, i oduvek mi je bilo nezgodno kad se postavljalo to pitanje. „Nemam pojma kako sada izgleda.”

Doktor je podigao pogled. „Ne viđate ga?“

„Ne.”

Nažvrljao je kratak zapis. „A šta je sa vašim bratom i sestrom?”

„Oboje su mršavi”, uzdahnula sam. „Samo se meni zalomilo da nasledim debljinu.”

Lekar se nasmejao. „Zalomila vam se debljina. Nikad ranije nisam čuo takvu formulaciju.”

„Daa, pa, imam još miliőn izraza na tu temu.”

I dalje je listao papire. „Vi ste reporter?”

Klimnula sam glavom. Vratio se jedan list unazad. „Rendis Šapiro... Viđao sam vaše ime u novinama.”

„Zaista?” Ovo je bilo iznenađujuće. Većina čitalaca ne obraća pažnju na to ko piše članak.

„Ponekad pišete o televiziji“? Klimnula sam glavom. „Veoma ste zabavni. Da li volite vaš posao?“

„Obožavam svoj posao“, rekla sam, i zaista sam to mislila. Kad nisam bila opsednuta velikim pritiskom, i u-centru-pažnje-javnosti prirodom raportera, ili kad se nisam grabila za dobre zadatke sa lokalnim kolegama, i kad se nisam zabavljala snovima o poslastičamici, mogla sam da uživam u poslu. „Zaista je zabavno. Interesantno, izazovno... sve to zajedno.“

Nešto je zapisao u fascikli. „Da li mislite da vaša težina utiče na kvalitet vašeg rada... na to koliko zarađujete, koliko ste napredovali?”

Malo sam zastala da razmislim. „Ne, zaista. Mislim, ponedak, neki ljudi koje intervjuišem... razumete, vitki su, ja to nisam, i postanem, možda, malo ljubomorna, ili se pitam da možda ne pomišljaju o meni da sam lenja ili nešto tako, a onda moram da budem pažljiva da dok pišem članak ne dozvolim tom osećanju da ima uticaja na ono što treba da kažem o njima. Ali dobra sam u svom poslu. Ljudi me poštuju. Neki me se čak i plaše. A to je sindikalni časopis, tako da fmansijski dobro stojim.”

Smejao se i dalje listajući upitnik. Usporio je kod stranica sa pitanjima koja se tiču psihologije ličnosti.

„Prošle godine ste bili na terapiji?”

„Negde oko osam nedelja”, rekla sam.

„Mogu li da pitam zbog čega?“

Malo sam razmišljala. Ne postoji lak način da se nekome koga ste tek upoznali objasni da je to zbog toga što ti je majka u pedeset petoj objavila da je homoseksualka. Naročito ne nekome ko je zvučao kao vitak, beli Džejms Eri Džons, i koji bi se verovatno toliko iznenadio da bi to morao naglas da ponovi. I to, verovatno, više puta.

„Porodični problemi”, konačno sam odgovorila.

Samo me je pogledao.

„Moja majka je ušla u... novi odnos, koji se dramatično razvijao, a to me je nekako uplašilo.”

„A da li je terapija pomogla?”

Setila sam se žene koja je bila zadužena za mene preko zdravstvenog osiguranja, jedna tiha žena sa kovrđavom kosom, koja je svoje naočare držala na lančiću oko vrata i izgledala kao da me se pomalo plaši. Možda je to što je čula o mojoj novoj lezbejskoj majci i odsustvu oca u toku prvih pet minuta bilo više nego što je mogla da pretpostavi da će čuti. Uvek je imala taj pomalo ustrašen pogled, kao da se bojala da ću u nekom momentu jumuti preko stola, srušiti njenu kutiju „klineksa“ na pod i pokušati de ja zadavim.

„Pretpostavljam da jeste. Terapeut mi je skrenuo pažnju na to da ne mogu da promenim ono što čine moji članovi porodice, ali mogu promeniti to kako reagujem na njih.“ Nešto je zabeležio u moju fasciklu. Naginjući se blago napred pokušala sam da razaznam šta to zapisuje, ali mi to nije uspelo jer je stranica bila ukošena pod jakim uglom. „Da li je to bio dobar savet?“

U sebi sam se stresla, setivši se vremena kad se Tanja uselila samo posle šest nedelja zabavljanja sa mojom mamom, a prvo što je učinila kad se preselila bilo je izbacivanje sveg nameštaja iz onog dela stana koji je bio moja spavaća soba i zamenila ga suncobranom boje duge i knjigama o samopomoći, uz to još dve

tone njenih drangulija. U znak zahvalnosti isplela je Nifkinu mali prugasti džemper. Nifkin ga je jednom nosio, a onda ga pojeo.

„Pretpostavljam. Mislim, situacija nije savršena ali se nekako navikavam na to.“

„Pa, dobro“, rekao je i okrenuo moju fasciklu zatvorivši je. „Evo o čemu se radi, Kendis.“

„Keni“, rekla sam. „Ljudi mi se obraćaju sa pravim imenom samo kad sam nešto zabrljala.”

„Onda, Keni“, rekao je. „Mi radimo na jednogodišnjem proučavanju leka koji se zove sibutramin, koji funkcioniše na principu fen-fena. Da li si nekad koristila fen-fen?“

„Ne“, rekla sam. „Ali jedna dama u čekaonici očajno žali za njim.“

On se ponovo nasmešio. Primetila sam da ima jamicu na levom obrazu. „Smatram sebe upozorenim“, rekao je. „Dakle, sibutramin je mnogo blaži od fen-fena, ali radi istu stvar, što u osnovi podrazumeva obmanjivanje mozga da šalje informaciju sitosti duže nego uobičajeno. Dobra vest je to što nije toliko štetan po zdravlje i nema onih potencijalnih komplikacija koje su bile dovedene u vezu sa fen-fenom. Radimo sa ženama koje su bar trideset posto iznad normalne težine...“

„...i drago vam je što možete da me obavestite da sam se tu kvalifikovala”, rekla sam kiselo.

On se nasmešio. „Dalje, dosadašnja istraživanja već pokazuju da pacijenti gube između pet do deset procenata svoje telesne težine za godinu dana.“

Brzo sam se preračunavala za svoj groš. Ako izgubim deset posto svoje težine još uvek neću biti ni blizu onoj težini koju sam želela.

„Da li ste razočarani time?“

Da li se on to šali? To je tako frustrirajuće! Imamo tehnologiju za transplantaciju srca, da sedamdesetogodišnjaka od vežemo na Mesec, da starim tipovima povratimo erekciju, a najbolje što moderna nauka može da učini za mene jeste bednih deset procenata?

„Pretpostavljam da je to bolje nego ništa”, rekla sam.

„Deset procenata je mnogo bolje nego ništa”, rekao je ozbiljno.

„Studije pokazuju da gubljenje svega četiri kilograma može imati drastičan uticaj na krvni pritisak i holesterol.”

„Meni je dvadeset i osam godina. Moj krvni pritisak i holesterol su dobri. Nisam zabrinuta za svoje zdravlje.” Čula sam sebe kako povisujem glas. „Hoću da budem vitka. Potrebno mi je da budem vitka.“

„Kendan... Keni...“

Duboko sam udahnula i naslonila čelo na ruke. „Oprostite.“

Stavio je svoju šaku na moju ruku. To mi je prijalo. Verovatno su ga tome naučili na Medicinskom fakultetu: ako pacijent počne da histeriše zbog relativno malog izgleda za gubljenje težine, nežno mu stavite svoju šaku na nadlakticu... Otrgla sam svoju ruku.

„Slušajte”, rekao je. „Realno gledano, s obzirom na vaše nasleđe, vašu građu, možda niste stvoreni da budete vitki. A to nije nešto najgore na svetu.“

Nisam podigla svoju glavu. „O, ne?“

„Vi niste bolesni, ne trpite nikakve bolove...” Ugrizla sam se za usnu. Nije imao pojma. Sećam se kad mi je bilo četrnaest godina, ili tu negde, na letnjem raspustu negde na plaži, hodala sam po trotoaru sa svojom sestrom, svojom mršavom sestrom, Lusi. Nosile smo kape za bejzbol i šortseve, kupaće kostime i nanule. Jele smo sladoled u kometu. Mogla sam da zatvorim oči i odmah bih se setila kako su moje potamnele noge izgledale u kontrastu sa belim šortsem i osećaja topljenja sladoleda na mom jeziku. Prišla nam je jedna dama ljubaznog izgleda, bele kose, osmehujući se. Mislila sam da će reći nešto kao da je podsećamo na njene unuke, ili kako smo je podsetili da joj nedostaje njena sestra i njihovo veselo druženje. Umesto toga, glavom je klimnula mojoj sestri, meni je prišla i pokazala mi na sladoled u kometu. „Ovo ti nije potrebno, draga”, rekla je. „Trebalo bi da držiš dijetu.” Sećam se koliko sam takvih situacija doživela u životu. U meni se do sada nakupilo puno pretrpljenih neprijatnosti, sve te male uvrede čučale su mi u srcu i osećala sam ih kao da mi je kamenje bilo ušiveno u džepove. Cena patnje što sam Debela

Žena. *Nije vam to neophodno.* Ne trpite bol, rekao je. Kakva šala.

Doktor je pročistio svoje grlo. „Hajde malo da popričamo o motivaciji.”

„O, veoma sam motivisana.” Podigla sam glavu i uspela da nabacim mali vragolast osmeh. „Zar se ne vidi?”

On mi je uzvratio osmeh. „Takođe tražimo ljude sa pravom vrstom motivacije.” Zaklopio je moju fasciklu i prekrstio ruke preko svog nepostojećeg stomaka. „Ovo verovatno već znate, ali ljudi sa kojima imamo najbolje dugoročne rezultate u vezi sa regulisanjem težine sami su doneli odluku da treba da izgube težinu. Nisu to radili zbog svojih supružnika, ili svojih roditelja, ili zbog neke ponovne maturske večeri, ili što im je neprijatno zbog nečega što je tamo neko napisao.“

Netremice smo se gledali u tišini.

„Voleo bih“, rekao je, „da možete da mi date još neki razlog zbog kojeg želite da izgubite težinu, osim činjenice da ste trenutno ljuti i uznemireni“. „Nisam ljuta“, rekla sam ljutito.

On se nije osmehnuo. „Možete li da se setite još nekog razloga?”

„Grozno se osećam“, promrmljala sam. „Usamljena sam. Niko neće hteti da se zabavlja sa mnom zato što ovako izgledam. Umreću sama, a moj pas će mi pojesti lice, i niko nas neće pronaći sve dok se smrad ne bude probio ispod vrata“. „Mislim da je veoma mala verovatnoća da će se to desiti“, rekao je s osmehom.

„Ne znate vi mog psa“, rekla sam. „Dakle, jesam li u igri? Da li dobijam drogu? Mogu li dobiti nešto odmah?“ On mi se nasmešio. „Bićemo u vezi.“ Ustala sam. Prebacio je stetoskop oko vrata i potapšao sto za preglede. „Pre nego što odete izvadićemo vam krv za analizu. Još mi je ostalo da vam nakratko poslušam srce. Skoknite do mene, molim vas.“

Sela sam uspravno na izgužvan beli papir na vrhu stola i zatvorila oči dok su se njegove ruke kretale po mojim leđima. To je prvi put nakon Brusa, da me neki muškarac dotiče s pažnjom i ljubaznošću. Ta pomisao mi je ispunila oči suzama. Nemoj, besno sam razmišljala, nemoj sada zaplakati.

„Udahnite“, rekao je dr K. mimo. Samo kad bi imao neku ideju šta se dešava, ne bi dalje nastavio. „Lepo duboko udahnite... zadržite dah... izdahnite”.

„Je li još uvek na mestu?“, pitala sam, zureći u njegovu glavu, povijenu napred, dok je naslanjao slušalicu na moju levu dojku. A onda, pre nego što sam mogla sebe da zaustavim, „Da li zvuči slomljeno?“

Ispravio se, smešeći se. „Još uvek je tamo. Nije slomljeno. U stvari, izgleda da imate jako i zdravo srce.“ Ponudio je svoju ruku. „Mislim da ćete biti sasvim zdravi”, rekao je. „Bićemo u kontaktu.“

Napolju, u čekaonici, žena sa belim radama na majici, Lili, još uvek je bila prikovana za svoju stolicu, polovina prazne zemičke balansirala je na njenom kolenu. „Dakle?“, pitala je.

„Obavestiće me“, rekla sam. U ruci je držala komad papira. Nisam bila iznenađena kad sam primetila da je to fotokopija „Voleti debelu ženu“ autora Brusa Gubermana. „Jesi li videla ovo?“, upitala me je.

Klimnula sam glavom.

„Ovo je odlično”, rekla je. „Taj tip je sve shvatio na pravi način.“ Promeškoljila se na svom sedištu onoliko koliko joj je to prostor dozvoljavao i pogledala me pravo u oči. „Možeš li da zamisliš idiotkinju koja je mogla da napusti ovakvog tipa?“

IV

Mislim da svako ko živi sam treba da ima psa. Smatram da bi vlada trebalo da se zainteresuje i da poradi na tom pitanju. Ako niste oženjen/udata ili niste u nekoj vezi, bez obzira na to da li ste ostavljen/ostavljena ili razveden/razvedena ili udovac/udovica ili bilo šta slično, vlada bi trebalo da zahteva da se odmah uputite u najbližu štenaru i izaberete jednu životinju za životnog saputnika.

Psi daju vašem danu neki ritam i svrhu. Kad imate psa koji zavisi od vas ne možete da spavate satima bez potrebe, ili da po ceo dan ili celu noć budete van kuće.

Svakog jutra, bez obzira da li sam pila ili sam radila, i ne mareći za to da li mi je srce slomljeno ili ne, Nifkin bi me budio nežno prinoseći svoj nos mojim očnim kapcima. On je jedan zadivljujuće razuman pas, voljan da strpljivo sedi na kauču sa šapama graciozno prekrštenim ispred sebe dok bih pevušila uz pesmu „Moja divna damo“ ili seckala recepte iz *Porodičnog kruga*, na koji sam se preplatila mada, volela sam da se šalim, nisam imala ni porodicu ni krug.

Nifkin je mali i elegantno oblikovani retterijer, beo, sa crnim flekama i braon belegama na svojim dugim, tankim nogama. Težak je tačno deset funti i izgleda kao neki anoreksik; strašno liči na Džeka Rasela, sa dobermanskim, visoko podignutim ušima, kao da su mu zakucane u glavu. Kupila sam ga iz druge ruke. Njegovi prethodni vlasnici bila su trojica sportskih reportera koje sam poznavala u prvom listu za koji sam radila. Iznajmili su kuću, pa im je palo na pamet da kući treba i pas. Tako su uzeli Nifkina iz kafilerije ubeđeni da je štene zapravo doberman. Naravno, nije bio ni približno tome. Porastao je u pravog retterijera sa prevelikim ušima. Istini za volju, izgleda kao da je neko hteo da napravi karikaturu, pa je spojio delove nekoliko različitih rasa pasa. Na licu stalno ima Elvis kez – zato što ga je majka ugrizla dok je još bio štene. Ali uzdržaću se od komentara njegovih nedostataka dok je u mojoj blizini. Veoma je osetljiv na svoj izgled. Isto kao i njegova vlasnica.

Sportski reporteri su ga držali već šest meseci obasipajući ga pažnjom, dopuštajući mu da loče pivo iz njegove činije za vodu, ili su ga ostavljali zatvorenog u kavezu u kuhinji, potpuno ga ignorišući, čekajući sve vreme da poraste u dobermana. Onda je jedan od njih dobio posao u drugom časopisu, a druga dvojica su odlučila da se razdvoje i presele svaki u svoj apartman. Nijedan od njih nije želeo da uzme uplašenog malog Nifkina, koji ni po čemu nije podsećao na dobermana.

Zaposleni mogu da objavljuju besplatne male oglase, i njihov oglas „Naš pas, mali, šareni, besplatno za dobru kuću“ izlazio je dve nedelje bez ijednog odziva. Očajni, sa spakovanim torbama i sa već uplaćenom kaparom za nova mesta stanovanja, sportski

raporteri su me obradili u kafeteriji naše firme. „Ili ćeš ga ti uzeti ili ga moramo ponovo vratiti u štenaru“, govorili su.

„Da li je dresiran za život u kući?“

Razmenili su neodređene poglede. „Tako nekako”, rekao je jedan. „Uglavnom", rekao je drugi.

„Da li glođe stvari?"

Još jedan neodređeni pogled. „Voli teleću kožu", rekao je jedan. Drugi nije ništa govorio, iz čega sam mogla da zaključim da je Nifkin uživao da žvaće cipele, kaiševe, novčanike, i sve ostalo na šta naiđe.

„A da li je naučio da hoda na po voću, ili još uvek vuče sve vreme? Šta mislite, da li bi se odazivao na neko drugo ime osim Nifkin?"

Momci su se pogledali. „Slušaj, Keni“, konačno je rekao jedan od njih, „ti znaš šta se dešava sa psima u kafilerijama... Osim ako nekog drugog ne ubede da je doberman-pinčer, što je veoma malo verovatno."

Uzela sam ga. I, naravno, Nifkin je prvih meseci našeg druženja proveo olakšavajući se krišom u uglu dnevne sobe, napravio mi je rupu na kauču glodajući ga, a kad god bih mu privezala povodac za ogrlicu ponašao se kao progonjeni zec. Kad sam se preselila u Filadelfiju odlučila sam da stvari postavim drugačije. Uvela sam Nifkinu strogu disciplinu: šetnja u 7:30 ujutru, drugu u četiri po podne, za koju sam plaćala jedno dete sa mog sprata dvadeset dolara nedeljno, zatim i kratko predavanje pre svog odlaska na spavanje. Nakon dresure od šest meseci prestao je da glođe, bio je potpuno pripitomljen za život u kući i uglavnom zadovoljan time da pristojno hoda pored mene, osim ako ga ne privuče neka veverica ili neko na skejtbordu. Zbog njegovog dobrog vladanja bilo mu je dopušteno da se penje na nameštaj. Sedeo je pored mene na kauču dok sam gledala TV, i sklupčano spavao na jastuku pored moje glave svake noći.

„Voliš tog psa više nego mene", žalio bi se Brus. Istini za volju Nifkin je bio strašno razmažen, sa svim mogućim čupavim igračkama, koskama od juneće kože, malim vunenim džemperima i specijalnim poslasticama, i, neprijatno mi je da kažem, i jednom

malom sofom napravljenom za pse, koja je bila deo nameštaja u dnevnoj sobi, isto kao i moja, gde je spavao dok sam ja na poslu. (Takođe je bila istina da Brusu Nifkin ništa nije značio, tako da se nije trudio da ga šeta. Ja bih došla kući posle vežbi, ili posle vožnje biciklom, ili napornog dana na poslu, i zaticala Brusa prostrtog na mom kauču – često sa njegovom lulicom za pušenje marihuane u blizini – a Nifkina na ivici jednog od jastuka kako se trese u krajnjem naporu da se suzdrži, činilo se kao da će eksplodirati. „Da li je bio u šetnji?", pitala bih, a Brus bi slegao ramenima sa postiđenim izrazom lica. Pošto se to ponovilo hiljadu puta prestala sam da postavljam to pitanje.) Fotografija sa Nifkinom je skrinsejver na mom kompjuteru na poslu a pretplatila sam se i na elektronske vesti *Reter četer,* mada sam se, bar do sada, uzdržala od slanja njegove slike.

Dok smo zajedno ležali u krevetu Brus i ja smo imali običaj da smišljamo priče o Nifkinovoj istoriji. Bila sam mišljenja da se Nifkin rodio u dobrostojećoj britanskoj porodici, ali i da ga se otac odrekao pošto ga je našao u nedoličnom položaju u senu naslaganom u potkrovlju sa jednim od momaka iz štale, i prognao ga za Ameriku.

„Možda je radio kao dekorater izloga”, Brus je duboko razmišljao, obavijajući moju glavu svojom rukom.

„Šešir od ruke“, rekla sam ušuškavajući se, priljubivši se još udobnije uz njega. „Kladim se da je visio u Studiju 54.“ „Verovatno je poznavao Trumana.”

„I nosio je odela šivena po meri, i štap.“

Nifkin nas je oboje gledao kao da smo poludeli, zatim je odšetao iz dnevne sobe. Nakrivila sam glavu nameštajući se da primim poljubac, a potom smo Brus i ja ponovo započeli trku.

Osim što sam Nifkina spasla od sportskih reportera, oglasa i kafilerije, i on je mene spasavao. S njim nisam osećala usamljenost, on me je svakog jutra dizao iz kreveta i voleo me je. Možda je samo voleo činjenicu da su mi palčevi malo razdvojeni pa sam vešto otvarala konzerve. Štagod. Meni je bilo dovoljno da noću svoju njuškicu prisloni do moje glave i sa uzdahom sklopi oči.

Tog jutra, nakon moje posete klinici za kontrolisanje težine, zakačila sam Nifkina za produženi povodac, gurnula plastičnu kesu u svoj desni džep, četiri kolačića za pse i tenisku lopticu u levi. Nifkin je ludo skakao unaokolo, sa mog kauča na njegov kauč, dole niz hodnik u spavaću sobu i ponovo nazad vratolomnom brzinom, zastajkujući da bi me samo na brzinu liznuo po nosu. Za njega je svako jutro bilo praznik. Jupi, činilo sa kao da kaže. Jutro je! Ja volim jutro! Jutro! Hajdemo u šetnju! Konačno sam ga izvela na vrata, ali on je i dalje parodirao pored mene dok sam po džepu lovila svoje sunčane naočari i nameštala ih. Nastavili smo niz ulicu, Nifkin je praktično igrao, a ja sam se vukla za njim.

Park je bio skoro prazan. Samo par zlatnih retrivera koji njuškaju oko žbunja, i jedan uobraženi koker španijel na uglu. Odvezala sam svog psa, koji se odmah, i to bez provokacije, uputio pravo prema kokeru, lajući iz sve snage.

„Nifkine!“, dozivala sam ga, znajući da će, čim se bude približio na korak od tog psa, stati, duboko i prezrivo ga onjušiti, možda zalajati još nekoliko puta, a zatim ga ostaviti na miru. Znala sam da će to tako biti, Nifkin je to takođe znao, a najverovatnije je toga bio svestan i taj koker španijel (iz iskustva znam da drugi psi uglavnom ignorišu Nifa kad zauzme svoj napadački stav, verovatno zato što je tako mali i uopšte ne deluje opasno, čak i onda kad pokušava da tako izgleda! Ali vlasnik psa je delovao uznemireno kad je ugledao da se na njegovog ljubimca stuštio jedan šareni, iscereni projektil.

„Nifkine!“, ponovo sam ga dozvala, i moj pas me je konačno poslušao i stao kao ukopan. Požurila sam da ga stignem, trudeći se da izgledam dostojanstveno, i pokupila Nifkina držeći ga za njegovu ogrlicu, gledajući ga u oči i govoreći, „ne“, i „loše“, onako kako su me naučili u centru za dresuru. Nifkin je žmirkao i poprimio drugi izraz jer mu je zabava prekinuta. Koker španiel je oklevajući mahao repom.

Tip koji je šetao kokéra bio je zaintrigiran.

„Nifkin?”, rekao je. Mogla sam da vidim da se sprema da pokrene to pitanje. Pitala sam se da li će imati petlju. U sebi sam

se kladila da hoće.

„Da li znate šta znači nifkin?“ rekao je. Bravo Keni, osvojila si jedan poen. Prema pričama mog brata i njegovih drugova, nifkin označava deo između muškarčevih testisa i anusa. Sportski reporteri su mu dali takvo ime.

Nabacila sam svoj najzagonetniji izraz lica. „Hmm? Tako se zove. Da li to uopšte nešto znači?"

Tip je pocrveneo. „Uh, daaa. To je, ovaj... to je neka vrsta uličnog izraza.“

„Za šta?“, pitala sam ga, pokušavajući da izgledam nevino. Tip se premestio s jedne noge na drugu. Gledala sam ga iščekujući odgovor. Tako je isto izgledao i Nifkin.

„Hm“, rekao je tip i stao. Ja sam odlučila da se smilujem.

„Da, znam šta znači nifkin“, rekla sam. „On je pas iz druge ruke.“ Ukratko sam mu ispričala o tome kako sam ga dobila od sportskih novinara. „I tako, kad sam otkrila šta znači nifkin, bilo je prekasno. Pokušala sam da ga zovem Nifti... i Nepkin... i Ripken... na primer, i sve ostalo što mi je padalo na pamet. Ali on se nije odazivao ni na šta drugo osim na Nifkin.“

„Vrlo nezgodno”, rekao je tip, smešeći se. „Ja sam Stiv“, rekao je.

„Ja sam Keni. Kako je ime vašem psu?“

„Sani“, rekao je. Nifkin i Sani su se pažljivo njuškali dok smo se Stiv i ja rukovali.

„Upravo sam se doselio iz Njujorka”, rekao je. „Ja sam inženjer...“

„Jeste li sa porodicom u ovom gradu?”

„Ne. Ja nisam oženjen.” Imao je lepe noge. Osunčane, pomalo maljave. I one glupe „velkro“ sandale sa kaiševima koje su svi nosili tog leta. Oker šorts i siva majica. Sladak tip.

„Da li biste možda nekad izašli na pivo?“, pitao je.

Baš je mio, i očigledno mu ne smeta jedna znojava, debela žena.

„Naravno. To bi bilo odlično.”

Osmehnuo mi se pod bejzbol kapom. Dala sam mu svoj broj telefona, pokušavajući da se ne nadam previše, ali mi je, ipak, bilo

drago.

Kod kuće, Nifkinu sam dala činiju „malih zalogaja”, ja sam pojela svoj Specijalni K. obrok, potom grgoljila, očistila zube koncem, nekoliko puta duboko udahnula i izdahnula opuštajući se i tako se pripremila za svoj intervju sa Džejn Sloun, gospođom direktorkom, izuzetnom osobom koju ću predstaviti u narednom broju nedeljnika. U čast njene slave, a i zato što ćemo ručati u veoma šik restoranu „Četiri godišnja doba“, posebnu pažnju sam poklonila svojoj odeći, teškom mukom ulazeći u steznik i najlonke sa pojačanim gornjim delom. Pošto sam dobro utegla trup, navukla sam svoju ledenoplavu suknju, ledenoplavi blejzer sa dugmićima u obliku zvezda, dve neminovno zdepaste crne vekne od cipela koje liče na deo neke uniforme iz dvadesetih sa pretenzijom da budu modni hit. Molila sam se da imam snage da održim pravilan stav, i da se Brusovi prsti slome u nekoj neobjašnjivoj industrijskoj nesreći što bi ga garantovano onesposobilo da ikad više piše. Potom sam pozvala taksi, zgrabila svoj notes i uputila se u „Četiri godišnja doba“ na ručak.

Ja pokrivam novosti iz Holivuda za *Filadelfija igzeminer*. To nije tako lako kao što se misli, jer Holivud je u Kalifomiji, a ja, avaj, nisam.

Pa ipak ne odustajem. Pišem o trendovima, o ogovaranjima, o tome kako se zabavljaju zvezde i oni manje slavni iz njihovog okruženja. Pišem kritike, pa čak povremeno i poneki intervju sa šačicom slavnih ličnosti koje isplaniraju da se zadrže na Istočnoj obali u toku svojih promotivnih tura.

Uplivala sam u novinarstvo nakon diplomiranja na koledžu sa prosečnom ocenom iz engleskog jezika i bez pravih planova. Htela sam da pišem. Novine su jedno od malobrojnih mesta gde bih mogla da se lociram a da budem plaćena za taj trud. Tako, septembra meseca nakon diplomiranja, zaposlila sam se u jednoj maloj redakciji u centralnoj Pensilvaniji. Prosečna starost novinara bila je dvadeset dve godine. Da smo sakupili svoja radna iskustva na gomilu svela bi se na ukupno dve godine što se,

nažalost, u praksi loše pokazalo.

U *Central velij tajmsu* pokrivala sam četiri školske oblasti, uz to i razne požare, sudare automobila, i sve što je zanimljivo i za šta sam imala vremena da to obradim. Za sve to bila sam dobro plaćena, trista dolara nedeljno – dovoljno za život, ali nategnuto, pod uslovom da nema vanrednih troškova. No, njih je, naravno, uvek bilo.

Zatim sam radila najavljivanje venčanja. *CVT* je jedan od poslednjih časopisa u zemlji koji je još uvek besplatno objavljivao dugačke opise venčanja i, na moju veliku žalost, opise vinčanica. Ukrasni šavovi, fine čipke, francuski vez, prozirni velovi, biserni ukrasi za glavu, dugi šlepovi iza haljine... sve su to termini koje sam toliko često kucala da sam ih stavila na poseban sejv taster. Samo jednim pritiskom tipke na monitoru bi se pojavile čitave fraze: *vez biserom* ili *nabor tafta boje slonovače.*

Jednog dana dok sam sumorno kuckala jednu najavu venčanja, razmišljajući o nepravednosti cele te situacije, naišla sam na jednu reč koju nisam mogla da pročitam. Mnoge naše neveste su rukom ispunjavale formulare. Ova, čije sam podatke unosila u kompjuter, napisala je kitnjastim rukopisom, ljubičastom olovkom, reč koja je ličila na CFORM.

Odnela sam formular do Radžija, jednog drugog reportera pripravnika. „Šta piše ovde?“

On je žmirkao na ljubičastu reč. „C-FORM“, polako je čitao. „Kao MDOS, ili slično.“

„Za haljinu? Teško.“

Radži je slegao ramenima. Odrastao je u Njujorku, potom je pohađao Kolumbija školu za novinare. Neki izrazi koji su se koristili u centralnoj Pensilvaniji bili su mu strani. Vratila sam se do svog radnog stola; Radži se vratio svojim dosadnim obavezama, kuckanju školskih menija za celu sedmicu. „Tater tot“, čula sam ga kako uzdiše. „Uvek taj tater tot.“

Ostala sam sa C-FORM-om. Pod oznakom „kontaktirati za objašnjenje” nevesta je nažvrljala svoj kućni telefonski broj. Podigla sam slušalicu i okrenula ga.

„Halo?”, čuo se jedan veseo ženski glas.

„Halo?”, rekla sam, „ovde je Kendejs Šapiro, zovem u ime *Velij tajmsa.* Pokušavam da dobijem Sandru Geri...”

„Ovde Sendi”, cvrkutala je žena.

„Ćao, Sendi. Slušajte, ja radim na objavljivanju venčanja i čitam vaš formular u kojem stoji jedna reč... CFORM?”

„Morska pena”, spremno je odgovorila. U pozadini sam mogla da čujem neko dete kako se dere, „Mama!”, što mi se činilo kao sapunica na TV-u. „To je boja moje haljine.”

„Aha”, rekla sam, „pa, eto, samo to mi je bilo potrebno da znam, hvala...”

„S tim što, naravno, možda... ovaj, šta mislite da li će ljudi znati šta znači morska pena? Kao, na šta se prvo pomisli kad se čuje izraz morska pena?”

„Zeleno?”, usudila sam se da kažem. Zaista sam želela da što pre završim taj razgovor. U gepeku mog auta čekale su me tri vreće veša za pranje, trebalo je da kupim i nešto mleka.

„Nešto poput bledozelene boje, rekla bih.”

Sendi je uzdahnula. „Vidite, to nije to”, rekla je. „Više vuče na plavo, čini mi se. Devojka u prodavnici mi je rekla da se ta boja zove morska pena, što, mislim, više zvuči kao da je zelenkasta.”

„Možemo reći da je plava”, rekla sam. Sendi je još jednom uzdahnula. „Svetloplava?”, razrađivala sam temu.

„Vidite, ali nije zapravo samo plava”, rekla je. „Kad kažete plavo, ljudi pomisle, plavo kao nebo, ili tamnoplavo, a nije, kao, mračno ili bilo šta slično...”

„Bledoplavo?”, ponudila sam, prelazeći preko svoje svaštare sa sinonimima koje sam teškom mukom sastavljala za objave venčanja. „Ledenoplavo? Plavo kao jaje detlića?”

„Jednostavno mislim da nijedan od tih izraza nije odgovarajući", rekla je Sendi odlučno.

„Hm“, rekla sam. „Pa, ako želite, možete još da razmislite o tome pa da mi se javite..."

Onda je Sendi počela da plače. Mogla sam da čujem jecaje sa druge strane linije dok se sapunica razvlačila u pozadini a neko dete, koje je, pretpostavljam, imalo izbodeni obraz ili proboden palac na nozi i dalje je urlalo: „Mama!“ „Hoću da to bude kako

treba“, rekla je Sendi između jecaja. „Znate, tako dugo sam čekala ovaj dan... Hoću da mi sve bude savršeno... a ja čak ne mogu da nađem reč da opišem boju svoje haljine...“

„O, nemojte tako“, rekla sam, osećajući se besmisleno ravnodušno. „O, slušajte, pa i nije tako loše...“

„Možda biste mogli da dođete ovamo“, rekla je, još uvek plačući. „Vi ste reporter, zar ne? Možda biste mogli da pogledate haljinu i da mi kažete pravi izraz za njenu boju.“ Setila sam se svog neopranog veša, svojih planova za to veče.

„Molim vas?“, rekla je Sendi molećivim glasom.

Ja sam uzdahnula. Veš može i da sačeka, pretpostavljam. Sad sam bila zaintrigirana. Ko je bila ta žena, i kako je moguće da je neko ko ne zna kako se piše morska pena mogao da nađe ljubav?

Zamolila sam je da mi objasni kako da dođem do nje, inteligentno sam proklinjala sebe što sam tako meka, i rekla joj da ću stići do nje za sat vremena.

Da budem savršeno iskrena, očekivala sam vozni park. Centralna Pensilvanija je prepuna takvih. Ali Sendi je zapravo živela u kući, u jednoj maloj, beloj, tipa Kejp Kod sa crnim šalonima i vrlo naglašenom odbojnom ogradom. U dvorištu iza zgrade ponosito je stajao jedan plastični narandžasti „supersoker“, jedan napušteni veliki točak, jedan kao nov komplet ljuljaški. Na asfaltu ispred kuće bio je parkiran jedan kamion, a Sendi je stajala na vratima – imala je oko trideset godina, tragove umora oko očiju, ali, takođe, i drhtavi nagoveštaj nade. Kosa joj je bila bledoplava, tanka kao šećerna vuna, a imala je i mali, prćasti nos i krupne oči boje različka kao u obojene lutke.

Izašla sam iz kola sa sveščicom u ruci. Sendi se smešila kroz mrežasta vrata. Mogla sam da vidim dve ručice kako joj stiskaju butine, lice deteta kako viri iza njenih nogu, a potom nestaje iza nje.

Kuća je bila jeftino nameštena, ali uredna i čista, sa gomilom magazina na stočiću za kafu obloženog borovim furnirom: *Oružje i municija, Putevi i kamioni, Sport i igralište.* Značajna kolekcija,

pomislila sam u sebi. Puderasto plavi itison je pokrivao pod u dnevnoj sobi; sveže beli linoleum – onaj koji se zaroluje u jednom potezu, sa reljefnim šarama utisnutim tako da se dobije izgled podeljenih pločica, pokrivao je kuhinju. „Da li želite gazirano piće? Ja sam upravo htela da popijem jedno“, rekla je stidljivo.

Nisam želela nikakav sok. Htela sam da vidim haljinu, da smislim neki pridev, i krenem dalje svojim putem i da na vreme stignem pre nego što počne serija „Melrouz plejs“. Ali izgledala je tako očajno, a ja sam bila žedna, pa sam na kraju sela za njen kuhinjski sto ispod zalepljene poruke „Neka je blagosloven ovaj dom“, sa mojom sveskom sa strane.

Sendi je uzela gutljaj svog pića, lako podrignula s rukom na ustima, zatvorila oči i odmahnula glavom. „Izvinite, molim vas.“

„Da li imate tremu u vezi sa venčanjem?“, upitala sam.

„Tremu“, ponovila je, i pomalo se osmehnula. „Draga^ ja sam prestravljena!“

„Da nije to...“, htela sam pažljivo da ispitam teren, „zato što ste nekad ranije prošli kroz celu tu proceduru venčanja?“

Sendi je odmahnula glavom. „Nije bilo kao ovo sada. Prvi put sam krišom pobegla. To se tako desilo jer sam saznala da sam zatrudnela sa Trevorom. Venčao nas je sud, tamo u Bold Iglu“, rekla je. „Na tom venčanju sam nosila svoju matursku haljinu.“

„Ooo“, rekla sam.

„Drugi put“, nastavila je, „nije ni bilo venčanja. To je bio Dilanov otac, koga, pretpostavljam, mogu da nazovem svojim zakonitim mužem. Živeli smo zajedno sedam godina.“

„Dilan, to sam ja!“, uzvikivao je glasić ispod stola. Jedna mala, svilenkasto plava glavica provirila je odozdo. „Moj otac je u vojsci.“

„Tako je, dušo“, rekla je Sendi, odsutno raščupavajući njegovu kosu svojom rukom. Značajno je podigla svoje obrve prema meni, odmahnula glavom, i prošaputala *‚Zatvor.“*

„Oh“, rekla sam.

„Zbog krađe kola“, prošaputala je. „Znate, nije to ništa tako loše. Zapravo, Brajana, mog verenika, upoznala sam kad sam išla da posetim Dilanovog oca“, rekla je.

„Dakle i Brajan je...“, upravo sam počela da shvatam kako jedna duga pauza ponekad može reporteru da bude najbolji drug.

„Verovatno će ga pustiti na uslovno, sutra“, rekla je Sendi. „Bio je u zatvoru zbog falsifikovanja.“

Što je, sudeći po tome kako je to ponosno izgovorila, bilo viši stepen čak i od krađe automobila.

„Dakle, upoznali ste ga u zatvoru?”

„Zapravo, dopisivali smo se neko vreme pre toga“, rekla je Sendi. „On je dao oglas u novinama... ovde, sačuvala sam ga!“

Poskočila je, usled čega su naše čaše za vodu zazveckale, da bi se vratila sa plastificiranim parčetom papira ne većim od poštanske markice. „Hrišćanski džentlmen, visok, atletski građen, lav u horoskopu, traži osećajnog druga za dopisivanje a možda i nešto više“, pisalo je.

„Dobio je dvanaest odgovora”, rekla je Sendi, sijajući. „Rekao mi je da mu se moje pismo najviše dopalo.”

„Šta ste mu vi rekli?“

„Bila sam zaista iskrena”, rekla je. „Objasnila sam svoju situaciju. Da sam samohrana majka. Da želim uzornog oca za svoje sinove."

„I mislite da će..."

„Biće on dobar otac“, rekla je. Ponovo je sela zureći u svoju čašu kao da se u njoj kriju tajne drevnih vremena umesto obične „kole". „Ja verujem u ljubav“, rekla je a glas joj je bio jak i čist.

„Da li vaši roditelji...”, počela sam. Jednom rukom je odmahivala u vazduhu, kao da želi da odagna i samu pomisao na to.

„Otac je otišao kad mi je bilo, mislim, četiri godine", rekla je. „Onda je ostala samo mama i jedan njen dečko za drugim. Tata Rik, tata Sem, tata Aron. Zaklinjala sam se da se to meni neće desiti. I ne dešava se", rekla je. „Mislim... razumete... ovog puta će biti ono pravo."

„Mama?" Dilan se vratio, usne su mu bile obojene crvenim „kulejdom", držao je svog brata za ruku. Dok je Dilan bio sitan, sitnih kostiju i plav, drugi dečak – Trevor, pretpostavljam – bio je tamniji i snažniji, ozbiljnog izraza lica.

Sendi je ustala i dobacila mi bojažljiv osmejak. „Sačekajte me tu gde sedite", rekla je. „Momci, pođite sa mnom. Hajde da gospođi reporterki pokažemo maminu lepu haljinu!"

Nakon svega toga – zatvora, muževa, hrišćanskih oglasa u novinama – bila sam pripremljena za nešto strašno, neki užasni model haljine sa rasprodaje. Prodavnica „Bridi Barn" se specijalizovala za to.

Ali Sendina haljina je bila divna. Gornji deo je bio uz telo, uzani korset, kao stvoren za neku začaranu princezu, bio je posut kristalima veličine snežne pahuljice koji su se presijavali na svetlosti, duboki izrez na dekolteu otkrivao je svetlu kožu njenih grudi koje su se nadimale u velu od tila koji je nežno šuškao oko njenih nogu. Obrazi su joj porumeneli, njene plave oči su sijale. Izgledala je kao Pepeljugina kuma, kao dobra vila Glinda. Trevor ju je svečano držao za ruku dok se približavala kuhinji, pevušeći „Evo dolazi nevesta“. Dilan je nosio njen veo koji je podigao na svoju glavu.

Sendi je stajala ispod kuhinjskog svetla i okretala se. Krajevi njene suknje su šaputali po podu. Dilan se smejao i pljeskao rukama, a Trevor je netremice gledao svoju majku, kako su joj se gole ruke i ramena pokazivali iz haljine, kako joj je kosa padala na kožu. Okretala se i okretala a njeni sinovi nisu skidali pogled s nje kao da je bila omađijana, dok konačno nije prestala. „Šta mislite?”, pitala je. Obrazi su joj bili rumeni i teško je disala. Mogla sam da vidim kako joj svaki udisaj podiže grudi do ivice körséta. Još jednom se okrenula, pa sam mogla da vidim majušne pupoljke ruža od tkanine koji su bili pričvršćeni niz leđa, čvrste kao bebine napućene usne. „Je li plava? Zelena?“

Dugo sam je gledala, njene ružičaste obraze i mlečnu kožu, i ozarene oči njenih sinčića.

„Zapravo nisam sigurna”, rekla sam. „Ali nešto ću smisliti.“

Naravno, zakasnila sam sa predajom podataka za oglašavanje. Urednik gradske rubrike je odavno bio otišao dok sam stigla u novinsku redakciju, pošto mi je Sendi pokazala Brajanove slike, i sve mi ispričala o njihovim planovima za medeni mesec, posle čega sam posmatrala kako sinovima čita *Gde su divlje stvari*, i

ljubi njihova čela i obraze, i dodaje prst burbona u svoju sodu, a pola te mere u moje piće. „On je dobar čovek“, rekla je sanjalački. Njena zapaljena cigareta kretala se kroz vazduh kao svitae.

Moj zadatak je bio da ispunim prostor od svega petnaestak centimetara, i morala sam da se uklopim u namenjeni okvir ispod zamrljane slike Sendinog nasmešenog lica. Sela sam za svoj kompjuter, pomalo mi se vrtelo u glavi, i ukucala podatke u formular za venčavanje, jedan od onih koji imaju dosta prostora za odgovore: nevestino ime, mladoženjino ime, imena svih zvanica, opis haljine. Onda sam pritisla taster *escape*, obrisala sve sa ekrana, duboko udahnula, i napisala:

> Sutra će se Sandra Luiz Geri udati za Brajana Perolta u našoj crkvi Gospa od milosti, na starom Koledž putu. Ona će proći kroz sredinu crkve, kose ukrašene antičkim češljevima sa gorskim kristalom i daće obećanje da će voleti, ceniti i poštovati Brajana, čija je pisma držala savijena pod jastukom, i koja je toliko puta čitala da se papir na krajevima istanjio od listanja.
>
> „Ja verujem u ljubav“, kaže ona, iako bi neki cinik rekao da sve ukazuje na to da za to nema dovoljno osnova. Njen prvi muž ju je ostavio, drugi je u zatvoru – onom istom u kojem je upoznala Brajana, čiji uslovni otpust počinje dva dana pre venčanja. U svojim pismima, on je naziva svojom malom golubicom, njegovim savršenim anđelom. U njenoj kuhinji, poslednja od tri cigarete, koliko sebi dopušta da popuši svake večeri, gori joj prste a ona to ne primećuje dok govori za njega da je pravi princ.
>
> Njeni sinovi, Dilan i Trevor, pratiće mladu. Njena haljina ima boju morske pene, koja predstavlja savršen sklad između bledoplave i najbleđe zelene. Nije bela, boja device, neke

tinejdžerke kojoj je glava puna slatkorečive romantike, ili boje slonovače, poput bele koja je zamućena razočaranjem. Boja njene haljine je san snova.

E pa, pomalo kitnjasto, pomalo preobimno i prenaglašeno. Haljina boje kao iz snova. Svaki slog je nosio pečat „taze diplomiranog kreativnog pisca“. Sledećeg jutra, kad sam stigla na posao, preko tastature su mi raširili primerak stranice, sa problematičnim pasusom zaokruženim masnom olovkom. „JAVI MI SE“, bila je poruka od tri reči naškrabana na margini. Bio je to, besumnje, rukopis zamenika urednika, Krisa, južnjaka koji je umeo lako da se iznervira, a namamili su ga da dođe u Pensilvaniju obećanjem da će mu to biti odskočna daska za veće, bolje novine u lancu (uz ovo i neprevaziđeno pecanje pastrmki). Bojažljivo sam zakucala na vrata njegove kancelarije. Pozvao me je unutra. Drugi primerak moje priče stajao je otvoren na njegovom stolu.

„Ovo“, rekao je, pokazujući svojim tankim prstom. „Šta se ovde zapravo desilo?“

Slegla sam ramenima. „Bilo je to... pa, upoznala sam tu ženu. Kucala sam njenu najavu venčanja i naišla na reč koju nisam mogla da pročitam, pa sam je pozvala a zatim sam je i upoznala, a onda...“ Glas mi je utihnuo. „Pretpostavljam da to zvuči kao priča.“

Podigao je pogled prema meni. „Imaš pravo“, rekao je. „Hoćeš li ponovo to da uradiš?”

I tako je rođena zvezda... u stvari, nešto tako. Svake druge nedelje naišla bih na nevestu i napisala kratak članak o njoj – ko je ona, kako izgleda njena haljina, u kojoj se crkvi venčava, kakva je muzika, i kakva je zabava posle toga. Ali najviše od svega, pisala sam o tome *kako* su se moje neveste odlučile za udaju, da stanu pred sveštenika ili rabina ili matičara, da daju zavet za uvek.

Viđala sam mlade neveste i stare neveste, slepe i gluve neveste, tinejdžerke koje se zavetuju svojim prvim ljubavima kao

i cinične dvadesetogodišnjakinje koje se zaklinju muškarcima koje su nazivale očevima svoje dece. Imala sam prilike da vidim i ekstravagantna venčanja sa osamsto zvanica (ortodoksno venčanje, na kojem su muškarci i žene igrali u odvojenim sobama a na slavlje im je došlo ukupno osam rabina, koji bi na kraju večeri završili sa šljaštećim perikama u stilu Tine Tamer.) Videla sam jedan par koji se venčavao u bolničkim krevetima, ležeći jedno pored drugog posle automobilske nesreće zbog koje je nevesta ostala osakaćena. Videla sam i kad je ne vesta bila ostavljena pred oltarom, gledala sam kako joj se lice grči dok joj kum, bledog i ozbiljnog lica, prilazi kroz dugačak središnji prolaz u crkvi, i najpre njenoj majci a zatim njoj, šapuće na uho.

Bilo je to ironično, znala sam to čak i tada. Dok su moji vršnjaci u prvom licu pisali modeme, sarkastične članke o životu samaca u najvećim gradovima naše zemlje, za magazine na Internetu koji tek postaju popularni, ja sam crnčila u lokalnim novinama – u dinosaurusu koji drhti u poslednjem izdisaju na evolutivnoj skali medija – istraživala vrste brakova, od svih mogućih stvari baš to. Kako staromodno klasično! Kako šarmantno!

No, sve i da sam to htela, nisam mogla da pišem o sebi onako kako su to pisale moje kolege sa fakulteta. Istini za volju, nisam imala toliko životne energije da bih mogla da napišem hroniku svog seksualnog života. Niti imam takvo telo koje bih mogla ikome da otkrivam, čak ni posredno, preko štampe. Seks me nije privlačio kao tema braka. Htela sam da razumem kako to izgleda biti deo jednog para, kako biti toliko hrabar da se uhvatiš s nekim za ruku da bi s njim zajedno preskočio veliki ponor. Svaku priču koju bih čula od mlade, svako stidljivo prepričavanje toga kako su se upoznali i gde su sve bili i kad su se upoznali, sve bih to ponovo pretresala u svojoj glavi, tražeći one delove koji su ostali nedorečeni, one nevidljive veze, onu pukotinu koju bih mogla da otkrijem kako bih potpuno istumbala priču i otkrila pravu istinu.

Da ste čitali te male novine početkom devedesetih, verovatno biste mogli da me vidite u pozadini stotine različitih snimaka venčanja, u plavoj lanenoj haljini – jednostavnog kroja, da

slučajno ne privučem pažnju na sebe, ali je ta haljina ipak bila na nivou svečanosti. Mogli ste da me vidite na sedištu pored središnjeg prolaza u crkvi, sa sveščicom zavučenom u džep, kako zurim u stotine različitih nevesta – starih, mladih, crnih, belih, mršavih, gojaznih – u potrazi za odgovorima. Kako da znaš da li je neki tip onaj pravi? Kako možeš biti dovoljno siguran u sebe. da se nekom zauvek zavetuješ a da to zaista i misliš? Kako možeš verovati u ljubav?

Nakon dve i po godine pisanja o venčanjima, čime sam sebi krčila put do prave karijere, moji isečci iz novina našli su se na pravom mestu, na stolu urednika u tačno onom trenutku kad su velike dnevne novine iz mog rodnog grada, *Filadelfija igzeminer*, kao institucija, donele odluku da je od izuzetnog značaja pridobiti čitaoce generacije X, te da bi jedan mladi reporter, samim svojim prisustvom, privukao tu vrstu publike. Stoga su me pozvali da me premeste u moj rodni grad, da bih se pretvorila u uši i oči mladih dvadesetogodišnjaka Filadelfije.

Dve nedelje kasnije, *Igzeminer* je odlučio da pridobijanje generacije X čitalaca nije nimalo važno, i ponovo se vratio očajničkom pokušaju što većeg prisustva u predgrađima, među mamama koje su ljubiteljke fudbala. Ali šta je tu je. Ja sam bila primljena za stalno. Život je lep. Pa, uglavnom.

Već od samog starta najveća smetnja mom radnom mestu bila je Gebi Gardiner. Gebi je masivna, staromodna žena, sa kapom od belih lokni tanko prošaranih plavičastom bojom i umrljanim naočarima sa debelim staklima. Ako mene neko smatra za debelu onda će tek biti iznenađen njenim dimenzijama. Očekivalo bi se da se među nama pojavi određena solidarnost zbog obostrane muke, naše zajedničke borbe da opstanemo u svetu koji svaku ženu preko broja četrdeset dva smatra grotesknom i smešnom. E pa, svako ko bi to pretpostavio prebacio bi se u proceni.

Gebi je kolumnista za zabavu u *Filadelfija igzemineru* i popunjava taj prostor, kako rado podseća sve one koji se nađu na njenoj zvučnoj meti – „duže nego što si ti svestan". To joj je i

snaga a ujedno i slabost. Ima svoju mrežu kontakata koja se proteže od Istočne do Zapadne obale a obuhvata period od dve dekade. Nažalost, te dekade su bile šezdesete i sedamdesete godine. Prestala je da prati trendove negde u vreme Reganovih izbora i uvođenja kablovske televizije, tako da postoji čitav univerzum stvari, od MTV-a pa naniže, koji se jednostavno ne registruju na njenom radaru kao što to čini, recimo, Elizabet Tejlor.

Niko ne zna koliko Gebi ima godina, od šezdeset pa naviše. Nema dece, nema muža, ni najmanji nagoveštaj seksualnosti ili bilo kakvog života van kancelarije. Njena životna hrana su tračevi iz Holivuda, a njen stav prema akterima priče uključuje sve samo ne poštovanje. Pokriva priče o zvezdama, i to uglavnom nekim trećerazrednim, koje se ponovo štampaju u nastavcima a izgledaju kao ispovraćane varijante ogovaranja iz njujorških tabloida i časopisa *Varajeti,* kao da su joj neki intimni prijatelji. Što bi za Gebi bilo veoma patetično čak i da je imalo dopadljiva. Što ona nije.

Međutim, ima sreće. Ima sreće utoliko što većina čitalaca *Igzeminera* ima preko četrdeset godina i nije zainteresovana za bilo šta novo, pa je njeno „Gebovanje sa Gebi“ kolumna koja ostaje jedan od najpopularnijih delova lista – još jedna činjenica koju često podvlači, najvišim tonom (navodno, viče jer je gluva, ali sam uverena da to namemo radi jer to više nervira slušaoca nego normalni ton razgovora).

Prvih godina u *Igzemineru* ostavljale smo jedna drugu na miru. Nažalost, stvar je eskalirala prošlog leta, kad je Gebi uzela dva meseca neplaćenog da bi sanirala neki strašno težak medicinski problem (jedinu reč koju sam mogla da načujem bilo je ,,polipi“, pre nego što su mi Gebi i njene prijateljice dobacile laserski precizan mrski pogled, i pobegle iz sobe za primanje pošte a da pri tom nisu uzele moj primerak lista *Tinejdžeri).* U toku njenog odsustva, ja sam morala da pišem za njenu kolumnu. Ona je izgubila rat, ali je dobila bitku: ta prokleta stvar se i dalje nazivala „Gebovanje sa Gebi“, uz kratku napomenu štampanu neprijatno malim slovima o tome kako je Gebi „na zadatku” i da je

Igzeminerov zaposleni pisac Kendejs Šapiro privremeno preuzela taj zadatak”.

„Neka ti je sa srećom, mala“, rekla je Gebi grandiozno, prilazeći mom radnom stolu teškim koracima da bismo se oprostile, sijajući od zadovoljstva kao da prethodna dva dana nije lobirala da se u narednim izdanjima puštaju njeni tekstovi odranije umesto da se meni da šansa dok je ona odsutna, da bi se navodno rešila polipa. „Ovako stoje stvari, svima sa kojima kontaktiram rekla sam da zovu tebe.“ Sjajno, pomislila sam. Vruća ogovaranja o Voltera Kronkajtu. Jedva čekam. Tu je trebalo da se završi naša konverzacija ali nije. Od ponedeljka do petka, svakog jutra sam mogla da očekujem poziv od Gebi.

„Ben Aflek?“, rekla bi škripavim glasom. „Šta ti je to, Ben Aflek“

Ili, „’Komedy central’, pa to niko ne gleda.“

Ili bi direktno pitala, „Sinoć sam nešto gledala o Elizabeti na ET kanalu. Što o tome nismo pisali?“

Pokušala sam da je ignorišem – ali sam se trudila da budem prijatna na telefonu pa bih s vremena na vreme, onda kad je bila naročito ozlojeđena, predlagala da na kraju članka ubacim jedan red o tome kako će se „Gebi Gardiner vratiti krajem septembra".

Međutim, jednog jutra se potrefilo da me je zvala onda kad nisam bila tu da podignem slušalicu, pa joj je odgovorila moja telefonska sekretarica: „Halo, dobili se Kendejs Šapiro, novinara zabavne kolumne u *Filadelfija igzemineru“*. Nije mi bilo ni na kraj pameti da bih time mogla da stanem nekom na žulj, sve dok glavni urednik našeg lista nije prišao mom stolu.

„Da možda ne širiš glasine unaokolo o tome kako si postala novinar zabavne rubrike?", pitao je.

„Ne“, rekla sam. „Znam da sam samo privremena zamena.“

„Dobio sam jedan veoma iritirajući poziv od Gebi kasno sinoć. Veoma kasno sinoć.“ Naglasio je to izrazom čoveka koji ne voli da mu neko remeti noćni san. „Ona misli da ostavljaš utisak na ljude kao da je ona zauvek otišla i kao da si ti ta koja je nju nasledila.“

Sada sam zaista bila zbunjena. „Ne znam odakle joj to.“

Ponovo je uzdahnuo. „Tvoja telefonska sekretarica”, rekao je. „Ne znam šta ona poručuje a, iskreno rečeno, i ne želim da znam njenu sadržinu. Samo daj sredi to tako da mi Gebi ubuduće više ne budi ženu i decu.“

Otišla sam kući i plakala kod Samante („Ona je skroz nesigurna”, primetila je, i dodala mi veliku čašu soka dok sam brisala suze na njenom kauču). Besnela sam Brusu preko telefona („Samo promeni taj prokleti snimak, Keni!”). Tako sam, najzad, prihvatila njegov savet, promenivši poruku na sekretarici da glasi, „Dobili ste Kendejs Šapiro, privremenu, prolaznu, ne stalnu, samo na zameni, i ni na-koji-načinovde-za-stalno novinarku zabavne kolumne.”

Gebi je zvala sledećeg jutra. „Sviđa mi se tvoja poruka, dete”, rekla je.

No, šteta je bila učinjena. Kad se Gebi vratila sa svog odsustva počela je da me zove „Eva” – kao u onoj seriji *Sve o svemu* – kad bi mi se uopšte i obraćala. Pokušavala sam da je ignorišem i koncentrisala sam se na svoje vanredakcijske dodatne aktivnosti: pisanje kratkih priča, malih odeljaka romana, i scenarija *Zvezda se zaljubila* na kojem sam već mesecima radila. *Zvezda se zaljubila* je romantična komedija o jednoj reporterki iz velikog grada koja se zaljubljuje u jednu od zvezda koje intervjuiše. Simpatično je kako su se sreli (nakon što je pala sa barske stolice dok ga je izazovno gledala za hotelskim barom), u pokušaju da siđe sa nje pogrešnom nogom (nakon čega on dobija utisak da je i ona samo jedna od onih debljih obožavateljki), potom se dopadnu jedno drugom, da bi nakon prikladne komplikacije izazvane trećim, završili u zagrljaju dok im međusobno poverenje raste.

Lik zvezde bio je baziran na glumcu Adrijanu Štatu, lepuškastom komediografu iz *Subotom uveče!* koji je izgleda imao sličan smisao za humor kao i ja – čak i dok je radio svoj nezaboravni tromesečni pilot projekat. On je tip koga sam gledala sve vreme svojih studija i kasnije, i razmišljala o tome da kad bi bio ovde sa mnom, ili ja tamo s njim, verovatno bismo se dobro slagali. Reporter sam, naravno, bila ja, samo što sam joj dala ime Džosi, crvenu kosu i stabilne, normalne roditelje koji su još uvek

bili u braku.

U taj scenario sam polagala svoje snove. On je bio moj odgovor za sve moje dobre ocene, za svakog učitelja koji mi je ikad rekao da imam talenta, svakog profesora koji je ikad rekao da imam potencijala. Iznad svega, bio je to odgovor svetu na sto strana (kao i mojim tajnim strahovima) koji su mi stalno govorili da žena prekomeme težine ne može da ima avanture, ili da se zaljubi. A danas ću uraditi nešto hrabro. Danas za vreme ručka u restoranu *Četiri godišnja doba,* intervjuisaću glumca Nikolasa Keja, zvezdu sve popularnije serije *Braća Bele,* prijatna tinejdžerska komedija sa dva brata blizanca u glavnim ulogama kojima gas daje magične moći. Ono što je najvažnije, takođe ću intervjuisati Džejn Sloun, koja je bila glavni producent jednog filma (jednom rukom je pridržavala nos, pretpostavljam). Džejn Sloun je bila moja heroina, koja je, pre nego što je skliznula u prljave reklame, napisala i režirala neke od najoštroumnijih i najsmešnijih koje je Holivud ikad video. Najbolje u svemu tome jeste to što su glavni likovi tih filmova bile oštroumne žene sa smislom za humor. Već nedeljama zabavljam svoj um ne dopuštajući sebi da se predam osećanju nedostaje-miBrus, tako što se bavim konstruisanjem detaljnih dnevnih maštarija o tome kako ćemo se sresti i kako će ona odmah u meni videti srodnu dušu i mogućeg saradnika, pružiti mi svoju vizitkartu i insistirati da je kontaktiram čim svoju pažnju skrenem od novinarstva na pisanje scenarija. Čak sam se malo i nasmešila, zamišljajući radostan izraz na njenom licu kad joj stidljivo priznam da sam zapravo već stavila na papir jedan scenario za film i da ću joj to poslati ako želi.

Ona je bila pisac, a i ja sam pisac. Imala je smisla za humor, mislila sam, a imam ga i ja. Istini na volju, Džejn je bila bogata i slavna, uspešnija i od mojih najluđih snova, a struk joj je kao jedna moja butina, ali sestrinstvo je, podsećala sam sebe, moćna stvar.

Nakon sat vremena čekanja, a četrdeset pet minuta od vremena

kad smo se dogovorile da se vidimo, Džejn Sloun je sedela u stolici preko puta mene i postavila veliko ogledalo i veliku flašu „evijan“ vode do svog tanjira. „Zdravo“, rekla je, njen grlati glas se čuo kroz njene stisnute zube, a zatim je osvežila lice zdravim prskanjem vodene magle. Ja sam žmirkala u nju čekajući na neki znak da započne razgovor, nadajući se da će svakog časa prasnuti u smeh i reći da se šali. Nije to učinila. Nikolas Kej je seo pored nje i dobacio mi izvinjavajući kez. Džejn Sloun je konačno spustila ogledalo i flašu.

„Izvinite što kasnimo”, rekao je Nikolas Kej, koji je iz. gledao baš onako kao i na TV-u – sladak kao med.

Džejn Sloun je grubo odgurnula tanjirić za puter preko stola. Uzela je svoju salvetu, koja je bila sklopljena u obliku labuda, otvorila je jednim odsečnim pokretom iz zgloba i pažljivo obrisala svoje lice. Tek pošto je spustila salvetu na sto, koja je sada bila umrljana bojom slonovače, tamnocrvenom i crnom od maškare, imala je nameru da progovori.

„Ovaj grad“, izgovorila je, „strašno deluje na moje pore."

„Žao mi je“, rekla sam, osećajući se glupo istog časa kad sam izustila te reči. Zbog čega mi je bilo žao? Ja lično nisam ništa učinila njenim porama.

Džejn je slabašno odmahnula bledom rukom, kao da je za moje izvinjenje u ime Filadelfije marila koliko za lanjski sneg,

potom je podigla svoj srebrni nož za puter i počela da bocka parčence putera u obliku leptira koji se nalazio u posudici koju je upravo gurnula na moju stranu stola. „Šta želite da čujete?“, pitala me je, bez dizanja pogleda prema meni.

„Hmmm“, rekla sam, nespretno tražeći svoju hemijsku i notes. Imala sam čitavu listu spremljenih pitanja, u vezi sa svim i svačim, počevši od toga kako je glumila u filmu, ko je tada bio njen uzor, do toga šta je najviše volela da gleda na televiziji, ali sve što sam mogla da je pitam bilo je, „Odakle vam ideja?“

Bez skidanja pogleda sa putera, rekla je, „Videla sam na televiziji.”

„Skeč komedija u sitne sate na HBO kanalu?”, Nikolas Kej se potrudio da razjasni.

„Zvala sam direktora. Rekla sam da mislim da bi to trebalo da bude film. On se složio.“

Odlično. Dakle tako se prave filmovi. Mala vrca koja ne voli puter samo obavi jedan telefonski poziv, i *voalá,* odmah se stvori film!

„Dakle... vi ste napisali scenario?”

Još jedan potez avetinjski belom rukom. „Samo sam nadgledala.“

„Unajmili smo nekoliko momaka iz *Subotom uveče,* rekao je Nikolas Kej.

Dve muve jednim udarcem! Ne samo da sam nisam radila za *Subotom uveče* već nisam bila ni muško. Tiho sam odustala od svog plana da joj kažem da sam napisala scenario. Verovatno bi mi se smejali celim putem do Pitsburga.

Prišao nam je konobar. Džejn i Nikolas su u tišini proučavali jelovnik. Kelner mi je dobacio očajnički pogled.

„Ja ću oso buko“, rekla sam.

„Odličan izbor”, rekao je, sijajući od zadovoljstva.

„Ja ću...“, rekao je Nikolas. Duga, duga pauza. Kelner je čekao pripravan za zapisivanje. Džejn je gledala u puter. Osetila sam kap znoja kako mi klizi po vratu, spušta se niz leđa i završava u mom donjem vešu. „Ovu salatu”, konačno je pokazao prstom. Kelner se nagnuo napred da bi bacio pogled.

„Vrlo dobro, gospodine”, rekao je, s olakšanjem.

„A za damu?“

„Zelena salata“, Džejn Sloun je promrmljala.

„Salata?”, kelner se usudio da je pita.

„Zelena salata”, ponovila je. „I jedan list crvene, ako je imate. Oprane. Sa sirćetom u zasebnoj posudi sa strane. I neću ni slučajno da listovi budu isečeni”, nastavila je. „Hoću da ih cepkam. Rukom.“

Konobar je to naškrabao i odleteo. Džejn Sloun je polako podigla oči. Ja sam ponovo nespretno otvorila svoju beležnicu.

„Mmmm...“

Zelena salata, razmišljala sam. Džejn Sloun jede zelenu salatu za ručak, a ja ću ovde pred njom da smažem teletinu. A, što je

najgore, nisam mogla da smislim šta da je pitam.

„Recite mi vašu omiljenu scenu u filmu”, konačno sam nešto smislila. Užasno pitanje, pitanje koje bi postavio neki brucoš u jednom od svojih prvih radova, ali bolje i to nego ništa, razmišljala sam.

Osmehnula se, konačno – bledo, samo na trenutak, ali ipak, to je nesumnjivo bio osmeh. Potom je odmahnula glavom.

„Ne mogu“, rekla je. „To je isuviše lično.”

Oh, bože, pomozi mi. Spasi me. Pošalji tornado da prodivlja kroz „Četiri godišnja doba“, dižući biznismene, a fini porcelan neka leti unaokolo. Ja ovde umirem. „Onda, šta je sledeće?”

Džejn je samo slegla ramenima i izgledala tajanstveno. Osetila sam kako pojačani deo mojih hulahopki popušta i silazi niz moj stidni deo, zastajući na vrhu mojih butina.

„Mi zajednički radimo na nečem novom”, Nikolas Kej se dobrovoljno uključio u razgovor. ‚Da ću da pišem... zajedno sa nekoliko prijatelja sa koledža... a Džejn će to pokazati producentima. Da li biste hteli da čujete nešto o tome?”

On se sav predao opisivanju nečeg što je zvučalo kao najgluplji film na svetu – nešto o nekom tipu koji nasleđuje očevu fabriku za pravljenje jastuka koji trube kad se sedne na njih, i kako ga partner njegovog oca prevari, i kako na kraju uspeva da pobedi sa jednom odvažnom čistačicom. Hvatala sam beleške a da upšte nisam pažljivo slušala, desna ruka mi se mehanički pokretala preko stranice dok je leva prinosila hranu do mojih usta. U međuvremenu, Džejn je podelila svoju salatu na dve hrpice – jedna se uglavnom sastojala od listova a druga od stabljika. Kad je završila sa podelom, krenula je da umače prvo vrh viljuške do jedne trećine u posudicu sa sirćetom, potom bi pažljivo probola jedan deo lista zelene salate sa te hrpice a zatim probola jednu stabljiku sa druge hrpice i precizno je stavila u usta. Nakon tačno šest zalogaja – a za to vreme Nikolas je smazao celu svoju salatu i dva parčeta hleba a ja sam progutala pola svoje porcije oso bukoa, koji je, moram priznati, bio veoma ukusan – posušila je usne salvetom, podigla svoj nož za puter i ponovo počela da ga bocka.

Posegla sam za posudicom za puter, razmišljajući kako to više

ne mogu da podnesem da gledam, i, takođe, da moram nešto da pokušam, jer bi se inače intervju spustio na tepih. „Prestanite s tim“, rekla sam strogo. „Taj puter vam ništa loše nije učinio.”

Nastupila je pauza. Pauza puna značenja. Ledena, zjapeća provalija u glečeru od pauze. Džejn Sloun je zurila u mene svojim mrtvim crnim očima.

„Mlekarstvo”, izgovorila je to kao neku kletvu.

„Treća po veličini industrija u Pensilvaniji”, parirala sam joj, iako nisam imala pojma da li je to zaista tako. Mada, izgledalo je kao da je to tačno. Kad god bih išla na vožnju biciklom prelazila bih više od nekoliko milja van grada i viđala krave.

„Džejn je alergična", Nikolas je tiho rekao. Nasmešio se svojoj direktorki i uzeo je za ruku, a onda mi je postalo jasno: oni se zabavljaju. Iako mu je dvadeset sedam a ona... pa bože moj, bar petnaest godina starija. Uprkos tome što on ima više ljudskih osobina od nje. „Šta još?“

„Recite mi...“, promucala sam, a u mislima sam se ukočila od prizora njihovih isprepletenih prstiju. „Recite mi nešto o filmu što ne znaju svi.“

„Jedan deo je snimljen tamo gde je sniman *Šougrls*“, ponudio se Nikolas.

„To je u paketu za novinare”, Džejn je odjednom progovorila. Znala sam to, ali sam odlučila da budem ljubazna, da uzmem taj citat, i da odem iz Dodža pre nego što žena koja jede šest listova zelene salate za ručak ne odreaguje na ponuđeni desert.

„Reći ću vam nešto“, rekla je. „Ona devojka u cvećari? To je moja ćerka.“

„Zaista?“

„To je njena prva uloga”, rekla je Džejn, zvučala je skoro ponosito, pomalo stidljivo. Skoro normalno. „Ja sam je odvraćala od toga... već je previše opterećena time kako izgleda...”

Pitam se odakle joj ta osobina, pomislila sam u sebi, ali nisam ništa progovorila.

„To još nikom do sada nisam kazala”, dodala je Džejn. Uglovi njenih usana su se pomerali. „Ali vi mi se dopadate.”

Bog neka je u pomoći reporterima koji ti se ne dopadaju,

pomislila sam, i pokušala da smislim razuman odgovor kad je odjednom ustala, povlačeći Nikolasa za sobom. „Srećno”, promrmljala je, a zatim su zbrisali na vrata. Upravo u trenutku kad je naišla karta sa desertima.

„Nešto za madmazel?”, rekao je kelner simpatično.

Da li imate srca da me okrivite ako kažem da?

„Dakle?“, rekla je Samanta, na telefonu tog popodneva.

„Jela je zelenu salatu za ručak“, ja sam se žalila.

„Salatu?“

„Zelenu salatu. Običnu salaltu. Sa sirćetom posebno. Skoro sam presvisla.“

„Samo zelenu?“

„Zelenu“, ponovila sam. „Salatu sa crvenim listovima. Čak je naznačila i koje vrste. I sve vreme je prskala svoje lice ’evijanom’.”

„Keni, sigurno sve to izmišljaš.“

„Ne izmišljam! Kunem ti se! Moj holivudski idol, a ovamo manijak koji jede zelenu salatu, ta, ta minijaturna Elvira sa istetoviranim ajlajnerom...“

Samanta je ravnodušno slušala. „Ti plačeš.“

„Ne“, lagala sam. „Samo sam razočarana. Mislila sam... znaš... zamišljala sam da ćemo se super složiti. I da ću joj poslati scenario, ali nikad neću imati šanse nikome da dam taj scenario, jer se u koledžu nisam družila ni sa jednim glumcem iz serije *Subotom uveče* a samo takvim tipovima se čitaju tvoji scenariji.“ Pogledom sam prešla niz sebe. Ima još loših vesti. „Pored toga, imam oso buko na svom blejzeru.”

Samanta je uzdahnula. „Mislim da ti je potreban agent.”

„Ne mogu da nađem agenta! Veruj mi, pokušavala sam! Neće čak ni da pogledaju šta im nudim dok se nešto moje ne pojavi u javnosti, a ne mogu da nateram producente da pogledaju nešto osim ako to ne dolazi od agenta.” Nemamo sam obrisala oči. „Ova nedelja je grozna.”

„Poziv iz pošte!”, rekla je Gebi radosno. Spustila je gomilu papira na moj sto i odgegala. Oprostila sam se sa Sem i okrenula svojoj pošti. Najnovije vesti. Najnovije vesti. Faks, faks, faks.

Jedna koverta sa pažljivo ispisanim mojim imenom i adresom, rukopisom za koji sam već odavno shvatila da odražava stariju namrgođenu osobu. Pocepala sam kovertu da vidim šta je.

„Draga gospođice Šapiro“, pisalo je drhtavim slovima. „Vaš članak o specijalitetima Seline Dion je najgroznije, najužasnije prljavo parče džubreta koje sam imao prilike da vidim za svojih pedeset sedam godina kao verni čitalac *Igzeminera.* Dovoljno je grozno to što ste ismejali Selininu muziku kao ’bombastičnu, naduvanu baladu’, već ste morali da idete toliko daleko da ismevate njen izgled! Mogu da se kladim da ni sami ne izgledate kao Sindi Kraford. Pozdrav, g. E. P. Dejfinger.“

„Hej, Keni.“

Bože, ta Gebi se stalno šunjala iza mojih leđa. Za jednu masivnu, staru, gluvu osobu, ponekad se čovek prepadne kad vidi da može da bude tiha kao mačka, kad joj to odgovara. Okrenula sam se i evo nje gde čkilji preko mog ramena u pismo na mom krilu.

„Da ti nije negde promakla neka greška?“, pitala je glasom punim simpatije toliko debeo i lažiran kao čizburger. „Da li je potrebno da objavimo neku ispravku?”

„Ne, Gebi“, rekla sam, suzdržavajući se da ne vrištim. „Samo je u pitanju suprotstavlanje mišljenja.”

Ležerno sam bacila pismo u korpu za otpatke i privukla svoju stolicu tako brzo da sam skoro pregazila Gebine nožne prste.

„O, bože!“, procedila je kroza zube i povukla se.

„Dragi g. Dajfinger”, sastavljala sam u svojoj glavi. „Možda nisam neki supermodel, ali bar imam dovoljno aktivnih moždanih ćelija da znam da nešto ne štima kad tako nešto čujem.“

„Dragi g. Dajfinger”, pomišljala sam, pešačeći preko dva kilometra od posla do poslovnih prostorija Centra za proučavanje poremećaja težine gde je trebalo da se održi moj prvi čas za gojazne. „Žao mi je što ste se našli uvređeni mojom ocenom rada Seline Dion, ali zapravo mislim da sam bila milosrdna.”

Čvrstim korakom sam zakoračila u salu za sastanke, sela za sto i pogledala unaokolo. Ugledala sam Lili, iz čekaonice, i jednu stariju crnu ženu, mojih dimenzija, sa podebelom aktovkom sa

strane, kako nabada po jednom od onih mobilnih čitača elektronske pošte. Tu je bila i jedna plava tinejdžerka, duga kosa joj je bila začešljana u punđu, telo joj je bilo sakriveno iza vrećaste, prevelike dukserice i ogromnih farmerki koje su joj visile na kukovima. A tu se takođe našla i žena od oko šezdeset godina koja mora da je težila bar dvesta kilograma. Ona je za mnom ušla u sobu, hodajući pomoću štapa, pažljivo prešla pogledom preko svih sedišta, odmeravajući svoju zapreminu naspram njihovih, pre nego što se smestila i sela.

„Zdravo, Keni“, rekla je Lili.

„Zdravo“, promrmljala sam. Reči *Kontrolisanje porcije* bile su napisane na beloj tabli po kojoj se pisalo flomasterima, a na zidu je bio poster sa piramidom ishrane. Opet ovo sranje, pomislila sam, pitajući se da li je moguće da se ispišem sa tog kursa. Ipak, prošla sam tu školu kod *Strazara težine.* Znala sam sve o kontrolisanju porcije.

Na vrata je ušla mršava medicinska sestra koje se sećam iz čekaonice, u rukama je imala činijice, merice, jednu malu plastičnu repliku svinjske šnicle.

„Dobro veče, svima“, rekla je, i napisala svoje ime na tabli – Sara Pričard. Obišla je sto da bi se upoznala sa nama. Plava devojka se zvala Boni, crna žena se zvala Anita, a ona najobimnija je bila Ister iz Vest Ouk Lejna.

„Ovo me ponovo vraća u strudentske dane“, prošaputala je Lili, dok nam je medicinska sestra Sara delila knjižice pune proračunatih kalorija i odštampane pakete o korigovanju ponašanja.

„Mene sve ovo podseća na *Stražare težine"*, šapatom sam joj odgovorila.

„Jesi li probala to?“, pitala je Boni, plava devojka, približavajući nam se bliže.

„Prošle godine”, rekla sam.

„Da to nije bio *Jednom, dvaput, triput uspešan* program?“

„Masnoće i vlakna“, šapatom sam odgovorila.

„Zar to nije naziv pakovanja za žitarice?”, pitala je Ister, koja je imala iznenađujuće prijatan glas – veoma nizak, i topao, bez

groznog filadelfijskog akcenta koji podrazumeva gutanje suglasnika kao da su od toplog karamela.

„To su voće i vlakna”, rekla je plava devojka.

„Mast i vlakna, tu moraš da brojiš svaki gram masti i svaki gram vlakana u svakom obroku”, objasnila sam.

„Je 1’ ti pomoglo?”, pitala je Anita.

„Ne“, rekla sam. „Ali to je verovatno moja krivica. Stalno sam mešala koji to broj treba da mi ostane ispod a koji iznad te granice... a onda sam pronašla one kolače navodno bogate vlaknima koji su bili sa filom punim gvožđa ili nešto slično...“

Lili je prasnula u smeh.

„Takvi imaju po hiljadu kalorija po porciji ali sam mislila da to nije važno jer imaju malo masti a dosta vlaka na...

„Česta greška”, rekla je sestra Sara veselo. „I mast i vlakna su važni, ali je isto tako bitan i broj kalorija koji se unosi. Sve je zaista vrlo jednostavno”, rekla je, okrećući se prema tabli na koju je nežvrljala neku vrstu jednačine zbog koje sam se osećala kao da se nalazim u petom razredu osnovne škole.

„Kalorije koje se unose naspram kalorija koje se potroše. Ako konzumirate više kalorija nego što ih potrošite, dobijaié na težini.“

„Zaista?”, pitala sam širom otvorenih očiju.

Medicinska sestra me je sumnjičavo pogledala.

„Da li vi to ozbiljno? Zar je to tako prosto?”

„Hm“, počela je. Pretpostavljam da je do sada navikla da debele žene krotko sede na svojim mestima, kao preuhranjene ovce, smešeći se i klimajući glavom sa zahvalnim izrazom lica zbog mudrosti koje su upravo primile, zurile u nju nesumnjivo zadivljenim pogledima, samo zato što je imala sreće da bude mršava. Ta pomisao me je razbesnela.

„Dakle, ako unosim manje kalorija nego što potrošim.. udarila sam se rukom po čelu. „Bože, konačno sam shvatila! Razumem! Ja sam izlečena!“, ustala sam i podigla ruke uvis dok se Lili prigušeno smejala. „Hvala ti bože! Spašena sam! Hvala i tebi, Centru za proučavanje poremećaja ishrane, zato što ste skinuli koprenu sa mojih očiju!“

„Okej“, rekla je medicinska sestra. „Shvatila sam šta hoćete da kažete.“

„Do đavola”, rekla sam, vraćajući se na svoje mesto. „Ja sam se upravo spremala da vas pitam da li bih mogla da se ispišem sa ovog kursa."

Medicinska sestra je uzdahnula. „Slušajte”, rekla je. „Ćela istina je u tome da postoji više kompleksnih faktora... a sve njih nauka još ne razume. Znamo da postoje nivoi metabolizma, i kako nečije telo teži da zadrži težinu više a nečije manje. Znamo da ovo nije lako. Nikad vas ne bih lagala i govorila da jeste.“

Netremice je gledala u nas, dišući ubrzano. Mi smo sve zurile u nju.

„Žao mi je“, rekla sam konačno da bih prekinula tišinu. „Bila sam napadna. Radi se o tome da... pa, ne želim da pričam u ime svih, ali već su mi sve ovo i ranije objašnjavali.“ „Aha“, rekla je Anita.

„Meni, takođe", rekla je Boni.

„Debeli ljudi nisu glupi", produžila sam. „Ipak, svaki mogući program za skidanje težine koji sam pohađala, tretira nas na isti način – kao da ćemo mi čim saznamo da je kuvano pile bolje od prženog, i zamrznuti jogurt bolji od sladoleda, i da ako se okupate u toploj kupci umesto da pojedete picu, da ćemo se svi pretvoriti u Kortni Koks."

„Tako je", rekla je Lili.

Medicinska sestra je izgledala isfrustrirano. „Sigurno nikad nisam imala nameru da sugerišem da ste glupe", rekla je. „Dijeta predstavlja samo deo programa", dodala je. „Vežbe čine drugi deo, mada ne toliko bitan kao što smo nekad mislili."

Namrštila sam se. Eto, takve sam ja sreće. Pored silne vožnje bicikla i brzog hodanja koje sam praktikovala, plus redovno vežbanje u sali sa Samantom, vežbe su bile onaj deo zdravog života koji sam usvojila.

„A sada“, nastavila je, „govorićemo o veličini porcije. Da li ste znale da restorani uglavnom služe porcije koje su mnogo veće od onih preporučenih zvaničnim normativima, kad su u pitanju dnevne potrebe većine žena?“

Tiho sam stenjala dok je medicinska sestra postavljala tanjire i šoljice i onu plastičnu svinjsku šniclu na sto. „Tačna porcija proteina”, rekla je, govoreći laganim, jasnim i veselim glasom kojim obično govore vaspitačice u zabavištu, „jeste sto dvadeset grama. A sada, da li mi neko može reći koja je to veličina?"

„Veličina vašeg dlana“, promrmljala je Anita. „Dženi Krejg“, rekla je na iznenađeno lice medicinske sestre.

Medicinska sestra je duboko uzdahnula. „Vrlo dobro!“, rekla je sa očiglednim naporom da zvuči srećno i raspoloženo. „A sada, kako da dodamo jednu porciju masti?“

„Na vrh tvoga palca“, promrmljala sam. Oči su joj se raširile. „Slušajte”, rekla sam, „mislim da svi znamo sve te stvari... da li se slažete?”

Pogledala sam unaokolo stola. Sve su klimnule glavom. „Jedina stvar zbog koje sam ovde, jedina stvar koju nam ovaj program zaista nudi jeste pilula. Dakle, da li ćemo ih dobiti danas, ili moramo da sedimo ovde i da se pretvaramo kao da nam ne govorite stvari koje već znamo?”

Lice medicinske sestre se menjalo od frustriranosti (pomalo prezrivog odbacivanja) do ljutnje (i više od pomalo uplašenosti). „U svemu ovome postoji procedura”, rekla je. „Objasnili smo vam. Četiri nedelje predavanja o promeni ponašanja...”

Lili je počela da udara pesnicom o sto. „Pilula... pilula... pilula...”, neprekidno je ponavljala.

„Ne možemo tek tako da vam prepišemo pilule...”

„Pilule... pilule... pilule...“ Sada su Boni i Ister takođe ponavljale za njom. Medicinska sestra je otvorila usta a zatim ih ponovo zatvorila. „Idem po doktora”, rekla je i zbrisala. Nas pet smo se istovremeno pogledale i prasnule u smeh.

„Ona se uplašila!”, Lili je ljutito povikala.

„Verovatno se uplašila da ćemo je znječiti”, promrmljala sam.

„Da ćemo sesti na nju!”, besnela je Boni.

„Mrzim mršave ljude”, rekla sam.

Anita je izgledala veoma ozbiljno. „Nemoj tako da govoriš”, rekla je. „Ne bi trebalo nikoga da mrziš.”

„Uh”, uzdahnula sam. Upravo u tom trenutku, doktor K. je

provirio kroz vrata, sa medicinskom sestrom koja je izgledala kao progonjena, viseći praktično o rubu njegovog belog mantila.

„Čujem da ima nekih problema”, brzo je izgovorio.

„Pilule!”, rekla je Lili.

Doktor je imao izraz lica čoveka koji je strašno želeo da se smeje i s mukom se uzdržavao da to ne učini.

„Ima li ovde neka žena koja će govoriti u ime celog pokreta?”, pitao je.

Svi su pogledali u mene. Ustala sam, poravnala svoju bluzu i pročistila grlo. „Mislim da je raspoloženje naše grupe takvo da smo svi do sada pohađali neka predavanja i kurseve i grupe podrške na temu korigovanja ponašanja.” Pogledala sam unaokolo. Sve su izgleda klimale u znak slaganja. „Naš je osećaj da smo pokušale da promenimo ponašanje, da jedemo manje, da više vežbamo, i sve ono što nam je rečeno da činimo, a ono što nismo zapravo želele... ono zbog čega smo zapravo ovde, za šta plaćamo, jeste nešto novo. Naime, reč je o piluli”, zaključila sam, i sela nazad u svoju stolicu.

„Pa, razumem vaša osećanja”, rekao je.

„Čisto sumnjam da ste u stanju da razumete”, uzvratila sam.

„Pa, možda možete da mi pomognete”, rekao je blago. „Čujte“, rekao je. „Nije da ja znam sve tajne trajnog gubljenja težine pa sam došao ovde da vam ih saopštim. Razmišljajte o ovome kao o nekoj vrsti putovanja... mislite o tome kao o nečemu što radimo zajedno.“

„S tim da se to putovanje uvek završavalo u divnom svetu šopinga za punije i usamljene noći“, mrmljala sam.

Doktor mi se nasmejao – veoma razoružavajući kez. „Hajde da na trenutak zaboravimo na to da je neko debeo ili vitak“, rekao je. „Ako već znate kako da u svemu brojite kalorije, i to kako bi trebalo da izgleda jedna porcija špageta, onda sigurno znate da većina dijeta ne daje nikakve rezultate. Bar ne na duže staze, u svakom slučaju.“

Od tog trenutka sve smo počele pažljivo da ga slušamo. Bila je to istina, sve smo došle do tog saznanja (kroz gorko lično iskustvo, u većini slučajeva), ali čuti to od osobe od autoriteta,

jednog lekara, stručnjaka koji vodi program za gubljenje težine... pa, to je praktično jeres. Već sam zamislila kako neki momci iz obezbeđenja prodiru kroz vrata da ga odvuku na ponovno pranje mozga.

„Mislim“, produžio je, „da ćemo svi imati mnogo više sreće – i da ćemo biti srećniji – ako umesto toga uvedemo neke male promene u svakodnevnom životu: sitnice koje smo u stanju da izvršavamo svakoga dana i koje se neće izgubiti na duže staze. Ako imamo u vidu da želimo da postanemo zdravi, i da budemo zadovoljniji sobom, umesto da nam je cilj da izgledamo kao Kortni...“

Pogledao je u mene podignutih obrva.

„Koks“, dodala sam. „U stvari, Koks-Arket. Udala se.“ „Tako je. Mislim na nju. Zaboravite na nju. Hajde da se, umesto toga, koncentrišemo na ono što nam je izvodljivo. A ja vam obećavam da vas ovde niko neće tretirati kao glupače, bez obzira na broj odeće koji nosite.”

Shvatila sam da su me te njegove reči dimule mada to nisam želela. Tip je, u stvari, bio u pravu. Samo da se ne ispostavi da nam je sve vreme povlađivao. Ovo je bilo... pa, zaista, revolucionarno.

Medicinska sestra nam je dobacila poslednji ogorčeni pogled i kiselo nas napustila. Doktor je zatvorio vrata i seo. „Hteo bih da sa vama izvedem jednu vežbu“, rekao je. Pogledao je unaokolo. „Koliko vas jede i kad niste gladne?”

Mrtva tišina. Ja sam zatvorila oči. Emotivno ždranje. I to predavanje sam prošla.

„Koliko vas doručkuje, a onda dođe u kancelariju gde zatekne kutiju sa krofnama koje dobro izgledaju, a vi ih uzmete samo zato što dobro izgledaju?”

Još veća tišina. „’Dankin donats’ ili ’krispi krems’?”, konačno sam pitala.

Doktor je napućio svoje usne, „To mi nije palo na pamet.“

„Pa, u tome je velika razlika”, rekla sam.

„’Dankin donatsrekao je.

„Sa čokoladom? Džemom? Glazirana koju je neko iz

računovodstva prelomio, tako da je ostala polovina?”

„’Krispi krems’ su bolje”, rekla je Boni.

„Naročito one vruće”, rekla je Ister.

Ja sam se oblizala.

„Poslednji put kad sam jela krofne”, rekla je Ister, „neko ih je doneo na posao, baš kao ovaj slučaj o kojem sada govorimo, i ja uzmem jednu koja je izgledala kao ’boston krem’... znate na koju mislim, sa čokoladom odozgo?”

Klimnule smo glavom. Sve smo znale kako da prepoznamo ’boston krem’ krafnu na licu mesta.

„Onda sam je zagrizla”, Ister je produžila, ,,i bila je...“, usne su joj se suzile, „od limuna.”

„Bljak”, rekla je Boni. ‚Ja mrzim limun!”

„Okej“, rekao je doktor, smejući se. „Poenta moje priče jeste da to mogu biti najbolje moguće krofne na svetu. Mogu biti platonski idealne krofne-kraljice. Ali ako ste već doručkovale, niste zapravo gladne, i trebalo bi da ste sposobne da prođete pored njih.“

Razmišljale smo o ovome jedan minut.

„Možda biste mogle da pokušate da sebi u tom trenutku kažete, ako ste zaista gladne i jede vam se krofna, da ćete otići i kupiti sebi jecinu.“

Ponovo smo razmišljale. „Ne“, rekla je Lili. „Ja još uvek ostajem pri tome da mi se jedu besplatne krofne.”

„A kako da znamo za šta smo gladne?“, pitala je Boni. „Ja sam, na primer, uvek gladna za stvari za koje znam da ne bi trebalo da ih j;dem. Ali, dajte mi pakovanje šargarepica i ja ću sve da ih pojedem, u stilu daj šta daš.“

„Da li si ikad pokušala da ih kuvaš i izgnječiš sa đumbirom i korom od pomorandže?”, pitala je Lili. Boni je namrštila nos.

„Ja ne volim šargarepu“, rekla je Anita, „ali volim bundevu sa puterom i orasima.”

„To baš i ne spada u povrće. Tu ima dosta skroba“, rekla sam.

Anita je izgledala zbunjeno. „Kako to da nije povrće?“ „To je. povrće sa puno škroba. Kao krompir. Naučila sam to u *Straiarima težine*“

„Dakle, o mastima i vlaknima?”, pitala je Lili.

„Dobro onda!“, rekao je doktor. Mogla sam da vidim po njegovim očima da se pobunjenički žagor pet veteranki *Stražara težine,* Dženi Kreg, Pritkin, Etkins, i ostalih, upravo spremao da ga napadne. To više ne bi bilo zabavno.

„Hajde da pokušamo nešto“, rekao je. Otišao je do vrata i ugasio svetla. Soba se zatamnila. Boni se kikotala. „Hoću da sve zatvorite oči“, rekao je, ,,i pokušate da izrazite kako se osećate u ovom trenutku. Da li ste gladne? Umorne? Da li ste tužne, ili srećne, ili nervozne? Pokušajte zaista da se koncentrišete, a zatim pokušajte da odvojite fizički osećaj od onoga što se dešava na emotivnom planu.“

Sve smo zatvorile oči.

,,Anita?“, pitao je doktor.

„Ja sam umorna”, odmah je rekla.

„Boni?“

,,Oh, možda sam umorna. Možda pomalo gladna, takođe“, rekla je.

„A emotivno?”, provocirao ju je.

Boni je uzdahnula. „Dosta mi je škole“, konačno je promrmljala. „Deca mi govore odvratne stvari.“ Provirila sam nakratko prema njoj. Oči su joj još uvek bile čvrsto zatvorene, a njene šake stisnute u pesnicu na gornjem delu prevelikih farmerica. Očigledno je išla u srednju školu; sigurno nije bolje prolazila niti nežnije nego što sam ja prolazila, kad sam je pohađala pre deset godina. Poželela sam da je zagrlim. Htela sam da joj kažem da će se stvari poboljšati... osim, kad se uzmu nedavni događaji iz mog života, nisam bila sigurna da je to bila istina.

,,Lili?“

„Umirem od gladi“, Lili je spremno odgovorila.

„A emotivno?”

„Hm... okej“, rekla je.

„Samo okej?“, pitao je doktor.

„Na kanalu ER daje se nova epizoda”, rekla je. „Ne mogu da upotrebim nijednu drugu reč osim okej.“

„Ister?”

„Ja se stidim”, rekla je Ister, i grunula u plač. Otvorila sam oči. Doktor je izvadio paketić ’klinersa’ iz džepa i pružio joj papirne maramice.

„Zašto se stidiš?”, rekao je nežno.

Ister se jedva nasmešila. „Zato što sam se zagledala u plastičnu svinjsku šniclu na početku ovog časa i pomislila kako ne izgeda tako loše.“

Ovo je oslabilo tenziju. Sve smo počele da se smejemo, čak i doktor. Ister je šmrktala, brišući oči.

„Ne brini”, rekla je Lili. „Ja sam isto tako razmišljala o parčetu putera na piramidi ishrane.“

Doktor je pročistio grlo. „A Kendejs?”, pitao je.

„Keni“, rekla sam.

„Kako ste?“

Zatvorila sam oči, ali samo na sekundu i sve što sam mogla da vidim bilo je Brusovo lice, Brusove braon oči blizu mojih. Brus koji mi govori da me voli. Onda sam ih otvorila i pogledala pravo u njega. „Dobro sam“, rekla sam, iako to nije bila istina. „Dobro sam.“

* * *

„Dakle, kako je bilo?“, pitala je Samanta. Obe smo te večeri zadihano pričale, jedna do druge na spravama za vežbanje.

„Nije tako loše biti debeo", rekla sam. „Još uvek ništa od pilule. Doktor koji vodi kurs izgleda okej.“

Nekoliko minuta smo vežbale u tišini, a kaiševi su cvileli i povijali se pod našim nogama dok je prateća muzika fitnes časa treštala. Naša sala je izgleda nameravala da privuče nove članove nudeći kondicione vežbe koje su bile aktuelne te nedelje. Tako smo imali „pilate“, jevanđeoski aerobik, okret sa intervalima i nešto što se zove kompletne vežbe za vatrogasce, kompletno sa crevima, merdevinama, i lutkom od oko pedeset kilograma koju je

trebalo podići i spustiti niza stepenice. U međuvremenu, krov je prokišnjavao, klima-uređaji nisu baš funkcionisali, a đakuzi je, izgleda, stalno bio u kvaru.

„A kako ti je prošao ostatak dana, draga?“, pitala je Sem, brišući lice rukavom. Rekla sam joj za ljutitog g. Dajfingera koji je branio Selinu Dion.

„Mrzim čitaoce", dahtala sam, dok je moj „ster master” prešao na veću brzinu. „Zašto moraju da shvataju sve tako lično?”

„Verovatno je pretpostavio da se zezaš sa Selinom, pa tako to i zaslužuješ.“

„Da, ali ona je javno vlasništvo. Ja sam samo ja.“

„Ali ne njemu, njemu nisi. Tvoje ime je u novinama. To te čini javnom ličnošću, baš kao i Selinu.“

„Samo što je ona veća zvezda.”

„I sa boljim ukusom. A ne“, rekla je Samanta odsečno, „sa nekim planom da se uda za tvog sedamdesetogodišnjeg menadžera koji te zna od dvanaeste godine.“

„O, pazi sad ovo, ko je ovde sada kritičan?”, pitala sam. „Prokleti Kanađani”, rekla je Samanta. Provela bi nekoliko dana radeći u Montrealu, tamo je podnela strašan ljubavni brodolom sa jednim čovekom i nikad nije imala ništa lepo da kaže o našim sevemim susedima, uključujući Pitera Dženingsa, koga je tvrdoglavo odbijala da gleda, s argumentom da je uzeo posao koji je po pravilu trebalo da ode nekom Amerikancu – „nekom ko ume da izgovori reč *približno.“*

Nakon nesrećnih četrdeset minuta, odgegale smo se do susedne sobe, obavile se peškirima i zauzele položaj potrbuške na klupama.

„Kako je Kralj joge?“, pitala sam je. Sam je napravila zadovoljan izraz lica i podigla svoje ruke iznad glave, pružajući ih prema plafonu.

„Osećam se veoma elastično”, rekla je samozadovoljno. Bacila sam joj svoj peškir na glavu.

„Nemoj me mučiti”, rekla sam. „Verovatno više nikad neću doživeti seks.“

„O, prestani s tim, Keni“, rekla je Samanta. „Znaš i sama da to

neće potrajati. Moje veze nikad ne traju.” Što je bilo istina. Njen ljubavni život je u poslednje vreme bio na jedinstven način proklet. Upoznala bi nekog tipa, izašla jednom s njim i sve bi bilo divno. Ponovo bi se sreli, i stvari bi počele da škripe. A potom, na trećem sastanku bi se desilo nešto čudno, neko ne verovatno otkriće, nešto posle čega bi Sam bilo nemoguće da ponovo poželi da izađe s njim. Njen poslednji tip, jedan jevrejski doktor sa zavidnom biografijom i linijom, izgledao je kao dobra prilika sve do trećeg sastanka kad je odveo Sam kući na večeru gde se ona uznemirila kad je u holu videla sliku njegove poprilično razgolićene sestre.

„Šta tu ima loše?“, pitala sam je.

„Bila je bez gornjeg dela“, Samanta je odgovorila. Zbogom Gospodine Pravi i dobro došao Kralju joge.

„Gledaj na to sa ove tačke gledišta'„, rekla je Samanta. „Bio je to grozan dan, ali sada je sve prošlo."

„Samo kad bih mogla da porazgovaram s njim."

Samanta je zabacila kosu unazad preko ramena, podigla se na laktove, napravila naslon za glavu i zurila u mene sa jednog od najviših polica za ležanje od drvenih dasaka. „Sa g. Dajfledorfom?"

„Dajfingerom. Ne, ne s njim." Sipala sam još vode na vrelo kamenje tako da se oko nas širila para. „Sa Brusom."

Samanta je zurila u mene kroz maglu. „Sa Brusom? Ne razumem."

„Šta ako...“, polako sam izgovorila. „Šta ako sam pogrešila?"

Uzdahnula je. „Keni, mesecima te slušam kako govoriš da stvari ne idu kako treba, kako ne ide nabolje, kako znaš da bi pauza bila prava stvar radi neke budućnosti. Mada si bila uznemirena nakon što se to dogodilo, nikad te nisam čula da kažeš da si donela lošu odluku."

„Šta ako sada mislim malo drugačije?"

„Pa, šta te je navelo na to da promeniš mišljenje?"

Nisam znala šta da joj odgovorim. U članku i nije sve tako loše rečeno. Brus i ja nikad nismo raspravljali o mom problemu težine. Možda da smo... da je on makar slutio kako se ja osećam, da sam

imala bar neki nagoveštaj toga koliko je u stanju da me razume... možda bi stvari krenule drugačije.

Ali najviše od svega nedostajao mi je razgovor s njim, da mu pričam kako mi je prošao dan, da dižem prašinu oko najnovijih Gebinih napada, da mu čitam potencijalne linije vodilje za moje priče, scene za moje scenarije.

„Jednostavno mi nedostaje", rekla sam to otežući.

„Čak i uprkos tome šta je napisao o tebi?", pitala je Sem.

„Možda i nije sve bilo tako loše“, mrmljala sam. „Mislim, nije rekao da nisam... znaš... poželjna.”

„Naravno, on je tebe želeo“, rekla je Sam. „Ti njega nisi smatrala poželjnim. Činio ti se lenjim, nezrelim, i nekako mlitavim, a pre tri meseca si mi govorila, ležeći na ovoj istoj klupici, da ćeš ga ubiti i ostaviti njegovo telo u tranzitnom autobusu za Nju Džerzi, samo ako još jednom zaboravi upotrebljenu papirnu maramicu na tvom krevetu.

Zatreptala sam. Nisam baš tačno mogla da se setim tog dela, ali je sigurno zvučalo kao nešto što bih rekla.

„A ako ga pozoveš“, Samanta je nastavila, „šta bi mu rekla?"

„Zdravo, kako si, planiraš li uskoro ponovo da me ponižavaš u štampi?" Zapravo bih bila pošteđena bola na mesec dana. Brusova oktobarska rubrika „Dobri u krevetu" ima naslov „Ljubav i rukavica". Neko je – skoro sigurno je to bila Gebi – ostavio kopiju na mom stolu na poslu prethodnog dana, a pročitala sam je što sam brže mogla, sa srcem u grlu, dok nisam ustanovila da nije bilo reči o K. Barem ne ovoga meseca.

Pravi muškarci nose kondome, pisalo je u prvom redu. Što je bilo za grohotan smeh, budući da je u toku našeg trogodišnjeg zabavljanja Brus skoro potpuno bio pošteđen nelagodnosti korišćenja gumice. Pošto smo se oboje testirali i ustanovili da smo čisti, a ja sam krenula da uzimam pilulu nakon sijaset situacija kad se dešavalo da mu erekcija splasne čim mu pokažem kondome. Taj mali detalj, naravno, nije uključen u priču, zajedno sa činjenicom da se sve završavalo tako što bih ja to stavljala na njega – zbog tog čina sam se osećala kao naka brižna majka koja nazuva cipele svom malom sinčiću. *Navlačenje rukavice je više*

od dužnosti, držao bi predavanje čitaocima časopisa *Moksi. To je znak odanosti, zrelosti, znak ugleda za sve žene – i znak njegove ljubavi prema tebi.*

Sada je tu sećanje na to kakav je zapravo bio njegov stav prema kondomima. Bilo mi je neprijatno kad sam pomislila na Brusa i mene zajedno jer mi je odjednom sinulo: *nikad više nećemo biti zajedno na taj način.*

„Nemoj da ga zoveš“, rekla je Samanta. „Znam da sada sve to grozno izgleda, ali proći će. Preživećeš.“

„Hvala ti, Glorija Gejnor“, promrmljala sam i otišla da se istuširam.

Kad sam stigla kući, svetio na sekretarici je treptalo. Pritisla sam dugme i čula Stivov glas. „Sećaš me se? Ja sam onaj tip iz parka. Slušaj, pitao sam se da li bi izašla na to pivo sa mnom ili možda na večeru. Pozovi me.“

Smeškala sam se dok sam šetala Nifkina, cerila se dok sam kuvala sebi pileće drudi, sladak krompir i spanać za večeru, sijala sam sve vreme u toku dvadesetominutnog savetovanja sa Sam po pitanju Štiva, slatkog momka iz parka. Tačno u devet sati birala sam njegov broj. Po glasu bih rekla da mu je bilo drago što me čuje. U stvari, zvučao je odlično. Zabavan. Pažljiv. Zainteresovan za ono čime se bavim. Brzo smo pokrili glavne crte naših života: godine, više škole, oh-da-li-znaš-onu-Dženi-iz-moje-srednje-škole, nešto malo o roditeljima i porodici (izostavila sam sve ono o majci lezbejki, da bih nešto ostavila za priču u slučaju našeg drugog sastanka), i pomalo o tome zašto nismo u vezi (dala sam mu ukratko, u dve rečenice, završetak moje veze sa Brusom. Rekao mi je da je imao devojku u Atlanti, ali da je ona otišla na učiteljski fakultet a on se preselio ovde). Rekla sam mu da sama vozim bicikl po Pilsberi biciklističkoj stazi. On mi je rekao da se bavi kajakom. Odlučili smo da izađemo na večeru u subotu uveče a možda posle toga uhvatimo i neki film.

„Pa, možda će ovo biti okej“, govorila sam Nifkinu, kome izgleda nije baš mnogo stalo do toga, na ovaj ili onaj način. Tri puta se okrenuo i smestio na jastuk. Obukla sam spavaćicu, vodeći računa da mi pogled slučajno ne padne na telo koje se

odražavalo u ogledalu u kupatilu, i otišla na spavanje radoznala i sa dozom optimizma da možda ipak postoji šansa da ne umrem sama.

Samanta i ja smo odavno identifikovale „Azafran" kao odgovorajuće mesto za prvi izlazak u restoran. Bio je odmah iza ugla od njene kuće i mog stana. Hrana je bila dobra, nije bio previše skup, tu su gosti sami donosili svoje piće, što nam je pružalo šansu da a) impresioniramo tipa donoseći bocu dobrog vina, i b) da eliminišemo mogućnost da se tip napije jer će biti samo ta jedna boca. A ono što je najbolje od svega, „Azafran“ je imao prozore od poda do plafona, i kelnerice koje dolaze na vežbe u našu teretanu, tako da su nas znale, i koje bi nas verovatno smestile za sto pored prozora – mene leđima prema ulici, a tipa licem prema meni – tako da koja god devojka iz našeg društva bude šetala sa Nifkinom to veče, moći će slobodno da izvidi situaciju radi dalje procene.

Sama sam sebi čestitala, jer je Stiv izgledao tako inspirativno za prepričavanje. Polo majica kratkih rukava, uredne pantalone kaki boje koje su izgledale kao da ih je ignorisao, i prijatan talas mirisa kolonjske vode. Fina promena u odnosu na Brusa, koji se predao isflekanim kratkim majicama i mlitavim šortsevima i koji bi, da ga ja stalno ne opominjem, bio nemaran i prema korišćenju dezodoransa.

Nasmešila sam se Štivu. On mi je uzvratio osmeh. Olizali smo prste posle lignji. Vino je bilo ukusno, savršeno ohlađeno a i noć je bila savršena, čistog, zvezdanog neba i tek tu i tamo poneki nagoveštaj jeseni u vetru.

„Dakle, šta si danas radila?“, pitao me je.

„Vozila sam bicikl do Česnat hila“, rekla sam. „Mislila sam o tebi...“

Nešto mu je tada preletelo preko lica. Nešto loše.

„Slušaj“, tiho je rekao. „Trebalo bi nešto da ti kažem. Kad sam te pitao da li želiš da zajedno popijemo pivo... ovaj, rekao sam ti da sam nov u ovom kraju... mislim, samo sam tražio... znaš. Druženje. Ljude sa kojima bih mogao da izlazim.“

Lignje u mom stomaku pretvorile su se u olovnu loptu. „Oh.“

„Pretpostavljam da tu nisam bio dovoljno jasan... da, ovo nije nikakav ljubavni sastanak ili nešto tome slično... O, bože“, rekao je, „nemoj tako da me gledaš."

Nemoj plakati, rekla sam sebi. Nemoj plakati, nemoj plakati. Kako sam mogla tako loše da protumačim sve ovo? Bila sam patetična. Vic na dve noge. Htela sam da se vratim Brusu. Do đavola s njim, htela sam da se vratim majci. Nemoj plakati, nemoj plakati.

„Tvoje oči“, rekao je tiho. „Tvoje oči me ubijaju.”

„Oprosti”, glupo sam rekla. Izvinjavajući se kao i uvek. Ovo ne može biti gore, razmišljala sam. Stiv je zurio preko moje glave, napolje kroz prozor.

„Hej”, rekao je, „zar to nije tvoj pas?”

Okrenula sam se, naravno, tu su bili Samanta i Nifkin, oboje su zurili kroz prozor. Sam je izgledala impresionirano. Dok sam je gledala dobacila mi je znak palcem za „odlično”.

„Izvini na trenutak”, promrmljala sam, ustala, primoravajući svoje noge da se kreću. U ženskom toaletu pljusnula sam se hladnom vodom po licu, koncentrisala se na disanje, osećajući da suze ne mogu da otklone zbrku nastalu iza čela koja se istog trenutka pretvorila u glavobolju. Razmišljala sam o tome kako dalje da provedem noć: večera, zatim je trebalo da odgledamo najnoviju gromoglasnu katastrofu o kraju sveta u bioskopu. Ali nisam mogla. Nisam mogla da sedim cele večeri pored tipa koji se upravo izjasnio da je nezainteresovan za zabavljanje. A možda sam previše osetljiva, ili smešna, ali, istini na volju, nisam to mogla da učinim.

Otišla sam u kuhinju i pronašla „našu” kelnericu.

„Skoro sam gotova”, rekla je i onda me pogledala u lice. „O, bože... šta? On je peder. On je izbegli zatvorenik. Nekad se zabavljao sa tvojom majkom.”

„S tim u vezi”, rekla sam.

„Hoćeš da mu kažem da si bolesna?”

„Da“, rekla sam, a onda opet razmislila. „Ne. Znaš šta... spakuj stvari, i ne govori mu više ništa. Hajde da vidimo dokle će tamo da sedi.“

Zakolutala je očima. „To je loše.“

„Postoji još jedan izlaz odavde, zar ne?“

Pokazala je prema izlazu u slučaju opasnosti. U vratima je bila zaglavljena jedna stolica da bi ostala otvorena dok je jedan dečko bio na pauzi. „Samo napred“, rekla je, i minut kasnije, stiskajući dva kontejnera sa hranom za poneti i sa ono malo ponosa što mi je ostalo, provukla sam se pored dečka napolje u noć. U glavi mi je sve pulsiralo. Budalo, Ijutito sam mislila. Idiote. Glupi, glupi idiote, kako si mogla da pomisliš da bi neko ko tako izgleda bio zainteresovan za tebe.

Otišla sam na sprat, bacila hranu, skinula haljinu, navukla svoje izlizane treger pantalone, razmišljajući Ijutito da verovatno izgledam kao Andreja Dvorkin. Teškim koracima sam sišla niza stepenice, pa kroz vrata, i zurila dok sam hodala, najpre niz ulicu, zatim na sever, prema Sesajeti hilu i starom gradu, i konačno, na zapad, prema Trgu Ritenhaus.

Deo mene – onaj razumni deo – mislio je da to i nije neka velika stvar, samo jedna mala rupa na biciklističkoj stazi, i da je on u stvari idiot a ne ja. Ja sam slobodan, rekao je. Zar sam učinila nešto loše što sam pomislila da me u dobroj námeri zove na sastanak? Pa šta ako ovo nije bio ljubavni sastanak? Imala sam ja tih sastanaka i ranije. Imala sam čak i mladića. Bilo je potpuno razumno misliti da ću ih ponovo imati, i da ovaj tip nije bio vredan nijedne sekunde mog vremena.

Ali drugi deo mene – oštriji, histeričan, hiperkritičan i, nažalost, mnogo glasniji deo – govorio je nešto sasvim drugo.

Da sam bila glupa. Da sam bila debela. Da sam toliko debela da me niko više nikad neće voleti, i toliko tupava da to čak ni ne primećujem. Da sam bila budala, ili, još gore, napravili su me budalom. Taj Stiv, taj inženjer, verovatno sedi za praznim stolom, jede lignje i smeje se jednoj debeloj, glupoj Keni.

A kome sam ja mogla da se poverim? Ima li koga ko bi mogao da me uteši?

Ne moja majka. Zaista ne bih mogla da joj pričam o svom ljubavnom životu nakon što sam joj jasno stavila do znanja da ne odobravam njen. A pored toga, iz Brusovog članka je mogla

mnogo toga da sazna o mojim noćnim akti vnostma.

Mogu da se poverim Samanti, naravno, ali misliće da sam luda. „Zašto misliš da je to vezano za tvoj izgled?”, ona je prokleta, i promrmljala sam da bi to verovatno moglo biti nešto drugo, ili samo jednostavno staro nerazumevanje, osećajući istinu sve vreme u kostima, jevanđelje prema mom ocu: ja sam debela i ružna i niko me nikad neće voleti. Biće to veoma neprijatno. Htela sam da me se moji prijatelji sećaju kao pametne, zabavne i sposobne osobe. Nisam htela da me sažaljevaju.

Imala sam jaku potrebu da pozovem Brusa. Ne bih mu govorila o ovom najnovijem poniženju – takođe nisam želela ni sažaljenje, niti da misli da puzim nazad, ili imam neke takve planove, samo jednostavno zato što me je odbacio neki kreten maljavih nogu – ali htela sam da čujem njegov glas. Bez obzira na to šta bi mogao da kaže u *Moksiju*, bez obzira na to kako bi me postideo. Nakon tri godine, znao me je verovatno bolje od bilo koga na svetu, osim Samante, a u tom času, na pešačkom prelazu između Sedamnaeste i Volnat ulice, toliko sam želela da razgovaram s njim da su mi kolena klecala.

Požurila sam kući i ustrčala uza stepenice preskačući po jednu. Oznojana, drhtavih ruku, bacila sam se na krevet, dohvatila telefon i ukucala njegov broj onoliko brzo koliko sam mogla. Istog trena je podigao slušalicu.

„Hej, Brus“, počela sam.

„Keni?“, glas mu je bio čudan. „Upravo sam hteo da te pozovem."

„Zaista?”, osetila sam male vamice nade kako mi se razgorevaju u grudima.

„Upravo sam hteo da ti kažem“, započeo je, a glas mu se razložio u promukle, nepravilne jecaje. „Otac mi je jutros umro.“

Ne sećam se šta sam tada rekla. Sećam se da mi je predočio detalje: imao je srčani napad i umro je u bolnici. Sve se veoma brzo desilo.

Plakala sam. Brus je plakao. Ne sećam se kad sam se poslednji put tako loše osećala kao tada kad sam čula tu vest. Bilo je to tako nepravedno. Brusov otac je bio divan čovek. Voleo je svoju

porodicu. Čak je, mislila sam, možda i mene voleo.

Ali iako sam se osećala grozno, nešto mi je sinulo. *Shvatiće,* šapnuo mi je unutrašnji glas. Jednom kad pretrpiš takav gubitak, da li ti to menja pogled na svet? I zar to neće promeniti način na koji me gledaš, moju sopstvenu rasparčanu porodicu, mog rođenog izgubljenog oca? Uz to, biću mu potrebna. Jednom sam mu već bila potrebna, da ga izbavim iz usamljenosti, iz seksualnog neznanja i stida... i sigurno ću mu ponovo biti potrebna da mu pomognem da prođe kroz sve ovo.

Zamislila sam nas kako stojimo na sahrani, i kako drži moju ruku, kako mu ja pomažem, tu sam da može na mene da se nasloni, onako kako sam priželjkivala da ja mogu na njega da se oslonim. Zamišljala sam ga kako me gleda sa novim poštovanjem i razumevanjem, novim uvažavanjem, očima muškarca, ne dečaka.

„Dopusti mi da pomognem. Kako mogu da ti pomognem?“, rekla sam. „Hoćeš li da dođem kod tebe?“

Njegov odgovor je bio zadivljujuće brz. „Ne“, rekao je. „Idem kući, a tamo je sada gomila ljudi. Bilo bi nezgodno. Možeš li sutra doći na sahranu?"

„Naravno”, rekla sam. „Naravno. Volim te”, rekla sam, reči su izletele iz usta skoro pre nego što sam završila svoje razmišljanje o njihovom značenju.

„Šta to znači?”, pitao me je, plačući i dalje.

U moju kőrist, brzo sam se povratila. „Da želim da budem tamo da ti se nađem... i pomognem na bilo koji način.”

„Samo dođi sutra”, tupo je rekao. „To je sve što možeš da učiniš za sada.”

Ali, nešto perverzno u meni je i dalje nastavljalo.

„Volim te”, rekla sam ponovo, i ostavila te reči da lebde u vazduhu. Brus je uzdahnuo, postajući svestan onoga što sam želela, i nemajući ni snage niti volje da mi to isto pruži.

„Moram da idem”, rekao je. „Žao mi je, Keni.”

DRUGI DEO

UZMI ME U OBZIR

W & N

V

Sada kad se toga setim, možda je bilo još nekih varijanti da se tada, na sahrani Bernarda Gubermana, osećam još gore. Recimo da sam ga lično ubila.

Služba je počela u dva sata. Stigla sam ranije ali je parking već bio skoro popunjen automobilima parkiranim i na prilazu, pa čak i do autoputa. Konačno sam se parkirala preko puta ulice, pretrčala preko četiri trake saobraćaja i naišla pravo na grupu Brusovih prijatelja. Stajali su u natkrivenom ulazu, obučeni u odela koja su im sigurno služila kad idu na intervju, sa rukama u džepovima, tiho pričajući i gledajući u svoja stopala. Dan je bio bleštavo sunčan – pravo jesenje popodne za razgledanje lišća, pijuckanje soka od jabuka i pravljenje prve logorske vatre te godine. Uopšte nije bio dan za ovakve stvari.

„Zdravo, Keni“, rekao je Džordž tiho.

„Kako je?“, pitala sam.

Džordž je slegao ramenima. „Unutra je“, rekao je.

Brus je sedeo u malom predvorju, držeći u jednoj ruci flašu „evijana“ a u desnoj maramicu. Nosio je isto plavo odelo koje je nosio na Jom Kipuru, kad smo sedeli jedno pored drugog u hramu. Još uvek mu je bilo tesno, kravata prekratka, a obuo je platnene patike koje je išarao zvezdama i spiralama u toku nekog naročito dosadnog predavanja. Onog trena kad sam ga ugledala imala sam osećaj kao da je naša doskorašnja istorija otpala – moja odluka da ga pitam za pauzu, njegova odluka da piše o mom telu u štampi. Činilo mi se kao da ništa od svega toga nije ostalo osim naše veze – i njegovog bola. Njegova majka je stajala iza njega, jednom rukom na njegovom ramenu. Svuda unaokolo je bilo ljudi. Svi su plakali.

Otišla sam do Brusa, klekla na kolena i zagrlila ga.

„Hvala ti što si došla“, rekao je hladno. Formalno. Poljubila sam ga u obraz koji je bio zarastao u trodnevnu bradu. Izgleda da

to nije ni primećivao. Njegova majka me je toplije zagrlila, njene reči su se bitno razlikovale od njegovih. „Keni“, prošaputala je. „Drago mi je što si došla.“

Znala sam da će mi biti loše. Znala sam da ću se grozno osećati što sam tamo, čak i nakon našeg raskida, mada, naravno, nije bilo šanse da pretpostavim da će se susret ovako odigrati.

Ne samo da mi je bilo loše. Bila sam u agoniji. Agoniji kad je rabin, koga sam videla u Brusovoj kući za večerom nekoliko puta, počeo da priča o tome kako je Bernard Leonard Gubermen živeo za svoju ženu i svoga sina. O tome kako je vodio Odri u prodavnicu igračaka, iako nisu imali unučiće. „Da se mi polako spremimo”, govorio je. Tog trenutka sam se izgubila znajući da sam ja bila ta koja je trebalo da proizvedem te unučiće, i to koliko bi ga deca volela, i kako bih bila srećna da imam tu vrstu ljubavi u svom životu.

I tako sam sedela na onoj tvrdoj, drvenoj klupici u kapeli na groblju, osam redova iza Brusa, koji je trebalo da bude moj muž, misleći na to da ono što sam najviše želela jeste da budem pored njega a da pri tom nikad ranije nisam bila dalje.

„On te je zaista voleo“, šaputala mi je Brusova tetka Barbara dok smo stajale napolju da operemo ruke. Bilo je dosta automobila paralelno parkiranih u slepoj ulici, drugi su okružili ceo blok, toliko ih je bilo da je morao da dođe policajac da napravi red ispred groblja. Brusov otac je bio aktivan u hramu, i imao uspešnu dermatološku ordinaciju. Sudeći po gomili ožalošćenih koji su se okupili, činilo se kao da se pojavio svaki Jevrejin koji je imao ili ima problematičnu kožu, da poslednji put ukaže svoje poštovanje.

„Bio je divan čovek“, rekla sam.

Pogledala me je čudno. „Bio?“

Tek tada sam shvatila da misli na Brusa koji je još živ.

Barbara je zarila svoje nokte kestenjaste boje oko moje podlaktice i odvukla me do besprekomo čiste dnevne sobe prijatnog mirisa.

„Znam da ste ti i Brus raskinuli“, rekla je. „Da li je to zbog toga što te nije zaprosio?”

„Ne“, rekla sam. „Činilo mi se da... jednostavno sam sve više i više osećala da nismo jedno za drugo.“

Izgledalo je kao da uopšte nije čula šta sam rekla.

„Odri mi je uvek govorila kako joj je Berni pričao da bi bio srećan da ti postaneš deo naše porodice”, rekla je. „Uvek je govorio, ’ako Keni bude želela prsten, dobiće ga za tili čas’.“

Oh, Gospode. Ostila sam kako mi se suze gomilaju u očima. Ponovo. Plakala sam u toku službe, dok je Brus stajao pred svima i govorio kako ga je otac učio da hvata loptu i vozi, i plakala sam na groblju kad je Odri jecala nad otvorenom rakom i ponavljala, „Nije fer, zar ne.“

Tetka Barbara mi je dodala maramicu.

„Potrebna si Brusu“, prošaputala je, i klimnula glavom, znajući da nemam snage da kontrolišem svoj glas. „Idi“, rekla je, gurajući me u kuhinju. Obrisala sam oči i otišla.

Brus je sedeo na tremu sa prijateljima koji su ga okružili kao da ne dozvoljavaju nikome da mu se približi. Kad sam prišla, gledao me je čudno, merkajući me kao da sam neki uzorak na toboganu.

„Zdravo", tiho sam rekla. „Mogu li nešto da učinim za tebe?“

Odmahnuo je glavom i odvratio pogled. U svakoj stolici na tremu sedeo je poneko i činilo se da se uopšte ne pomeraju. Trudeći se da to što elegantnije izvedem, spustila sam se na stepenik iza njih, odmah do tog kruga, i sedela tamo zagrlivši svoja kolena. Bilo mi je hladno i bila sam i gladna, ali nisam ponela jaknu, i nije bilo zgodnog mesta da se spusti tanjir. Slušala sam ih kako vode prazne razgovore o sportu i koncertima, i svojim poslovima, onakvim kakvi jesu. Posmatrala sam kako ćerke prijateljica Brusove majke, čitav hor od raznih dvadesetogodišnjakinja, prilaze tremu držeći u rukama papirne tanjire sa sitnim čajnim pecivom, izjavljuju Brusu svoje saučešće pružajući mu svoje glatke obraze da ih poljubi. Osećala sam se kao da sam progutala pesak, gledajući ih kako se udaljavaju od njega, kako im se smeši i pokazuje da je zapamtio sva njihova

imena a mene je jedva pogledao. Sigurno, znala sam da ako odlučimo da raskinemo, da će naći neku drugu. Samo sam mislila da neću morati da patim gledajući predizbor. Sedela sam na svojim šakama osećajući se bedno.

Kad je Brus konačno ustao, ustala sam i sledila ga, ali jedna noga mi je utrnula pa sam se spotakla, prostrla se svom dužinom i zažmurila kad sam osetila kako mi se trn zabada u dlan.

Brus mi je pomogao da ustanem. Nevoljno, mislila sam.

„Da li bi se prošetao sa mnom?“, pitala sam ga. Slegao je ramenima. Hodali smo. Niz put, niz ulicu, gde je još bilo puno automobila.

„Tako mi je žao“, rekla sam. Brus ništa nije odgovorio. Posegla sam za njegovom rukom, vrhovima svojih prstiju sam mazila njegovu šaku. On se na to nije pomerao. „Slušaj“, rekla sam, osećajući se očajno, „znam da su stvari bile... znam da smo...“, glas mi je zamro. Brus me je hladno posmatrao.

„Ti mi više nisi devojka", rekao je. „Ti si ta koja je želela raskid, sećaš se? A ja sam mali“, praktično je ispljuvao te reči.

„Želim da ti budem prijatelj", rekla sam.

„Imam prijatelje."

„Primetila sam“, rekla sam mu. „Uljudna gomila.“

Slegao je ramenima.

„Slušaj“, rekla sam mu. „Možemo li... možemo li samo.stavila sam pesnicu na usta. Nedostajale su mi reči. Sve što mi je ostalo da učinim svelo se na ridanje. Teškom mukom sam progutala knedlu. Izdrži ovo, rekla sam sebi. „Šta god da se desilo među nama, bez obzira kakva osećanja imaš prema meni, želim da ti kažem da je tvoj otac bio divan čovek. Volela sam ga. On je najbolji otac koga sam ikad videla i žao mi je što je otišao, i jednostavno se osećam užasno zbog svega ovoga...“ Brus je samo zurio u mene. „A ako poželiš da se čujemo...“, konačno sam uspela sve da kažem.

„Hvala“, konačno je rekao. Okrenuo se da krene prema kući, a nakon nekoliko trenutaka i sama sam se okrenula i počela da ga pratim, kao progonjeni pas, koračajući za njim ukočeno sagnute glave.

W & N

Trebalo je jednostavno samo da odem, ali nisam. Ostala sam do večernjih molitvi, kad su muškarci sa molitvenim šalom preko ramena ispunili Odrinu dnevnu sobu, padajući na kolena po tvrdim drvenim klupicama za oplakivanje, pritiskajući svoja ramena o prekrivena ogledala. Čekala sam da se Brus i njegovi prijatelji okupe u belo-metalnoj kuhinji da bockaju suhomesnate parčiće sa poslužavnika i da ćaskaju. Visila sam na rubu grupe, tako ispunjene tugom da sam mislila da ću da puknem, upravo tu na Odrinom podu popločanom španskim pločicama. Brus me nijednom nije pogledao. Baš nijedanput.

Sunce je zalazilo. Kuća se polako praznila. Brus je skupio svoje prijatelje i odveo nas u svoju spavaću sobu, gde je seo na svoj krevet. Erik i Nil i Nilova trudna žena su se smestili na kauču. Džordž je uzeo stolicu za Brusovim stolom. Ja sam se sklupčala na podu, van kruga, misleći nekim malim i primitivnim delićem svoga mozga kako bi trebalo ponovo da porazgovaramo, sigurno će hteti da ga tešim, ako mu naše godine provedene zajedno nešto znače.

Brus je odvezao i rastresao kosu i ponovo je zavezao. „Celog života sam bio dete“, najavio je. Niko nije baš bio siguran kako na to da odgovori, pa su radili ono što inače rade u Brusovoj sobi. Erik je napunio lulu a Džordž je lovio upaljač po svom džepu od odela, a Nil je zaglavio peškir ispod vrata. Neverovatno, pomislila sam u sebi, grizući se za usnu da ne bih pala u histerični napad. Oni se bore sa problemom smrti kao da je subota uveče a na televiziji nema ništa naročito za gledanje.

Erik je prosledio lulicu Nilu a da mene nije ni ponudio. Nisam je htela a verovatno je to i sam znao. Jedini efekat od pušenja trave je taj da želim da spavam i jedem još više nego što inače činim. Nije baš vrsta droge koja mi je bila potrebna. Ipak, bilo bi mi drago da su me makar ponudili.

„Otac ti je zaista bio kul“, Džordž je promrmljao, a i svi ostali su promrmljali u znak saglasnosti, osim Nilove trudne žene koja je izazvala veliko komešanje podižući se na noge i izlazeći na vrata. Ili je možda uvek pometnja ustati i otići kad si tako trudan. Ko to zna? Nil se zagledao u svoje patike. Erik i Džordž su

ponovo rekli koliko im je žao. Potom su svi počeli da pričaju o sportskim rezultatima.

Uvek si bio dete, mislila sam, gledajući Brusa kroz maglu. Na minut su nam se ukrstili pogledi pa smo se gledali. Iskrenuo je lulicu prema meni: Hoćeš malo? Odmahnula sam glavom u znak odbijanja, i duboko uzdahnula u tišini.

„Sećaš se kad je bazen bio završen?", pitala sam.

Brus mi je upitio mali ali potvrdni znak glavom.

„Tvoj otac je bio tako srećan", rekla sam. Pogledala sam njegove prijatelje. „Vi momci trebalo je to da vidite. Doktor Guberman nije umeo da pliva..."

„...nikad nije učio da pliva", Brus je dodao.

„Ali je insistirao – apsolutno je insistirao – da ova kuća ima bazen. ’Moja deca se više neće znojiti nijedno leto!’“

Brus se pomalo smejao.

„Onog dana kad je bazen završen, organizovao je veliku zabavu." Sada je Džordž počeo da klima glavom. On je bio prisutan. „Naručio je pripremljenu hranu sa, otprilike, tuce korpi lubenica..."

„... i jednim burencetom", rekao je Brus, smešeći se.

„I šetkao se unaokolo celo popodne u bademantilu sa monogramom koji je kupio samo za tu priliku, pušeči svoju ogromnu cigaru, i izgledajući kao kralj", zaključila sam. „Mora da je ovde bilo na stotine ljudi..." Glas mi je utihnuo. Sećala sam se Brusovog oca u toploj kadi, sa zagriženom cigarom koja se pušila, sa oznojenom čašom punom piva koja stoji na deblu pored njega, i punim mesecom kako visi kao krug od zlata na nebu.

I konačno sam imala osećaj da sam na stabilnijem terenu. Nisam mogla da pušim travu, i nisam mogla da ga poljubim, ali mogu da pričam priče cele noći. „Izgledao je tako srećan", rekla sam Brusu, „jer si ti bio srećan."

Brus je tiho počeo da plače, a kad sam ustala i prešla preko sobe i sela do njega, nije ništa odgovorio, pa čak ni onda kad sam ga dodimula. Kad sam stavila svoju ruku oko njegovih ramena on se naslonio na mene, držeći me i plačući. Zatvorila sam oči tako da sam samo čula kako se njegovi prijatelji dižu i izlaze na vrata.

„Ah, Keni", rekao je.

„Šššš", rekla sam i ljuljala ga, njišući ga napred i nazad celim svojim telom, podižući ga na krevet, ispod police na kojoj su se nizali njegovi trofeji Male lige i savršene značke za redovno posećivanje hebrejske škole. Svi njegovi prijatelji su otišli. Konačno smo bili sami. „Šššš, dosta, šššš, dosta je bilo." Poljubila sam njegov vlažan obraz. Nije se opirao. Usne su mu bile hladne pod mojim. Nije mi uzvraćao poljubac, ali me nije ni odbijao. Bio je to početak.

„Šta hoćeš?", prošaputao je.

„Učinila bih šta god poželiš", rekla sam. „Čak... ako bi želeo to... učinila bih to za tebe. Volim te...“, rekla sam.

„Nemoj ništa da govoriš”, prošaputao je, uvlačeći svoju ruku pod moju košulju.

„Oh, Brus“, disala sam, nespremna da poverujem da se sve ovo dešava, da me još uvek želi.

„Šššš“, rekao je umirujući me onako kako sam ga ja utišavala pre nekoliko trenutaka. Ruke su mu se nespretno zadržavale oko mnogih kopči na mom grudnjaku.

„Zaključaj vrata“, šaputala sam.

„Ne želim da te ispuštam iz гикц“, rekao je.

„Ne moraš“, rekla sam mu, zaranjajući lice u njegov vrat, udišući njegov miris, sladak dim, kremu za brijanje i šampon, slaveći u sebi osećaj njegovih ruku oko sebe, misleći da je to ono što sam želela, ono što sam oduvek htela – ljubav čoveka koji je divan prema meni i pažljiv i koji je umeo, najbolje od svih, da me razume. „Ne moraš više nikad.“

Pokušala sam što više da mu ugodim, da ga dodirujem po njegovim omiljenim mestima, da se pomeram onako kako sam se sećala da mu se sviđa. Divno sam se osećala, da ponovo budem s njim, i razmišljala sam, držeći njegova ramena dok se zabadao u mene stenjući, da možemo ponovo da krenemo iz početka; da *smo* ponovo u vezi. Onaj članak u *Moksiju,* bila sam spremna da ga otpišem i zaboravim kao na lanjski sneg, pod uslovom da mi se zakune da više nikad neće pominjati moje telo u štampi. A što se svega ostalog tiče, smrt njegovog oca, prebrodićemo to. Zajedno.

„Toliko te volim", šaputala sam, ljubeći ga sa strane u lice, priljubljujući ga uz sebe, pokušavajući da ućutkam mali glas u sebi koji je primećivao da, čak i u najvećim naletima strasti, ništa nije odgovarao.

Nakon svega, sa glavom na njegovom ramenu i mojim prstima koji prave kružiće na njegovim grudima, mislila sam da ništa nije moglo biti ispravnije od ovoga što se desilo. Mislila sam da sam možda bila detinjasta, ali sada sam bila spremna da priđem oltaru i učinim pravu stvar, da postanem žena, i da stojim pored njega i podržavam ga, počevši od ove noći.

Brusove misli su, očigledno, išle drugim tokom. „Trebalo bi da ideš“, rekao je, izvlačeći se iz mojih ruku i odlazeći u kupatilo bez osvrtanja na krevet.

Ovo je bilo neočekivano. „Mogu da ostanem", rekla sam.

Brus je izašao *iz* kupatila sa peškirom obavijenim oko struka. „Moram da idem u hram sa majkom sutra ujutru, i mislim da bi, mmm..., zakomplikovalo stvari ako bi...“ Glas mu je zamro.

„Okej“, rekla sam, setivši se svog zaveta da se ponašam kao zrela osoba, da mislim na ono što je njemu bilo potrebno umesto šta sam ja želela, mada sam imala potrebu za dugim, laganim, pažljivim maženjem, koje bi se završilo tako što bismo se oboje uspavali – a ne ovo brzo povlačenje. „Nema problema", rekla sam, i ponovo obukla svoju odeću. Još nisam završila sa zakopčavanjem pantalona kad me je Brus zgrabio za lakat i počeo da sprovodi do vrata, požurujući me pQred kuhinje i dnevne sobe, gde ga je, verovatno, majka čekala zajedno sa preostalim prijateljima.

„Pozovi me“, rekla sam, slušajući kako mi glas podrhava, „kad god budeš hteo.“

Pogledao je u stranu. „Biću nešto zauzet”, rekao je.

Duboko sam uzdahnula, u želji da suzbijem paniku. „Okej“, rekla sam. „Samo znaj da sam tu ako ti zatrebam.“

Ozbiljnog izraza lica klimnuo je glavom. „Zahvalan sam ti na tome, Keni“, rekao je, kao da sam mu upravo ponudila savet u vezi sa planiranjem finansija umesto svog srca na dlanu. Krenula sam da ga poljubim. On mi je podmetnuo svoj obraz. Dobro,

pomislila sam, ulazeći u kola, čvrsto stežući volan tako da ne vidi koliko mi drhte ruke. Umem ja da budem strpljiva. Umem da se ponašam zrelo. Mogu da čekam. Toliko me je voleo, mislila sam, jureći kući kroz mrak. Ponovo će me voleti.

VI

Dok sam pohađala nastavu psihologije, profesor nas je učio o nasumičnom usvajanju. Kad se tri grupe pacova stave u tri odvojena kaveza sa ugrađenim tasterima, prva grupa pacova bi dobila lopticu hrane svaki put kad bi pritisli taster. Druga grupa nikad nije dobijala hranu, bez obzira koliko puta pritisla taster, dok bi treća grupa dobijala hranu s vremena na vreme.

Prvoj grupi, rekao je profesor, vremenom dosadi ta zagarantovana nagrada a pacovi koji nikad ne dobijaju nagradu takođe odustaju. Ali pacovi iz treće grupe su neprekidno pritiskali taster, u nadi da će se svakog trenutka ponoviti ista magija, da će im se ovog puta posrećiti. Tada sam na času shvatila da sam bila eksperimentalni pacov svoga oca.

Nekad me je voleo. Sećam se toga. Nosim u sećanju pregršt mentalnih slika, razglednica koje su se iskrzale po ivicama od prečestog držanja u rukama. Scena broj jedan: Keni, tri godine, ušuškana u krilu svog oca, sa glavom na njegovim grudima, oseća kako kroz njih gruva njegov glas dok čita *Gde se nalaze divlje stvari*. Scena dva: Keni, šest godina, drži tatu za ruku dok je on vodi kroz vrata osnovne škole jedne tople letnje subote, na testiranje inteligencije za polazak u školu. „Nemoj da se stidiš“, rekao joj je, ljubeći je u oba obraza. „Odlično ćeš se pokazati.“

Sećam se kako sam sa ocem provodila po cele dane kad mi je bilo deset godina, završavajući obaveze, sastajući se sa njegovom sekretaricom, i gospođe Ji, iz hemijske čistionice, koja mu je sređivala košulje, i jednog prodavca u prodavnici odeće koji je s poštovanjem posmatrao mog oca dok je plaćao svoje odelo. Uz put bismo kupili „bri“ u luksuznoj prodavnici sireva koja je divno

mirisala na sveže ispržena zrnca kafe, i ploče sa džezom kod Old Vinila. Svi su znali ime mog oca. „Doktore Šapiro“, pozdravljali bi ga, osmehujući se njemu, nama, koji smo bili poredani od najstarijih do najmlađih, sa mnom na čelu. Spustio bi svoju veliku, toplu ruku na moju glavu, mazeći moj repić. Imao je običaj da kaže: „Ovo je Keni, moja najstarija.” I svi oni, od prodavača u prodavnici sireva do momaka iz obezbeđenja u zgradi u kojoj je radio, ne samo što su znali ko je on već i ko sam ja. „Tvoj otac kaže da si veoma pametna", imali su običaj da kažu, a ja bih stajala tamo, smešeći se, pokušavajući da izgledam pametno.

Ali takvi dani su se vremenom proredili da bi potom, s mojim odrastanjem, sasvim nestali. Ignorisao je sve nas – Lusi i Džoša, čak i moju majku. Kasno se vraćao kući a ujutru bi rano odlazio, vikende je provodio u kancelariji ili u dugim vožnjama „da razbistri mozak".

Ma kakva osećanja da smo imali, ma koliko pažnje da nam je poklanjao, sve je bilo izdeljeno na tako male doze i neravnomemo raspoređeno. Ali, o, kad me je voleo, kad je stavljao svoju ruku na moju glavu, kad bih naslonila svoju glavu na njega... nema tog osećanja na svetu koje bi se moglo porediti s tim. Osećala sam se značajnom. Osećala sam se dostojnom poštovanja. I spremna na bilo šta, pritiskala bih taj taster sve dok mi ruke ne prokrvare samo da to ponovo doživim.

Prvi put nas je ostavio kad sam napunila dvanaest godina. Vratila sam se kući iz škole kad eto ti njega, iznenada, u njegovoj spavaćoj sobi, stavlja svoj donji veš na gomilu i zamotuljke od čarapa u svoj kofer. „Tata?“, pitala sam ga, pošto sam ga posle dugo vremena videla u toku dana. „Da li se... da li mi..." Htela sam da pitam da li to negde putujemo. Oči su mu bile teške, sa nadutim kapcima. „Pitaj svoju majku", rekao je. „Ona će ti objasniti."

A majka mi je zaista i objasnila – da nas i ona i moj otac mnogo vole, ali da oni između sebe ne mogu da se slože. Još uvek sam bila ukočena od šoka kad sam saznala istinu o tome šta se dešavalo od Holi Sinti, jedne od onih popularnih devojčica. Holi

je bila u fudbalskom timu, ali u potpuno drugačijoj društvenoj ligi. Na terenu se činilo kao da ne voli da joj dobacujem loptu, kao da bih joj preko noge kojom sam šutnula loptu prenela neku zarazu a preko kopački poslala bakterije s nogu. Tri godine kasnije i dalje je bila na lošem glasu zato što je redom popušila trojici od pet startéra muškog košarkaškog tima u toku poluvremena državnog finala, pa smo je svi prozvali Holi Pičkica.

„Čula sam za tvog oca“, rekla je, sručivši se na stolicu za mojim stolom, koji se nalazio u ćošku sale za ručavanje gde Holi Sinti i njena banda retko zalaze. Deca iz šahovskog kluba i moji prijatelji iz Udruženja mladih besednika netremice su gledali, otvorenih usta, dok su Holi i njena prijateljica Džena Lind prebacivale svoje torbe preko naslona dve plastične stolice i zurile u mene.

„Šta si to čula?“, oprezno sam je pitala. Nisam imala poverenja u Holi, koja me je ignorisala u toku šest godina školovanja, niti u Dženu čija je kosa uvek bila savršeno iščetkana.

Holi je, kasnije se to ispostavilo, jedva dočekala da mi kaže. „Sinoć sam čula svoju majku kako priča o tome. On se preselio kod neke zubne tehničarke na Koper hil putu.“ Igrala sam se sa svojim sendvičem sa puterom od kikirikija u nameri da dobijem na vremenu. Da li je to istina? Otkud to Holina majka zna? I zašto sada o tome govori? Mozak mi je bio zakrčen pitanjima, uz to sam pokušavala da se setim likova svih žena koje su mi ikad uzimale otisak zuba.

Džena se naslonila da prenese glavnu vest. „Čule smo“, rekla je, „da ima svega dvadeset sedam godina.”

Dakle, to je glavni razlog ogovaranja. Holi i Džena su zurile u mene i u moje prijatelje besednike koji su zauzvrat zurili u njih. Imala sam osećaj kao da sam odjednom bačena na scenu, a da nisam naučila svoju ulogu, ili bar ono što je trebalo da izvedem.

„Onda, da li je to istina?”, Holi je nestrpljivo pitala.

„Nije to toliko ni važno“, rekla je Džena, očigledno se nadajući da ću progovoriti kad osetim njihovu simpatiju. „Moji roditelji su razvedeni.”

Razvedeni, pomislila sam, probajući kako zvuči ta reč. Da li se

sve ovo zaista dešava? Da li je moj otac takav da nam uradi tako nešto?

Podigla sam oči prema popularnim devojčicama. „Odlazite“, rekla sam im. Čula sam jednog od svojih prijatelja besednika kako šapuće da se tako ne razgovara sa Dženom i Holi. „Ostavite me na miru. Odlazite!"

Džena je zakolutala očima. Holi je odgurnula stolicu. „Ti si jedna debela gubitnica”, zaključila je, pre nego što se sjurila nazad do stolova gde su se okupljala popularna deca, na čijim su košuljama bili mali aligatori, a sve što su devojčice ikad uzimale u vreme ručka bila je dijet kola.

Polako sam se vraćala kući i zatekla majku u kuhinji, sa oko deset poluraspakovanih kesa sa robom iz supermarketa postavljenih u nizu na kuhinjskim elementima i po trpezarijskom stolu. „Da li će tata živeti sa nekom drugom?”, izbrbljala sam na brzinu. Gurnula je tri paketa pilećih grudi u zamrzivač i uzdahnula, sa rukama na kukovima.

„Nisam htela da to saznaš na ovakav način”, promrmljala je.

„Holi Sinti mi je rekla”, kazala sam.

Majka je ponovo uzdahnula.

„Ali ona ništa ne zna“, rekla sam, nadajući se da će se moja majka složiti.

Umesto toga sela je za kuhinjski sto i mahnula mi da i ja učinim isto. „Gospođa Sinti radi u istoj bolnici kao i tvoj tata“, rekla je.

Dakle bilo je tačno.

„Možeš mi reći sve. Nisam malo dete.“ Ali tog trenutka sam poželela da budem malo dete – ono dete kome su roditelji još uvek čitali pre spavanja i koje su držali za ruku prilikom prelaženja ulice.

Majka je uzdahnula. „Mislim da je ovo nešto što bi tvoj otac trebalo da ti kaže.“

Ali do tog razgovora nikad nije došlo i dve noći kasnije, moj otac se ponovo odselio. Džoš, Lusi i ja stajali smo u zadnjem dvorištu i posmatrali ga kako izvlači kofer iz gepeka svog malog, crvenog sportskog automobila. Lusi je plakala, a i Džoš je takođe

plakao. Moj otac nas nije ni pogledao dok je prelazio stazu do kuće posutu mlevenim šljunkom zbog čega su pete na njegovim čizmama krčkale pri svakom koraku.

„Keni?“, čula sam Lusi kroz šmrcanje. „Ako se sada vratio, to je dobro, zar ne? Neće nas više napuštati, zar ne?“

Zurila sam u vrata, posmatrajući ih kako se polako zatvaraju za njim. „Ne znam“, rekla sam. Bili su mi potrebni odgovori. Otac nije dozvoljavao da mu se priđe, moja majka nije znala kako da mi pomogne. „Ne brini“, tešila me je. Na licu su joj se odražavali tragovi nesanice. „Sve će biti u redu, dušo.“ Da čujem tako nešto od majke koja mi nikad nije rekla „dušo“. Ma koliko da sam se zgrozila na to, morala sam da odem pravo do izvora tog problema.

Pronašla sam Holi Sinti u svlačionici za devojčice sledećeg ponedeljka popodne. Stajala je pred ogledalom, treptala je dok je ponovo nanosila „boni bel“ sjaj za usne. Pročistila sam grlo. Ignorisala me je. Kucnula sam je po ramenu i ona se okrenula da se suoči sa mnom, sa usnama koje su odražavale gađenje.

„Šta je?“, siknula je.

Pročistila sam svoje grlo ponovo dok je zurila u mene. „Mmmm... ono... u vezi sa mojim ocem“, počela sam.

Holi je zakolutala očima i izvadila roze plastični češalj iz svoje torbice.

„On se ponovo doselio", rekla sam.

„Kako fantastična vest za tebe“, rekla je Holi. Sada je već češljala svoje šiške.

„Mislila sam da si možda čula od tvoje mame zašto se vratio."

„Zašto bih ti bilo šta rekla?“, cinično se nasmešila.

Celog vikenda sam se spremala predviđajući ovaj argument. Šta može jedna bubuljičava, debela, nepopularna Keni Šapiro da ponudi lukavoj, lepoj Holi? Izvukla sam dve stvari iz svog ranca. Prva je bio sastav na pet stranica o pozitivnim i negativnim likovima u *Romeu i Juliji*. Druga je bila flašica votke koju sam maznula od svojih roditelja iz vitrine za piće toj jutra. Holi i njena banda možda i nisu bili tako akademski napredni kao ja, ali su to nadoknađivali na drugim poljima svojih interesovanja.

Holi je zgrabila flašicu iz moje ruke, proverila je da vidi da li

je čep otvaran, potom je rukom posegla za mojim sastavom. Ja sam ga naglo izmakla van njenog domašaja.

„Najpre mi reci.“

Malo je slegla ramenima, skliznula je flašicu u svoju torbicu i okrenula se prema ogledalu. „Čula sam svoju majku kako govori preko telefona. Rekla je da je njegova zubna prijateljica htela s njim da rodi dete“, rekla je. „A tvoj otac, pretpostavljam, više ne želi decu. A kad tebe čovek pogleda“, nastavila je, „može da ga razume zašto tako misli.“ Okrenula se prema meni, zadovoljno se smeškajući, i ispružila ruku da uzme moj rad.

Bacila sam ga na nju. „Samo ga prepiši svojim rukopisom, već sam stavila neke pravopisne greške, tako da izgleda kao da si to ti pisala a ne ja.“

Holi je uzela sastav a ja sam se vratila na čas. *Neće više da ima dece*. Pa, po tome kako se prema nama ponašao, to je sasvim logično.

Nakon toga ostao je da živi sa nama skoro šest godina, ali nije više bio isti. Nestali su kratki trenuci nežnosti i Ijubavi, noću kad bi nam čitao u krevetu, subotom uveče donosio sladoled u kornetu a nedeljom popodne vozio u prirodu. Izgledalo je kao da je moj otac, putujući sam, pao u neki san, u nekom autobusu ili vozu, i probudio se dvadeset godina kasnije, okružen strancima: mojom majkom, mojom sestrom, mojim bratom i sa mnom, a svi mi imali smo neke želje – da nam pomogne oko sudova, da nas preveze na probu sa bendom, da nam da deset dolara za bioskop, njegovo odobravanje, njegovu pažnju, njegovu ljubav. Gledao je u nas svojim blagim, braon očima preplavljen zbunjenošću, a onda se kočio od ljutnje. Ko su ovi ljudi, činilo se kao da sebi postavlja to pitanje. Koliko dugo ću još morati da putujem sa njima? I zašto misle da bi trebalo da im ja ispunjavam želje.

Njegovo raspoloženje se menjalo, od ljubaznog preko odsutnog i ignorantskog do zlobnog. Da li je to zbog toga što sam znala njegovu tajnu – da više nije želeo da ima dece, da nas, verovatno, nikad nije ni želeo?

Da li je to zbog toga što mu je nedostajala ta druga žena, da nije ona bila ta jedina njegova prava ljubav, zauvek uskraćena?

Mislila sam da tu ima i toga. Ali bilo je tu i nekih drugih stvari.

Otac mi je bio – da, pretpostavljam – plastični hirurg. Počeo je da radi u vojsci, radeći sa žrtvama koje su patile od opekotina, renjenim vojnicima, ljudima koji su se vraćali iz rata sa pocrvenelom i nabranom kožom od hemikalija ili omlitavelom i bezobličnom od parčića bombi.

No, svoju genijalnost je otkrio tek nakon što smo se preselili u Pensilvaniju. Tu je najveći deo njegove prakse vršen ne na vojnicima, već na damama iz imućnog sloja, na ženama čije su prave rane bile nevidljive i koje su bile voljne da daju hiljade dolara na diskretne, veste hirurge koji će prepraviti njihove stomake, učiniti njihove očne kapke manje opuštenim, koji će eliminisati udvostručene nabore i podvoljke sa nekoliko veštih poteza svog skalpela.

Bio je uspešan. Prvi put kad nas je ostavljao, Leri Šapiro je već bio popularan, poznat u široj oblasti Filadelfije kao čovek koga treba posetiti radi zatezanja stomaka i brade, ispravljanja nosa, podizanja grudi. Imao je veliku kuću sa tom namenom, polukružni put je vodio do nje, u prizemlju iza kuće bio je bazen sa vrućim kupkama. Moj otac je vozio „porše“ (mada, zahvaljujući mojoj majci koja je uspela da ga ubedi, nije kupio tablice taštine sa natpisom DOKTORZANOS). Majka je vozila „audi“. Dva puta nedeljno dolazila nam je spremačica da čisti kuću; moji roditelji su svakog drugog meseca priređivali večere, a na odmore smo išli u Kolorado (na skijanje) i na Floridu (na sunčanje).

A onda je otišao, i vratio se, a naši životi su se raspali, kao omiljena knjiga koju iznova čitaš i čitaš, sve dok jedne noći ne posegneš za njom, pre spavanja, a njen povez se rasturi, dopuštajući gomili stranica da se spiralno prospu po podu. On nije hteo ovaj život. Toliko je bilo jasno. Bio je očajno vezan za predgrađe zacrtanim navikama i obavezama kojima se nije video kraj, od fudbalskih utakmica i podučavanja u hebrejskoj školi do otplaćivanja kredita za kuću i automobil. I sve svoje nezadovoljstvo je izbacio na nas – i, iz nekog razloga, na mene naročito.

Odjednom, učinilo mi se kao da više ne može da me podnese. I sve što sam činila nije više valjalo, čak ni približno.

„Pogledaj ti ovo!“, zagrmeo je, zbog moje četvorke iz algebre. Sedeo je za trpezarijskim stolom, poznata čaša viskija na dohvatu ruke. Ja sam se šunjala na ulaznim vratima pokušavajući da se sakrijem u senkama. „Koji je tvoj izgovor za ovo ?“

„Ne volim matematiku”, rekla sam. Uistinu, stidela sam se zbog te ocene isto onoliko koliko je on bio ljut zbog nje. Nikad u životu nisam dobila manju ocenu od petice. Ali bez obzira na sav trud koji sam uložila, i na dodatnu pomoć, algebra me je dotukla.

„Misliš li da se meni sviđalo da studiram medicinu?”, dreknuo je. „Znaš li ti koliko potencijala imaš? Imaš li ti pojma kolika je šteta traćiti svoju nadarenost?”

„Ne zanima me moja darovitost. Ne volim matematiku.” „Dobro”, rekao je slegavši ramenima, bacajući knjižicu preko stola kao da je iznenada dobila loš miris. „Budi sekretarica. Videćeš da li će te biti briga.”

Bio je takav sa svima nama – drčan, nabusit, odbojan i grub. Došao bi kući s posla, spustio bi aktovku u hodnik, sipao sebi prvu u nizu porcija viskija s ledom, grmeo bi na nas, gore u spavaćoj sobi, zaključavajući vrata za sobom. Ostajao bi tamo ili bi se povukao u dnevnu sobu, sa prigušenim svetlima, slušajući Malerove simfonije. Čak i sa trinaest godina, čak i bez osnovnog muzičkog obrazovanja, znala sam da neprekidno slušanje Malera, popraćeno zveckanjem kockica leda u čaši, ne može da izađe na dobro.

A kad se pomučio da nam nešto kaže, činio je to samo da bi se žalio kako je umoran, kako ga malo poštujemo, koliko on vredno radi da bi nam sve obezbedio. „Vi mali snobovi“, govorio je besno, „sa vašim skijama i bazenom.” „Mrzim da skijam”, rekao je Džoš, a ko ne bi. Jedno spuštanje i odmah natrag u kolibu, da pije toplu čokoladu i da kuka, a ako bismo ga naterali da se vrati nazad, on bi ubedio skijašku patrolu da pati od promrzlina, i tako bismo ga nalazili u kućici za prvu pomoć, svučenog sve do dugog donjeg veša kako greje grudi ispod lampi.

„Radije bih plivao sa drugom decom iz rekreacionog centra”,

rekla je Lusi, što je bila istina. Imala je više prijatelja no svi mi zajedno. Telefon je stalno zvonio. Još jedna teška rana s mojim ocem. „Taj prokleti telefon!”, vikao je kad bi zazvonio u toku večere. Ali nam nije dopuštao da ga isključimo. Jer, možda ipak zove neko sa njegovog posla.

„Ako nas toliko mrziš, zašto si nas onda stvorio?”, vrištala sam na njega, zajedljivo sam ga napadala onim što sam znala da je istina. Nikad nije imao odgovor na to – samo još više uvreda, više ljutnje, više grdnji, iskaljenog besa. Džoš je sa svega šest godina bio ,,beba“. Lusi, koja je imala dvanaest, stalno je. ili ignorisao ili ponižavao. „Glupa si“, govorio je, odmahujući glavom na njene ocene, „Nespretna si“, negodovao je kad bi ispustila čašu. A u trinaestoj, ja sam postala ,,pas“.

Uistinu, u trinaestoj godini nisam baš najbolje izgledala. Ne samo grudi i kukovi, sva sam bujala, čini mi se kao preko noći. Usta su mi bila ispunjena metalom komplikovanog izgleda i gumom radi korekcije zagrižaja. Imala sam modernu a la Doroti Hamil frizuru, koja nije baš priličila mom oblom licu. Odeću sam kupovala u dve veličine – X i XL – i cele godine sam bila u pozi savijenih ramena da bih sakrila svoje grudi. Izgledala sam kao pogrbljeni zvonar Notr Dama, samo sa bubuljicama i protezom. Osećala sam se kao hodajuća uvreda, kao zbirka svih onih stvari protiv kojih se moj otac danima divlje borio. On se stalno bavio lepotom – kako da je stvori, kako da je održi, kako da je usavrši. Pretpostavljam da je za njega bilo neoprostivo što je imao ne samo ženu koja nije održala liniju, već i ćerku koja ga je tako skandalozno izneverila.

A stvarno sam bila promašaj. Na meni u trinaestoj godini nije bilo ničega lepog, a mogla sam da osetim svu težinu te činjenice po mrskom pogledu kojim me je gledao, kao i u svemu što je govorio.

„Keni je veoma bistra", čula sam ga kako govori jednom od svojih prijatelja koji igraju golf. „Ona će umeti da brine sama o sebi. Nije baš lepa“, rekao je, „ali je pametna.”

Stajala sam tamo, jedva verujući onome što sam čula, a kad sam konačno i poverovala, sva sam se skupila kao konzerva od

lima pod automobilskim točkovima. Nisam bila glupa a nisam bila ni šlepa, i znala sam da se u mnogo čemu razlikujem od Fare Foset, od devojaka sa filmova i postera koje su dečaci lepili u svojim spavaćim sobama. Ali nosila sam u sebi sećanje na njegovu ruku na mojoj glavi, na to kako njegova brada golica moje obraze dok me je ljubio. Ja sam bila njegova ćerka, njegova mala devojčica. Trebalo je da me voli. Sada je mislio da sam ružna. *Nije neka lepotica...* ali koji otac ne misli o svojoj maloj devojčici da je lepa? Osim što više nisam bila mala. I, pretpostavljam, da više nisam njegova devojčica.

Kad pogledam sebe na slikama iz tog vremena – a iz razumljivih razloga ima ih samo četiri – u mojim očima se vidi onaj očajnički, strašan pogled. Molim vas, volite me, preklinjem vas, čak i dok se krijem u redu sa svojim rođacima za vreme praznika bezuslovne ljubavi, ispod vruće kupke sa penom u toku zabave u bazenu, sa ustima razvučenim u bolan osmeh, čvrsto zategnutim preko proteze, uvlačeći glavu u vrat, grbeći se u ramenima, povijajući se da bih izgledala što niža, što manja. Pokušavajući da nestanem.

Mnogo godina kasnije, na fakultetu, kad je jedna moja prijateljica prepričavala neke delove svog užasnog detinjstva u predgrađu, ja sam pokušala da joj objasnim kako je to bilo sa mojim ocem. „On je bio čudovište", užurbano sam govorila. Studirala sam engleski, tada sam već bila verzirana u Čoseru i Šekspiru, Džojsu i Prustu. Tada još nisam nalazila bolju reč od te kojom sam ga nazvala.

Lice moje prijateljice se jako uozbiljilo. „Da li te je zlostavljao?", pitala me je. Skoro sam se nasmejala. Budući da se komunikacija između mog oca i mene svodila samo na prímedbe kako sam ružna, debela, kako sam grozna, maltretiranje je poslednja stvar koju bih od njega očekivala.

„Da li te je tukao", pitala je.

„Previše je pio", rekla sam. „Napustio nas je." Ali nikad me nije udario. Nikad nije udario nikoga od nas. Bilo bi mnogo lakše da jeste. Onda bismo makar znali da imenujemo to što nas muči, da to pripada nekoj kutiji u koju se može zapakovati, da ta kutija

ima neku nalepnicu. Onda bi se tu našli zakoni, autoriteti, dušebrižnici, TV pričaonice, gde bi reporteri sumorno diskutovali ono što podnosimo, jedno celokupno priznanje onoga što smo preživeli, da bi nam to pomoglo da istrajemo.

Ali on nikad nije ni prstom mrdnuo. A u trinaestoj, četrnaestoj godini nisam imala reči da opišem to što nam je radio. Nisam čak ni znala kako da započnem taj razgovor. Šta bih mogla da kažem? „On je zao?“ Zao znači biti stalno podučavan osnovnim stvarima, znači da nema gledanja televizije posle večere, znači više od one vrste svakodnevnog verbalnog nasrtaja koji mi je otac rutinski upućivao u toku večere, znači jednu bolnu tiradu o svim mogućim načinima kojima sam propustila da razvijem svoje potencijale, znači izložbu svih mojih promašaja.

A ko bi mogao da mi veruje? Otac je oduvek bio šarmantno blizak sa mojim prijateljicama. Imao je običaj da im zapamti imena, i imena njihovih dečaka, ljubazno bi se raspitivao o planovima za leto i njihovim posetama fakultetima. Ne bi mi nikad poverovale, pa čak i kad bi pokušale, tražile bi od mene neko objašnjenje. A ja nisam imala objašnjenja, niti ijedan odgovor. Kad se nalaziš usred bojnog polja onda nemaš taj luksuz u vidu vremena da se zamisliš o raznim istorijskim faktorima i sociopolitičkim uticajima koji dovode do rata. Samo povijaš glavu i pokušavaš da to preživiš, da prelistaš stranice knjige malo unazad, da zaklopiš njene korice i da se pretvaraš kao da ništa nije polomljeno, da je sve u redu.

Leto pre mog završnog razreda srednje škole, moja majka je odvela Džoša i Lusi u Martas Vinjard na vikend. Jedna njena prijateljica je tamo izdavala kuću a ona je jedva čekala da stigne do Avondejla. Ja sam dobila svoj prvi posao za vreme letnjeg raspusta, kao spasilac u lokalnom kantri klubu. Rekla sam mami da ću ostati kod kuće, da pazim na pse i čuvam dom. Mislila sam da će sve to biti u redu. Cela kuća će mi biti na raspolaganju, zabavljaču svog dvadesettrogodišnjeg mladića van domašaja njenog budnog oka, moći ću da odlazim i dolazim kad god hoću.

Prva tri dana sve je bilo u redu. Onda sam se četvrtog jutra vratila kući u rane jutarnje sate, i zatekla situaciju kao onda kad sam imala dvanaest godina. Tu je bio moj otac u spavaćoj sobi, sa koferom na krevetu, gomilom belih majica sa kratkim rukavima i gomilom crnih čarapa – moguće je, uzbuđeno sam razmišljala, da ovog puta odlazi zauvek.

Zurila sam u stvari, a onda u njega. Otac me je dugo posmatrao. Onda je uzdahnuo.

„Zvaću te“, rekao je, „kad budem znao svoj novi broj.“

Slegla sam ramenima. „Kako hoćeš“, rekla sam.

„Ne možeš tako sa mnom da razgovaraš!", rekao je. Mrzeo je kad smo tako nemarni. Zahtevao je poštovanje, čak naročito kad ga nije zasluživao.

„Kako se zove?“, pitala sam. Suzio je očne kapke.

„Zašto hoćeš da znaš?“

Pogledala sam ga i nisam mogla da smislim nikakav odgovor. Da li sam stvarno zamišljala da je to nešto bitno? Dali bi ime bilo od nekakvog značaja?

„Reci svojoj majci“, počeo je. Odmahivala sam glavom.

„Oh, ne“, rekla sam. „Ne teraj me da radim tvoj prljavi posao. Ako imaš nešto da joj kažeš reci joj sam.“

Slegao je ramenima, kao da mu je svejedno. Dodao je još nekoliko košulja, i jedan red kravata.

„Drago mi je da odlaziš. Znaš li to?“, rekla sam. Glas mi je isuviše glasno odjekivao u ranim jutarnjim časovima u kući. „Bolje će nam biti bez tebe“, dodala sam.

Posmatrao me je. Onda je klimnuo glavom. „Da“, rekao je, „mislim da možda hoće“.

Vratio se svom pakovanju stvari. Ja sam se vratila u svoju spavaću sobu. Legla sam na svoj krevet, na krevet gde mi je otac čitao pred spavanje, pre miliőn godina – i zatvorila oči. Nakon svega, čekala sam ovaj trenutak. Znala sam da će doći. Mislila sam da ću se osećati kao da mi krasta sa stare rane konačno otpada – trenutno probadanje, malo bola, osećaj nesvestice. Zatim ništa. Jednostavno, baš ništa. To je ono što je trebalo da osećam, sve što sam htela da osećam, besno sam pomišljala u sebi,

okrećući se u svom krevetu, pokušavajući da pronađem utehu. Nije bitno, govorila sam sebi, i ponavaljala to isto. Jednostavno nisam mogla da shvatim zašto sam plakala.

Otišla sam u Prinston jer mi je tako govorio, u jednom od njegovih poslednjih činova praktičnog roditeljstva. Htela sam da odem u Smit. Sviđao mi se kampus, gde je svaka grupica imala svog vođu, sviđala mi se ideja škole u koju uglavnom idu devojke, gde bi se svi koncentrisali na učenje, gde bih ja bila slobodna da budem ono što jesam: vaš osnovni model bubalice iz kasnih osamdesetih, sa nosem zabijenim u knjigu.

„Zaboravi sve to“, otac mi je izjavio preko stola. Do tada je bio šest meseci odsutan: preselio se u novo predgrađe, živeo u potpuno novom stanu na dva nivoa sa novom sjajnom devojkom. Pristao je da nas vidi na večeri, potom je otkazao i ponovo dva puta zakazivao. „Nemam nameru da te šaljem u neku lezbejsku školu.“

„Leri“, rekla je moja majka, tihim i beznadežnim tonom. Tada je već bila istrošena sva njena vedrina i smisao za humor. Proći će mnogo godina od tada – i srešće Tanju – da bi lagodno mogla da se smeje i osmehuje.

Otac ju je ignorisao, zureći u mene sumnjičavo, sa punom viljuškom šnicle na pola puta do usta. „Nisi valjda lezbejka?“

„Ne nisam, tata“, rekla sam. „Zapravo to volim da radim utroje.“

Žvakao je. Progutao zalogaj. Potapkao je svoje usne maramicom. „To znači da ima još dvoje ljudi, više nego što sam mislio, koji su zainteresovani da te vide nagu“, rekao je.

Onoliko koliko mi se sviđao Smit, toliko mi se Prinston nije sviđao. Kampus je izgledao kao pozornica za veoma uspešne genije koji su tu došli da izvrše neki eksperiment: svi su bili plavi, pripremljeni i savršeni, osim onih crnokosih devojaka koje su izgledale lukavo, egzotično i savršeno. U toku vikenda dok sam tamo boravila nisam ugledala nijednu debelu osobu, ili nekoga sa problematičnom kožom. Samo su se jedan za drugim smenjivali

prizori sjajne kose, pravilnih belih zuba i savršenih tela u savršenoj odeči ispod savršenih vrba što su rasle između savršenih gotskih kamenih tremova.

Rekla sam da ću se bedno osećati. Moj otac je rekao da ga nije briga. Zainatila sam se iz sve snage. On je rekao, ili Prinston ili ništa. I tako, kad sam završila sa pakovanjem za Kambel Hol i tamo boravila tek toliko da počnem sa nekim predavanjima i pri tom je sa parkinga za bicikle ispred biblioteke nestao i poklon koji sam dobila za uspešno završenu srednju školu – planinski bicikl, moji roditelji su definitivno bili razvedeni, a on je zauvek otišao, ostavivši nas sa računom za školarinu koju je on plaćao taman toliko da bi meni bilo praktično nemoguće da pređem na bilo koji drugi univerzitet. Stoga sam izašla iz ekipe savršenih – što nije bio veliki gubitak ni za mene ni za njih, pretpostavljam, budući da sam kao i svaki brucoš dobila na težini, plus dodatnih šest kilograma koje moji cimeri nisu nabacili, zahvaljujući njihovoj aktivnoj bulimiji – i dobila posao u odeljenju za posluživanje hrane.

Mada bi studiranje trebalo da bude najlepše doba svačijeg života, ja sasvim sigurno mogu da kažem da sam najbolje godine provela sa kuhinjskom gazom vezanom povrh kose, čisteći sa tanjira ostatke kajgane i skamenjene slanine, redajući prljavo suđe u mašinu za pranje, brišući podove, posmatrajući krajičkom oka svoje koleginice sa smera i razmišljajući o tome kako su mnogo lepše od mene, graciozne, kako se prijatno osećaju u svojoj koži, bolje no što bih ja to ikad bila u stanju. Sve su imale mnogo bolje frizure. I sve su bile mršave. Istina, mnoge od njih su bile mršave jer su zabadale prste u grlo nakon svakog obroka, ali tada se to činilo kao mala cena da se dobije ono što uglavnom svaka žena želi – pamet, lepotu i metod kako da se jede sladoled i kolači sa višnjama a da se ostane vitak.

„Dobra kosa“ je bio prvi članak koji sam napisala za alternativne novine našeg kampusa. Bila sam brucoš i glavni urednik. Jedna studentkinja druge godine, po imenu Gretel, koja je svoju uvek ošišanu kosu držala u preliminarnoj plavoj boji, zamolila me je da ponovo pišem. Na drugoj godini studija već

sam uveliko postala kolumnista. Dok sam na trećoj godini postala pisac na nivou apsolventa, koristeći svaki sat kad nisam bacala otpatke ili gurala krpu za pod u zakrčenoj, prašnjavoj kancelariji *Nasau vikli* u Aron Bur Holu, i tada sam odlučila da je to ono čime želim da se bavim.

Pisanje me je spasavalo. Ono mi je pružalo bekstvo iz Prinstona, gde su svi bili šik i imali stila, u slučaju da vidim nekog tipa u hodniku koji liči na manjeg vladara sa Bliskog istoka. To mi je pomagalo da se otrgnem od neprekidnog cimanja moje porodice, i njene tekuće bede. Pisanje mi se činilo kao uranjanje u neki okean, kao posebno mesto gde se lagano krećem, gde mogu da budem graciozna, razigrana, i nevidljiva i vidljiva, sve to u isto vreme – prečica a ne telo. Sedenje ispred kompjutera sa praznim monitorom i kursorom koji trepće, bilo je najbolje bekstvo za koje sam znala.

A bilo je dosta toga od čega je trebalo bežati. U toku četiri godine provedene na Prinstonu, moj otac se ponovo oženio i dobio još dvoje dece. Danijela i Rebeku. Imao je petlju da mi pošalje njihove fotografije, i objave rođenja. Zar je mogao da pomisli da će me obradovati time Što će mi pokazati njihova zgrčena bebeća lica i majušne otiske stopala?

Osećala sam se kao da me je neko šutnuo. Nije bilo u pitanju to da nije želeo decu, došla sam do tužne spoznaje. On nije želeo nas.

Moja majka se vratila na posao, a njeni nedeljni telefonski pozivi bili su puni žalopojki o tome kako su se škole i deca promenili od onog vremena kad je ona dobila učiteljsku diplomu. Između redova je govorila: ovo nije život kakav sam htela da živim. Ovo nije ono gde sam htela da završim, u pedesetoj, sastavljajući kraj sa krajem uz alimentacije i od onoga što lokalne škole plaćaju onima koji stalno rade na zamenama.

U međuvremenu, Lusi nije prošla prvu godinu fakulteta u Bostonu, i živela je kod kuće, odlazeći povremeno na državni koledž, a najviše se bavila nedoličnim muškarcima. Džoš je tri

sata dnevno provodio u teretani, podižući tegove toliko često da mu je gornji deo tela izgledao kao naduven, i uglavnom je prestao da priča osim što je ispuštao niz glasnih gunđanja i povremeno rekao: „Svašta.“

„Samo ti završi školu“, govorila bi moja majka sumornim glasom, nakon poslednjeg predavanja o tome kako su očevi poslednji čekovi zakasnili, o tome kako su joj se kola pokvarila, o tome kako moja sestra nije dolazila kući dve noći zaredom. „Samo ti završi fakultet. Mi ćemo biti dobro.“ Najzad je došao i taj juni kad sam diplomirala.

Osim brojnih napetih ručkova u toku letnjeg raspusta i Božića, nisam viđala svog oca. Slao je rođendanske čestitke (obično na vreme) i čekove za plaćanje školarine (skoro uvek sa zakašnjenjem) i obično na pola sume koju smo očekivali da dobijemo. Osećala sam se kao još jedna dosadna stvar na njegovoj listi obaveza. Nisam očekivala da se pojavi na proslavi diplomaca. Nikad nisam ni pomislila da bi mu bilo do toga. Ali zvao me je nedelju dana ranije da se raspita o tom toliko dugo očekivanom datumu, rekavši da ga jedva čeka. On, i njegova žena, koju nikad nisam upoznala. „Nisam sigurna... ne mislim...“, promucala sam.

„Keni“, rekao je. „Ja sam ti otac. A Kristina nikad nije videla Prinston!“

„Pa reci Kristini da ćeš joj poslati razglednicu", rekla je moja majka kiselo. Užasavala sam se da majci kažem da će i Kristina prisustvovati, ali nisam znala kako da ga odbijem. Izgovorio je magične reči koje su na mene delovale kao nagrada kod onih eksperimentalnih pacova. Uprkos svemu – njegovoj odvojenosti, njegovom zapostavljanju, novoj ženi i novoj deci – ja sam, izgleda, još uvek umirala od želje za njegovom ljubavlju.

Otac je stigao, vukući za sobom novu ženu i decu, u toku prijema Katedre za engleski. Ja sam dobila neku malu nagradu za kreativno pisanje, ali stigli su isuviše kasno pa su propustili da čuju prozivku mog imena. Kristina je bila majušna žena, aerobičnog čvrstog tela i sa plavim minivalom. Deca su bila preslatka. Moja cvetna Lora Ešli haljina koja mi se u spavaonici činila sasvim zgodnom, sada je izgledala kao kućna haljina,

sumorno sam razmišljala u sebi. Ličila sam na sofu.

„Keni“, rekao je moj otac, odmeravajući me od glave do pete. „Vidim da ti se dopala univerzitetska ishrana."

Čvrsto sam pritiskala svoju glupu plaketu uza se. „Mnogo ti hvala“, rekla sam. Otac je zakolutao očima prema svojoj novoj ženi kao da hoće da kaže, *Možeš li da veruješ koliko je osetljiva?*

„Samo sam te zadirkivao”, rekao je, dok su me njegova nova ljupka dečica netremice gledala kao da sam neka životinja u zoološkom vrtu za prekomeme.

„Ja... nabavila sam vam dve karte za proslavu." Nisam pomenula da sam morala da prosim, da pozajmljujem i konačno platim sto dolara koje nisam uspela da uštedim. Svaki diplomáé je dobio ukupno četiri karte. Administracija u Prinstonu se još nije prilagodila na nas koji se mučimo sa podeljenom porodicom, što je podrazumevalo i maćehe, očuhe, nove polusestre i slično.

Otac je odmahnuo glavom. „Neće biti potrebno. Odlazimo sutra ujutru.“

„Odlazite?", ponovila sam. „Ali nećete ostati na dodeli diploma!"

„Imamo karte za Kuću Sezam", otcvrkutala je mala žena, Kristina.

„Kuću Sezam!", ponovila je mala devojčica da bi to bolje naglasila.

„Pa, Prinston nam je nekako bio usput."

„To je... dobro." Iznenada sam osetila suze u očima. Zagrizla sam usnu najjače što sam mogla i toliko jako stegla povelju uz stomak da sam imala ogromnu modricu duž celog struka sledećih desetak dana. „Hvala vam što ste svratili."

Otac mi je klimnuo glavom i napravio pokret kao da će me zagrliti, ali mi je samo obgrlio ramena i rukovao se sa mnom onako kako to treneri rutinski obavljaju sa atletičarima koji su podbacili – neka vrsta „glavu gore, druškane" rukovanja. „Čestitam", rekao je. „Veoma sam ponosan na tebe." Ali kad me je poljubio njegove usne nisu ni dotakle moju kožu, a znala sam da su mu oči sve vreme bile na vratima.

Nekako sam preživela proslavu dodele diploma, rasturanje

moje sobe u domu, dugu vožnju kući. Svoju diplomu sam okačila na zid spavaće sobe i pokušala da smislim šta ću dalje. Postdiplomske studije nisu dolazile u obzir. Čak i pored toga što sam radila u vreme doručka, i pored sveg čišćenja nesažvakanih delova slanine i zgrušane kajgane, još uvek sam bila u minusu za dvadeset hiljada. Nisam mogla ni da zamislim da posuđujem još novca. Stoga sam zakazala niz intervjua za saradnju sa dosta malih novina koje su imale volju da daju šansu nekom svežem diplomcu bez iskustva sa rečima. Tako sam usred recesije provela leto vozeći se gore-dole duž severoistoka u trećerazrednom kombiju, koji sam kupila od nešto malo ušteđevine radeći u restoranu. Kad sam natovarila automobil, spremna da krenem na svoje intervjue, dala sam sebi obećanje – neću više da budem pacov svoga oca. Napustiću lupkanje po tasteru. On može da mi donese samo nesreću, a dosta mi je bilo nesreće u životu.

Čula sam od svog brata da se naš otac preselio na zapad, ali nije pitao gde tačno. Deset godina od razvoda više nije bio dužan da plaća izdržavanje dece niti alimentaciju. Čekovi su prestali da stižu. To se desilo i sa rođendanskim čestitkama ili bilo kakvim priznanjem da za njega čak i postojimo. Lusino diplomiranje je došlo i prošlo, a kad je Džoš poslao kartu sa istom objavom, ona se vratila sa oznakom nepoznatog primaoca. Izgleda da se naš otac preselio negde dalje a da nam nije javio gde.

„Možemo ga naći na Internetu ili tako nešto“, ponudila sam. Džoš je zurio u mene.

„Zašto ?“

A ja nisam mogla da smislim odgovor. Ako ga pronađemo, da li bi došao? Da li bi mu bilo do toga? Verovatno ne. Složili smo se, nas troje, da batalimo sve to. Ako je naš otac odlučio da nestane za nas, neka mu bude.

I tako smo se bez njega borili u našim dvadesetim. Džoš je prevazišao svoj strah od nizbrdica i proveo je godinu i po dana leteći od jednog skijaškog centra do drugog, a Lusi je nakratko otišla u Arizonu sa tipom za koga je tvrdila da je bivši profesionalni hokejaš. Da bi to i dokazala, naterala ga je da skine most usred večere da bi pokazao da mu nedostaju svi zubi.

I to je bilo sve, uglavnom.

Znam da to što se dešavalo s mojim ocem – njegove uvrede, njegove kritike, osećanja koja je pobuđivao u meni zbog kojih mi se činilo da sam defektna i deformisana – da me je sve to povredilo. Pročitala sam dovoljno članaka o tome kako pomoći sebi, u ženskim magazinima, tako da znam da se kroz takvu okrutnost ne prolazi bez ožiljaka. Pažljivo sam sebe posmatrala sa svakim muškarcem koga sam upoznala. Da li sam zaista volela tog urednika, pitala sam se, ili sam samo u potrazi za ocem? Da li volim ovog tipa, pitala sam se, ili samo verujem da me neće ostaviti, onako kako je to učinio moj otac?

A dokle me je dovela sva ta brižnost, pitala sam se? Bila sam sama. Jedini čovek kome sam se dovoljno sviđala, da bi me poželeo da budem član njegove porodice, sada je mrtav, a nisam čak ni bila sigurna da mogu da kažem koliko mi je žao zbog toga. A sad kad je to moguće – čak izvesno – da je Brus konačno došao do one tačke u životu na kojoj bi mogao da me razume, gde bi mogao da saoseća sa onim što sam proživela, jer je i sam pretrpeo bol, on neće čak ni da razgovara sa mnom. Osećala sam se kao da se sa mnom neko najokrutnije našalio, kao da mi je neko izmakao tepih ispod nogu – drugim rečima, imala sam upravo isti onaj osećaj koji mi je otac stvarao, sve opet iz početka.

VII

Vage za merenje telesne težine na odseku Centra za težinu i poremećaj ishrane Univerziteta u Filadelfiji, izgledale su kao u mesari. Platforme su bile oko četiri puta veće od platformi standardnih vaga, oivičene metalnom ogradicom sa sve četiri strane. Bilo je teško ne osećati se kao stočno meso kad se popneš na nju, kao što sam ja to činila svake druge nedelje od septembra.

„To je veoma neobično”, rekao je doktor K. zagledavši se dole, u crveni digitalni pokazivač težine. „Oslabila si četiri kilograma.“

„Ne mogu da jedem“, rekla sam ukočeno.

„Hoćeš da kažeš da jedeš manje“, rekao je.

„Ne, mislim, svaki put kad stavim nešto u usta meni se povraća."

Prodorno me je odmerio a onda ponovo pogledao na vagu. Broj je bio isti. „Hajdemo do moje kancelarije”, predložio je.

I eto nas opet: ja u stolici, on za svojim radnim stolom, moj sve deblji dosije otvoren pred njim. Imao je tamniji ten nego kad sam ga poslednji put videla, a verovatno i je bio i mršaviji, lagano se krećući u svom belom laboratorijskom mantilu. Već je prošlo šest nedelja otkako sam se videla sa Brusom, a stvari se nisu odvijale onako kako sam očekivala.

„Većina pacijenata dobije na težini pre nego što počnemo terapiju sa sibutaminom“, rekao je. „Obično imaju neku vrstu poslednjeg opuštanja. Zato sam rekao da je ovo neobično.“

„Nešto se dogodilo”, rekla sam.

Prodoromo me je pogledao. „Još jedan članak?”

„Umro je Brusov otac“, rekla sam. „Brus, moj dečko... bivši dečko. Njegov otac je umro prošlog meseca."

Spustio je pogled na svoje ruke, na moj dosije, onda, konačno, na mene.

„Žao mi je što to čujem.“

„Zvao me je... i rekao mi... zamolio me je da dođem na sahranu... ali mi nije dopustio da ostanem. Ne bi mi dozvolio da ostanem s njim. Bio je tako grozan... i bilo je tako tužno... a rabin je za njega ispričao kako je imao običaj da ide u prodavnicu igračaka, i ja sam se grozno osećala...“

Zatreptala sam da mi ne krenu suze na oči. Bez reči, doktor K. mi je dodao kutiju sa papirnim maramicama. Skinuo je svoje naočare i sa dva prsta pritisnuo koren nosa.

„Ja sam loša osoba“, zacenila sam se. On me je nežno pogledao.

„Zašto? Zato što ste raskinuli s njim? To je glupo. Kako ste mogla znati da će se to desiti?"

„Ne“, rekla sam. „Znam da nisam mogla to da znam. Ali to je kao... sve što želim jeste da budem s njim, da ga volim, a on mi to ne dozvoljava, i osećam se tako... usamljeno..."

Uzdahnuo je. „Teško je kad se stvari završe. Čak i ako niko ne

umire, čak i kad se rastanete na najbolji mogući način, čak i kad niko drugi ne trpi posledice. Čak i kad ste vi prvi koji napuštate vezu. Nikad nije lako. Uvek boli."

„Jednostavno osećam da sam u tome napravila ogromnu grešku. Kao da nisam dovoljno duboko razmislila o svim stvarima. Mislila sam da znam... da će mi prijati da se odvojim od njega. Ali nije. Nije pomoglo. Nikad mi ni na pamet nije padalo da će biti ovako. A sve što osećam jeste da mi nedostaje..." Progutala sam veliku knedlu, gušeći se u sledećem jecaju. Nisam mogla da to objasnim – da ću celoga života čekati tipa koji će me pratiti, koji će razumeti moj bol. Mislila sam da znam šta je bol, ali sada znam da nikad ranije nisam bila ovoliko povređena.

Dok sam plakala on je zaustavio svoj pogled na zidu iznad moje glave. Onda je otvorio fioku svog radnog stola i izvadio blokčić po kojem je počeo da piše.

„Jesam li isključena iz proučavanja?”, pitala sam ga.

„Ne“, rekao je. „Naravno, uskoro čete morati da počnete sa redovnom ishranom. Ali mislim da bi bilo dobro da imate nekoga s kim ^iste mogli da porazgovarate."

„O, ne“, rekla sam. „Ne terapija.”

On mi se vragolasto nasmešio. „Da li ja to osećam neku malu antipatiju s tim u vezi?”

„Ne, nisam imala ništa protiv toga, ali samo znam da neće pomoći”, rekla sam mu. „Ja realno gledam na situaciju. Napravila sam ogromnu grešku. Nisam bila sigurna da li ga dovoljno volim, a sada znam da ga volim, a njegov otac je mrtav i on me više ne voli.” Ispravila sam leđa i obrisala lice. „Ali još uvek želim da učestvujem u ovome. Zaista želim da istrajem. Hoću da imam bar jednu stvar u svom životu za koju mogu da kažem da nije promašaj. Hoću da živim sa osgćanjem da postoji nešto što radim kako treba.”

Ponovo me je postavio na sto za obavljanje pregleda. Ruke su mu nežno dodirivale moje ruke i leđa dok je mi vezivao komad gume oko nadlaktice i rekao mi da napravim pesnicu.

Pogledala sam u stranu dok je zabadao iglu, ali to je učinio tako vešto da sam je jedva osetila. Oboje smo posmatrali staklenu

tubicu kako se puni mojom krvlju. Pitala sam se o čemu je razmišljao. „Skoro smo gotovi”, tiho je rekao, pre nego što je odsečnim pokretom sklonio iglu pritiskajući gazu preko uboda.

„Da li ću dobiti lizalicu?”, našalila sam se. Umesto toga dao mi je flaster i jednu cedulju na kojoj su bila napisana dva imena, i dva telefonska broja. „Uzmite to”, rekao je. „I, Keni, morate da jedete, i ako vidite da ne možete, morate nas obavestiti o tome, a u tom slučaju bih vam predložio da posetite neke od ovih psihoterapeuta.”

„Tako sam ogromna, zar mislite da bi me još tih nekoliko dana ubilo?“

„To zaista nije zdravo“, rekao je ozbiljnim tonom. „To može imati suprotan efekat na vaš metabolizam. Moj predlog je da počnete sa nekom lakšom hranom... tostom, bananama, običnim crnim pivom.“

Napolju, u čekaonici, dao mi je oko tri centimetra debeo svežanj papira. „Nastavite i dalje sa vežbama“, rekao je. „To će vam pomoći da se bolje osećate.“

„Govorite mi kao moja majka“, rekla sam, gurajući sve to u svoju tašnu.

„I još nešto, Keni“, stavio je svoju ruku na moju nadlakticu. „Pokušajte da to ne primate toliko k srcu.“

„Znam“, rekla sam. „Samo žalim što se sve ovako desilo.” „Izvući ćete se iz toga“, rekao mi je odlučno. „1...“

Glas mu je zamro. Izgledalo je kao da mu je pomalo nelagodno.

„Znate ono što ste rekli da ste loša osoba?”

„Oh“, rekla sam osećajući se neprijatno. „Izvinite. Sklona sam da budem melodramatična...”

„Ne, ne. To je u redu. Samo sam mislio... hoću da kažem...“

Vrata od lifta su se otvorila, i ljudi u njemu su me gledali. Pogledala sam doktora i krenula unazad.

„Da niste...”, rekao mi je. „Vidimo se na času.“

Kod kuće sam se bacila na telefon. Jedina poruka bila je od

Samante.

„Zdravo, Keni, ovde Sam... ne, nije Brus, zato skini taj patetičan izraz s lica i pozovi me ako ti se ide u šetnju. Vodiču te na ledenu kafu. Lepo ćemo se provesti. Biće nam bolje nego sa mladićima. Ćao.“

Spustila sam slušalicu i ponovo je podigla kad se telefon oglasio. Možda je ovo sada Brus, pomislila sam.

Umesto njega, bila je moja majka.

„Gde si bila?“, pitala je tonom koji zahteva odgovor. „Zvala sam te i zvala.“

„Nisi ostavila poruku”, branila sam se.

„Znala sam da ću te dobiti pre ili kasnije”, rekla je. „Kako ti ide?“

„Oh, znaš već...“, rekla sam. Moja majka se zaista trudila oko mene otkako je Brusov otac umro. Pismeno je saopštila svoje saučešće i dala prilog hramu. Zvala me je svake večeri, i insistirala da dođem na finalnu utakmicu njene softbolske lige, da gledam kako naizmenični udarači izbacuju devet žena. Nije mi bilo do sve te njene pažnje, ali znala sam da mi želi dobro.

„Da li se šetaš?“, pitala me je. „Da li voziš svoj bicikl?”

„Pomalo“, uzdahnula sam, sećajući se kako se Brus žalio da je boravak u mojoj kući doživeo više kao seriju trijatlonskih treninga nego kao odmor, jer je moja majka uvek pokušavala da organizuje šetnje, vožnju biciklom, basket dvoje na dvoje u jevrejskom centru, gde bi radosno pratila mog brata ispod koševa dok bih se ja preznojavala u teretani a Brus čitao sportske novine u čekaonici za starije.

„Šetam“, rekla sam. „Izvodim Nifkina napolje svakoga dana.“

„Keni, to nije dovoljno! Trebalo bi da dođeš kući za Dan zahvalnosti, zar ne? Hoćeš li doći u sredu ili dan posle?“

Uh. Dan zahvalnosti. Prošle godine Tanja je pozvala još jedan par – dve žene, naravno. Jedna od njih nije htela ni da pipne meso, i nazivala je heteroseksualce „izdancima” dok je njena devojka, sa čupavom frizurom i širokim ramenima, što mi je izazvalo poremećeno sećanje na mog pratioca na apsolventskoj žurci, sedela je pored nje nekako s nelagodom, potom je nestala u

porodičnoj sobi gde smo je pronašli, nekoliko sati kasnije, kako gleda fudbalsku utakmicu. Tanja, koju je „marlboro” navika lišila osećaja ukusa, provela je večeru u nespretnom posluživanju trčkarajući između kuhinje i stola, iznoseći jednu po jednu činiju sa prekuvanim, prepasiranim, presoljenim prilozima, plus nešto što je nazvala ćurkom za vegetarijance. Džoš je žurno otišao tog četvrtka uveče, promrmljavši nešto o finalu, a Lusi je veče provela na telefonu sa misterioznim dečkom, koji je, kasnije smo to saznali, bio oženjen osobom dve godine starijom od nje.

„Nikad više“, prošaputala sam Brusu te noći pokušavajući da zauzmem udoban položaj na neravnom kauču dok je Nifkin drhtao iza jednog zvučnika. Tanjih krš je zauzeo mesto gde je nekad stajao moj krevet, i kad god bismo poseti kuću morali smo da spavamo na privremenom ležaju u dnevnoj sobi. Uz to, njene dve pakosne mačke, Gertruda i Alis, naizmenično su se šunjale oko Nifa.

„Zašto nisi došla kući za vikend?”, pitala me je majka.

„U poslu sam“, rekla sam.

„Opsednuta si“, prepravljala je moje reči. „Kladim se da tamo sediš čitajući stara ljubavna pisma koja ti je Brus slao i nadaš se da ću brzo završiti razgovor da oslobodim liniju, jer bi mogao svakog časa da te nazove.“

Do đavola. Kako joj ide za rukom da sve to zna?

„Ne, nije tako“, rekla sam joj. „Imam nekoga drugog na vezi.“

„Samo bacanje para“, rekla je moja majka. „Slušaj, Keni. On je očigledno ljut na tebe. Neće on tako brzo da ti se vrati...“

„Svesna sam toga“, rekla sam ledenim glasom.

„Dakle, u čemu je problem?”

„Nedostaje mi“, rekla sam.

„Zašto? Šta ti to toliko nedostaje?”

Jednog trenutka nisam bila u stanju ništa da odgovorim.

„Dozvoli da te nešto pitam”, rekla je moja majka nežno. „Da li si razgovrala s njim?”

„Da. Pričali smo.” Istina je, u svojoj slabosti nazvala sam ga dva puta. Oba poziva su trajala manje od pet minuta, oba su se završila kad mi je ljubazno rekao da mora da završi neke obaveze.

Moja majka je nastavila dalje. „Da li on tebe zove?“

„Ne toliko. Ne, u stvari."

„A ko završava pozive? Ti ili on?“

Ovo je postalo vrlo delikatno. „Vidim da si se vratila heteroseksualnoj areni za davanje saveta.“

„Imam pravo na to“, rekla je moja majka veselo. „Dakle, ko spušta slušalicu?”

„Zavisi", lagala sam. Istina je da to radi Brus. Uvek Brus. Sam je bila u pravu. Bila sam patetična, i znala sam to, ali, što je najgore, nisam mogla sebe da kontrolišem.

„Keni“, rekla je. „Zašto ga ne ostaviš na miru? Daj i sebi malo odmora. Dođi kući.“

„Imam posla“, protivila sam se ali sam osećala kako polako popuštam.

„Pravićemo kolačiće”, rekla je umiljatim tonom. „Ići ćemo u duge štetnje. Vozićemo se biciklom. Možda ćemo ići u Njujork na jedan dan...“

„Sa Tanjom, naravno.”

Moja majka je uzdahnula. „Keni”, rekla je, „Znam da je ne voliš, ali ona mi je partner... Možeš li barem da budeš ljubazna?”

Razmislila sam o tome. „Ne. Žao mi je.”

„Možemo da organizujemo neko vreme za majka-ćerka druženje, ako to toliko želiš.”

„Možda”, rekla sam. „Ovde je sve veoma užurbano. A ja ću sledećeg vikenda morati da idem u Njujork. Nisam ti rekla? Intervjuisaću Meksi Rajder.”

„Stvarno? Oh, bila je odlična u onom škotskom filmu.”

„Preneću joj to što si rekla.”

„I slušaj, Keni. Nemoj više da ga zoveš. Jednostavno mu daj malo vremena.”

Naravno, znala sam da je u pravu. Pod a) nisam glupa, i pod b) to sam već čula od Samante, kao i od svih mogućih prijatelja i poznanika koji su iole bili upoznati sa situacijom, a verovatno bih to isto čula i od Nifkina, samo kad bi mogao da progovori. Ali, nekako nisam mogla da se zaustavim. Pretvorila sam se u nešto zbog čega ću žaliti i u sledećem životu; u nekog ko je tražio

znake, ko je analizirao ponašanje, ko se pažljivo odnosio prema svakoj reči u razgovoru tragajući za dubljim smislom, tajnim signalima, podtekst koji je govorio, *Da, još uvek te volim, naravno, da te još uvek volim.*

„Htela bih da te vidim“, rekla sam mu stidljivo, u toku petominutnog telefonskog razgovora broj dva. Brus je uzdahnuo.

„Mislim da bi trebalo da sačekamo”, rekao je. „Ne mogu tek tako da uskočim nazad u vezu.“

„Ali viđaćemo se ponekad?”, rekla sam najtišim glasom koji nikad nije bio takav u normalnoj konverzaciji, a on je ponovo uzdahnuo.

„Ne znam, Keni“, rekao je. „Jednostavno ne znam.“

Ali to „ne znam“ nije bilo „ne“, rezonovala sam, a jednom kad budem imala šanse da budem s njim, da mu kažem koliko žalim, da mu pokažem koliko toga želim da mu pružim, koliko čeznem da mu se vratim... pa, onda će me sigurno primiti nazad. Naravno da hoće. Zar nije on taj koji je prvi rekao „Volim te“, pre tri godine, dok smo zagrljeni ležali u mom krevetu? I zar nije on bio taj koji je stalno načinjao temu braka, uvek zastajao da se divi nekoj bebi, uvek me upravljao prema izlozima zlatarskih radnji dok bismo šetali niz Šansom ulicu, i ljubio moj prst na koji bi trebalo da dođe prsten govoreći mi da ćemo uvek ostati zajedno?

Bilo je to neminovno, pokušavala sam sebi da kažem. Samo pitanje vremena.

„Dozvoli da te nešto pitam”, počela sam.

Endi, kritičar ukusnih jela, priljubio je svoje naočare uz svoj nos i promrmljao u rukav: „Zidovi su obojeni u bledozeleno, sa pozlaćenim gipsanim ukrasima”, rekao je tiho. „Izgleda vrlo francuski.”

„Meni se čini kao da sam unutar ’faberže’ jajeta“, ubacila sam se, razgledajući unaokolo.

„Kao da se nalaziš u nekom ’faberže’ jajetu”, ponovio je Endi. Čula sam prigušeno ’klik’ dok je isključivao kasetofon skriven u njegovom džepu.

„Objasni mi muškarce”, rekla sam.

„Možemo li najpre da naručimo?“ Endi me je smirivao. Ovo je bio naš uobičajeni dogovor: najpre hrana, zatim moja pitanja o muškarcima i bračnom životu. Danas proučavamo najnoviju palačinkamicu radi eventualnog pisanja kritike.

Endi je proučavao meni. „Zanima me pašteta, puževi, salata sa kruškom i topljenom gorgonzolom, i pečurke u lisnatom testu za početak”, davao je instrukcije. „Ti možeš da uzmeš bilo koje palačinke sa liste glavnih jela osim onih jednostavnih sa sirom.”

„Elen?“, pogađala sam. Endi je klimnuo galvom. Jedna od najvećih ironija života bila je u tome što je Endijeva žena, Elen, rođena sa jednim od najmanje avanturističkih osećaja za ukus svih vremena. Gadila se na sosove, začine, na kuhinje za običan svet, i uporno se mrštila nad jelovnicima, prelazeći brzim pogledom preko liste jela u očajničkoj potrazi za nečim kao što je jednostavno pečeno pileće belo i krompir pire, koji nisu posuti pečurkama ili krastavcima, ili na bilo koji drugi način dekorisani. Njeno idealno veče, jednom mi je to ispričala, sastojalo se u iznajmljivanju filmova i od zamrznutih vafli sa „onom vrstom sirupa koji nema apsolutno nikakve veze sa sirupom od javora”. Endi ju je obožavao... čak i kad se mrštila na njegove prikaze o jelima, ponovo naručujući salatu „Cezar” ili obično parče ribe.

Naš konobar nam je prišao sporim korakom da bi nam dolio još vina u čaše. „Imate li nekih pitanja?”, razvlačio je. Na osnovu njegovog nemarnog ponašanja, plus plave boje zapečene ispod njegovih noktiju, ja sam ga procenila kao konobara danju a umetnika noću. Izgledao je nepristupačan za bilo kakve prímedbe. *Obrati pažnju,* pokušala sam.telepatski da mu pošaljem poruku. Izgleda da nije bilo vajde.

Naručila sam puževe i palačinke sa račićima i paradajzom, i kremom od spanaća. Endi je uzeo paštetu i salatu, i palačinke sa divljim pečurkama, kozjim sirom i prepečenim bademom. Oboje smo naručili po čašu vina.

„Sada, izvoli", rekao je, dok je konobar otapkao nazad do kuhinje. „Kako da ti pomognem?”

„Kako mogu...“, počela sam. Endi je podigao svoju ruku.

„Da li govorimo uopšteno ili je ovde reč o nekom konkretnom

slučaju?"

„Reč je o Brusu“, priznala sam. Endi je zakolutao očima. Endi nije voleo Brusa... naročito nakon prve i poslednje večere povodom pisanja kritike na kojima je prisustvovao. Brus je bio čak gori od Elen. „Jedan probirljivi vegetarijanac“, Endi mi je poslao tu poruku sledećeg dana na poslu, „za jednog kritičara delikatesne hrane on je prava noćna mora.“ Osim što nije pronašao nijedno jelo koje bi pojeo, Brus je čak uspeo da nagne svoj jelovnik prema sveći tako da se zapalio i ceo naš sto je počeo da gori. Dotrčala su tri konobara i glavni kuvar prisiljavajući Endija, kome je bilo jako stalo da zadrži svoju anonimnost, da zbriše u muški toalet, da ne bi rizikovao svoje razotkrivanje. „Danas je teško ostati nezapažen", pažljivo je objasnio sledećeg dana, „kad te poprskaju aparatom za gašenje požara."

„Samo hoću da znam", rekla sam. „Mislim, stvar koju ne razumem..."

„Reci već jednom, Keni", Endi se ljutio. Konobar se vratio, tresnuo moje puževe ispred Endija, Endijevu paštetu ispred mene, i odjurio. „Izvinite", zvala sam ga nazad. „Možete li da mi donesete još vode? Kad budete imali vremena? Molim vas?" Činilo se kao da je konobar celim svojim telom uzdahnuo dok je uzimao bokal s vodom.

Čim su nam čaše bile napunjene, Endi i ja smo zamenili tanjire, a ja sam čekala na njega da opiše i okusi jelo, pre nego što ćemo nastaviti razgovor.

„Pa, recimo, znam da sam ja bila ta koja je tražila pauzu, a sada mi nedostaje, i nekako osećam taj bol...“

„Je li u pitanju oštar, probadajući bol ili konstantan tup bol?“

„Da li se ti to šališ sa mnom?“

Endi je zurio u moje oči, njegove braon oči su bile široke i nevine iza naočara sa zlatnim okvirom. „Pa, možda, malo“, konačno je rekao.

„On me je sasvim zaboravio”, gunđala sam, probadajući puža. „Izgleda kao da mu nikad nisam bila važna... kao da mu nikad ništa nisam značila.“

„Ja sam zbunjen”, rekao je Endi. „Da li ga želiš nazad, ili si

samo zabrinuta za svoj položaj ?“

„I jedno i drugo”, rekla sam. „Samo želim da znam...“ Gutala sam vino da sprečim suze. „Samo želim da znam da sam mu na neki način nešto značila.”

„Ako se samo tako ponaša da bi izgledalo kao da mu ništa ne značiš, to ne znači da mu zaista ništa ne značiš”, rekao je Endi. „To je verovatno samo gluma.”

„Misliš?”

„Tip te je obožavao”, rekao je Endi. „To nije bila glиша.

„Ali kako to da sada uopšte ne želi da razgovara sa mnom? Kako može tako odjednom...” Jednom rukom sam presekla vazduh da naznačim nagli i apsolutni kraj.

Endi je uzdahnuo. „Jednostavno, neki momci su takvi.“ „A ti?“, pitala sam.

On je zastao, a onda klimnuo glavom. „Što se mene tiče, kad znam da je kraj, onda je zauvek kraj.“

Preko njegovog ramena mogla sam da vidim kako nam prilazi naš konobar, plus još dva druga konobara, iza kojih se vukao neki čovek zabrinutog izraza lica, tamne kose i sa keceljom vezanom preko odela. Glavni menadžer restorana, pretpostavljam. Što može da znači samo jednu stvar koje se Endi najviše plašio – naime, da je neko prokljuvio šta je on po zanimanju.

„M’sje!“, čovek u odelu je započeo svoj govor, dok je konobar postavljao naša jela, drugi nam je dolivao svežu vodu, a treći je očistio mrvice sa našeg ne tako zamrvljenog stola. „Da li vam je sve po ukusu?“

„Upravo je sve u redu“, rekao je Endi slabim glasom, dok je konobar broj jedan postavljao savršeno čist escajg pored naših tanjira, konobar broj dva je elegantnim brzim pokretom stavljao svež puter i hleb na sredinu stola, a konobar broj tri dodao upaljenu sveću.

„Molimo vas da nam kažete sve što vam bude zafalilo. Bilo šta da vam zatreba!”, menadžer je silovito završio.

„Hoću“, rekao je Endi, dok su tri konobara stajala u redu i zurila u nas, s pažnjom i sa pomalo prezira, pre nego što su se konačno povukli u uglove restorana odakle su pratili svaki naš

zalogaj.

To nam uopšte nije smetalo. „Jednostavno mislim da sam pogrešila“, rekla sam. „Da li si ti ikad raskinuo s nekom a onda pomislio da si možda pogrešio?"

Endi je bez reči odmahivao glavom nudeći mi zalogaj svoje palačinke.

„Šta da radim?“

Zamišljeno je žvakao. „Nisam baš siguran da su ovo zapravo divlje pečurke. Meni se nekako čine kao da su domaće.

„Menjaš temu razgovora“, gunđala sam. „Ti si.... oh, bože. Dosađujem ti, zar ne?”

„Nikad”, odano je rekao Endi.

„Ne, nije. Pretvorila sam se u jednu od onih groznih osoba koje samo umeju da pričaju o svojim bivšim vezama, dok se ne smuče svima unaokolo koji ih slušaju, i da bi na kraju ostali bez prijatelja.”

„Keni...“

„...a onda počnu da sami piju i pričaju sa svojim kućnim ljubimcima, što već inače radim... oh, bože“, rekla sam i nehotice oborila korpicu sa hlebom na sebe. „Ovo je užasno."

Menadžer je dotrčao. „Madam!“, uzviknuo je. „Da li je sve u redu?“

Ispravila sam se, tresući mrvice hleba sa svog džempera. „Sve je u redu“, rekla sam. On je usmerio svoju preveliku energiju sa mene na Endija.

„Kad sam ja to postala madam?“, pitala sam sa punim ustima. „Mogu da se zakunem da su me, poslednji put kad sam bila u francuskom restoranu, oslovljavali sa madmoazel.“

„Razvedri se“, rekao je Endi, dodavajući mi poslednji komad svoje paštete. „Pronaći ćeš ti nekoga ko je mnogo bolji od Brusa, a taj neće biti vegetarijanac i bićeš srećna, a i ja ću biti srećan, i sve će biti u redu.“

VIII

Pokušavala sam, zaista sam se trudila. Ali toliko sam bila okupirana Brusovom nesrećom da jedva da sam bilo šta radila na poslu. Razmišljala sam o tome dok sam sedela u Amtrakovoj liniji metroa koja vodi prema Njujorku i Meksi Rajder, čuvenoj kovrdžavoj glumici sa sporednom ulogom u prošlogodišnjoj melodrami *Drhtavica* za koju je bila nominovana za Oskara (igrala je briljantnog neurohirurga koji na kraju oboleva od Parkinsove bolesti).

Meksi Rajder je bila Britanka, imala je dvadeset sedam ili dvadeset devet godina, zavisno od toga kom magazinu više verujete. Na početku svoje karijere ličila je na ružno pače dok nije, preko čudotvorne, rigorozne dijete Pilata i Zone (govorkalo se i o nekoj diskretnoj plastičnoj hirurgiji), uspela da se transformiše u labuda konfekcijskog broja dva. U stvari, ona i jeste na početku nosila konfekcijski broj dva i imala lepotu za probijanje, ali je morala da nabaci deset kilograma za novu ulogu, kojom se proslavila, u inostranom filmu *Veliko unapređenje,* u kojem je glumila stidljivu škotsku učenicu koja se upliće u vatrenu avanturu sa upravnicom škole. Dok je taj film stigao u Ameriku, ona je već skinula onih deset kilograma, obojila kosu u crvenkasto-braon, šutnula svog britanskog agenta i stupila u kontakt sa najpopularnijim agencijama u Holivudu. Osnovala je sopstvenu producentsku kuću (Meksi Aut, tako ju je nazvala) i bila je prikazana u časopisu *Veniti fer* ispred kuća filmskih zvezda, a crni perjani šal je bio zavodnički obavijen ispod naslova „Meksin stan“. Drugim rečima, Meksi je stigla.

No, uprkos svojim potencijalima i lepoti, Meksi Rajder je bila izložena napadima i to na najjavniji način koji se može zamisliti.

Uradila je nešto što je tipično za riđokose-u-dvadesetim, što je popularisala Džulija Roberts a u čemu su je sledile naredne generacije, a to je da se zaljubila u svog partnera. Međutim, za

razliku od Džulije koja ih je požurivala pred oltar, sirota Meksi je samo doživljavala razočarenja koja su iznova ranjavala njeno srce.

A to se nije dešavalo baš diskretno. Zamenik režisera na koga se palila za vreme *Velikog unapređenja,.* pojavio se pred dodelu Zlatnog globusa ispijenog lica sa jednom od devojaka iz *Bejvoč*a. Njen partner u *Drhtavici* – onaj sa kojim je igrala pola tuceta vatrenih ljubavnih scena, u kojima je hernija između njih bila toliko opipljiva da je mogla praktično da istopi vaše kokice – saopštio je novost njoj, a u isto vreme i ostalom svetu, u toku intervjua u emisiji Barbare Volter *Deset najfascinantnijih ljudi* – da se devetnaestogodišnja rok zvezda koga je ona pokupila u podzemnoj železnici, dve nedelje kasnije oženio u Vegasu nekom ženom koja nije bila Meksi.

„Pravo je čudo što uopšte pristaje da daje izjave za štampu“, rekao mi je Roberto, publicista iz „Midnajt oila“ nedelju dana pre toga. „Midnajt oil“ je bila veoma mala, beznačajna PR firma u Njujorku – ispod nivoa velikih agencija sa kojima je Meksi obično sarađivala. No, između *Velikog unapređenja* i *Drhtavice,* provela je šest nedelja u Izraelu snimajući minorni film o mirnom periodu života u kibucima u toku sedmodnevnog rata... a minorni filmovi su obično imali agencije bez publiciteta, kao što je bila Robertova.

Vojnik za sedam dana verovatno nikad ne bi stigao u američke distributerske kuće, da nije bilo Meksine nominacije za Oskara za ulogu u *Drhtavici.* Meksi verovatno ne bi reklamirala taj film, ali se obavezala potpisom još pre svog uspona u karijeri, i time je pristala na obavezu reklamiranja filma „na bilo koji način koji se producentima čini odgovarajućim”.

Tako, samo po sebi je jasno, producenti su videli šansu za uspešan propagandni vikend zasnovan na Meksinom nastupu pred novinarima. Organizovali su joj let iz Australije prekidajući je u snimanju, smestili je u „Ridžensi“ i pozvali sve one koje je Roberto nazivao „odabranom grupom reportera“ da uživaju u tome što će dvadeset minuta biti njena publika. A Roberto je, neka mu je na zdravlje njegova odanost, najpre pozvao mene.

„Jesi li zainteresovana?“, pitao me je.

Naravno da sam bila, a Betsi je bila uzbuđena, kako to samo urednici umeju da budu kad im u krilo padne dobra sveža priča, iako je Gebi progunđala nešto o čudima koja se dešavaju samo jednom u životu i začas nestanu.

Bila sam srećna. Roberto je bio srećan. Potom je na scenu stupio Meksin lični publicista.

Bila sam tu, brisala suze za svojim radnim stolom, brojala dane otkad smo Brus i ja razgovarali (deset), dužinu našeg razgovora u minutima (četiri), i razmišljala o tome da zakažem kod vidovnjaka da bih okrila da li ima nečeg lepog u našoj budućnosti, kad je telefon zazvonio.

„Ovde Ejpril iz NGH-a“, čuo se glas sa druge strane žice.

„Kako smo obavešteni, vi ste zainteresovani za razgovor sa Meksi Rajder?“

„Zainteresovana? Pa ja je intervjuišem u subotu u deset časova ujutru“, rekla sam Ejpril. „Roberto iz *Ponoćnog rada* mi je to dogovorio.“

„Da. U redu. Imamo nekoliko pitanja pre nego što potpišemo pristanak."

„Ko ste vi, molim vas ponovite?”, pitala sam.

„Ejpril. Iz NGH-a.“ NGH je bila jedna od najvećih i najpoznatijih firmi za odnose sa javnošću u Holivudu. Nju su zvali oni koji su slavni, mlađi od četrdeset godina, a nađu se usred neke nezavidne i/ili ilegalne komplikacije i žele da sve najbolje i najveštije novinare otklone što dalje od sebe. Rober Dauni je unajmio NGH nakon što se onesvestio u nečijoj spavaćoj sobi usled uživanja heroina. NGH je preradio imidž Kortni Lav tako što joj je najpre prepravljen nos, zatim grudi, njen stil oblačenja i izglađen je prelaz od nezgrapne boginje punih usta do najmodernije obučene dive. U *Igzemineru* smo NGH zvali Neće Moći... kao taj intervjuu za koji sam se nadala da ću ga obaviti, taj profil koji sam želela da prikažem? Neće Moći. Očigledno je i Meksi Rajder sada zatražila njihovu pomoć.

„Potrebno nam je vaše obećanje”, počela je Ejpril iz NGH, „da će se ovaj intervju koncentrisati samo na Meksin posao."

„Njen posao?“

„Njene uloge", rekla je Ejpril. „Njenu glumu. Ne na njen lični život."

„Ona je slavna ličnost", blago sam rekla. Ili sam ja bar mislila da stvari tako izgledaju. „Ja to smatram za njenim poslom. To što je slavna ličnost."

Glas Ejpril je zvučao kao vruć preliv preko zamrznutog sladoleda. „Njen posao je gluma", rekla je. „Sva pažnja koja joj se poklanja jeste zbog njenog posla."

Obično bih pustila da stvari legnu – samo bih stegla zube, nacerila se i pristala na bilo koje besmislene uslove koje bi hteli da mi nametnu. Ali prošle noći nisam spavala, a ova Ejpril pritiska pogrešne tastere. „O, ma hajde!", rekla sam. „Svaki put kad otvorim časopis *Pipi*, vidim je u suknji sa šlicem i velikim, tamnim, nemojte-da-me-gledate naočarima. A vi mi govorite kako hoće da bude poznata kao glumica?”

Nadala sam se da će Ejpril prihvatiti ove moje prímedbe polušaljivo, što mi je i bila namera. Ali nisam osećala da je omekšala.

„Ne možete je pitati za njen ljubavni život", strogo je rekla Ejpril.

Uzdahnula sam. „Dobro“, rekla sam. „Odlično. Razgovaračemo samo o filmu.“

„Dakle pristajete na te uslove?“

„Da. Pristajem. Nema ljubavnog života. Nema sukanja. Nema ničega.“

„Onda mogu da pogledam šta mogu da učinim za vas.“ „Rekla sam vam, Roberto je već dogovorio taj intervju!” Ali već sam govorila u mrtav telefon.

Dve nedelje kasnije, kad sam konačno krenula na intervju, bilo je sivo, kišovito subotnje popodne jednog novembarskog dana, od onih kad vam se čini da je svako ko je mogat) to sebi da priušti odleteo iz grada na Bahame, ili u vikendicu u Pokonos, a da ulicama hodaju samo oni koji su ostali: dečaci rošavog lica koji

isporučuju robu, crne devojčice sa kikicama, neuredna bela deca sa kudravom kosom na biciklima. Sekretarice. Japanski turisti. Tip sa izraslinom na bradi iz koje rastu dve dlake, dve kovrdžave dlake koje su mu dopirale čak do grudi. On se smešio i mazio ih dok sam prolazila pored njega. Baš mi je dan srećan.

Tako sam prepešačila dvadeset raskrsnica prema centru grada pokušavajući da ne razmišljam o Brusu i trudeći se da mi se kosa previše ne ukvasi. Predvorje hotela „Ridžensi" bilo je ogromno, u mermeru, blaženo tiho i okruženo ogledalima, što mi je omogućilo da iz različitih uglova vidim čuperak koji je štrcao iznad mog čela.

Stigla sam rano, pa sam odlučila da se malo šetam. Hotelska radnja za poklone dičila se tipičnim izborom precenjenih peškira, četkica za zube od pet dolara i časopisima na mnogim jezicima, a desilo se da je jedan od njih novembarsko izdanje *Moksija.* Zgrabila sam ga i otvorila na mestu gde je Brusova kolumna. „Silaziti naniže" pročitala sam. „Oralne avanture jednog muškarca". Ha! „Oralna avantura" nije bila Brusova specijalnost. Imao je problema sa preobilnim lučenjem pljuvačke. U nekom trenutku neodmerenosti, što je bila posledica previše popijenih „margarita", ocenila sam ga kao „ljudski bide". Na početku je bilo zaista veoma loše. Naravno, nije bilo šanse da to javno prizna, cinično sam pomislila, a isto tako nije bilo šanse da prizna da sam ja bila jedina devojka sa kojom je pokušao tako nešto. A onda sam preletela preko njegovog članka. *Jednom sam čuo od nekoga kako me je devojka nazvala 'ljudskim bideom'",* pročitala sam. Znači čuo je to? Lice mi je buknulo.

„Gospođice? Da li planirate da to kupite?", zapitala me je žena iza tezge. To sam i učinila, zajedno sa pakovanjem voćnih žvaka i flašicom vode. Zatim sam se parkirala na jedan od plišanih troseda u ledenohladnom predvorju i počela:

Silaziti naniže.

Kad mi je bilo petnaest godina i kad sam još bio nevin, kad sam nosio protezu i bele gaće koje mi je majka kupovala, smejao sam se do suza sa svojim prijateljima komičaru Semu Kinisonu.

„Žene!“, vikao je, zabacujući kosu iza ramena, prelazeći pozornicu velikim koracima kao mala, zaokrugljena, sputana životinja sa beretkom na glavi. „Recite nam šta želite! Zašto“, rekao bi, i pao na jedno koleno, preklinjući, „zašto je tako teško reći DA, baš TU, DOBRO JE, ili NE, NE TO. RECITE NAM ŠTA ŽELITE!”, vrištao bi, dok je publika skandirala, „REĆI ĆEMO TI!“

Smejali smo se a da pri tom nismo tačno znali zašto su svi histerisali. Šta je tu tako teško?, pitali smo se. Seks, bar ono što smo do tada iskusili, nije neka velika misterija. Nasapunjati, isprati, ponoviti. To je bio naš repertoar. Nema brige, nema sekiracije, sigurno nema nikakve zabune.

Kad je K. raširila svoje noge a potom jagodicama prstiju otvorila... O bože, pomislila sam. Činilo mi se kao da je ubacio ogledalce između mojih nogu i prenosio tu sliku celome svetu. Progutala sam kendlu i nastavila sa čitanjem.

...odjednom sam osetio potpuno saosećanje sa svakim čovekom koji je ikad dizao svoju pesnicu Kinisonovim žalopojkama. Činilo mi se kao da gledam neko bezobličnо lice, što je najbolje što mogu da smislim. Malje, stomak i ruke su iznad, blede butine levo i desno, ali preda mnom, jedna misterija, krivudavi nabori i izrasline koje su, izgleda, malo podsećale na stilizovanu pornografiju koju sam gledao od petnaeste. Ili je to bilo zbog blizine. Možda su me nervi izdavali. Biti suočen sa misterijom je strašna stvar.

„Reci mi šta želiš“, prošaputao sam joj, i setio sam se koliko joj je glava tog trenutka bila daleko. „Reci mi šta želiš i ja ću to učiniti.“ Ali onda sam shvatio da će se, time što mi kaže šta želi, odati priznavajući... pa, da zna šta hoće. Da će još neko zavirivati u njeno čudno, nesaznajno srce, naučiti njegovu geografiju, da će odviti njene tajne. I mada sam znao da je imala svojih ljubavi, ovo je izgledalo ipak nešto drugačije, intimnije. Ona će još nekom drugom dopustiti da je vidi ovakvu. A ja ću, kao muškarac koji je nekad slušao Sema Kinisona, ulepšati njen doživljaj, s namerom da je uvedem u raj, da je učinim da prede kao zadovoljna mačka, da izbriše svaki trag sećanja na Onoga Koji je Tu Bio Ranije.

W & N

Čudno nesaznajno srce, cinično sam ponovila. Onoga Koji je Tu Bio Ranije. Neka mi neko doda lopatu!

Ona se trudila i ja sam se trudio, takođe. Demonstrirala mi je jagodicama svojih prstiju, rečima, nežnim pritiscima, drhtavim disanjem i uzdasima. I ja sam, takođe. Ali jezik nije kao prst. Moj jezik ju je izluđivao, i to sasvim suprotno od načina na koji je htela da bude izluđivana. A kad sam je jednom čuo na telefonu kako me ocenjuje kao Ljudski Bide, pa, činilo mi se da je lakše da se oslonim na stvari koje sam dobro umeo da radim.

Da li iko od nas zna šta mi to radimo? Zna li ijedan muškarac? Pitam svoje prijatelje, a oni se svi najpre glasno nasmeju i kunu kako svoje žene uznose sve do tavanice. Ja im kupujem pivo i stalno dolivam čaše i nakon nekoliko sati dođem do svoje savršenije istine: niko od nas ne zna šta se tu dešava. Nijedan od nas.

„Ona kaže da dolazi", tužno je rekao Erik. „Ali, ne znam, čoveče...“

„Pa, i nije sasvim jasno“, rekao je Džordž. „Kako bismo i mogli to da znamo?"

Kako zaista? Mi smo muškarci. Nama je potreban neki oslonac, treba nam čvrst (ili čak i tečan) dokaz, trebaju nam dijagrami i vodiči „kako da", treba nam neko ko će raščlaniti tu misteriju.

A kad zatvorim oči još uvek mogu da je vidim, kakva je bila prvi put, čvrsto skupljena kao ptičica, ružičaste boje kao školjka, s ukusom bogate okeanske vode, puna malih listića, i stvari koje nikad neću videti a kamoli razumeti. Želeo bih da mogu. Žao mi je što to nisam bio u stanju.

„Okej, Žak Kusto", promrmljala sam, i s teškom mukom stala na noge. Kad zatvori oči može da me vidi, napisao je. Pa, šta je to značilo? I kad je to napisao? I ako mu još uvek nedostajem, zašto me ne zove? Možda, nakon svega, još uvek ima nade, pomislila sam. Možda da ga pozovem kasnije. Možda još imamo šanse.

Liftom sam se popela do apartmana za prijem, na dvadesetom

spratu, gde je šerenolika grupa prozirno bledih publicista, u različitim varijantama crnih pantalona, crnih bodija i crnih čizama, sedela na trosedima i pušila.

„Ja sam Keni Šapiro iz *Filadelfija igzeminera“*, rekla sam jednoj koja je sedela ispod postera sa Meksi Rajder u prirodnoj veličini i u borilačkoj pozi sa uzijem.

Bezlična devojka je opušteno listala neke stranice prepune imena.

„Vas ne vidim“, rekla je.

Odlično. „Da li je Roberto tu?“

„On je izašao na minut“, rekla je, pokazujući jednom rukom prema vratima.

„Da li je rekao kad će se vratiti?"

Slegla je ramenima, očigledno istrošivši svoj rečnik. Virila sam u stranice, pokušavajući da čitam naopačke. Ugledala sam svoje ime: Kendejs Šapiro. A preko njega je bila crna debela linija sa beleškom NGH na margini.

Uto je užurbano naišao Roberto.

„Keni“, rekao je, „odakle ti ovde?“

„To mi ti reci“, rekla sam, pokušavajući da se nasmejem. „Poslednje što sam čula bilo je da imam zakazan intervju sa Meksi Rajder.“

„Oh, bože“, rekao je. „Niko te nije obavestio?”

„O čemu?“

„Meksi je odlučila da, ovaj, ograniči broj objavljenih intervjua pa je pristala samo na *Tajms* i *USA Tudei.“*

„Pa, niko mi to nije rekao." Slegla sam ramenima. „Ovde sam. Betsi očekuje priču.“

„Keni, žao mi je...“

Nemoj da me sažaljevaš, ti idiote, razmišljala sam. Učini nešto!

„...ali zaista ne mogu da ti pomognem.“

Nasmešila sam mu se najbolje što sam umela. Moj najšarmantniji osmeh, za koji sam se hrabro nadala da je bio podvučen mojim ja-radim-za-velike-značajne-novine. „Roberto“, rekla sam, „planirala sam da razgovaram s njom. Sačuvali smo

mesto u narednom broju. Računamo na tu priču. Niko me nije obavestio... a i dovukla sam se dovde u subotu ujutru, kad je inače moj slobodan dan...“

Roberto je zurio trljajući šake.

„...i zaista, zaista bih vam bila zahvalna kad bismo dobili bar petnaest minuta s njom.“

Sada je Roberto istovremeno trljao šake i grizao donju usnu, i pri tom premeštao s noge na nogu. Sve sami loši znaci.

„Slušaj”, rekla sam tiho naginjući se prema njemu, „odgledala sam svaki mogući njen film, čak i one video snimke. Ja ti dođem kao kompletan Meksi ekspert. Da li možemo nešto da učinimo?” Primetila sam kako se lomi a onda je mobilni za njegovim pojasom propištao.

„Ejpril?“, rekao je. Usnama mi je pokazivao ko zove. Roberto je bio jako dobar čovek ali ne baš najoštriji nož u fioci.

„Mogu li da razgovaram s njom“, prošaputala sam, ali Roberto je već vratio svoj telefon u futrolu.

„Ona kaže da nisu bili zadovoljni sa tvojim, hm, pristankom na uslove.“

„Šta! Roberto, pristala sam na sve moguće njene uslove...“

Glas mi se povisio. Bleda stvorenja na trosedima počinjala su pomalo da se uzbuđuju. Isto tako i Roberto, koji se malo-pomalo odmicao prema hodniku.

„Dozvoli mi da razgovaram sa Ejpril“, molila sam ga, pružajući ruku za njegov mobilni. Roberto je odmahivao glavom. „Roberto“, rekla sam, sa prizvukom plača u svom glasu zamislivši Gebin zadovoljan osmeh kad se budem vratila u kancelariju praznih ruku. „Ne mogu da se vratim bez priče!"

„Slušaj Keni, toliko mi je žao...“

Lomio se. Videla sam to. U tom trenutku je pristizala jedna ženica u crnim kožnim čizmama sa visokim potpeticama nabadajući niz dugačak mermerni hodnik. U jednoj ruci je držala mobilni, u drugoj voki-toki, a na brižljivo našminkanom licu bez krejona nosila je izraz sa-mnom-nema-zezanja. Mogla je biti neka veoma zrela dvadesetpetogodišnjakinja ili dvadesetosmogodišnjakinja sa dosta plastičnih operacija. To je,

bez svake sumnje, bila Ejpril.

Odmerila me je hladnim, odbojnim pogledom – moju bubuljicu, moj gnev, moju crnu haljinu i sandale od prošlog leta, koje su bile upadljivo manje modeme od bilo kog para obuće koji su nosili bledunjavi na trosedima. Zatim se okrenula Robertu.

„Imate li problem?”, rekla je.

„Ovo je Kendejs“, rekao je, pokazujući na mene. „Iz *Igzeminer a.*“

Zurila je u mene. Ja sam se osećala – zapravo osetila sam kako mi se bubuljica širi pod njenim dubokim pogledom.

„Ima li nekih problema?”, ponovila je.

„Nije bilo sve do pre nekoliko minuta”, rekla sam, boreći se da mi glas zvuči što mirnije. „Zakazala sam intervju za dva sata. Roberto mi kaže da je otkazan.”

„Tako je“, rekla je prijatno. „Odlučili smo da ograničimo izjave za štampu samo na glavne novine.”

„*Igzeminer* nedeljom izlazi u 700.000 primeraka, kad smo i planirali da objavimo ovu priču”, rekla sam. „Mi smo četvrti po veličini grad na Istočnoj obali. A niko nije našao za shodno da nam javi da je intervju otkazan.“

„Za to je Roberto odgovoran”, rekla je, parajući ga svojim pogledom.

To je očigledno bila novost i za samog Roberta, ali on neće protivurečiti Gospođici Mačkici sa bičem. „Žao mi je“, promrmljao je.

„Zahvaljujem na izvinjenju”, rekla sam, „ali, kao što rekoh Robertu, sada imamo rupu u nedeljniku, a meni je propao slobodan dan.“ Što tehnički nije bilo istina. Priče su se stalno ubacivale sve vreme, kao što je to Ejpril verovatno znala, a mi bismo već našli nešto da naguramo na to mesto. A što se tiče mog protraćenog dana, svaki put kad dobijem besplatnu kartu za Njujork uvek tu za sebe nađem nešto interesantno da radim.

Ali bila sam besna. Ti ljudi nisu imali obraza da budu tako grubi prema meni, i da budu tako tvrdog srca, da im ne bude potpuno žao zbog toga!

„Da li postoji način da je vidim bar na nekoliko minuta? Pošto

sam već ovde?“

Ejprilin ton je postajao definitivno manje prijatan. „Ona kasni već u samom startu, a ovog popodneva odmah leti nazad, na lokaciju gde je snimanje. U Australiju”, naglasila je, kao da je to bilo neko mesto za koje jedan kućni miš kao što sam ja, najverovatnije nikad ranije nije čuo. „l, nastavila je naglo otvarajući jednu malu svesku, „već smo zakazali telefonski intervju sa vašim šefom.“

Mojim šefom? Bilo je nezamislivo da to Betsi uradi, i više nego nezamislivo da bi tako nešto učinila a da mi to ne kaže.

„Sa Gebi Gardiner“, Ejpril je zaključila.

Bila sam zapanjena. „Gebi nije moj šef!“

„Žao mi je“, EiprilEjpril uopšte nije zvučala kao da joj je žao, „ali to su aranžmani koje smo dogovorili.“

Povukla sam se u apartman za prijem i sručila se na stolicu pored prozora. „Slušajte“, rekla sam. „Ja sam ovde, i sigurna sam da ćete se složiti da je bolje za sve nas da uradim jedan intervju uživo – makar .i na brzinu – da to obavi neko kao što sam ja, ko je odgledao sve Meksine filmove, ko je odvojio vreme da se pripremi za ovo – nego da to bude preko telefona. Biću zadovoljna ako mi dopustite da sačekam.“

Ejpril je nekoliko trenutaka stajala u holu. „Da li treba da zovem obezbeđenje?”, konačno me je pitala.

„Ne vidim zbog čega“, rekla sam. „Samo ću sedeti ovde dok gospođica Rajder ne završi sa svima sa kojima ima zakazano, a ako se desi da joj se ukaže neki slobodan minut ili dva, pre nego što se u žurbi vrati u Australiju, ja ću obaviti intervju kao što mi je obećanoZatvorila sam šake u pesnice da ne bi videla da drhtim i zaigrala svojom poslednjom kartom. „Naravno, ako se uspostavi da gospođica Rajder nema ni tih nekoliko minuta za mene“, slatko sam rekla, „onda ću napisati priču od trideset centimetara o tome šta se sve danas ovde dogodilo. A, uzgred budi rečeno, kako beše vaše prezime?”

Ejpril me je netremice gledala. Roberto se malo-pomalo primicao uz nju, šetajući pogledom čas prema njoj, čas prema meni, kao da smo igrali veoma brzu igru tenisa. Ja sam netremice

gledala u nju.

„To je nemoguće”, rekla je.

„Zanimljivo vam je to prezime”, rekla sam. „Da nije i to slučajno jedna od specijalnosti ostrva Elis?”

„Zao mi je”, rekla je, kao da to više ne želi da ponovi, „ali gospođica Rajder ne želi više da razgovara sa vama. Bili ste sarkastični prema meni na telefonu...”

„Ooo, jedan sarkastičan raporter! Kladim se da nikad do sada niste sreli nekog takvog!”

„...i gospođici Rajder ne treba vaša vrsta pažnje...”

„Sto je u redu”, eksplodirala sam, „ali zar nijedan od vaših lakeja ili potrčka ili volontera nije bio dovoljno ljubazan da me nazove pre nego što sam došla ovde?”

„Trebalo je da Roberto to učini”, rekla je ponovo.

„E, pa, nije to učinio”, odgovorila sam joj, i prekrstila ruke. Odbojno. Čitav minut je stajala i ukočeno me gledala.

I ja sam nju gledala bez prestanka. Roberto se naslonio na zid, zapravo se sav tresao. Sva bledunjava lica su stajala u redu sa pogledima koji su šetali čas ovamo čas onamo.

„Zovite obezbeđenje”, konačno je rekla Ejpril, i okrenula sa na petama i dobacila mi pogled preko ramena. „Vi”, rekla je, „možete da pišete šta god hoćete. Nije nas briga.”

S tim su i otišli: Roberto, dobacujući mi poslednji, konačan, užasno izvinjavajući pogled preko ramena, bledunjavci, svi u crnim čizmama, i Ejpril, a s njom i sve šanse koje sam do tada imali da se vidim sa Meksi Rajder. Sedela sam tamo, dok se svi nisu nagurali u lift. Tek tada sam sebi dozvolila da zaplačem.

Uopšteno govoreći, toaleti u hotelskom predvorju su odlična mesta za plakanje. Ljudi koji gostuju u hotelu uglavnom koriste kupatila u svojim sobama. Ljudi sa ulice nisu uvek svesni toga da mogu da ulete u foaje čak i najluksuznijeg hotela i da skoro uvek bez problema koriste toalet. A toaleti su uglavnom veliki i luksuzni, sa svim pomoćnim sredstvima, od laka za kosu do tampona, i ubrusa za brisanje suza i sušenje ruku. Ponekad imaju

čak i kauč da se sručiš na njega.

Posrćući sam otišla niz hodnik, u lift, i kroz zlatna vrata na kojima je ukrasnim slovima pisalo „Za dame“ krenula ka kabini za hendikepirane, ka miru, tišini i osami, grabeći usput dve rolne ubrusa. „Prokleta Meksi Rajder!“, žučno sam izgovorila, zalupila vratima, sela na pod i pritisla pesnicama oči.

„Ha?“, rekao je poznati glas odnekud iznad moje glave. „Zašto?“

Pogledala sam nagore. Neko lice je virilo iznad vrata.

„Zašto?“, Meksi Rajder je ponovila. Uživo je bila isto tako lepa kao i na velikom ekranu, sa krupnim plavim očima, na njenom bledom licu videla se pokoja svetla pegica, njena kaskadna crvenkasto-braon kovrdžava kosa bila je naizgled svetlija i sjajnija od standardnog prirodnog stanja ljudske kose. U jednoj ruci, po kojoj su se ocrtavale vene, čvrsto je držala tanku cigaretu i dok sam je gledala snažno je povukla dim i ispustila ga prema plafonu.

„Nemojte da pušite ovde“, rekla sam joj. To je bila prva stvar koja mi je pala na pamet da joj kažem. „Pokrenućete požarne alarme.”

„Proklinjete zato što pušim?“

„Ne. Ne proklinjem zato što ste me ispalili.“

„Šta ?“

Dve noge u patikama lagano su se spustile na mermerni pod i umirile se sa druge strane vrata moje kabine. „Otvorite“, rekla je, „hoću neko objašnjenje“.

Svom težinom sam se spusila na toaletnu dasku. Najpre Ejpril, a sada ovo! Nevoljno sam se nagla napred i otključala vrata. Meksi je stajala iza vrata sa rukama prekrštenim na grudima, čekajući na svoje odgovore. „Ja sam iz *Filadelfija igzeminera*“, počela sam. „Trebalo je da vas intervjuišem. Vaša mala gestapovka mi je rekla, tek pošto sam prevalila ceo put dovde, da je taj intervju otkazan i ponovo zakazan sa onom ženom iz moje kancelarije koja je jednostavno..“, progutala sam knedlu. „Povraćka”, došla sam do tog izraza. „Tako mi je na neki način uništen dan. Da ne pominjem našu nedeljnu rubriku“. Uzdahnula

sam. „Ali to nije vaša krivica, pretpostavljam. Stoga, oprostite. Nije trebalo da vas proklinjem“.

„Prokleta Ejpril”, rekla je Meksi. „Nije mi to čak ni pomenula“.

„Nisam iznenađena“.

„Ja se krijem”, rekla je Meksi Rajder, i nervozno se zakikotala. „Od Ejpril, zapravo“.

Uživo, njen glas je bio mek i kultivisan. Na sebi je imala farmerke zvoncarice i roze majicu kratkih rukava sa okruglim izrazom oko vrata. Kosa joj je bila u nekoj vrsti neumetničkog nereda za koji je frizeru trebalo bar pola sata da ga konstruiše i ukrasi majušnim, šljaštećim leptirastim štipaljkama. Kao većina mladih ženskih zvezda koje sam srela, bila je neverovatno mršava. Mogla sam da joj izbrojim koščice na ručnom zglobu i iznad lakta, i bledoplave žilice na vratu.

Njene pune usne bile su obojene u svetlocrveno. Kapci su joj bili pažljivo iscrtani krejonom i osenčeni. A na obrazima su joj se ocrtavali tragovi suza.

„Žao mi je zbog vašeg intervjua”, rekla je.

„To nije vaša krivica”, ponovila sam. „Dakle, šta vas je dovelo ovamo? Zar nemate svoj toalet na nekom drugom mestu?“

„Oh“, rekla je, i ispustila jedan dugi, drhtavi glas. „Znate već.“

„Pa, zapravo, pošto nisam mršava, bogata, uspešna filmska zvezda, kako bih mogla to da znam.“

Jedan ugao njenih usana se brzo iskrivio nagore, a onda je ponovo uzdahnula. „Da li ste ikad doživeli da vam je srce ranjeno?”, pitala me je drhtavim glasom.

„Zapravo, da“, rekla sam.

Zatvorila je oči. Neverovatno duge trepavice naslonile su se na blede, pegave obraze, a ispod njih su kliznule suze.

„To je neverovatno”, rekla je. „Znam čak kako to zvuči...“

„Ne. Ne. Znam na šta mislite. Znam kako to izgleda.”

Dodala sam joj jednu od onih rolni koje sam zgrabila kad sam ulazila. Uzela ju je a onda me pogledala. Pomislila sam da je to test.

„Moja kuća je puna stvari koje mi je poklonio”, počela sam, a

ona je živahno klimala glavom dok su joj kovrdže odskakale.

„Tako je“, rekla je, „upravu ste.“

„I boli me da ih gledam, a teško mi je da ih sklonim.”

Meksi se sručila na pod toaleta i naslonila svoj obraz na hladan mermemi zid. Nakon nedugog oklevanja, pridružila sam joj se, pogođena apsurdnom situacijom u kojoj sam se našla, kao i time da ću od ovoga napraviti odličan uvod za članak: *Meksi Rajder, jedna od vodećih glumica mlađe generacije, plače na podu toaleta.*

„Moja majka kaže da je bolje voleti i izgubiti ljubav nego ne voleti uopšte”, rekla sam.

„Da li verujete u to?“, pitala je.

Bilo mi je dovoljno samo minut da razmislim. „Ne. Ne verujem da je i sama ubeđena u to. Žalim što sam ga ikad volela. Žalim što sam ga ikad upoznala. Jer mislim da ma koliko da su lepi trenuci zajedničke sreće, nisu vredni ovolike patnje.“

Jedan minut smo sedele jedna pored druge.

„Kako se zovete?“

„Kendejs Šapiro. Keni.“

„Kako se on zvao?“

„Brus. A vi?“

„Ja sam Meksi Rajder.“

„To znam. Mislim na to kako se on zvao?“

Napravila je užasnu grimasu. „Oh, nemojte mi reći da ne znate! Svi znaju! *Entertajment vikli* je objavio celu priču. Zajedno sa hronološkim prikazom događaja!”

„Pa, meni su otvoreno branili da dotaknem tu temu.“

Uz to, u igri je bilo više kandidata ali to nije bilo mudro izreći.

„Kevin“, prošaputala je. Što je mogao biti samo Kevin Briton, njen partner u *Drhtavici.*

„Još uvek Kevin?“

„Još uvek Kevin, uvek Kevin“, tužno je rekla, nespretno tražeći još jednu cigaretu. „Kevin koga ne mogu da zaboravim, iako sam sve pokušavala. Piće... drogu... rad... druge muškarce...“

Odjednom sam se osećala veoma nevinom.

„Šta vi radite?”

Znala sam na šta se odnosi to pitanje. „Oh, znate već. Verovatno iste stvari kao i vi.“ Stavila sam jednu ruku preko čela, karikirajući najsumomijeg žalopojca. „Počela sam tako što sam pobegla na svoje privatno ostrvo sa Bred Pitom, pokušavajući da zaboravim bol kupovinom farmi lama u Novoj Engleskoj..."

Pesnicom me je udarila u ruku. Njenu stisnutu šaku sam osećala kao loptu od vazduha. „Ozbiljno! Možda će to biti nešto čega se ja nisam setila.“

„Verovatno još stvari koje zaista ne pomažu. Kupke, tuširanje, vožnje biciklom...“

„Ja ne mogu da idem na vožnje biciklom”, rekla je sumorno.

„Je 1’ to zbog paparaca?”

„Ne. Nikad nisam naučila da vozim.”

„Zaista? Brus, moj bivši dečko, takođe nije znao da vozi...“

Glas mi je utihnuo.

„Bože, zar vam to užasno ne smeta?”, zapitala me je. „Način na koji te čak i potpuno nepovezane stvari podsečaju na osobu koju želiš da zaboraviš? Da. Smeta mi.“ Pogledala sam je. Čak i tako, sa licem uokvirenim mermemim zidom toaleta, bila je spremna za kadar izbliza. Dok sam ja verovatno ličila na umazanu olupinu slinavog nosa. Nema pravde, pomislila sam. „Čime se bavite?”, pitala sam.

„Investiram”, Meksi je odmah rekla. „Rukovodim svojim novcem. Kao i novcem svojih roditelja, takođe.” Uzdahnula je. „Rukovodila sam i Kevinovim novcem. Bar da mi je malo unapred najavio da će me šutnuti. Tako bih ga pokopala u ’Planeti Holivud’ da bi mogao samo da gostuje na WB-u i zaradi tek za rentu.“

Posmatrala sam Meksi s novim poštovanjem. „Dakle, vi volite...” Tražila sam odgovarajuću reč. „Dnevnu zaradu?” Odmahnula je glavom. „Ne. Nemam vremena da se zezam sa kompjuterima po ceo dan. Prosto izaberem akcije i potražim šansu za investicju.” Ustala je i protegla svoje ruke i skoro nepostojeće kukove. „Kupujem nekretnine.“

Moje poštovanje je prerastalo u divljenje. „Kao kuće, na primer?”

„Da. Kupujem ih, imam radnike koji ih renoviraju, preprodam ih uz profit, ili neko vreme živim u njima, ako nisam negde na snimanju.“

Osetila sam kako mi se prsti kreću prema olovci i notesu, radeći to nesvesno. To da je Meksi kraljica nekretnina je nešto što nisam pročitala ni u jednom od bezbroj tekstova o njoj koje sam prekopala. To će se ponovo štampati. „Hej“, usudila sam se. „Šta mislite, da li bih... mislim, znam, rekli su mi da nemate vremena, ali možda... možemo li da porazgovaramo nakratko? Tako da mogu da napišem svoju priču?“

„Naravno", rekla je Meksi, sležući ramenima, kao da po prvi put shvata da se nalazimo u toaletu. „Hajde da izađemo odavde. Važi?“

„Zar ne treba da idete u Australiju? To je ono što je Ejpril rekla.“

Meksi je izgledala iznervirano. „Idem tek sutra. Ejpril je lažljivica.“

„Zamislite”, rekla sam.

„Ne, zaista... O, razumem. Vi se šalite.“ Nasmešila mi se. „Zaboravila sam kakvi su ljudi“.

„Pa, uglavnom su veći od vas.“

Uzdahnula je, zagledala se u sebe i duboko uvukla dim iz cigarete. „Kad napunim četrdesetu”, rekla je, „obećavam da ću napustiti sve ovo, i izgradiću jednu tvrđavu na ostrvu okruženu vodenim jazom i električnom žicom, i pustiću da mi izraste seda kosa i ješću puding sve dok mi se ne napravi četrnaest podvoljaka.”

„To nije ono“, istakla sam, „što ste rekli za *Mirabelu.* Rekli ste im da želite da se pojavite u nekom kvalitetnijem filmu ove godine, i da vam je želja da gajite svoju decu u unutrašnjosti na farmi.“

Podigla je obrve. „Vi to čitate?”

„Pročitala sam sve o vama“, rekla sam joj.

„Laži. Sve su to laži“, rekla je skoro veselo. „Danas, na primer, idem na neko mesto koje se zove ’Muma’...” „Mumba“, ispravila sam je.

„...i popiću piće sa Metom Dejmonom ili Benom Aflekom. Ili možda sa obojicom. Pretpostavljam da treba da izgledamo veoma tajanstveno i ljupko, a neko bi trebalo da pozove Broj 6, i mi ćemo biti fotografisani, a potom ćemo ići u neki restoran na večeru koju je Ejpril već unapred platila, osim što, naravno, ja zaista ne mogu da jedem, jer, o bože, uvek me fotografišu sa zalogajem koji prinosim ustima, ili kako sam zinula ili na bilo koji način koji bi mogao da sugeriše da ja ne radim ništa drugo sa svojim ustima osim što ljubim muškarce..

„...i pušite.“

„Ne ni to, zapravo. Ne daju da se puši zbog raka. Što sam navela kao razlog za bekstvo od Ejpril. Rekla sam joj da mi je potrebna pljuga.“

„Dakle, zaista želite da preskočite piće i večeru sa Benom... ili Metom...“

„O, to se tu ne završava. Pretpostavljam da bi trebalo da budem viđena kako igram u nekom baru sa svinjama u nazivu...“

„’Hogz end Hajfers’[1]?”

„Tako je. Da igram tamo do nekih sitnih sati, a onda, tek onda će mi biti dopušteno da malo odspavam. I to tek pošto skinem grudnjak i igram na šanku dok ga vrtim iznad glave.“

„Vau. Zaista su vam dosta napakovali?"

Iz džepa je izvukla zgužvano parče papira. Tako je: u četiri po podne „Mumba“; sedam uveče „Tandur“; 23-?, „Hogz end Hajfers“. Posegla je za drugim džepom i pokazala minijaturni crni čipkani „vonderbra“. Omotala ga je oko ruke i počela da ga vrti iznad glave dok je uvijala kukovima ismevajući devojke na žurkama koje se sudaraju i okreću. „Vidite”, rekla je, „nikad nisu tražili da vežbam. Da se ja pitam, spavala bih po ceo dan...“

„I ja bih, takođe. I gledala bih *Gvozdeni kuvar.*“

Meksi je izgledala zagonetno. „Šta je to?“

„Govorite kao neko ko nikad nije ostao sam kod kuće petkom

[1] engl. svinje i junice.

uveče. To je onaj TV šou u kojem je onaj povučeni milioner, i on ima ona tri kuvara...“

„Tri gvozdena kuvara“, pogađala je Meksi.

„Tako je. I svakog vikenda imaju kuvarske duele sa nekim kuvarom izazivačem, a ekcentrični milioner im daje glavne sastojke od kojih treba nešto da pripreme; uglavnom je to nešto što je na početku živo, kao što je sipa ili ogromna jegulja...“

Meksi se smešila i klimala glavom, i izgledala kao da ne može da sačeka da odgleda prvu epizodu. Ili je možda samo glumila to uzbuđenje, podsetila sam sebe. Na kraju krajeva, to joj je posao. Možda je glumila to uzbuđenje i prijateljstvo svaki put kad upozna nove osobe a onda zaboravi da su ikad postojale čim ode na sledeće snimanje filma.

„Zabavno je“, zaključila sam. „Besplatno je, takođe. Jeftinije nego da iznajmite film. Sinoć sam je snimila i gledaću je kad stignem kući.“

„Ja nikad nisam kod kuće petkom ili subotom", tužno je rekla.

„Pa, ja jesam, skoro uvek. Verujte mi, ne propuštate ništa značajno.”

Meksi Rajder se nacerila. „Keni“, rekla je, „znate šta bih zapravo volela da uradim?”

Tako sam dospela u dnevnu banju Blis, golog stomaka, odmah do jedne od najpoznatijih filmskih zvezda moje generacije, pričala o svom propalom ljubavnom životu dok je čovek po imenu Rikardo razmazivao debeo sloj aktivne zelene gline po mojim leđima.

Meksi i ja smo se iskrale na zadnja vrata hotela i uhvatile taksi do banje, gde nas je recepcionerka veoma prekorno informisala da su zauzeti celog dana, da su, zapravo, već nedelju dana prebukirani dok Meksi nije smakla svoje sunčane naočare i jedno tri minuta je značajno gledala u oči nakon čega se usluga poboljšala za 3.000 posto.

„Ovo je tako dobro“, rekla sam joj, već neki peti put. A zaista i jeste bilo tako. Ležaj je bio prekriven sa oko pola tuceta peškira, a

svaki od njih je bio debeo kao moj jorgan. U pozadini se tiho čula umirujuća muzika za koju sam mislila da dolazi sa CD-a, dok se nisam dobro zagledala i u jednom uglu videla ženu sa pravom harfom, napola sakrivenom iza slapa od čipkaste za vese.

Meksi je klimala glavom. „Čekaj samo da vidiš kad počnu sa tuširanjem i trljanjem solju.“ Zatvorila je oči. „Tako sam umorna", mrmljala je. „Sve što želim jeste da se naspavam."

„Ja ne mogu da spavam", rekla sam joj. „Mislim, počnem, i ubrzo se probudim..."

„...a krevet je tako prazan."

„Pa, zapravo imam jednog malog psa, tako da mi krevet nije prazan."

„Oh, tako bih volela da imam psa! Ali ne mogu. Previše putujem."

„Možeš da dođeš da se zabavljaš sa Nifkinom kad god poželiš", rekla sam, znajući da je mala verovatnoća da Meksi svrati kod mene na hladni kapućino i na provod u parku za pse u južnoj Filadelfiji prekrivenom psećim izmetom. Prilično je neverovatno da će se to desiti, ponovo sam razmišljala dok me je Rikardo nežno okrenuo i počeo da me maže s preda.

„Onda, šta ti je sledeće?", pitala sam. „Da li odbacuješ sve što je isplanirano?"

„Da, mislim da ću to učiniti", rekla je. „Jednostavno želim da provedem jedan dan i jednu noć kao i sav normalan svet."

Ovo nije bio pravi trenutak da kažem kako bi retko koji prosečan čovek bacio hiljadu dolara samo na jednu posetu banji.

„Šta još želiš da radiš?"

Meksi je razmišljala. „Ne znam. Već toliko dugo nisam... šta bi ti učinila da imaš na raspolaganju ceo dan u Njujorku?"

„Da li sam u tom scenariju ja JA ili sam TI?“

„U čemu je razlika?”

„Pa, da li imam neograničena sredstva i prođu na osnovu slave, ili sam jednostavna stara ja?“

„Hajde najpre da vidimo kako izgleda kad si jednostavna stara ti?”

„Hm. Pa, otišla bih do biletamice na Tajms skveru i pokušala

da dobijem kartu upola cene za neku brodvejsku predstavu. Zatim bih otišla do radnje Štiva Madena u Celsiju, da vidim čega ima na rasprodaji. I razgledala bih sve galerije, i kupila bih beretku od šest dolara na buvljaku u Kolumbusu, i ručala bih kod „Virdžila", i otišla na šou."

„To zvuči fantastično! Hajde da tako i uradimo!" Meksi je sela, onako prekrivena samo blatom, sa nečim gustim što joj se slivalo niz kosu, i sklonila kolutiće krastavca sa očiju. „Gde su mi cipele?" Pogledala je na sebe. „Gde mi je odeća?"

„Lezi dole", rekla sam uz smeh. Meksi je ponovo legla. „Gde je 'Stiv Maden'?"

„To je odlična prodavnica obuće. Jednom sam tamo zalutala, i naišla na rasprodaju 'Mala stopala'. Svi brojevi do 36 bili su upola cene. Čini mi se da je to bio najsrećniji dan u mom životu, mudra kupovina obuće."

„To mi zvuči odlično", Meksi je sneno rekla. „A, sada, šta je to 'Virdžil'?"

„Roštilj", rekla sam. „Oni imaju neka odlična rebarca i pržene piliće i biskvite sa javorovim puterom... ali ti si vegetarijanka, zar ne?"

„Samo za javnost", rekla je Meksi. „Volim rebarca." „Misliš li da to možemo? Mislim, zar te neće ljudi prepoznavati? A šta ćemo sa Ejpril?", stidljivo sam je pogledala. „A i... mislim, bez namere da te prisiljavam na bilo šta, ali ako bismo mogle usput da popričamo o tvom filmu... da bih napisala svoju priču, i da me moja šefica ne ubije." „Ali, naravno", rekla je Meksi pompezno. „Pitaj me šta god hoćeš."

„Kasnije", rekla sam. „Ne želim da nasrćem."

„Oh, samo napred!" Veselo se kikotala, i počela, kao da piše moj članak: „Meksi Rajder, naga u jednoj banji u centru grada, pod dejstvom aromatičnih ekstrakata cmizdri zbog svoje izgubljene ljuba vi."

Poduprla sam se na jedan lakat da bih mogla da je gledam.

„Da li zaista želiš da dotičem tu temu izgubljene ljubavi? Mislim, to je ono zbog čega me je Ejpril proganjala. Htela je da te novinari pitaju samo ono što je vezano za tvoj rad."

„Ali stvar je u tome što biti glumac podrazumeva predavanje celog svog života tom zanimanju – tvoj bol je u službi tvog posla." Duboko je uzdahnula onako kao da je, rekla bih, htela da se pročisti. „Sve stvari služe svojoj svrsi“, rekla je. „Znam da sam uvek pozvana da igram ženu koja je prezrena... recimo, kao da te javno išutiraju u toku nekog tok-šoua... biću spremna."

„Misliš da je to najgore? Moj bivši dečko piše za mušku seks kolumnu u *Moksiju*.“

„Zaista? Ja sam bila u *Moksiju* prošle jeseni. „Meksi u *Moksiju*.“ Članak je bio prilično glup. Da li tvoj bivši piše o tebi?“

Tužno sam uzdahnula. *Ja* sam mu omiljena tema. Nije baš zabavno."

„Šta?“, pitala je Meksi. „Da li je govorio o nečem intimnom?“

„Da", rekla sam. „O mojoj težini za početak."

Meksi se uspravila i sela. „Voleti debelu ženu? To si bila ti?"

Do đavola. Ima li nekog na ovom svetu ko nije pročitao taj članak.

„To sam bila ja."

„Au.“ Meksi me je pogledala, nadam se ne u pokušaju da proceni koliko sam teška i da li zaista odgovaram opisu koji je dao Brus. „Pročitala sam ga u avionu”, rekla je izvinjavajučim tonom. „Inače, ne čitam *Moksi,* ali zaista je bio dug put, a meni je bilo dosadno, pa sam pročitala neko izdanje staro tri meseca..."

„Ne moraš da se izvinjavaš", rekla sam. „Sigurna sam da je to puno ljudi pročitalo."

Ponovo je legla. „Jesi li ga ti nazvala ljudskim bideom?", pitala me je.

Čak i pod blatom, osetila sam kako ponovo crvenim. „Nikad u lice", rekla sam.

„Pa, i gore stvari se dešavaju u životu. Mene su ocrnili u specijalnom izdanju emisije Barbare Volters", rekla je Meksi.

„Znam", rekla sam. „Videla sam."

Ležale smo tako u tišini dok nam je posluga skidala blato pod velikim pritiskom vode. Osećala sam se kao neki jako ugojeni, veoma egzotični kućni ljubimac... to, ili neko naročito skupo

parče mesa. Zatim smo bile posute grubom solju, ostrugane, ponovo istuširane, a onda umotane u tople peškire i postavljene u sedeći položaj za tretman lica.

„Mislim da je tebi gore nego meni", razmišljala sam, dok smo dopuštale da nam se osuše maske na licu. „Mislim, dok je Kevin pričao o tome kako je okončao jednu dugu vezu, svi koji su gledali znali su da je mislio na tebe. Ali kad je u pitanju članak, jedini ljudi koji su znali da se K. odnosi na mene bili su..."

„Svi oni koji su te lično poznavali", rekla je Meksi.

„Da, uglavnom", uzdahnula sam. Između algi, pilinga solju, nju ejdž muzike i toplih, nežnih ruku masera Čarlsa, namazanih bademovim uljem, osećala sam se kao da sam obavijena nekim ukusnim oblakom, miljama daleko od sveta, daleko od telefona koji nisu zvonili i zlobnih kolega s posla i kivne publike. Daleko od moje težine... do te mere da me čak nije bilo briga šta su Čarls i kompanija mislili kad su mi utrljavali ulje i prevrtali me. Osećala sam samo svoje prisustvo, svoje tuge, ali čak ni to mi nije padalo tako teško. Jednostavno, bila sam tamo prisutna, kao što je bio i moj nos, moj ožiljak iznad pupka koji sam zaradila češanjem usled svraba od malih boginja, kad mi je bilo samo šest godina. Prosto samo još jedan deo mene.

Meksi me je zgrabila za ruku. „Mi smo prijateljice, zar ne?“, rekla je. A ja sam u trenutku pomislila da verovatno nije tako mislila – da je ta reč neka verzija njenih prijateljstava na brzinu, onih koje filmske zvezde sklapaju na šest nedelja. Ali nije me bilo briga.

Ja sam joj uzvratila stisak. „Da“, rekla sam. „Mi smo prijateljice.”

„Znaš šta ja mislim?”, pitala me je Meksi. Podigla je jedan prst. Istog trenutka, pred nama su se stvorile još četiri tekile, svaka plaćena, besumnje, od strane nekog obožavaoca. Podigla je čašu i pogledala me.

Ja sam učinila isto a onda smo progutale tekilu. Spusila sam čašu, trepćući očima zbog žestine. Na kraju smo završile u „Hogz

end Hajfers”. U „Virdžilu” smo kasno ručale – rebarca, piletinu sa roštilja, puding od banane i grickalice sa sirom. Onda smo kupile po šest pari cipela u prodavnici obuće „Stiv Maden“, pomišljajući da i ako se možda osećamo debele, naša stopala nemaju veze s tim. Potom smo nakupovale svu vrstu kozmetike (ja sam se uglavnom ograničila na senku za oči boje peska i kremu za zatezanje. Meksi se očarano bacala na sve vrste sa sjajem). Sve me je to mnogo više izašlo nego što sam planirala da potrošim, bilo na cipele ili na šminku tokom cele naredne godine, možda i narednih nekoliko godina, ali sam pomislila, ko zna da li ću ikad više imati prilike da idem u šoping sa jednom filmskom zvezdom?

„Znaš šta ja mislim?”, ponovila je Meksi.

„Šta?“

„Misiim da zapravo imamo puno toga zajedničkog. To je ovaj problem sa telom“, rekla je.

Skupila sam oči pogledavši je.

„Ha?”

„Mi smo zarobljenice naših tela“, polako je izgovorila, i srknula pivo koje je neko poslao. To što je rekla zvučalo mi je isuviše duboko. To mi se tako činilo jer sam bila prilično pijana. „Ti si zarobljena u telu za koje misliš da muškarci ne žele...“

„Ovde je u pitanju više od teorije, kad smo već kod toga“, rekla sam, ali Meksi nije volela da joj se prekida monolog.

„Ja se plašim da ću ako budem počela da jedem stvari koje volim, izgubiti lepu liniju, i da me niko više neće hteti. Još gore od toga“, rekla je, zagledavši se u dim svoje cigarete, „niko više ne bi hteo da me plaća. Tako da sam i ja, takođe, zarobljena. Ali ono šta nas zaista zarobljava jesu naša zapažanja. Ti misliš da moraš da smršaš da bi te neko zavoleo. Ja mislim da me niko više neće voleti ako dobijem na težini. Ono što nam je zaista potrebno”, rekla je udarajući rukom o bar radi boljeg naglašavanja, „jeste da prestanemo da mislimo o sebi kao o telima i počnemo da razmišljamo o sebi kao o osobama.”

Zurila sam u nju sa divljenjem. „To je veoma duboka misao.”

Meksi je uzela dug cug piva. „To sam čula na Opra tokšou.”

Još jednom sam se usudila. „Oprin šou je dubok. Ali moram reći da kad se sve uzme u obzir, radije bih bila zarobljena u tvom telu nego u svom. Tada bih bar mogla da nosim bikini.”

„Ali zar ne shvataš? Obe smo zarobljenice. Zarobljenice tela.”

Kikotala sam se. Meksi je izgledala uvređeno. „Šta, ti se ne slažeš?”

„Ne“, rekla sam brecnuvši se. „Samo mislim da ’zarobljenice tela’ zvuči kao ime nekog pomo filma.“

„Dobro“, rekla je Meksi kad je prestala da se smeje. „Ali ja sam u pravu.“

„Naravno da jesi“, rekla sam joj. „Znam da ne treba da se osećam loše zbog toga kako izgledam. Hoću da živim u svetu gde se ljudi cene po tome ko su umesto toga koji konfekcijski broj nose.“ Uzdahnula sam. „Ali, znaš šta želim čak i više od toga?“ Meksi me je pogledala iščekujući odgovor. Oklevala sam, onda uzela još jednu tekilu. „Hoću da zaboravim Brusa.“

„Imam teoriju i za to, takođe”, Meksi je trijumfalno najavila. „Moja je teorija", rekla je, „da mržnja daje rezultate.“ Kucnula je svoju čašu o moju. Ispile smo piće do kraja i izokrenule čaše na lepljivu površinu bara.

„Ne mogu da ga mrzim“, tužno sam rekla. Odjednom sam imala utisak kao da mi usne formiraju reči dobrih deset centimetara daleko od lica, kao da su odlučile da se odvoje od mene i krenu prema svežijim pašnjacima. To je bila uobičajena pojava kad god bih uživala u prekomemom broju zdravica. Osim toga imala sam utisak kao da su mi se kolena, zglobovi i laktovi nekako rašrafili. Kad se napijem počinjem da se prisećam stvari. I upravo sada, u ovom trenutku, jer se iz džuboksa čuo Grejtful Ded, setila sam se kako smo svratili po Brusovog prijatelja Džordža, da bismo svi zajedno išli na Ded šou, i dok smo ga čekali da se spremi, ušunjali smo se u radnu sobu gde sam mu na brzinu i veoma strastveno ispušila ispod preparirane jelenske glave okačene na zidu. Fizički sam sedela ovde u restoranu, ali sam u svojoj glavi bila na kolenima pred njim, hvatajući mu rukama zadnjicu, kolena su mu pritiskala moje grudi dok je drhtao i dašćući izjavljivao da me voli, pomišljajući da sam stvorena za

to, ni za šta drugo osim za to.

„Naravno da možeš“, podsticala me je Meksi, vrativši me u sadašnjost prepravljenu tekilom. „Reci mi nešto što nije valjalo na njemu.“

„Bio je jako nespretan."

Simpatično je nabrala svoj nos. „To nije baš toliko loše.“ „O, nemaš pojma! Toliko mu je opadala kosa, razumeš,

o bi se sve nakupilo u rešetki gde odlazi voda, a on ni’ ne bi čistio posle svog tuširanja, već bih ja, s vremena vreme, prosto skupila tu gomilicu odvratne, užasne sapusto-ljigave kose i kao, parkirala je u ćošak tuša. Prvi put ' sam to ugledala vrištala sam.“

Popile smo još jednu rundu. Meksini obrazi su se jarko crveneli, oči su joj se caklile.

„Takođe“, produžila sam, „imao je odvratne nokte na nogama.“ Podrignula sam, onoliko delikatno koliko sam to mogla, stavljajući ruku na usta. „Svi su bili žuti i debeli...“

„Gljivice", rekla je Meksi umnim tonom.

„A onda, bio je tu i njegov minibar“, rekla sam, zagrevajući se u svom zadatku. „Svaki put kad bi mu roditelji putovali avionom, donosili su mu flašice votke i viskija. Držao ih je u kutiji za cipele i kad god bi neko svratio na piće, on kao, ’poslužite se iz mog minibara’.“ Zastala sam da razmislim. „Zapravo, to je bilo nekako simpatično.”

„Upravo sam to htela da kažem“, složila se Meksi.

„Ali posle izvesnog vremena počelo je da me nervira, mislim, došla bih do njega sa groznom glavoboljom, samo popila votku i tonik, i eto ti njega sa svojim minibarom, mislim da je bio sivuše bedan da bi izdvojio novac za celu flašu pića.“

„Reci mi“, pitala je Meksi. „Da li je zaista bio dobar u krevetu?“

Pokušala sam da poduprem svoju glavu rukama ali moji laktovi nisu radili svoj posao pa sam skoro tresnula čelom za bar. Meksi mi se smejala. Barmen se namrštio. Zamolila sam ga za čašu vode. „Hoćeš li da znaš istinu?” „Ne, hoću da me slažeš. Ja sam filmska zvezda.“

„Istina je“, rekla sam, „istina je to da...“

Meksi se smejala, naginjući se prema meni. „Hajde, Keni, daj da čujem.“

„Pa, bio je veoma voljan da proba nove stvari, za šta sam mu bila zahvalna..“

„Hajde. Nema cenzure... cenzurisanja..“ Zatvorila je oči, i svoja usta. „Nema vrdanja. Pitam te prosto pitanje. Da li je bio dobar?”

„Istina je...“, ponovo sam pokušala. „Istina je to da je bio veoma... mali“

Oči su joj se raširile. „Mali, misliš... tamo dole?“ „Mali“, ponovila sam. „Majušan. Mikroskopski. Beskrajno malecan!” Eto. Ako sam mogla da izgovorim tu reč, nisam baš toliko' u bedaku kao što sam mislila. „Mislim, ne onda kad je bio podignut. Kad je bio podignut bio je prilično normalne veličine. Ali kad je bio mek, činilo mi se kao da se složio nazad u telo, kao teleskop, i izgledao je samo tolicki..” Pokušala sam to da pokažem, ali sam se isuviše zasmejala.

„Šta? Ma hajde, Keni. Prestani da se smeješ. Sedi uspravno. Reci mi!“

„Dlakavi žir“, konačno sam uspela. Meksi je veselo uzviknula prasnuvši u smeh tako da su joj suze krenule na oči a ja sam se nekako našla sa strane sa svojom glavom u njenom krilu. „Dlakavi žir!“, ponovila je.

„Šššš!“, umirivala sam je, pokušavajući da je nekako namestim u uspravan položaj.

„Dlakavi žir!“

„Meksi!“

„Šta? Zar misliš da bi mogao da me čuje?“

„On živi u Nju Džerziju”, ozbiljno sam rekla.

Meksi se popela na bar i skupila ruke oko usta. „Pažnja, posetioci bara“, zvala je. „Dlakavi žir stanuje u Nju Džerziju“. „Ako nećeš da nam pokažeš svoje sise, sklanjaj se sa šanka!”, vikao je pijani momak u kaubojskom šeširu. Meksi mu je veoma elegantno pokazala srednji prst i sišla dole.

„To bi skoro moglo da bude i nečije ime“, rekla je. „Dlakič Žirko, Dlakić Žmirko, Dlakić Ž. Mirko.“

„Ne smeš nikome reći. Nikome", rekla sam joj nemamo. „Ne brini, neću. A ne vemjem ni da se ja i g. Mirko krećemo u istim krugovima.”

„On živi u Nju Džerziju“, ponovila sam, a Meksi se smejala sve dok joj tekila nije krenula na nos.

„Dakle, stvari uglavnom stoje ovako”, rekla je, kad je prestala sa prskanjem iz usta. „Ti ciljaš na tipa koji ima mali… i koji te jako loše tretira?”

„On nije bio tako loš prema meni“, rekla sam. „Bio je veoma dobar... i pažljiv... i...“

Ali ona me nije slušala. „Dobrih i pažljivih ima toliko da im se ne zna broj. A isto je i sa, žao mi je što moram ovo da ti kažem, onima koji imaju mali. Možeš ti i bolje.” „Moram ga preboleti.”

„Pa, preboli ga! Insistiram!”

„Reci mi tajnu, kako?”

„Mrzi ga!“, rekla je Meksi. „Kao što sam ti već rekla.” Ali ne mogu da ga mrzim. Htela sam, ali ne mogu. Protiv svoje volje, setila bih se nekog strašno nežnog trenutka. Kako sam mu jednom oko Božića rekla da se pretvara da je Deda Mraz, a ja sam se pretvarala da sam došla u tržni centar da se slikam. Kako sam mu se posadila u krilo, pazeći pri tom da se nogama što više oduprem o pod tako da se ne naslanjam svom svojom težinom na njega, i šapnula mu u uho, „Da li je istina da Deda Mraz dolazi jednom godišnje?“ Kako se samo smejao, i kako je samo dahtao kad sam mu stavila ruku na gradi i gurnula ga pravno nazad na krevet i ušuškala se uz njega dok je on pevao neuvežbanu i besumnje falš izvedbu pesme „Sve što želim za Božić jesi ti“.

„Evo“, rekla je Meksi, gurajući mi čašu sa tekilom u raku. „Lek.“

Ispila sam je u velikim gutljajima. Zgrabila je moju bradu i zagledala mi se u oči. Činilo mi se kao da vidim dve nje – velike plave oči, kosu koja lepo pada, geometrijski savršeno raspoređene pegice, bradu samo malčice špicastu, tako da na njoj ne bude baš sve savršeno, ali je umesto toga neverovatno draga. Trepnula sam pa se ponovo pretvorila u jednu osobu. Meksi me je pažljivo proučavala. „Još uvek ga voliš“, rekla je. Oborila sam glavu.

„Da“, prošaptala sam.

Pustila mi je bradu. Glava mi je udarila o šank. Meksi me je vratila nazad vukući me za bretele grudnjaka. Barmen je izgledao zabrinuto. „Mislim da je dovoljno popila“, rekao je. Meksi ga je ignorisala.

„Možda bi trebalo da ga pozoveš”, rekla je.

„Ne mogu”, rekla sam. Odjednom sam postala svesna da sam veoma, veoma pijana. „Ispašću budala.”

„Ima i gorih stvari od toga da ispadneš luckast”, rekla je.

„Kao na primer?”

„Izgubiti nekoga koga voliš, jer si isuviše ponosna da ga pozoveš i postaviš stvari na njihovo mesto“, rekla je. „To je još gore. Sada ovako: koji je njegov broj telefona?”

„Meksi...“

„Daj mi broj.“

„Ovo je zaista loš potez.“

„Zašto?”

„Zato što...”, uzdahnula sam, osećajući odjednom kako mi tekila pritiska mozak. „Jer šta ako on ne želi da me čuje?”

„Onda je bolje da to saznaš, jednom za svagda. Onda ćemo nastupiti kao hirurzi i spaliti ranu. A ja ću te naučiti zaceljujućoj moći mržnje zbog njegove drskosti.” Pružila mi je telefon. „A sada, njegov broj.”

Uzela sam aparaat. Bio je mali, igračka od telefona, ne duži od mog palca. Otvorila sam ga nespretno, i žmirkala nabadajući brojeve svojim malim prstom.

Podigao je slušalicu posle prvog zvona. „Halo?”

„Hej, Brus. Ovde Keni.”

„Ćao“, rekao je sporo, činilo se kao da je iznenađen.

„Znam da je ovo nekako čudno, ali ja sam u Njujorku, u jednom baru, i nećeš nikad pogoditi ko je ovde sa mnom...“

Zastala sam da povratim dah. On ništa nije odgovarao.

„Moram nešto da ti kažem...“

„Da, Keni...“

„Ne, samo hoću, potrebno mi je... moraš samo da slušaš. Slušaj.“ Konačno sam uspela. Reči su mi užurbano izlazile.

„Pogrešila sam što sam raskinula sa tobom. Sada to znam. Brus, tako mi je žao... i puno mi nedostaješ, iz dana u dan mi je sve gore, i znam da to ne zaslužujem, ali ako bi mi dao još jednu šansu biću tako dobra prema tebi...“

Mogla sam da čujem federe kako škripe dok je premeštao svoju težinu u krevetu. A i nečiji glas u pozadini. Ženski glas.

Žmirkala sam naprežući se da vidim sat na zidu, iza stuba od mesinga. Bilo je jedan sat po ponoći.

„Ali ja ti smetam”, tupo sam rekla.

„Hej, Keni, ovo nije baš najbolji trenutak za...“

„Mislila sam da ti je potrebno vreme“, rekla sam, „zbog tvog oca koji je umro. Ali to nije to, zar ne? To je zbog mene. Ne želiš me.“

Čula sam neki tup glas, onda kao iz daljine, prigušeni razgovor. Verovatno je stavio ruku na slušalicu.

„Ko je ona?“, vikala sam.

„Slušaj, reci mi kad bih mogao da te pozovem?", pitao me je Brus.

„Hoćeš li i o njoj pisati?“, drala sam se. „Da li će i ona postati inicijal u tvom divnom, bajnom članku? Je li dobra u krevetu?”

„Keni“, Brus je sporo rekao, „dozvoli da te pozovem u neko drugo vreme.“

„Ne. Nemoj da se brineš. Ne moraš“, rekla sam i krenula da ubadam dugmiće na telefonu dok nisam našla onaj koji je prekinuo razgovor.

Vratila sam telefon Meksi, koja je ozbiljno zurila u mene.

„To nije zvučalo dobro“, rekla je.

Osetila sam kako mi se soba okreće. Činilo mi se da ću povratiti. Osećala sam se kao da više nikad u životu neću moći da se nasmejem, da će negde u mom srcu uvek biti jedan sat po ponoći, i da ću zvati čoveka koga volim i da će u njegovom krevetu biti druga žena.

„Keni? Čuješ li me? Keni, šta da radim?“

Digla sam glavu sa bara. Pesnicom sam protrljala oči. Udahnula sam duboko i potreseno. „Daj mi više tekile“, rekla sam, „i nauči me kako se mrzi.“

Kasnije – mnogo kasnije – u taksiju, naslonila sam svoju glavu na Meksino rame, uglavnom zato što nisam mogla da je držim uspravno. Znala sam da je to to: da više nemam šta da izgubim, ništa više nemam. Ili možda bi bolje bilo reći da sam izgubila najvredniju stvar koju sam imala. A koja je kőrist bila od toga, pomislila sam. Rukom sam posegla u svoju tašnu, prstima nespretno tražeći tekilom uflekani primerak svog scenarija koji sam tu ćušnula pre milion godina, misleći da ću prepravljati neke scene u vozu ha putu kući.

„Evo“, zaplitala sam jezikom, gurajući rukopis u Meksine ruke.

„Oh, stvarno, za mene?“, Meksi je rekla umiljato, ali je to zvučalo kao standardno prihvatanje poklona od stranca. „Stvarno, Keni, nije trebalo.“

„Ne“, rekla sam, dok se kratak zrak zdravog razuma probijao kroz maglu od alkohola. „Možda nije trebalo ali ja tako želim.“

Meksi je u međuvremenu pijano listala stranice. „Šta je...?“

Ja sam štucnula i pomislila, kad sam već dovde došla, zašto da lažem? „To je scenario koji sam napisala. Mislila sam da ćeš možda hteti da ga pročitaš, možda u avionu, ako ti ponovo bude dosadno.“ Štucnula sam još nekoliko puta. „Ne bih da ti dosađujem...“

Meksini kapci su pali na pola koplja. Gurnula je scenario u svoj mali crni ranac, gužvajući prvih trideset strana pri tome. „Ne brini za to.“

„Ne moraš da ga pročitaš ako nećeš“, rekla sam. „A ako ga pročitaš i ne svidi ti se, možeš mi reći. Nemoj da brineš da li ćeš povrediti moja osećanja" Uzdahnula sam. „Ni drugima nije stalo.“

Meksi se nagla prema meni i pružila neki nespretan zagrljaj. Mogla sam da osetim njene koščate laktove kako me bodu dok me je čvrsto stiskala. „Sirota Keni“, rekla je. „Ne brini. Ja ću se brinuti o tebi.“

Začuđeno sam je netremice gledala ma koliko da sam bila pijana. „Hoćeš?“

Usiljeno je klimala glavom, dok su joj kovrdže poskakivale oko lica. „Ja ću se brinuti o tebi“, rekla je, „ako se ti budeš brinula

o meni. Ako ćeš mi biti prijateljica, onda ćemo se brinuti jedna o drugoj.“

IX

Probudila sam se u hotelskom apartmanu, u jednom ogromnom krevetu, u svojoj staromodnoj crnoj haljini. Neko mi je skinuo sandale i uredno ih stavio pored kreveta.

Sunčevi zraci su iskosa padali kroz prozore, praveći svetle pruge po tepisonu krem boje i roze perjanom jorganu koji je bio tako lagan da sam ga osećala kao poljubac na svom telu. Podigla sam glavu. Jao. Velika greška. Lagano sam je spustila nazad na jastuke i ponovo zatvorila oči. Imala sam osećaj kao da mi je oko glave gvozdeni obruč koji se lagano zateže. Činilo mi se da se moje lice skuplja, da mi je nešto zalepljeno za čelo.

Podigla sam ruke, sklonila komad papira koji je zaista bio na mojoj glavi i počela da čitam.

Draga Keni,

Žao mi je što sam morala da te ostavim u takvom stanju, ali moj avion je poleteo veoma rano (a Ejpril sikće na mene od besa... ali to je u redu. Bilo je vredno toga!).

Veoma mi je žao zbog onoga što se sinoć desilo. Znam da sam te ja naterala da ga nazoveš, i da su to bile užasne vesti za tebe. Mogu da zamislim kako se sada osećaš. I sama sam kroz to prošla (i po pitanju tekile i ranjenog srca!).

Zašto me ne pozoveš sutra, kad se vratiš kući i kad se, nadam se, budeš osećala malo bolje? Moj broj je dole. Nadam se da ćeš mi oprostiti, i da smo još uvek prijateljice.

Napolju će te ceo dan čekati jedan auto da te odveze kući – ja te častim. (Zapravo Ejpril!)

Molim te, pozovi me uskoro.

Iskreno tvoja,
Meksi Rajder

Sledio je niz telefonskih brojeva: australijska kancelarija, engleska, pejdžer, mobilni, faks, drugi faks, i-mejl.

Nekako sam se doteturala u kupatilo, gde sam se bučno i temeljno ispovraćala. Meksi je ostavila aspirin na lavabou, zajedno sa nečim što je izgledalo kao nekoliko hiljada dolara vredno pakovanje kozmetike za negu, i dve velike flaše „evijana“, još uvek hladne. Progutala sam tri aspirina, pažljivo srkutala vodu i uhvatila sebe u ogledalu. Uh. Nije dobro. Bleda, beživotna, bubuljičava koža, masna kosa, crni kolutovi ispod očiju, i razmazana šminka koju sam isprobavala na odeljenju za kozmetiku. Razmatrala sam koji je procenat bola naspram koristi od dugog, toplog tuširanja kad se začulo nežno kucanje na vratima.

„Sobni servis“, rekao je konobar, i ugurao kolica. Vruća kafa, čaj, četiri vrste soka i prepečen hleb. „Da li se osećate bolje“, rekao je sa saosećanjem. „Takođe, gospođica Rajder je regulisala vaše kasnije odjavljivanje iz sobe.“

„Koliko je sati?“, pitala sam. Glas mi je zvučao promuklo.

„Onoliko koliko želite“, rekao je. „Nemojte da žurite. Uživajte“.

Razmakao je zavese, pokazujući panoramski pogled na grad.

„Auu“, rekla sam. Sunčevi zraci su mi boli oči, ali nije bilo sumnje da je pogled bio impresivan. Mogla sam da vidim Central park kako se širi ispod mene, načičkan ljudima i drvećem čije je lišće menjalo boju'u narandžastu i zlatnu. U daljini – neboderi. I reka. I Nju Džerzi. *„On živi u Nju Džerziju“*, čula sam svoj glas.

„Ovo je apartman na poslednjem spratu", rekao je i ostavio me tako.

Sipala sam sebi čaj, dodala šećer, pokušala da pojedem nekoliko zalogaja tosta. Kada za kupanje, tužno sam primetila, bila je dovoljno velika za dvoje – u stvari, verovatno je bila

dovoljno velika ' za troje, ako njenim korisnicima to ne bi smetalo. Bogataši su drugačiji, razmišljala sam. Dok sam puštala da teče što toplija voda, sunula sam u nju neki Iosion koji garantovano osvežava tako da ću se dići iz kade kao preporođena, ili bar pristojnijeg izgleda. Nakon toga svukla sam svoju haljinu za sunčanje preko glave.

Moja druga greška tog jutra. Svuda unaokolo, u kupatilu su se nalazila ogledala, nudeći uglove gledanja koje možete da nađete jedino u robnoj kući. A prizor nije bio prijatan za gledanje. Zatvorila sam oči da izbrišem iz vida strije i celulit. „Imam čvrste osunčane noge“, recitovala sam sama sebi. Prošle nedelje, na času za debele, vežbali smo pozitivan nastup prema sebi. „Imam divna ramena.“ Zatim sam se zavukla u Jcadu.

Dakle, gorko sam razmišljala, on ima neku drugu. Pa, šta sam drugo mogla da očekujem. On je Jevrejin, ima obrazovanje, visok je i nije peder i lako ga je zapaziti, i neka je jurnula da ga zgrabi.

Okrenula sam se, istisnuvši slap vode iz kade.

Ali on me je voleo, mislila sam. I uvek mi je to govorio. Mislio je da sam savršena... da smo kao par savršeni. A deset minuta kasnije ima neku drugu u krevetu? I ona mu radi stvari za koje se zaklinjao da ne želi da mu niko drugi radi osim mene?

Vratio mi se neumoljivi glas. *Ali ti si ta koja je htela da napravi pauzu.* I, *Šta si očekivala?*

„U Filadelfiju, zar ne, gospođice?“ Vozač je bio Rus i nosio je šofersku kapu. Kako se ispostavilo, auto je bio limuzina sa zadnjim sedištem većim i od mog kreveta a verovatno većim i od moje spavaće sobe, takođe. Razgledala sam unutrašnjost. Tu se nalazio portabl televizor, video, moderan muzički stub... i, naravno, bar. Različiti likeri u sjajnim kristalnim flašama, i red praznih čaša. Stomak mi se lenjo prevrnuo.

„Možete li da me pričekate?“, pitala sam i požurila nazad u foaje. Toaleti u hotelskim foajeima dobri su i za povraćanje.

Šofer je izgledao kao da se zabavlja kad sam se vratila u limuzinu. „Hoćete li da idemo autoputem?”

„Kako je najlakše“, rekla sam, spuštajući se lagano na sedište dok mi je pridržavao vrata, i stavljao moj ranac, kutije sa cipelama, i kese sa kupljenim stvarima u gepek. Na zadnjem sedištu se nalazio telefon. Zbrabila sam ga, znojeći se od očajanja da saznam da li je Brus pokušao da me dobije prošle noći. Bila je jedna jedina poruka na mojoj sekretarici. „Hej, Keni, ovde Brus, uzvraćam tvoj poziv. Idem kući na nekoliko dana, tako da ću pokušati da te nazovem kasnije, u toku nedelje.” Nema *žao mi je.* Nema *sve je bio samo loš san.* Poziv je obavljen u jedanaest sati pre podne, verovatno onda kad je imao vremena za jutarnju šetnju i belgijske vafle sa svojom gospođicom Cica-Micom koja se, zahvaljujući mojoj obuci, nikad prema njemu neće odnositi kao prema ljudskom bideu, a koja verovatno nije teža od njega.

Zatvorila sam oči. Kako me je bolelo.

Vratila sam telefon u ležište dok smo se preko petlje spuštali na autoput Nju Džerzi brzinom od „0 km na sat, i prošli pored izlaza koji bi me odveo pravo do njegovih vrata. Kucnula sam o prozor sa dva prsta kad smo projurili pored njega. Zdravo i do viđenja.

Nedelja mi je prošla kao u magnovenju, između suza i povraćanja, u Samantinoj kući, gde smo Nifkin i ja logorovali, da slučajno ne bih čula telefon kako zvoni. Samanta se žestoko trudila, mogla sam to da primetim, da mi ne kaže kako me je upozoravala da će se to desiti. Izdržala je duže nego što bih ja to bila u stanju – sve do nedelje uveče, kad je konačno iscrpela sva pitanja u vezi sa Meksi i promenila temu prebacivši se na Brusa, i na onaj užasan telefonski poziv.

„S razlogom si htela da napraviš pauzu“, rekla mi je. Sedele smo u poslastičamici „Pink Rouz“. Ona je mrljala po puslici od badema. Ja sam kašikom sve više smanjivala ekler veličine i oblika košarkaške lopte, najbolji legalni protivotrov za ljudski jad koji sam mogla da pronađem, pomišljajući kako više nije važno, jer nisam ništa jela od prethodnog dana popodne, u Njujorku, sa Meksi.

„Znam, rekla sam, „jednostavno više ne mogu da se setim kako se to zapravo desilo.”

„A nisi dobro razmislila o tome pre nego što si to uradila, je l tako?“

Klimnula sam galvom.

„Dakle trebalo je bar da razmisliš o mogućnosti da će možda naći neku drugu?“

Činilo mi se neverovatno daleko, ali pomišljala sam na to. U jednom trenutku sam se ponadala da će se to i desiti, da će pronaći neku slatku, praznoglavu devojku sa lančićem oko noge i maljama ispod pazuha, koja ne leže do kasno u noć i koja bi duvala s njim dok ja vredno radim, prodajem svoje scenarije i ustoličujem svoje ime na stranici *Tajmsa* ispod „Trideset uspešnih ispod tridesete”. Nekad davno mogla sam da bez suza maštam o tom scenariju, bez mučnine i/ili osećanja da želim da umrem, da želim da ga ubijem, ili da najpre ubijem njega pa da onda ja umrem.

„Postoje razlozi zašto stvari ne funkcionišu kako treba“, rekla je Samanta.

„Ponovi mi koji su.“

„On nije voleo da ide u bioskop“, rekla je Samanta.

„Ja s tobom idem u bioskop.“

„On nigde nije voleo da ide!“

„Dakle ubilo bi me to da samo sedim kod kuće?“, ubola sam ekler tako jako da se preturio, ispuštajući krem. „On je bio zaista dobar dečko. Jedan dobar, sladak dečko. A ja sam bila budala.“

„Keni, on te je uporedio sa Monikom Levinski u nacionalnom magazinu!“

„Pa, to i nije najgora stvar na svetu. Nije isto kao da me je prevario.”

„Znam ja o čemu se ovde radi“, rekla je Samanta.

„O čemu?“

„Radi se o tome da čezneš samo za onim što ne možeš da imaš. To je zakon univerzuma: on te je voleo, tebi je bilo dosadno i gušio te. Sada je on krenuo dalje, a ti očajnički pokušavaš da ga vratiš nazad. Ali, razmisli o tome Keni... da li se nešto uopšte izmenilo?“

Htela sam da joj kažem da sam izbliza videla čega još ima u mom ličnom univerzumu ljubavnih veza, i da je njegovo ime Stiv, koji čak nije ni pomišljao da veče provedeno sa mnom tretira kao ljubavni sastanak.

„Samo bi ga na kraju ponovo šutnula, što zaista ne bi bilo fer.“

„Zašto moram da budem fer?“, jecala sam. „Zašto jednostavno ne mogu biti sebična i odvratna i grozna, kao i svi ostali!”

„Zato što si ti jedna dobra osoba”, rekla je. „Ma koliko te to činilo nesrećnom.”

„Kako znaš?“, izazivala sam je.

„Evo ovako. Setaš Nifkina i prolaziš pored svog automobila. Primećuješ da ako ga još malo pomeriš možeš da oslobodiš mesto za još jedna kola, umesto da ostaviš prostor koji samo izgleda kao parking mesto a u stvari nije. Da li bi pomerila svoja kola?“

„Pa, daaa... zar ne bi i ti?“

„Nije stvar u tome. To ti je dokaz. Ti si dobra osoba.“ „Ne želim da budem dobra osoba. Hoću da vozim do Nju Džerzija i išutiram tu kučku iz njegovog kreveta...“ „Znam“, rekla je. „Ali ne možeš.“

„Zašto ne?“, zahtevala sam.

„Jer ćeš završiti u zatvoru, a ja neću da čuvam tvog neobičnog psa zauvek.“

„Dobro“, uzdahnula sam.

Prišao nam je konobar bacajući pogled na naše tanjire. „Gotovo?"

Klimnula sam glavom. „Završila sam. Ne želim više“, rekla sam.

Sam mi je rekla da mogu da prenoćim kod nje ako to želim, ali sam izjavila da ne mogu zauvek da se krijem, tako da sam podigla Nifkina i krenula kući. Jedva sam se popela uza stepenice, ruku punih subotnje pošte, kad eto ti njega, ispred mojih vrata. Najpre sam ga videla fragmentarno – ofucane, drugorazredne patike... atletske čarape koje se nisu slagale sa patikama... osunčane, maljave noge koje su se sve više pokazivale dok sam se pela.

Šorts, iznošena koledž majica, njegova bradica, njegov prljavi, plavi rep, njegovo lice. Dame i gospodo, Brus Guberman, svež nakon svog angažovanja sa Cica-Micom.

„Keni?“

Osećala sam se tako čudno, kao da mi srce tone i raste u isto vreme. Ili sam još uvek osećala mučninu.

„Slušaj“, rekao je, „ja... žao mi zbog onog sinoć.“ „Nemaš zašto da se izvinjavaš“, rekla sam polako, probijajući se ramenom da prođem pored njega i otključam vrata. „Šta te je dovelo ovde?“

Ušao je unutra, pogled mu je bio oboren prema pertlama a ruke je držao u džepovima. „Ja sam, zapravo, na putu za Baltimor.“

„Baš fino za tebe“, rekla sam, pogledavši strogo na Nifkina u nadi da ću ga zaustaviti da ne skoči prema Brusu, dok je mahao repom tri puta brže. „Hteo sam da razgovaram sa tobom“, rekao je.

„Baš fino za mene“, odgovorila sam.

„Hteo sam da ti kažem. Hteo sam to da ti kažem i pre nego što si o tome pročitala“, rekao je.

Oh, odlično. Moraću da živim i čitam o tome, takođe? „Da čitam o tome, gde?“, pitala sam.

„U *Moksiju*“, rekao je.

„Zapravo, *Moksi* i nije na visokom mestu moje liste omiljenih časopisa”, rekla sam mu. „Već mi je poznato da mogu dobro da ispušim. Kao što se verovatno sećaš.“

Duboko je uzdahnuo, a ja sam znala šta je u pitanju, znala sam šta je sledeće, kao što čovek oseća kako se menja vazdušni pritisak i zna da je oluja na pomolu. „Hteo sam da ti kažem da se ja viđam s nekim.”

„O, stvarno? Misliš, nisi držao oči zatvorene cele prošle noći?”

On se nije smejao.

„Kako se zove?”

„Keni“, rekao je nežno.

„Odbijam da poverujem da si našao drugu devojku po imenu Keni. Reci mi. Ajde. Godine? Status? Matični broj?”, pitala sam šaljivim tonom, slušajući svoj glas koji kao da bio miljama daleko.

„Ima trideset jednu godinu... ona je vaspitačica u vrtiću.

I ona ima psa, takođe.”

„To je odlično”, rekla sam sarkastično. „Mogu da se kladim da imamo još mnogo, mnogo toga zajedničkog. Dopusti da pogađam... kladim se da ima grudi! I kosu!“

„Keni...“

A onda, jer je to bila jedina stvar koju sam mogla da smislim, „Gde je išla na fakultet?”

„Mmm... Montkler Stejt.“

Odlično. Starija, siromašnija, više zavisna, manje pametna. Umirala sam da još saznam da li je i plavuša, samo da bih upotpunila kliše.

„Da li je voliš?", izbrbljala sam umesto toga.

„Keni...“

„Nije važno, žao mi je. Nemam pravo da te to pitam. Žao mi je.“ A onda, pre nego što sam mogla sebe da zaustavim, upitala sam, „Da li si joj rekao za mene?“

Klimnuo je glavom. „Naravno da jesam.“

„Pa, šta si joj rekao?“ Palo mi je na pamet nešto strašno. „Da li si joj rekao nešto u vezi sa mojom majkom?“ Brus je ponovo odmahnuo glavom, gledajući upitno. „Zašto? Zašto je to toliko važno?“

Zatvorila sam oči, uvređena zbog iznenadne vizije Brusa i njegove nove devojke u njegovom širokom, toplom krevetu, njegovih ruku prijatno obavijenih oko nje dok joj priča moje porodične tajne.

„Njena majka je lezbejka, znaš“, rekao bi, a nova devojka bi odgovorila mudrim, profesionalno saosećajnim predškolsko-vaspitačkim klimanjem glave, misleći sve verme da mora da sam neki promašen slučaj.

Iz spavaće sobe sam čula neko hrakanje. „Izvini“, promrmljala sam, i otrčala do sobe gde je Nifkin povratio. Očistila. sam taj nered i vratila se nazad u dnevnu sobu. Brus je stajao ispred mog kauča. Nije sedeo, ništa nije dirao. Dovoljno mi je bilo samo da ga pogledam, pa da vidim koliko je očajnički želeo da se vrati u kola sa spuštenim prozorima i sa Springstinom do daske... samo

da se što pre udalji od mene.

„Da li si ti dobro?“

Duboko sam uzdahnula. Želim da mi se vratiš, pomislila sam. Žao mi je što sam morala sve ovo da čujem. Žalim što smo ikad raskinuli. Žao mi je što smo se ikad sreli. „Da“, rekla sam. „Drago mi je zbog tebe.“

Onda smo oboje ućutali.

„Nadam se da možemo da budemo prijatelji", rekao je Brus.

„Ne mislim da ćemo moći“, rekla sam.

„Pa“, rekao je i zastao. Znala sam da nema više ništa da mi kaže i da samo želi da čuje jednu stvar.

I tako sam to i rekla. „Do viđenja, Brus“, rekla sam i otvorila vrata. Stajala sam čekajući, dok nije izašao.

Onda je došao ponedeljak, i ja sam se vratila na posao, osećajući i mučninu i uobičajenu otupelost. Preturala sam po stvarima na svom radnom stolu, polunevoljno, pregladala poštu, koja se uglavnom sastojala iz uobičajenih žalbi starih ljudi, srditih, uz to još i kolekcija prepiske ljubitelja Hauarda Sterna koji su bili veoma razočarani kritikom koju sam napisala povodom njegovog poslednjeg poduhvata na radiju. Pitala sam se da li da jednostavno sastavim jedno formalno pismo za svih sedamnaest tipova koji su me optužili da sam ružna, stara i ljubomorna na Hauarda Stema, i potpišem ih sve zajedno sa „Baba Bui“ kad je Gebi došetala do mene.

„Kako si prošla sa Meksi Kakobeše?“, pitala je.

„Odlično“, rekla sam, osmehujući se bledo najbolje što sam mogla.

Gebi je podigla obrve. „Pa čula sam iz anonimnih izvora da nije davala intervjue za štampu. Samo za TV.“

„Ne brini."

Ali Gebi je izgledala zabrinuto. Užasno zabrinuto. Verovatno je planirala Meksi kao glavni deo sutrašnje kolumne – samo da bi se radovala mom neuspehu – a sada će morati sama da smišlja kako da zakrpi taj prostor. Krpljenje nije nešto što je Gebi išlo od

ruke.

„Dakle... razgovarala si s njom?“

„Nekih sat vremena", rekla sam. „Odličan materijal za priču. Zaista sjajno. Zaista smo se odlično sporazumele“, rekla sam to tako kao da mi neko kleštima izvlači reči iz usta da bih je duže mučila. „Mislim da ćemo možda postati i prijateljice.“

Gebina donja usna se spustila. Mogla sam da vidim iz njenog izraza da se kolebala da upita da možda neko nije pomenuo njeno isplanirano ćaskanje sa Meksi, ili da se samo nada da ništa nisam čula o tome.

„Hvala ti što si me pitala, u svakom slučaju", rekla sam umiljato. „Tako je lepo od tebe što brineš o meni. Skoro da je... ohL. kao da si mi šef.“ Gurnula sam stolicu unazad i prošla pored nje vojnički, ispravljenih leđa, sa visoko podignutom glavom. Onda sam otišla u toalet i ispovraćala se. Ponovo.

Kad sam se vratila za svoj radni sto, dok sam očajnički pokušavala da iskopam neku mentol bombonu ili žvakaću gumu, zazvonio je telefon.

„Kendejs Šapiro u glavnoj ulozi“, rekla sam rasejano. Pribadače, vizitkarte, spajalice u tri veličine, a da se ne nađe nijedan „altoid“. To je priča mog života, pomislila sam.

„Kendejs, ovde dr Kruševevanski sa filadelfijskog univerziteta“, rekao je dubok, poznat glas.

„O-o, zdravo“, rekla sam. „Šta ima novo?“ Odustala sam od pretraživanja fioka i počela da rovarim po tašni, mada sam tamo već gladala.

„Imam nešto važno da razgovaram sa vama“, rekao je.

To mi je privuklo pažnju. „Da?“

„Pa, znate onaj poslednji nalaz krvi koji smo vam radili,“ dobro sam ga se sećala. „Pronašli smo nešto što vas stavlja u grupu nepodobnih za naše istraživanje“.

Osetila sam kako su mi se dlanovi sledili. „Šta? O čemu je reč?“

„Radije bih o tome lično razgovarao sa vama“, rekao je.

U mislima sam se preslišavala koje sve bolesti mogu da se otkriju analizom krvi, svaka je bila strašnija od prethodne.

„Da li imam rak?“, pitala sam. „Da li je u pitanju sida?“

„Nemate ništa što je opasno po život“, suvo je rekao. „A radije ne bih igrao igru od dvadeset pitanja."

„Onda mi prosto recite o čemu je reč“, preklinjala sam ga. „Visoki holesterol? Hipoglikemija? Nedostatak vitamina C? Kostobolja?“

„Keni....“

„Da nemam možda rahitis? O, bože, molim vas, samo ne rahitis. Ne bih mogla da podnesem da budem debela i krivih nogu.“

On je počeo da se smeje. „Nemate nikakav rahitis, ali počinjem da razmišljam o tome da ćete možda imati jednu malu eksurziju. Kako uopšte znate za sve te bolesti? Da nemate slučajno neki priručnik za lekare na svom stolu?“

„Drago mi je što mislite da je ovo zabavno“, rekla sam žalobnim glasom. „Drago mi je što se ovako zabavljate, zovete nevine reportere usred dana i govorite im da imaju loše razultate krivi.“

„Vaša krv je sasvim u redu“, ozbiljno je rekao. „I biće mi drago da vam kažem šta smo otkrili, ali bih radije to učinio u četiri oka.“

* * *

Kad sam stigla, ustao je iza svog stola da bi me pozdravio. Još jednom sam primetila koliko je visok.

„Sedite“, rekao je. Spustila sam svoju tašnu i ranac na jednu stolicu i parkirala se u drugu.

Izvadio je moj dosije iz fioke. „Kao što sam već ranije napomenuo, radimo seriju standardnih testova kad uzmemo krv na analizu, ispitujući eventualna odstupanja koja bi učesnika diskvalifikovala u istraživanju. Hepatitis je jedna od takvih abnormalnosti, sida, naravno, druga.”

Klimala sam glavom pitajući se kad će već jednom da pređe na

stvar.

„Mi takođe testiramo i mogućnost trudnoće”, rekao je. Ponovo sam klimnula glavom, razmišljajući, *dobro, svaka čast, ali šta sa mnom nije u redu*? A onda sam shvatila, trudnoća.

„Ali ja nisam, promucala sam. „Mislim, to je nemoguće.“

Prelistao je dosije dok nije došao do jedne stranice na kojoj je nešto bilo zaokruženo crvenim. „Biće mi drago da vam omogućim još jedan test“, rekao je, „ali, uglavnom smo prilično precizni."

„Ja... ne...“, ustala sam. Kako se to desilo? Sve mi se uskomešalo u glavi. Utonula sam u stolicu da bih vratila film unazad. Kad smo Brus i ja raskinuli prestala sam da uzimam tablete za kontracepciju, pošto sam mislila da mi još dugo, dugo neće trebati, tako da mi nije ni palo na pamet da sam bila u rizičnom periodu za vreme žalosti. Mora da se to tada dogodilo.

„O, bože“, rekla sam, skačući ponovo na noge. Brus, moram pronaći Brusa, moram mu reći, sada će me sigurno uzeti nazad... *osim,* u svom umu sam mogla da čujem šapat, *šta ako neće*? Šta ako mi bude rekao da se to njega ne tiče, da je to moj problem, da je sada sa nekom drugom i da sam prepuštena sama sebi?

„Oh“, rekla sam, tresnuvši svom težinom u sedište i zarivši lice u ruke. Bilo je to isuviše strašno za razmišljanje. Nisam čak ni primetila da je doktor K. napustio sobu dok ponovo nije otvorio vrata i stajao u njima. U jednoj ruci je držao tri plastične čaše a u drugoj pregršt kesica sa mlekom u prahu i šećerom. Spustio je čaše ispred mene na sto: čaj, kafa, voda. „Nisam bio siguran šta biste najviše voleli“, rekao je nekako izvinjavajući se. Izabrala sam čaj. Otvorio je svoju fioku i izvadio poluispražnjenu četvrtastu plastičnu flašicu sa medom.

„Mogu li još nešto da vam ponudim?", pitao je ljubazno. Odmahivala sam glavom.

„Da li želite da budete sami neko vreme?“, pitao me je, a onda sam se setila da se ovo dešava usred radnog dana, i da se oko mene odvija ceo svet, i da on verovatno ima i drugih obaveza, da treba da se vidi i sa drugim debelim damama.

„Ovako nešto vam se ne dešava tako često, zar ne?“, pitala sam. „Mislim, da treba nekoj ženi da saopštite da je trudna.“

Doktor je izgledao zatečen. „Ne“, konačno je rekao. „Ne, valjda nisam imao puno prilike za tako nešto.” Namrštio se. „Da li sam to loše izveo?“

Jedva sam se nasmejala. „Ne znam. U životu mi još niko nije saopštavao da sam trudna, tako da nemam s kim da vas uporedim.“

„Žao mi je“, rekao je ispitujući me pogledom. „Pretpostavljam da je ovo... neočekivana vest."

„Moglo bi se tako reći“, rekla sam. Odjednom, odjednom me je obuzelo živo sećanje na Keni i Meksi u „tekila turi“. „O, moj bože“, rekla sam, zamišljajući kako se pretpostavljeno dete verovatno kiselilo u tom otrovu. „Da li znate nešto o uticaju alkohola na fetus?“

„Sačekajte malo“, rekao je. Čula sam ga kako se brzo kreće niz hodnik. Vratio se sa knjigom u ruci. *Šta očekivati kad s' očekuje.* „Ovo je čitala jedna od sestara”, objasnio je. „Strana pedeset i druga“, rekao je i dodao mi knjigu. Brzo sam prešla preko pasusa i shvatila da ako prestanem da se opijam do besvesti u toku trudnoće, stvari će biti dobro. Pod pretpostavkom, naravno, da želim da sve bude u redu. A u tom času, nisam imala pojma šta zapravo želim. Osim, naravno, što nisam uopšte želela da se nađem u ovakvoj situaciji.

Stavila sam knjigu na sto i uzela svoju tašnu i ranac. „Pretpostavljam da bi trebalo da krenem“, rekla sam.

„Da li želite da uradimo još jedan test?“, pitao me je.

Odmahnula sam glavom. „Uradiću jedan kod kuće, a onda ću da smislim...“ Zatvorila sam usta. Zapravo, nisam znala šta ću smisliti.

On je gurao knjigu nazad prema meni. „Hoćete li još malo da je pregledate? U slučaju da imate još nekih pitanja?"

Bio je tako dobar prema meni, razmišljala sam. Zašto je tako fm prema meni? Verovatno je bio neki ljuti protivnik abortusa, zlobno sam razmišljala, i pokušava da me ulovi da rodim uz pomoć besplatnog pića i knjige vodiča.

„Zar je sestra neće tražiti nazad?”, pitala sam je.

„Ona je već rodila svoju decu“, mimo je rekao. „Siguran sam

da se neće buniti. Slobodno je zadržite." Pročistio je svoje grlo. „Što se tiče istraživanja”, počeo je, „ako izaberete da iznesete trudnoću, nećete moći da se kvalifikujete, naravno.”

„Nema pilula za mršavljenje”, šalila sam se.

„Nije odobreno njihovo korišćenje u toku trudnoće.”

„Onda bih mogla da budem vaše zamorče”, bupnula sam, osećajući kako se lomim na ivici histerije. „Možda ću imati jednu jako mršavu bebu. To ne bi bilo loše, zar ne?”

„Šta god da odlučite, samo mi javite”, rekao je, uvlačeći vizitkartu u knjigu. „Ja ću se postarati da dobijete povraćaj novca ako odlučite da se povučete.”

Setila sam se nečega, i to vrlo jasno, negde u nekom delu formulára koji sam ispunila prvoga dana, nešto kao izjava da pristajem na to da neće biti nikakvog povraćaja novca. Luckasti protivnik abortusa, sigurno je to u pitanju, pomislila sam, i ustala, prebacujući svoj ranac na leđa.

On me je ljubazno pogledao. „Slušajte, ako želite da još pričamo o tome... ili ako imate neka dmga medicinska pitanja, biće mi drago da vam pomognem.”

„Hvala”, promrmljala sam. Ruka mi se već mašila za kvaku na vratima.

„Čuvajte se, Keni”, rekao je. „I pozovite nas, u bilo kom slučaju.”

Ponovo sam klimnula gavlom, okrenula kvaku i žumo izašla na vrata.

Celim putem do kuće pogađala sam se s bogom, isto onako kao što sam smišljala pisma fanovima Seline Dion, jadnom g. Dajfindžeru, poslednjem u mojim mislima. Bože, ako učiniš da nisam trudna, volontiraću u skloništu za kućne ljubimce i u bolnici za sidaše i nikad više neću napisati ništa loše ni o kome. Biću bolja osoba. Sve ću činiti ispravno, ići ću redovno u sinagogu, a ne samo praznicima, neću više biti zlobna i kritična prema ljudima, biću dobra i prema Gebi, samo molim te, molim te, molim te, ne dopusti da mi se ovo dogodi.

Kupila sam dva testa za trudnoću, u belim kartonskim kutijicama sa srećnim budućim majkama na prednjoj strani i

popiškila celu šaku dok sam uradila prvi, toliko sam se tresla. No, ipak, bila sam toliko sigurna u ono najgore, da mi nije ni bio potreban znak plus na TRT štapiću da mi potvrdi ono što je dr Krušelevanski već znao.

„Ja sam trudna”, rekla sam ispred ogledala, i imitirala osmeh one žene sa kutije.

„Trudna“, informisala sam Nifkina kasnije te večeri, dok je skakao svuda po meni i lizao mi lice u Samantinoj kući, gde sam ga ostavljala na sigurnom dok sam na poslu. Samanta je imala dva psa, a uz to i jedno veliko ograđeno dvorište sa vratima za ljubimce, tako da su psi mogli da ulaze i izlaze kad god su to želeli. Nifkin nije baš ludovao za njenim kučićima Dejzi i Mendi – pretpostavljam da je više voleo da bude u društvu ljudi nego sa njihovim ljubimcima – ali je obožavao jagnjetinu i pirinač koje je Samanta pripremala, tako da je izgledao zadovoljan što visi u njenoj kući.

„Šta si rekla?“, dovikivala je Samanta iz kuhinje.

„Ja sam trudna”, glasno sam joj odgovorila.

„Šta?“

„Ništa“, drala sam se. Nifkin mi je sedeo na krilu, gledajući me ozbiljo u oči.

„Ti si me čuo, je l tako?”, prošaputala sam. Nifkin mi je liznuo nos i sklupčao se.

Samanta je došla u dnevnu sobu brišući ruke. „Šta si ono rekla?“

„Rekla sam da idem kući za Dan zahvalnosti."

„Lazbejska ćurka, zar opet?“ Samanta je namrštila svoj nos. „Zar mi nisi rekla da imam stroge instrukcije da te ošamarim ako ikad više pomeneš da provedeš neki praznik sa Tanjom?“

„Umorna sam“, rekla sam joj. „Umorna sam i hoću da idem kući.“

Sela je dole do mene. „Šta se zapravo dešava?”

Tako sam čeznula da joj tada kažem, da se jednostavno okrenem prema njoj i izbacim to iz sebe, da joj kažem, pomozi mi i reci mi šta da radim. Ali nisam bila u stanju.

Ne još. Bilo mi je potrebno vreme da razmislim, da razbistrim

svoj um pre nego što svi krenu da viču uglas. Znala sam kakav bi mi savet dala. To bi bilo isto ono što bih joj i ja rekla da se ona nalazi u istoj situaciji: mlada, bez dečka, sa odličnom karijerom, koju je poševio tip koji joj ne uzvraća pozive. To i nije bila neka mudrost, petsto dolara za jedno popodne kod doktora, nekoliko dana mirovanja i plakanja, kraj priče.

Ali, pre nego što se odlučim za ono što je očigledno, htela sam da dam sebi malo vremena, makar nekoliko dana. Želela sam da odem kući, iako je kuća odavno prestala da bude srećno utočište i više je ličila na Safik komunu.

To i nije bilo tako teško. Zvala sam Betsi, koja mi je rekla da dam sebi onoliko vremena koliko mi je potrebno. „Imaš tri nedelje godišnjeg odmora, pet dana uopšte nisi iskoristila od prošle godine i jedan dan koji si provela u Njujorku“, poručila je na mojoj sekretarici kod kuće. „Srećan ti Dan zahvalnosti, i vidimo se sledeće nedelje.“

Poslala sam i-mejl Meksi. „Nešto se desilo... nažalost, nije nešto čemu sam se nadala", pisala sam. „Brus se zabavlja sa vaspitačicom. Meni je srce ranjeno i idem kući da jedem prepečenu ćuretinu i da bi me moja majka sažaljevala.“

„Onda, neka ti je sa srećom”, odmah je napisala odgovor, uprkos tome što je tamo sigurno bilo tri sata ujutru. „I nemoj se obazirati na vaspitačicu. Ona mu je samo prelazni objekat. Takve nikad ne traju. Zovi ili piši kad budeš bila kod kuće... biću u Sjedinjenim Državama ponovo na proleće.“

Otkazala sam šišanje, odložila nekoliko telefonskih intervjua, dogovorila se sa susedima da pokupe moje papire i poštu. Nisam zvala Brusa. Ako odlučim da prekinem trudnoću nema razloga da to uopšte zna. U ovom stadijumu našeg neodnosa, nisam baš mogla da ga zamislim kako sedi do mene na klinici držeći me nežno za ruku. Ako ostanem u drugom stanju... pa, spaliću taj most kad stignem do njega, pomislila sam.

Prikačila sam svoj biciklistički ranac i montibajk na zadnji deo male plave „honde“, stavila Nifkina u njegov putnički kavez i bacila svoju torbu u gepek. Spremna ili ne, krenula sam kući.

TREĆI DEO

IDEM NA PLIVANJE

W & N

X

U toku leta između druge i treće godine studija na Prinstonu, išla sam na praksu u Vilidž vengard, najstariji i najoštriji u stavovima nedeljni časopis u zemlji.

Bila su to grozna tri meseca. Pre svega zato što je to bilo najtoplije leto godinama unazad. Menhetn se kuvao. Svakog jutra sam počela da se znojim istog časa kad bih izašla ispod tuša, nastavila bih da se znojim u metrou do centra grada, i uglavnom bih nastavila da se znojim celoga dana.

Radila sam za užasnu ženu koja se zvala Kiki. Visoka metar i osamdeset, mršava kao kostur, kanirana kosa, sa naočarima oblika mačjih očiju iz komisiona, i večito smrknuta. Kikina letnja garderoba sastojala se od minisuknje i dugih čizama do butina od meke kože, ili, druga varijanta, najbučnije klompe na svetu, tesna majica sa reklamom Semijevog rumunskog restorana, ili ona sa reklamom izviđača, ili nešto slično tome.

Kiki me je najpre potpuno slomila. Ta žena u staromodnoj odeći bila je u pravu, a njen loš stav je u potpunosti odgovarao Vengardovoj orijentaciji, ali nikako nisam mogla da shvatim kako je uspevala da završi svoj posao. Pojavljivala se kasno, odlazila je rano, njena pauza za ručak je trajala dva sata, najveći deo vremena u kancelariji provodila je na telefonu sa odabranom grupom prijatelja koji su razmenjivali mišljenja. Na beloj nazubljenoj ogradi koju je ironično podigla oko svog boksa pisalo je „Pomoćnik urednika". I mada je radila sve i svašta, nikad je nisam videla da nešto uređuje.

Međutim, bila je majstor da ti zada neke neprijatne sitne poslove. „Razmišljam o ženama i ubistvima“, najavila je u utorak popodne, lenjo srkutajući svoju ledenu kafu dok sam stajala pred njom, znojeći se. „Zašto ne pogledate šta smo mi uradili?“

Bila je to 1991. godina. Prethodna izdanja Vengarda nisu bila preneta u kompjutersku mrežu, čak ni na mikrofilm, već su bila u

prašnjavim, prevelikim registratorima koji se raspadaju, od kojih je svaki težio desetak kilograma. Ovi registratori su bili smešteni duž hodnika koji je povezivao kancelarije kolumnista sa nevelikom prostorijom, sa metalnim stolicama i stolovima sa tragovima od cigareta, koja je služila kao trpezarija i kao radno mesto onim manje proslavljenim facama iz Vengarda. Dane sam provodila izvlačeći registratore sa polica, cimajući ih najpre na svoj sto, onda do kopir mašine, pokušavajući sve vreme da izbegnem zadah džina i lutajuće ruke aktivista u borbi za dozvoljeno nošenje oružja, čija je kancelarija bila odmah do tih polica, a čiji je letnji hobi izgleda bio da se kao slučajno malo očešu o moje grudi dok su mi ruke bile natovarene.

Bilo je grozno. Nakon dve nedelje sam odustala od metroa i počela da koristim autobus do posla. Mada je vožnja bila dvaput duža i jednako vrela, to me je poštedelo padanja u nesvest u zagušljivoj jami, u šta se pretvorila metro stanica u „6. ulici. Jednog popodneva, početkom avgusta, sedela sam u liniji M”0, gledajući svoja posla i znojeći se kao i obično, kad, upravo u trenutku kad je autobus polako prolazio pored Bilijevog toples bara, čula sam jedan mali, savršeno miran glas koji je zvučao kao da dolazi iz same pozadine moje lobanje.

„Ja znam kuda ideš“, čuo se glas. Nakostrešile su mi se malje na rukama i pozadi na vratu. Sva sam se naježila i odjednom osetila ledenu hladnoću, a bila sam potpuno ubeđena da ono što čujem... nije bilo ljudskog porekla. Neki glas iz duhovnog sveta, tog leta bih tako to formulisala, smejući se svemu tome sa prijateljima. Ali, zaista, mislila sam da je to bio božji glas.

Naravno da nije bio bog, nego samo Elin Vajs, mali, čudan pisac na ispomoći u Vilidž vengardu, androgenog izgleda, koji je sedeo iza mene i odlučio da kaže, „Ja znam kuda ideš“ umesto „zdravo". Ali u mom umu, ja sam pomislila da ako ikad budem čula božji glas, sigurno će zvučati baš tako; tanak i miran i siguran.

Kad jednom čujete božji glas, sve se menja. Tog dana, kad je najeminentniji aktivista u borbi za dozvolu nošenja oružja, vrckao jagodicama svojih prstiju po strani moje desne dojke dok je

dovršavao svoju smenu vrebanja ulaskom u svoju kancelariju, ja sam kao slučajno, namemo ispustila registrator „1987“ na njegovu nogu. „Tako mi je žao“, rekla sam slatko, dok je on promenio boju lica i odgegao dalje, ne usuđujući se više da me pipne. Kad mi je Kiki rekla, „Razmišljala sam o ženama i muškarcima, i o tome kako se razlikuju”, i zamolila me da počnem sa poslom, bacila sam joj laž u lice: „Moj profesor mi je rekao da neću moći biti ocenjena ako se sve što budem radila svede samo na kopiranje.“ Rekla sam joj: „Ako ne možeš da me upotrebiš, sigurna sam da to mogu neki drugi urednici." Tog istog popodneva izvukla sam se iz Kikinih mršavih šaka i ostatak leta provela smišljajući naslove, i izlazeći na jeftina pića sa svojim novim kolegama.

Sada, nakon sedam godina, sedela sam prekrštenih nogu za stolom na rasklapanje, licem podignutim prema slabom novembarskom suncu, sa svojim biciklom parkiranim pored sebe, očekujući da ponovo čujem onaj glas. Čekajući na boga da me primeti dok sedim u Penvud javnom parku u predgrađu Pensilvanije, pet milja od kuće u kojoj sam odrasla, da se smiluje na mene i poruči mi, Zadrži bebu, ili Zovi Planiranje porodice.

Ispružila sam svoje noge i protegla ruke iznad glave, udišući vazduh kroz nos i izdišući na usta, onako kako je rekao Samantin dečko, instruktor joge, a što navodno odstranjuje sve nečistoće iz krvi i razbistrava misli. Ako se to desilo onda kad sam mislila – ako sam zatrudnela poslednji put kad smo Brus i ja bili zajedno – onda sam trudna osam nedelja. Koliko je veliki, pitala sam se? Veličine nokta, gumice za olovke, punoglavac?

Odlučila sam da bogu dam još deset minuta kad sam čula neki glas.

„Keni?“

Uh. To sigurno nije bio božji glas. Osetila sam kako se sto naginje dok se Tanja podigla na njega, ali ja sam držala svoje oči zatvorene, nadajući se da će konačno, ako je budem ignorisala, i otići.

„Da li te nešto muči?“

Baš sam bila naivna. Uvek zaboravljam da je Tanja aktivni

učesnik grupa za samopomoć; jedni su bili zaduženi za pomoć porodicama alkoholičara, drugi za pomoć onima koji su pretrpeli seksualno zlostavljanje, a treći su se zvali Zavisni ne više!, sa uzvičnikom kao sastavnim delom naziva. Ostaviti nekoga da sam rešava stvari uopšte nije postojalo kao mogućnost. Tanja je sva bila za intervencije.

„Mogla bih da ti pomognem ako mi budeš rekla šta je u pitanju", brzo je izgovorila dok je palila cigaretu.

,,Hm“, rekla sam. Čak i sa zatvorenim očima mogla sam da osetim da me gleda.

„Otpustili su te“, odjednom je najavila.

Oči su mi se otvorile uprkos mojoj volji. ,,Šta?“

Tanja je izgledala neverovatno zadovoljna sama sobom. „Provalila sam te, zar ne? Ha! Tvoja majka mi duguje deset dolara.“

Ležala sam na leđima, terajući rukom dim njene cigarete, osećajući kako u meni raste netrpeljivost. ,,Ne, nisu me otpustili.“

„Je li Brus u pitanju? Da se nešto drugo desilo?”

„Tanja, zaista ne želim o tome sada da razgovaram.”

„Brus, ha?“, rekla je Tanja tužno. ,,Sranje.“

Ponovo sam sela uspravno. „Šta se to tebe tiče?“

Slegla je ramenima. „O, tvoja mama je mislila da je u pitanju Brus, pa ako je u pravu, onda moram ja njoj da platim.“

Odlično, mislila sam. Moj jadni život sveo se na serije opklada na deset dolara. Oči su mi lako zasuzile. Činilo mi se da ovih dana plačem zbog svega i svačega, počevši od svoje situacije, preko životnih priča koje je Igzeminer objavljivao u odeljku o stilu življenja, do reklama za Kempbel supe.

„Pretpostavljam da si videla onaj poslednji članak koji je napisao, ha?“ rekla je Tanja.

Videla sam ga. „Voleti, ponovo“, tako je naslovljen u decembarskom izdanju, koji je stigao u. kioske baš na vreme da mi upropasti Dan zahvalnosti. „Znam da bi trebalo da se koncentrišem samo na E“, pisao je.

Znam da je loše praviti poređenje. Ali nema načina da se to izbegne. Nakon Prve, činilo se da je sledeća žena, neminovno, ona Druga. Bar u početku, bar neko vreme. A E. je po mnogo čemu drugačija od moje prve ljubavi: kratka tamo gde je ona bila dugačka, fina i delikatna tamo gde je ona bila široka i čvrsta, slatka gde je ona bila gorka, peckavo zabavna.

„Isti sadržaj, novo pakovanje“, kažu mi prijatelji, klimajući glavom kao da su drevni rabini a ne dvadesetdevetogodišnji postdiplomci koji su privremeno zaposleni puno radno vreme. „Nova devojka ti služi da zaboraviš prethodnu.” Ali šta je loše u tome da se potraži lek, pitao sam se? Ako je postojala prva ljubavna veza i ona se okončala, onda mora biti i druge, sledeće. Pre ili kasnije, moraš krenuti dalje.

Ako je prva Ijubav ličila na istraživanje novog kontinenta, mislim da je druga izgledala kao pramena mesta boravka i novo susedstvo. Već znaš da postoje ulice i kuće. Sada imaš to zadovoljstvo da naučiš kako te kuće izgledaju iznutra, kako ulice leže pod tvojim nogama. Znaš pravila, osnovni rečnik: telefonske pozive, čokoladice za Dan zaljubljenih, kako da utešiš ženu kad ti ispriča šta joj se loše desilo tog dana, ili u njenom životu. Sada možeš da usavršavaš detalje. Nađeš joj nadimak, kako voli da joj se drži ruka, ono slatko mesto odmah ispod prevoja vilice...

Dovde sam uspela da pročitam pre nego što sam morala da otrčim u toalet na svoje drugo povraćanje tog dana. Dovoljno je bilo da zamislim Brusa kako ljubi nekog drugog u medeno mesto ispod prevoja vilice – a kamoli da je sam primetio tako nešto – pa da mi podstakne već ionako uznemiren stomak na revolt. On me više ne voli. Morala sam sebe da podsećam na to, i svaki put kad bih u sebi izgovorila te reči, činilo mi se kao da ih čujem po prvi put, kao da odjekuje glas tipa koji treštavim glasom najavljuje naslove filmova ispisanih velikim ukošenim slovima: ON ME VIŠE NE VOLI.

„Mora da ti je teško“, Tanja je razmišljala.

„Ovo je besmisleno”, obrecnula sam se. I zaista, cela situacija

je bila veoma besmislena. Nakon tri godine odbijanja njegovih molbi, ponuda, očajničkih pokušaja, i izjava kako sam ja jedina žena koju će ikad poželeti, bili smo razdvojeni, ja sam bila trudna, on je našao neku durgu, a ja ga najverovatnije nikad više neću videti.

(Nikad je bila još jedna reč koju sam često čula u svojoj glavi, kao, na primer, u rečenici: Više se nikad nećeš probuditi pored njega. Više nikad s njim nećeš razgovarati telefonom.)

„Dakle, šta ćeš sada?“, pitala je.

„To je veliko pitanje", rekla sam, skočila od stola i popela se na svoj bicikl i krenula nazad kući. S tim što je više nisam doživljavala kao svoju kuću i, zahvaljujući Tanjinoj invaziji, nisam više sigurna da ću ikad više imati taj osećaj.

Što manje poznajete seksualni život svojih roditelja, to bolje. Naravno, skapirate da su to morali da urade bar jedanput, da biste vi došli na svet, a onda još nekoliko puta, ako imate braću ili sestre, ali to je bilo u cilju produženja ljudske vrste; to je bila dužnost, a pomisao na to da koriste svoje različite otvore i dodatke da bi se zabavljali, uživali – ukratko, na način na koji biste i vi, kao dete, voleli da koristite svoje – nije ništa drugo nego jednom rečju bolestan um. Naročito ako imaju neki moderan, najsavremeniji ljubavni život za kojim se masovno ludovalo kasnih 90-ih. Nije vam potrebno da znate da vaši roditelji vode seksualni život, a pogotovo ne treba da znate da oni vode moderniji seks od vas.

Nažalost, zahvaljujući Tanjinoj obučenosti u samopomoći, i činjenici da se moja majka predala bezumnoj ljubavi, Džoš je došavši kući iz koledža i preturajući po kupatilu naše majke, u potrazi za grickalicom za nokte na nogama, naišao na gomilu Holmark čestitki – one sa apstraktnim akvarelima sa pticama i drvećem ispred, i kaligrafskim sentimentalnim porukama tipa „Mislim na tebe“. To je pisalo na prednjoj strani jedne od njih, a unutra, ispod Holmarkovog rimovanog kupleta, neko je dopisao, „Ana, nakon tri meseca, vatra još uvek jako plamti.“ Bez potpisa.

„Mislim da su od one žene“, rekao je Džoš.

„Koje žene?“, pitala sam.

„One koja živi ovde“, rekao je Džoš. „Mama kaže da joj je ona trener za privanje.“

Trener za plivanje koji živi sa onim koga trenira? Prvi put čujem za tako nešto.

„Sigurno nije ništa značajno“, rekla sam Džošu.

„Verovatno je nebitno”, rekao mi je Brus, kad sam te noći pričala s njim.

I u tom stilu sam započela razgovor s majkom, kad me je pozvala na poslu dva dana kasnije. „Ovo je verovatno nebitno, ali...“

„Da?“, pitala je moja majka.

„Da li još neko... tamo živi s tobom?“

„Moj trener plivanja“, rekla je.

„Znaš, Olimpijada je bila prošle godine”, rekla sam preuzimajući igru.

„Tanja je moja prijateljica iz jevrejskog opštinskog kluba. Ona trenutno traži stan, i smeštena je u Džošovoj sobi na nekoliko dana.“

Sve to je zvučalo pomalo sumnjivo. Moja majka nije imala prijatelje koji su živeli u apartmanima, a kamoli one koji su spavali kod nje zato što su u potrazi za nekim. Sve njene prijateljice živele su u kućama koje su im ostavili njihovi bivši muževi, isto kao i njoj. Ali sam dozvolila da to tako prođe dok mi se sledeći put, kad sam pozvala kuću, na telefon nije javio neki nepoznati glas.

„Halo?“, mumlao je neki čudan glas. Najpre mi je bilo nemoguće da razlučim da li razgovaram sa ženom ili muškarcem. No, ma ko da je bio, zvučao je kao da je malopre izašao iz kreveta, iako je već bilo skoro osam sati uveče.

„Žao mi je“, rekla sam ljubazno, „čini mi se da sam dobila pogrešan broj.“

„Je l to Keni?”, zahtevao je glas.

„Da. Ko ste vi, molim vas?“

„Tanja”, rekla je ponosno. ‚Ja sam prijateljica tvoje majke."

„O“, rekla sam. „Zdravo.”

„Tvoja majka mi je puno pričala o tebi.“

„Pa, to je... to je dobro”, rekla sam. Svest mi se mutila. Ko je bila ova osoba, i odakle joj pravo da se javlja na naš telefon?

„Ali ona trenutno nije ovde“, nastavila je Tanja. „Otišla je da igra bridž. Sa svojom grupom za bridž.”

„Dobro.”

„Hoćeš li da joj kažem da te pozove?”

„Ne“, rekla sam, „sve je u redu.“

To je bilo u petak. Nisam ponovo razgovarala sa svojom majkom sve dok me u ponedeljak popodne nije nazvala na poslu.

„Ima li nešto što bi htela da mi kažeš?“, pitala sam je, očekujući od nje da mi kaže neke varijante „ne“. Umesto toga duboko je uzdahnula.

„Pa, znaš. Tanja... moja prijateljica. Ona... ovaj. Mi se volimo i živimo zajedno.“

Šta sam mogla da kažem na to? Suptilnost i diskrecija su nam porodično nasleđe.

„Moram da idem“, rekla sam, i spustila slušalicu.

Ostatak popodneva provela sam zureći uprazno, što, verujte mi, nije nimalo pomoglo kvalitetu mojih članaka o MTV video muzičkim nagradama. Kod kuće sam našla tri poruke na sekretarici: jednu od moje majke („Keni, zovi me, moramo da popričamo o ovome“); jednu od Lusi („Mama mi je rekla da moram da te nazovem a nije rekla zašto“); i jednu od Džoša („REKAO sam ti da je tako!“).

Sve sam ih ignorisala, umesto toga zakazala sam hitnom zasedanje sa Samantom na desertu radi razmatranja dalje strategije. Otišle smo u bar iza ugla, gde sam naručila tekilu i parče torte od čokolade sa prelivom od malina. Pošto me je to okrepilo, mogla sam da joj ispričam šta mi je majka rekla.

„Vau“, mrmljala je Samanta.

„Dobri bože!“, rekao je Brus, kad sam mu isto to rekla kasnije te noći. Ali, nije mu trebalo puno vremena da se njegov prvobitni šok pretvori u... pa, najpre je bio prilično liberalno raspoložen. „Trebalo bi da ti bude drago što je našla nekoga koga će voleti“, držao mi je predavanje.

„I jeste“, rekla sam polako. „Samo reč je o tome da...“

„...ti je drago”, rekao je Brus. On ume da bude pomalo nepodnošljiv kad je u pitanju slaganje sa PC žurkom na intemetu, i da ispira usta nekim ubeđenjima koja su bila praktično obavezna za sve postdiplomce na severoistoku u kasnim devedesetim. Uglavnom sam ga puštala da prolazi tako bez kritike. Ali ovog puta nisam mogla da mu dozvolim da se osećam kao neki tvrdoglavi konzervativac, ili kao da je moj pogled na stvari manje širok i tolerantan od njegovog. Ovog puta se radilo o nečemu ličnom.

„Koliko imaš prijatelja koji su homoseksualci?”, pitala sam ga, znajući unapred odgovor.

„Nijednog, ali...“

„Nijednog za koga znaš“, rekla sam, i zastala dok se to ne slegne.

„Šta bi to trebalo da znači?“, zahtevao je.

„Mislim ono što sam i rekla. Nijednog za koga znaš.“

„Misliš da je neko od mojih prijatelja peder?“

„Brus, nisam čak znala ni da je moja rođena majka lezbejka. Kako očekuješ da imam bilo kakvu predstavu o seksualnosti tvojih prijatelja?"

„O“, rekao je pomirljivije.

„Moja poenta je u tome da zapravo ne poznaješ nijednog homoseksualca. Pa kako onda možeš da tvrdiš da je to tako sjajno za moju majku? Da li bi trebalo da budem srećna zbog toga?“

„Ona je zaljubljena. Kako to može biti nešto loše?“

„A šta je sa onom drugom osobom? Šta ako je ona grozna? Šta ako...“ Počela sam da plačem dok su mi strašne scene navirale u glavu. „Šta ako, ne znam, šetaju negde i neko ih spazi, i baci flašu piva na njih ili nešto..

„Oh, Keni...“

„Ljudi su zlobni! U tome je moja poenta! Ne radi se o tome da je loše biti lezbejka, ali ljudi su zlobni... i netrpeljivi... truli... a znaš i sam kakav je moj komšiluk! Ljudi neće dopuštati svojoj deci da svraćaju kod nas po slatkiše za praznik...“ Naravno, istina je bila to da niko više ne dopušta svojoj deci da nam svraćaju za praznik još od 1985, kad je moj otac počeo da propada,

zapuštajući dvorište i počeo da stupa u vezu sa unutarnjim umetnikom u sebi. Iz bolnice je doneo skalpel i pola tuceta tikava je pretvorio u neslavno verne vizuelne predstave članova porodice moje majke, uključujući i zaista strašnu tikvu-glavu tetke Linde koju je postavio na naš trem, pokrivajući je odozgo srebmkastoplavom perikom koju je „pozajmio" negde u bolnici na odeljenju Izgubljeno-nađeno. Ali istina je i to da Avondel nije bio naročito integrisana zajednica. Nije bilo crnaca, nekoliko Jevreja, i nije bilo javnih homoseksualaca, koliko sam mogla da se setim.

„Pa, šta koga briga šta ljudi misle?"

„Mene je briga", jecala sam, „lepő je imati ideale i nadati se da će se stvari popraviti, ali moramo živeti u svetu onakvom kakav jeste, a taj svet je... on je..."

„Zašto plačeš?", pitao me je Brus. „Da li si zabrinuta za svoju majku ili za sebe?" Naravno, tada sam već toliko plakala da nisam mogla odmah da odgovorim, a takođe sam se našla u slinavoj situaciji koja je zahtevala hitnu reakciju. Prešla sam rukavom preko lica i glasno izduvala svoj nos. Kad sam podigla pogled Brus je još uvek govorio. „Tvoja majka je napravila svoj izbor, Keni, a ti, ako si dobra ćerka, treba da je podržiš."

Pa, lako je njemu da govori. Nije to isto kao da je Uvek Ukusna Odri za vreme jedne od njenih dugih večera, sa četiri vrste jela, najavila da je odlučila da se parkira na drugoj strani ulice, kao da je to nešto. Mogla bih da se kladim da Uvek Ukusna Odri nikad nije videla vaginu druge žene. Verovatno nikad nije videla ni svoju.

Pomisao na Brusovu majku u đakuziju za dvoje, kako diskretno lako dodiruje svoje intimne delove ispod egipatske tunike za kupanje sa dugačkim resama malo me je nasmejalo.

„Vidiš?", rekao je Brus. „Samo ti treba vremena da se malo navikneš, Keni."

Onda sam se još više nasmejala. Pošto sam ga razrešila dužnosti da me kao moj mladić teši, Brus je promenio brzinu. Napustio je ton zabrinutog vođe-savetnika i poprimio intimniju intonaciju. „Dođi ovamo, devojčice“, promrmljao je, zvučeći, tako mi svega, kao Lajonel Riči dok me pozivao da sednem pored

njega, ljubeći me nežno u čelo i ne baš tako nežno zbacujući Nifkina s kreveta. „Želim te“, rekao je, a ja sam stavila ruku na najniži deo njegovog trupa, da otklonim bilo koju sumnju.

I tako je to bilo.

Brus je otišao te večeri u ponoć. Ja sam zaspala i sa nelagodom se probudila sledećeg jutra pored telefona koji je vrišteći zvonio uz moj jastuk. Odlepila sam jedan očni kapak. 5:15. Podigla sam telefon. „Halo?“

„Keni? Ovde Tanja.“

Tanja?

„Prijateljica tvoje majke.“

Oh, bože, Tanja.

„Zdravo“, slabo sam rekla. Nifkin je zurio u mene kao da hoće da kaže, o čemu se radi? Onda je malo ponjuškao, okrenuo se i ponovo smestio na jastuk. U međuvremenu, Tanja je pričala brzinom svetlosti.

„...znaš prvi put kad sam shvatila da možda gaji neka osećanja prema meni...“

Teškom mukom sam se uspravila i napipavši reporterski notes stala da zapisujuem. Ovo je bilo isuviše nesvakidašnje da bi ostalo nezabeleženo za buduća pokolenja. U trenutku kad smo završile razgovor imala sam devet ispisanih stranica, kasnila sam na posao, i znala svaki detalj o Tanjinom životu. Čula sam kako ju je zlostavljala učiteljica klavira, kako joj je majka umrla od raka dojke dok je bila mlada („Ublažavala sam svoj bol alkoholom"), i kako se njen otac ponovo oženio ne tako finom urednicom izdavačke kuće koja je odbila da plaća Tanjinu školarinu za opštinski koledž Grin Maunten Velij („oni su imali treći po kvalitetu program u Novoj Engleskoj za terapiju kroz umetnost“). Saznala sam ime Tanjine prve ljubavi (Mardžori), kako je dospela u Pensilvaniju (posao), i kako je bila u toku završavanja sedmogodišnjeg odnosa sa ženom po imenu Dženet. „Ona je tako zavisna”, poveravala mi se Tanja. „Možda čak i opsesivnokompulzivna.” Od tog trenutka sam govorila samo „aha“ ili „razumem“, na način pravog reportera.

„Tako sam se odselila”, rekla mi je.

„Aha“, rekla sam.

„Posvetila sam se tkanju.”

„Razumem.”

Zatim je krenula da opisuje kako je upoznala moju majku (strastveni pogledi u ženskoj svlačionici saune – skoro da sam bila spremna da joj spustim slušalicu), gde su izašle na svoj prvi ljubavni sastanak (tai hrana), i kako je Tanja ubedila moju majku da su njene lezbejske tendencije bile više od prolaznog hira.

„Poljubila sam je“, hrabro je najavila Tanja. „Ona je pokušala da ode a ja sam je držala za ramena i gledala je u oči i rekla ’Ana, ovo neće proći’.“

„Aha“, rekla sam. „Razumem.”

Tanja je nastavila sa analizom misaonog dela svog govora.

„Kako ja to razumem”, krenula je, „tvoja majka je ceo svoj život posvetila vama, deci.“ Rekla je „vama, deci“ tačno onim tonom koji bih ja upotrebila za izraz „vama, krokodilskim napastima”.

„I podnosila je ono kopile...”

„O kom kopiletu je ovde reč?“, blago sam se raspitivala.

„O tvom ocu“, rekla je Tanja, očigledno ne nalazeći za shodno da malo ublaži ton iz obzira prema porodu tog kopileta. „Kao što rekoh, ona je posvetila svoj život vama... i ne radi se o tome da tu ima nečeg lošeg. Znam koliko joj je to bilo važno da bude majka, i da ima porodicu i, naravno, u to vreme i nije bilo drugih opcija za muške lezbejke...“

Muške lezbejke? Jedva sam mogla da svarim i ono „1ezbejka“. Kad je to moja majka unapređena u mušku lezbejku?

„...ali ono što smatram”, nastavila je Tanja, „jeste da je sada vreme da tvoja majka više vremena posveti onome što želi. Da vodi svoj sopstveni život.“

„Razumem”, rekla sam. „Aha.“

„Zaista jedva čekam da te upoznam”, rekla je.

„Moram sada da žurim“, rekla sam i spustila slušalicu. Nisam znala da li da plačem ili da se smejem, pa sam se tako zatekla radeći i jedno i drugo istovremeno.

„Iznad groznog“, rekla sam Samanti na telefonu u kolima.

„Tip kao što si ti nikad ne bi poverovao”, rekla sam Endiju za vreme ručka.

„Nemoj suditi”, Brus me je upozorio, pre nego što bih bilo šta izustila.

„Ona je... hm. Ona je navikla da deli. Puno toga deli.”

„To je dobro”, rekao je, trepnuvši očima. „Ti bi trebalo više da deliš, Keni.”

„Ha? Ja?”

„Veoma si zatvorena u svojim emocijama. Sve držiš čvrsto zatvoreno u sebi.”

„Znaš šta, zaista si u pravu”, rekla sam. „Hajde da nađemo nekog potpunog stranca, pa da mogu da mu ispričam kako me je moja učiteljica klavira maltretirala.”

„Ha?”

„Ona je bila zlostavljana”, rekla sam. „I ispričala mi je sve mučne detalje.”

Čak je i g. Voli Svakoga izgledao zgrožen ovom informacijom. „Oh, Gospode.”

„Da. A majka joj je imala rak dojke, a njena maćeha je ubedila njenog oca da joj ne plaća školarinu za opštinski koledž.”

Brus me je skeptično pogledao. „Sve ti je to rekla?”

„Šta misliš, da sam se vozila kući da bih čitala njen dnevnik? Naravno da mi je sve sama ispričala!" Zastala sam da gricnem nekoliko pomfrita sa njegovog tanjira. Bili smo u „Tik-tak Dineru“, u restoranu koji služi ogromne porcije i ima najarogantnije konobarice u južnom Njujorku. Tamo nikad nisam naručivala pomfrit, ali sam koristila svu svoju moć ubeđivanja da ih Brus naruči, pa da mogu da ga delim s njim. „Zvuči kao da je ozbiljno prolupala.”

„Verovatno se zbog tebe osećala neprijatno.”

„Ali nisam joj ništa rekla! Ona me nikad nije ni upoznala! A ona je bila ta koja me je pozvala, pa kako onda ispada da sam je ja unizila?”

Brus je slegao ramenima. „Ti si prosto takva, pretpostavljam.”

Namrštila sam se na njega. On me je uzeo za ruku. „Nemoj da se ljutiš. Radi se o tome da... imaš tendenciju da osuđuješ ljude.”

„Ko to kaže?”

„Pa, moji prijatelji, valjda.”

„Što, samo zato što mislim da bi trebalo da se zaposle?”

„Eto, vidiš, to je to. To je osuda.”

„Dragi, oni su lenjivci. Prihvati to. To je istina.”

„Nisu oni nikakvi lenjivci, Keni. Oni rade svoj posao, znaš.”

„O, ma hajde. Čime se Erik Silverberg bavi u životu?”

Erik, kao što oboje znamo, ima posao sa punim radnim vremenom na određeno na jednom mestu za otvaranje Internet naloga, gde, najviše što smo mogli da provalimo, provodi dane trgujući Springstinovim ilegalnim trakama, upoznaje devojke preko jedne od tri agencije za spajanje ljubavnih parova na koju se pretplatio, i organizuje preprodaju droge.

„Džordž ima pravi posao.”

„Džordž provodi svaki vikend u brigadi za oživljavanje teritorijalne odbrane. Džordž ima sopstveni pištolj.”

„Menjaš temu”, rekao je Brus. Mogla sam da vidim da pokušava da ostane ljut ali je počeo da se osmehuje.

„Znam“, rekla sam. „Stvar je u ovome, tip koji ima lični pištolj je neinventivno zabavan.“

Ustala sam, obišla sto, i sela do njega na njegovu stranu, stiskajući mu butinu i stavljajući svoju glavu na njegovo rame. „Znaš, jedini razlog zbog čega tako oštro osuđujem ljude jeste što sam ljubomorna”, rekla sam. „Želela bih da imam takav život. Da nemam kredit za školarinu koji treba da vratim, da ne moram da plaćam stanarinu, da imam fine, stabilne, heteroseksualne roditelje koji su u braku, i koji bi me snabdevali malo korišćenim nameštajem svaki put kad kupe novi za sebe i kupili mi auto za Hanuku...“ Glas mi je utihnuo. Brus me je netremice gledao. Shvatila sam da sam uz opisivanje većine njegovih prijatelja, opisom obuhvatila, takođe, i njega samog.

„Žao mi je“, rekla sam nežno. „Jednostavno mi se nekad čini da je svima ostalima lakše nego meni, i da svaki put kad sam blizu toga da mi kao krene... desi se nešto ovako.“

„Zar ti nikad nije palo na pamet da ti se ovakve svari dešavaju zato što si dovoljno jaka da ih podneseš?“, pitao me je Brus.

Rukom je posegao dole, zgrabio moju ruku i pomerio je uz svoju butinu. Sasvim gore. „Tako si jaka, Keni“, prošaputao je.

„Samo želim...“, rekla sam. A onda me je ljubio. Mogla sam da osetim ukus soli i kečapa na njegovim usnama. Potom je njegov jezik bio u mojim ustima. Zatvorila sam oči i dozvolila sebi da zaboravim.

Vikend sam provela u Brusovom apartmanu. Bilo je to ono vreme kad smo sve uskladili kako treba: dobar seks, lep obrok napolju, opušteno popodne uz berzanske stranice nedeljnog broja Tajmsa, a zatim sam bila na putu kući pre nego što bismo počeli da se koškamo. Pričali smo pomalo o mojoj majci, ali uglavnom sam se gubila kad sam bila s njim. A on mi je dao svoju omiljenu košulju od flanela, da je nosim po kući. Mirisala je na njega, na nas: na travu i seks, njegovu kožu i moj šampon. Bila mi je suviše uska oko grudi, ali su mi zato rukavi dopirali do prstiju, a ja sam se osećala obujmljenom, ušuškanom, kao da me on sam čvrsto grli, drži mi ruke.

Budi hrabra, mislila sam dok sam, po povratku kući, ležala u svom krevetu. Ogmula sam Brusovu košulju čvrsto oko sebe, nakrivila obraz prinoseći ga Nifkinu, da bi mi pružio ohrabrujući liz, i nazvala majku.

Na svu sreću, majka je podigla slušalicu. „Keni!“, rekla je, u njenom glasu se čulo olakšanje. „Gde si bila? Zvala sam te i zvala...“

„Bila sam kod Brusa“, rekla sam joj. „Imali smo karte za pozorište“, lagala sam. Brus nije voleo da ide u pozorište. Mogao je veoma kratko da održi pažnju.

„Pa“, rekla je, „hoću da ti kažem da mi je žao što sam ti onako odjednom sručila sve ono. Verovatno je trebalo da... pa, znam da je možda trebalo da sačekam i možda da samo razgovaram s tobom...“

„Ili bar ne dok sam u kancelariji”, rekla sam.

Nasmejala se. „Tačno. Zao mi je.“

„U redu je.“

„Dakle.mogla sam skoro da čujem pola tuceta varijanti kako da započne razgovor koji joj se vrteo u glavi. „Imaš li nekih pitanja?”, konačno je upitala.

Duboko sam uzdahnula. „Da li si srećna?”

„Osećam se kao da sam u srednjoj školi!”, rekla mi je majka ushićeno. „Osećam se... oh, ne mogu to čak ni da ti opišem.”

Molim te, nemoj ni da pokušavaš, pomislila sam.

„Tanja je zaista sjajna. Videćeš.”

„Koliko ima godina?”, pitala sam.

„Trideset šest”, rekla je moja pedesetčetvorogodišnja majka.

„Mlada žena“, primetila sam. Moja majka se kikotala. Ne možete ni da zamislite koliko me je to raspamećivalo. Moja majka nikad nije volela da se kikiće.

„Ona izgleda ima neki problem sa... granicama”, usudila sam se.

Glas moje majke je postao veoma ozbiljan. „Kako to misliš?”

„Pa, pozvala me je u petak ujutru... pretpostavljam da ti nisi bila tu...”

Brzo je udahnula vazduh. „Šta ti je rekla?”

„Verovatno će mi trebati manje vremena da ti ispričam šta mi sve nije rekla.”

„Oh, bože. Oh, Keni.”

„Mislim, žao mi je što je bila, znaš, zlostavljana...”

„Oh, Keni, nije bila!” Ali ispod šokiranog, užasnutog tona, moja majka je zvučala... skoro ponosito. Kao da je ispod sve te ljutnje, povlađivala omiljenom detetu u njegovoj omiljenoj neposlušnosti.

„Da”, rekla sam smrknuto. „Dobila sam celu sagu, od učitelja klavira koji joj je golicao zube...”

„Keni!”

„...i o zlobnoj maćehi, do opsesivno-kompulzivne zavisne bivše devojke.”

„Gospode”, rekla je moja majka.

„Možda bi mogla da razmisli o tome da krene kod psihoterapeuta”, rekla sam.

„Ona već ide. Veruj mi, ide. Ide već godinama.”

„I još uvek nije shvatila da nije u redu prići nekom potpuno nepoznatom da bi mu se izbrbljala cela životna priča u prvom razgovoru?”

Moja majka je uzdahnula. „Pretpostavljam da ne”, rekla je.

Čekala sam. Čekala sam na izvinjenje, objašnjenje, nešto što bi unelo smisla u sve ovo. Ništa nije dolazilo. Nakon jednog trenutka neprijatne tišine, moja majka je promenila temu, a ja sam je pratila, nadajući se da je ovo samo jedna faza, prolazni hir, čak i neki loš san. Nisam te sreće. Tanja je stigla zauvek.

Šta lezbejka ponese na drugi ljubavni sastanak?, tako počinje jedan vic. Kamion za selidbu. Šta peder donosi na drugi ljubavni sastanak? Koji drugi ljubavni sastanak?

Stari vic, zaista ima nešto istine u tim rečima. Pošto su pečele da se zabavljaju, Tanja se iselila iz podruma kuće svoje zavisne opsesivno-kompulzivne bivše devojke i uselila u svoj apartman.

Ali sve njene namere i ciljevi videli su se po tome što se uselila nakon drugog ljubavnog sastanka. Shvatila sam to kad sam došla kući nakon šest nedelja posle onoga što sam zajedno sa bratom i sestrom zaključila da je bio Mamin Prvi Sudar, kad sam ugledala natpis na zidu.

U stvari, poster na zidu. „Inspiracija je“, pisalo je iznad velikog talasa koji se valja, „verovanje da ćemo zajedno uspeti u svemu.“

„Mama?“, pozvala sam je, ispuštajući torbe na zemlju. Nifkin je u međuvremenu cvileo pored mojih nogu na način koji mu nije bio svojstven.

„Ovde sam, dušo“, vikala je moja majka.

Dušo? Čudila sam se, i ušla u dnevnu sobu sa Nifkinom iza sebe. Ovog puta tu je bio novi poster sa jatom delfina. „Timski rad“, pisalo je. A ispod postera sa delfinima bile su moja majka i jedna žena koja je mogla da bude samo Tanja, u jednakim ljubičastim duksevima.

„Ćao!“, rekla je Tanja.

„Ćao!“, ponovila je moja majka.

Velika narandžasta mačka skočila je sa prozorskog okna, arogantno došetala do Nifkina i ispružila šapu sa izbačenim kandžama. Nifkin je jako zacvileo i pobegao.

„Gertruda! Nevaljala maco!“, zvala je Tanja. Mačka ju je ignorisala i sklupčala se u jedno osunčano polje na sredini sobe.

„Nifkin!“, pozvala sam. Sa sprata je dopiralo slabo režanje u znak protesta – Nifkin kao da je hteo da kaže nema šanse, ne danas.

„Da li mi imamo neke zaposlene koje treba motivisati?“, pitala sam, pokazujući na udružene delfine.

„Ha?“, rekla je Tanja.

„Šta?“, rekla je moja majka.

„Posteri“, rekla sam. „Mi na poslu imamo iste takve, u štampariji. Odmah do onog ’Za povrede na radu 27 slobodnih dana’. Ti posteri su nešto poput motivacionih umetničkih dela.“

Tanja je slegla ramenima. Očekivala sam neku standardnu učiteljicu fizičkog, sa mišićavim listovima, nabijenim bicepsima i frizurom tipa sa-mnom-nema-zezanja. Očigledno da su moja očekivanja bila pogrešna. Tanja je bila jedno majušno skuvano zrno graška od žene, jedva metar i šezdeset visoka, sa oreolom od crvenkaste kose, sa kožom koja je po boji i izgledu ličila na staračku kožu. Ni traga od grudi ili kukova. Izgledala je kao malo dete, sve do šugavih kolena i flastera omotanog oko jednog prsta. „Jednostavno volim delfine”, rekla je stidljivo.

„Aha”, rekla sam. „Razumem.”

To su prosto bile najuočljivije promene. Iznad kamina, gde je nekad stajala zbirka porodičnih slika, sada su se nalazile figure delfina. Plastični držači za novine bili su zakucani za zidove, što je našoj dnevnoj sobi davalo izgled čekaonice kod lekara – da bi se bolje istakli Tanjini primerci magazina Rehabilitacija. A kad sam stigla pred svoju sobu, da smestim torbe, nisam mogla da otvorim vrata.

„Mama!”, dozivala sam je, „ovde nešto nije u redu!”

Čula sam neko dogovaranje kroz šapat u kuhinji: glas moje majke je bio blag i umirujući. Tanjin bas je mumlao sve jače i jače do tačke histerije. S vremena na vreme bih razabrala pokoju reč. „Terapeut” i „privatnost” su izgleda činile dominantnu temu. Konačno se moja majka popela uza stepenice, izgledajući uznemireno.

„Ovaj, zapravo, htela sam da razgovaram s tobom o ovome.

„O čemu? O tome što su se vrata zaglavila?”

„Pa, vrata su, zapravo, zaključana.”

Samo sam zurila u njih.

„Tanja nešto kao... drži neke svoje stvari unutra.”

„Tanja”, istakla sam, „ima svoj apartman. Zar ne može tamo da drži svoje stvari?”

Moja majka je samo slegla ramenima. „Pa, to je veoma mali apartman. Samo za ono najneophodnije. I tako je prosto bilo logično... možda bi večeras mogla da spavaš u Džošovoj sobi.”

Tada sam postala nestrpljiva. „Mama, to je moja soba. Htela bih da spavam u svojoj sobi. U čemu je toliki problem?”

„Pa, Keni, ti više... ti više ne živiš ovde.”

„Naravno da ne živim, ali to ne znači da hoću tamo da spavam kad dođem kući.”

Moja majka je uzdahnula. „Napravila sam neke izmene”, promrmljala je.

„Daaa, primetila sam. Pa, u čemu je tu neki veliki problem?”

„Mi smo... ovaj. Mi smo izbacile tvoj krevet.”

Ostala sam bez reči. „Izbacila si...”

„Tanji je trebao prostor za njene raznovrsne stvarčice.”

„Tamo ima nekih raznovrsnih stvari?”

Tamo je stvarno bilo svega i svačega. Tanja se popela bučnim koracima, otključala vrata i isto tako bučno dotrčala nazad izgledajući veoma sumorno. Ušla sam u svoju sobu i videla taj njen inventar, jedan kompjuter, jedan pohabani dušek, nekoliko ružnih polica koje se koriste u štampariji, obloženih plastičnim furnirom boje oraha, na kojima su se nalazili naslovi kao što su Pametna žena, Blesavi izbori, i Hrabrost za isceljenje i Nije u pitanju ono šta jedeš, već šta tebe jede. Osim toga, na prozoru je bio okačen jedan štitnik za sunce duginih boja i, ono što je najgore od svega, jedna pepeljara na stolu.

„Ona puši?“

Moja majka je zagrizla donju usnu. „Pokušava da se odvikne.“

Udahnula sam. Sasvim sigurno, „marlboro lajt“ i mirisi. Bljak. Zašto je morala da posadi svoje vodiče za samopomoć i svoje

mirise za cigarete u moju sobu? A gde su stavile moje stvari?

Okrenula sam se svojoj majci. „Znaš, zaista si mogla da mi kažaš za sve ovo. Mogla sam da dođem po svoje stvari."

„Oh, nismo se oslobodile ničega, Keni. Sve je u kutijama u podrumu."

Zakolutala sam očima. „E, pa, sada mi je mnogo lakše.“

„Slušaj“, rekla je. „Žao mi je. Samo pokušavam da ovde izbalansiram stvari...“

„Ne, ne“, rekla sam. „Balansiranje podrazumeva uzimanje u obzir različitih činilaca. Ovo...“, rekla sam, pokazujući rukom na inventar, na pepeljaru, na napunjenu igračku u obliku delfina koja je bila nasađena na dušek, „što je neko uzeo u obzir u kőrist jedne osobe i time sjebao neku drugu. Ovo je potpuno sebično. Ovo je potpuno besmisleno. Ovo je“

„Keni“, rekla je Tanja. Popela se tako da je nisam čula.

„Izvinite nas, molim vas“, rekla sam i zalupila vrata ispred njenog lica. Perverzno sam uživala dok sam je slušala kako okreće bravu koja se upravo zaključala.

Moja majka je krenula da sedne na mesto gde je nekad stajao moj krevet, uhvatila sebe kako nema oslonca i smestila se na stolicu uz Tanjin radni sto. „Keni, vidi. Znam da je ovo šok...“

„Da li si potpuno sišla s uma? Ovo je besmisleno! Sve što je bilo potrebno da uradiš jeste da obaviš jedan pišljivi telefonski poziv. Došla bih da uzmem svoje stvari..."

Moja majka je izgledala jadno. „Žao mi je“, ponovo je rekla.

Sve se završilo tako što tu noć nisam prenoćila kod kuće. Ta poseta je bila moj prvi – i, bar za sada – poslednji povod za jednu seriju seansi kod psihoterapeuta, lgzeminer je pokrio deset poseta kod dr Blem, jedne sitne žene koja je podsećala na Malu Sirotu Eni – koja je grčevito brzo zapisivala celu moju priču ludi-otac-loš-razvod-lezbejska-majka. Brinula sam za nju; činilo mi se kao da me se pomalo plaši. Osim toga, uvek je nekoliko trenutaka kasnila za glavnom radnjom moje priče.

„Stanite malo, vratite se unazad”, rekla bi, kad bih je spopala Tanjinom najnovijom okrutnošću prema mojoj sestri ili Lusinom nesposobnošću da zadrži posao. „Vaša sestra je, hm, igrala u

toplesu da bi zaradila za život, a vaši roditelji to nisu ni primetili?“

„To je bilo osamdeset i šeste“, rekla sam. „Moj otac je već bio otišao. A majka je nekako uspela smetnuti s uma činjenicu da sam spavala sa zamenikom profesora istorije i da sam se ugojila dvadeset kilograma u toku prve godine studija, prema tome, daaa – stvarno je bila uverena da Lusi čuva decu do četiri sata ujutru.“

Doktorka Blem je žmirkala na svoje beleške. „U redu, a ime profesora istorije je bilo... Džejms.“

„Ne, ne. Džejms je bio tip iz tima. Džejson je bio šarmer. Bil mi je bio dečko u srednjoj školi a Brus je moj sadašnji momak.”

„Brus”, rekla je trijumfalno, pošto je u svojim beleškama pronašla njegovo ime.

„Ali zaista sam zabrinuta da ga, znate, ne zavlačim ili tome slično.” Uzdahnula sam. „Nisam zapravo sigurna ni da li ga volim.”

„Hajde da se malo vratimo vašoj sestri”, rekla je, listajući sve brže i brže svoj notes, dak sam mimo sedela pokušavajući da se suzdržim od zevanja.

Osim svoje nesposobnosti da me prati, dr Blem nije ulivala poverenje ni svojom odećom. Oblačila se tako kao da nije bila svesna da postoje odeljenja za male rastom. Rukavi su joj obično dopirali sve do prstiju; suknja joj se vukla oko članaka. Otvorila sam se najviše što sam mogla, odgovarala na njena pitanja kad ih je postavljala, ali joj se nikad nisam zaista poverila. Kako da verujem ženi koja ima manje smisla za modu od mene?

Nakon deset seansi, nije me baš proglasila izlečenom, ali mi je dala dve vrste saveta.

„Prvo“, rekla je, „ne možete promeniti ništa što neko drugi čini. Ne možete promeniti oca, ni majku, ni Tanju, ni Lizu...“

„...Lusi“, ispravila sam je.

„Tačno. Pa, ne možete kontrolisati šta oni rade, ali možete kontrolisati kako ćete reagovati na to... umesto da dozvolite da vas izlude, ili da vam potpuno zaokupe misli, vi pribeležite to što rade, dobro razmislite o tome, i donesite svesnu odluku koliko ćete im dopustiti da utiču na vas.“

„U redu. A šta je ono drugo?“

„Držite se Brusa“, rekla je ozbiljno. „Čak iako ne mislite da je on Gospodin Pravi. On je uvek tu kad vam zatreba, i čini mi se da vam je dobra podrška, a mislim da će vam to biti potrebno u narednih nekoliko meseci.“

Rukovale smo se. Poželela mi je sreću. Zahvalila sam joj se na pomoći i rekla da je u „Ma Džoli“ u Menejaku velika rasprodaja, i da ima stvari po njenoj meri. I to je bio kraj mog velikog terapeutskog iskustva.

Volela bih kad bih mogla da kažem da mi je vremenom, otkako se Tanja uselila sa svojim inventarom, zajedno sa njenim bolom i posterima, bilo lakše. U stvari nije bilo nikakvog poboljšanja. Tanjina veština ophođenja prema ljudima je kao kod biljaka. To je kao neka posebna vrsta gluvoće na samo određene tonove, samo što umesto da ne čuje muziku, ona je gluva za nijanse u raspoloženjima, za suptilnosti, za ublažene izraze, ćaskanje i nevine laži. Pitajte je kako joj ide, i dobićete potpuno i poduže objašnjenje njene najskorije krize u poslu ili zdravlju, kompletno sa pozivom da pogledate njen najnoviji hirurški ožiljak. Ako joj samo jednom kažete da vam se svidelo ono što je skuvala (a sam bog zna da bi to bila laž), ona će vas obasuti bezbrojnim receptima, a iza svakog će biti po jedna priča („moja majka je ovo kuvala za mene, sećam se, noću, nakon što je stigla kući iz bolnice...").

U isto vreme, neverovatno je mršava, sklona javnim napadima plača i jarosnim ispadima koji su se završavali tako što se ili zaključavala u moju bivšu spavaću sobu, ako smo kod kuće, ili se udaljavala žustrim koracima od nas, ako smo bile negde napolju. I stalno zuji oko moje majke na najdosadniji način koji se može zamisliti, i poput nekog zaljubljenog šteneta uvek poseže za njenom rukom, dodiruje joj kosu, trlja joj noge, ušuškava ćebe oko nje.

„Bolesno", izjavio je Džoš.

„Nezrelo", rekla je Lusi.

„Ne rezumem", rekla sam ja. „Lepo bi bilo da ti neko toliko ugađa nedelju dana... ali gde je tu izazov? Gde je uzbuđenje? I o

čemu one to razgovaraju?"

„Ni o čemu", rekla je Lusi. Sve troje smo stigli kući sa Hanuke, i tako smo sedeli unaokolo u dnevnoj sobi – pošto su gosti otišli kući a moja majka i Tanja otišle na spavanje – držeći poklone koje nam je Tanja isplela. Dobila sam šal duginih boja („Možeš da ga nosiš na Paradi ponosa", predložila mi je Tanja). Džoš je dobio rukavice na palac, takođe boje duge koja je bila ponos homoseksualaca, a Lusi je pripao čudan zavijutak od vunice koji je Tanja definisala kao muf. „To ti je za utopljavanje ruku", progunđala je, ali Lusi i ja smo se već uveliko smejale.

Nifkin, koji je dobio mali džemper duginih boja, spavao je u mom krilu sa jednim otvorenim okom, spreman da skoči u slučaju da se pojave pakosne mačke Gertruda i Elis.

Džoš je bio na kauču, prebirajući na gitari nešto što je zvučalo kao pesma iz Beverli Hilsa 90210.

„U stvari", rekla je Lusi, „one uopšte i ne razgovaraju."

„Pa, o čemu bi i razgovarale?", pitala sam. „Mislim, mama je obrazovana... proputovala je..."

„Tanja stavlja svoju ruku na mamina usta kad se prikazuje kviz", rekao je Džoš sumorno, i prešao na Seks i slatkiš na gitari.

„Fuj", rekla sam.

„Da", potvrdila je Lusi. „Kaže da joj je strašno kako mama ispaljuje odgovore."

„Verovatno se radi o tome da ni ona sama ne zna prave odgovore", rekao je Džoš.

„Znaš šta", rekla je Lusi, „to što se tiče lezbejstva je okej. Bilo bi u redu..."

„...samo da je u pitanju neka drugačija žena", završila sam, i sedela tu, zamišljajući adekvatniju ljubav između istog pola: recimo, neka šik profesorica filma sa Pensilvanijskog univerziteta, sa stalnim zaposlenjem i neobičnom frizurom i interesantnim nakitom od ćilibara, koja bi nas upoznala sa filmskim režiserima i vodila moju majku u Kan. Umesto toga, moja majka je spala na Tanju, koja nije bila ni načitana niti šik, čiji se kinematografski ukus kretao prema kasnijim radovima Džeri Brukhejmera, i koja nije imala ni jedan jedini komad nakita od ćilibara.

„Dakle, u čemu je stvar?”, pitala sam. „Gde tu leži privlačnost? Ona nije lepa...“

„To je istina”, rekla je Lusi, stresajući se dramatično.

„Ili pametna... ili zabavna... ili interesantna...”

Sedeli smo u tišini dok smo mozgali o tome u čemu bi mogla da bude njena privlačnost.

„Kladim se da ima jezik kao kit”, rekla je Lusi. Džoš je pravio zvuke izražavajući gađenje. Zakolutala sam očima, osećajući mučninu.

„Kao mravojed!”, uzviknula je Lusi.

„Lusi, prestani s tim!“, rekla sam. Nifkin se probudio i počeo da reži. „Osim toga, čak i da je u pitanju seks, i tu postoji neka granica."

„Kako možeš biti sigurna u to?“, rekla je Lusi.

„Veruj mi“, rekla sam. „Mami će i to dosaditi."

Sedeli smo jedan minut razmišljajući o tome.

„Čini mi se kao da joj više nije stalo dao nas", izbrbljao je Džoš.

„Stalo joj je", rekla sam. Ali nisam bila sigurna. Pre Tanje, moja majka je volela da zajedno sa nama radi neke stvari... kad smo svi bili na okupu. Mene je posećivala u Filadelfiji i Džoša u Njujorku. Kuvala je kad smo bili kod kuće, nazivala nas nekoliko puta nedeljno, bavila se književnim klubovima i išla u literarne grupe, imala široki krug prijatelja.

„Ono do čega joj je najviše stalo jeste Tanja", gorko je rekla Lusi.

A ja nisam imala protivargument za to. Naravno da nas je i dalje zvala... ali ne više tako često. Nije me posetila mesecima. Njeni dani (da ne pominjem njene noći) bili su ispunjeni Tanjom – zajedničke vožnje biciklom, čajanke na koje su išle, ritual ozdravljenja koji je trajao ceo vikend a na koji je Tanja vodila moju majku kao poklon u čast njihovog tromesečnog zabavljanja, gde su palile žalfiju i molile se boginji Meseca.

„To neće trajati", rekla sam, sa mnogo više ubeđenja no što sam to osećala. „To je samo zaluđivanje."

„Šta ako nije?", zahtevala je Lusi. „Šta ako je to prava ljubav?"

„Ne, nije", ponovo sam rekla. Ali u sebi sam pomišljala da možda ipak jeste. Da je to bilo to, i da smo se ovako zaglavili, da smo usedlani sa ovom groznom, nezgrapnom emotivnom olupinom od stvorenja za ceo život. Ili ostatka života naše majke. I nakon njene smrti...

„Pomisli na njen pogreb", udubila sam se u misli. „Bože. Već mogu da je čujem..." Spustila sam glas do Tanjinog krkljanja. „Vaša majka je želela da ja dobijem ovo“, rekla sam grubim glasom. „Ali Tanja“, rekla sam svojim glasom, „...ovo je moj auto!“

Džošova usta su se trzala naviše. Lusi se smejala. Ponovo sam se namrštila kao Tanja.

„Zna ona koliko mi je to značilo!“

Sada se Džoš kliberio. „Počni pesmu“, rekao je.

Odmahnula sam glavom.

„Hajde, Keni!“, molila me je moja sestra.

Pročistila sam grlo, i počela da recitujem Filipa Larkina. „Oni su te zajebali, tvoja majka i otac. Možda nisu hteli ali je tako ispalo."

„Oni te pune greškama koje su napravili.produžila je Lusi.

„I dodaju ti još nešto više, samo za tebe“, rekao je Džoš.

„Ali zauzvrat su ih zajebale budale u starim šeširima i kaputima. Koji su polovinu vremena provodili u sentimentalnostima a drugu polovinu jedno drugom u grlu.“

A onda smo svi zajedno, uglas, za poslednji refren – kojeg čak nisam mogla ni da zamislim a kamoli da predvidim: „Čovek prenosi svoju nevolju na drugog čoveka, to se širi kao plima. Izađi iz toga što pre i nemoj imati dece.“

Onda smo svi, na Lusin predlog, ustali – Nifkin takođe – i bacili naše ispletene stvari u kamin.

„Zbogom, Tanja!“, Lusi je intonirala.

„Vrati se heteroseksualnosti!“, Džoš se molio.

„Kao što je rečeno", ponavljala sam, i posmatrala kako gori ponosni muf.

Kad sam se vratila kući, parkirala sam svoj montibajk u garaži, do Tanjinog malog, zelenog automobila sa nalepnicom „Ženi je potreban muškarac kao što je ribi potreban bicikl" na zadnjem braniku, iz zamrzivača u garaži odvukla ogromnu ćurku u kuhinju i stavila je u sudoperu da se odmrzava. Brzo sam se istuširala i otišla u sobu čuvenu kao Nekad Bila Moja, gde sam privremeno bila smeštena otkako sam stigla. Između dve vožnje biciklom i dugotrajnih kupki i tuširanja, izvukla sam dovoljno ćebadi i posteljine iz ormana da bih Tanjin dušek pretrorila u troslojnu oazu. U podrumu sam otkopala i sanduk sa knjigama koji sam pretresala razgledajući hitove svog detinjstva: Mala kuća u Preriji, Fantomska kabina, hronike Namija, i Pet malih paprika i kako one rastu. Ja nazadujem, tužno sam pomislala. Još nekoliko dana i ja ću se praktično pretvoriti u embrion.

Sedela sam za Tanjinim stolom i proveravala svoj i-mejl. Hajde, hajde. Stara mašino, Ljuti („Tvoji komentari o CBS mreži za gledaoce koji vole da im se hrana prežvaće su odvratni!“). I jedna poruka od Meksi. „Ovde je preko 35C stepeni svakog dana“, pisala je. „Meni je vruće. Dosadno mi je. Pričaj mi o Danu zahvalnosti. Kakva ti je bila uloga?”

Sela sam da joj odgovorim. „Dan zahvalnosti je uvek u znaku proizvodnje u našoj kući“, napisala sam. „Počevši od mene i moje majke, i Tanje, i Džoša i Lusi. Tu su i prijateljice moje majke, i njihovi muževi i njihova deca, i svaka druga izgubljena duša koju Tanja dovuče kući. Moja majka pravi isušenu ćurku. Ne namemo isušenu, već zato što insistira da je pripremi na roštilju koji je na gas, a još uvek nije sasvim provalila koliko je vremena dovoljno da je peče, ali ne previše, da bi kožica ostala cela. Pire od slatkog krompira. Pire od običnog krompira. Neki zeleniš. Punjenje. Sos. „Krenberi“ sos iz konzerve." U stomaku mi se sve preokrenulo dok sam ovo kucala. Poslednjih nedelju dana uglavnom nisam osećala mučninu, ali pomisao na loše pečenu ćurku, na Tanjin grudvičast sos, i „krenberi“ koktel iz konzerve bila mi je dovoljna da se brže-bolje domognem keksa koji sam spakovala.

„Stvarna poenta nije u hrani“, produžila sam. „Lepő je videti se sa ljudima. Neke od njih poznajem još otkako sam bila mala

devojčica. Mama .založi vatru, kuća miriše na drva koja gore a mi se svi okupimo oko stola i kažemo po jednu stvar za koju smo zahvalni.”

„Šta ćeš ti reći?“, Meksi je odmah uzvratila pitanjem.

Uzdahnula sam, mrdajući nožnim prstima u debelim vunenim čarapama koje sam maznula iz Tanjine L. L. Bin skrovišta, i još više priljubila uz sebe debeli prekrivač koji sam uzela iz dnevne sobe. „Trenutno se ne osećam naročito zahvalnom”, otkucala sam joj svoj odgovor, „ali smisliću već nešto.“

XI

Dan zahvalnosti je osvanuo mrazovit, bleštavo osunčan. Mrzovoljno sam se podigla iz kreveta, još uvek zevajući u deset sati ujutru, i provela nekoliko sati grabuljajući lišće sa Džošom i Lusi dok je Nifkin motrio na nas i na mačke koje su se šetale unaokolo, oko trema.

U tri sata po podne sam se istuširala, fenirala kosu u nešto što bi trebalo da izgleda kao stilska frizura, i stavila karmin i maškaru. Uz to, obukla sam pantalone širokih nogavica od crnog somota i crni džemper od kašmira, nadajući se da će ukupan efekat biti dobar. Lusi i ja smo postavile sto, Džoš je skuvao i očistio račiće, a Tanja se muvala po kuhinji, praveći više buke nego što je pripremala hranu i često praveći pauzu za pušenje.

U pola pet počeli su da nam pristižu gosti. Prijateljica moje majke, Bet, došla je sa svojim mužem i tri visoka, plava sina, od kojih je najmlađi imao minđušu probodenu kroz hrskavicu između nozdrva, što mu je davalo izgled zbunjenog jevrejskog bika. Bet me je zagrlila i krenula da stavlja plehove sa predjelima u remu dok je Ben, onaj sa probušenim nosem, diskretno počeo da gricka slane lešnike Tanjinih mačaka. „Odlično izgledaš!”, rekla je Bet, kao što to uvek govori. To nije bilo čak ni blizu istine, ali mi je bik) drago da čujem tu sentimentalnost. „Sviđa mi se tvoja priča o Doninoj i Marinoj novoj predstavi. Ono kad si rekla kako

su pevale sa Li En Rajms i da si imala utisak kao da hoće da joj ispiju životnu energiju... ta je bilo smešno!”

„Hvala”, rekla sam. VóKm Bet. Budite sigurni da će ова uvek zapamtiti stihove „Moimonskih vampira”, one koji su se meni sviđali, čak i ako je usledilo tuce ljutitih poziva mom uredniku, i pregršt besnih pisama („Dragi isuviše oštri raporteru“ bio je početak jednog koje mi se posebno sviđalo), plus jedna iskrena poseta dve devetnaestogodišnje studentkinje Univerziteta Brigam Jang koji su bili u poseti Filadelfiji i obećale mi da će se moliti za mene.

Tanja je prinela činiju zelene boranije sa hrskavim konzerviranim lukom povrh a u sve to je umešala i „ketpel krem supu od pečuraka, potom je odmarširala u dnevnu sobu i potpalila vatru u kaminu. Cela kuća se ispunila slatkim mirisom dima od ogreva i pećene ćurke. Nifkin i Gertruda i Elis su postigli primirje i blaženo su se sklupčali ispred plamena, u nizu. Džoš je dodavao unaokolo račiće koje je pripremio. Lusi je izmešala „menhetn“ koktele – to je usavršila dok je neko vreme radila kao barmen nakon čega je usledilo igranje u toplesu a kasnije i šestonedeljni rad na vrućem telefonu.

„Izgledaš grozno“, zapazila je, dodajući mi piće. Sama Lusi je izgledala odlično, kao i uvek. Moja sestra je svega petnaest meseci mlađa od mene. Ljudi su nam govorili da izgledamo kao bliznakinje dok smo bile male. To više niko ne pominje. Lusi je tanka – oduvek je bila – a svoju valovitu kosu nosi kratko ošišanu, pa joj se malo zašiljene uši otkrivaju kad pokretom glave zabacuje kosu unazad. Ima pune, seksi usne i velike, braon Beti Bup oči a svetu se predstavlja kao zvezda za koju misli da bi trebalo da bude. Godinama je nisam videla bez pune šminke: usta ekspertski uokvirena i obojena, oči dramatično istaknute, jedan majušni cirkon joj povremeno blesne i trepne sa sredine jezika. Na Dan zahvalnosti je bila obučena u jako uske crne kožne pantalone, crne čizme sa visokom potpeticom, i roze set sa džemperom od šljokica. Izgledala je kao da je malopre izašla iz fotografske radnje, ili samo svratila na jedno brzo piće pre nego što s nekim drugim ode na mnogo svečanije praznično slavlje.

„Malo sam pod stresom”, rekla sam, zevajući, vraćajući joj piće i žaleći što nemam vremena za još jedan popodnevni san.

Moja majka je trčkarala oko stola sa istim onim karticama za oznaku mesta koje je koristila za vreme Pashe pre godinu dana. Znala sam da u toj gomili postoji jedna na kojoj je pisalo „Brus”, i nadala sam se, zbog sebe, da će je baciti umesto da precrta njegovo ime i stavi nečije drugo radi uštede.

Poslednji put kad sam bila ovde bila je zima. Džoš, Lusi, Brus i ja stajali smo na tremu, srkutali pivo koje nam Tanja nije dozvolila da držimo u frižideru. („Ja se oporavljam od bolesti!”, govorila je drhtavim glasom, držeći u ruci uvredljive flaše kao da su granate.) Onda smo izašli u šetnju oko bloka. Na pola puta nazad, počeo je da pada sneg, neočekivano. A Brus i ja smo još dugo stajali nakon što su svi ušli unutra, držeći se za ruke zatvorenih očiju a ustiju širom otvorenih, osećajući pahuljice kao male mokre poljupce po svojim obrazima.

Zatvorila sam oči zbog tog sećanja.

Lusi je zurila u mene. „Bože, Keni. Je li ti dobro?”

Treptanjem sam zaustavila suze. „Samo sam umorna.”

„Hm”, rekla je Lusi. „Pa, dodaću ti još nešto specijalno u tvoj pire krompir.”

Slegla sam ramenima, i čvrsto odlučila da zaobiđem pire u toku večere. Sledili smo tradiciju naše majke za Dan zahvalnosti, obilazeći sto i govoreći ono za šta smo zahvalni te godine. ‚Da sam zahvalna za to što sam pronašla toliko puno ljubavi”, krkljala je Tanja, dok smo Lusi, Džoš i ja začuđeno trepnuli a moja majka uzela Tanju za ruku.

„Ja sam zahvalna za to što mi je moja divna porodica na okupu”, rekla je moja majka. Oči su joj sijale. Tanja ju je poljubila u obraz. Džoš je zastenjao. Tanja mu je dobacila bezobrazan pogled.

‚Ja sam zahvalna...”, trebalo mi je malo vremena da razmislim. „Ja sam zahvalna za to što je Nifkin preživeo težak oblik gastroentritisa prošlog leta“, rekla sam konačno. Na pomen svog imena, Nifkin je stavio šapu na moje krilo i molećivo zacvileo. Dodala sam mu delić ćureće kožice.

„Keni!“, viknula je moja majka, „prestani sa hranjenjem tog psa!“

„Ja sam zahvalan što još uvek imam apetit pošto sam čuo kakve je probleme imao Nifkin“, rekao je Ben, koji je, osim minđušom u nosu, iritirao svoje roditelje ponoseći se majicom sa natpisum „Šta bi Isus uradio?”.

„Ja sam zahvalan Keni što nije Brusu dala nogu pre mog rođendana, pa sam tako došao do onih karata”, rekao je Džoš svojim dubokim, bezizražajnim baritonom, koji se lepo slagao sa njegovom metar i devedeset visokom, kost i koža građom, i kozjom bradicom koju je pustio otkad sam ga poslednji put videla.

„Hvala“, šapnuo mi je teatralno.

„Nema na čemu“, šapnutla sam i ja.

„A ja sam zahvalna”, zaključila je Lusi, „što ste svi ovde da biste čuli veliku novost!”

Moja majka i ja smo razmenile zabrinute poglede. Lusina poslednja velika uzbudljiva novost bio je plan – na svu sreću obustavljen – da se preseli u Uzbekistan sa tipom koga je upoznala u baru. „On je tamo advokat”, rekla je puna samopouzdanja, glatko prelazeći preko činjenice da je radio u „Pica kolibi” kao isporučilac po kućama. Pre toga bilo je reči o planovima za neku pekaru u Montseratu, gde je otišla u posetu prijatelju u medicinskoj školi. „Ovde nigde nema ni jedne jedine pekare!”, rekla je trijumfalno, i otišla toliko daleko da ispuni formulare za zajam manjim preduzećima dok iznenada nije proradio vulkan koji je dugo mirovao, celo ostrvo je bilo evakuisano, a Lusini snovi o pekari su se istopili u lavi.

„Koje su to novosti?”, pitala je moja majka, gledajući u Lusine sjajne oči.

„Dobila sam agenta!”, treptala je od uzbuđenja. „A on mi je obezbeđio foto snimanje!”

„Toples?”, pitao je Džoš suvo. Lusi je odmahnula glavom. „Ne, ne, završila sam sa svim tim. Ovo je legitimno. Radiću na reklamiranju gumenih rukavica.”

„Fetiš magazin?”, pitala sam. Nisam mogla da odolim.

Lusino lice je svenulo. „Zašto mi niko ne veruje?“, bunila se. Poznavajući moju porodicu, samo je bilo pitanje vremena pre nego što neko od nas i ovo ne lansira u katalog Lusinih promašaja – od škole do ljubavnih veza i poslova koje nikad nije zadržavala.

Nagnula sam se preko stola i uzela svoju sestru za ruku. Ona ju je brzo povukla. „Bez neophodnog dodirivanja!”, rekla je. „Šta je to s tobom, inače?”

„Žao mi je”, rekla sam. „Nismo ti davali šansu.” I onda sam čula glas. Ne božji glas, nažalost, već Brusov. ‚J)obro“, rekao je. „To je bilo dobro.“

Pogledala sam unaokolo, zatečena.

„Keni?”, rekla je moja majka.

„Čini mi se da sam čula nešto”, rekla sam. „Nije važno.”

I dok je Lusi torokala o svom agentu, o foto snimanju, i kako se obukla, izbegavajući sve vreme sve upornije pitanje moje majke o tome da li je plaćena za to ili kakav je već dogovor, ja sam jela ćurku i punjenje i lepljivi zeleni grašak, i razmišljala o onome što sam čula. Pomislila sam da iako više nikad neću videti Brusa, možda je moguće da zadržim jedan deo njega, ili onoga što smo nas dvoje imali zajedno, i da li bih mogla da budem otvorenog srca i ljubazna. Sudeći po svim njegovim predavanjima, za sve vreme njegovih didaktičkih i pokroviteljskih govora, znala sam da je u osnovi dobra osoba, a ja... pa, i ja sam takođe, ali možda mi je opravdanje to što sam zarađivala za život svojom drskošću.

Ali možda bih mogla da se promenim. A možda bi se i njemu to dopalo, a jednog dana možda bih mu se više svidela... pa me ponovo zavoli. Pod uslovom, naravno, da se više nikad ne sretnemo.

Ispod stola, Nifkin se trzao i režao na nešto što je sanjao. Moje oči su bile čiste, a glava mi je bila hladna i sređena. Nije to bilo kao da su se svi moji problemi raščistili – kao da je makar jedan od njih nestao – ali po prvi put otkako sam videla mali znak plus na TRT štapiću, učinilo mi se da bih mogla da se izborim s njima. Imala sam neki oslonac, sada, bez obzira na svoj budući izbor – mogla bih postati bolja osoba, pomislila sam. Bolja sestra, bolja

ćerka i bolji prijatelj.

„Keni?”, rekla je moja majka. „Da li si nešto rekla?”

Nisam. Ali tog trenutka mi se učinilo da sam osetila najblaži treptaj u svom stomaku. Možda je to zbog preobilne hrane, ili zbog sve te moje zabrinutosti, a znala sam da je isuviše rano da bih mogla da osetim bilo šta onog tipa. Ali ipak sam nešto osetila. Kao da mi neko maše. Neka ručica, pet raširenih prstiju kao morska zvezda, kako mašu kroz vodu. Zdravo i do viđenja.

Poslednjeg dana mog odmora povodom Dana zahvalnosti, pre nego što sam krenula nazad u grad, da pokupim delove svog života tamo gde sam ih ostavila, moja majka i ja smo otišle na plivanje. To mi je bilo prvi put da idem u jevrejski opštinski centar otkako sam čula da je to bilo mesto zavođenja moje majke. Posle toga, nikad se više nisam osećala onako kao ranije u sauni.

Ali nedostajalo mi je plivanje, shvatila sam, dok sam stajala u svlačionici i navlačila svoj kupaći. Nedostajao mi je miris hlora u nosu i stare jevrejske dame koje paradiraju kroz svlačionicu potpuno nage, bez imalo stida, i razmenjivale recepte i male savete za negovanje lepote dok su se oblačile. Osećaj kako me voda drži na površini, i način kako da zaboravim na sve osim na ritam disanja u toku plivanja.

Moja majka je plivala svakog jutra po jednu milju, krećući se polako kroz vodu sa nekom masivnom elegancijom.

Pratila sam je neko vreme a onda sam se lagano prebacila u jednu od onih praznih traka gde sam jedno vreme pravila lake zamahe sa strane, ne razmišljajući ni o čemu. Znam da je to luksuz koji neću moći još dugo sebi da priuštim. Ako mislim da se pobrinem o nekim stvarima (a to je bila fraza koju sam koristila u svojim mislima), to će morati da bude vrlo uskoro.

Okrenula sam se na leđa i razmišljala o tome šta sam osetila za vreme večere na Dan zahvalnosti. O toj ručici koja mi maše. Besmisleno, zaista. Ta stvarčica verovatno nije imala ručice, pa čak i da jeste sigurno nije njima mogla da maše.

Oduvek sam se zalagala za mogućnost abortiranja. Nikad

nisam gajila romantične ideje o trudnoći, one nameme ili nenameme. Nisam bila žena koja, videvši da joj se približava trideseti rođendan, počne da guguče na sve što vidi u kolicima sa sluzavom bradom. Imala sam nekoliko prijateljica koje su se udale i zasnovale svoje porodice, ali sam isto tako poznavala mnogo više onih u kasnim tridesetim i ranim tridesetim koje to nisu učinile. Ja nisarrt imala sluha za svoj biološki sat. Nisam patila od bebi zaraze.

Ponovo sam se okrenula i započela jedan lenji prsni zamah. Stvar je u tome što nikako nisam mogla da se otmem utisku da je to već nekako odlučeno za mene. Kao da je to sada već bilo van moje kontrole i da je na meni samo da mimo sedim i dopustim da se stvari same dalje odvijaju.

Ispustila sam jedan frustrirajući izdah u vodu, gledajući mehuriće kako se kovitlaju oko mene. Još uvek bih se mnogo bolje osećala kad bih mogla ponovo da čujem božji glas, da bih bila sigurna da postupam pravilno.

„Keni?“

Moja majka je plivala u traci pored moje. „Još dva zamaha", rekla je. Završile smo ih zajedno, prateći jedna drugu u udisajima, izdisajima i zamasima. Potom sam je pratila u svlačionicu.

„A sada“, počela je moja majka, „šta se to s tobom dešava?“

Pogledala sam je iznenađeno. „Sa mnom?“

„Oh, Keni. Ja sam ti majka. Poznajem te već dvadeset sedam godina.“

„Dvadeset osam“, ispravila sam je.

Žmirkala je na mene. „Jesam li ikad zaboravila tvoj rođendan?“

Slegla sam ramenima. „Mislim da si mi poslala čestitku.“

„Da li je to u pitanju?”, pitala me je majka. „Da nisi slučajno zabrinuta zato što stariš? Jesi li depresivna?” Ponovo sam slegla ramenima. Majka mi je zvučala još više zabrinuta.

„Da li dobijaš neku pomoć? Da li razgovaraš s nekim?” Frknula sam, zamišljajući kako bi jedna mala doktorka, koja se davila u svojoj odeći, bila beskorisna u situaciji kao što je ova. „Dakle, Brus je tvoj dečko”, započela bi, listajući svoj blokčić od

kojeg se nije odvajala.

„Bio“, ja bih je ispravila.

„Da li si pomislila... da ga daš na usvajanje?”

„Na abortus”, rekla bih.

„Ti si trudna”, rekla mi je majka.

Sela sam uspravno, donja vilica mi je pala. „Šta?“ „Keni. Ja sam ti majka. Majka prepoznaje takve stvari.” Zategla sam svoj peškir još više uz sebe i pitala se da li bi bilo isuviše naivno da se nadam da je ovo bila jedna od retkih stvari oko koje se ona i Tanja nisu već kladile.

„A i izgledaš baš onako kao što sam ja izgledala”, nastavila je. „Umorna sve vreme. Kad sam bila trudna sa tobom spavala sam po četrnaest sati dnevno.”

Nisam ništa rekla. Nisam znala šta da kažem. Znala sam da ću pre ili kasnije morati da krenem da nekome pričam o tome, ali mi reči još nisu bile spremne.

„Da li si razmišljala o imenima?”, pitala me je majka.

Ispustila sam prezriv, glasan smeh. „Nisam razmišljala ni o čemu“, rekla sam. „Nisam razmišljala o tome gde ću živeti, ili šta ću raditi...“

„Ali ipak ćeš...“ Glas joj je delikatno utihnuo.

„Čini se da je tako“, rekla sam. Eto. Glasno i jasno. Bilo je realno.

„Oh, Keni!“ Zvučala je – ako je to moguće – istovremeno i ushićeno i ranjenog srca. Ushićena, pretpostavljam, zato što će postati baka (za razliku od mene, moja majka je bila sklona tome da guguče za svakom bebom u kolicima). A bila je tužna jer to nije bila situacija koju bi jedna majka poželela svojoj ćerki.

Ali to je bila moja situacija. Sagledala sam je tada, tog časa, u svlačionici. To je ono što će se dogoditi – ja ću roditi to dete, bilo Brusa ili ne bilo Brusa, slomljenog srca ili ne. Imala sam osećaj da je to pravi izbor. Više od toga, činilo mi se da mi je to sudbina – pravac u kojem bi moj život trebalo da se odvija. Samo sam poželela da mi taj, ko god da je isplanirao moju sudbinu, pošalje bar jednu ili dve ideje kako da izdržavam sebe i svoje dete.

Moja majka je ustala i zagrlila me, što je bilo grozno, budući

da smo obe bile mokre a njen peškir takođe nije dostizao oko celog njenog tela. Ali šta se može. Bilo mi je prijatno da osetim nečije ruke oko sebe.

„Ne ljutiš se?“, pitala sam je.

„Ne, ne! Kako bih uopšte mogla da se ljutim?“

„Zato što... pa. Ovo nije način na koji sam želela...“, rekla sam, nakratko dopuštajući mom obrazu da počiva na njenom ramenu.

„Nikad nije“, rekla mi je. „Nikad nije onako kako se nadamo da će biti. Misliš da sam ja htela da rodim tebe i Lusi dole u Luizijani, miliőn milja daleko od moje porodice, sa onim groznim vojnim doktorima i bubašvabama velikim kao moj palac...“

„Ti si barem imala muža“, rekla sam. „I kuću... i plan...“

Moja majka me je tapkala po ramenu. „Za muževe i kuće je lako“, rekla je. „A što se tiče plana... smislićemo nešto.“

Nije postavila nagradno pitanje za šezdeset i četiri hiljade sve dok se nismo osušile i obukle i bile u kolima na putu do kuće.

„Pretpostavljam da je Brus otac“, rekla je.

Naslonila sam obraz na hladno staklo. „Tačno.“

„A vi nećete ponovo biti zajedno?”

„Ne. Bilo je...“ Kako bih uopšte mogla da objasnim svojoj majci šta se dogodilo?

„Ne, nema brige", rekla je, efikasno završavajući moj pokušaj da smislim neki odgovarajući blag izraz za saosećajan zajeb. Vozile smo se pored industrijskog parka i tezgi sa voćem i povrćem, preko planine, na putu do kuće. Sve mi je izgledalo poznato, jer sam prošla pored toga miliőn puta dok sam odrastala. Mama i ja smo obično išle na plivanje rano subotom ujutru, a onda smo je zajedno vozile kući, posmatrajući kako se usnuli grad budi, na putu do toplih kajzerica i sveže isceđenog soka od pomorandže i zajedno doručkovali, nas petoro.

Sada je sve izgledalo drugačije. Drveće je poraslo u visinu, kuće su izgledale pomalo oronulo. Bilo je nešto više semafora na nekoliko novih opasnih raskrsnica, nove kuće od svežeg drveta, i negovani travnjaci na ulicama koje nisu ni postojale onda kad sam

išla u srednju školu. Pa ipak, dobro sam se osećala, i udobno, što se ponovo vozim do svoje majke.

Mogla sam skoro da se pretvaram da je Tanja ostala u stanu svoje opsesivno-kompulzivne ovisne bivše devojke... i da nas moj tata nije sasvim ostavio... i da nisam u svojoj sadašnjoj situaciji.

„Hoćeš li reći to Brusu?", konačno je pitala.

„Ne znam. Mi sad zapravo i ne razgovaramo. A mislim... pa, sigurna sam da bi, ako bih mu i rekla, pokušao da me nagovori da ga ne zadržim, a ja ne želim da me neko na to nagovara." Zastala sam, razmišljajući o tome. „A zapravo mi se čini... mislim, da sam ja on, da sam ja u situaciji... to je veliki teret da ga nosi na duši. Da imamo jedno dete u svetu... "

„Da li ga ti želiš u svom životu?", pitala me je majka.

„Zapravo, nije problem u tome. On mi je veoma jasno stavio do znanja da me ne želi u njegovom. E, sada, da li bi poželeo da bude...", zamucala sam, u pokušaju da to prvi put izgovorim, „u životu našeg deteta..."

„Pa, ne zavisti to samo od njegove dobre volje. Moraće da plaća izdržavanje deteta."

„Uh", rekla sam, zamišljajući kako privodim Brusa na sud i opravdavam svoje postupke pred sudijom i porotnicima.

Ona je dalje nastavila da priča: o zajedničkim fondovima, o složenim interesima, i o nekoj televizijskoj emisliji koju je gledala: zaposlene majke postave skrivene video kamere da bi saznale kako im dadilje zapostavljaju decu dok gledaju (misli se na dadilje a ne na bebe, pretpostavljam) sapunske serije i telefoniraju u daleke zemlje kao što je Honduras. To me je podsetilo na Meksi, koja je brbljala o mojoj finansijskoj budućnosti.

„Okej", rekla sam mojoj majci. Osećala sam kako su mi mišići bili prijatno teški od plivanja, a očni kapci su počinjali da mi padaju. „Neću uzimati dadilje iz Hondurasa. Obećavam".

„Možda bi Lusi mogla malo da ti pomogne", rekla je, i bacila pogled na mene dok smo stajale na crvenom. „Bila si kod svog ginekologa, zar ne?"

„Ne još", rekla sam, i ponovo zevnula.

„Keni!” Nastavila je dalje da mi drži predavanje o ishrani, o vežbama u toku trudnoće, i to kako je čula da vitamin E u kapsulama može da spreči stvaranje strija. Pustila sam svoje oči da se zatvore, uljuljkana zvukom njenog glasa i okretanja točkova, i bila sam skoro zaspala kad smo skrenule na našu stazu do kuće. Morala je da me prodrma da bih se razbudila, nežno mi izgovarajući ime, govoreći mi da smo stigle kući.

Pravo je čudo što mi je dopustila da se vratim u Filadelfiju te noći. I kao što to redovno biva, odvezla sam se kući sa gepekom napunjenim sa pet kilograma Taperver ćurke i fila i pite, tek nakon što sam joj dala svečano obećanje da ću ujutru najpre zakazati pregled kod doktora, i da uskoro može da dođe da me poseti.

„Veži se u kolima", rekla je, dok sam pakovala Nifkina koji je protestovao u svojoj nosiljci.

„Uvek se vezujem u autu“, rekla sam.

„Zovi me čim saznaš datum kad bi trebalo da se porodiš."

„Zvaću te! Obećavam!"

„Okej", rekla je. Pružila je ruku i jagodicama prstiju prešla preko mog obraza. „Ponosna sam na tebe", rekla je. Htela sam da je pitam zbog čega. Šta to mogu da uradim a što je vredno da bi se bilo ko ponosio sa mnom? Ostati trudna sa momkom koji nije želeo više ništa da ima s tobom nije baš bila stvar za hvalisanje pred njenim književnim prijateljima, niti je to nešto što bih mogla da pošaljem da se objavi u Prinston elemni vikliju. Biti samohrana majka je možda malo popularnije kod filmskih zvezda, ali na osnovu onoga što sam videla kod razvedenih koleginica, ženama iz realnog života nije donosilo ništa drugo osim teškoća, a to naročito nije bilo za slavljenje ili ponos. No, ja je nisam pitala za objašnjenje. Jednostavno sam upalila auto i odvezla se niz stazu mašući joj dok nije nestala.

Kad sam se vratila u Filadelfiju, sve je izgledalo drugačije. Ili je možda bilo u pitanju to da sam ja sve videla drugačije. Primetila sam kako su konzerve „badvajzera“ preplavile kantu za otpatke ispred apartmana na drugom spratu dok sam se pela uza stepenice, i čula snimljeni glasan smeh publike u smešnoj sceni

neke komedije kako se širi ispod nečijih vrata. Vani, na ulici, oglasio se nečiji auto alarm, a mogla sam da čujem i lomljenje stakla negde u blizini. Prosto zvuci iz pozadine, stvari koje bih ranije jedva i primećivala, ali sam počela sve to da primećujem sada... kad sam postala odgovorna za još nekog.

Gore na trećem spratu, u mom apartmanu naslagao se tanak sloj prašine u toku pet dana mog odsustva, a i vazduh je bio ustajao. Nije bilo mesta za podizanje deteta, pomislila sam, otvarajući prozore, paleći sveću sa mirisom vanile, i pronalazeći metlu.

Nifkinu sam dala svežu hranu i vodu. Pomela sam podove. Sortirala svoj veš koji ću oprati sledećeg dana, ispraznila mašinu za sudove, odložila hranu u zamrzivač, potom isprala i obesila svoj kostim da se suši. Bila sam već na pola puta da napravim listu za kupovinu namirnica, sa dosta obranog mleka i jabuka i zdravih stvari za jelo, i tek onda sam shvatila da nisam proverila da li imam poruke na sekretarici, da vidim da me nije neko možda... pa, da vidim da me nije Brus... zvao. Nema šanse, znala sam, ali mislila sam bar ću mu dati pravo na malo sumnje.

A kad sam se uverila da nije zvao, bila sam tužna, ali to nije bila ona oštra, probadajuća, nervozno-mučna tuga koju sam osećala ranije, nimalo slična onoj poražavajućoj sigurnosti da ću umreti ako me ne bude voleo, a koju sam osećala one noći u Njujorku sa Meksi.

„On je mene voleo“, prošaputala sam uredno počišćenoj sobi. „On me je voleo, ali me više ne voli, a to nije kraj sveta.“

Nifkin je podigao svoju glavu sa kauča, radoznalo me pogledao, a potom pao nazad u san. Uzda sam svoju listu. „Jaja“, pisala sam. „Spanać. Šljive.”

XII

„Šta si!?“

Sagla sam glavu nad svojom late-kafom bez kofeina i sa

obranim mlekom i testiranom zemičkom. „Trudna. Sa detetom. Očekujem. U delikatnom stanju. Smotuljak u remi. Gost u stomaku.“

„U redu, u redu, shvatila sam.“ Samanta je zurila u mene, otvorenih punih usana, razrogačenih braon očiju, iako je bilo tek 7:30 ujutru. „Kako?“

„Na uobičajeni način“, polako sam rekla. Bile smo u kafeteriji „Ksando“, u komšiluku koja se uveče, posle šest, pretvara u bar. Biznismeni su pažljivo čitali svoje *Igzeminere,* užurbane mame sa kolicima gutale su svoju kafu. Bilo je to dobro mesto, čisto i blistavo. Ne od onih gde ima neprijatnih scena.

„Sa Brusom?“

„Dobro, možda i nije bilo baš na uobičajeni način. To se desilo odmah nakon smrti njegovog oca...“

Samanta je duboko i dugo uzdahnula.

„O, bože, Keni... šta sam ti govorila o seksu sa ožalošćenima?"

„Znam“, rekla sam. „To se jednostavno desilo."

Dopustila je sebi još jednom da uzdahne, potom posegla za svojim rokovnikom, odišući efikasnošću, iako je još uvek nosila cme helanke i majicu iz „Voli Vingsa“ na kojoj je pisalo „Mi ubijamo naše piliće". „Okej“, rekla je. „Da li si zvala kliniku?”

„Ne, zapravo”, rekla sam. „Zadržaću je.“

Oči su joj se širom otvorile. „Šta? Kako? Zašto?“

„Zašto da ne? Imam dvadeset osam godina, imam dovoljno novca...“

Samanta je odmahivala glavom. „Upropastićeš svoj život.“

Spustila sam svoju šolju kafe. „Kako to misliš?”

„Keni...” Gledala me je molećivo. „Samohrana majka... mislim, ionako je teško pronaći dobru priliku... znaš li ti kako će se to odraziti na tvoj društveni život?”

Zapravo, uopšte nisam o tome mnogo razmišljala. Sada kad sam svoj um okupirala mislima o nepovratnom gubitku Brusa, nisam čak ni počela da mislim o tome s kim ću možda završiti na kraju, niti da li će uopšte biti nekog drugog.

„Ne samo tvoj društveni život”, nastavila je Samanta, „ceo tvoj život. Da li si razmišljala o tome koliko će ti ovo sve promeniti u

životu?”

„Naravno da jesam”, rekla sam.

„Nema više odmora”, rekla je Samanta.

„O, ma hajde... ljudi vode bebe na odmore!”

„Hoćeš li moći to sebi da priuštiš? Mislim, pretpostavljam da ćeš raditi...”

„Da. Pola radnog vremena. Tako sam mislila. Bar u prvo vreme.”

„Dakle tvoj prihod će se smanjiti, a uz to ćeš trošiti novae na čuvanje deteta kad budeš bila na poslu. To će biti veliki udarac na tvoj životni standard, Keni. Veliki udarac.”

Pa, to je istina. Više neće biti trodnevnih vikenda u Majamiju samo zato što USAir ima jeftine letove a meni je potrebno malo sunca. Nema više vikenda u Kilingtonu u iznajmljenom bungalovu, gde sam skijala po ceo dan a Brus, koji nije skijao, pušio je travu u đakuziju i čekao na moj povratak. Nema više kožnih čizmica od dvesta dolara koje sam apsolutno morala da imam, niti će biti večera od sto, nema više popodneva u salopnu lepote od osamdeset dolara, gde bih plaćala nekoj devetnaestogodišnjakinji da mi depilira noge i sredi obrve.

„Pa, životi mnogih ljudi se promene“, rekla sam. „Dese se neke stvari koje ne planiraš. Ljudi se razbole... ili izgube svoje poslove...“

„Ali to su stvari koje su izvan njihove kontrole”, istakla je Samanta. „Dok je ovo situacija koju možeš kontrolisati.“ „Ja sam odlučila”, tiho sam rekla. Samanta je bila nepokolebljiva.

„Razmisli kako će to izgledati da sama podižeš dete, bez oca“, rekla je.

„Znam“, rekla sam joj, dižući svoju ruku pre nego što je mogla bilo šta da kaže. „Mislila sam o tome. Znam da nije sve idealno. To nije ono što sam želela, da sam mogla da biram...“

„Ali možeš da biraš”, rekla je Samanta. „Razmisli o svemu onome sa čim ćeš morati sama da se izboriš. Sva moguća odgovornost pašće na tvoja pleća. Da li si zaista spremna na to? I da li je fer imati bebu ako nisi sposobna da se s tim nosiš?”

„Ali pomisli na sve one žene koje to čine!“

„Šta, misliš na one majke koje primaju socijalnu pomoć? Tinejžerke?”

„Naravno! Na njih! Puno je žena koje imaju bebe, a bebini očevi nisu u bilizini, i one uspevaju.”

„Keni“, rekla je Samanta, „to i nije neki život. Živeti od prvog do prvog...“

„Imam nešto novca”, rekla sam zvučeći sumorno čak i sebi.

Samanta je srknula kafu. „Da ovde slučajno nije u pitanju Brus? Da nije u pitanju to da hoćeš da povratiš Brusa?” Spustila sam pogled na svoje preklopljene šake i zgužvanu salvetu između njih. „Ne“, rekla sam. „Mislim, pretpostavljam da tu ima malo i toga... već po utvrđenoj navici... ali nisam od onih koje su namemo zatrudnele da bi momka ponovo vezale za sebe."

Samanta je podigla obrve. „Čak ni podsvesno?”

Slegla sam ramenima. „Bože, nadam se da mi podsvest nije baš toliko zatucana!”

„Prosvetljenje nema baš nikakve veze s tim. Možda, negde duboko unutra, jedan deo tebe se nadao... ili se još uvek nada... da kad Brus to jednom sazna, da će ti se vratiti.” „Neću mu reći“, rekla sam.

„Kako možeš da mu ne kažeš?“, rekla je odlučno. „Zašto da ne?“, brzo sam uzvratila. „On je krenuo dalje, našao je neku drugu, ne želi ništa više sa mnom, ili u mom životu, pa zašto onda da mu govorim? Ne treba mi njegov novac, i neću nikakve ostatke pažnje za koje bi se osećao dužnim da mi ih pokloni...“

„Ali šta je sa bebom? Zar beba ne zaslužuje da ima tatu u svom životu?“

„Ma hajde, Samanta. Ovde je reč o Brusu. Onom velikom Brusu koji puši travu. Brusu sa konjskim repom i nalepnicom ‘Ozakonite je’ na zadnjem braniku....“

„On je dobar tip, Keni. Verovatno bi bio jako dobar otac.“

Zagrizla sam donju usnu. Ovo mi je bilo teško da priznam ili čak da pomislim, ali je to verovatno istina. Brus je godinama bio savetnik u kampu i deca su ga obožavala, sa repom ili bez njega, sa travom ili bez trave. Svaki put kad bih ga videla sa svojim rođacima ili svojim bivšim kamperima, oni bi se uvek takmičili

ko će prvi sesti do njega za vreme večere, ili igrati košarku s njim, ili da im pomogne oko domaćeg zadatka. Čak i onda kad je naš odnos bio u najlošijoj fazi, nikad nisam sumnjala da bi on bio divan otac.

Samanta je odmahivala glavom. „Ne znam, Keni. Jednostavno ne znam.“ Uputila mi je jedan dug, trezven pogled. „On će to saznati, pre ili kasnije, svesna si toga.“

„Kako? Mi ne poznajemo isti krug ljudi... on živi tako daleko...“

„O, pa saznaće već nekako. Odgledala sam dovoljno sapunica da to mogu da tvrdim. Naići ćeš već na njega na nekom mestu... čuće nešto o tebi... saznaće. Hoće.“

Slegla sam ramenima, pokušavajući da izgledam hrabro. „Ako otkrije da sam trudna to ne znači da moram da mu kažem da je dete njegovo. Neka misli da sam spavala sa još nekim.“ Zapravo, bila sam pogođena tugom zbog toga što Brus nikad neće imati povoda da to i pomisli. „Neka pomisli da sam bila u banci sperme. Poenta je, on ne mora da zna.“ Gledala sam Samantu. „A ti nemoj da mu to prenosiš."

„Keni, zar ne misliš da on ima pravo da zna? On će postati otac...“

„Ne, neće...“

„Pa, rodiće se dete koje je njegovo. Šta ako on želi da bude otac? Šta ako se bude sudio s tobom oko starateljstva?“

„Dobro, videla sam tu Cica-Micu, takođe...“

„Ozbiljna sam“, rekla je Samanta. „Znaš, on to može da učini.“

„Oh, daj molim te“, slegla sam ramenima, pokušavajući da izgledam manje zabrinuta nego što jesam. „Brus jedva može da se seti gde je ostavio papiriće za uvijanje trave. Šta bi on znao da učini sa jednom bebom?“

Samanta je slegla ramenima. „Ne znam. Možda ništa ne bi znao. Ili bi možda mislio da je detetu potreban.... znaš... muški uzor.“

„Pa, dozvoliću mu da bude malo u Tanjinom društvu", šalila sam se. Samanta se nije šalila. Izgledala je tako uzbuđena da sam imala potrebu da je zagrlim. „Biće sve okej“, rekla sam, trudeći se

da mi glas ostane bezbrižan i ubedljiv.

Samanta me je pogledala. „Nadam se“, tiho je rekla. „Zaista se nadam."

„Šta kažeš?“, pitala je Betsi, moja urednica. Svaka joj čast, povratila se mnogo brže od Samante.

„Trudna sam“, ponovila sam. Pomalo sam bila umorna od ponavaljnja istog o svom životu kao pokvarena ploča. „Sa detetom. Zaglavila. Smotuljak u remi...“

„Oh. Okej. Oh, moj...“ Betsi je virila iznad svojih debelih naočara u mene. „Čestitam?”, plašljivo je ponudila.

„Hvala“, rekla sam.

„Hoće li biti, hm, venčanja?“, pitala me je.

„Ne u nekoj bliskoj budućnosti, ne“, brzo sam rekla. „Hoće li to biti neki problem?”

„O, ne, ne! Naravno da neće! Mislim, naravno, ova novinska kuća nikad neće diskriminisati, ili slično...”

Odjednom sam se osećala veoma, veoma umornom. „Znam”, rekla sam. „I znam da će ljudima biti čudno...”

„Što im manje budeš objašnjavala, to bolje”, rekla je Betsi. Bile smo u sali za sastanke, iza zatvorenih vrata i spuštenih roletni, što je značilo da sam mogla da vidim svoje kolege samo od kolena naniže. Prepoznala sam Frenka, jednog od onih zabušanata koji su polako napredovali prema prostoriji sa poštom, koga je pratila Taniša, asistent fotografa, na visokim štiklama, krećući se u ritmu puža. Bila sam sigurna – da ukoliko bih mogla da vidim njihove cele figure – da su im se glave okretale u mom pravcu, u pokušaju da prokljuve zašto smo Betsi i ja ovde, da li sam u nekoj nevolji, i kakav je taj moj problem. Bila sam sigurna da će, kad najzad zastanu kod svog poštanskog sandučeta, naglo skrenuti udesno do stola dugogodišnje sekretarice celog odeljenja, Alise, kod koje se slivaju sve pikanterije i skandali. Do đavola, da je neko drugi sada ovde sa Betsi, ja bih radila isto što i oni. To je loša strana kad radiš sa ljudima koji zarađuju za život tako što bockaju, vrebaju i istražuju druge. Ne ostane vam mnogo toga što biste mogli da sakrijete od svog privatnog života.

„Da sam ja na tvom mestu ne bih nikom ništa govorila”, rekla

je Betsi. Bila je to dovitljiva žena, u svojim četrdesetim godinama, guste, plave valovite kose, koja je preživela seksizam, previranja u vrhu direkcije, smanjivanje budžeta i pola tuceta drugih glavnih urednika, koji su svi bili muškarci, a svi sa ličnom vizijom šta bi *Igzeminer* trebalo da bude. Ona je bila pravi borac, i moj mentor u listu, i verovala sam da će mi uvek dati dobar savet.

„Pa, pre ili kasnije moraću nešto da im kažem...“

„Što kasnije to bolje“, rekla je. „Ali za sada, ja ne bih ništa govorila.” Pogledala me je, ne baš ljubazno. „Teško je, znaš“, rekla je.

„Znam“, rekla sam.

„Da li ćeš imati neku... pomoć?“

„Misliš, da li će Brus da mi dođe na belom konji i oženi me? Verovatno neće. Ali moja mama i Tanja će mi pomoći... a možda i moja sestra, takođe.“

Betsi je došla pripremljena. Izvadila je primerak sindikalnog ugovora iz svoje aktovke, zatim sveščiću i digitron. „Hajde da vidimo šta možemo da učinimo za tebe.“

Ono do čega je došla bilo je i više nego fer – šest nedelja plaćenih slobodnih dana, i ako to budem htela, još dodatnih šest nedelja neplaćenog odsustva. Onda bih morala da počnem da radim makar tri dana nedeljno kako ne bih izgubila pravo na zdravstvenu zaštitu, ali Betsi je rekla da bi pristala da radim jedan od tih dana od kuće, samo pod uslovom da budemo u vezi. Otkucala je moju novu platu na digitronu. Uf. Gore nego što sam mislila da će biti... ali ipak može da se preživi. Tako sam se barem nadala. Koliko bi koštalo obdanište? A odeća za bebu... a nameštaj... a hrana? Videla sam svoje brižljivo održavano gnezdo – ono koje sam sagradila, imajući u vidu da će mi zatrebati da platim venčanje, ili možda kuću – kako se smanjuje i od njega ne ostaje ništa.

„Naći ćemo rešenje“, rekla mi je Betsi. „Ne brini.“ Skupila je svoje papire i uzdahnula. „Makar nemoj da brineš više od onoga koliko moraš. I reci mi ako nekako mogu da ti pomognem.”

„Osam nedelja“, rekao je moj ginekolog, melodičnim, čistim

britanskim naglaskom. „Ili možda devet.“

„Osam“, jedva sam izustila. Teško je biti izražajan kad ležiš na leđima, raširenih nogu, sa petama u određenim ležištima.

Gita Patel – barem je to pisalo na pločici zakačenoj na njenom mantilu – spustila je svoje instrumente i lako se okrenula na svojoj pokretnoj stolici da bi me pogledala u lice, dok sam se ja s teškoćom podizala u sedeći položaj. Bila je, otprilike, mojih godina, pretpostavljam, sa sjajnom crnom kosom skupljenom u niskoj punđi. Ona nije bila jedna od onih koje se obično mogu videti na HMO-prezentaciji u lekarskim ordinacijama, koja je locirana za nivo niže od one u ulici Delanci, ali ona je imala slobodan termin za pregled, a zahvaljujući mojoj majci, koja je neprestano naglas pevala „Jesi li išla kod doktora”, odlučila sam da to više ne odlažem. Za sada, pomislila sam, sve je kako valja. Doktorka Patel je imala nežne ruke i prijatan pristup.

„Osećate se dobro?”, pitala me je.

„Odlično. Samo sam malo umorna. Ovaj, zapravo, veoma umoma.“

„Nemate mučninu?” Svideo mi se čak i način na koji je rekla „mučnina”.

„Ne za poslednjih nekoliko dana.“

„Vrlo dobro. Hajde da malo razmotrimo vaše planove.” Malo je nagnula glavu prema čekaonici. Divila sam se diskreciji njenih pokreta čak i dok sam odmahivala glavom.

„Ne. Ja sam sama.”

„Vrlo dobro”, ponovo je rekla, i pružila mi neke sjajne brošure. Moje HMO ime je bilo ispisano ukrasnim slovima na vrhu. „Mali izdanak”, pisalo je u naslovu. Fuj. „Pomoć našim članovima koji započinju jedno od najuzbudljivijih putovanja u njihovom životu!” Dvaput fuj.

„A sada, ovako. Viđaćemo se svakog meseca narednih pet meseci, potom svake dve nedelje do osmog meseca, a zatim svake nedelje do porođaja.” Okretala je neke stranice na kalendaru. „Dajem vam termin za porođaj oko 15. juna... s tim što se podrazumeva da bebe dolaze na svet kad im se prohte.

Izašla sam sa tašnom u kojoj su zveckale teglice sa vitaminima

i folnom kiselinom, vrtelo mi se u glavi od čitave liste stvari koje ne smem da jedem i stvari koje treba da kupim, i poziva koje treba da obavim. Od formulára koje treba da popunim, časova lakšeg porođaja na koje treba da se prijavim, i zapisivanja činjenica u vezi sa epiziotomijom, koju u sadašnjem stanju nisam bila sposobna čak ni da pogledam. Bio je decembar i konačno je zahladnelo. Oštar vetar je valjao suvo lišće i nanosio ga na ćoškove dok sam hodala u svojoj tankoj jakni koja je čvrsto bila priljubljena uz mene. Mogla sam da osetim miris snega u vazduhu. Bila sam umorna do kostiju, a u glavi mi se sve vrtelo, ali trebalo je da svratim na još jedno mesto.

Čas za debele se upravo završio kad sam stigla. Zatekla sam svoje koleginice i doktora K., veoma uzbuđene u kancelariji Odeljenja za izučavanje težine i poremećaje ishrane, kako srećno ćaskaju, uvijeni u džempere i zimsku odeću koji su izgledali kao da su prvi put obučeni te godine.

„Keni!“ Doktor K. mi je mahnuo i prišao. Nosio je kaki pantalone, teksas košulju i kravatu. Jednom da ga vidim bez belog mantila. „Kako ste?“

„O, okej“, rekla sam. „Žao mi je što nisam došla na čas. Mislila sam da svratim ranije...“

„Hajdemo do moje kancelarije”, rekao je.

Otišli smo. On je seo za svoj sto, ja sam se smestila na stolicu preko puta, shvativši tek kad sam sela da sam potpuno iscrpljena.

„Drago mi je što vas vidim”, ponovio je i gledao s iščekivanjem.

Duboko sam uzdahnula. Obavi sve ovo, rekla sam sebi. Završi sve to, pa ćeš moći da ideš kući i da spavaš.

„Ja ću, hm... ostati trudna. Tako da ću odustati od programa", rekla sam mu. On je klimnuo glavom, kao da je to bilo nešto što je očekivao da čuje.

„Pobrinuću se da vam Odeljenje pošalje ček“, rekao je. „A sledeće jeseni započinjem nove studije, ako još uvek budete zainteresovani.“

„Mislim da neću imati puno slobodnog vremena”, rekla sam.

On je klimnuo glavom. „Pa, nedostajaćete nam na časovima. Vi zaista sa sobom nosite nešto posebno.“

„Oh, vi to samo tako kažete.

„Ne, nije tako. Ona imitacija ženske debele ćelije koju ste uradili pre dve nedelje... zaista bi trebalo da mislite kako to da odbranite.”

Uzdahnula sam. „Odbraniti je teško. A ja imam... mnogo toga na šta mislim u ovom trenutku.”

Doktor K. je posegao za sveskom i olovkom. „Znate šta, zapravo mislim da bi trebalo da imamo neku vrstu radne grupe koja će se baviti ishranom budućih majki”, rekao je, razgrćući knjige i papire u potrazi za svojim telefonskim imenikom. „Mislim, pošto ste već platili, možda biste nešto mogli i da zaradite... ili, naravno, ako samo želite da vam se vrati ono što ste uplatili, to sigurno možemo da uradimo...

Bio je tako fin. Zašto je on tako dobar prema meni? „Ne, to je u redu. Samo sam htela da kažem da ću se ispisati, i da mi je žao...”

Duboko sam uzdahnula gledajući kako me tako prijazno posmatra preko puta stola. A onda sam ponovo počela da plačem. Šta je to bilo u toj sobi, u tom čoveku, da svaki put kad sednem preko puta njega završim u suzama?

Dodao mi je maramice. „Jeste dobro?”

„Dobro sam. Dobro mi je. Biću u redu... žao mi je...”

A onda sam se zaplakala tako jako da nisam mogla ni da govorim. „Žao mi je”, ponovila sam. „Mislim da je u pitanju to što se u prva tri meseca trudnice zaplaču za sitnicu." Lupkala sam svoju tašnu. „Imam listu ovde negde... stvari koje bi trebalo da uzimam, stvari koje bi trebalo da osećam..."

On se pružio preko mene, skidajući beli laboratorijski mantil sa čiviluka.

„Ustanite", rekao je. Ustala sam, a on mi je ogmuo mantil oko ramena. „Hoću nešto da vam pokažem", rekao je. „Pođite sa mnom."

Vodio me je do lifta, onda niz hodnik, kroz vrata na kojima je

pisalo „Samo za zaposlene" i „Zabranjen ulaz", kroz još jedna vrata sa oznakom „Samo u slučaju opasnosti! Oglasiće se alarm!" ali alarm se nije uključio kad je gurnuo i otvorio vrata. Odjednom smo se našli napolju, na krovu, sa gradom razlivenim ispod naših nogu.

Mogla sam da vidim gradsku skupštinu. Praktično sam bila na istoj ravni sa statuom Bilija Pena na vrhu. Tu je bila i PECO zgrada, obasjana bleštavim svetlom... soliteri blizanci i Trg slobode, sjajno srebro... majušni automobili, kako dole mile beskrajnim ulicama. Redovi božičnih svetiljki i neonskih venaca duž Trgovačke ulice do obale mora. Klizalište Plavi krst, sa sitnim klizačima koji lagano kruže. A zatim reka Delaver i Kemden. Nju Džerzi. Brus. Sve mi je to izgledalo veoma, veoma daleko.

„Šta kažete na ovo?", doktor K. me je pitao. Učinilo mi se kao da sam poskočila kad mi se konačno obratio. Na trenutak sam zaboravila na njega... na sve. Bila sam pod dubokim utiskom te panorame.

„Nikad ranije nisam ovako posmatrala grad", rekla sam mu. „Zadivljujuće je."

Naslonio se na vrata i nasmejao. „Mislim da je kiríja pozamašna u jednom od onih Ritenhaus skver solitera koji pružaju ovakav pogled", rekao je.

Ponovo sam se okrenula prema reci, osećajući kako mi hladan vetar duva po obrazima. Vazduh je bio ukusan. Celoga dana – ili bar otkako mi je dr Patel dala brošuru sa listom uobičajenih žalbi u prvom tromesečju – primetila sam da sve mogu da omirišem, i da mi je od većine stvari koje sam mirisala bilo muka. Izduvni gasovi automobila... talas mirisa kučeće hrane iz kante za đubre... benzin... čak i stvari koje su mi inače f ričinjavale zadovoljstvo, kao što je miris kafe nošen promajom iz Starbuksa u Saut Stritu koji sam doživela deset puta jače. Ali ovde gore, vazduh nije imao nikakvih mirisa, kao da je posebno bio prečišćen samo za mene. Pa, za mene i bilo koje bogataše koji žive na zadnjim spratovima sa balkonima, i koji su imali sreće da im je omogućen slobodan izlaz.

„Da li se bolje osećate?“, pitao me je doktor K.

„Da.“

Seo je, prekrstio noge, i pokretom ruke me pozvao da mu se pridružim. Bila sam dovoljno pažljiva da ne sednem na njegov beli mantil.

„Da li imate potrebu da pričate o tome?”

Brzo sam ga pogledala sa strane. „Da li želite da me slušate?“

Izgledao je postiđen. „Nisam mislio da vas prisiljavam... znam da me se to ne tiče...“

„O, ne, nije to u pitanju. Samo ne želim da vam dosađujem.“ Uzdahnula sam. „To je najstarija priča na svetu, pretpostavljam. Devojka upoznaje momka, devojka zavoli momka, devojka šutne momka iz razloga koji joj još uvek nisu jasni, otac tog momka umire, devojka odlazi i pokušava da ga uteši, devojka ostaje trudna i sama."

„Ah“, rekao je pažljivo.

Prevmula sam oči na to. „Šta, mislili ste da je u pitanju neko drugi?“

On nije ništa odgovorio, ali na odsjaju uličnog svetla odozdo, činilo mi se da je bio posramljen. Pomerala sam se u sedećem položaju ukrug dok nisam sela preko puta njega, licem u lice.

„Ma, stvarno. Mislite da sam imala nekog drugog tako brzo?“, napadala sam ga.

„Možda sam i pomislio... pa, čini mi se da uopšte nisam ni pomislio na to.“

„Pa, verujte mi, trebalo bi mnogo više od nekoliko meseci pre nego što upoznam nekoga kome se sviđam, a ko bi me poželeo nagu, i pre nego što se osećam dovoljno sigurno.“ Ponovo sam ga pogledala sa strane. Šta ako on misli da flertujem s njim? „Ovo je samo za vašu informaciju”, dodala sam tiho.

„To neće ući u vaš dosije“, rekao je sumorno. Izgledao je tako ozbiljno, da sam morala da se nasmejem.

„Recite mi, kako ljudi znaju da li se šalite? Zato što uvek nekako zvučite isto.“

„Kako? Zaluđeno?“ Dugo se zadržao na izgovaranju reči zaluđeno, zbog čega je, naravno, izgledao... malo zaluđeno.

„Ne baš. Samo ste ozbiljni sve vreme.”

„Pa, nisam takav.” Zapravo je izgledao kao da je malo uvređen. „U stvari, ja imam veoma istančan smisao za humor.”

„Što ja nekako uvek uspevam da ne primetim”, zadirkivala sam ga.

„Pa, s obzirom da smo toliko puta razgovarali, a da, pri tom, imate neke ekstravagantne životne krize, nisam se ponašao baš najzabavnije.”

Sada je zaista zvučao uvređen.

„Shvatila sam”, rekla sam. „Sigurna sam da ste veoma zabavni.”

Pogledao me je sumnjičavo, namrštenih gustih obrva. „Kako znate?”

„Zato što ste rekli da ste takvi. Ljudi koji su smešni, svesni su toga da su smešni. Ljudi koji nisu smešni reći će, 'Moji prijatelji mi kažu da imam smisla za humor.’ Ili 'Moja majka kaže da imam odličan smisao za humor.’ To je onda kad znaš da si u neprilici.”

„Oh“, rekao je. „Dakle, ako vas neko zamoli da opišete sebe, vi biste rekli da ste smešni?“

„Ne“, uzdahnula sam, odvrativši pogled prema noćnom nebu. „U ovom trenutku rekla bih za sebe da sam sjebana.“

Sedeli smo jedan minut u tišini.

„Da li ste razmišljali o tome šta ćete raditi?", konačno me je pitao. „Ne morate govoriti o tome ako ne želite...“

„Ne, ne, ne smeta mi. Samo sam shvatila dve stvari, zaista. Znam da ću zadržati dete, iako to možda nije najpraktičnija stvar, i znam da ću imati mnogo manje vremena kad beba stigne. Oh, znam da ću morati da počnem sa traženjem novog stana, i da vidim da li će mi sestra pomagati oko porođaja."

Izloženo na taj način nije mi izgledalo ništa naročito, kao kad izgubiš partiju karata.

„Šta je sa Brusom?”, pitao je.

„To je ono što još nisam rešila“, rekla sam. „Nedeljama se nismo čuli, a on izlazi sa nekom drugom.“

„Ozbiljno?”

„Ozbiljno toliko da je to morao i da mi kaže. A i da piše o tome.”

Doktor je razmišljao. „Pa, to možda ništa ne mora da znači. Možda mu je to samo način da vas povrati... ili da vas učini ljubomornom.”

„Da, pa, to mu uspeva.”

„Ali beba... pa, to menja mnogo toga.”

„Oh, i vi ste pročitalio onu brošuru?”, privukla sam svoja kolena do grudi. „Nakon našeg raskida... nakon smrti njegovog oca, kad sam se osećala tako jadno, htela sam da ga povratim, a svi moji prijatelji su mi govorili, 'Raskinula si s njim i mora da si to učinila s razlogom.’ A ja znam da je to istina. Mislim da i jesam znala, duboko u sebi, da verovatno nismo, znate na šta mislim, stvoreni da ostatak života proživimo zajedno. A to je verovatno bila moja krivica... mislim, razradila sam čitavu teoriju o mom ocu, o mojim roditeljima, i tome zašto ne verujem u ljubav. Stoga mislim da možda čak i da je bio savršen... ili nesavršen ali taman na mom nivou... da to možda ne bih bila u stanju da vidim, ili bih pokušala sebe da odgovorim od toga. Ili štošta slično.”

„Ili on možda nije pravi momak za vas. U medicini su nas uvek učili da onda kad čuješ topot kopita..."

„...ne okreći se da tražiš zebru."

Iscerio se na mene. „Oni su vas i to učili u medicinskoj školi?"

Odmahnula sam glavom. „Ne. Moj otac je bio doktor. On je imao običaj da to ponavlja. Ali ja ne znam. Mislim da bi ovo zapravo mogla biti zebra. Mislim, znam koliko mi nedostaje, i kako sam se užasno osećala kad sam saznala da je našao drugu, i mislim da sam tada odlepila... da je u stvari on trebalo da bude ljubav mog života, moj muž." Progutala sam veliku knedlu, grlo mi se zatvaralo oko tih reči. „Ali sada..."

„Šta sada?"

„Nedostaje mi sve vreme." Odmahnula sam glavom, gadeći se nad sopstvenom slabošću. „Čini mi se kao da me neko goni ili slično. A ja nemam kad da budem proganjana. Potrebno mi je da razmišljam o sebi, i o bebi, i kako da planiram i da se pripremim."

Pogledala sam ga. Skinuo je naočare i netremice gledao.

„Mogu li da vas pitam nešto?"

Klimnuo je glavom.

„Potrebno mi je viđenje sa muškog stanovišta. Da li imate dece?"

„Ne, koliko... mislim, ne."

„Vidite, hteli ste reći ’koliko znam’, zar ne?"

„Da ali sam se zaustavio", rekao je. „Pa, skoro."

„Okej. Nemate dece. Kako biste se osećali, da ste bili s nekom ženom i s njom raskinuli, a ona vam kasnije rekla, ’Znaš šta? Ja ću roditi bebu!’ Da li biste uopšte želeli da to čujete?"

„Da se to meni dešava”, rekao je pažljivo. „Pa, da. Da sam ja u pitanju ja bih hteo to da znam. Hteo bih da budem deo života tog deteta.“

„Čak i da niste više u vezi sa njegovom majkom?“

„Mislim da deca zaslužuju da imaju oba roditelja oko sebe, i da im pripadaju, čak i ako roditelji žive odvojeno. Već je samo po sebi teško odrasti u ovakvom svetu kakav jeste. Mislim da je deci potrebna što je moguće veća pomoć.“

To, naravno, nije bilo ono što sam želela da čujem. Ono što sam želela da čujem bilo je, *Možeš ti to, Keni! Možeš ti to i sama!* Ako ću živeti odvojeno od Brusa – a već je bilo opipljivih dokaza da će tako i biti – htela sam svaku moguću potvrdu da je biti samohrani roditelj nešto dobro i pravilno. „Dakle, vi mislite da bi trebalo da mu kažem.“

„Da sam ja u pitanju”, rekao je pažljivo, „hteo bih da mi se to kaže. I bez obzira šta radite, ili šta želite, još uvek sve konačno zavisi od vas. Šta bi moglo u najgorem slučaju da vam se desi?“

„On i njegova majka mogli bi da me tuže za starateljstvo i pokušaju da dobiju bebu za sebe?”

„Da li je to bilo u Oprinoj emisiji?”, pitao je.

„Cica-Mica”, rekla sam. Postajalo mi je hladno. Privukla sam beli mantil još čvršće uza se.

„Znate li na koga me podsećate?“, pitao me je.

„Ako kažete na Dženien Garofalo, skočiću”, upozorila sam ga. „Oduvek su mi govorili ’Dženien Garofalo’.”

„Ne”, rekao je.

„Na vašu majku?“, pitala sam.

„Ne na moju majku.”

„Onog tipa kod Džeri Springera koji je bio toliko debeo da su bolničari morali da iseku rupu na njegovoj kući da bi ga izvadili odatle?”

Smejao se mada je pokušavao da bude ozbiljan. „Uozbiljite se!”, opomenuo me je.

„Dobro. Onda na koga?”

„Na moju sestru“?

„Oh.“ Razmišljala sam o tome nekoliko minuta. „Je li ona...“, a onda nisam znala kako to da sročim. Da li je debela? Da li je smešna? Da li ju je sjebao neki njen bivši dečko?”

„Ličila je malo na vas“, rekao je. Ispružio je ruku, njegovi prsti su skoro dodirivali moje lice. „Imala je ovakve obraze, i osmeh isti kao vaš.“

Pitala sam ga prvu stvar koje sam mogla da se setim. „Da li je bila starija ili mlađa.“

„Bila je starija”, rekao je, zadržavši pogled ispred sebe. „Umrla je kad mi je bilo devet godina.”

„Oh.”

„Puno mojih pacijenata hoće da znaju, kad me upoznaju, zašto sam ušao u ovu disciplinu medicine. Mislim, nema očigledne veze. Ja nisam žena, nikad nisam imao problema sa težinom...”

„Oh, naravno. To ubija u pojam.” rekla sam. „Dakle vaša sestra je bila... teška?”

„Ne, ne baš. Ali ju je to izluđivalo.” Mogla sam da vidim njegovo lice sa strane dok še smejao. „Stalno je bila na tim dijetama... tvrdo kuvana jaja jedne nedelje, sledeće samo lubenica.”

„Da li je imala... nekih poremećaja u ishrani?”

„Ne. Samo je razvila neurozu u vezi sa hranom. Doživela je saobraćajnu nesreću... tako je i umrla. Sećam se da su mi roditelji bili u bolnici, a meni niko dugo vremena nije hteo da kaže šta se dešava. Konačno, moja tetka, sestra moje majke, došla je u moju sobu i rekla da je Keti u raju, i da ne treba da budem tužan, jer je raj divno mesto kuda ideš da obaviš sve svoje omiljene stvari. Nekad sam mislio da je raj mesto puno grickalica i sladoleda i

slanine i vafli... svih onih stvari koje je Keti želela da jede, a nikad to sebi nije dozvoljavala.” Okrenuo je lice i gledao pravo u mene. „Zvuči blesavo, zar ne?”

„Ne. Ne, zapravo, tako nekako i ja zamišljam raj.“ Osećala sam se užasno istog časa kad sam to izgovorila. Šta ako je pomislio da ismejavam njegovu sirotu mrtvu sestru?

„Vi ste Jevrejka, zar ne?“

„Da.“

„I ja sam, takođe. Mislim, napola. Moj otac je bio. Ali nismo ni približno tako vaspitavani.“ Pogledao me je znatiželjno. „Da li Jevreji veruju u raj?“

„Ne... ne tehnički.“ Prebirala sam u glavi svoje časove u hebrejskoj školi. „Stvar je u tome da kad umrete, onda prosto... to je kao da zaspite, mislim. Ne postoji zapravo prava ideja o životu nakon smrti. Samo san. A onda dolazi Mesija i svi ustaju da bi ponovo živeli.“

„Žive ponovo u telima koja su imali u prethodnom životu?“

„Ne znam. Lično sam se založila za onaj Hajdi Klum.“ On se malo nasmejao.

„Da li biste...“ Okrenuo se da bi me gledao u lice. „Vama je hladno.“

Malo sam se tresla. „Ne, dobro mi je.“

„Žao mi je“, rekao je.

„Ne, sve je u redu! Ja zapravo volim da slušam o drugim ljudima... o njihovim životima.” Skoro da sam rekla o njihovim ‘problemima’, ali sam se na vreme zaustavila. „To je bilo dobro.”

On je već bio na nogama i dobra tri koraka ispred mene, skoro pred vratima. „Treba da vas uvedem unutra”, promrmljao je. Držao je vrata otvorena. Zakoračila sam na stepenice, ali nisam krenula dole, tako da je, kad je zatvorio vrata, stajao vrlo blizu mene.

„Hteli ste nešto da me pitate”, rekla sam. „Recite, šta je to.”

Sada je bio red na njega da bude zbunjen. „Ja... pa... uh, časovi ishrane trudnica, mislim. Hteo sam da vas pitam da li dolazi u obzir da se upišete na neki od njih.”

Znala sam da to nije ono što je hteo da me pita. Čak sam imala

neki osećaj da je u pitanju nešto sasvim drugo. Ali ništa nisam rekla. Možda je samo imao kratku, brzu pomisao da me pita... nešto... jer je govorio o svojoj sestri i osećao se ranjivim. Ili mu je možda bilo žao mene. Ili možda uopšte nisam bila u pravu. Nakon debakla sa Štivom, a sada sa Brusom, više nisam mogla da se oslonim na svoje instinkte.

„Kad se sastaju?”, pitala sam.

„Proveriću“, rekao je, a ja sam krenula za njim niza stepenice.

Nakon dosta premišljanja i pisanja oko desetak grubih verzija, sastavila sam i poslala Brusu sledeći i-mejl:

Brus,

Nema načina da se ovo uvije u slatki paketić, stoga ću ti ovo jednostavno saopštiti, trudna sam. To se dogodilo kad smo poslednji put bili zajedno, a ja sam odlučila da zadržim bebu. Termin mi je 15. juni.

To je moja odluka, i ja sam je pažljivo donela. Želela sam da ti to javim jer hoću da sam odlučiš do koje mere ćeš se uključiti u život ovog deteta.

Neću ti reći šta da radiš, ili te pitati za bilo šta. Napravila sam svoje izbore, a i ti ćeš morati svoje. Ako budeš želeo da provedeš neko vreme sa bebom, trudiću se najbolje što mogu da ti to i omogućim. Ako ne, razumeću.

Žao mi je što se ovo desilo. Znam da to nije ono što ti je trenutno potrebno u životu. Ali sam odlučila da je ovo nešto što zaslužuješ da znaš, tako da možeš da napraviš izbore za koje misliš da su pravi. Jedino što tražim od tebe jeste da, molim te, o ovome ne pišeš u novinama. Nije me briga ako pišeš o meni, ali sada je u pitanju još neko.

Čuvaj se,

Keni

Htela sam da napišem još puno toga, kao to da još uvek bolujem za njim. Da još uvek sanjarim o tome kako mi se vraća, kako živimo zajedno: ja, Brus i beba. Da sam često bila uplašena,

i besna na njega kad nisam bila uplašena, ili toliko rastrojena ljubavlju i čežnjom, da sam se prosto plašila da dopustim sebi da čak i pomislim na njegovo ime, iz straha šta ću da učinim, sa planovima i listama, i da ma koliko da sam ispunjavala svoje dane obavezama, planovima i listama, malajući drugu spavaću sobu u neku nijansu žute koja se zove limunada i sastavljajući ormarić koji sam kupila u „Ikei“, isu više često bih zatekla sebe kako razmišljam o tome koliko ga želim nazad.

Ali ništa od toga nisam pisala.

Sećam se kad sam bila u poslednjoj godini srednje škole koliko mi je bilo teško da čekam na kolege da mi pošalju svoja pisma da mi saopšte da li me primaju ili ostavljaju. Verujte mi, čekanje na oca vašeg nerođenog deteta da vam se vrati i da vam kaže da li hoće ili neće da ima nešto sa vama, ili sa bebom, mnogo je gore. Tri dana sam opsesivno proveravala svoj telefon. Nedelju dana sam se vozila kući za vreme pauze za ručak, da proverim imam li nešto u poštanskom sandučetu, proklinjući sebe što nisam poslala pismo preporučeno, tako da bar znam da ga je primio.

Nije bilo ničega. Dan za danom ništa. Nisam mogla da verujem da će biti toliko hladan. Da će okrenuti leđa meni – nama – tako potpuno. Ali, po svoj prilici to je bilo to. I tako sam odustala... ili pokušala da sebe ubedim da odustanem.

„To ti je to“, obratila sam se svom stomaku. Bila je nedelja ujutru, dva dana pre Božića. Bila sam na vožnji biciklom (bilo mi je dopušteno da vozim do šestog meseca), sastavila jedan viseći ukras od jarko obojenih kostiju za pse koji sam sama napravila po knjizi *Jednostavna umetnost za decu,* i nagradila sebe dugom vrućom kupkom.

„Mislim da bebe treba da imaju dva roditelja. Verujem u to. Idealno bi bilo, da imam oca za tebe. Ali nemam ga. Vidiš, tvoj... biološki otac je zaista dobar tip, ali on nije bio pravi tip za mene, a sada nekako prolazi kroz težak period, pored toga on se viđa sa nekom drugom...“ Ovo je verovatno više nego što jedno nerođeno dete treba da zna, ali... „Pa, žao mi je. Ali tako ti je to. A ja ću pokušati da te odgajam najbolje što mogu, i biće nam dobro, i nadam se da me na kraju nećeš jako prezreti i da se nećeš

tetovirati i bušiti nos ili nešto slično čime ćeš sebi nanositi bol, ili štagod deca budu radila za petnaest godina, jer mi je žao, uspeće mi ovo.“

Vukla sam se kroz praznike. Napravila sam čokoladni kolač za svoje prijatelje umesto da im kupujem gotove stvari, i ubacila novac (mnogo manje nego što sam odvojila prošle godine) u čestitke svojoj sestri i bratu. Odvezla sam se kući na majčino godišnje okupljanje gostiju, gde su se gomile njenih prijateljica, uz to i sve članice Svič Hitera i veći deo tima iz A lige koju su same osnovale, trudile oko mene, saopštavajući mi svoje dobre želje, savete, imena doktora i jaslica, i malo korišćen primerak knjige *Heder ima dve majke* (ovo poslednje od zaluđene Dot, koju je Tanja odmah odvela sa strane da bi je obavestila da ja nisam lezbejka, nego samo šutnuta trudnica). Ostala sam u kuhinji koliko god sam mogla, rendajući krompir i pržeći od njega palačinke. Slušala sam Lusi koja me je veselila pričom o tome kako je zajedno sa svojom prijateljicom ubedila nekog tipa, koga su upoznale u baru, da ih odvede do njegovog stana, a onda su otvorile sve njegove božične poklone pod jelkom nakon što se onesvestio.

„To nije bilo lepo“, grdila sam je.

„On nije tako fin“, rekla je Lusi. „Vodio nas je kući dok mu je žena bila na službenom putu.“

Složila sam se da je bila u pravu.

„Svi su oni psine“, nastavila je Lusi slobodno. „Naravno, to ne moram da ti govorim.“ Progutala je sadržaj čaše. Oči su joj sijale. „Moram da preusmerim svoj praznik”, najavila je.

„Nosi svoje preusmerenje napolje”, molila sam je, i dodala još jednu kašiku lepljive mase od krompira u tiganj. Pomislila sam da je Lusi verovatno potajno bila oduševljena što se ovo desilo meni, a ne njoj, da završim ovako. Od Lusi se mogla očekivati neplanirana trudnoća. Od mene, to je bio šok.

Moja majka je provirila u kuhinju. „Keni? Ostaješ ovde da prenoćiš, zar ne?“

Klimnula sam glavom. Od Dana zahvalnosti sam se nekako ustalila u tome da bar jednu noć nedeljno prenoćim u kući moje

majke. Ona je kuvala večere, ja sam ignorisala Tanju, a sladećeg jutra moja majka i ja išle bismo na plivanje, polako, jedna pored druge, pre nego što bih se natovarila namirnicama i kojekakvim potrepštinama za bebu koje su njene prijateljice dotirale, i nastavila dalje u grad.

Moja majka je prišla šporetu i bocnula moje palačinke. „Mislim da je ulje suviše vrelo“, ponudila je svoje mišljenje. Ja sam je oterala, ali ona se povukla samo do sudopere.

„Još uvek ni glasa od Brusa?“, pitala je. Klimnula sam glavom. „Ne mogu da verujem“, rekla je. „To mi ne liči na njega..."

„Kako god“, kratko sam rekla. Istinu govoreći, mislila sam da je moja majka u pravu. To nije ličilo na onog Brusa koga sam ja poznavala, i bila sam isto tako povređena i zbunjena kao i bilo ko drugi. „Očigledno sam uspela da izvučem ono najgore iz njega.“

Moja majka mi se ljubazno nasmešila. Onda je pružila ruku pored mene i smanjila temperaturu. „Nemoj ih prepržiti“, rekla je i vratila se na žurku, ostavljajući me sa tiganjem i dopola ispečenim palačinkama od krompira i sa svim mojim pitanjima. *Da li mu je stalo*? *Zar mu baš nimalo nije stalo?*

Tokom cele zime, pokušavala sam sebe da upošljavam. Obilazila sam zabave svojih prijatelja, srkutajući začinjen sok od jabuka umesto punča od jaja ili šampanjca. Izašla sam na večeru sa Endijem, i išla u šetnje sa Samantom, i na časove bezbolnog porođaja sa Lusi, koja je pristala da mi bude podrška na porođaju „samo pod uslovom da ne moram da gledam tvoj plod!“. Tako se i desilo da smo bile izbačene već prvog dana. Lusi je počela da se dere „Guraj! Guraj!“ a sve što je instruktor tražio od nas bilo je da ga saslušamo kako da odaberemo pravu bolnicu. Od tada nas mama-tata parovi obilaze u širokom luku.

Doktor K. je postao moj novi i-mejl prijatelj. Pisao bi mi na poslu jednom ili dva puta nedeljno, pitajući me kako mi ide, redovno me obaveštavajući o mojim prijateljicama sa časova debelih. Saznala sam da je Ister kupila vrtešku i skinula petnaest kilograma, i da je Boni našla dečka. „Obaveštavajte me kako ste vi“, uvek je tako pisao, ali nikad nisam imala želju da mu mnogo govorim, najviše zato što nisam mogla da odredim u koju fioku da

ga smestim. Da li je on moj doktor? Prijatelj? Nisam bila sigurna, tako da sam se držala opštih stvari, saopštavajući mu najnovija ogovaranja novinarske klape, i ono na čemu radim, i kako se osećam.

Postepeno sam počela da govorim ljudima šta se dešava, počela sam sa manjom grupom, potom šireći krug, od dobrih prijatelja preko ne-tako-dobrih prijatelja i puno kolega sa posla, do gomile rođaka. Saopštavala sam im to u četriri oka, kad god je to bilo moguće, i-mejlom u Meksinom slučaju.

„Kako ispada“, počela sam, „ja sam trudna.“ Dala sam joj koncentrovanu, ne za malu decu verziju događaja. „Sećaš se da sam ti pričala kako sam Brusa poslednji put videla na sahrani?”, pisala sam joj. „Imali smo odnos dok sam bila u njegovoj kući. Tako se te stvari dešavaju."

Meksin odgovor je bio momentalan, od dve rečenice napisane velikim slovima. „ŠTA ĆEŠ DA PREDUZMEŠ? DA LI TI JE POTREBNA POMOĆ?“

Rekla sam joj svoje planove, onakve kakvi su: zadržaću bebu, radiću pola radnog vremena. „Ovo nije nešto što bih inače planirala”, napisala sam, „ali pokušavam da izvučem najviše što mogu iz ovakve situacije.“

„Jesi li srećna?” Meksi mi je poslala novi i-mejl. „Jesi i uplašena? Sta mogu da učinim za tebe?”

„Na neki način sam srećna. Uzbuđena”, pisala sam. „Znam da će mi se život promeniti, i pokušavam da ne budem previše uplašena u vezi toga kako ću i šta ću.” Razmislila sam o poslednjem pitanju i rekla joj da ono što mi je potrebno od nje jeste da mi ostane sprijateljica i održava kontakt sa mnom. „Misli dobro o meni”, rekla sam joj. „Nadam se da će sve ovo funkcionisati, nekako.“

Bilo je dana kad mi se nije činilo da će to biti moguće. Kao onog dana kad sam otišla u apoteku da se snabdem dopadljivim potrepštinama za trudnice i kad sam naišla na Brusov najnoviji „Dobri u krevetu” članak – rasprava o javnom pokazivanju emocija pod naslovom „Oh, oh, ta imela”.

„Da se ja pitam”, pisao je, „držao bih ruku E. zauvek. Ona ima

najlepše ruke, male, tanke i nežne, tako različite od mojih.”

Ili od mojih, tužno sam pomislila, zureći u svoje šake sa debelim prstima, sa neravnim noktima i iskidanim zanokticama.

Kad bih mogao, ljubio bih je na svakom ćošku i grlio pred živom publikom u studiju. Nisu mi potrebni praznični izgovori, ili nasumični delići zelenila koji vise sa plafona kao podsticaj. Obožavam je i ne stidim se da to i pokažem.

To me čini neobičnim, znam. Većina muškaraca bi radije držala vaše kese iz kupovine, vaše rančiće, verovatno čak i vašu tašnu, pre nego da vas drže za ruku na javnom mestu. U redu im je to da ljube svoje majke i sestre – godine uslovljavanja su im slomile otpor – ali nisu tako jaki kad treba vas da poljube a da ih pri tom mogu videti vaši prijatelji. Kako da naučite vašeg muškarca da se oslobodi te kočnice? Nemojte prestajati da se trudite. Milujte jagodice njegovih prstiju dok delite kokice za vreme filma, i držite ga za ruku dok izlazite na vrata. Poljubite ga najpre lagano, i nadajte se da će vam, konačno, odgovoriti sa mnogo više strasti. Pokušajte da zadenete imelu za svoj donji veš ili, još bolje, navucite čipkastu podvezicu koju nikad niste nosili...

Čipkasta podvezica. Oh, to boli. Setila sam se kako se za moj rođendan i za Dan zaljubljenih, Brus pojavio sa kutijom punom donjeg veša ogromnih brojeva. Odbijala sam da ga nosim. Rekla sam mu da se stidim. Istina, u takvim stvarima sam se osećala glupo. Žene normalnih dimenzija stidele su se svojih stomaka i zadnjica. Kako mogu da se osećam dobro ako ubacim sebe u tange koje je on nabavio? Sve mi se to činilo kao neka loša šala, kao zlobni trik, kao insert iz *Skrivene kamere:* čim bih krenula da pokazujem znake tuposti ili dovoljne obmanutosti da pomislim da u tome izgledam dobro, iz ormara bi iskočio Alen Funt sa svojom ekipom, sa bleštavim reflektorima i spremnim širokougaonim kamerama. Bez obzira na sve Brusove pokušaje da me razuveri („Ja ti to ne bih kupio da ne želim da te vidim u tome!“), nisam mogla da nateram sebe čak ni da to probam.

Zatvorila sam magazin. Platila sam svoje stvari, ubacila ih u džep i teškim koracima se uputila kući. Mada sam znala da je napisao svoj decembarski mesečni članak pre nego što je dobio moje pismo – ako ga je uopšte i dobio – još uvek je to na mene delovalo kao da mi je neko lupio šamar u lice.

Pošto nisam imala nikakve planove za doček Nove godine (niti sam imala nekoga koga ću da poljubim), dobrovoljno sam se prijavila da radim te večeri. Stigla sam kući u „:30, uvila Nifkina u mali vuneni džemper koji je prezirao (u njegovom srcu, bila sam sigurna da je mislio da izgleda glupo... i u svom srcu, morala sam da priznam da je bio u pravu), i spakovala sebe u svoj zimski kaput. Tutnula sam u džep flašicu soka od grožđa, a onda smo krenuli u šetnju do istovame luke Pens i sela na dok, gledajući vatromet kako se gasi, dok su se pijani tinejdžeri i stanovnici južne Filadelfije grlili i ljubili jedni druge svuda oko nas. Stigla je 1999. godina.

Vratila sam se kući u uradila nešto što je verovatno trebalo da uradim mnogo ranije. Uzela sam veliku kartonsku kutiju i počela da pakujem u nju sve stvari koje sam držala unaokolo a koje mi je Brus poklonio, ili stvari koje su me podsećale na njega.

Ubacila sam napola istopljenu sveću u obliku globusa koju smo zajedno upalili u Vermontu, i u čijem smo treperavom svetlu i slatkom mirisu vodili ljubav. Ubacila sam sva pisma koja mi je slao, svako uredno spakovano u svoju kovertu. Ubacila sam sav donji veš koji mi je kupio a koji nikad nisam obukla, i vibrator i jestiva ulja za telo i roze krznene lisice za ruke, što su inače stvari koje mi ne trebaju u kući sada kad mi je beba na putu. U kutiju je dospela i rukom oslikana ogrlica od staklenih perli koju mi je njegova majka poklonila za moj poslednji rođendan, i kožna torba za pretprošli rođendan. Pošto sam se neko vreme premišljala, odlučila sam da zadržim prenosivi telefon, koji je uspeo da se odvoji od bilo kakve asocijacije na Brusa... na kraju krajeva, on me više ne zove. Zadržala sam kompakt diskove Eni di Franko i Meri Čepin Karpenter, Uze Far i Suzane Vemer. To je bila moja muzika a ne njegova.

Sve sam to upakovala, zalepila kutiju i odnela je dole u moj

magacinski prostor u podrumu, pomišljajući da bih možda mogla da prodam neke od lepših stvari ako to bude neophodno, ali za sada će biti van mog vidokruga, i to će možda biti dovoljno. Barem za početak. Kad sam se vratila gore otvorila sam svoj novi dnevnik, divnu knjigu sa mermernim koricama i stranicama sa širokim linijama. Napisala sam „1999“, a Nifkin je skočio i seo na naslon kauča pored mene, gledajući na napisane reči, što sam protumačila kao odobravanje. „Za moju bebu koju već sada puno volim.“

* * *

Tokom celog januara padala je kiša a tokom februara je skoro neprestano padao sneg, pretvarajući sve u belo nekih desetak minuta, dok ulicama nisu opet jurnuli gradski autobusi i tipovi koji trube na sav glas, i one su opet posivele. Pokušala sam da ne obraćam pažnju na crvena srca od folije u izlozima prodavnica. Pokušala sam da izbegnem *Moksijevo* crveno na roze izdanje za Dan zaljubljenih u kojem je Brus, kako je bilo najavljeno na prednjoj strani, imao temu „Učinite ga da moli za milost: 10 novih žestokih seksi trikova za erotske avanture”. Jednog nesretnog dana otvorila sam stranicu sa njegovim člankom, dok sam čekala u redu na kasi u prodavnici, i bila izložena napadu kad sam ugledala Brusa preko cele stranice u jarko crvenim boksericama i sa poniznim izrazom sreće, kako se baškari u krevetu sa nekom ženom za koju sam se iskreno nadala da je model koja radi za *Moksi* a ne ona misteriozna E. Vratila sam magazin nazad na policu kao da sam se opekla, i odlučila, nakon konsultacije sa Samantom u četiri oka („Da prosto zaboravi sve to, Keni“,) i debate sa Meksi preko i-mejla („Mogu i da unajmim nekoga da ga ubije, ako to želiš“) da je najbolje da ga ignorišem, i -da budem zahvalna što je februar kratak mesec.

Vreme je prolazilo. Dobila sam nov i interesantan splet strija, i počela da obožavam uvozni sir „stilton“ koji se prodavao na

tržnici u Sout Stritu za trideset dva dolara po kilogramu. Nekoliko puta sam bila u iskušenju da smotam jedan kotur u džep svog kaputa i zbrišem iz radnje ali nikad to nisam učinila. Bilo mi je isuviše neprijatno, razmišljala sam, jer bih morala da objašnjavam svoje navike u vezi sa sirom onom ko bi došao da me otkupi nakon mog neizbežnog hapšenja.

Zapravo sam se osećala prilično dobro, što odgovara stanju koje većina od bezbroj najpopularnijih knjiga za trudnice opisuje kao normalno za drugo tromesečje. „Vi ćete se osećati sjajno, živahno, bićete puni energije", pisalo je u jednoj, a ispod toga bila je fotografija sjajne i živahne trudnice koja hoda kroz polje divljeg cveća, držeći se za ruke sa svojim suprugom vemog izgleda. Ipak, nije sve bilo baš tako sjajno. Šta sa povremenom preteranom pospanošću, sa grudima koje me tako strašno bole nekih dana da čak imam fantazije da će mi otpasti i otkotrljati se, a jedne noći sam pojela celu teglu turšije od manga dok sam na MTV gledala reprizu emisije *Potpuno ispitivanje uživo*. Povremeno – pa, možda više nego povremeno – toliko bih sebe sažaljevala da bih zaplakala. Sve moje knjige su imale slike trudnih žena sa njihovim muževima (ili, u onim naprednijim, partnerima)

II neko ko će da ti maže stomak kremom sa kokosovim uljem i donosi ti sladoled i krastavčiće, da te razvedri i da te i ohrabri i pomogne ti da izabereš ime. Ja nikoga nisam imala, samo sam padala u depresiju, zgodno izbegavajući Samantine, Lusine i majčine pozive dva puta noću i posete nedeljom. Nije bilo nikoga ko bi mi doneo nešto iz prodavnice usred noći, nikoga ko bi ostao budan do kasno u noć da mi govori kako ne treba da se plašim bolova i da se ne plašim budućnosti i da mi kaže kako će sve biti u redu.

A činilo mi se da će se stvari sve više zakomplikovati umesto da će mi biti sve lakše. Jedna od prvih stvari, ljudi na poslu počeli su da primećuju. Niko mi još nije prišao da me pita, ali povremeno sam ih hvatala kako zure u mene, ili bih čula ućutkivanje kad uđem u ženski toalet ili kafeteriju.

Jednog popodneva Gebi me je saterala u ugao mog stola. Imala

me je na nišanu još od prošle jeseni, kad je moja četrdeset centimetara duga priča o Meksi stavljena ispred zabavnog dela, na veliko oduševljenje mojih urednika. Bili su dirnuti time što smo mi jedini list na Istočnoj obali koji je dobio intervju sa Meksi, pa čak i dodatno dirnuti time što smo mi bili jedini koji smo imali priču u kojoj je tako sočno pričala o svom životu, o svojim ciljevima i svojim propalim ljubavnim vezama. Dobila sam lep bonus, plus jednu sjajnu poruku od glavnog urednika, koju sam stalno držala nalepljenu na pregradu svog pisaćeg stola.

Sve je to bilo dobro za mene, ali je to sa sobom povlačilo Gebino izrazito loše raspoloženje – naročito otkako sam dobila zeleno svetio da pišem o Gremijima, dok su za nju smatrali da je dovoljno da prerađuje Endi Runijeve nekrologe, pod uslovom da se njegovo zdravlje pogorša.

„Da se nisi ugojila?”, zahtevala je odgovor.

Pokušala sam da izokrenem to pitanje, na način kao što se savetuje u Redbukovom najnovijem izdanju *Deset malih saveta za postupanje sa teškim ljudima,* svesna da su uši ostalog sveta dobro načuljene. „Kako neobično pitanje“, rekla sam kroz stisnute usne. „Zašto te to interesuje?“

Gebi je samo zurila u mene, odbijajući da zagrize. „Izgledaš drugačije”, rekla je.

„Dakle, ono što čujem od tebe“, počela sam, po Redbukovim instrukcijama, „jeste da ti je važno da uvek izgledam isto.”

Uputila mi je jedan dug, ljutit i netremičan pogled, a onda otišla. To mi je baš odgovaralo. Nisam odlučila šta da kažem ljudima ili kad da im to kažem, i za sada sam nosila prevelike košulje i helanke i nadala se da neće primetiti moj dobitak u kilaži (četiri kilograma u prvom tromesečju i još četiri od Dana zahvalnosti) zahvaljujući prazničnom prejedanju.

A istina je da sam dobro jela. Svakog vikenda išla sam na branč s majkom, a jednom nedeljno na večere sa prijateljima, koji su izgleda radili po nekom opakom tajnom planu. Svake noći neko bi nazvao, i ponudio se da svrati na kafu ili da se ujutru negde sretnemo uz pecivo. Svaki dan na poslu, Endi mi je nudio da podelimo ono što je ostalo od sinoćnje hrane, na bilo kom

čuvenom mestu da je večeravao prethodne noći, ili bi me Betsi odvodila u odličan vijetnamski restorančić dve ulice dalje. Činilo mi se kao da se plaše da me ostave samu. A ja čak nisam ni marila za to da sam možda njihova meta sažaljenja ili njihova projekcija. Ja sam usisavala svu tu hranu, u pokušaju da zaboravim koliko mi nedostaje Brus i da ne postanem opsesivna oko stvari koje nisam imala (sigurnost, stabilnost, oca za svoje nerođeno dete, trudničku odeću koja me neće pretvarati u mali slap za skijanje). Išla sam na posao i da vidim dr Patel, i organizovala sve moguće časove i kurseve koji mogu koristiti jednoj budućoj majci: Osnove dojenja, Prva pomoć za odojčad, Osnovi roditeljstva.

Moja majka je svima razglasila o meni, a sve njene prijateljice ispraznile su svoja potkrovlja i potkrovlja svojih ćerki. Do februara, imala sam sto za presvlačenje i čarobnjaka za pelene, kolevku i sedište za auto i kolica koja su izgledala mnogo luksuznije (komplikovanije) od mog malog auta. Imala sam kutije pune malenih pidžama i štrikanih kapica, ranije izbalavljenih primeraka *Pet i Beni* i *Dobro veče Meseče,* i srebrne zvečkice sa tragovima zuba na njima. Imala sam flašice i cucle i sterilizátor za cucle. Džoš mi je dao poklon-čestitku od pedeset dolara za prodavnicu „Ebejbi“. Lusi mi je dala paket rukom iscrtanih kupona pristavši na to da jednom nedeljno čuva bebu („samo pod uslovom da ne moram da menjam pelenu broj dva!“).

Postepeno sam svoju drugu spavaću sobu iz radne preuredila u dečju. Uskratila sam sebi ono vreme koje sam provodila u pisanju beleški i kratkih priča i upitnika za *Džikju* i *Njujorker* – i uopšte za svoje usavršavanje – i započela seriju „uradi sam“ projekata za uređivanje kuće. I, nažalost, počela sam da trošim novac. Kupila sam tepih boje zelenog mora koji se lepo slagao sa limun žutim policama na zidu, i Beatriks Poter kalendar. Pokupila sam jednu ogrebanu odbačenu stolicu za ljuljanje, dala da joj se promeni sedište, i da se sprejom prefarba u belo. Počela sam da punim policu svim mogućim knjigama koje sam mogla da izmolim od izdavačkog sektora, uz to i knjigama od kuće, kao i onima koje sam kupila. Svake večeri sam čitala svom stomaku... samo da bih stekla tu naviku, a pored toga i zato što sam negde pročitala da su

bebe osetljive na glas svojih majki.

I svake noći sam igrala. Spuštala sam prašnjave metalne roletne, palila nekoliko sveća, šutnula svoje cipele, odvmula muziku i kretala se. To nije uvek bio srećan ples. Ponekad bih do daske odvmula ranu Eni di Franko i razmišljala o Brusu protiv svoje volje dok se Eni drala „Nikad nisi bio pažljiv, i izdao si me svaki put...“ Ali sam pokušavala da srećno igram, zbog bebe, ako ne zbog sebe.

Da li sam bila usamljena? Kao luda. Živeti bez Brusa, i bez mogućnosti njegovog eventualnog povratka, ili čak mogućnosti da ću ga ikad više videti, i spoznaje da nas je potpuno odbacio, mene i našu bebu, značilo je da živim bez kiseonika. Bilo je dana kad bih bila ljuta na njega što mi je dopustio da budem s njim toliko dugo... ili što se nije vraćao kad sam to želela. Ali pokušala sam da odložim strah u kutiju, onako kako sam odložila njegove poklone, i nastavila dalje.

Ponekad nisam mogla da odolim da se ne pitam da nije ponos to što nas razdvaja, i da li bi možda bilo pametno s moje strane da ga pozovem, ili možda, još bolje, da odem da ga vidim, i prosto ga molim sve dok ne pristane da me uzme nazad. Pitala sam se da li me možda, uprkos svemu što je rekao, još uvek voli. Pitala sam se da li me je ikad voleo. Pokušavala sam da nateram sebe da prestanem sa ovakvim razmišljanjima, ali mozak bi mi se vrteo i vrteo, sve dok ne bih bila primorana da ustanem i zauzmem se oko nekih poslova. Ispolirala sam svoj escajg, zaštitila oštre ivice ormarića zbog deteta, sredila svoje ormane. Moj apartman, po prvi put do sada, bio je uredan, čak i lep. Kakva šteta što mi je u glavi takav haos.

XIV

„Ono što svaka žena treba da zapamti“, rekla je Samanta dok smo se šetale niz Keli Drajv jednog oštrog, vetrovitog ranog aprilskog jutra, „jeste da ako želi da razgovara sa tobom, on će te i

zvati. Samo je potrebno da to ponavljaš. ’Ako želi da razgovara sa mnom zvaće me’.“

„Znam“, žalosno sam rekla, opuštajući ruke preko svog stomaka, što sam mogla da činim jer je počeo da se primećuje nedelju dana ranije. Biti trudna je bilo čudno, ali je tu bilo i neke koristi. Umesto da me ljudi – u redu, muškarci gledaju nezainteresovano i/ili prezrivo zato što sam Veća Žena, ljudi su me gledali s toplinom, sada kad sam bila vidno trudna. Bila je to prijatna promena. Zbog toga sam se u vezi sa svojim izgledom osećala malo bolje – bar tu i tamo po nekoliko minuta.

„Zapravo mi je mnogo bolje”, rekla sam. „Pokušavam da budem aktivna. Kad god pomislim na njega, prisilim sebe da mislim na nešto o bebi. Nešto što treba da obavim, ili kupim, ili da se prijavim.”

„Dobro zvuči. Kako ti je na poslu?”

„Nije tako loše“, rekla sam. Istina, na poslu mi je bilo malo čudno. Bilo mi je strano da radim stvari koje su me do pre godinu dana suviše uznemiravale... ili nervirale... ili usrećile, i osećala sam ih kao da zaista nisu bile bitne. Lični susret sa Kregom Kilbomom sa ručkom u Njujorku, da bismo raspravljali o novom pravcu u njegovom nastupu. Eh. Zlobni ispad sa Gebi oko toga koja će od nas dve krenuti da piše nekrolog o *Dadiljama?* Šta me se tiče. Čak sam bila ravnodušna i na sve učestalije i ne-tako-potajne poglede upućene najpre mom stomaku (koji je narastao) a zatim srednjem prstu na mojoj levoj ruci (bez prstena). Niko još nije skupio hrabrosti da me bilo šta upita, ali bila sam spremna za pitanja kad naiđu. Da, rekla bih, trudna sam. Ne, nisam, rekla bih, nisam više sa detetovim ocem. To će, pomišljala sam, da ih zadrži... pod uslovom da skrenem temu na njihove priče o trudnoći/rađanju/podizanju dece.

„Dakle, šta je danas na dnevnom redu?“, pitala me je Samanta.

„Još kupovine."

Samanta je gunđala.

„Žao mi je, ali potrebno mi je još nekoliko stvari iz prodavnice za mame...“

Znala sam da se Samanta trudila da mi bude dobar drug i da mi

pravi društvo u kupovini. Ali mogla sam da primetim da joj nije bilo lako. Najpre zato što je, za razliku od mnogih žena koje sam poznavala, ona mrzela kupovine. Zatim, bilo mi je sve jasnije da joj je muka od toga što su svi mislili da smo lezbejski par.

Dok je Samanta dizala u nebesa prednosti kataloške kupovine pouzećem i Internet šoping, jedan tip je džogirao pored nas. Visok, tanak, u šortsu i iznošenoj majici sa reklamom nekog koledža ili slično.

Tipični džoger na Keli Drajvu subotom ujutru. Sa izuzetkom što je ovaj stao.

„Zdravo, Keni!“

Stala sam i zažmirkala, s rukama koje su se zaštitnički oslanjale na moj stomak. Samanta je takođe stala, zevajući u čudu. Misteriozni džoger skinuo je svoju bejzbol kapu. Bio je to doktor K.

„Ćao!“, rekla sam smešeći se. Au. Izvan one grozne fluorescentne zgrade, bez svog belog laboratorijskog mantila i bez naočara, bio je nekako sladak... za starijeg momka.

„Predstavi me svom prijatelju", Samanta je praktično prela.

„Ovo je doktor Kruševanski.“ Izgovorila sam njegovo prezime sporo i tačno, mislim, jer mi se nasmešio. „Sa Univerziteta u vezi sa programom koji sam bila započela." „Molim vas, zovite me Piter“, rekao je.

Sve troje smo se rukovali, dok su se dva skejtera skoro sudarila s nama.

„Bolje bi nam bilo da krenemo”, rekla sam.

„Ja bih da prošetam sa vama“, rekao je, „ako je to u redu. Potrebno mi je da se malo ohladim...“

„Oh, naravno! Apsolutno!”, rekla je Samanta. Dobacila mi je jedan kratak ali značajan pogled, koji sam protumačila kao, „Da li ima devojku, da li je Jevrejin, ako jeste koji izgovor imaš za to što mi ga nisi pominjala?”

Kratko sam slegla ramenima i podigla obrve, što je mogla, bila sam sigurna, da razume kao, „Nemam pojma da li ima devojku, a zar ti nisi zauzeta?” Činilo se da je Samanta probila led u vezi sa treća-zla-sreća malerom i još uvek je izlazila sa instruktorom joge.

Mnoge od naših ne-Brus diskusija vrtele su se oko toga da li je bio isuviše zen da bi brak mogao da se uzme u obzir.

U međuvremenu, potpuno nesvestan naših poruka obrvama, doktor K. se predstavljao Nifkinu, koji je bio objekat nekoliko diskusija u toku časova za debele.

„Dakle ti si taj slavni mali dečko”, rekao je, dok je Nifkin demonstrirao svoj vertikalni skok, odskačući sve više i više. „On bi trebalo da bude u cirkusu”, rekao mi je doktor K. češkajući Nifkina snažno iza ušiju.

„Da, pa, još nekoliko kilograma i mogla bih da idem tamo. Još uvek angažuju debele dame, zar ne?“

Samanta me je začuđeno gledala.

„Izgledaš veoma zdravo”, izgovorio je doktor K. „Kako ti ide posao?”

„Dobro, zapravo.”

„Pročitao sam tvoj članak u *Vjuu*“, rekao je. „Mislim da si apsolutno u pravu... zaista me podseća na Tanderdom.”

„Pet devojaka ulazi, jedna devojka živi“, promenila sam ton. On se smejao. Samanta je pogledala u njega, pa u mene, sabrala u sebi dva i dva i zgrabila Nifkina za kaiš.

„Pa!“, rekla je veselo. „Hvala ti što si se šetala sa mnom, Keni, ali bih zaista n,orala da te napustim." Nifkin je cvileo dok je nastavila da da vuče prema mestu gde je parkirala auto. „Vidimo se kasnije”, rekla je, „uživaj u kupovini!”

„Ideš u kupovinu?”, pitao je doktor K.

„Da... treba mi... „Ono što mi je zapravo trebalo jeste novi donji veš, jer moje tanga gaćice mi više nisu odgovarale, ali pre bih propala u zemlju nego što bih to njemu rekla. „Hranu”, slabo sam rekla. „Krenula sam prema zelenoj pijaci...”

„Da li bi ti smetalo ako i ja krenem?”, pitao me je. „Zapravo bi trebalo da i sam kupim nekoliko stvari, mogu da te povezem”, ponudio se.

Žmirkala sam u njega na suncu. „Znaš šta, ako bismo mogli da se nađemo za sat vremena, možemo da doručkujemo zajedno a onda da idemo u kupovinu”, rekla sam.

Rekao mi je da živi u Filadelfiji već sedam godina a da nikad nije bio u restoran „Divno jutro”, moje apsolutno omiljeno mesto za doručak. Ako postoji makar jedna stvar koju zaista volim da radim, onda je to upoznavanje mojih prijatelja sa novim mestima za klopu. Otišla sam kući, istuširala se na brzinu, navukla neku novu varijantu svoje uobičajene odeće (helanke od crnog pliša, ogromnu tuniku sa čipkom Čak Tejlor oko izreza u nežnoj plavičastoj nijansi koju sam kupila za deset dolara), i zatim smo se našli u restoranu, gde, na svu sreću nije bilo gužve – pun pogodak ovog vikenda. Osećala sam se prilično dobro po pitanju svih stvari dok smo sedali za sto. On je takođe lepo izgledao – istuširao se, pomislila sam, i presvukao se u kaki pantalone i kariranu košulju.

„Kladim se da ti je čudno to što izlaziš da jedeš sa ljudima“, rekla sam. „Verovatno te doživljavaju kao opomenu da ne smeju da naruče ono što žele.“

„Da“, rekao je, „primetio sam tako nešto.“

„E, pa ovde si došao da se lepo počastiš", rekla sam mu, i signalizirala kelrterici sa crnačkim kikicama i kratkom majicom i zmijolikom tetovažom preko razgolićenog stomaka. „Musaku sa provansalskim sirom i pečenim paprikama, malo ćuretine i biskvit, i da li je moguće dobiti krompir i valjuške umesto samo jednog ili drugog?”

„Naravno", rekla je, i okrenula svoju olovku prema doktoru.

„Ja ću naručiti isto“, rekao je.

„Dobar dečko“, rekla je, i odlepršala prema kuhinji. „Ovo je branč“, rekla sam, kao da objašnjavam. On je malo slegao ramenima.

„Jedeš za dvoje“, rekao je. „Kako se stvari... odvijaju?” „Ako pod stvarima podrazumevaš moju situaciju, dobro se odvijaju. Sada se zapravo osećam mnogo bolje. Još uvek sam nekako umorna, ali to je to. Nemam više vrtoglavice, nema više povraćanja, niti sam više toliko iscrpljena da bih zaspala na klozetskoj šolji na poslu.

On se smejao. „Da li ti se to desilo?”

„Samo jednom”, rekla sam. „Ali sada mi je bolje. Mada sam

shvatila da mi se život pretvorio u jednu od manje popularnih pesama u Madoninom repertoaru, klimam dalje.” Dramatično sam prešla rukom preko svoje obrve. „Saa-ma.“ Žmirkao je na mene. „Zar to nije trebalo da bude Garbo?“

„Hej, nemoj da maltretiraš jednu trudnicu.“

„Ovo je najgora imitacija Garbo koju sam ikad čuo.“ „Da, pa, uradila bih je bolje da sam malo popila.” Uzdahnula sam. „O, bože, kako mi nedostaje tekila.“

„Pričaj mi o tome“, rekla je naša konobarica, dok je spuštala prenatrpane tanjire na sto. Uzeli smo salvete.

„Ovo je zaista dobro“, rekao je između dva zalogaja. „Zar nije?“, rekla sam. „Oni prave najbolje biskvite. Tajna je u svinjskoj masti.“

Pogledao me je. „Homer Simpson.“

„Vrlo dobro.“

„Imitiraš Homera mnogo bolje nego Garbo.“

„Da. Pitam se šta to govori o meni?“, promenila sam temu pre nego što je mogao da odgovori. „Da li ikad pomišljaš na sir?“

„Stalno“, rekao je. „Ja sam mučenik, zaista. Noću ležim budan, samo mislim na... sir.“

„Ne, ozbiljno", rekla sam, i bocnula svoj pomirit. „Recimo, ko je izmislio sir? Ko je rekao, Hm, kladim se da bi ovo mleko bilo jako ukusno ako pustim da stoji dok se oko njega ne stvori krug plesni? Mora da je neko greškom izmislio sir.“

„Nikad nisam razmišljao o tome“, rekao je. „Ali sam se pitao o čipsu sa sirom.“

„U Filadelfiji to svi živi jedu!“

„Da li si ikad pogledala sastav tog čipsa?“ pitao me je. „To je zastrašujuće.“

„Hoćeš da pričamo o strašnim stvarima, pokazaću ti sranja o epiziotomijama koja mi je doktor dao“, rekla sam. On je teškom mukom progutao zalogaj. „Dobro, ne dok jedeš“, pokušala sam da ublažim. „Ali, ozbiljno, šta je to sa medicinskom profesijom? Da li vi momci pokušavate da prestrašite narod i tako postanete slavni?“

„Je li te strah od porođaja?”, pitao me je.

„Do đavola, jeste. Pokušavam da pronađem bolnicu koja bi mi dala onu uspavljujuću stvar.” Pogledala sam ga s nadom. „Ti imaš pravo da napišeš recept, zar ne? Možda bi mogao krišom da mi dodaš nešto pre nego što krene žurka.“ On mi se nasmejao. Zaista je imao jako lep osmeh. Njegove pune usne su bile izbrazdane dubokim linijama za osmehivanje. Zastala sam i pitala se koliko zaista ima godina. Mlađi je nego što je to bio moj prvi utisak, ali verovatno nekih petnaestak godina stariji od mene. Nije nosio burmu, ali to ništa ne znači. Mnogi muškarci je ne nose. „Biće sve u redu“, rekao je.

Dao mi je preostali deo svog biskvita a nije čak ni trepnuo kad sam naručila toplu čokoladu, i insistirala da on časti ovaj branč, i da mi zapravo duguje to jer sam mu ja otkrila to mesto.

„Kuda dalje?“, rekao je.

„Oh, pa možeš me odbaciti do pijace...“

„Ne, ne. Ja ti stojim na raspolaganju."

Iskosa sam ga pogledala. „Čeri Hil tržni centar?”, predložila sam, jedva se nadajući. Tržni centar je bio preko reke u Nju Džerziju. Tamo je bila jedna „Mejsi“ prodavnica, dve prodavnice za trudnice i M.A.C. štand. Svoj auto sam na jedan vikend pozajmila Lusi. Na njeno usrdno uveravanje da je sposobna da obezbedi sebi transport, dobila je posao cvećarke koja uz pesmu isporučuje cveće dok čeka da joj krene karijera spiker modela.

„Hajdemo.“

Auto mu je bio sjajne srebrne boje, neka vrsta „sedan“ modela. Vrata su se zatvarala uz automatski klik, a motor je zvučao mnogo pretencioznije nego što bi to ikad mogla moja skromna mala „honda“. Unutrašnjost je bila besprekoma, a sedište za putnike je izgledalo kao nekorišćeno. I presvlake po stranama kao da nijednom nisu dotakle ljudske butine.

Izašli smo na put 676 i odvezli se preko Frenklinovog mosta, na reci Delaver, koji se sjajio na suncu. Drveće je bilo prekriveno tananim zelenim izdancima, a sunčevi zraci su se odbijali od vode. Noge su mi bile prijatno umorne od šetnje, bila sam prijatno sita i, dok sam oslanjala svoje ruke na stomak, osetila sam nešto za šta mi je trebalo neki minut da to identifikujem. Sreću,

konačno sam shvatila. Osećala sam se srećnom.

Još na parkingu sam ga upozorila. „Kad budemo ulazili u radnje, prodavci će verovatno pomišljati da si ti, uh...“ „Otac?“

„Hm, da."

On mi se nasmešio. „Kako želiš da odreagujem na to?“ „Hm.“ Zapravo, nisam ni pomislila na taj deo priče jer sam bila obuzeta komforom u tom velikom, stabilnom autu koji je moćno zvučao, dok sam posmatrala prve znake proleća kroz prozor i osećala se srećnom. „Hajde da to prosto uradimo po osećaju.“

Bilo je grozno, stvarno. U robnoj kući, gde sam kupovala komplete za trudnice (duge haljine, kratke haljine, suknje, pantalone, tunike, sve od neke neuništive, rastegljive i garantovano ne upija fleke crne tkanine), redovi su bili predugi a nas su uglavnom ignorisali. Zatim neka rasprodaja u „Tojs ’R’ As“ gde sam kupila kockice, i u „Targetu“, gde sam imala kupon za kupi-jedan-dobićeš-jedan bebi maramice i „pampers". Mogla sam da osetim kako devojka u „Bejbi Gapu“ gleda čas mene čas njega dok je kucala moje stvari na kasi, ali nije ništa rekla. Ne kao jedna žena u „Pi i Podu“, koja je meni i Samanti prošle nedelje rekla da je mislila da smo obe veoma hrabre, ili žena nedelju dana pre toga u „Ma Džoli" koja me je uveravala da će se „tati mnogo dopasti" helanke koje sam upravo probala.

Doktor K. je bio veoma prijatan za kupovinu. Tih, ali spreman da ponudi svoje mišljenje kad ga pitaš, i da nosi sve moje kese, pa čak i da mi pridrži ranac. Platio mi je ručak u restoranskom delu Tržnog centra (zvuči bez veze, ali „Čeri Hil“ je imao odlične restorane brze hrane), i nije pokazivao znake nervoze zbog moja četiri odlaska do toaleta. U toku jednog od mojih poslednjih odlazaka u toalet, čak je zaronio u jednu prodavnicu za kućne ljubimce i kupio sirovo prerađenu kost koja je bila dugačka skoro koliko i Nifkin. „Tako da ne ispadne da smo ga zaboravili", objasnio je.

„On će te obožavati”, rekla sam. „To će biti prvo. Nifkin mi obično služi kao prva linija eliminacije u vezi sa...“ Zabavljanjem, pomislila sam. Ali ovo nije bio ljubavni sastanak. „Novim prijateljima”, konačno sam rekla.

„Da li mu se sviđao Brus?“

Osmehnula sam se, sećajući se kako su njih dvoje opstajali u krhko zategnutim odnosima sa pritajenom opasnošću da prerastu u potpuni rat samo da su mi leđa bila dovoljno dugo okrenuta. Brus je gunđajući dozvolio da Nifkin spava u mom krevetu, kao što je i ranije to bio običaj, a Nifkin je nevoljno smatrao da Brus ima pravo da postoji, ali da u međuvremenu neće biti brojnih povika, uvreda, izgriženih cipela, kaiševa i novčanika. „Mislim da je Brus uvek bio negde oko dva minuta pred izbacivanje Nifkina negde daleko. Nije bio baš neki ljubitelj životinja. A ni Nifkin nije baš dobre naravi.“ Naslonila sam se nazad na sedište koje je mirisalo na novo, osećajući kako me obasjava popodnevno sunce kroz staklo, zagrejavajući mi glavu.

On mi se nasmešio. „Umoma?“

„Pomalo“, rekla sam i zevnula. „Odremaću malo dok stignem kući.“

Dala sam mu instrukcije kako da me doveze kući, a on je s odobravanjem klimnuo glavom dok je skretao u moju ulicu. „Lepo“, rekao je. Pogledala sam ga, pokušavajući da posmatram stvari njegovim očima: tek procvetalo drveće kako se povija u stranu, glinene saksije pune cveća ispred stambenih zgrada od opeke.

„Da“, rekla sam. „Imala sam sreće što sam je pronašla.”

Kad se ponudio da mi ponese stvari uza stepenice nisam se ustezala da to prihvatim, mada sam pomišljala, dok sam vukla pelene gore na treći sprat, kako li će mu moj stan izgledati. Verovatno je živeo u predgrađu, u jednoj od onih impresivnih starih kuća u Mejn Lejnu sa, otprilike, šesnaest spavaćih soba i potokom koji teče kroz prednje dvorište, a da ne pominjem kuhinju koja se dičila aparatima za domaćinstvo boje starog zlata, oko 1978. Moj stan je bio relativno uredan, govorila sam u sebi. Otvorila sam vrata, a Nifkin se katapultirao u hodnik, bacajući se u vazduh. Doktor K. se smejao.

„Hej, Nif‘, rekao je, dok je Nifkin njuškao kosku kroz tri plastične kese i padao u trans od radosti. Bacila sam svoje stvari na kauč i požurila u toalet dok je Nifkin pokušao da se zavuče u

jednu od kesa. „Raskomoti se“, vikala sam.

Kad sam se pojavila on je stajao u drugoj spavaćoj sobi gde sam pokušala da sastavim kolevku koju sam dobila od prijateljice svoje majke. Kolevka mi je stigla rastavljena, bez uputstva a verovatno je nedostajao i poneki deo.

„Čini mi se da ovo nije pravilno”, mrmljao je. „Mogu li da pokušam?”

„Naravno”, rekla sam, začuđena i zadovoljna. „Ako uspeš da je sastaviš, dugujem ti veliku uslugu.”

On mi se nasmešio. „Ništa mi ne duguješ”, rekao je. „Danas mi je posebno zabavno.”

Pre nego što sam mogla da smislim kako to da protumačim, zazvonio je telefon. Izvinila sam se i zgrabila bežični, i lagano se spustila na krevet.

„Keni!”, vikao je poznati britanski akcenat. „Gde si do sada?”

„U kupovini”, rekla sam. Pa, i ovo je takođe bilo veliko iznenađenje. Meksi i ja smo se dopisivale i-mejlom i povremeno se čule telefonom na poslu. Pričala je o trivijalnostima na snimanju *Uključenja,* futurističkog naučnog trilera u kojem je delila glavnu ulogu sa uzbudljivim mladim glumcem koji je zahtevao da ima ne jednog, ne dva, već tri ’trezvena menadžera’ koji bi radili puno radno vreme samo za njega, da ga drže u prvim redovima, i slala mi je male savete u vezi sa investicijama, i članke o tome kako bi trebalo da vodim fond za bebu. Odgovarala sam joj na pisma, pričajući o poslu, uglavnom, i mojim prijateljima... i svojim planovima, onakvim kakvi jesu. Nisam je mnogo ispitivala o tome kad mogu da očekujem njen dolazak – lepo ponašanje, možda, pomislila sam.

„Imam vesti“, rekla je. „Velike. Goleme. Pregoleme. Tvoj scenario", počela je gubeći dah. Progutala sam veliku knedlu. Od svih stvari o kojima smo pričale otkad smo se upoznale u Njujorku, nijednom nismo dotakle moj scenario. Pretpostavljala sam da je Meksi potpuno zaboravila na njega, da ga nije ni pročitala, ili ga je pročitala i zaključila da je toliko grozan da je bolje da ga više nikad ne pominje radi našeg prijateljstva.

„Veoma mi se sviđa“, rekla je. „Ta Džosi je tako savršena

heroina. Ona je pametna, i tvrdoglava, i smešna, i tužna i biće mi drago da je igram.“

„Naravno”, rekla sam, ne razumevajući još uvek šta se dešava. „Kreni sa prežderavanjem.”

„Zaljubila sam se u tu ulogu”, Meksi je nastavila, ignorišući me, reči su joj navirale sve brže i brže. „I znaš šta još, sklopila sam ugovor sa jednim stúdióm, Intermišn... pokazala sam scenario svom agentu. Ona ga je pokazala njima. Sviđa im se, takođe... naročito ideja da ja budem Džosi. I tako, sa tvojim dopuštenjem... Intermišn bi hteo da otkupi tvoj scenario, da bih ja glumila u njemu. Naravno, ti bi učestvovala sve vreme snimanja... mislim da bi obe morale da potpišemo pristanak na bilo koju pramenu scenarija, i naravno, o glavnim glumačkim odlukama, da ne pominjem ko će biti režiser...”

Ali ja je više nisam slušala. Legla sa na krevet, osećajući odjednom kako mi nadire oštro i snažno uzbuđenje. Snimanje mog filma, pomislila sam u sebi, ogroman osmeh mi se razvukao na licu. O, bože moj, to se konačno dešava, neko će napraviti moj film! Sada sam postala pisac, već sam uspela, možda ću biti bogata!

I tada sam to osetila.Kao talas koji nadolazi u meni. Kao da sam i sama bila u okeanu, kao da me neko nežno okreće, valja i valja po talasima. Spustila sam telefon i obe ruke stavila na stomak, i onda je usledio nežni, skoro ispitujući niz – kuc, kuc, kuc. Kreće se. Moja beba se kreće.

„Ti si tu.“ prošaputala sam. „Zaista si unutra?“

„Keni?“ rekla je Meksi. „Jesi li dobro?“

„Dobro sam!“ rekla sam i počela da se smejem. „Odlično sam!“

ČETVRTI DEO

SUZI LAJTNING

W & N

XV

Nikad nisam imala sreće sa Holivudom. Filmska industrija mi je bila kao tip za kojim požudno gledaš duž srednjoškolske kafeterije – tako dobrog izgleda, tako savršen, da prosto znaš da te nikad neće primetiti, i da ako ga pitaš hoće li da ti potpiše godišnjak na dan mature, on će te samo bledo pogledati nabadajući tvoje ime.

Bila je to jednostrana ljubavna veza, ali nikad nisam odustajala. Svakih nekoliko meseci spopadala bih agente sa upitnicima pitajući ih da li su zainteresovani za moj scenario. Svaki put bih završila tako što bi mi se ruke napunile sa unapred odštampanim razglednicama sa negativnim odgovorom („Dragi ambiciozni pišče“, počeli bi), ili bih povremeno dobijala polulično pismo kojim me obaveštavaju da se više ne bave netraženim materijalom, nepoznatim piscima, novim piscima, neobjavljenim piscima, ili šta god drugo da su koristili kao i druge pogrdne izraze.

Jednom, godinu dana pre nego što sam upoznala Brusa, jedan agent je pristao da razgovara sa mnom. Ono čega se najbolje sećam u vezi sa našim sastankom, u toku tih desetak minuta koje mi je dodelio, jeste da nijednom nije izgovorio moje ime, ili pomerio svoje naočare za sunce.

„Čitao sam tvoj scenario", rekao je, gurajući ga preko stola svojim prstima, kao da je isuviše gadan da bi rizikovao kontakt ćelom šakom. „Sladak je.“

„Sladak ne znači da je dobar?“, pitala sam – očigledan zaključak koji bi neko izvukao iz izraza njegovog lica.

„Sladak znači fin, dobar za dečje knjige, ili TGI Frajdejz na ABC kanalu. Za filmove, pa... više bi nam se svidelo da je tvoja heroina nešto digla u vazduh.“ Lupkao je svojom olovkom preko naslovne stranice. *Star Strak,* pisalo je. S tim što je iz dosade dodao male oštre zubiće na slovima *S,* pa su podsećala na zmije. „Takođe, imam da vam kažem, da u Holivudu postoji samo jedna

debela glumica...“

„To nije istina!", eksplodirala sam, napuštajući svoju strategiju da se samo ljubazno smešim i budem tiha; nisam više bila sigurna šta me je više pogodilo – njegova upotreba termina „debela glumica", ili pretpostavka da je bila samo jedna takva osoba u gradu.

„Postoji samo jedna debela glumica koja donosi novac", ispravio se. „A pravi razlog za to jeste da niko ne želi da gleda film o debelim ljudima. Filmovi se bave bekstvom od realnosti!"

Pa. „Šta... šta ćete sada?", pitala sam.

Odmahivao je glavom, odbijao se od stola, zatim je posegao za svojim mobilnim telefonom i za svojom karticom za parking. „Jednostavno ne vidim sebe u ovom projektu", rekao mi je. „Žao mi je." Još jedna laž Los Anđelesa.

„Mi smo antropolozi", mrmljala sam Nifkinu, a i bebi, dok smo leteli iznad nekog prostora koji bi verovatno mogao biti Nebraska. Nisam ponela nijednu knjigu o bebama sa sobom, ali sam mislila, ako ne mogu da čitam, mogu barem da objašnjavam. „Dakle razmišljaj o tome kao o avanturi. I bićemo i kući pre nego što to pomisliš. Natrag u Filadelfiju gde nas svi poštuju."

Mi, ja i Nifkin i moj stomak, koji je do te mere narastao da sam ga skoro smatrala za zasebnu stvar po sebi – bili smo smešteni u prvu klasu. Zapravo, najviše što mogu da kažem, mi smo bili prva klasa. Meksi je poslala limuzinu do mog stana, koja me je velikom brzinom šibnula do aerodroma, gde je blok od četiri sedišta bio rezervisan na moje ime i niko se nije usuđivao ni da trepne na prisustvo jednog malog i preplašenog terijera u zelenoj plastičnoj nosiljci. Trenutno smo u vazduhu, na visini od hiljadu metara nadmorske visine. Noge su mi na jastuku, prekrivene ćebencetom, držim čašu rashlađenog „evijana“ sa kriškicom limuna a sjajni asortiman svežih magazina raspoređen je u obliku lepeze na sedištu pored mene, ispod koga sam smestila Nifkina. *Kosmopoliten, Glamur, Madmoazel, Mirabela, Moksi.* Najnovije aprilsko izdanje *Moksija.*

Uzela sam ga, osećajući kako mi srce ubrzano lupa, mučninu u dubini stomaka i poznati hladni znoj po vratu.

Spustila sam ga nazad. Zašto da se potresam? Bila sam srećna. Bila sam uspešna, letela sam za Holivud prvom klasom da pokupim veći honorar nego što je on ikad video u svom životu, a da ne pominjem obavezno muvanje sa superzvezdama.

Podigla sam ga. Spusitla sam ga. Ponovo sam ga podigla.

„Do đavola", mrmljala sam, nikome određeno, i okrenula na „Dobri u krevetu".

„Stvari koje je ostavila za sobom", čitala sam.

‚Ja je više ne volim", počeo je članak.

Kad se ujutru probudim, ona nije prva stvar na koju pomislim – da li je ovde, i kad ću je videti, i kad ću ponovo moći da je zagrlim. Probudim se i mislim na svoj posao, na svoju novu devojku, ili, mnogo češće, na svoju porodicu, i moju majku, i kako se bori sa nedavnom smrću mog oca.

Mogu da čujem našu pesmu na radiju a da odmah ne promenim stanicu. Mogu da vidim njeno ime u novinama ispod nekog članka a da se pri tom ne osećam kao da će mi neko veliki i ljut zgaziti srce. Mogu da idem u „Tik Tok" restoran, gde smo kasno noću imali običaj da idemo na omlet i pomirit, gde smo sedeli jedno pored drugog u separeu i cerili se jedno drugom kao da smo drogirani. Mogu da sedim u istom tom separeu a da se ne sećam kako bi najpre sedela preko puta mene a potom bi, usred večere, ustala i spustila se do mene. „Samo sam društvena", rekla bi, svaki put. „Ja te posećujem. Zdravo, komšija!“, rekla bi, i ljubila bi me i ljubila sve dok konobarica plave natapirane kose sa bokalom za kafu u obe ruke, ne bi zastala pored našeg stola i odmahnula glavom.

Ponovo sam se vratio u „Tik Tok“. Nekad je to bilo naše mesto, sada je to opet moje mesto. Tačno mi je na putu s posla do kuće, a ja volim spanać i omlet sa fetom, i mogu da ga naručim a da se pri tom ne sećam toga kako je umela da mi pokazuje svoje zube na parkingu tražeći od mene da proverim nije li možda

negde ostalo spanaća među njenim zubima.

Te male stvari su mi uvek bile neodoljive.

Sinoć sam čistio pod – moja nova devojka mi je dolazila, a ja sam hteo da sve izgleda lepo – i pronašao sam ostatak pseće hrane, zaglavljen u procepu između pločica.

Vratio sam joj ono što je očigledno, naravno, odeću i nakit, a ostalo bacio. Njena pisma su u kutiji u mom ormanu, njena slika je proterana u podrum. Ali kako da se čuvam od jednog komadića pseće hrane „Purina mali zalogaji" koji je nekako preživeo, neopažen, mesecima, da bi mi se pojavio u kanti i izazvao neprijatnost? Kako vi ljudi ovo preživljavate?

Svako ima prošlost, kaže moja devojka, pokušavajući da me umiri. Svako ima svoj prtljag, svako se šeta unaokolo sa delićima svoje prošlosti. Ona je vaspitačica u zabavištu, student sociologije, jedan profesionalni saosećajnik; ona zna da ti kaže pravu reč. Ali pobesnim kad nađem K.-in ruž u mojoj pregradi za rukavice, jednu plavu ispletenu rukavicu u svom zimskom kaputu. Ljuti me i to što ne mogu da nađem svoju majicu bez rukava koja je ručno bojena sa čvorovima kao i Čizasurus Reks majicu kratkih rukava koju sam dobio kao nagradu za slanje tri poklopca od kutije „Kraft" makaroni i sir, jer znam da su kod nje i da ih nikad neću dobiti nazad.

Mislim da bi trebalo uspostaviti dan praštanja za one koji su okončali vezu. Ne baš odmah, dok ste još oboje roviti i slomljenog srca i ranjivi, i verovatno skloni nedoličnom seksu, ali nakon dužeg vremena, dok još možete pristojno da se ponašate, ali pre nego što zaključite ceo taj proces smeštanja svoje bivše ljubavi samo u sećanje.

Da smestite svoju bivšu ljubav samo u sećanje, tužno sam pomislila. Dakle, to je ono što on čini. Osim što pretvara svoju bivšu ljubav u sećanje, on pretvara i svoje dete u manji problem, u nešto čime ne želi čak ni da se bavi... e, pa, to je nešto sasvim drugačije. Nešto što izaziva bes. Nedoličan seks, zaista! A šta ćemo sa posledicama njegovog malog propusta!

Ali, za sada, iznajmio sam ekipu za čišćenje mog apartmana. Podovi, rekao sam im, pokazujući im na komadić koji sam pronašao, mrmljajući o strašnom predskazanju pojave buba, miševa i ostalih različitih gmizavaca. Ali ako ćemo iskreno, ono što me proganja jeste sećanje.

Ja je više ne volim. Ali to ne znači da me ne boli.

Auf. Zavalila sam se nazad u luksuzno, široko, kožom presvučeno oboreno sedište i zatvorila oči, osećajući najoštriju i užasnu mešavinu tuge i besa – i odjednom, obuzela me je nada – u trenutku sam pomislila da ću povraćati. On je ovo napisao pre tri meseca.

Toliko vremena treba da se magazin odštampa. Da li je do tada video moje pismo? Da li je znao da sam trudna? A šta oseća sada?

„Još uvek mu nedostajem“, mrmljala sam, sa rukama na stomaku. Pa, da li je to značilo da nada postoji? Na trenutak sam pomislila da mu poštom pošaljem onu pomenutu majicu kratkih rukava, kao znak... kao ponudu za pomirenje. Onda sam se setila da je poslednje što je dobio od mene poštom bila vest da nosim njegovo dete, a on se nikad nije usudio da podigne slušalicu i da me pita kako sam.

„On me više ne voli“, podsetila sam sebe. I pitala sam se kako li se E. osećala dok je ovo čitala... ona vaspitačica u predškolskom sa slatkom pričom o prtljagu i svojim malim, mekim rukama. Da li se pitala zašto je pisao o meni? Da li se pitala zašto je još uvek gajio neka osećanja? *Da li je* imao ikakvih osećanja, ili je to bila samo moja imaginacija? A iako nazove, šta bih mu rekla?

Nemirno sam se okrenula u sedištu, zbacujući jastuk, potom ga lupila o prozor i naslonila se na njega. Zatvorila sam oči i kad sam ih ponovo otvorila, pilot je najavio spuštanje u divni Los Anđeles, gde je sijalo sunce a duvao jugozapadni vetar i gde je bilo savršenih 25 stepeni.

* * *

W & N

Sišla sam iz aviona sa džepovima punim malih poklona kojima su me stjuardese obasipale, paketići „mint melons" i čokoladice u foliji, poklon maskara i peškirić za ruke i čarape. Imala sam Nifkinovu nosiljku u jednoj ruci, svoju torbu u drugoj. U torbi je bio moj veš, moj paket za trudnice, minus duga suknja i tunika, koju sam nosila, i nekoliko pregršti raznovrsnih higijenskih proizvoda koje sam tutnula u poslednjem času. Spavaćica, meke patike, telefonski imenik, moj dnevnik, i jedno izdanje *Moja zdrava beba* sa ušima na ivicama stranica.

„Koliko dugo ćeš biti u poseti?“, pitala je moja majka te noći pre nego što sam otišla. Kutije i torbe iz moje kupovine u molu šetnji bile su još uvek razbacane po hodniku i kuhinji, kao popadala tela. Ali kolevka, primetila sam, bila je savršeno bila sastavljena. Doktorr. K. moja mora da ju je sklopio dok sam bila na telefonu sa Meksi.

„Samo jedan vikend. Možda još koji dan više.“, rekla sam joj.

„Rekla si toj Meksi osobi o bebi, zar ne?“, brinula je.

„Da, mama, rekla sam joj.?“

„I zvaćeš nas, zar ne?“

Zakolutala sam očima, rekla sam joj da, i odšetala sa Nifkinom do Samante, da joj kažem lepe vesti.

„Detalji!“, tražila je, dodajući mi čašušolju čaja i smeštajući me na svoj kauč.

Rekla sam joj ono što sam znala: da ću prodavati svoj scenario jednom studiju, da moram pronaći agenta, i da ću morati da se upoznam sa nekim od proizvoda. Nisam pomenula da me je Meksi molila da pronađem nešto za iznajmljivanje, u slučaju da hoću da budem u Kalifomiji zbog neizbežnih revizija i prepiske.

„To je potpuno neverovatno!“, rekla je Samanta, i zagrlila me. „Keni, to je prosto sjajno!"

I bilo je sjajno, razmišljala sam, dok sam teškim korakom prolazila hodnikom iz aviona sa Nifkinovom nosiljkom koji koja mi udara o nogu. „Aerodrom", mrmljala sam bebi. A tu na izlazu bila je EiprilEjpril. Odmah sam je prepoznala iz Njuj Jorka. Iste crne kožne čizme do kolena, osim što joj je sada kosa bila podignuta u konjski rep navrh glave, a tu je bilo i nečeg čudnog

između njenog nosa i brade. Trebalo mi je minut vremena da shvatim da mi se smeje.

„Keni!“, rekla je, mahnula i uzela me za ruku. „Veliko mi je zadovoljstvo što sam te konačno upoznala!" Gledala me je šetajući pogledom onako kako sam to pamtila, stojeći svega za dlaku ili dve od mog stomaka, ali osmeh joj je bio čvrsto na mestu sve dok nam se pogledi nisu ukrstili. „Vrhunski talenat. Jedan toranj od talenta”, izgovorila je. „Mnogo mi se dopao tvoj scenario. Divan je. Divan. Sve dok mi ga Meksi nije pokazala, rekla sam joj dve stvari. Rekla sam, Meksi, ti si Džosi Vajs, i rekla sam, ne mogu da dočekam da upoznam genije genija koji ju je sačiniostvorio.“

Na kratko sam pomislila da joj kažem da smo se, zapravo, već upoznale, i da je to bio jedan od mojih najgorih novinarskih iskustava tog meseca, verovatno i cele te godine. Pitala sam se da li me je čula kako bebi šapućem „licemer“. Ali potom sam odlučila, zašto uzdrmati taj čamac? Možda me zaista nije prepoznala. Poslednji put kad me je videla nisam izgledala trudna, kao što se i ona nije smejala.

EiprilEjpril se sagla da zaviri u nosiljku. „A ti mora da si mali Nifi!“, umiljavala se. Nifkin je krenuo da se mršti. EiprilEjpril to izgleda nije primećivalao. „Kako je lep pas“, rekla je. Ja sam joj uzvratila grohotnim smehom, a Nifkin je krenuo da reži tako glasno da se njegova nosiljka zatresla. Nifkin ima mnogo puno dobrih osobina, ali lepota nije jedna od njih.

„Kakav ti je bio let?“ pitala me je EiprilEjpril, trepćući brzo i još uvek se smejući. Pitala sam se da li joj je to bilo uobičajeno ophođenje prema svojim klijentima. Pitala sam se da nisam slučajno i ja već bila njen klijent, ako je Meksi otišla toliko daleko da potpiše pakt krvlju, ili je načinila jedan takav da bi pridobila usluge nekog kao što je EiprilEjpril.

„Dobro. Veoma lepo, zaista. Nikad ranije nisam bila u prvoj klasi.“

EiprilEjpril je zavukla svoju ruku ispod moje kao da smo srednjoškolske ortakinje. Njena nadlaktica je uredno stala ispod moje desne dojke. Pokušala sam to da ignorišem. „Navikni se na

to“, savetovala me je. „Ceo tvoj život će ti se promeniti. Samo se zavali unazad i uživaj!"

EiprilEjpril me je odbacila do stana u Beverli Vilšajir, objašnjavajući da me studio tamo smešta na jednu noć. Pa čak i da je bilo samo na jednu noć, osećala sam se kao Džulija Roberts u *Lepoj žŽeni,* da su se odlučili za onaj drugi indijski kraj, gde prostitutka završava kao trudna i sama, samo sa svojim psom da je teši.

Stan je verovatno bio onaj gde je snimljena *Lepa Žžena.* Bio je veliki, svetao, i luksuzan u svakom smisllu. Zidovi su bili obloženi zlatno i krem prugastim tapetama, podovi ultra-stilski bež tepisonom, a kupatilo je bilo takođe, primetila sam, veličine moje dnevne sobe kod kuće, sa kadom dovoljno velikom da smesti primi jedan živahan tim vodelog vaterpola, da sam imala takvih želja.

„Šmekerski“, komentarisala sam bebi, i otvorila jedan par francuskih vrata da bih tu zatekla krevet koji je bio veliki kao tenisko igralište, sav obložen čvrstim belim čaršafima, na čijem se vrhu nalazio penasti roze i zlatni prekrivač. Sve je bilo čisto i mirisalo na novo i toliko divno da sam se skoro plašila da to dotaknem. Pored kreveta se nalazio izdašni buket koji je čekao na mene. „Dobrodošli!“, pisalo je na karti, od Meksi.

„Buket“, informisala sam bebu. „Veoma skup, verovatno.“ Nifkin je izašao iz svoje nosiljke i užurbano mirisao svuda po stanu. Kratko me je pogledao, potom se digao na svoje zadnje noge da zabodé svoj nosu u toalet. Kad je to jednom prošlo kontrolu, doskakutao je u spavaću sobu.

Smestila sam ga na jastuk na krevetu, okupala se, i umotala u Vilširhotelski peškir. Pozvala sam rum servis i naručila vruć čaj i jagode i svež sok od ananasa, i izvadila nešto „evijan“ i kutiju „čokolade lajbnica“Laibnic, kralja svih kolačića, iz minibara, a da nisam ni trepnula na cenu – $8osam dolara, što je bilo bar trostruko od onoga koliko bi ti kolačići koštali u Filadelfiji. Potom sam se zavalila u dva od onih šest jastuka koji su mi bili na raspolaganju na krevetu i čvrsto stegla ruke, smešeći se. „Ovde

sam!“, kreketala sam, dok je Nifkin lajao da bi mi pravio društvo. „Uspela sam!“

Potom sam zvala svaku moguću osobu koje sam mogla da se setim.

„Ako jedeš u bilo kom od ’Volfgang Pak’ restorana, uzmi pizu picu sa pačetinom“, savetovao je Endi, u nastupu kritičnosti prema hrani.

„Pošalji mi faksom sve pre nego što potpišeš”, molila me je Samanta, i nastavila još pet minuta da da izbacuje zakonskecake pre nego što sam je smirila.

„Hvataj beleške!“, rekla je Betsi.

„Pravi fotografije!“, rekla je moja majka.

„Ponela si sa sobom fotografije moje glave, zar ne?“, zahtevala je Lusi.

Obećala sam da ću lobirati za Lusi, da ću hvatati beleške za buduće članke za Betsi i praviti slike tvoje za mamue, faksovaću sve što mi se čini da ima veze sa zakonom Samanti i ješću picu sa pačetim za Endija. Onda sam primetila jednu vizit karticu zabodenu u jednom od jastuka, ugraviranim slovima pisalo je *Meksi Rajder,* ispod njenog imena bila je jedna jedina reč *Gert,* telefonski broj i adresa na Ventura Bulevarubulevaru. „Budi tamo u 7 sati. Slede piće i zabava“, pisalo je.

„Piće i zabava“, promrmljala sam, i ispružila se na krevetu. Mogla sam da pomirišem sveže cveće, i mogla sam da čujem prigušeni zvuk automobila kako se zuje nekih trideset -dva sprata niže. Potom sam zatvorila svoje oči i nisam se probudila sve do 6:30. Ispljuskala sam lice vodom, ubacila se u cipele, i požurila na vrata.

Uspostavilo Ispostavilo se da je Gert bio Gert, maistor majstor za šišanje zvezda, mada sam isprva mislila da me je taksi ostavio pred nekom umetničkom galerijom. Lako je bilo napraviti takvu grešku. Geretovom salonu je nedostajaola tipični prepoznatljivi red lavaboa, gomila prelistavanih magazina, recepcija. U stvari, izgleda da tu nije bilo baš nikoga unutar sobe sa visokim

zidovima, dekorisanim dekorisanom sa jednom jedinom stolicom, jednim jedinim lavaboom i jednim antičkim ogledalom od poda do plafona osim .... Gereta.

Sedela sam u stolici dok je čovek koji je Britni Spirs stavljao kikice boje putera, koji je stavio Hilari njene pramenove i kanirao kosu Dženifer Lopez, podigao i promenio delove moje kose, dodirujući i ispitujući je sa hladnim odstojanjem jednog naučnika, i pokušao da mi objasni.

„Vidiš, ne bi valjalo da farbaš kosu dok si trudna”, započeo samje. „Ali ja nisam očekivala da ću zatrudneti, pa sam zato i izvukla pramenove, a oni mi rastu već šest meseci i znam da grozno izgledaju...“

„Ko ti je ovo uradio?”, pitao je Gert blago.

„Mm, da li misliš na trudnoću ili na pramenove?”

Nasmešio mi se u ogledalu i uzeo u ruku još jedan deo moje kose. „Ovi nisu rađeni.... ovde?“, pitao je delikatno.

„Oh, ne. U Filadelfiji.“ Gert me je bledo pogledao. „U Filadelfiji.“ Istini na voljuZapravo, uradila sam ih u školi za lepotu u Bejinbridž ulici, i mislila sam da su uradili prilično dobar posao, ali po njegovom izrazu lica mogla sam da kažem da se Geret ne slaže sa mnom.

„Oh, dragi Bobože“, tiho je izdahnuo. Uzeo je češalj, jedanu mali malu špric-sprej flašicu vode. „Da li imaš nešto protiv ako, mmm...“ Mogla sam da vidim da grčevito traži najljubazniju reč da opiše ono što se dešava na vrhu moje glave.

„Imam puno toga sa čime se ne slažem, ali ništa od toga se ne tiče moje kose“, rekla sam mu. „Čini sa mnom šta hoćeš.“

Trebalo mu je blizu dva sata: prvo najpre je šišao, onda češljao, onda reckao krajeve, potom ispirao kosu crvenkaste boje za koju se zaklinjao da je potpuno prirodna, bez hemikalija, izvedena iz jedino najčistijegih organskih organskog povrća i apsolutno garantovano neće škoditi mom nerođenom detetu.

„Ti si pisac scenarija?", Gert je rekao dak dok mi je ispirao kosu. Držao mi je bradu, naginjući mi glavu čas na jednu, čas na drugu stranu.

„Još uvek nijedan nije izašao na svetlost dana.“

„Sve će početi da ti se otvara. Imaš ti tu auru.“

„Oh, to je verovatno samo zbog sapuna iz hotela.”

Nadneo se blizu iznad mene i počeo da mi čupka obrve. „Nemoj sebe da ubijaš u pojam”, rekao mi je. Mirisao je na neku divnu kolonjsku vodu, i, na čak maloj udaljenosti njegovog lica, koža mu je bila izgledala besprekoma.

Kad je završio sa oblikovanjem mojih obrva onako kako je hteoželeo, isprao mi je kosu, osušio je, i narednih pola sata mackao mi lice nekim rezličitim kremama i puderima. „Ja ne nosim puno šminke”, protestvovala sam. „Cek Stik stik i maskara. To je zaista dovoljno.”

„Ne brini. Ovo će biti suptilno.”

Sumnjala sam u to. Već je upotrebio tri različite vrste senke oko mojih očiju, uključujući i jednu koja je izgledala delimično ljubičasta. Ali kad mi je skinuo kecelju oko vrata i okrenuo me ka ogledalu, bilo mi je žao što sam imalo posumnjala u njega. Koža mi se sjajilasijala. Obrazi su mi bili savršene boje, zrele kajsije. Usne su mi bile pune, tople boje vina, uvijajući se kao blagi nagoveštaj zabave mada nisam bila svesna da se osmehujem. Senke na očima su bile neprimetne, samo su se videle moje oči, koje su izgledale mnogo veće, mnogo više neodoljive. Ličila sam na sebe, ali više.... kao najbolja, najsrećnija verzija sebe.

A moja kosa...

„Ovo je najbolja frizura koju sam ikad imala“, rekla sam mu. Polagano sam prstima prošla kroz nju. Od jedne neravnomeme mišije-plave bob frizure sa tu i tamo po nekim izvučenim pramenom došla sam do bogate, sjajne mrkožute boje, prošarane zlatnim, bronzanim i bakarnim nitima. Ošišao me je kratko, istanjeni vrhovi dodirivali su mi obraze, dopuštajući da se prirodno talasaju tu gde jesu, a na drugoj strani ju je zakačio iza uveta, dajući mi izgled gemine. Naravno, trudne gemine, ali ko sam ja da se žalim? „Ovo može biti najbolja firzura koju je mi je iko ikad napravio."

Sa vrata se čuo zvuk aplauza. I eto je Meksi, noseći crnu rastegljivu haljinu sa špagete linijama i u crnim sandalama. U ušima je nosila dijamantske kamenčiće i jedan dijamant na

tankom srebrnom lančiću oko vrata. Haljina joj se vezivala oko vrata tako da su joj leđa bila gola sve do samog razdeljka zadnjice. Mogla sam da vidim njena nežna ramenca, svaki zaobljeni pršljen na vratu, savršeno simetričan raspored pega po njenim ramenima.

„Keni! Bože to,“, rekla je, proučavajući najpre moju kosu, a zatim moj stomak. „Ti si.... uauvau.“

„Zar si mislila da se šalim?", rekla sam, i nasmejala se na njen začuđeni izraz lica.

Klekla je dole ispred mene. „Mogu li....“

„Naravno", rekla sam. Stavila je jednu ruku ravno pravo na moj stomak, i, nakon nekoliko trenutaka, beba ju je poslušno šutnula.

„Oooh!“, rekla je Meksi, povlačeći ruku nazad kao da se opekla.

„Ne brini. Nisi je povredila. Ni mene."

„Znači, devojčica je?", pitao je Gert.

„Ništa zvanično. Prosto imam takav osećaj", rekla sam.

U međuvremenu, Meksi je obilazila oko mene kao da sam neki deo nekretnine koji želi da kupi. „Šta Brus ima da kaže o ovome?", pitala je.

Odmahnula sam glavom. „Ništa, koliko znam. Nisam se čula sa njim."

Meksi je prestala da kruži i netremice me posmatrala, širom otvorenih očiju. „Ništa? Još uvek?"

„Nema šale", rekla sam.

„Mogla bih da ga ubijem", ponudila je Meksi. „Ili čak pretučem. Mogu ga poslati, recimo, pola tuceta ljutih ragbi igrača sa palicama za beizbol bejzbol da mu polome noge...."

„Ili njegovu lulicu", predložila sam. „To bi ga verovatno više zabolelo."

Meksi se nacerila. „Da li se dobro osećaš? Jesi li gladna? Ili pospana? Da li ti se izlazi, jer ako je tako, to uopšte nije problem..."

Nacerila sam joj se, i zabacila svoju prekrasnu kosu. „Naravno da želim da izađem! Ja sam u Holivudu! Imam šminku na licu!

Hajdemo!“

Ponudila sam Gertu jednu kreditnu karticu, ali me je on odbio, govoreći mi da ne brinem, sve je već sređeno, i ako bih samo obećala da ću se vratiti za šest nedelja, da mi malo potkreše krajeve to bi smatrao dovoljnom platóm. Ja sam mu zahvaljivala i zahvaljivala sve dok me Meksi nije izvukla na vrata. Njen mali srebrni auto je bio parkiran uz trotoar. Pažljivo sam ušla u njega, svesna toga kako mi se menja centar za gravitaciju.... i svesna da, čak i sa svojom divnom novom frizurom i božanstvenim Geretovim ulepšavanjem mog tena, čak i moja polušik crno crna mat tunika i suknja i ne baš moderan crni šal, pored Meksi ipak sam se još uvek osećalaizgledam kao apa-trapa dirižabl. Jedna gemin dirižabl, barem, pomislila sam, dok je Meksi šibala preko tri trake i ubrzavala da prožđe kroz žuto svetio a drugi automobili svirali.

„Pripremila sam da vratar u hotelu obiđe Nifkina, u slučaju da se zadržimo do kasno“, vikala je, dok nam je topao noćni vetar duvao u lice. „Takođe, iznajmila sam mu kućicu.“

„UauVau. Blago Nifkinu.“

Tek kasnije na drugom semaforu setila sam se da pitam gde kuda smo to išlipošle. Meksi se odmah pogordilapohvalila. „Star“ bar! To je jedno od mojih omiljenih mesta.“

„Je l li to žurka?“

„O, tamo je uvek žurka. Veliki suši, takođe.“

Uzdahnula sam. Ne mogu da jedem rovitu ribu ili pijem alkohol. I mada sam bila uzbuđena što ću proslavljati i videti zvezde, znala sam da neće proći dugo vremena pre nego što najviše od svega poželim da budem u krevetu u tom velikom divnom hotelskom apartmanu. Nikad nisam volela da izlazim do kasno u noć ili na glasne zabave i pre svoje trudnoće, a od tadasada mi se još i manje sviđaju. Ostaću još neko vreme, rekla sam sebi, a potom ću moliti za oproštaj jednoj trudnoj dami i vratiti se kući.

Meksi mi je brzo ispričala to ko bi tamo mogao biti, a ujedno s

tim i svaku prethodnu priču koje koju jedan novodošljakpridošlica poput mene kao ja treba da bude svestan. Slavni glumac i glumica, oženjeni nekoliko godina, saznala sam, folirali su se. „On je peder", promrmljala mi je Meksi,. „a ona je već duže vreme sa svojim ličnim trenerom."

„Kakav kliše!“, prošaputala sam nazad. Meksi se smejala i naslonila bliže. Jedna glumica koje koja igra neku beznačajnu ulogu, zvezda drugog po veličini akcionog filma od prošlog leta, mogu može mi ponuditi ekstazi u toaletu za dame (“(„Barem, ga je meni ponudila", rekla je Meksi). Jedna hip-hop princeza koja, kako kažu raporteri, nije snimila ni jedan film bez svoje baptističke majke koja je stalno sa sobom nosila Bibliju „bila je zaista otkačena", rekla je Meksi. „Spava sa mladićima i devojkama i to istovremeno, dok Márnán nije tu jer predvodi preporod Virdžinije." Režiser pedesetih godina samo što je izašao iz Beti Ford Klinikeklinike; neki čovek od četrdeset i nešto godina ima dijagnozu da je ovisnik seksa u toku njegovog poslednjeg posla u Hazeldenu; i da mnogoogovarana umetnička direktorka zapravo nije bila lezbejka, mada je bila savršeno srećna što može da pothranjuje taj glas. „Prav kao strela", rekla je Meksi, s prizvukom odbojnosti. „Mislim da čak ima muža koji se krije negde u Mičigenu."

„Užas!", rekla sam. Meksi se kikotala, grabeći me za ruku. Vrata na liftu su se otvorila, a dva predivna tipa koja su na sebi nosila dva bela bele šortscaeve i bele košulje, zaljuljala su i otvorila visoka staklena vrata, otkrivajući jedan bar koji je izgledao kao da visi na noćnom nebu. Prozori su bili omotanise pružali ćelom dužinom sobe. Bilo je tuce puno malih stolova prekrivenih belim stoljnjakom, za dvoje i za četvoro, prekriveni tucetomsa treperavih treperavim svećama izvanrednog mirisa. Na zidovima prozorima su visile tanke, prozirne zavese boje slonovačee kosti koje su se nežno podizale na noćnom povetarcu. Bar je pozadi bio obasjan plavom neonskom svetlošću, a barmen je bila jedana žena od metar i osamdeset u ponoćnoplavom auto-odelu, koja je razdeljivala posluživala martinije lica tako divnog i mirnog kao izrezbarena afrička maska. Meksi mi je konačno

stegla ruku, prošaputala, „vraćam se za časak“ i šmugnula da bi 1 kroz vazduhom poslala poljubce poljupce ljudima koje sam viđala samo u filmovima. Naslonila sam se na jedan od stubova i pokušala da ne zurim.

Bila je tu i hip-hop princeza, sa kikicama od glave skoro sve do struka. Tu su bile i dugoudate superzvezde, koje su svima izgledale kao i svi svetski odani parovi, i ne-lezbejska umetnička direktorka, u uštirkanoj večernjoj košulji i crvenoj leptir mašni. Tuce Bezbroj kelnera i kelnerica je samo zujilo zujalo unaokolo. Svi su nosili bele – bele pantalone, bele šorceveortseve, bele gornje delovebluze, i apsolutno besprekome bele patike. Sve je to celom prostoru davalo izgled svetske najmodernije bolnice, osim što je posluga služila prevelike martinije i svako je bio prelep. Ruke su mi nestrpljivo tražile hemijsku i svesku. Nije bilo svrhe da budem na takvom mestu, okružena takvim ljudima, osim ako ne pravim beleške za budući novinski članak u kojem ću vrlo verovatno biti sarkastična. Ja sama nisam pripadala tom mestu.

Otišla sam do prozora, koji su gledali na osvetljeni bazen u kojem niko nije plivao. Tu je bio jedan tiki bar od tikovine sa slamnatim krovom i bakljama, okružen ljudima – svi mladi, svi divni, većina sa minđušama i tatuima kao da se spremaju da snime neki video spot. Iznad svega toga dim, i Kelvin Klain Klajn reklame, i sjackava blešteća svetla grada.

A tamo, leđima okrenutih prema prostoriji, sa čašom u ruci, sijajući kao zvezda u noći, bio je... oh, bože, da li je to bio on? Da. Adriján Štad. Mogla sam da ga prepoznam po obliku njegovih ramena, po građi njegovih bokova. Samo GospodBog zna koliko sam noći probdela zbog njegovih filmova. Kosa mu je bila kratko podšišana, a zadnji deo vrata mu se sijao u zamračenoj sobi.

Adriján nije bio zgodan u klasičnom, kariranom muškom stilu, a takođe nije bio ni jedan od najnovijih izdanaka hermafroditskih lepih momaka. Više je ličio na nekog momka iz susedstva, srednje visine, običnih crta lica, neobične smeđe kose i standardnih braon očiju. Ono što ga je činilo naročitim, što se tiče njegovog izgleda, bio je njegov osmeh – sladak, iskrivljen kez koji je pokazivao pomalo krnji prednji zub (uvek je u intervjuima

pominjao da mu se to desilo kad je kao devetogodišnjak pao iz kućice na drvetu). A te obične, braon oči mogle bi da izraze hiljade varijacija na temu zbunjenosti, začuđenosti, zanetosti – ukratko, sve što počinje na *z* a što je neophodno da se odigra glavna uloga u romantičnoj komediji. Sami po sebi, ti izrazi nisu bili ništa naročito, ali kad se sastave zajedno dobijate bona fide Holivud veoma traženu ličnost. Barem ga je tako definisao *Moksi* u tekstu „Muškarci za kojima čeznemo".

Ja sam bila potpuno imuna na tinejdžerske euforije, nikad nisam lepila svoj ormarić slikama iz Nove Engleske ili bilo šta slično, ali sam gajila osećanja prema Andrijanu Stadu. Gledajući ga u *Nedeljom uveče* dok se sve vreme grčio i cvilio kroz impresije Kida Piketa za kikből tim ili pevao promašenu operu *PTA majčinska žalopojka* osećala sam da smo poznavali jedno drugo, da smo mogli biti prijatelji... čak i više od toga. Naravno, sudeći po njegovoj popularnosti, milioni drugih žena osećaju to isto. Ali koliko njih je stajalo u „Star" baru jedne tople prolećne noći u Los Anđelesu, sa objektom svoje ljubavi pred sobom?

Okrenula sam se unazad dok se nisam naslonila na stub, pokušavajući da se sakrijem tako da slobodno mogu da zurim u leđa Adrijana Štada i natenane odlučim da li da o tome najpre obavestim Lusi ili Samantu. Stvari su mi dobro išle sve dok nekolicina mršavih devojaka na tankim štiklicama nije jumula u sobu i posadila se ispred, iza i svuda oko mene. Osećala sam se kao slon koji je zalutao u stado vitkih, brzih, divnih antilopa, i nisam videla neki lak način da se izvučem iz svega toga.

„Možeš li da mi ovo pridržiš na minut?“, najviša, najplavlja, najtanja od devojaka me je pitala, pokazujući na svoj srebrni šal. Uzela sam ga, potom zurila u nju, osećajući da mi se donja vilica odvojila. Bila je to Betina Vens, vodeći pevač moćnog pank benda Skriming Ofelija sa vrha top-liste – jedna od mojih omiljenih grupa za igranje kasno noću kad sam loše raspoložena.

„Ja volim tvoju muziku”, bupnula sam, kad je Betina zgrabila martini.

Pogledala me je, nejasnim pogledom, i uzdahnula. „Da sam dobijala po novčić za svaku debelu devojku koja mi je do sada

rekla...”

Osetila sam takav šok kao da me je neko polio hladnom vodom u lice. Sva moja šminka, moja divna frizura, nova odeća, sav moj uspeh, a sve što je Betina Vens na ovom svetu videla bila je još jedna debela devojka, koja sedi sama u svojoj sobi, sluša rok zvezde kako pevaju o svojim životima o kojima čak ne može ni da sanja, kakve nikad neće upoznati.

Tada sam osetila bebu kako šutira u stomaku, kao neku malu pesnicu koja oštro repuje po meni iznutra, kao neki podsetnik. Odjednom, pomislila sam, do đavola s njom, i ja sam neko i nešto, takođe.

„Zašto bi ti trebale donacije? Zar se nisi već obogatila?”, raspitivala sam se. Nekoliko gazela se kliberilo. Betina je zakolutala očima na mene. Posegla sam za tašnom i, hvala bogu, opipala nešto što mi je bilo potrebno. „Evo tvog novčića”, slatko sam rekla. „Možda bi mogla da počneš da štediš od svog sledećeg njuškanja.”

Kikotanje se pretvorilo u glasni smeh. Betina Vens je zurila u mene.

„Ko si ti?“, siktala je.

Sinulo mi je nekoliko odgovora: Tvoj bivši obožavalac? Jedna ljuta debela devojka? Tvoja najgora noćna mora?

Umesto toga, odlučila sam se za jednostavan, nepotpun, i na svu sreću tačan odgovor. „Ja sam pisac“, rekla sam tiho, terajući sebe da se ne povučem ili pogledam u stranu.

Betina me je netremice gledala toliko da se činilo nevero vatno dugo. Potom je zgrabila svoj šal iz mojih ruku i odšetala, odvodeći svoje kikotaljke konfekcijske veličine nula sa sobom. Naslonila sam se opet na stub, drhteći, i jednom rukom prešla preko svog stomaka. „Kučka“, šapnula sam bebi. Jedan čovek koji je visio na rubu gomile ljudi osmehnuo mi se a onda se udaljio pre nego što sam mogla da registrujem njegovo lice. Trebalo mi je nešto vremena da shvatim ko je to bio, i utom se Meksi stvorila pored mene.

„O čemu se ovde radi?“, pitala me je.

„Adriján Štad“, uspelo mi je.

„Zar ti nisam rekla da je on ovde?“, nestrpljivo je pitala Meksi. „Bože, šta se to dešava sa Betinom?“

„Ma pusti Betinu“, izbrbljala sam. „Adriján Štad mi se samo osmehnuo! Da li ga znaš?“

„Pomalo“, rekla je. „A ti?‘

Zakolutala sam očima. „O, da“, rekla sam. „On je u mojoj kuglaškoj ligi tamo u Filadelfiji.“

Meksi je izgledala kao da joj nešto nije jasno. „Zar on nije iz Njujorka?“

„Šalim se“, rekla sam joj. „Naravno da ga ne znam! Ali ja sam njegov glavni obožavalac.“ Zastala sam, dvoumeći se da li da joj kažem da me je Adriján Štad uglavnom inspirisao za moj scenario. Kao što je Džosi Vajs predstavljala mene, tako je Ejveri Trejs bio Adriján, samo bez neugodne težnje da se zabavlja sa supermodelima. Pre nego što sam odlučila bilo šta da kažem, ona je sabrala dva i dva. „Znaš, on bi bio savršen Ejveri“, mrmljala je. „Trebalo bi da razgovaramo s njim.“

Krenula je prema prozoru. Ja sam se sledila. Osvrnula se unaokolo.

„Šta nije u redu?“

„Ne mogu tek tako da mu priđem i počnem da govorim.“

„Zašto da ne?“

„Jer sam..pokušala sam da nađem pravi način da to kažem, „u kompletno drugoj ligi od one gde su zgodne, slavne filmske zvezde.“

„Mislim“, rekla je Meksi, „da trudnice takođe imaju pravo da razgovaraju sa osobama koje nisu u tom stanju.“

Sagla sam glavu. „Ja sam stidljiva.”

„Oh, nisi ti stidljiva. Ti si reporter, zaboga!”

Imala je pravo. Bila sam u poslu, mogla sam rutinski da prilazim ljudima koji su bili mnogo moćniji ili uticajniji ili boljeg izgleda od mene. Ali ne Adrijanu Štadu. Ne tipu zbog koga sam sebi dopustila da izmaštam stotine stranica. Šta ako me nije voleo? Ili šta ako ga lično nisam volela? Zar ne bi bilo bolje da samo zadržim tu fantaziju?

Meksi se samo premeštala s noge na nogu. „Keni...”

„Bolja sam preko telefona”, konačno sam promunđala. Meksi je uzdahnula, šarmantno, kao i sve ostalo što je radila. „Sačekaj ovde”, rekla je, i požurila u bar. Kad se vratila u ruci je držala mobilni telefon.

„O, ne”, rekla sam kad sam ga videla. „Nemam sreće ni sa telefonom.”

„To je drugi telefon”, rekla je Meksi, pritiskajući brojeve koje je ispisala na ruci nečim što je podsećalo na olovku za usne. „Manji. Lakši. Skuplji.” Telefon je počeo da zvoni. Dala ga je meni. Preko puta, ispred prozora koji su se protezali ćelom dužinom prostorije, Adriján Štad je otvorio svoj telefon. Mogla sam da vidim njegove usne kako se pokreću, jer su se odražavale u oknu.

„Halo ?“

„Nemoj da skočiš“, rekla sam. To je bila prva stvar koja mi je pala na pamet da kažem. Dok sam govorila, kretala sam se tako da sam bila zaklonjena stubom prekrivenim belom svilom, skrivena od njegovog pogleda, ali na mestu odakle mogu da vidim njegov odraz na prozorskom krilu. „Nemoj da skočiš”, ponovo sam rekla. „Ništa nije tako cmo.“

On se kratko, sažaljivo nasmejao. „Ne znaš ti“, rekao je.

„Naravno da znam“, rekla sam, sa telefonom u smrtnom grču svoje odjednom znojave ruke. Nisam mogla da verujem da se to dešava. Pričala sam – flertovala, čak! – sa Adrijanom Stadom. „Ti si mlad, zgodan, imaš talenta...“

„Laskaš", rekao je. Imao je divan glas, tih i topao. Pitala sam se zašto je uvek pričao onim čudnim, uvijenim, pevljivim glasom u svojim filmovima, ako je uistinu zvučao ovako.

„Ali to je istina! Ti to jesi. I nalaziš se na divnom mestu a noć je lepa. Možeš videti zvezde.“

Još jedan izliv smeha. „Zvezde“, cerio se. „Kao da bih to hteo da vidim.“

„Ne te zvezde“, rekla sam. „Pogledaj kroz prozor”, rekla sam mu. Gledala sam ga u oči dok je činio ono što sam mu rekla. „Pogledaj gore.“ Podigao je glavu. „Vidiš onu sjajnu zvezdu, sa tvoje desne strane?”

Adriján je žmirkao. „Ne mogu ništa da vidim. Zagađenost”, objasnio je. Okrenuo se od prozora i pogledom prelazio po gomili. „Gde si ti?”

Ja sam se povukla još više iza stuba. Kad sam progutala knedlu, mogla sam da je čujem kako propada u grlu.

„Ili mi bar reci ko si ti.”

„Prijatelj.”

„Jesi li u ovoj prostoriji.”

„Možda.”

Glas mu je poprimio bled, zadirkujući ton. „Mogu li da te vidim?”

„Ne. Ne još.“

„Zašto da ne?“

„Zato što se stidim“, rekla sam. „A da li bi hteo da me bolje upoznaš na ovaj način?“

On se nasmešio. Mogla sam da vidim kako mu se usne povijaju u odrazu na prozoru. „Kako da znam da zaista postojiš?", pitao me je.

„Ne znaš“, rekla sam. „Mogla bih biti samo delić tvoje mašte.“

Brzo se okrenuo oko sebe, i za sekundu sam osetila njegove oči na sebi. Ispustila sam telefon, podigla ga, isključila, i vratila ga nazad Meksi, sve u jednom pokretu koji sam htela da izvedem elegantno ali nisam.

Uto je telefon počeo da zvoni. Meksi ga je otvorila. „Halo?“

Mogla sam da čujem Adrijanov glas. „Deliću? Deliću, jesi li to ti?‘

„Sačekajte malo, molim vas“, Meksi je jasno rekla, i dodala mi telefon. Ja sam se brzo vratila iza svog stuba.

„Zvezda 69 je propast ljudske egzistencije devedesetih”, počela sam. „Gde je nestala anonimnost?”

„Anonimnost”, polako je ponovio, kao da je to bilo prvi put da je izgovorio tu reč.

„Pomisli samo”, nastavila sam, „na generacije pubertetskih dečaka koji nikad neće moći da telefoniraju i spuste slušalicu devojčicama na koje su se popalili. Pomisli kako li će oni biti zatečeni.”

„Ti si smešna”, rekao je.

„To je odbrambeni mehanizam”, odgovorila sam.

„Dakle, mogu li da te vidim?”

Držala sam telefon što sam čvršće mogla i nisam odgovarala.

„Nastaviću da te zovem dok mi ne dopustiš da te vidim.”

„Zašto?”, pitala sam.

„Zato što mi zvučiš veoma fino. Mogu li da te častim jednim pićem?"

„Mislim da nećeš moći“, rekla sam.

„Zar ti nikad ne ožedniš?“, pitao me je, a ja sam se smejala.

„Dozvoli mi da te vidim", rekao je.

Uzdahnula sam, poravnala svoju tuniku, bacila jedan brzi pogled unaokolo da bih bila sigurna da je Betina Vens negde otišla, a onda mu prišla s leđa i dotakla mu rame. „Hej“, rekla sam, nadajući se da ću ostvariti dovoljno dobar utisak svojom kosom i šminkom pre nego što mu se pogled spusti na moj stomak. „Zdravo."

Okrenuo se polako. Uživo je bio presladak. Viši nego što sam ga zamišljala, i tako sladak, tako meden. I pijan. Veoma, veoma pijan.

On mi se nasmešio. Podigao je moj telefon. Zgrabio me je za zglob. „Ne“, rekao je, „licem u lice."

Isključila sam telefon.

Bio je tako zgodan ovako izbliza. Na ekranu je izgledao sladak, ne predivan, ali uživo je bio zadivljujuće lep, sa divnim braon očima, i...

„Ti si trudna", brbljao je.

Okej, to i nisu neke vesti dana, ali bilo je tu nečega.

„Daa", rekla sam. „Trudna sam. Ja sam Keni."

„Keni", ponovio je. „Gde ti je mu..." Jednom rukom je mahnuo po vazduju na neodređeni način što sam protumačila kao „otac bebe".

„Ovde sam sama", rekla sam, rešena da to kažem za početak. „Zapravo, ovde sam sa Meksi Rajder."

„Ja sam ovde sam", rekao je, kao da me nije ni čuo. „Uvek sam sam."

„Ma hajde, znam da to nije istina", rekla sam. „Slučajno znam da se zabavljaš sa jednom nemačkom studentkinjom medicine po imenu Inga."

„Greta", promrmljao je. „Raskinuli smo. Baš imaš dobro pamćenje."

Slegla sam ramenima i pokušala da izrazim skromnost. „Ja sam tvoj obožavalac", rekla sam. Pokušavala sam da procenim da li bi bilo sasvim neumesno da ga zamolim za njegovu fotografiju, kad me je Adriján zgrabio za ruku.

„Imam ideju“, rekao je. „Da li želiš da izađemo napolje?”

„Napolje?” Da li želim da izađem napolje sa Adrijanom Štadom? Da li je papa nosio veliki šešir? Toliko sam snažno klimnula glavom da sam se zabrinula da ću se ušinuti, i šmugnula kroz masu „vonderbra” grudnjaka i minisukanja u potrazi za Meksi. Konačno sam je ugledala u gužvi ispred bara. „Slušaj”, rekla sam. „Idem napolje sa Adrijanom na minut.”

„O, ideš, stvarno?”, rekla je izražajno.

„Nije ono što ti misliš.“

„O, ne?“

„Izgleda da je nekako... usamljen.”

„Hm. Pa, imaj na umu da je glumac.” Razmišljala je o tome. „Pa, zapravo, komičar koji pravi filmove.”

„Idemo samo u šetnju”, rekla sam, očajnički se trudeći da je ne uznemirim ili povredim, žudeći sve više da se što pre vratim Adrijanu.

„Šta god“, lako je rekla. Nažvrljala je svoj broj telefona na salveti i ispružila ruku tražeći moj mobilni. „Pozovi me ma gde da se nađeš.“

Pružila sam joj telefon, tutnula broj u svoju torbu, i zakolutala očima. „Oh, u redu. Idem da ga zavodim. Biću veoma romantična. Priljubićemo se jedno uz drugo na krevetu i poljubiću ga, a on će mi reći da me obožava, a onda će ga moje nerođeno dete šutnuti u rebra.”

Meksi je prestala da izgleda natmureno.

„A onda ću snimiti sve to i prodati prava Foksu, a oni će ga pretvoriti u specijalno izdanje *Najljubavnija trojka na svetu*.“

Meksi se smajala. „U redu. Samo budi oprezna.”

Poljubila sam je u obraz i, da čovek ne poveruje, zatekla Adrijana Štada kako me još čeka. Nasmešila sam mu se, a on me je poveo do lifta. Spustili smo dole i izašli iz zgrade. Nije bilo klupa, ni trave, čak ni niskog zaklona na autobuskom stajalištu, ni trotoara za štenju.

„Ha“,rekla sam.

U međuvremenu, Adriján je izgledao još više pripit nego što se činilo u baru. Svež vazduh izgleda nije imao onaj otrežnjujući efekat kao što sam se nadala. Grabio je prema mojoj ruci, uspevajući da me uhvati za zglob. Privukao me je uza se... ovaj, onoliko blizu koliko mu je to moj stomak dozvoljavao.

„Poljubi me“, rekao je, a ja sam se glasno nasmejala zbog apsurdnosti situacije. *Poljubi me“*. Kao da je izgovorio rečenicu iz neke filmske uloge. Gledala sam preko njegovog ramena, tražeći neizbežne reflektore i ekipu u pokretu, sa režiserom koji se sprema da kaže „Seci!“ kad je Adriján svojim palcem prešao preko mog obraza, a onda niže, do mojih usana. Bio je to pokret koji je, bila sam sasvim sigurna, već odigrao na ekranu, ali sam shvatila da mi to i nije toliko važno. „Keni“, prošaputao je. Bilo mi je dovoljno samo da ga čujem kako izgovara moje ime, pa da osetim kako pulsiram na mestima koja nisam očekivala da reaguju dok se ne porodim. „Poljubi me.“ Svoje usne je prineo mojima, a ja sam podigla lice i povila telo unazad, dok mu se ruka obavijala oko mog vrata i trenutak kasnije držao je moju glavu kao da je neka dragocenost. Oh, tako se slatko ljubiš, pomislila sam, a onda su njegove usne bile ponovo na mojima, jače, njegove ruke još odlučnije, dok su automobili jurili pored nas a ja sam se topila, zaboravljajući svoju odluku, svoju istoriju, svoje ime.

„Pođi sa mnom“, ponudio se, spuštajući gomilu poljubaca na moje obraze, moje usne, moje kapke.

„Odsela sam u hotelu.slabo sam mrmljala, shvatajući, čim su reči izašle iz mojih usta, da to zvuči kao najjeftiniji poziv. I šta se uopšte ovde dešava? Zar je moguće da je baš toliko usamljen? Da se nije možda specijalno ložio na trudne žene? Da to nije bio njegov način da se našali? „Da ne želiš možda..pokušala sam da

smislim nešto na brzinu. Da sam u Filadelfiji, da stojim na ulici i da me ščepa najbolji mogući objekat mojih želja koji je veoma, veoma pijan, šta bih mu predložila? Ali, naravno, nisam mogla ništa da smislim. Ništa mi u životu nije bilo teže. „Da odemo do bara?“, konačno sam ponudila. „Na večeru, možda?“

Adriján je posegao rukom u džep i izvadio nešto što je, pretpostavila sam, bilo karta za parking. „Kako bi bilo da se provozamo?“, rekao je.

„Možemo li...“, brzo sam dodala, „možemo li da odemo da vidimo plažu? Noć je tako divna...“ Sto nije baš bila istina. Bila je izuzetno maglovita noć, ali je barem bilo toplo, a bilo je i povetarca.

Adriján se njihao napred i nazad na svojim nogama i uputio mi je sladak, pomalo narkomanski kez. „To mi zvuči kao neki plan“, rekao je.

Pa, postojala je tu i jedna ne baš nevažna stvar, doći do njegovih ključeva.

„Oh, kabriolet”, mazno sam rekla kad je jedan mali crveni auto stao uz ivičnjak. „Nikad do sada nisam vozila ovakav auto.“ Dobacila sam mu svoj najumilniji i najšarmantniji pogled. „Mogu li da ga vozim?“ Dodao mi je ključeve bez ijedne reči, a onda tiho seo do mene, ne govoreći mnogo osim da mi kaže gde bi trebalo da okrenem.

Kad sam bacila pogled na njega, rukom je pritisnuo čelo.

„Glavobolja?”, pitala sam. Klimnuo je glavom zatvorenih očiju. „Pivo pre alkohola?”

Trepnuo je. „Ekstazi pre votke, zapravo”, rekao je.

Auf. Pretpostavljam da, ako već ostajem u Holivudu, treba da se naviknem na ljude koji se nemarno ispovedaju po pitanju uzimanja droge. „Ne izgledaš mi ekstatično”, usudila sam se.

Zevao je. „Možda ću zamoliti za povraćaj novca“, rekao je, i sa strane bacio pogled na mene. „Dakle, ti si, mmm... kad ćeš...“

„Termin mi je u junu, petnaestog”, rekla sam.

„Znači tvoj, mmm, muž će se vratiti.

Odlučila sam da zaustavim tu igru popunjavanja praznina. „Ja sam iz Filadelfije, i nemam muža. Niti dečka.“ „O!“, rekao je

Adriján, zvučeći kao da je stao na čvršću podlogu. „Znači tvoj partner je tamo?“

Smejala sam se. Nisam mogla da odolim. „Nemam ni partnera. Prosto jedna od klasičnih samohranih, neudatih majki.“ Dala sam mu najkraći okvirni opis svog slučaja: ja i Brus, naš raskid i dvadesetominutno pomirenje, trudnoću, scenario, i moje sletanje u Kalifomiju pre samo dvanaest sati.

Adriján je klimnuo glavom, ali me nije dalje ispitivao, a ja nisam mogla da ga pogledam da bih mu pročitala lice. Samo sam nastavila da vozim. Konačno, nakon serije okreta i skretanja za koje nisam mogla ni da se nadam da ću ih zapamtiti, kamoli da ih sama ponovo pronađem, našli smo se na vrhu jedne litice iznad okeana.

Uprkos smogu, bilo je veličanstveno: miris morske vode, ritmički zvuci talasa koji su se odbijali o obalu, osećaj sve te mase, i sve te snage i pokreta, tako blizu nas...

Okrenula sam se prema Adrijanu. „Zar ovo nije divno?“, pitala sam. On nije odgovorio. ,,Adrijane?“

Nije se pomerio. Polako sam se nadnela nad njim, kao veliki lovac na divljač koji prilazi lavu. I dalje se nije pomerao. Prišla sam mu još bliže. ,,Adrijane?“, prošaputala sam. Nije bilo mrmljanja nežnih reči, niti raspitivanja o temi mog scenarija, niti o prirodi mog života u Filadelfiji. Umesto toga, čula sam hrkanje. Adriján Štad je zaspao.

Nisam mogla da se ne zasmejem. Bila je to klasična Keni Šaporio situacija: napolju na plaži sa divnom filmskom zvezdom, sa vetrom koji bičuje talase, mesečinom što sija i miliőn zvezda na nebu, a on je izgubio svest.

Uz to, bila sam zatočena. Bilo mi je i hladno, jer je s mora duvao vetar. U gepeku sam potražila neko ćebe ili džemper, ali ništa nisam našla. Bilo je četiri sata ujutru, sudeći po zelenom odsjaju kazaljki na mom satu. Odlučila sam da mu dam pola sata, i ako se ne probudi i počne da se kreće ja ću... pa, nešto ću smisliti.

Uključila sam grejanje i slušala muziku Krisa Ajzaka sa CD plejera. Potom sam se zavalila u sedište žaleći što nisam ponela

jaknu, držeći jedno oko na Adrijanu, koji je hrkao tako glasno da bi mogao da nadjača i neki muzički bend, a drugim okom gledala na sat. Bilo je... pa, možda, pomalo smešno. Moj veliki put u Holivud, mislila sam žalobno. Moja romantika. Možda sam zaista takva devojka koja zaslužuje da bude ismejana u magazinima, pomislila sam... a onda odmahnula glavom. Znala sam kako da brinem o sebi. Znala sam kako da pišem. I imala sam nešto što sam najviše na svetu želela – prodala sam svoj scenario. Imam novca, komfor, neku dozu slave. I bila sam u Holivudu! Zajedno sa filmskom zvezdom.

Bacila sam pogled nadesno. Tužno, ali filmska zvezda se još uvek nije pomerala. Primakla sam se bliže. Teško je disao, a čelo mu je bilo orošeno.

„Adrijane?“, prošaputala sam. Ništa. „Adrijane?“, rekla sam glasno. Nije se primetio čak ni trzaj očnih kapaka. Sagla sam se iznad njega i lagano ga protresla za ramena. Kad sam ga ispustila samo se sručio nazad u udubljenje u sedištu. Sada sam se zaista zabrinula.

Zavukla sam jednu ruku u njegov džep, pokušavajući da ne razmišljam o mogućim naslovima dnevnih novina („*Subotom uveče!* zvezda zlostavljana od strane Hoćedabude Scenarista!“) i pronašla njegov mobilni. Nakon malog nagađanja, ubola sam taster i dobila ton za biranje. Odlično! Šta sad?

Onda mi je sinulo. Posegla sam u svoju tašnu i izvadila vizitkartu doktora K. On nam je na jednom času za debele rekao da ne spava mnogo i da je obično u kancelariji već u sedam ujutru, a sada je na Istočnoj obali bilo i više sati.

Zadržala sam dah i birala njegov broj. „Halo?“, rekao je duboki glas.

„Halo! Ovde Keni Šapiro.“

„Keni!“, rekao je, srećan što mi čuje glas, i nimalo zabrinut što zovem sa tolike udaljenosti u, za mene, najsitnije jutarnje sate. „Kako ti je bilo na putu?“

„Dobro“, rekla sam. „Pa, do sada je bilo dobro. S tim da sada izgleda imam problem.” „Reci mi“, rekao je.

„Pa, ja, mmm...“, zastala sam, razmišljajući. „Sklopila sam

neka nova poznanstva”, rekla sam.

„To je dobro”, rekao je ohrabrujućim tonom.

„Sada smo na plaži, u njegovom autu, a on mi nekako deluje kao da se onesvestio, i ne mogu da ga probudim.” „To ne valja”, rekao je.

„Da“, složila sam se, „a to nije čak ni najgori izlazak koji sam doživela. Ja bih ga pustila da spava, ali mi je rekao da je prethodno pio i koristio ekstazi...“

Zastala sam i ništa nisam čula. „Nije sve tako kao što misliš”, slabašno sam rekla, mada nisam imala pravu ideju šta je zapravo mislio, osim da je to možda bila neka kombinacija mog imena i reči kao što je „perutanje”.

„Dakle onesvestio se?“, pitao je doktor K.

„Pa, da. Uglavnom”, uzdahnula sam. „A mislila sam da sam prilično zabavna.”

„Ali on diše?“

„Diše ali se i znoji”, obrazložila sam. „I ne budi se.“ „Dotakni mu lice, i reci mi kako ti se čini njegova koža pod prstima.”

Učinila sam to. „Vruće”, raportirala sam. „Znojavo.” „Bolje tako nego da je hladan i vlažan. To ne bi volela da se desi“, rekao mi je. „Pokušaj ovo. Hoću da skupiš šaku u pesnicu...“

„Uradila sam to“, raportirala sam.

„Sada protrljaj svojim zglobovima njegov grudni koš. Njegove grudi. Učini to prilično snažno... pokušavamo da vidimo da li će da reaguje.“

Nadvila sam se nad njim i učinila ono što mi je rekao, jako ga pritiskajući. Adriján se uvijao i ispustio neku reč koja je ličila na „majko“. Vratila sam se u sedište i rekla doktoru šta se desilo.

„Vrlo dobro“, rekao je. „Mislim da će tvom džentlmenu zbog koga zoveš biti dobro. Ali mislim da bi trebalo da uradiš dve stvari.“

„Reci“, rekla sam, zaglavljujući svoj telefon ispod brade i okrećući se nazad prema Adrijanu.

„Prvo, okreni ga u stranU, tako da može da povrati, a da izbegne opasnost da udahne nešto od toga.“

Gurala sam Adrijana dok ga nisam postavila dopola u stranu.

„Učinjeno”, rekla sam.

„Ostaje ti samo još da prosto budeš pored njega“, rekao je. „Proveravaj ga svakih pola sata ili duže. Ako se ohladi ili počne da se trese, ili ako mu puls postane neravnomeran, zovi 9”. U suprotnom, biće mu dobro kad svane. Možda će osećati mučninu, ili glavobolju”, upozoravao je, „ali neće biti nekog trajnog oštećenja.”

„Odlično”, rekla sam, tonući iznutra dok sam zamišljala kako li će izgledati jutro, kad se Adriján probudi sa najužasnijom glavoboljom i ugleda me pored sebe.

„Možeš da uzmeš neku krpu, umočiš je u hladnu ,vodu, iscediš i staviš na njegovo čelo“, rekao je doktor. „To u slučaju da imaš posebnu želju da budeš milostiva.”

Počela sam da se smejem. Nisam mogla da odolim. „Hvala ti“, rekla sam. „Zaista, puno hvala.”

„Nadam se da će se stvari poboljšati”, radosno je rekao. „Ali čini mi se da držiš situaciju u rukama. Hoćeš li me nazvati i reći mi kako se sve završilo?”

„Apsolutno. Još jednom ti hvala”, rekla sam.

„Čuvaj se, Keni“, rekao je. „Zovi me ako ti još nešto bude potrebno.“

Razmišljala sam. Krpa? Pogledala sam u pretinac ali tamo nisam našla ništa osim dokumenata o rentakaru, nekoliko CD skupocenih kutija i dve olovke. Pogledala sam u svoju tašnu: karmin koji mi je dao Gert, novčanik, ključevi, imenik, pojas za trudnice za koji sam u knjizi *Šta da očekujete kad očekujete* saznala da treba da se nosi.

Pogledala sam u Adrijana. Pogledala sam u pojas za trudnice. Na kraju sam došla do toga da ono što ne zna ne može ni da ga uvredi, pa sam izašla iz auta, pažljivo se spustila do vode, umočila pojas, vratila se, i nežno ga postavila na njegovo čelo, pokušavajući da se ne smejem dok to radim.

Adriján je otvorio oči. „Tako si slatka”, promrmljao je.

„Hej, uspavana lepotice!“, rekla sam. „Jesi li budan! Počela sam da brinem...“

Adriján je izgledao kao da me ne čuje. „Kladim se da ćeš biti

odlična majka“, rekao je i ponovo zatvorio oči.

Ja sam se nasmejala, smeštajući se nazad u svoje sedište. Odlična majka. Bilo je to prvi put da zaista razmišljam o tome – pravi čin materinstva. Razmišljala sam o porođaju, naravno i o ćelom poduhvatu negovanja novorođenčeta. Ali ja nikad nisam pridavala puno važnosti tome kakva ću biti majka ja, Keni Šapiro, sada sa skoro dvadeset devet godina.

Sastavila sam ruke oko stomaka dok je Adriján tiho hrkao pored mene. Dobra majka, pomislila sam, zabavljajući se tom idejom. Ali kakva majka? Da li ću biti jedna od onih divnih majki koju obožavaju sva deca iz susedstva, koja ih služi slatkim voćnim punčem i kolačićima umesto obranog mleka i voća, koja nosi džins i otkačene cipele i može zapravo da razgovara sa svojom decom, umesto samo da im drži lekcije! Mogu li biti smešna? Da li ću biti takva majka kakvom žele da budem kod kuće, ili da se pokvarim na dan karijere? Ili ću biti jedna od onih zabrinutih majki koje se stalno šunjaju oko vrata, čekajući na svoje dete da se vrati kući, trčeći večito za njim, stiskajući džemper, mantil, ruku punih papirnatih maramica?

Ti ćeš biti ti, rekao je glas u mojoj glavi. Glas moje majke. Odmah sam ga prepoznala. Ja ću biti to što jesam. Nisam imala nijednog drugog izbora. A to će biti tako loše. Sasvim sam se dobro pokazala u brizi oko Nifkina, razmišljala sam. To je bilo nešto.

Naslonila sam glavu na Adrijanovo rame, računajući na to da mu neću smetati.

Izvadila sam njegov telefon iz svoje tašne, potom maramicu sa Meksinim brojem telefona, i zadržala dah dok nisam čula njeno jasno, britansko, ,,halo“.

„Hej, Meksi“, prošaputala sam.

,,Keni!“, uzviknula je. „Gde si?“

„Na plaži“, rekla sam. „Nisam baš sigurna gde, ali...“ „Jesi li sa Adijanom?“, pitala me je.

,,Da“, prošaputala sam. „A on se nekako onesvestio.“ Maksi je počela da se smeje... a i ja sam počela da se smejem iako mi nije bilo do toga. „Dakle, pomozi mi. Kakav je ovde običaj? Da li da

ostanem? Da li da idem? Dali da mu, recimo, ostavim poruku?“

„Gde se tačno nalaziš?", pitala je Meksi.

Potražila sam pogledom neki znak, neko svetio, bilo šta. „Sećam se poslednje ulice u kojoj smo se našli, Del Rio Vei“, rekla sam. „A nalazimo se tačno na litici, možda nekih desetak metara iznad vode...“

„Znam gde je to“, rekla je Meksi. „Bar mislim da znam. To je ono mesto gde je snimio ljubavnu scenu u filmu *Estelim oči.“*

„Odlično”, rekla sam, pokušavajući da se setim da li se neko onesvestio u toku te scene. „Dakle, šta bi trebalo da činim?“

„Objasniću ti kako da dođeš do moje kuće“, rekla mi je. „Cekaću te.“

Meksina uputstva su bila savršena i za nekih dvadesetak minuta vozila sam malom stazom, pokrivenom sivom sindrom, na plaži. Lokacija kuće bila je takva kakvu bih i sama izabrala, pod uslovom da mogu da biram i da imam na raspolaganju nekoliko miliona dolara.

Meksi me je čekala u kuhinji. Zamenila je svoju haljinu crnim helankama i majicom, i kosu vezala u kikice, koje bi smešno izgledale na 99,9 posto ženske populacije, ali su na njoj bile božanstvene. „Da li se osvestio?“

„Dođi da vidiš“, prošaputala sam. Prišle smo kolima gde je Adriján još uvek ležao na zadnjem sedištu, širom otvorenih usta, očiju čvrsto zatvorenih, a moj pojas je još uvek bio na njegovom čelu.

Meksi je prasnula u smeh. „Šta je to?“

„To je najbolje što -sam mogla da učinim”, rekla sam braneći se.

I dalje se kikotala. Zgrabila je jedan*Verajeti* iz, činilo mi se, kante za otpatke, urolala ga i gurnula Adrijana u ruku. Ništa. Pomerila je magazin niže i ubola ga u stomak. Bez odgovora.

„Ha“, rekla je Meksi. „Pa, ne mislim da umire, ali bi možda bi trebalo da ga unesemo unutra.“

Polako i pažljivo, sa mnogo gunđanja i kikotanja, odmanevrisale smo Adrijana iz njegovog automobila na Meksin kauč u dnevnoj sobi – jedan divan komad nameštaja od bele kože

za koji sam se nadala da ga Adriján neće uprljati.

„Trebalo bi da ga okrenemo u stranu, u slučaju da povrati. ..“ predložila sam i zurila u Adrijana. „Da li zaista misliš da je on okej?“, pitala sam. „Uzeo je ekstazi...“

„Verovatno će mu biti dobro“, rekla je Meksi bezbrižno. „Ali možda bi trebalo da ostanemo s njim.“ Zurila je u mene. „Sigurno si veoma iscrpljena.”

„I ti takođe“, rekla sam. „Žao mi je zbog ovoga...“ „Keni, ne brini! Činiš dobro delo!“

Pogledala je u Adrijana pa u mene. „Uspavana zabava?”, pitala je.

„To mi zvuči kao plan“, rekla sam.

Kad je Meksi otišla, verovatno po posteljinu, ja sam Adrijanu izula cipele i čarape. Otkopčala sam mu kaiš, zatim košulju, skinula svoj pojas sa njegovog čela i zamenila ga kuhinjskom krpom koju sam pronašla u kuhinji.

Dok je Meksi gomilala ćebad i jastuke na pod, očistila sam svoje lice od šminke, uvukla se u majicu koju mi je dala Meksi, i razmislila šta da činim da bih sebe učinila korisnom. U centru dnevne sobe nalazio se kamin – jedan savršeno elegantan, čist kamin, sa gomilom brezovih cepanica na rešetki u sredini. A ja sam znala kako se loži vatra. Ovo je bilo dobro.

Nisam mogla da nađem novine, pa sam iscepala *Verajeti*, uvmula listove u spiralu, stavila ih ispod drva, proverila da vidim da li je odžak u funkciji i da li je drvo zaista pravo drvo, a ne neka dekorativna keramička replika drveta, potom sam upalila šibicu iz kutije koju sam zgrabila u „Star“ baru, nadajući se da ću dokazati Samanti i Endiju i Lusi da sam stvarno bila tamo. Papir je izbacio veliki plamen, potom su cepanice počele da gore, a ja sam se zadovoljno zanjihala na petama.

„Au“, rekla je Meksi, ušuškavajući se u svoju gomilu ćebadi, okrećući lice prema odsjaju vatre. „Kako si naučila ovo da radiš?“

„Moja majka me je naučila”, rekla sam. Pogledala me je začuđeno, pa sam joj ispričala celu priču. Razmišljala sam kako ćemo svi zajedno sa mojom bebom ići na pecanje u Kejp Kod, i kako će moja majka založiti vatru da nas greje... kako sedimo u

krugu – moj otac, moja sestra, moj brat, i ja – kako pečemo slatkiš od korena belog sleza i posmatramo moju majku koja stoji u vodi, zabacuje srebmkastu strunu u sivo-cmu vodu, u šortsu zavrnutom nagore, sa snažnim, potamnelim i čvrstim nogama.

„Dobra vremena”, ponovila je Meksi, okrećući se u stranu i toneći u san. Neko vereme sam ležala, očiju otvorenih u tami, slušajući njeno duboko, tiho disanje i Adrijanovo hrkanje.

Pa, evo nas, rekla sam sebi. Vatra se svela na žeravice. Mogla sam da osetim dim na svojim rukama i u mojoj kosi, a mogla sam da čujem i talase koji se kreću prema obali, i vidim sjaj na nebu koje prelazi iz crnog u sivo. Evo tu si, pomislila sam. Ovde si. Sklopila sam ruke oko svog stomaka. Beba se okrenula, plivajući u svom snu, izvodeći nešto što mi se čini kao salto unazad. Ona, razmišljala sam. Devojčica, sigurno.

Nifkinu sam poželela laku noć, mislila sam da mu ništa neće faliti da jednu noć provede sam u luksuznom hotelu. Zatim sam zatvorila oči i zamislila lice svoje majke iznad onih Kejp Kod logorskih vatri, tako srećnu i zadovoljnu. I tako, osetivši se srećnom i u miru sama sa sobom, konačno sam zaspala.

XVI

Kad sam se probudila bilo je 10:30. Vatre više nije bilo. Isto tako nigde nije bilo ni Adrijana i Meksi.

Popela sam se na sprat najtiše što sam mogla. Ispolirani drveni podovi, modeme police od javorovog drvena i ormarići, uglavnom prazni. Pitala sam se kako li se Meksi osećala, useljavajući se a potom napuštajući brojne kuće, poput gusenice koja odbacuje svoju čauru. Pitala sam se da li joj je to uopšte smetalo. Znam da bi meni to teško padalo.

Kupatilo je bilo oivičeno svim vrstama plišanih peškira i skupocenih sapuna i šampona u reklamnim bočicama. Dugo sam se tuširala toplom vodom, oprala zube sa jednom od novih, još neraspakovanih četkica za zube koju sam pronašla u ormariću za

lekove, potom sam se obukla u čistu majicu i donji deo pidžame koji sam pronašla u jednom ormariću. Bila sam sigurna da će mi trebati fen a verovatno i pomoćnik da bih makar pokušala da ponovim ono što mi je Gert uradio sa kosom prethodne večeri, sapinjući je ukosnicama, fiksirajući celu stvar grumenom veličine novčića nekog skupog i slatko mirišljavog francuskog gela. Bar se nadam da je to služilo za to. Na insistiranje mog oca u školi sam učila latinski. To mi je naročito pomoglo da odlično uradim prijemni za univerzitet, ali nije baš mnogo koristilo u situaciji kad se ujutru neočekivano probudiš i treba da prevedeš nazive toaletnih bočica jedne filmske zvezde.

Kad sam sišla dole, Meksi je još uvek spavala, sklupčana kao mačka na gomili ćebadi. Ali tamo gde je Adriján počivao sada se nalazio samo komad papira sa porukom.

Podigla sam je.

„Draga Kesi“, pisalo je na početku, a ja sam prsnula u smeh. Pa, dobro, mislila sam, bar je bio blizu. A sasvim sigurno je bilo slučajeva kad su me nazivali još gore. „Mnogo ti hvala što si se pobrinula za mene prošle noći. Znam da ne poznajemo dobro jedno drugo...“

I tu sam ponovo prsla u smeh. Ne poznajemo se dobro! Jedva da smo razmerili pet rečenica pre nego što se onesvestio!

„...ali znam da st dobra osoba. Znam da ćeš biti divna majka. Žao mi je što sam morao da odem u takvoj žurbi i da te uskoro neću videti. Odlazim na snimanje, u Toronto, ovog jutra. Nadam se da ćeš uživati u ovom boravku u Kalifomiji.“

Ovom? Šta je to? Do kraja sam odmotala poruku, a srebrni ključ mi je ispao u ono malo krila što mi je ostalo. Ključ od automobila. „Ugovor o rentakaru ističe sledećeg meseca“, Adriján je napisao na pozadini papira, zajedno sa imenom i adresom vlasnika agencije u Santa Moniki. „Odbaci ga kad budeš bila spremna da ideš kući. I uživaj!"

Polako sam ustala, prišla prozoru i zadržala dah dok sam podizala roletne. Stvarno, dole je bio jedan mali crveni auto. Pogledala sam na ključ u svojoj ruci i na parkirana kola i uštinula se, čekajući da se probudim i shvatim da sve ovo sanjam... da još

uvek sanjam u krevetu u Filadelfiji, sa gomilom knjiga o planiranju trudnoće pored sebe i Nifkinom sklupčanim na jastuku do moje glave.

Meksi je zevala, ljupko ustala sa poda, prišla mi i stala do mene ispred prozora. „Šta se dešava?”, pitala me je.

Pokazala sam joj kola, i ključ, i poruku. „Osećam kao da sanjam”, rekla sam.

„To je najmanje što može da učini”, rekla je Meksi. „Srećan je što mu nisi pretresala džepove i slikala ga golog.”

Pogledala sam je nevinim pogledom širom otvorenih očiju. „Zar nije trebalo da to učinim?”

Meksi se iskezila. „Sedi mimo“, rekla je. „Idem da dovedem tvog psa, a onda ćemo da planiramo tvoje osvajanje Holivuda.“

* * *

Očekivala sam da Meksini ormarići budu prazni, osim možda da sadrže hranu na kojoj sam zamišljala da žive zvezde – vitamine, mineralnu vodu, možda neke ljuspice ili nešto što je prepisao guru za dijetu.

Ali na Meksinim policama je bilo svih potrepština, od pileće supe do brašna i šećera i začina, a u frižideru je bilo svežih jabuka i pomorandži, mleka i soka, putera i krem sira. Kiš, odlučila sam, i voćna salata. Seckala sam kivi i jagode kad se Meksi vratila. Bila je u crnim biciklističkim bermudama i majici višnjeve boje sa dugim rukavima, sa velikim crnim sunčanim naočarima i beretkom ukrašenom lažnim rubinom, a Nifkin se zanimao za detalj na njenoj kragni od crvene kože po kojoj su bili raspoređeni isti takvi ukrasi. Oboje su izgledali veoma impresivno. Najpre sam poslužila Meksi a zatim sam, u nedostatku pseće hrane, dala Nifkinu malu porciju kiša.

„Ovo je prekrasno”, rekla sam, diveći se odsjaju sunca u vodi i svežem povetarcu koji struji vazduhom.

„Trebalo bi malo da ostaneš”, rekla je Meksi.

Odmahnula sam glavom. „Moram da spakujem stvari i krenem nazad...”, počela sam, a potom stala. Zaista, čemu žurba? Posao može i da sačeka – još uvek mi je ostalo dosta neiskorišćenog odmora. Nije kraj sveta ako propustim nekoliko časova o nošenju trudnoće. Soba sa pogledom na okean bila je božanstvena, naročito ako se ima u vidu filadelfijsko nestabilno, vlažno proleće. A Meksi mi je čitala misli.

„Biće super! Možeš pisati, ja ću ići na posao, pravićemo večernje zabave i vatre. Nifkin može napolju da jurca... ja ću ti nabaciti gomilu poslića...”

Htela sam da poskočim od sreće, ali nisam bila sigurna da bi se bebi to dopalo. Ovde bi bilo neverovatno. Mogla bih da hodam kroz penušave talasiće po plaži a Nifkin bi mogao da juri galebove. Meksi i ja bismo mogle da kuvamo. Mora da nas nešto vezuje. Samo nisam mogla da dokučim kakva je ta veza i odakle je. I tog jutra, sa suncem koje sija i talasima koji se valjaju, činilo mi se da je lakše da se ta divna avantura i dalje odvija nego da utrošim mnogo više vremena u nekom trudu.

* * *

Od tada se sve veoma brzo dešavalo.

Meksi me je odvezla do solitera sa plavkasto-srebmim staklenim zidovima i modernim mestima za obedovanje u prizemlju. „Vodim te da upoznaš mog agenta”, objasnila je, pri tiskajući dugme za sedmi sprat.

Ja sam pretresala mozak u potrazi za pravim pitanjima. „Je li ona... da li se ona bavi piscima?", pitala sam. ‚Je li dobra?"

„Da, veoma", rekla je Meksi, terajući me da odmarširam niz hodnik. Odsečno je zakucala na otvorena vrata i provirila unutra.

„To je sranje!", odjeknuo je glas neke žene niz hodnik. „Terens, to je apsolutna glupost. Ovo je projekat koji si tražila, a on će ga apsolutno završiti do sledeće nedelje..."

Zurila sam preko Meksinog ramena, očekujući da glas pripada

nekoj šefici sa srebmkastom kosom i verovatno sa naramenicama, sa cigaretom bez filtera u jednoj ruci i šoljom crne kafe u drugoj... ženska verzija onog reptila sa naočarima za sunce koji mi je rekao da u Holivudu nema debelih glumica. Umesto toga, posađena iza ogromne kamene ploče radnog stola, to je bila jedna plava mala vila sa svetlom kožom i bez pegica. Nosila je bledozeleni džemper, rupičastu lila majicu i par „keds“ cipela na svojim dečjim nogama. Kosa joj je bila skupljena bledoplavom štipaljkom u neodređenu punđu. Izgledala mi je kao da nema više od dvadeset godina.

„Ovo je Vajolet“, ponosno je rekla Meksi.

„Sranje!”, ponovila je Vajolet. Imala sam potrebu da stavim svoje ruke na stomak, na mesto gde sam zamišljala da su uši moje bebe.

„Šta misliš?“, prošaputala je Meksi.

„Ššš... hmm“, rekla sam. „Izgleda kao Pipi Dugačarapa! Da li je dovoljno odrasla da se koristi takvim rečnikom?“

Meksi je prasnula u smeh.

„Ne brini“, rekla je. „Možda ti se čini kao devojka izviđač, ali je prilično jaka.“

Sa jednim oproštajnim „Sranje”, Vajolet je spustila slušalicu, ustala i ispružila ruku. „Keni. Drago mi je“, rekla je, zvučeći kao normalna osoba, a ne kao zmaj koji bljuje vatru koji je sprovodio Endru Dajs Klej pre nekoliko minuta. „Zaista mi se dopao vaš scenario. Znate li šta mi se najviše sviđa u njemu?“

„Psovke?“, usudila sam se.

Vajolet se smejala. „Ne, ne“, rekla je. „Sviđa mi se to što je glavni lik imao toliko vere u sebe. Toliko je puno romantičnih komedija, čini se da žensku vodeću ulogu treba nekako spasiti... ljubavlju, ili novcem, ili uz pomoć dobre vile. Sviđa mi se što se Džosi prosto spasila i što je verovala u sebe sve vreme.“

Vau. Nikad nisam tako razmišljala o tome. Meni je Džosina priča bila ispunjavanje želje, čisto i jednostavno – priča o tome šta se može desiti ako me je zvezda koju sam intervjuisala u Njujorku ikad pogledala i videla u meni nešto više nego potencijalno uspešniji komad u preobimnoj ženskoj formi.

„Žene će obožavati ovaj film, jebo te“, predviđala je Vajolet.

„Tako mi je drago što to mislite”, rekla sam.

Vajolet je klimnula glavom, brzo izvukla štipaljku iz kose, prošla prstima kroz nju i skupila svoje kovrdže u nešto uredniju verziju iste punđe. „Kasnije ćemo još o tome razgovarati“, rekla je, prikupljajući blokčić, pregršt olovaka, primerak mog scenarija, i onoga što je izgledalo kao kopija ugovora. „Za sada, hajde da ti zaradimo nešto novca.“

Na kraju se uspostavilo da je mala Vajolet pravi as u pregovaranju. Možda tajna uspeha leži u njenom hladnom glasu i neprekidnom vrištanju nepristojnih reči koje su stalno nadirale iz njene pređivne male pojave, što je tako prodrmalo trio mladih momaka u elegantnim odelima koji su na kraju samo zurili u nju i više nisu imali volje da dovode u pitanje vrednost mog scenarija. Na kraju, količina novca koju su mi odredili – prvi deo da se isplati u roku od pet dana od dana potpisivanja, drugi kad krene snimanje a treći deo po „prvom gledanju" i ako budem još nešto dopisivala i bila je prilično neverovatna. Meksi me je zagrlila, a Vajolet je obgrlila nas obe. „Sada izađi pred publiku i učini da se ponosim tobom", rekla je pre nego što se uputila prema svojoj kancelariji, nalik na srednjoškolku koja se vraća na časove posle popodnevne pauze.

Do pet sati po podne, ponovo sam sedela na Meksinoj terasi sa činijom rashlađenog grožđa na krilu i flašom bezalkoholnog penušavog soka od grožđa u ruci, osećajući najneverovatnije slatko olakšanje. Sada mogu da kupim koju god kuću poželim, ili da unajmim dadilju, čak mogu sebi da priuštim da ne radim cele godine kad rodim bebu. A koliko god bude potrebno da dorađujem scenario, sve je to mnogo bolje od Gebi, i njenog neprestanog kritikovanja, što u lice što iza leđa. Ne može biti gore od naprezanja nad sedmom varijantom mog pisma Brusu. Te stvari su bile pravi posao. Ovo će biti samo igra.

Tog popodneva sam satima pričala, skandirajući radosne vesti svojoj majci, Lusi i Džošu, Endiju i Samanti, rođacima i kolegama, svakome koga sam se setila a ko bi podelio moju sreću.

W & N

Na kraju sam pozvala doktora K. u njegovoj kancelariji.

„Ovde Keni“, rekla sam. „Samo sam htela da ti javim da je sve u redu.“

„Tvoj prijatelj se bolje oseća?“

„Mnogo bolje“, rekla sam i objasnila kako se Adriján oporavio, kako sam odlučila da ostanem kod Meksi, kako mi je mala Vajolet obezbedila sav taj novac.

„Biće to odličan film“, rekao je.

„Ne mogu da verujem da će to da se desi“, rekla sam, možda trideseti put u toku tog popodneva. „To mi se čak i ne čini realnim.”

„Pa, samo uživaj u tome“, rekao je. „Izgleda da ti je odlično krenulo“.

Meksi se zabavljala bacajući tenisku lopticu Nifkinu dok se ovaj, malaksao od umora, nije dahćući udaljio do gomile morske trave.

„Ko je to?“, pitala me je, i ja sam objasnila.

„On je... pa, on mi je bio doktor, kad sam pokušavala da oslabim, pre nego što sam zatrudnela. Sada mi je prijatelj, pretpostavljam. Sinoć sam ga zvala u vezi sa Adrijanom“.

„Čini mi se da ti se on sviđa“, rekla je, izvijajući obrve u stilu Gručo Maksa. „Da li pravi i kućne posete?”

„Nemam pojma“, rekla sam. „On je veoma fin. Veoma visok.“

„Dobro je što je visok“, rekla je Meksi. „Onda, šta dalje?“

„Večera?“, predložila sam.

„O, tako je“, rekla je Meksi. „Zaboravila sam da si ti višestruko nadarena. Možeš da pišeš, i kuvaš takođe!“

„Nemoj previše da se nadaš“, rekla sam. „Da vidimo čega još ima u frižideru.“

Meksi se nasmejala. „Imam bolju ideju o tome šta bi, pre svega, trebalo da uradimo”, rekla je.

* * *

Momak iz obezbeđenja ispred radnje sa nakitom klimnuo je

meni i Meksi i zaljuljavši se širom otvorio teška staklena vrata.

„Šta mi to ovde tražimo?”, prošaputala sam.

„Došli smo da te častimo”, rekla je Meksi. „I ne moraš da šapućeš.”

„Šta, dođeš mi kao neki tata koji hoće da me razmazi?“, podrugivala sam se.

„O, ne“, ozbiljno je rekla Meksi. „Ti ćeš sama sebi nešto da kupiš.“

Zurila sam u nju. „Šta? Zašto? Zar ne bi trebalo da me podstičeš na štednju? Ja ćekam bebu...“

„Naravno da ćeš štedeti”, rekla je Meksi, zvučeći i te kako razumno. „Ali moja majka mi je uvek govorila da svaka žena treba da ima jednu prelepu, savršenu stvar koju će sama sebi kupiti... i ti, draga moja, sada imaš mogućnosti da to sebi priuštiš.“

Duboko sam uzdahnula, kao da sam spremna da zaronimo u duboku vodu, a ne da prosto ušetam u zlatarsku radnju. Prodavnica je bila puna staklenih vitrina, visine mog nekadašnjeg struka, sa puno ukrasnog blaga, umetnički postavljenog na jastučiće presvučene crnim i golubije sivim somotom. Bilo je tu prstenja od smaragda, od safira, tankih burmica od platine sa dijamantima. Bilo je visećih minđuša od žada i broševa od topaza, narukvica od srebrnih karika tako tankih da se jedva moglo primetiti mesto njihovog spajanja, i dugmadi za košulje od izlomljenog zlata. Bilo je svetlucavih ljupkih narukvica sa kojih su visile majušne baletanke i minijaturni ključevi od automobila... srebrne minđuše u obliku srca za Dan zaljubljenih... isprepletene niti od crvenog i žutog zlata... sjajne igle u obliku bubamara i morskih konjića... dijamantske teniske narukvice, kakvu je nosila Brusova majka... zastala sam i nadvila se nad jednom vitrinom više nego oduševljena.

Jedna prodavačica u urednom mornarskom odelu pojavila se preko puta, brzo kao da ju je neko ispalio. „Šta bih mogla da vam pokažem?“, toplo je pitala. Plašljivo sam pokazala na najmanji par dijamantskih minđuša koje sam videla. „Ove, molim“, rekla sam.

Meksi je virila iza mog ramena. „Ne te“, negodovala je. „Keni, te su ti premale!“

„Zar ne treba nešto na mom telu da bude premalo?”, pitala sam.

Meksi me je začuđeno pogledala. „Zašto?“

„Zato što...“, rekla sam. Glas mi je utihnuo.

Meksi je zgrabila moju ruku. „Znaš šta?“, rekla je. „Mislim da izgledaš odlično. Mislim da izgledaš predivno. Izgledaš veoma srećno... i zdravo... i, i bremenito... Nemoj na to da zaboraviš”, rekla je smešeći se.

Prodavačica je, u međuvremenu, odvila deo crnog somota i položila minđuše na vitrinu – par koji sam najpre zatražila, zatim još jedan koji je bio dvaput veći. Svaki dijamant je bio veličine suve grožđice, pomislila sam, i uzela ih u ruku, gledajući ih kako se presijavaju u plavo i ljubičasto.

„Predivne su“, tiho sam rekla, i podigla ih do svojih ušiju.

„Odgovaraju vam“, rekla je prodavačica.

„Uzećemo ih“, rekla je Meksi, zvučeći veoma sigurno. „I nemojte se truditi da ih zapakujete. Ponećemo ih kući.“

Kasnije, sa mojim novim minđušama koje su pravile kružiće duginih boja na krovu automobila kad god bi kroz njih prošli zraci sunca, pokušala sam da joj zahvalim što me je odvela tamo, za to što je kupila moj scenario, za to što me je naučila da verujem u budućnost u kojoj zaslužujem ovakve stvari. Ali Meksi me je prekinula. „Ti zaslužuješ lepe stvari”, ljubazno je rekla. „To ne treba da te iznenađuje, Keni.“

Duboko sam uzdahnula. *Prijateljica,* prošaputala sam bebi. Meksi sam rekla, „Napraviću ti najbolju večeru koju si ikad imala.“

„Ovo zaista ne razumem“, rekla je moja majka, koja me je telefonom proveravala svakog popodneva. „A imam svega pet minuta da shvatim.”

„Pet minuta?”, priljubila sam telefonsku slušalicu čvršće uz uho i žmirkala na svoje nokte na nogama, u nedoumici da li je moguće opstati u Holivudu sa oljuštenim lakom na nožnim

noktima, ili će to neka pedikir policija sankcionisati. „Zašto toliko žuriš?“

„Predsezonski bejzbol", odsečno je rekla moja majka. „Suočavamo se sa Levender Menisom.“

„Valjaju li za nešto?“

„Bili su dobri prošle godine. Ali ti menjaš temu. Dakle, ti živiš sa Meksi...“, počela je moja majka a glas joj je izražavao nadu.

„Mi smo samo prijateljice, mama“, rekla sam. „Platonske vrste.“

Uzdahnula je. „Nije previše kasno, znaš.“

Zakolutala sam očima. „Žao mi je što ću te razočarati.“

„Dakle šta to radiš?“

„Zabavljam se“, rekla sam. „Odlično se provodim.” Jedva da sam znala odakle da počnem. Bila sam u Kalifomiji već više od tri nedelje, i čini mi se da smo Meksi i ja svakoga dana išle u neku avanturu, na neko malo putovanje Adrijanovim crvenim kabrioletom, koji mi je iz dana u dan sve više ličio na začaranu kočiju, ili magični ćilim. Prošle noći, nakon večere, odšetale smo čak do Santa Monike gde smo kupile mastan i slani pomfrit i ledenu limunadu i to jele na obali brčkajući-noge u vodi. Pre neki dan smo išle na zelenu pijacu u centar grada, gde smo torbe napunile malinama i mini šargarepama i belim breskvama, koje je Meksi razdelila svojim kolegama na snimanju (osim svom glavnom partneru, zato što će, mislila je, protumačiti breskve kao poziv na druženje – „a ja ne želim da budem odgovorna za njegov sledeći pad“).

U Kalifomiji je bilo nekih stvari na koje se još nisam bila navikla – na primer, neizostavna lepota svih žena, zatim to da mi se svaka druga osoba koju bih videla u kafiću ili gurmanskoj prodavnici izgledala nekako poznata, kao da sam ih gledala u nekoj skoro ukinutoj seriji iz 1996. A kultura vožnje me je zapanjivala – sve su svuda vozili, pa nigde nije bilo trotoara ili biciklističkih staza, samo beskonačne saobraćajne gužve, smog gust kao marmelada, na sve strane parkinzi sa uslugom – čak, neverovatno, do jedne plaže koju smo posetili. „Zvanično sam sada videla sve“, rekla sam Meksi. „Ne, nisi“, ponovila je. „U

Trećoj ulici šetališta postoji jedan lovački pas obučen u sjajno akrobatsko odelo koji predstavlja deo žonglerske predstave. Kad to vidiš možeš reći da si videla sve.“

„Da li uopšte radiš?“, pitala me je majka, koju nije impresionirala priča o psu žongleru i belim braskvama.

„Svaki dan“, rekla sam joj, što je bilo istina. Između avantura i izlazaka, provodila sam barem tri sata dnevno na terasi sa svojim laptopom. Vajolet mi je poslala rukopis toliko išaran napomenama da je bio praktično nečitljiv. „NEMOJ DA PANIČIŠ“, napisala je mastilom boje lavande na naslovnoj strani. „Ljubičaste beleške su moje, crvene su od čitalaca koje je unajmio studio, cene je dopisao režiser koji hoće ili neće na kraju ovo režirati – a ono što je rekao uglavnom je sranje, mislim. Sve shvati sa zmcetom soli, to su SAMO PREDLOŽI!“ Postepeno sam prerađivala tekst probijajući se kroz iškrabane margine, precrtavanja, strelice ubačene ceduljice.

„Dakle, kad dolaziš kući?“, pitala me je majka. Ugrizla sam se za usnu. Još uvek to ne znam a moraću da se odlučim – i to uskoro. Moja trinaesta nedelja se brzo približavala. Nakon toga, moraću ili da pronađem doktora u Los Anđelesu i porodim se ovde, ili da pronađem način da stignem kući a da to ne bude avionom.

„Pa, molim te, obavesti me šta planiraš da radiš“, rekla je moja majka. „Biću srećna da te sačekam na aerodromu i povezem kući a možda ću čak i da vidim svoje unuče pre njegovog ili njenog prvog rođendana..."

„Mama...“

„Samo majčinska briga!“, rekla je i spustila slušalicu.

Ustala sam i otišla do peska, Nifkin mi je skakao za petama, nadajući se da će juriti za teniskom loptom u talasima.

Znala sam da ću na kraju morati to da odlučim, ali stvari su se tako lepo odvijale da mi je bilo teško da mislim na bilo šta drugo osim na sledeći sunčan dan, na sledeći ukusan obed, sledeću kupovinu ili piknik ili šetnju po plaži pod zvezdanim nebom. Osim ponekog sećanja na Brusa i na naša srećna vremena dok smo bili zajedno, i ako izuzmem neizvesnost u pogledu toga što ni

sama nisam znala šta će se sledeće desiti u mom životu, moj boravak u kući pored plaže bilo je samo neizmemo blaženstvo.

„Trebalo bi da ostaneš”, Meksi bi mi govorila. Nikad nisam rekla da, ali nikad nisam rekla ni ne. Pokušala sam to da proanaliziram, onako kako sam nekad ispitivala svoje neveste, vrteći isto pitanje ponovo i ponovo po svom umu: Da li bi mi ovakav život odgovarao? Mogu li zaista ovako da živim?

Razmišljala sam noću o tome, dok sam radila svoj posao a ručak se kuvao, ili dok bismo se Nifkin i ja šetali uz ivicu mora.

„Ostati ili otići?”, pitala bih se, čekajući odgovor – od psa, od bebe, od boga koji mi nije poslao instrukcije u novembru. Ali odgovar niotkuda – samo talasi i, konačno, zvezdama obasjano nebo.

Moje treće subotnje jutro u Kalifomiji Meksi je ušla u gostinsku sobu, razgmula zavese i pucnula prstima prema Nifkinu, koji je šmugnuo pored nje, ušiju načuljenih u znak budnosti, kao najmanji pas čuvar na svetu. „Ustaj i hvataj!”, rekla je, tapkajući loptice oko svojih nogu. „Idemo u salu za vežbanje!”

Teškom mukom sam se uspravila da sednem. „Sala za vežbanje?“, pitala sam. Bila je obučena za to, videla sam. Njene crvene kovrdže su bile podignute u konjski rep, i nosila je crni triko pripijen uz telo, sjajne bele čarape, i savršeno bele zoknice.

„Ne brini“, rekla mi je Meksi. „Neće biti previše uzbuđenja.“ Sela je na ivicu mog kreveta i pokazala raspored nekog mesta koje se zove Iner Lajt obrazovni centar. „Vidiš... ovde?“

„Samoostvarenje, meditacija i vizualizacija“, glasio je opis kursa.

„Da bi na kraju usledila masturbacija?”, pitala sam.

Meksi mi je uputila zloban pogled. „Ne budi takva“, rekla je. „Te stvari zaista pomažu.“

Otišla sam do ormana i počela da tražim odgovarajuću samoostvarujuću odeću.

Razmišljala sam da se priključim i koristim seanse meditacije za to da vidim da li mogu da pronađem odgovarajući deo dijaloga između Džosi, heroine mog scenarija, i njenog uskoro bivšeg dečka. Ili ću razmišljati o svojoj budućnosti, i o tome šta dalje.

Samoostvarivanje i vizualizacija su mi zvučali kao neka njuejdžovska glupost, ali bar neću gubiti svoje vreme.

Iner Lajt obrazovni centar nalazio se u jednoj beloj niskoj drvenoj kući na vrhu brda. Imala je široke prozore. Srećom parkiranje se nije naplaćivalo.

„Ovo će ti se zaista svideti“, rekla je Meksi, dok smo prilazile vratima. Bila sam obukla Meksinu preveliku majicu, koja je bila manje prevelika po danu, uz to helanke i patike, i obaveznu bejzbol kapu i tamne naočare – deo njenog izgleda koji sam mogla da prisvojim za sebe.

„Znaš, u Filadelfiji bi na ovakvom mestu postojao neki kiosk sa specijalitetima od kačkavalja“, mrmljala sam.

Ušle smo u veliku, prozračnu sobu sa ogledalima po zidovima, sa klavirom u jednom uglu i mirisom znoja i konačno mirisom sandalovine. Meksi i ja smo pronašle mesta negde pozadi i dok je ona otišla da nam obezbedi jastuke na rasklapanje, pogledom sam prešla preko gomile. U prvim redovima je bilo zapanjujuće lepih supermodela, ali takođe i nekoliko starijih žena – jedna sa neobojenom sedom kosom i jedan tip sa dugom belom bradom i majicom na kojoj je pisalo .Jedite račiće u Džimijevom lokalu." Definitivno dug put od „Star“ bara, srećno sam pomislila, dok je instruktorka ulazila.

„Hajde da svi ustanemo na noge“, rekla je, povijajući se da bi stavila kompakt disk u plejer.

Zurila sam i žmirkala, jer tamo, ispred mene, bila je jedna ko od brega odvaljena Velika Žena... obučena ni više ni manje nego u sjajni neon-plavi triko i crne helanke. Možda je bila nekih deset godina starija od mene, tamne puti i braon kose koja joj je padala do pola leđa, sklonjena sa njenog širokog, bezličnog lica trakom koja se slagala sa njenim trikoom. Njeno telo me je podsećalo na one lutkice plodnosti koje su arheolozi iskopavali iz ruševina – viseće grudi, široki kukovi, strašne neravnine. Na usnama je imala roze karmin i majušni dijamant u nozdrvi, i izgledala je... zadovoljno. Srećna sama sa sobom. Zurila sam u nju, ne mogavši

da se obuzdam, pitajući se da li ću se ja ikad osećati tako srećnom, i kako ću izgledati sa probušenim nosem.

„Ja sam Abigejl“, najavila je. To ime je na početku spiska imena za moju bebu, pomislila sam. Ovo mora da je neki znak. Čega, nisam bila sigurna, ali definitivno nečeg dobrog. „A ovo je samoostvarivanje, meditacija i vizualizacija. Ako ste na pogrešnom mestu, molim vas izađite sada.“ Niko to nije učinio. Abigejl nam se nasmešila i pritisla dugme na stereu. Sobu je ispuno zvuk flaute i nežno bubnjanje. „Počećemo sa malo istezanja i dubokim disanjem, a onda ćemo uraditi nešto što se zove vođena meditacija. Svi ćete sesti u neki položaj koji vam se učini udobnim, i zatvorićete oči, a ja ću vas voditi kroz zamišljene različite situacije, različite mogućnosti. Hajde da počnemo!”

Meksi mi se nasmešila. Ja sam joj uzvratila osmeh. „Okej?“, prošaputala je i klimnula glavom, i pre nego što sam toga bila svesna, zatekla sam sebe kako sedim prekrštenih nogu na jastučetu na podu, očiju zatvorenih a flauta i bubnjevi su izdaleka odzvanjali u mojim ušima.

„Zamislite neko bezbedno mesto“, počela je Abigejl. Glas joj je bio tih i umirujući. „Nemojte pokušavati sami da ga birate. Prosto zatvorite oči i gledajte šta vam prvo dolazi.“

Bila sam sigurna da ću prvo videti Meksin trem, ili možda njenu kuhinju. Ali ono što sam videla po Abigejlinim instrukcijama kao „sigurno mesto“ bio je moj krevet... moj krevet kod kuće. Plavi jorgan, jastuci svetlih boja, Nifkin posađen na vrhu kao mali krzneni ornament, trepće na mene. Kroz svetlost koja se probijala kroz roletne rekla bih da je bilo veče, vreme kad dolazim s posla. Vreme je da šetam psa, vreme kad zovem Samantu da vidim kad misli da krene na vežbe, vreme da proverim poštu i odložim odeću i pripremim se za počinak... Odjednom me je obuzeo talas tako jake nostalgije, takva čežnja za mojim gradom, mojim stanom, mojim krevetom, da sam mislila da ću se onesvestiti.

Teturajući sam se uspravila na noge. Glava mi je puna gradskih slika – kafića na uglu, gde smo Samanta i ja delile hladni kapućino i poveravale se jedna drugoj i pričale strašne priče o

muškarcima... mesto za jutarnje čitanje, ispunjeno mirisom svežeg cveća i kolačića sa cimetom... tržni centar „Indipendens“ na mom putu s posla, široki zeleni travnjaci zakrčeni turistima koji izdužuju vratove da bace pogled na Liberti Bel, svibe pune roze cvetova... sletanje u Pensilvaniju jedne subote, sa Nifkinom koji vuče svoj kaiš, pokušavajući da uhvati galebove koji su klizili i gnjurali nisko iznad mora. Moja ulica, moj apartman, moji prijatelji, moj posao.... „Kuća", prošaputala sam bebi, sebi. A onda sam Meksi prošaputala „kupatilo”, i izašla napolje.

Stajala sam na suncu dišući duboko. Minut kasnije osetila sam kako me neko tapka po remenu. Abigejl je stajala tamo sa čašom vode u ruci.

„Jesi li dobro?“

Klimnula sam glavom. „Samo se osećam pomalo... pa, nostalgično, pretpostavljam", objasnila sam.

Abigejl je slušala s pažnjom i klimnula glavom. „Kuća", rekla je, a ja sam klimnula glavom. „Pa, to je dobro. Ako je kuća tvoje bezbedno mesto, onda je to divno."

„Kako to ti...“, nisam mogla da pronađem reči za ono što sam htela da je pitam. Kako pronalaziš sreću u telu kao što je tvoje... kao što je moje? Kako uopšte pronaći hrabrosti da slediš bilo šta bilo gde, ako ne osećaš da se uklapaš u svet?

Abigejl mi se nasmešila. „Ja sam to prerasla", rekla je, kao odgovor na pitanje koje nisam postavila. „Naučila sam neke stvari. I ti ćeš, takođe."

„Keni?"

Meksi je žmirkala gledajući me nasuprot suncu, izgledajući zabrinuto. Mahnula sam joj. Abigejl je klimnula glavom obema. „Srećno", rekla je, i vratila se unutra, njišući kukovima, sa grudima koje su se tresle, ponosna i neposramljena. Netremice sam gledala za njom, poželevši da mogu svojoj bebi da šapnem *ugledaj se na nju.*

„O čemu je bilo reči?", pitala je Meksi. ‚Je li ti dobro? Nisi se vraćala pa sam pomislila da nisi slučajno počela da se porađaš u štali ili slično..."

„Ne", rekla sam. „Nema još bebe. Dobro sam."

Odvezli smo se kući, Meksi je uzbuđeno čavrljala o tome kako je zamislila da osvaja Oskara i kako se sa podijuma odrekla, elegantno i veoma saosećajno svakog od svojih šugavih bivših momaka. „Skoro sam počela da se smejem kad sam zamislila Kevinovo lice!", rekla je promuklim glasom i dobacila mi pogled na sledećem crvenom svetlu semafora. „Šta si ti zamislila, Keni?“

Nisam joj ništa odgovorila... nisam htela da je povredim time što bih joj rekla da mislim da moja sreća leži nekih tri hiljade milja od kuće na plaži i od kalifomijske obale, i od same Meksi. „Kuću“, tiho sam rekla.

‚Pa, uskoro ćemo biti tamo“, rekla je Meksi.

„Ke-ni“, zavijala je Samanta na telefonu sledećeg jutra, sigurno ne kao neki advokat. „To nema smisla! Insistiram da se vratiš. Ovde se svašta dešava. Raskinula sam sa instruktorom joge a ti čak nisi ovde da čuješ o tome...“

„Dakle, reci mi“, podsticala sam je, odbacujući osećaj krivice.

„Nije važno“, rekla je Sam odsutno. „Sigurna sam da šta god da podnosim to nije toliko interesantno kao tvoja prijateljica, filmska zvezda i njeni raskidi...“

„Slušaj, Sam“, rekla sam, „znaš da to nije istina. Ti si apsolutno moja najbolja prijateljica, a hoću da čujem sve o tvom nevaljalom joga tipu...“

„To nije važno“, rekla je Sam. „Radije bih pričala o tebi. O čemu se radi? Da nisi možda na nekom večnom odmoru? Hoćeš li tamo zauvek da ostaneš?"

„Ne zauvek", rekla sam. „Samo... nisam sigurna šta to radim, zaista." A bila sam očajna, tog trenutka, što više ne mogu da pričam o tome.

„Nedostaješ mi“, rekla je Sam žalosno. „Cak mi nedostaje i tvoj uvrnuti mali pas."

„Neću još dugo biti odsutna", rekla sam. Bila je to jedina stvar za koju sam sigurno znala da je bila istinita.

„Okej, promena teme", rekla je Samanta. „Pogodi ko me je pozvao? Ono parče od doktora koji je trčao na Keli Drajvu."

„Doktor K.!“, rekla sam, osećajući iznenadni talas sreće kad

sam čula njegovo ime, zajedno sa malčice krivice što ga nisam zvala otkako sam potpisala sa Vajolet. „Kako je došao do tvog broja telefona?”

Samantin glas je odjednom postao hladan. „Očigledno”, rekla je, „i uprkos mojoj izričitoj molbi, ti si me stavila na listu svojih hitnih poziva kad si ispunila neki formular za njega.”

Ovo je bio predmet naših rasprava. Uvek sam stavljala Samantin broj za kontaktiranje u nekim hitnim slučajevima kad sam išla na biciklističke ture. Samanta nije bila oduševljena što to čuje.

„Zaista, Keni, zašto prosto ne ostaviš svoj broj?“, pitala me je.

„Jer sam zabrinuta da će Tanja odgovoriti na telefonske pozive i time me pokopati”, rekla sam.

„U svakom slučaju, zvao je jer je želeo da zna kako stvari teku, i da li imam tvoju adresu; pretpostavljam da hoće da ti pošalje nešto.“

„Odlično!”, rekla sam, pitajući se šta bi to moglo da bude.

„Dakle, kad stižeš kući?“, ponovo me je pitala Sam.

„Uskoro”, rekla sam joj nevoljno.

„Obećavaš?”, insistirala je.

Stavila sam svoje ruke na stomak. „Obećavam”, rekla sam oboma.

Sledećeg popodneva, u poštanskom sandučetu sam zatekla pošiljku.

Izašla sam napolje na trem i otvorila je. Prva stvar koju sam ugledala bila je razglednica sa likom jednog malog, širom otvorenih očiju uplašenog psa Nifkinovog tipa na prednjoj strani. Okrenula sam je. „Draga Keni“, pisalo je. „Samanta mi kaže da ćeš biti u Los Anđelesu neko vreme, i pomislio sam da ćeš možda želeti nešto da pročitaš. (Oni tamo čitaju, zar ne?) Šaljem ti nekoliko knjiga i nekoliko stvari da te podsećaju na kuću. Slobodno me nazovi čak ako želiš samo da me pozdraviš." Bilo je potpisano sa „Piter Krušelevanski (sa Univerziteta u Filadelfiji)“. Ispod potpisa, pisalo je: „Samanta mi takođe kaže da Nifkin ceni

Zapadnu obalu, pa sam poslao nešto i za njega."

U paketu sam pronašla razglednicu sa Liberti Bela, i još jednu sa „Indipendens" holom. Tu se našla i jedna kutija pereca prelivenih čokoladom sa Reding terminala, i jedan pomalo nagnječen „bakin kolač". Na dnu kutije moji prsti su napipali nešto okruglo i teško, uvijeno u više slojeva novinskih stranica *Filadelfija igzeminera* („Gebovanje sa Gebi", primetila sam, bilo je posvećeno najnovijem TV filmu Anđele Lanzberi). Bila je to plitka keramička posuda za pseću hranu. Slovo *N* je bilo ugravirano unutra, obojeno svetlocrvenom i oivičeno žutom bojom. A po vanjskoj površini činije nalazila se serija Nifkinovih portreta, svaki precizan do najvemijeg keza i njegovih pega. Tu je bio Nifkin kako trči, kako sedi, Nifkin koji proždire kosku od kravlje kože. Veselo sam se nasmešila. „Nifkin!", rekla sam, a Nifkin je zalajao i trčeći stigao.

Spustila sam činiju na pod i Nifkin ju je onjušio. Onda sam nazvala doktora K.

„Suzi je prosvetljena!", rekao je, želeći time da me pozdravi.

„Ko?“, rekla sam. „Ha“.

„To je iz pesme Vorena Zevona", rekao je.

„Ha", rekla sam. Jedinu pesmu Vorena Zevona koju sam znala bila je o advokatima, oružju i novcu."

„To je o devojci koja... puno putuje", rekao je.

„Zvuči mi interesantno", rekla sam, praveći mentalne beleške da bih pogledala liriku. „Zovem da ti zahvalim na tvojim poklonima. Divni su.“

„Nema na čemu", rekao mi je. „Drago mi je što ti se sviđaju."

„Da li si naslikao Nifkina po sećanju? To je zadivljujuće. Trebalo je da budeš umetnik."

„To ja u slobodno vreme“, priznao je. „Zapravo, tvoja prijateljica Samanta mi je pozajmila neke fotografije”, objasnio je. „Ali nisam ih puno koristio. Tvoj pas ima vrlo upečatljiv izgled.”

„Isuviše si dobar“, iskreno sam rekla.

„Iza ugla našeg kampusa otvoren je jedan umetnički atelje gde se uči kako da sam obojiš svoju keramiku”, objasnio je. „Tamo sam je napravio. Bila je tu proslava petog rođendana nekog deteta,

pa sam se tako našao među osmoro petogodišnjaka koji su slikali šolje za kafu.“

Nasmejala sam se, zamišljajući visokog doktora K. sklupčanog u stolicu kako slika Nifkina dok mala deca vrište oko njega.

„Dakle, kako tamo idu stvari?"

Dala sam mu sažetu verziju, govoreći mu o šopingu sa Meksi – o kuvanju koje sam obavljala, o zelenoj pijaci koju sam pronašla. Opisala sam kućicu na plaži. Rekla sam mu da mi se Kalifomija čini kao divna i nerealna. Rekla sam mu da šetam svakog jutra i radim svakog dana i kako je Nifkin naučio da vraća tenisku lopticu iz talasa.

Doktor K. je pravio interesantne zvuke, postavljao je prikladna pitanja, i odmah prešao na ono važno. „Dakle, kad se vraćaš kući?“

„Nisam sigurna", rekla sam. „Sada sam na odmoru, i još uvek doterujem nekoliko stvari u vezi sa mojim scenariom."

„Onda znači... da ćeš se poroditi tamo?"

„Ne znam", rekla sam polako. „Ne verujem"

„Dobro", bilo je sve što je rekao. „Trebalo bi da doručkujemo zajedno kad se vratiš."

„Naravno", rekla sam, osećajući čežnju za Semovim pecivom. Ovde nigde nije bilo takvog mesta. „To će biti sjajno." Čula sam Meksin auto u garaži. „Hej, trebalo bi da požurim..."

„Nema problema", rekao je. „Pozovi me u svako doba."

Spustila sam slušalicu smešeći se. Pitala sam se koliko je imao godina, zaista. Pitala sam se da li me je voleo samo kao pacijenta, ili više od onih debelih devojaka koje ulaze i izlaze iz njegove kancelarije, svaka sa svojom pričom o glavobolji. I odlučila sam da ga ponovo vidim.

Sledećeg jutra Meksi je predložila još jedno putovanje.

„Još uvek ne mogu da verujem da imaš plastičnog hirurga“, progunđala sam, podižući se u niskom malom autu, misleći da samo u ovom gradu, ovog časa jedna dvadesetsedmogodišnja glumica savršenih crta lica može da drži hirurga u rezervi.

„Neophodno zlo“, rekla je Meksi čisto, ubrzavajući i pretičući nekoliko vozila i brišući u najbržu traku.

Hirurgova kancelarija je bila siva prostorija, sva u hladnom mermemom podu i sjajnih zidova i sa još sjajnijom recepcionerkom. Meksi je skinula svoje prevelike sunčane naočare i tiho porazgovarala sa ženom iza pulta dok sam ja šetkala, razgledajući fotografije veličine postera svih doktora, pitajući se koji je od njih imao zadovoljstvo da napumpa Meksine usne i izbriše nevidljive linije oko njenih očiju. Doktor Fišer je bio plav, isti Ken, Barbikin dečko. Doktor Rouds je bio riđokos, povijenih obrva, koji je izgledao negde mojih godina ali verovatno nije. Doktor Tasker je bio veseli Deda Mraz celoj toj grupi – naravno, ako se izuzmu okrugli obrazi i dvostruka brada. I doktor Šapiro...

Stala sam u mestu kao ukopana, zureću u sliku svog oca, najveću od svih. Bio je mršaviji, i obrijao je bradu ali besumnje je to bio on.

Meksi mi je polako prilazila, štiklice su joj ozvanjale. Kad je videla izraz na mom licu, uzela me je za lakat i odvela do stolice. „Keni, šta ti je? Je li nešto u vezi sa bebom?“

Doteturala sam se nazad do zida kao da su mi noge odrvenele i pokazala na sliku. „To je moj otac.“

Meksi je prvo zurila u sliku a onda u mene.

„Nisi znala da je on ovde?“, pitala je. Ja sam odmahnula glavom.

„Šta da radimo?”

Klimnula sam prema vratima i počela da koračam što sam brže mogla. „Odlazimo.”

„Znači dotle je stigao”, rekla sam. Meksi i Nifkin i ja bili smo na tremu i pili hladan čaj od maline. „Liposukcija u Los Anđelesu.” Jezikom sam prešla preko svojih usana, pokušavajući da koncipiram njihovu veličinu. „Zvuči kao početak nekog lošeg vica, zar ne?“

Meksi je pogledala u stranu. Bilo mi je žao. Nikad me nije videla ovako uznemirenu, i nije imala pojma kako da mi

pomogne. Ja nisam znala šta da joj kažem.

„Sedi mimo”, rekla sam ustajući. „Idem u šetnju.”

Šetala sam pored vode, prolazila pored rolerki u bikinima, odbojkaša, dece koja su vrištala i jela sladoled. Prošla sam kioske, mesta gde se radi pirsing, i kioske koji prodaju četiri para čarapa za deset dolara, i kovrdžave tinejdžere koji sede na klupicama u parku i sviraju na gitarama, i beskućnike obučene u puno slojeva odeće, koji leže ispod palminog drveća kao mrtvaci.

Dok sam hodala pokušavala sam da izložim stvari pred sobom, da ih organizujem, kao da su neke slike na izložbi, uramljene i okačene na zidu neke galerije.

Zamišljala sam svoju porodicu onakvom kakva je nekad bila – nas petoro na travnjaku Roš Hešana, poziramo u našoj najboljoj odeći: moj otac sa uredno podšišanom bradom i rukom na mom ramenu, ja sa skupljenom kosom pod beretkom, najmanji pupoljci grudi koji mi spreda podižu džemper, oboje se smejemo.

Sve sam nas zamislila pet godina kasnije: otac je otišao; ja, debela i sumorna i uplašena; moja majka, besna; moj brat, očajan, i Lusi sa svojim Mohokom i pirsinzima i telefonskim razgovorima do kasno u noć.

Još više slika: moje diplomiranje na koledžu. Moja majka i Tanja, zagrljene, u njihovoj softbol ligi šampiona. Džoš, metar i devedeset, mršav i ozbiljan, seče ćurku na Dan zahvalnosti. Godine slavljenja praznika, nas četvoro oko trpezarijskog stola, moja majka na čelu i moj brat naspram nje, pojavljuju se različiti momci i devojke, svi se trudimo da izgledamo kao da nam ništa nije nedostajalo.

Išla sam dalje. Evo me kako ponosno stojim pred svoj prvi zakazani sastanak, držeći primerak svog prvog novinskog članka, pokazujem na naslov „Odložena rasprava o budžetu“. Ja i moj prvi dečko. Ja i moja studentska ljubav. Ja i Brus pored okeana, smejemo se u fotoaparat, čvarimo se na suncu. Brus na koncertu na Dan očeva, u hokejaškoj opremi, jednom nogom ispruženom za blagi udarac, s pivom u jednoj ruci i sa kosom koja mu slobodno pada preko ramena. Onda sam naterala sebe da se vratim i idem dalje.

Stala sam i dozvolila da mi okean rashladi noge i osećala... ništa. Ili je to možda bio kraj ljubavi koju sam osećala, hladno prazno mesto koje ostaje u vama, gde je boravila sva ta vatra i bol i strast, osećaj mokrog peska nakon što se plima konačno ne dokotrlja nazad.

Dobro, razmislila sam. Eto tu si gde si. Ići ćeš dalje jer se tako mora: jedino u tom pravcu možeš da se krećeš. Ideš dalje sve dok ne primetiš da je prestalo da te boli, dok ne naiđeš na nove stvari koje te još više povređuju, pretpostavljam. I to je stanje u kojem se nalazi ljudski rod, svi se koprcamo u nevoljama, jer to tako biva. Zato što nam bog, pretpostavljam, ne daje nikakav izbor. Rasteš, i setila sam se Abigejl kako mi je rekla, učiš.

Meksi je sedela na tremu gde sam je ostavila, čekajući me.

„Treba da idemo u kupovinu”, rekla sam.

Brzo je stala na noge. „Gde?“ pitala je. „Zbog čega?“

Smejala sam se, i čula jecaj u sebi i pitala se da li ga i ona čuje. „Treba sebi da kupim venčani prsten.“

XVII

Službenica u kancelariji mog oca uopšte se nije zbunila nakon duge pauze pre nego što sam joj rekla zašto zovem.

Imam ožiljak, konačno sam izgovorila, i htela bih da me pregleda dr Šapiro. Dala sam Meksin broj mobilnog kao svoj i dala ime Lois Lejn umesto svoga, a službenica nije bila ni najmanje ljubopitljiva. Prosto mi je zakazalain za petak u deset sati ujutru i upozorila me na moguću saobraćajnu gužvu.

Tako sam u petak krenula rano ujutro. Kosa mi je bila sveže podšišana (Gert je tu pomogao, mada je prošlo svega četiri nedelje od prethodnog šišanja a ne šest). A na levoj ruci sam nosila ne samo narukvicu od zlata, kakvu sam oduvek želela, već i dijamant veličine od koje zastaje dah, tako da sam jedva mogla da odvojim pogled od njega.

Meksi je narukvicu donela kući sa snimanja, obećavajući da

tamo niko neće primetiti da je nema, i da ću pomoću nje najaviti svom ocu, i uopšte ćelom svetu, da sam stigla.

„Ali dopusti mi da te pitam“, počela je tog jutra, uz mlečno pecivo sa puterom i breskvom i čajem od džumbira. „Zašto hoćeš da tvoj otac misli da si udata?“

Ustala sam i razgmula za vese, gledajući na vodu. „Ne znam, zaista. Ne znam čak ni da li ću nositi prstenje kad ga budem videla.“

„Mora da si razmišljala o tome“, rekla je Meksi. „Ti razmišljaš o svemu.“

Pogledala sam na prstenje na svojim prstima. „Pretpostavljam da je to zato što je rekao da me niko neće voleti, da me niko neće hteti. A čini mi se da ako ga budem videla, a trudna sam i neudata... izgledaće kao da je bio u pravu.“

Meksi me je pogledala kao da je to što sam rekla nešto najtužnije što je ikad čula. „Ali ti znaš da to nije tačno, zar ne?“, pitala je. „Znaš koliko te puno ljudi voli.“

Drhtavo sam udahnula. „Oh, naravno”, rekla sam. „Samo se radi o tome... u ovakvim slučajevima... teško je biti razuman.“ Pogledala sam je. „To su porodične stvari, znaš? Da li je iko ikad bio razuman kad je u pitanju njegova porodica? Samo... hoću da znam zašto je uradio ono što je uradio. Htela sam barem da imam prilike da mu postavim to pitanje.“

„Možda neće imati nikakav odgovor”, rekla je Meksi. „Ili, ako ga bude imao, to neće biti onaj koji bi ti htela da čuješ.“

„Samo sam htela nešto da čujem”, ukočeno sam rekla. „Samo osećam kao... mislim, u životu imaš samo dva roditelja, a moja majka je...“ Slabašno i uopšteno sam joj odmahnula da joj naznačim lezbejstvo i nedoličnog životnog partnera. Moj prst je zasijao na suncu. „Prosto osećam da treba da pokušam.“

Medicinska sestra koja me je odvela do kabine za presvlačenje imala je grudi tako simetrične i okrugle kao dve polutke iste dinje. Dodala mi je plišani frotir i formular koji je trebalo da ispunim. „Doktor će uskoro doći“, rekla je, uključujući jako svetio koje mi

je udarilo u lice, a ja sam pokazala na svoj ožiljak. „Ha“, rekla je, pažljivo ga ispitujući. „To jedva da je nešto značajno.“

„Mada, dosta je dubok”, rekla sam. „Primećuje se na fotografijama. Na njima se jasno vidi.“ Klimnula je glavom kao da joj se to čini savršeno normalnim i povukla se iz sobe.

Sedela sam na bež fotelji, izmišljajući laži da bih popunila formular i žaleći što nemam ožiljak – neki fizički znak koji bih pokazala svetu – da njemu pokažem – kroz šta sam prošla, i šta sam p rezi vela. Dvadeset minuta kasnije, na vratima se čulo odsečno kucanje i moj otac je ušao.

„Dakle, šta vas dovodi ovamo gospođo Lejn?“, pitao me je, očiju uperenih u moj formular. Ćutke sam sedela ne progovarajući ni reči. Nakon nekoliko trenutaka, podigao je pogled. Na njegovom licu se primećivala nervoza, pogled koji kao da kaže prekini-svtraćenjem-mog-vremena koji sam prepoznala iz svog detinjstva. Zurio je u moje lice ne zapažajući ništa dok je na njegovom bilo još više nervoze. Onda me je prepoznao.

„Keni?“

Ja sam klimnula glavom.

„Zdravo."

„Bože moj, šta...“ Moj otac, čovek koji je imao uvredu za svaku priliku, konačno je ostao bez reči. „Sta radiš ovde?"

„Zakazala sam pregled", rekla sam.

Trepnuo je, skinuo naočare, i sa dva prsta se uhvatio za nos – još jedna poza koju sam vrlo dobro zapamtila. Obično je to prethodilo izlivu besa, nekoj vrsti besa.

„Samo si nestao”, rekla sam. Počeo je da odmahuje glavom i da otvara usta, ali nisam htela da ga pustim da ih otvori dok ne kažem sve što sam imala na umu. „Niko od nas nije znao gde si. Kako si mogao? Kako si samo mogao tako da odeš od svih nas?“ Ništa nije odgovarao. Samo je zurio u mene – kroz mene – kao da sam neki histerični pacijent, koji vrišti zato što joj je desna butina mlitava ili joj je leva bradavica viša od desne. „Zar ti nije stalo do nas? Zar nemaš srca? Ili je glupo da to pitam nekoga ko usisava celulit iz butina i tako zarađuje za život?"

Otac me je bledo gledao. „Nema potrebe za poniženjima.“

„Ne, ono što mi treba jeste otac“, rekla sam. Nisam shvatala koliko sam bila ljuta, koliko besna na njega dok ga nisam videla, kako stoji u svom uštirkanom belom doktorskom mantilu, sa izmanikiranim noktima na prstima, preplanuo, sa svojim teškim zlatnim satom.

Uzdahnuo je, kao da mu je taj razgovor bio dosadan; kao da sam mu i ja bila dosadna. „Zašto si ovde?“

„Nisam došla ovde da te tražim, ako je to ono što me pitaš. Jedna moja prijateljica je bila ovde zato što je imala zakazano a ja sam došla s njom. Videla sam tvoju sliku“, nastavila sam. „Nije baš pametno, zar ne? Za nekoga ko pokušava da ostane u diskreciji..."

„Ja ne pokušavam da ostanem u diskreciji", rekao je naprasito. „To je glupost. Da li ti je to majka rekla?“

„Zašto onda niko od nas ne zna gde si?"

„Vas to ne bi bilo briga čak i da znate", promrmljao je, podižući moj formular sa kojim je ušao.

Bila sam tako zapanjena, on je zapravo već uhvatio kvaku na vratima pre nego što sam mogla da smislim šta da kažem. „Jesi li ti lud? Naravno da bi nam to puno značilo. Ti si nam otac..."

Ponovo je stavio svoje naočare. Mogla sam da vidim njegove oči iza njih, slabe, vodeno braon. „Svi ste vi sada odrasli. Svi vi."

„Misliš da samo zato što smo stariji, da nam nije važno šta si nam uradio? Misliš da je potreba za roditeljima nešto što se preraste, kao dubak ili stolica za decu?"

Uspravio se ćelom visinom, metar i osamdeset, i poprimio izgled autoriteta, dominacije, toliko opipljive kao da je bio ogrnut teškim zimskim kaputom. „Mislim", rekao je, pričajući polako i precizno, „da su mnogi ljudi razočarani onim u šta se na kraju svede život."

„A to je ono što ti hoćeš da budeš nama? Razočarenje?"

Uzdahnuo je. „Ne mogu da ti pomognem, Keni. Ne znam šta želiš, ali ti mogu reći ovo – nemam ništa da ti ponudim. Nikome od vas."

„Mi ne želimo tvoj novac..."

Pogledao me je skoro ljubazno. „Ne govorim o novcu."

„Zašto...?“, pitala sam. Glas mi se slamao. „Zašto imaš decu a onda ih ostavljaš? To je deo koji ne razumem. Sta smo to uradili..." Progutala sam knedlu. „Da li je bilo ko od nas učinio nešto tako loše da si poželeo da nas više ne vidiš?“ Znala sam da čak i dok sam izgovarala te reči, čak i dok sam ih mislila, da su bile besmislene. Znala sam da nijedno dete ne može biti tako loše, toliko grešno, toliko ružno, ili štagod, da bi bilo krivo za to što ga je roditelj napustio. Znala sam da to nije naša greška. Nismo mi krivi za to, pomislila sam. Mogla sam da se rešim tog tereta; da ga otkačim i budem slobodna.

Osim, naravno, što znati nešto u svojoj glavi nije isto što i osećati u svom srcu. A u tom trenutku sam znala da je Meksi bila u pravu. Šta god bi moj otac mogao da kaže, kakav god odgovor da mi pruži, koji god izgovor da smisli, neće valjati. I nikad me neće zadovoljiti.

Zurila sam u njega. Čekala sam na njega da me pita nešto, da me pita šta sam napravila od sebe u životu: gde sam živela, i šta sam radila, i s kim sam odlučila da preživim svoj život? Umesto toga gledao me je bledo, odmahnuo glavom i krenuo prema vratima.

„Hej!“, rekla sam.

Okrenuo se i pogledao me. Grlo mi se steglo. Šta sam ono htela da mu kažem? Ništa. Htela sam da *mene* pita: kako sam, ko sam, šta mi se dešava, ko sam postala. Zurila sam u njega, a on ništa nije govorio – samo je išao dalje.

Nisam mogla da se suzdržim. Posegla sam za njim, po neki znak, po nešto, dok je izlazio. Osetila sam svoje prste kako su se očešali o zadnji deo njegovog uštirkanog belog mantila. Nije zastao. Nije čak ni usporio.

Kad sam se vratila, stavila sam prstenje u njihovu malu somotsku kutijicu. Sprala sam šminku sa svog lica i gel iz svoje kose. Onda sam pozvala Samantu.

„Nećeš mi verovati“, počela sam.

„Verovatno neću", rekla je. „Dakle reci mi.“

I zaista jesam. „Nije me pitao ni jedno jedino pitanje”, rekla sam joj na kraju. „Nije hteo da zna šta sam tu radila, niti čime se

bavim u životu. Mislim da čak nije ni primetio da sam trudna. Jednostavno ga nije bilo briga.“

Samanta je uzdahnula. „To je grozno. Ne mogu čak ni da zamislim kako se osećaš.“

„Osećam se...“, rekla sam. Pogledala sam kroz prozor na more, a onda gore, na nebo. „Osećam se kao da sam spremna da se vratim kući.“

Meksi je tužno klimnula gavom kad sam joj to saopštila, ali nije me molila da ostanem.

„Jesi li gotova sa dorađivanjem scenarija?”, pitala me je.

„Ima već nekoliko dana otkako sam ga završila", rekla sam joj. Pogledom je prešla preko kreveta, gde sam položila sve svoje stvari – odeću i knjige, medu koga sam kupila bebi jednog popodneva u Santa Moniki.

„Žalim što nismo više toga uradile", rekla je sa uzdahom.

„Uradile smo dosta toga", rekla sam, i zagrlila je. „I razgovaraćemo... i-mejl... i posetićeš me kad se budem porodila..."

Meksine oči su dobile sjaj. „Tetka Meksi", objavila je. „Moraćeš da me zoveš tetka Meksi. A ja ću ga razmaziti, videćeš!"

Sama sebi sam se nasmešila, zamišljajući Meksi kako se prema malom Maksu ili Ebi ophodi kao da su dvonožni Nifkin, oblačeći bebu u odeću koju je izabrala tako da se slaže uz njenu. „Bićeš odlična tetka", rekla sam.

Insistirala je da me odveze na aerodrom, pomažući mi da čekiram svoj prtljag, čekajući sa mnom na izlazu iako je svaki član letačke posade zurio u nju kao da je neki najređi primerak u zoološkom vrtu.

„Ovo će na kraju završiti u *Insajd edišenu”,* upozorila sam je, smejući se i plačući pomalo dok smo se grlile po osamnaesti put. Meksi me je poljubila u obraz, onda se savila i malo mahnula mom stomaku.

„Imaš svoju kartu?“, pitala me je.

Klimnula sam glavom.

„Imaš nešto sitnog novca?“

„Oh, da“, rekla sam, smešeći se, znajući koliko je to bilo tačno.

„Onda si spremna da kreneš”, rekla je.

Klimnula sam glavom i šmrknula i čvrsto je zagrlila. „Ti si divan prijatelj”, rekla sam joj. „Ti si najbolja.”

„Budi pažljiva”, odgovorila je. „Želim ti bezbedno putovanje. Zovi me čim stigneš.”

Klimnula sam glavom ne govoreći ništa, jer nisam verovala da mogu da govorim, i okrenuvši se od nje pošla sam svojim putem, u avion i kući.

Ovog puta je bila mnogo veća gužva u prvoj klasi nego kad sam dolazila. Do mene je seo neki tip mojih godina i moje visine, sa kovrdžavom plavom kosom i sjajnim plavim očima, dok sam se mučila da zavežem kaiš (mnogo kraći ovog puta) oko sebe. Uljudno smo klimnuli jedno drugom. Potom je izvadio svežanj naizgled važnih legalnih dokumenta sa naznakom „Poverljivo” svuda po njima, a ja sam izvadila svoj *Nedeljni zabavnik.* Bacio je jedan pogled u stranu na to što ja čitam i uzdahnuo.

„Ljubomorni?”, pitala sam ga. On se nasmešio, klimnuo glavom, i izvadio rolnicu bombona iz džepa.

„Da li ste za mentu?”, pitao je.

„Da li zaista tako zvuči jednina?”, odgovorila sam, uzimajući jednu. Zagledao se u rolnicu mentol bombona, zatim pogledao u mene i slegao ramenima. „Znate”, rekao je, „to je dobro pitanje.”

Oborila sam sedište. Bio je nekako sladak, zanosila sam se, i očigledno je imao odličan posao, ili barem ima takve dokumente po kojima izgleda kao da ima dobar posao. To je bilo ono što mi je bilo potrebno – samo običan čovek sa dobrim zaposlenjem, tip koji živi u Filadelfiji i čita knjige i obožava me. Bacila sam još jedan pogled na g. Mentu i razmišljala o tome da mu dam svoju vizitkartu... a onda sam se odjednom štrecnula čuvši glas svoje majke i Samantin glas kako se mešaju u glavi u jedan glasni, očajni vrisak: *Jesi li poludela!*

W & N

Možda u nekom drugom životu, odlučila sam, navlačeći ćebe do svoje brade. Ali sa ovim bih možda uspela. Možda moj otac više nikad neće biti otac, možda će moja majka zauvek ostati zalepljena za Užasnu Lezbejku Tanju. Možda će moja sestra uvek ostati nestabilna, i možda moj brat nikad neće naučiti kako da se smeje. Ali ja još uvek mogu da pronađem dobro u ovom svetu. Još uvek mogu da pronađem Iepotu. I jednog dana, rekla sam sebi, pre nego što sam utonula u san, možda ću pronaći neku novu ljubav. „Ljubav“, prošaputala sam bebi. A onda zatvorila oči.

Ako nešto zaista jako želiš, uči nas dobra vila, možeš to na kraju i dobiti. Ali teško da se stvari dese onako kako ste ih zamislili, a kraj nije uvek srećan. Mesecima sam čeznula za Brusom, sanjala o Brusu, oživljavala sećanje na njegovo lice i držala ga pred sobom dok ne zaspim, čak i onda kad sam pokušavala da to ne činim. Na kraju, čini mi se kao da sam ga dozvala u sebe, taj san sam sanjala tako živo i tako često, da nije bilo šanse da mi se ne pojavi na oči.

Desilo se baš ono što mi je Samanta govorila da će se desiti. „Videćeš ga ti ponovo”, rekla mi je onog jutra, pre mnogo meseci, kad sam joj rekla da sam trudna. „Odgledala sam dovoljno sapunica da mogu sa sigurnošću to da tvrdim.“

Izašla sam iz aviona, zevanjem sam otpušila uši i eto tu, u čekaonici direktno nasuprot mene, ispod znaka na kojem je pisalo „Tampa/Sv. Piter“ stajao je Brus. Osetila sam kako mi se srce diže, pomišljajući da je došao da dočeka mene, da je, nekako, došao po mene, dok nisam primetila da je sa nekom devojkom koju nikad ranije nisam videla. Niska, bleda, kose vezane u rep. Svetloplave farmerice, bladožuta oksfordska košulja uvučena u pantalone. Bezlična, utopljena u oblik odeće, osrednjih crta lica i srednjeg obima. Na njoj nije bilo ničeg upečatljivog osim njenih neuređenih obrva. Moja zamena, pretpostavljam.

Stala sam kao ukopana, paralisana užasnom slučajnošću, strašnom nesrećom trenutka. Ali ako je to trebalo da se dogodi, onda je to bilo ovde, na ovom mestu, ogromnom međunarodnom

aerodromu koji je bez duše, gde su se slivali putnici iz Njujorka, Nju Džerzija i Filadelfije u potrazi za interkontinentalnim letovima i/ili jeftinim domaćim linijama.

Pet minuta sam stajala ko zamrznuta i molila se da me ne primete. Pokušala sam da se sklonim u stranu do mesta za sedenje, razmišljajući da mora da postiji neki način da zgrabim svoje torbe i da pobegnem preko nekih pokretnih stetpenica. Ali onda se Brusov pogled ukrstio sa mojim i znala sam da je previše kasno.

Sagnuo se, prošaputao nešto devojci, koja je odvratila svoju glavu od mene pre nego što sam mogla dobro da je pogledam. Onda je prešao prostoriju, prilazeći pravo ka meni. Na sebi je imao crvenu majicu koju sam sto puta zagrlila i plavi šorts koji je toliko puta oblačio i svlačio. Poslala sam kratku molitvu zahvalnosti za Gertovu frizuru, za moj ten, za moje dijamantske minđuše i podnela iznenadni grč očajanja što nemam na ruci onaj ogromni i sjajni dijamantski prsten. Znam da je sve to površno, ali sam se nadala da izgledam dobro. Onoliko dobro koliko je to posle šest sati letenja izvodljivo, uz to trudnici u sedmom mesecu trudnoće.

A onda se Brus našao ispred mene, bled i ozbiljan.

„Hej, Keni“, rekao je. Pogled mu je zastao na mom trupu kao da je bio hipnotisan. „Dakle ti si...“

„Tako je“, rekla sam hladno. „Trudna.“ Stajala sam uspravno i čvrsto stegla Nifkinovu nosiljku. Nifkin je, naravno, namirisao Brusa i upravo se spremao da skoči i da ga pozdravi. Mogla sam da čujem kako mu rep udara i kako cvili.

Brus je podigao pogled na elektronsku tablu iznad prolaza odakle sam upravo izašla. „Dolaziš iz Los Anđelesa?“, pitao me je, pokazujući da njegova sposobnost čitanja nije iščezla otkako smo se rastali.

Još jednom sam odsečno klimnula glavom, nadajući se da ne primećuje koliko mi podrhtavaju kolena. „Sta radiš ovde?", pitala sam.

„Odmor“, rekao je. „Mi idemo na Floridu za vikend.“

Mi idemo, gorko sam pomislila, zureći u njega. On je izgledao

uvek isto. Malo mršaviji, možda, sa nešto više sedih u svom repu, ali ipak, isti stari Brus, sve isto, čak i miris, njegov osmeh i izlizane teniske patike. „Blago vama“, rekla sam.

Brus nije ugrizao mamac. „Dakle, da li si poslom bila u LA.-u?“

„Imala sam neke sastanke na obali“, rekla sam. Oduvek sam htela to nekom da kažem.

„*Igzeminer* te je poslao u Kalifomiju?”, pitao me je.

„Ne, imala sam poslovne sastanke u vezi sa svojim scenariom“, rekla sam.

„Prodala si svoj scenario?” Izgledao je iskreno srećan zbog mene. „Keni, pa to je divno!“

Ništa nisam rekla, zureći u njega. Od svih stvari koje su mi bile potrebne s njegove strane, kao što su ljubav, podrška, novac, čista potvrda da postojim, da naša beba postoji, i da mu išta od toga nešto znači, njegovo čestitanje se činilo izuzetno površno.

„Ja... žao mi je“, konačno je uspeo da kaže. I to me je razbesnelo. Kako trulo s njegove strane, pomislila sam, pojavljuje se na aerodromu vodeći sa sobom Malu Gospođicu na odmor, izgovara svoje patetično izvinjenje, kao da time može da poništi mesece ćutanja, brigu kroz koju sam prošla, patnju zato što mi je nedostajao. Bila sam besna i zbog toga što je tako zadovoljan. Nije ga bilo briga – ni za mene ni za moju bebu. Nikad nije zvao, nikad pitao, nikad ga nije bilo briga. Samo me je ostavio – nas – sve same. Na koga me je to podsećalo?

Znala sam u tom času da moja ljutnja ne potiče od njega već, u stvari, od mog oca. To sam osećala zbog oca, naravno, Prvobitnog Ostavljača, autora svih mojih nesigurnosti i strahova. Ali moj otac je bio tri hiljade milja od mene, sa zauvek okrenutim leđima. Kad bih samo mogla da se izmaknem i sve jasno pogledam, videla bih da je Brus samo tip, nalik hiljadama drugih tipova, sve isto, do konjskog repa i napola promišljenog, lenjog života, sve do same disertacije koju nikad nije završio, police za knjige koju nikad nije završio, i kade koju nikad nije prao. Tipova kao što je Brus bilo je tako puno kao belih pamučnih čarapa koje se prodaju u pakovanjima od po šest pari u „Vol-Martu, i ako nisu tako čisti, i

sve što je bilo potrebno da uradim da bih nabavila još jednog takvog bilo je da se pojavim na Fiš koncertu i nasmešim se.

Ali za razliku od mog oca, Brus je upravo bio preda mnom... i daleko od toga da je bio nevinašce. Na kraju krajeva, zar me nije ostavio na cedilu?

Spustila sam Nifkina i okrenula lice prema Brusu, osećajući kako sav dugogodišnji bes, nakupljen u mojim grudima nadolazi i diže se uz moj vrat. „Tebi je žao?“, izbljuvala sam.

Ustuknuo je korak unazad. „Žao mi je“, rekao je, a glas mu je bio tako tužan da je zvučao kao da se cepao iznutra. „Znam da je trebalo da te pozovem, ali... jednostavno...“

Skupila sam očne kapke. Ruke su mu pale pored tela. „Jednostavno mi je to bilo previše”, prošaputao je. „Tek što mi je otac umro i sve ostalo.”

Zakolutala sam očima da mu pokažem šta mislim o tom njegovom izgovoru, a i da bih mu jasno stavila do znanja da mi ne pada na pamet da u skorije vreme s njim razmenjujem nežne uspomene na Bernarda Gubermena, ili bilo šta slično.

„Znam koliko si jaka“, rekao mi je. „Znam da ćeš biti okej.“

„Pa, moram tako da budem, zar ne Brus? Ne ostavljaš mi mnogo izbora.“

„Žao mi je“, ponovio je Brus, izgledajući još jadnije. ‚Ja... nadam se da ćeš biti srećna.“

„Osećam tvoje dobre želje kako zrače iz tebe“, uzvratila sam. „Oh, stani. Ja sam kriva. To je zbog pušenja trave.“ Imala sam osećaj kao da se neki deo odvojio od mog tela i odleteo do plafona, i užasavajući se gledao kako se odvija cela scena... obuzet velikom tugom. *Keni, oh, Keni,* čuo se jedan mali žalobni glas, *ovo nije taj na koga si ljuta.*

„Znaš šta?“, pitala sam ga. „Žao mi je tvog oca. On je bio muškarac. A ti nisi ništa više od dečaa sa velikim stopalima i bradom. I od tebe nikad neće postati čovek. Nikad nećeš biti ništa više od trećerazrednog pisca u drugorazrednom magazinu, i neka ti bog pomogne kad više ne budeš mogao da vrtiš sećanja na ono što smo imali zajedno.”

Devojka je stala uz njega i provukla svoje prste kroz njegove.

Ja sam i dalje nastavila da pričam. „Nikad nećeš biti tako uspešan kao ja, i uvek ćeš biti svestan da sam ja bila nešto najbolje što si ikad imao“.

Devojka je pokušala nešto da kaže, ali ja nisam imala nameru da prestanem.

„Uvek ćeš biti neki veliki zatucani tip sa gomilom traka spakovanih u kutije od cipela u ormanu. Tip sa zalihama toalet papira. Tip koji krijumčari alkohol zahvaljujući ocu. Stari dobri Brus. S tim što se taj fazon ofuca posle druge godine studija. Zastareva, isto kao što i ti zastarevaš. Nema poboljšanja, baš kao i tvoje pisanje. I znaš šta još?” Stala sam tačno ispred njega, tako da smo se praktično suočavali. ,*flikad* nećeš završiti tu desertaciju. I *uvek* ćeš životu u Nju Džerziju.“ Brus je stajao u mestu, zapanjen. Usta su mu bukvalno zjapila širom otvorena. To nije bio neki lep prizor, jer je naglašavao njegovu slabu bradu i mrežicu bora oko očiju. Devojka je pogledala u mene.

„Ostavi nas na miru“, rekla je nekim škripavim glasom. Osećala sam se kao neka Amazonka, moćna, nimalo ugrožena od strane ove osice koja je jedva dosezala do mojih ramena. Uputila sam joj najbolji mogući umukni-i-pusti-da-pametni-ljudi-govore pogled, i to jedan od onih koje sam godinama usavršavala na svom bratu i sestri. Pitala sam se da li je ikad čula za pincetu. Naravno, i ona bi isto tako mogla da me odmeri i da me pita da li sam ikad čula za Smršaj Brzo... ili za pilule za kontracepciju, kad smo već kod toga. Shvatila sam da mi je bilo svejedno.

„Ne mislim da sam rekla bilo šta što se odnosi na tebe“, rekla sam i uvalila jedan citat iz *Vrati se u noćni marš,* iz 1989: „Ja nisam za to da se okrivljuje žrtva.“

To je Brusa odjednom povratilo u realnost. Čvršće ju je stegao za ruku. „Ostavi je na miru“, rekao je.

„O, bože“, uzdahnula sam. „Kao da sam ja ta koja vas ugrožava. Radi tvoje informacije“, rekla sam devojci, „napisala sam mu tačno jedno pismo kad sam saznala da sam trudna. Jedno pismo. I to više neću činiti. Imam dosta novca i bolji posao od njegovog, u slučaju da je to zaboravio da ti napomene kad ti je prepričavao našu istoriju, i vrlo dobro ću se i sama snaći. Nadam

se da ćete vas dvoje biti srećni zajedno.” Podigla sam Nifkina, zabacila svoju divnu kosu, i brzo prošla pored tipa koji radi na obezbeđenju. „Da sam na vašem mestu pretresla bih njegov prtljag”, rekla sam dovoljno glasno da bi i Brus mogao da me čuje. „Verovatno nešto krije.“

A onda, pošto sam još uvek bila trudna, otišla sam u kupatilo da piškim.

Imala sam osećaj da su mi kolena kao voda, obrazi su mi goreli. Ha, pomislila sam. Ha! Ustala sam, povukla vodu i otvorila vrata toaleta. A tamo je stajala njegova devojka, ruku prekrštenih preko minijaturnih grudi.

„Da?“, ljubazno sam je pitala. „Imaš neki komentar?"

Usta su joj se uvmula. Primetila sam da joj je gornja vilica malo izbačena.

„Misliš da si toliko pametna", rekla je. „On te nikad zaista nije voleo. Rekao mi je da nije.“ Glas joj se povišavao. Skiči, skiči, skiči. Zvučala je kao neka mala preparirana životinja, jedna od onih koje cvile kad ih pritisneš.

„Za razliku od mene“, rekla sam, „ti si mu očigledno prava ljubav njegovog života." Znala sam, duboko u srcu, u svom dobrom srcu, da ma koliko da sam ljuta, to nema veze s njom. Ali činilo se da nisam mogla više da se kontrolišem.

Njena usna se izvila, bukvalno izvila, kao Nifkinova kad se igramo čupavom igračkom.

„Zašto nas ne ostaviš na miru?", procedila je.

„Da vas ostavim na miru?", ponovila sam. „Da vas ostavim na miru? Vidiš, to je motiv tvog ponovnog obraćanja meni, a ja to ne razumem. Ja ništa i ne radim nekom od vas dvoje. Ja živim u Filadelfiji, za ime boga..."

A onda sam ugledala to. Nešto na njenom licu, i znala sam o čemu je reč.

„On me još uvek pominje, zar ne?", pitala sam.

Otvorila je usta da nešto kaže. Ja sam odlučila da ne želim da budem prisutna i da to čujem. Odjednom sam se osetila užasno premorenom. Čeznula sam za snom, za kućom, za svojim krevetom.

„Ne pominje te", počela je.

„Nemam vremena za ovakve stvari", rekla sam joj, prekidajući je. „Imam svoj život." Pokušala sam da prođem pored nje, ali stajala je odmah do lavaboa ne dajući mi prostora za prolaz.

„Skloni se.“ rekla sam kratko.

„Ne“, rekla je. „Ne, slušaj me sada!“ Stavila je svoje ruke na moja ramena, pokušavajući da me natera da stojim mirno, pritiskajući me pomalo. Jedan trenutak nusam se pomerala u pokušaju dá se oslobodim nje, sledećeg trenutka jedna noga mi se okliznula na baricu vode. Iskrivio mi se članak, okrećući se poda mnom. Pala sam u stranu, udarivši jako stomakom u tvrdu ivicu lavaboa.

Sevnuo je oštar bol a ja sam završila ležeći na leđima na podu, članak mi je bio uvijen pod uglom za koji sam znala da nije mogao značiti ništa dobro, a ona je stajala iznad mene dahćući kao životinja, obraza crvenih ko bulka.

Uspravila sam se da sednem postavljajući oba dlana na pod, i zgrabila lavabo kad sam osetila kako me čepa neki grč. Kad sam pogledala dole videla sam da krvarim. Ne baš puno, ali... pa, nije poželjno videti krv nigde ispod pojasa kad si tek pregurala pola sedmog meseca.

Nekako sam se uspravila na noge. Članak me je tako jako boleo da sam se osetila bolesnom a mogla sam da osetim i kako mi krv curi niz nogu.

Zurila sam u nju. One je zurila u mene sledeći moj zamišljeni pogled po mestu gde je krv izlazila u velikim mlazevima. Onda je jednom rukom prekrila usta, okrenula se i pobegla.

Stvari su počele da se cepaju, talasi grčevitog bola su krenuli u mom stomaku. Čitala sam o tome. Znala sam šta to znači, i znala sam da je to bilo prerano, da sam u neprilici. „Pomozite“, pokušala sam da kažem, ali tamo nije bilo nikoga da me čuje. „Pomozite mi...“, ponovo sam rekla, a onda mi je svet posiveo i na kraju pocrneo.

PETI DEO

DŽOJ

W & N

XVIII

Kad sam otvorila oči, bila sam pod vodom. Da li u nekom bazenu? Da li možda u nekom jezeru u letnjem kampu? Okeanu? Nisam bila sigurna. Iznad sebe mogla sam da vidim svetla koja su se probijala kroz vodu, i mogla sam da osetim kako me vuče ono što je ispod mene, neka mračna dubina koju nisam mogla da pojmim.

Uglavnom sam život provodila plivajući sa svojom majkom, ali otac je bio taj koji me je tome naučio, kad sam bila mala. Bacio bi srebrni novčić u vodu, a ja bih išla dublje nego što sam mislila da mogu. „Zaroni i plivaj“, rekao bi mi otac kad bih se vratila praznih ruku i kad bih se zakašljavala i žalila da ne mogu to da uradim, da je voda bila suviše hladna i suviše duboka. *Zaroni i plivaj*. I ja bih se ponovo vraćala u dubinu. Želela sam taj srebrni dolar ali više od toga želela sam da on bude zadovoljan sa mnom.

Moj otac. Da li je on bio ovde? Panično sam se vrtela i radila nogama pokušavajući da se okrenem prema mestu odakle sam mislila da dopire svetlost. Ali postepeno sam gubila svest. Nešto me je samo okretalo. Bilo mi je teško da i dalje radim nogama, teško da ostanem na površini, i mogla sam da osetim kako me nešto snažno vuče na dno okeana, i pomišljala sam kako bi bilo lepo da prosto stanem, da se ne pomeram, da sebi dozvolim da odem do dna, da potonem do mekog peska i hiljade školjki koje su se dobro ukotvile, da pustim sebe da spavam...

Potoni ili plivaj. Živi ili umri.

Čula sam neki glas koji dopire sa provršine.

Kako se zoveš?

Ostavi me na miru, pomislila sam. *Umorna sam, tako sam umorna.* Mogla sam da osetim tamu kako me vuče, i ja sam čeznula za njom.

Ostani sa nama, Keni, rekao je glas. Odmahnula sam glavom. Nisam htela da ostanem tu, ma gde da se trenutno nalazim. Htela

sam da se vratim nazad u vodu, gde je sve bilo nevidljivo, gde sam bila slobodna. Htela sam ponovo da zaplivam. Zatvorila sam oči. Srebrni dolar je zasjao i sijao na suncu, praveći luk u vazduhu, uranjajući u vodu, da bih opet krenula za njim.

Ponovo sam zatvorila oči i videla svoj krevet. Ne svoj krevet u Filadelfiji, sa smirujućim plavim jorganom i svetlim, lepim jastucima, već moj krevet iz vremena kad sam bila mala – uzan, uredno namešten, sa crvenom i braon ogradicom koja ga je čvrsto obavijala i sa knjigama tvrdih korica razbacanih ispod. Trepnula sam i videla devojčicu u krevetu, jednu čvrstu, trezvenu devojčicu zelenih očiju i braon kose koja joj je padala na ramena. Ležala je postrance, pored nje je bila jedna knjiga. Jesam li to ja, pitala sam se. Moja ćerka? Nisam bila sasvim sigurna.

Sećam se tog kreveta – kako je bio utočište za mene kao malu devojčicu, kako je bio jedino mesto gde sam nalazila utočište i kao tinejdžerka, mesto u koje moj otac nikad ne bi kročio. Sećam se kako sam vikendom tamo provodila sate i sate, sedeći skrštenih nogu sa prijateljicom na drugoj strani kreveta, sa telefonom i sladoledom koji se topio između nas, dok razgovaramo o momcima, o školi, o budućnosti, i o životnim planovima, i htela sam da se vratim na to mesto, toliko sam čeznula za tim, pre nego što se sve preokrenulo, pre nego što me je otac napustio i Brus ostavio na cedilu, pre nego što sam znala kako će se sve završiti.

Pogledala sam dole, a devojčica je podigla pogled sa knjige, prema meni. Oči su joj bile širom otvorene i čiste.

Pogledala sam devojčicu, a ona mi se nasmešila. *Mama,* rekla je.

* * *

Keni?

Zastenjala sam kao da se budim iz najužasnije noćne more i na

silu otvorila oči.

Stegni moju ruku ako ovo možeš da čuješ, Keni.

Stegla sam slabo. Mogla sam da čujem neke glasove kao da govore kroz vodu, čula sam nešto na temu krvne grupe, nešto drugo o kontroli fetusa. Možda je sve ovo samo san, a da je ona devojčica na krevetu bila stvarna? Možda sam zaista otišla na plivanje, možda sam otplivala previše daleko, umorila se, možda sam se upravo davila, a slika mog kreveta je bila nešto čega se moj mozak dosetio da bi mi u poslednjem minutu bilo zabavno.

Keni? Ponovo je rekao glas, zvučeći skoro panično. *Ostani sa nama!*

Ali ja nisam htela da ostanem tamo. Htela sam da se vratim u krevet.

Treći put kad sam zatvorila oči ugledala sam svog oca. Bila sam ponovo u njegovoj kancelariji u Kalifomiji, sedeći uspravno na njegovom belom stolu za pacijente. Mogla sam da osetim težinu dijamanata na svojim prstima, na svojim ušima. Mogla sam da osetim težinu njegovog pogleda na sebi – topao i pun ljubavi, kao što sam ga se sećala pre dvadeset godina. Sedeo je preko puta mene, u svom belom doktorskom mantilu, smešeći mi se. *Reci mi kako si,* kazao je, *reci mi čime se baviš u životu.*

Očekujem bebu, rekla sam mu, a on je klimnuo. Keni, to je divno!

Ja sam novinski reporter. Pišem scenario za film, rekla sam mu. Imam prijatelje. Jednog psa. Živim u gradu.

Otac mi se nasmešio. Tako sam ponosan na tebe.

Rukom sam posegla za njim a on ju je prihvatio. Zašto mi to nisi ranije rekao?, pitala sam. Onda bi sve bilo drugačije, samo da sam znala da ti je stalo...

Nasmešio mi se začuđeno, kao da sam prestala da govorim engleski, ili kao da je on izgubio sposobnost da ga razume. A kad je sklonio svoje ruke otvorila sam svoju pronašla srebrni dolar na svom dlanu. *Tvoj je,* rekao je. *Ti si ga pronašla. Uvek si ga pronalazila. Uvek si to mogla.*

Ali čak i dok je to izgovarao okretao se od mene.

Hoću nešto da te pitam, rekla sam. Bio je na vratima, kao da

sam se setila, ruka mu je bila već na kvaki, ali ovog puta se okrenuo i pogledao me.

Zurila sam u njega, osećajući kako mi se grlo suši, ništa ne progovarajući.

Kako si mogao?, bilo je ono što sam mislila da ga pitam. *Kako si mogao da ostaviš svoju decu?* Lusi je imala tek petnaest godina, a Džoš tek devet. Kako si mogao to da uradiš: kako si mogao da odeš?

Suze su mi tekle niz lice. Moj otac mi je prišao. Izvadio je pažljivo savijenu maramicu iz džepa na grudima, gde ju je uvek držao. Mirisala je na kolonjsku vodu koju je uvek koristio, na limun, i na štirak koji Kinezi koriste na hemijskom, kao i uvek. Veoma pažljivo, moj otac se sagnuo i obrisao mi suze.

Potom je ponovo ispod mene bio mrak a iznad mene svetlost.

Zaroni i plivaj, drsko sam razmišljala. A šta ako sam htela da tonem? Šta je to što bi me držalo na površini?

Pomislila sam na očevu ruku na mom obrazu, i razmišljala o mirnom zelenom pogledu devojčice na krevetu. Setila sam se toga kako je prijatno otići pod topao tuš nakon vožnje biciklom, da se baciš u okean jednog toplog letnjeg dana. Razmišljala sam o ukusu sitnih jagoda koje smo Meksi i ja pronašle na zelenoj pijaci. Mislila sam na svoj krevet, presvučen flanelskim čaršafima smekšanim mnogim tretmanima u sušilici, sa knjigom na jastuku i Nifkinom koji se posadio pored mene. Na minut sam pomislila na Brusa... ne na nešto posebno u vezi sa Brusom već na osećaj zaljubljivanja, osećaj da si voljen, da nešto vrediš. Dragocen si, kako to Meksi kaže.

Onda okej, pomislila sam. Dobro. Plivaću. Za sebe, i za svoju ćerku. Za sve one stvari koje volim, i za one koji mene vole.

Kad sam se ponovo probudila čula sam glasove.

„Ne izgleda mi da je pravilno”, neko je rekao. „Jesi li sigurna da visi na pravi način?“

Moja majka, pomislila sam. Ko bi drugi mogao da bude?

„Šta je ova žuta stvar?“, tražio je odgovor jedan drugi glas –

mlad, ženski, mrzovoljan. Lusi. „Verovatno puding.”

„Nije to puding“, čula sam jedno repovano gunđanje. Tanja.

Onda: „Lusi! Vadi prst iz ručka tvoje sestre!"

„Neće ga jesti“, gorko je rekla Lusi.

„Nikako mi nije jasno zašto joj uopšte donose hranu”, mrmljala je Tanja.

„Nađi malo soka od džumbira“, rekla je moja majka. „I nekoliko kocki leda. Rekli su da može da uzme hladno piće kad se probudi.”

Moja majka se nadvila nad mene. Mogla sam da je namirišem – neka kombinacija „hloe“ i kreme za sunčanje i „pert“ šampona. „Keni?“, promrmljala je. Otvorila sam oči i ovoga puta stvarno – i videla da nisam bila pod vodom, niti u svom starom kupatilu, niti u kancelariji svog oca. Bila sam u bolnici, u krevetu. Na mojoj nadlanici bila je zalepljena igla za infuziju, oko zgloba jedna plastična narukvica sa mojim imenom, oko mene u polukrugu nalazile su se mašine koje su pištale i cvrčale. Podigla sam glavu i mogla sam da vidim sve do svojih prstiju – nije bilo stomaka koji štrči između mog lica i nogu.

„Beba", rekla sam. Glas mi je bio čudan i kreštav. Neko je istupio iz senke. Brus.

„Ćao, Keni“, rekao je, zvučeći snebivljivo, jadnog izgleda i strašno posramljen.

Odmahnula sam mu onom rukom u koju nije bila zabodena igla. „Ne ti“, rekla sam. „Moja beba.“

„Dovešću doktora”, rekla je moja majka.

„Ne, dozvoli meni", rekla je Tanja. Njih dve su se pogledale, a onda su užurbano izašle iz sobe kao da su se o tome dogovorile. Lusi mi je dobacila neki brz i nerazumljiv pogled i zbrisala za njima. Tako smo ostali samo ja i Brus.

„Šta se desilo?", pitala sam.

Brus je teškom mukom progutao pljuvačku. „Mislim da je bolje da ti to doktor objasni."

Onda sam počela svega da se sećam – aerodroma, toaleta, njegove nove devojke. Pada. A potom krvi.

Pokušala sam da se uspravim da sednem. Rukama sam se

polako vratila nazad na krevet.

„Šta se desilo?", tražila sam odgovor a glas mi je postajao sve histeričniji. „Gde sam to? Gde mi je beba? Šta se desilo?"

Neko lice je ušlo u moj vidokrug – neki doktor, nema sumnje, u belom mantilu sa obaveznim stetoskopom i plastičnom legitimacijom.

„Vidim da ste budni!", toplo je rekao. Mrštila sam se na njega. „Recite mi svoje ime", rekao je.

Duboko sam uzdahnula, i odjednom postala svesna da osećam bol. Od stomaka naniže kao da su me rasporili i ponovo nespretno zašili. Moj članak je pulsirao zajedno sa otkucajima mog srca. „Ja sam Kendejs Šapiro", počela sam. „I bila sam trudna..." Glas mi se zamrzao u grlu. „Šta se desilo?", preklinjala sam. „Da li je moje dete dobro?"

Doktor je pročistio grlo. „Imali ste nešto što se zove odvajanje placente", počeo je. „Što znači da se vaša cela placenta odjednom odvojila od materice. To je bio uzrok krvarenja... i prevremenog porođaja."

„Dakle moja beba...", prošaputala sam.

Doktor je izgledao trezveno.

„Vaša beba je bila u patnjama kad su vas doneli. Uradili smo carski rez, ali pošto nismo imali monitor fetusa na mestu, nismo bili sigurni da li je imala kiseonika, a ako nije, koliko dugo je to trajalo."

Nastavio je da priča. Mala kilaža pri rođenju. Prevremeno. Nerazvijena pluća. Inkubator. Rekli su mi da mi je stomak bio rasporen u toku porođaja, da sam mnogo iskrvarila, da su morali da preduzmu „radikalne korake". Radikalne utoliko što moje materice više nema. „Mnogo nam je žao što smo to morali da uradimo jednoj mlađoj ženi", rekao je ozbiljno, „ali okolnosti su nas na to primorale."

Monotonim glasom je i dalje pričao o savetovanju, terapiji, usvajanju, veštačkoj oplodnji, i zameni materinstva dok mi nije došlo da vrištim, da mu zagrebem grlo, da ga prisilim da mi da jedini odgovor na pitanje koje me je u tom trenutku zanimalo. Pogledala sam u svoju majku, koja se ugrizla za usnu i skrenula

pogled u stranu dok sam pokušavala da se uspravim da sednem. Doktor se uznemirio i pokušao da me polako vrati nazad na leđa, ali ja se nisam dala. „Moja beba“, rekla sam. „Je li dečak ili devojčica?“ „Devojčica“, rekao je, nevoljno, pomislila sam. „Devojčica", ponovila sam i počela da plačem. Moja devojčica, pomislila sam, jadna moja devojčica koju nisam umela da čuvam, čak ni toliko da bezbedno dođe na svet. Pogledala sam svoju majku, koja se naslanjala na zid i istresala nos. Brus je plašljivo stavio svoju ruku na moju. „Keni“, rekao je. „Žao mi je.“

„Odlazi od mene“, plakala sam. „Samo idi.“ Obrisala sam oči, sklonila svoju ulepljenu kosu iza ušiju i pogledala doktora. „Hoću da vidim svoju bebu.“

Stavili su me na invalidsku stolicu, uz bolove po ćelom telu, i odvezli me do intenzivne nege za novorođenčad. Ulaz mi nije bio dozvoljen, objasnili su mi, ali sam mogla da je vidim kroz prozor. Jedna sestra ju je pokazala. „Eno“, rekla je, gestikulirajući.

Nagnula sam se tako blizu da sam se čelom naslonila na staklo. Bila je tako sićušna. Jedan skupljeni roze grejpfrut. Udovi nisu bili ništa veći od mog malog prsta a ruke veličine moj nokta na palcu, glavica veličine omanje nektarine. Majušne oči čvrsto zatvorene, sa izrazom besa na licu. Na vrhu glave se primećivalo malo tamnog paperja... „Ima skoro kilu i trista grama“, rekla je sestra koja je gurala moja kolica.

Bebo, prošaputala sam, i tapkala svojim prstima po prozoru, udarajući u tihom ritmu. Nije se pomerala, ali kad sam tapkala napravila je krug svojim rukama. Mahnula mi je, zamišljala sam. *Ćao, bebo,* rekla sam.

Sestra me je pogledala izbliza. ‚Jeste li dobro?“

„Potrebna joj je lepša kapica“, rekla sam. Grlo mi je bilo teško, zakrčeno bolom, a niz lice su mi tekle suze, ali nisam plakala. To je više ličilo na mokrenje. Kao da sam bila toliko ispunjena tugom i čudnom, osuđenom vrstom nade da više nigde nije mogla da se smesti unutar mene već se prelivala napolje. „Kod kuće, u njenoj sobi, žutoj sobi sa krevecem, u ormariću, u gornjoj fioci, imam puno bebi kapica. Moja majka ima ključ od stana...“

Medicinska sestra se sagla. „Trebalo bi da vas vratim nazad."

rekla je.

„Molim vas, naterajte ih da joj daju lepšu kapicu”, ponovila sam. Glupo, tvrdoglavo. Nije joj bio potreban moderan odevni predmet za glavu, bilo joj je potrebno čudo, pa čak i ja sam to mogla da vidim.

Medicinska sestra se nadvila još bliže. „Recite mi njeno ime“, rekla je. I naravno, na parčetu papira zalepljenom na inkubatoru pisalo je „BEBA DEVOJČICA ŠAPIRO“.

Otvorila sam usta, ni sama nisam bila sigurna šta će se dogoditi, ali kad je reč naišla odmah sam znala, u svom srcu, da je sve bilo u redu.

„Džoj“, rekla sam. „Njeno ime je Džoj.“

Kad sam se vratila u svoju sobu u njoj sam zatekla Meksi. Negde oko dvanaest kilograma lizalica povezanih u jedno našlo se kod vrata moje sobe, lica su im bila kao poluotvoreni pupoljci, ili baloni čvrsto spakovani zajedno. Meksi je povukla belu z;:vesu uz moj krevet, potpuno je zatvarajući. Bila je obučena ozbiljnije no ikad ranije – crne pantalone, crne patike, i duks sa kapuljačom – a nosila je i ruže, jedna besmislena gomila ruža koje su joj zauzimale obe ruke; bio je to onaj tip venca kojim se okiti vrat konja pobednika u trci. Ili se postavi na kovčeg, pomislila sam sumorno.

„Došla sam čim sam čula“, rekla je ispijenog lica. „Tvoja majka i sestra su napolju. Dopuštaju samo po jednu posetu u određeno vreme.“

Sela je pored mene i uzela me za ruku, onu u koju je bila zabodena igla, i nije se uznemirila što je nisam pogledala, ili čak uzvratila stiskom ruke. ‚Jadna Keni“, rekla je. „Jesi li videla bebu?“

Klimnula sam glavom i obrisala suze sa svojih obraza. „Ona je jako mala“, uspela sam da kažem, i počela da jecam.

Meksi je trepnula, izgledajući bespomoćno i rastrojeno jer nije znala kako da me uteši.

„Brus je došao“, rekla sam plačući.

„Nadam se da si mu rekla da ide do đavola”, rekla je Meksi.

„Tako nešto”, rekla sam. Obrisala sam lice onom rukom bez igle i zatražila maramicu. „Ovo je odvratno”, rekla sam, i zagrcnula se jecajući. „Ovo je zaista patetično i odvratno.”

Meksi se naslonila blizu, nameštajući moju glavu u svoj zagrljaj. „Oh, Keni”, rekla je tužno. Zatvorila sam oči. Više me ništa nije zanimalo, ni da pitam niti da kažem.

Nakon što je Meksi otišla, malo sam odspavala, sklupčana u stranu. Možda sam nešto i sanjala ali nisam se toga sećala. A kad sam se probudila Brus je stajao u vratima.

Treptala sam i zurila u njega.

„Mogu li bilo kako da ti pomognem?", pitao je. Samo sam gledala, bez reči. „Keni?“, s nelagodom je pitao.

„Priđi bliže", pozvala sam ga. „Ja ne ujedam. Niti guram", dodala sam zlobno.

Brus je prišao mom krevetu. Bio je bled, nervozan i kao da je hteo da iskoči iz svoje kože, ili je možda bio tužan zato što je opet pored mene. Mogla sam da primetim raspored mitesera na njegovom nosu, kako štrče u naglašenim izdignućima, i mogla sam iz njegove poze da zaključim, iz načina na koji je stisnuo šake u svojim džepovima i kako mu se pogled ne odvaja od linóleuma, da ga ovo ubija, da je hteo sve samo ne da bude ovde. *Dobro,* mislila sam, osećajući kako mi se u grudima nakuplja bes. Dobro. Neka ga, neka trpi bol.

Smestio se na stolicu do mog kreveta, bacajući na mene kratke poglede – cevčice za drenažu su virile iz mog pokrivača, kesa za transfuziju krvi stoji pored mene. Nadam se da mu je bilo muka od svega toga. Nadam se da se uplašio.

„Mogu tačno da ti kažem koliko je dana prošlo otkako nismo razgovarali", rekla sam.

Brus je zatvorio oči.

„Mogu tačno da ti kažem kako izgleda tvoja spavaća soba, šta si tačno rekao poslednji put dok smo bili zajedno."

Zgrabio me je čvrsto stežući moju ruku a da me pri tom nije pogledao. „Keni, molim te", rekao je. „Molim te. Žao mi je." Pomislila sam kako su to bile reči za koje sam ranije bila spremna sve da dam samo da ih čujem. Počeo je da plače. „Nikad nisam

hteo... nisam mislio da će se sve ovako završiti..."

Pogledala sam ga. Nisam osećala ni ljubav ni mržnju. Nisam osećala ništa osim umora do kostiju. Kao da mi je odjednom bilo sto godina, i tog trenutka sam znala da ću morati da proživim još sto godina, noseći u sebi ovu tugu unaokolo kao neki paket pun kamenja.

Zatvorila sam oči, znajući da je za nas prekasno. Isuviše toga se desilo, a ništa od toga nije bilo dobro. Telo u pokretu ostaje u pokretu. Sve je krenulo od mene jer sam ja htela da napravimo pauzu. Ili je možda on sve počeo time što me je pozvao na prvi izlazak. Zar je to sada uopšte važno?

Okrenula sam lice prema zidu. Nakon nekog vremena, Brus je prestao da plače. Malo zatim čula sam kako odlazi.

Sledećeg jutra sam se probudila osećajući kako mi se sunčevi zraci razlivaju po licu. Istog trena moja majka je požurila kroz vrata i privukla stolicu uz moj krevet. Imala sam utisak kao da joj je bilo neprijatno – umela je dobro da ispriča vic, da se nasmeje nekoj situaciji, da drži gornju usnu ukočenu i da nastavi dalje kao vojnik, ali suze joj nikad nisu pristajale.

„Kako si?“, pitala me je.

„Grozno se osećam!“, siktala sam, a ona se povukla nazad takvom brzinom da se njena stolica na točkiće otkotrljala do pola sobe. Nisam sačekala čak ni da se vrati nazad prema meni pre nego što sam nastavila svoju tiradu. „Šta misliš kako sam? Rodila sam nešto što izgleda kao eksperiment u srednjoj školi, i sva sam rasporena i b-b-bolna...“

Stavila sam ruke na lice i jecala jedan minut. „Nešto nije u redu sa mnom“, plakala sam. „Ja sam nekako defektna. Trebalo je da me pustiš da umrem...“

„Oh, Keni“, rekla je moja majka. „Keni, ne govori tako.“

„Niko me ne voli“, uzviknula sam. „Tata me nije voleo. Brus me nije voleo...“

Moja majka me je mazila po kosi. „Nemoj tako da govoriš“, ponovila je. „Imaš divnu bebu. Nešto malo omanju, za sada, ali veoma lepu.“ Pročistila je grlo, ustala i krenula da korača –

tipično za mamu kad nastupa nešto bolno.

„Sedi“, rekla sam joj slabo, i ona je sela, ali sam mogla da vidim kako joj jedna noga nervozno cupka.

„Imala sam jedan razgovor sa Brusom“, rekla je.

Oštro sam izdahnula. Nisam htela ni da čujem njegovo ime. Moja majka je to mogla da vidi sa mog lica, ali nastavila je da priča.

„Sa Brusom“, nastavila je, „i njegovom novom devojkom.“

„Guračicom?“, pitala sam. Glas mi je bio visok i oštar i histeričan. „Videla si je?‘

„Keni, ona se očajno oseća. Oboma je veoma žao.“

„I treba da im bude“, rekla sam ljutito. „Brus me nikad nije čak ni nazvao, sve vreme trudnoće, a onda guračica odradi svoje..

Majku je potresao moj ton. „Doktori nisu sigurni da je to ono što je uzrokovalo...”

„Nije bitno“, rekla sam svadljivo. „Verujem da je to razlog, a nadam se da će to isto da se desi i toj glupoj kučki.“ Moja majka je bila šokirana. „Keni...“

„Keni šta? Misliš li da ću im ikad oprostiti? Nikad im neću oprostiti. Moja beba je skoro umrla, ja sam skoro nastradala, nikad više neću moći da rađam, a sada bi sve to trebalo da se izgladi samo zato što je njima žao? Nikad im to neću zaboraviti. Nikad.“

Majka je uzdahnula. „Keni“, rekla je nežno.

„Ne mogu da verujem da si na njihovoj strani!" vikala sam.

„Nisam na njihovoj strani, Keni, naravno da nisam“, rekla je. „Ja sam na tvojoj strani. Samo ne mislim da je dobro po tvoje zdravlje da budeš toliko ljuta “

„Džoj je skoro umrla“, rekla sam.

„Ali ipak je živa“, rekla je moja majka. „Nije umrla. Biće sve u redu...“

„Nisam sigurna u to“, besno sam rekla.

„Keni“, rekla je moja majka. „Ona je malo sitna i njena pluća su malo nerazvijena..."

„Nije imala kiseonika! Zar ih nisi čula! Lišena kiseonika! Ko zna kakve će to posledice imati po njeno zdravlje!”

„Izgleda mi isto onako kako si ti izgledala kad si bila beba“, rekla je majka nestrpljivo. „Biće sve u redu. Jednostavno znam da će to tako biti.“

„Ti nisi znala ni da si lezbejka sve dok nisi napunila pedeset šest godina!“, vikala sam. „Kako onda da ti verujem u vezi sa bilo čim!“

Pokazala sam na vrata. „Odlazi”, rekla sam, i počela da plačem.

Majka je odmahnula glavom. „Neću da odem”, rekla je. „Hajde da razgovaramo.”

„Šta hoćeš da čuješ?”, rekla sam, pokušavajući da obrišem svoje lice i da zvučim normalno. „Nova devojka idiota od mog bivšeg dečka me je gurnula a moja beba je skoro mrtva...”

Ali ono što je zaista bilo loše – onaj deo koji nikako nisam mogla da prevalim preko usta – jeste da sam izneverila Džoj. Nisam se pokazala dovoljno odgovornom, niti sam bila dovoljno lepa, niti mršava, niti dovojno šarmantna da zadržim oca u svom životu. Ili da zadržim Brusa. A sada, nisam uspela da svom detetu osiguram siguran dolazak na svet.

Moja majka se dokotrljala na stolici i obu jmila me rukama.

‚Ja je na zaslužujem”, plakala sam. „Nisam mogla da je zaštitim, dozvolila sam da bude povređena...”

„Odakle ti takva ideja?”, prošaputala mi je u kosu. „Keni, to je bio nesrećni slučaj. Ti nisi kriva zbog toga. Bićeš ti divna majka.”

„Ako sam toliko dobra, zašto me nije voleo?”, plakala sam, a da pri tom uopšte nisam bila sigurna na koga mislim. Brusa? Mog oca? „Šta nije u redu sa mnom?“

Moja majka je ustala. Pratila sam njene oči pa smo zajedno pogledale na zidni sat. Posmatrala me je kako gledam, i zagrizla se za usnu. „Žao mi je“, tiho je rekla, „ali moram da izađem na nekoliko minuta“.

Obrisala sam oči, u želji da dobijem na vremenu i pokušavajući da shvatim ono što mi je rekla. „Moraš...“ „Treba da sačekam Tanju sa njenog tečaja kontinuiranog obrazovanja.“

„Šta, kao da Tanja ne ume da vozi?“

„Njen auto je na popravci.“

„A šta je predmet njenog izučavanja danas? Koji deo sebe sada dorađuje?", raspitivala sam se. „Zavisnost unuka od emotivno udaljenih baba i deda?“

„Daj oladi malo, Keni“, brecnu se moja majka, a ja sam bila toliko zapanjena da nisam čak ni pomislila da ponovo počnem da plačem. „Znam da je ne voliš, muka mi je što moram da slušam o tome.“

„O, a sada si odlučila da je pravi trenutak da razgovaramo o tome? Nisi mogla da sačekaš da možda tvoja unuka izađe sa intenzivne nege?“

Moja majka je napućila usne. „Kasnije ću razgovarati s tobom“, rekla je, i izašla na vrata. S rukom na kvaki, još jednom se okrenula prema meni. „Znam da mi ne veruješ, ali prevazići ćeš sve ovo. Imaš sve što ti je potrebno. Samo treba da to pojmiš svojim srcem.“

Namrštila sam se. *Da pojmim svojim srcem.* To mi je zvučalo kao nju ejdž glupost, kao nešto što je citirala iz neke Tanjine glupe knjige tipa *Zacelite svoje srce.*

„Naravno”, doviknula sam za njom. „Idi! Dobro mi je kad ostanem sama. Navikla sam se na to.“

Nije se okrenula. Uzdahnula sam, zureći u svoje ćebe i nadajući se da nijedna od medicinskih sestara nije čula moje izbrbljavanje replike iz neke trećerazredne sapunice. Osećala sam se apsolutno bedno. Osećala sam prazninu, kao da mi je sva utroba bila izvađena i da je ostala samo ogromna, široka crna rupa. Kako da rasuđujemo o tome šta znači biti pristojan roditelj, nakon primera koji su mi pružili moji roditelji?

Imaš sve što ti je potrebno, rekla mi je. Ali, nisam mogla da vidim šta je pod tim podrazumevala. Razmišljala sam o svom životu i videla samo ono što mi nedostaje – nemam oca, nemam dečka, nikakvog obećanja dobrog zdravlja ili utehe za moju ćerku. Sve što mi je potrebno, besno sam razmišljala, i zatvorila oči, nadajući se da ću ponovo sanjati svoj krevet, ili vodu.

Kad su se vrata ponovo otvorila, sat vremena kasnije, nisam čak ni pogledala nagore.

„Reci to što imaš Tanji“, rekla sam, očiju još uvek zatvorenih.

„Jer ja to ne želim da čujem.“

„Pa, ja bih saslušao da sam na tvom mestu“, rekao je neki poznati, duboki glas, „ali mislim da ona ne bi imala mnogo koristi od saveta kao što su moji... a osim toga, nismo se nikad ni upoznali“.

Pogledala sam nagore. Doktor K. je stajao tamo, sa belom kutijom iz pekare u jednoj ruci i crnom platnenom torbom u drugoj, i koja se nakako mrdala.

„Došao sam čim sam čuo“, počeo je, smeštajući se u stolicu u kojoj je moja majka domalopre sedela, spuštajući kutiju na moj noćni ormarić a platnenu torbu na svoje krilo. „Kako se osećaš?“

„Okej“, rekla sam. Pažljivo me je pogledao. „Pa, zapravo, grozno“.

„Mogu da zamislim, nakon svega što si preživela. Kako je Džoj“, rekla sam. Bilo mi je neobično da izgovaram njeno ime... nekako drsko, kao da sam izazivala sudbinu glasnim izgovaranjem njenog imena. „Ona je mala, a njena pluća su nerazvijena, i diše uz pomoć respiratora..." Zastala sam i rukom obrisala oči. „Osim toga, izvadili su mi matericu, i meni se samo plače sve vreme.“

On je pročistio grlo.

„Da te nisam preopteretila informacijama?", pitala sam ga kroz suze.

Odmahnuo je glavom. „Ne, nipošto”, rekao je. „Meni možeš reći sve što želiš.“

Crna platnena torba je praktično odskočila sa njegovog krila. Bilo je toliko smešno da sam se skoro nasmejala, ali sam imala osećaj kao da mi je lice zaboravilo kako se to radi. „Da možda ne kriješ neku perpetum mobile mašinu u toj torbi, ili ti je samo drago što me vidiš?“

Doktor K. je bacio pogled preko svog ramena na zatvorena vrata. Onda se nadvio blizu mene. „Ovo je bilo pomalo riskantno”, prošaputao je, „ali mislio sam...“

Podigao je torbu na krevet i odšnirao je. Pojavio se Nifkinov nos, zatim vrhovi njegovih prevelikih ušiju, a onda po kratkom redosledu i celo telo.

„Nikfin!“, rekla sam, dok se on trapavo popeo na moje grudi i krenuo da primenjuje potpunu kupku mog lica svojim jezikom. Doktor K. ga je zadržavao, držeći ga dalje od raznih mojih tubica i priključaka, dok Nifkin nije sve olizao. „Kako si... gde si ga našao?”

„Kod tvoje prijateljice Samante”, objasnio je. „Ona je napolju.”

„Hvala ti”, rekla sam, znajući da reči nisu dovoljne da iskažu koliko me je usrećio. „Mnogo ti hvala.”

„Nema na čemu”, rekao je doktor. „Evo... pogledaj. Malo smo vežbali.” Uzeo je Nifkina i spustio ga na pod. „Možeš li da vidiš?”

Oslonila sam se na laktove i klimnula glavom.

„Nifkin, SEDI!”, rekao je doktor K. glasom isto tako dubokim i autoritativnim kao kad Džejms Eri Džouns najavljuje: „Ovo je Si-En-En“. Istog časa Nifkinova zadnjica je tresnula o pod, a on je mahao repom triput brže. „Nifkin, LEZI!“ I Nifkin je legao, pravo na svoj stomak, gledajući gore u doktora K. sa sjajem u očima i isplaženim roze jezikom, savijenim dok je dahtao. „A sada, kao naš završni čin, PRAVI SE MRTAV!“ I Nifkin se stropoštao u stranu kao da je ubijen.

„Neverovatno“, rekla sam. Zaista sam to mislila.

„On brzo kapira“, rekao je doktor K., pakujući razigranog terijera u platnenu torbu. Okrenuo se prema meni. „Da li se bolje osećaš, Keni“, rekao je i stavio svoju ruku na moju.

Izašao je a unutra je ušla Samanta, žurno prilazeći mom krevetu. Bila je u svom punom pravničkom elementu – uredno crno odelo, čizme sa visokom potpeticom, u jednoj ruci je imala kožnu aktovku karamel boje a u drugoj sunčane naočare i ključeve od kola. „Keni“, rekla je, „Došla sam...“ „...čim si čula“, dovršila sam.

„Kako se osećaš?“, pitala je Sam. „Kako je beba?” „Dobro se osećam, a beba... pa, ona je na intenzivnoj nezi. Moraju da čekaju i da vide.“

Samanta je uzdahnula. Zatvorila sam oči. Odjednom sam osetila potpunu iscrpljenost. I glad.

Sela sam uspravno, ušuškavajući još jedan jastuk iza leđa. „Hej, koliko je sati? Kad će večera? Nemaš slučajno neku bananu u torbi ili nešto slično?”

Samanta je spremno ustala. Mislila sam da je to zato što je bila voljna nešto da uradi za mene. „Idem da proverim... hej, šta je ovo?”

Pokazala je na kutiju iz pekare koju je doktor K. ostavio za sobom.

„Ne znam”, rekla sam. „Doktor K. ju je doneo. Otvori da vidiš šta ima unutra.”

Sam je pocepala mašnu i otvorila kutiju, a unutra se nalazio jedan ekler iz poslastičamice „Pink Rouz”, korpica sa čokoladnim pudingom iz „Silk Sitija”, jedna čokolada u „Le Bas” omotu, i pakovanje svežih malina.

„Neverovatno”, promrmljala sam.

„Njam!“, rekla je Samanta. „Kako zna šta voliš da jedeš?"

„Rekla sam mu“, kazala sam, dirnuta time što se toga setio. „Na času za debele tražili su od nas da napišemo naša omiljena jela.“ Sam mi je isekla parče eklera, ali sam u ustima imala osećaj kao da jedem prašinu i kamenje. Progutala sam iz ljubaznosti, srknula malo vode, a onda sam joj rekla da sam umorna i da hoću da spavam.

Ostala sam u bolnici još nedelju dana, dok je Džoj sve više rasla i jačala.

Meksi se pojavljivala svakog jutra i sedala pored mene da mi čita iz magazina *Pipi*, *U Stilu* i *Nedeljni zabavnik* ukrašavajući svaku priču ponekom anegdotom iz obilja ličnog iskustva. Moja majka i sestra su bile sa mnom u toku dana, praveći mi društvo, pokušavajući da održe razgovor bez dužih pauza ćutanja kad bih obično izgovarala nešto jako cinično pametno. Samanta je dolazila svakog popodneva posle posla i razgaljivala me ogovaranjima u Filadelfiji, o zastareloj bivšoj zvezdi Gebi koja je nekad obavljala intervjue, o Nifkinu kako je tvrdoglavo stao, usred šetnje, i posadio se ispred zgrade u kojoj je moj apartman i

odbio da se pomeri. Endi je došao sa svojom ženom i kutijom kolačića sa delićima čokolade iz čuvene Cetrvrte ulice i sa čestitkom koju su svi potpisali iz novinske kuće. „Brzo se oporavi", glasila je poruka na njoj.

Nisam mogla ni da pretpostavim da će se to dešavati, ali mu to nisam rekla.

„Zabrinuti su zbog tebe“, prošaputala je Lusi dok je moja majka bila u hodniku, pričajući o nečemu sa medicinskim sestrama.

Pogledala sam je i slegla ramenima.

„Hoće da razgovaraš sa psihijatrom."

Ništa nisam rekla. Lusi je izgledala veoma ozbiljno.

„To je dr Melbum“, rekla je. „Ja sam neko vreme bila kod nje. Užasna je. Bolje bi ti bilo da se odmah oraspoložiš i odvežeš jezik inače će početi da te ispituje o detinjstvu.“

„Keni ne mora da govori ako to ne želi“, rekla je moja majka, sipajući sok od džumbira u čašu mada niko nije imao želju za pićem. Popravila je raspored mog cveća, rastresla mi jastuke već četnaesti put, sela pa ponovo ustala, tražeći nešto da radi. „Keni bi mogla i da se samo odmara."

Tri dana kasnije, Džoj je napravila svoje prve udisaje bez respiratora.

Još nije izašla iz krize, upozoravali su me doktori. Treba sačekati i videti. Možda će sve biti u redu, ili da stvari krenu naopako, ali verovatno će sve biti u redu.

Najzad, podigavši bebino telo od dva kilograma i udobno je spuštajući pored mene, dopustili su mi da je držim. Mogla sam da pređem svojim prstima preko njenih šaka, svaka je imala neverovatno male i savršene noktiće. Čvrsto je stegla svojim prstićima moj prst. Mogla sam da osetim koščice, protok krvi ispod njene kože. *Drži se,* pomislila sam. *Izdrži do kraja, malecka. Svet je u mnogo čemu okrutan, ali ima, takođe, i dobrih strana. A ja te volim. Tvoja majka te voli, bebice Džoj.*

Sedela sam s njom satima dok me nisu naterali da se vratim u

krevet, i pre nego što sam izašla iz bolnice ispunila sam njenu potvrdu rođenja, a moj rukopis je bio čist i čvrst. Džoj Lea Šapiro. Lea je skraćeno od Leonard, srednje ime Brusovog oca. Lea je mlađa sestra, onu koju Jakov nije hteo da oženi. Lea, obmanuta nevesta, ona koju je njen otac poslao niz prolaz između sedišta u crkvi u uznemirenost.

Kladim se da je Lea imala mnogo interesantniji život, šaputala sam svojoj bebi držeći njenu ručicu, dok sam ja sedela u kolicima a ona ležala u staklenom inkubatoru za koji sam sebe prisiljavala da ne posmatram kao kovčeg. Kladim se da je Lea išla na planinarenje sa drugaricama i uživala u kokicama i margaritama pre večere, ako je to želela. Kladila bih se da je išla gola na kupanje i spavala pod otvorenim nebom. Rejčel je verovatno kupila kompakt disk Selin Dion i sakupljala one Frenklin Mint tanjire. Verovatno je bila dosadna čak i samoj sebi. Nikad nije imala avantura. Ali ti i ja, bebice, imaćemo avanture. Naučiću te da plivaš, i kako da ploviš, i kako da založiš vatru... sve ono čemu je mene majka naučila, i sve ostalo što sam naučila. Samo se ti izvuci odatle, mislila sam iz sve snage. Dođi kući, Džoj, i obema će nam biti dobro.

Dva dana kasnije ostvario se deo moje želje. Poslali su me kući, ali su odlučili da Džoj zadrže. „Samo još nekoliko nedelja“, rekao je doktor utešnim tonom. „Želimo da budemo sigurni da su joj se pluća dovoljno razvila... i da je dobila dovoljno na kilaži.“

Na to sam prasnula u smeh. „Ako je na svoju majku“, najavila sam, „to neće biti nikakav problem. Dobiće kilažu jednog šampiona.”

Odgegala sam se iz bolnice, trepćući, usled toplog majskog sunca, i udobno se smestila u kolima moje majke, sedeći u tišini dok smo se vozile kući. Gledala sam lišće, svežu zelenu travu, učenice iz škole Sv. Petar u urednim džemperima. Gledala sam ali nisam videla. Meni je ceo svet izgledao siv. Činilo mi se kao da u meni više nije ostalo nimalo mesta ni za šta drugo osim za bes i strah.

Majka i Lusi su istovarile moje torbe iz gepeka i pridržavajući me odvele me do moje zgrade. Lusi je nosila torbe. Moja majka je polako koračala pored mene, a Tanja je huktala od nervoze iza nas. Mišići na mojim nogama su podrhtavali. Šav me je boleo, zglob me je svrbeo u gipsu za hodanje. Ispostavilo se da sam ga uganula prilikom pada, ali niko nije ni pomislio da pogleda moju nogu pre nego što je prošlo nekoliko dana, pa mi je ostala savijena, a tetive istegnute, što je iziskivalo nošenje gipsa narednih šest nedjelja ništa u poređenju sa svim ostalim sa čime sam se suočila.

Preturala sam po svojoj torbi. Moj novčanik, poluprazan paketić žvakaće gume, jedan kineski štapić i šibice iz „Star“ bara sada su mi ličili na relikvije iz nekog drugog života. Tražila sam svoje ključeve kad je Lusi gurnula ključ u bravu stana na prvom spratu.

„Ja ne živim ovde“, rekla sam.

„Od sada živiš“, rekla je Lusi. Sijala je od sreće. Moja mama i Tanja takođe.

Odgegala sam se preko praga sa gipsom koji je lupkao po drvenom podu, i zakoračila unutra trepćući.

Taj apartman – isti kao onaj moj na trećem spratu, sav u tamnom drvetu i sa ugrađenim elementima iz nekih 70-ih bio je preobražen.

Sunčeva svetlost je dopirala s prozora kojih tu ranije nije bilo, obasjavajući savršeno ispoliran pod od javorovog drveta koji niti je bio savršen niti ispoliran niti od javorovog drveta kad sam ga poslednji put videla.

Polako sam otišla do kuhinje, krećući se kao da sam pod vodom. Novi viseći elementi boje tamnog meda. U dnevnoj sobi je bio novi kauč i dvosed, prenatrpan i udoban, presvučen u svetložut tekstil – lepo, ali jako, sećam se da sam to pomenula Meksi jednog lenjeg popodneva, dok sam joj pokazivala stvari koje sam zakrčila najnovijim izdanjem *Života Marte Stjuart.* Jedan divan tepih u granitnoj, tamnoplavoj i zlatnoj boji prekrivao je pod. Bio je tu i televizor sa ravnim ekranom i nov stereo uređaj u ćošku, gomile novih knjiga za bebe na policama.

Lusi je praktično igrala van sebe od radosti. „Možeš li da veruješ da ovo nije san, Keni? Zar to nije čudesno?"

„Ne znam šta da kažem“, rekla sam joj, krećući se niz hodnik. Kupatilo se nije moglo prepoznati. Nestali su pastelne tapete iz ere Karterove administracije i ružni elementi od tamnog drveta, jeftine česme od nerđajućeg metala, i okrnjena WC šolja. Sve je sada bilo u belim pločicama, sa zlatnim i more plavim akcentom. Kada je imala ugrađen hidromasažer, dva tuša, u slučaju, pretpostavljam, da hoću da se kupam sa partnerom. Novi ormarići sa staklenim vratancima, sveže ljubičice u vazici, obilje najdebljih peškira koje sam ikad osetila pod rukama naredano na novoj novcatoj polici. Jedna bela kadica za kupanje bebe stajala je pored lavaboa, zajedno sa svim vrstama igračaka uz kupanje za decu, mali sunđeri u obliku životinja i porodica gumenih pataka.

„Čekaj samo dok vidiš sobu za bebu!“, rekla je Lusi promuklo.

Zidovi su bili obojeni u limun žutu boju, upravo onako kako sam ih ja obojila gore na spratu, a prepoznala sam i krevetac koji je doktor K. sastavio. Ali ostatak nameštaja je bio nov. Videla sam ukrašen sto za presvlačenje, garderober, stolicu od belog drveta. „Antikvitet", zadihano je rekla Tanja, prelazeći jednim debelim prstom preko zaobljenih delova stolice. Na zidovima su se nalazile uramljene slike – jedna sirena koja pliva u okeanu, jedan jedrenjak, slonovi koji marširaju dva po dva. A u uglu se nalazilo nešto što se zove najmanja kuhinja na svetu iz „Tojs ’R’ As“ prodavnice. Bila je tu i jedna igračkica koju nikad ranije nisam videla, još jedan komplet kockica za gradnju. Zvečke. Lopte. Igračke koje govore, ili laju, ili plaču, kad ih pritisneš ili povučeš za vrpcu. Isti onakav konjić ljuljaška kakvom sam se divila u Santa Moniki pre dva meseca. Sve.

Polako sam utonula u žuti dvosed ispod visećeh igračkica u obliku nežnih zvezda i oblačića i polumeseca, odmah do ogromnog „pedington“ mede.

„Ima još toga“, rekla je Lusi.

„Da ne poveruješ“, rekla je moja majka.

Otišla sam u spavaću sobu. Moj krevet sa običnim metalnim okvirom bio je zamenjen predivnom konstrukcijom sa

baldahinom. Moja roze posteljina je zamenjena novom sa belim i zlatnim prugama i roze cvetićima.

„Pamuk najfinijeg tkanja”, hvalila se Lusi, ističući milinu koju pruža moja nova posteljina i pokazujući na neupadljive volane koji se spuštaju do poda. Hvalila je ručno izatkan žuti tepih na podu, da bi mi zatim pokazala i ostale delove starinskog nameštaja prljavo roze boje – komodu sa devet fioka, nahtkasna pored kreveta sa divnim aranžmanom nevena u neodređeno plavoj vazi.

„Podigni roletne“, rekla je Lusi.

Učinila sam to. Na terasi spavaće sobe nalazila se nova sedeljka. Tu su bile velike saksije sa geranijumom i petunijama, klupica i piknik sto, u uglu roštilj na gas veličine manjeg auta.

Sela sam na krevet, skrhana. Na jastuku sam našla jednu karticu, od one vrste koja ide uz buket sa cvećem. Otvorila sam je palcem.

„Dobro došla kući“, pisalo je sa strane. „Od tvoje prijateljice", pisalo je na drugoj.

Moja majka i Lusi i Tanja su stale u red, posmatrajući me, čekajući na moju reakciju.

„Ko...“, pokušala sam. „Kako...“

„Tvoja prijateljica", nestrpljivo je rekla Lusi.

„Meksi?“

Njih tri su razmenile lukave poglede.

„Ma hajde već jednom. Nemam puno prijatelja koji bi mogli ovo da mi priušte.“

„Nismo mogli da je zaustavimo!”, rekla je Lusi.

„Zaista, Keni, tako je“, rekla je moja majka. „Nije htela da prihvati ne za odgovor. Ona zna sve te ugovore... unajmila je dekoratera da pronađe sve ove stvari... ovde su stalno dolazili ljudi da rade, po ceo dan...“

„Mora da je to veoma prijalo mojim susedima“, rekla sam.

„Da li ti se sviđa?“, pitala je Lusi.

„To je...“, podigla sam ruke i pustila ih da padnu u moje krilo. Srce mi je prebrzo lupalo, šaljući bol kroz celo moje telo. Mislila sam na to koja reč mi nedostaje. „To je zadivljujuće”, konačno

sam rekla.

„Dakle, šta želiš dalje da radiš?”, pitala je Lusi. „Možemo da odemo do Dimitrija na večeru...”

„U ’Ricu’ se daje dokumentarac o velikim lezbejkama”, repo vala je Tanja.

„Kupovina?”, pitala je moja majka. „Možda želiš da napraviš neke zalihe hrane dok smo ovde, da ti pomognemo da ih doneseš.”

Ustala sam. „Mislim da bi mi najviše odgovaralo da se prošetam”, rekla sam.

Majka, Lusi i Tanja su me znatiželjno gledale.

„Šetnja?”, ponovila je moja majka.

„Keni”, naglasila je moja sestra, „tvoja noga je još uvek u gipsu.”

„To je gips sa kojim se može hodati, zar ne?“, brecnula sam se na nju. „A meni je do šetnje.”

Htela sam da uživam. Htela sam da budem srećna. Bila sam okružena ljudima koji me vole; imala sam divan dom za život. Ali osećala sam kako gledam na svoj novi apartman kroz prljavo staklo, kao da sam dodirivala zategnut pamuk i meke tepihe kroz debele gumene rukavice. Bilo je to zbog Džoj – zato što je nisam imala uz sebe. Ništa mi ovo ne znači dok se moja beba ne pojavi, mislila sam, i odjednom sam bila toliko ljuta da mi je iz ruku i nogu izašla sva snaga, dok su mi šake i stopala goreli od želje da nekoga udarim i šutnem. Mislila sam da se to odnosi na Brusa, na njega i na prokleto jebenu Guračicu. Ovo bi trebalo da bude moj trijumf, do vraga, ali kako da budem srećna kad mi je beba još uvek u bolnici, kad su Brus i njegova nova devojka ti koji su je tamo doveli?

„Dobro”, nelagodno je rekla moja majka. „Onda hajdemo u šetnju.”

„Ne“, rekla sam. „Idem sama. Hoću sada da ostanem sama.

Sve tri su izgledale začuđeno, čak i zabrinuto, dok su jedna po jedna izlazile na vrata.

„Zovi me“, rekla je moja majka. „Reci mi kad budeš bila spremna da uzmeš Nifkina.“

„Hoću“, slagala sam. Već sam bila nestrpljiva što nisu izašle iz moje kuće, iz mog života. Imala sam osećaj kao da gorim, kao da moram ili da se pokrenem ili ću da eksplodiram. Zurila sam kroz prozor dok se nisu potrpale u kola i odvezle. Onda sam navukla brus za džogiranje, neku staru majicu, šorts, jednu patiku, oteturala se iz kuće na vruć asfalt, čvrsto odlučivši da ne mislim o svom ocu, ni o Brusu, ni o bebi, ni o čemu. Samo ću prosto hodati. A onda, možda ću moći ponovo da spavam.

Maj je prešao u juni, a svi moji dani su se vrteli oko Džoj. Ujutru bih najpre otišla u bolnicu, prelazeći trideset raskrsnica peške do Dečje bolnice. U bolničkom mantilu, sa maskom i rukavicama, sedela bih pored nje u sterilnoj stolici za ljuljanje u centru za novorođnčad, držeći njenu majušnu ruku, brišući joj usne svojim prstima, pevajući joj pesme uz koje smo zajedno igrale pre nekoliko meseci. To su bili jedini trenuci kad nisam osećala da me obuzima bes; jedini put kad sam mogla da dišem.

A kad bih osetila da mi se bes vraća, da mi se skupljaju pluća i da moje ruke žele da udare nekog, napušta bih je. Otišla bih kući da ispumpavam dojke, da brišem i ribam podove i kuhinjske elemente koje sam očistila i oribala prethodnog dana. I odlazila bih na duge, ljutite šetnje kroz grad, sa sve prljavijim gipsom oko članka, jurišajući na žuto svetio i sevajući besnim pogledimo na bilo koji auto koji je jurio pored mene na opasnoj blizini prema raskrsnici.

Navikla sam se na mali glas u svojoj glavi, onaj sa aerodroma, onaj koji je odlepršao do plafona i posmatrao me kako besnim na Brusa. Navikla sam se na glas koji me je pitao Zašto? svakog jutra dok sam vezivala pertlu patike i prebacivala zaredom neke neopisive košulje preko svoje glave. Pitala sam se Zašto? ponovo noću, kad bih preslušavala deset, petnaest poruka od svoje majke, od sestre, od Meksi, i Pitera Krešelevskija, od svih svojih prijatelja – a onda brisala svaku ne uzvraćajući poziv, sve dok nisam počela da ih brišem i bez preslušavanja. Isuviše si tužna, mrmljao je neki glas, dok sam koračala Volnat ulicom. Polako,

rekao je glas, dok sam gutala užasno vruću kafu, šolju za šoljom za doručak. Razgovaraj s nekim, rekao je glas. Pusti da ti pomognu. Ignorisala sam sve to. Ko može sada da mi pomogne? Šta mi je drugo ostalo osim ulica i bolnice i mog tihog apartmana, i mog praznog kreveta?

Dopustila sam da mi govorna pošta čuva poruke. Dala sam instrukcije pošti da ću biti na putu neko vreme pa da mi zadržava poštu. Dozvolila sam da na moj kompjuter padne prašina. Prestala sam da kontrolišem svoj i-mejl. A prilikom jedne šetnje ispustila sam svoj pejdžer u Delaver a da nisam ni trepnula. Gips mi je najzad skinut i ja sam krenula u još duže šetnje – četiri sata, šest sati, neodređeno kruženje po najgorim četvrtima grada, pored dilera drogom, kurvi i ženskih i muških, mrtvih golubova pored puta, izgorelih olupina automobila, a da nisam videla ništa od toga i nije me bilo strah. Kako bi bilo šta od svega toga moglo da me povredi, nakon svega što sam izgubila? Kad sam na ulici naišla na Samantu, rekla sam joj da sam isuviše zauzeta da bih izlazila s njom, premeštajući se s noge na nogu, pogleda uprtog u daljinu tako da ne moram da gledam njeno zabrinuto lice. Pripremam stvari, objasnila sam, čekam da mi sve ponovo krene. Beba će se uskoro vratiti kući.

„Mogu li da je vidim?“, pitala je Sam.

Brzo sam odmahnula glavom. „Nisam spremna... mislim, ona nije spremna.

„Kako to misliš, Keni?“,

„Ona je krhkog zdravlja”, rekla sam, oponašajući termin koji sam stalno iznova slušala na odeljenju za intenzivnu negu„Onda bih mogla da stojim napolju i gledam je kroz prozor”, rekla je Sam, izgledajući zbunjeno. „A onda možemo zajedno na doručak. Sećaš se doručka? To nam je nakad bio omiljeni obrok.”

„Moram da idem”, odsečno sam rekla, pokušavajući da se što pre i što više udaljim od Samante. Kao da ona ujeda.

„Keni, šta se to s tobom dešava, stvarno?”

„Ništa”, rekla sam, prolazeći pored nje, pogleda uprtog daleko napred. „Ništa, ništa, sve je u redu.”

XIX

Hodala sam i hodala, i činilo mi se kao da mi je Gospod stavio specijalne naočare, tako da mogu da vidim samo tužne stvari, bol i patnju života u gradu, đubre šutnuto po ćoškovima umesto cveća zasađenog u prozorskim žardinjerama. Mogla sam da vidim muževe i žene kako se tuku, a nikako da se ljube ili drže za ruke. Mogla sam da vidim malu decu kako tutnje ulicama na pokradenim biciklima, vrišteći uvrede i kletve, i odrasle ljude koji su izgleda doručkovali svoje sopstvene bale, piljeći u žene besramnim, požudnim očima. Mogla sam da osetim gradski smrad leti: konjsku mokraću i vruć asfalt i one sive, odvratne izduvne gasove koji su kuljali iz autobusa. Kroz otvore na trotoaru izlazila je para, trotoari su širili toplotu od metroa koji je tutnjao pod zemljom.

Gde god da sam pogledala, videla sam prazninu, samoću, zgrade sa polomljenim prozorima, narkomane koji neprirodno stoje ispruženih ruku i mrtvih očiju, tuga i prljavština i trulež.

Mislila sam da ću vremenom zaceliti i da će pređeni kilometri ublažiti moj bol. Čekala sam jutro kad ću se probuditi ne pomišljajući odmah na to kako Brus i njegova Guračica umiru u groznim mukama... ili, još gore, kako gubim svoju bebu, gubim Džoj.

Otišla bih u bolnicu u cik zore a ponekad i ranije, i pravila velike korake oko parkinga dok se ne smirim dovoljno da uđem unutra. Sedela bih u kafeteriji gutajući kafu, šolju za šoljom, pokušavajući da se nasmešim i izgledam normalno, ali unutra, u glavi mi se strašno vrtelo, misleći samo na noževe, pištolje, saobraćajne nesreće. Nasmešila bih se i rekla zdravo, ali uistinu, u svojoj glavi sam smišljala osvetu.

Zamišljala sam kako zovem univerzitet gde je Brus držao predavanja iz engleskog studentima prve godine i kako im pričam da je prošao test na drogu tako što se nalivao litrima i litrima tople vode zatvorene zlatnim čepom koji je naručio preko linije 1-800 na zadnjim stranama Haj tajmsa. Urinska sreća, tako su nazivali tu

stvar. Mogla sam da im kažem da dolazi na posao drogiran – zaista je imao običaj to da radi, verovatno još uvek to čini, i ako ga budu dovoljno dugo posmatrali primetiće to i sami. Mogla sam da pozovem njegovu majku, da pozovem policiju iz njegovog grada, da ga uhapse, odvedu.

Zamišljala sam kako pišem za Moksi, prilažući Džojinu fotografiju sa odeljenja za novorođenčad, kako raste, postaje snažnija, ali još uvek pruža patetični prizor, kako kroz nju prolaze cevčice, dišući više preko respiratora nego sama, sa ko zna kojim sve užasnim posledicama u budućnosti – oštećenje moždane kore, nemogućnost učenja, slepilo, gluvilo, retardiranost, i ceo spisak bolesti koje su doktori zaboravili da pomenu. Otišla bih na internet sajtove kao što su oni na premier.com, čitajući lične ispovesti roditelja čija su deca preživela, s užasnim posledicama; koja su došla kući zajedno sa bocama za kiseonik ili monitorima za kontrolu disanja ili rupama napravljenim na grlu tako da mogu da dišu. Čitala sam ispovesti o bebama koje su umrle: na rođenju, na odeljenju za novorođenčad, kod kuće. „Naš dragoceni anđeo“, pisalo bi u naslovu. „Naša draga devojčica“.

Htela sam da kopiram te priče i pošaljem ih i-mejlom Guračici, zajedno sa fotografijom Džoj. Htela sam da joj pošaljem sliku svoje ćerke – bez pisma, bez reči, samo Džojinu sliku, na njenu kuću, na njenu školu, njenom šefu, njenim roditeljima, ako bih mogla da ih pronađem, da im pokažem šta su uradili, za šta je ona sama odgovorna. Zatekla sam sebe kako planiram šetnje koje bi me odvele do radnji gde se prodaje oružje. Zatekla sam sebe kako gledam kroz njihove izloge. Još uvek nisam ulazila unutra, ali sam znala da je to bio sledeći korak. I šta onda?

Nisam sebi dopustila da odgovorim na to pitanje. Nisam sebi dopustila ni da razvijam maštu do tog stupnja, do prizora za koji sam obožavala: Brusovo lice kad otvori vrata i vidi me kako stojim tamo sa pištoljem u ruci; Brusovo lice kad kažem, „Pokazaću ti kako to izgleda kad kažeš: žao mi je.“

Onda sam jednog jutra, izgorela od sunca, prolazila pored nekog novinskog štanda i videla novo izdanje Moksija, avgustovsko izdanje, mada je tek bio juli mesec, ali tako vruć da

je vazduh treperio a ulice se topile na suncu. Zgrabila sam primerak sa police.

„Gospođice, hoćete li da platite za to?"

„Ne“, obrecnula sam se, „opljačkaću vas“. Bacila sam dva dolara i nešto sitnine na tezgu i krenula besno da okrećem stranice pitajući se koji je sledeći naslov. „Moja ćerka je biljka?”, „Kako zaista, zaista da sjebete život vaše bivše?"

Umesto toga ugledala sam jednu jedinu reč, velika crna slova, ozbiljna nedoslednost u lakim i pastelnim okvirima. „Komplikacije", pisalo je.

„Trudna", pisalo je u pismu, a ja više nisam mogla dalje da čitam. Činilo mi se kao da me je sama reč presekla poput satare i paralizovala me, ledena jeza niz zadnji deo mog vrata, početak užasa.

„Ne postoji nijedan lak način da se ovo saopšti", pisala je, „tako da ću prosto reći. Trudna sam."

Sećam se kako sam pre šesnaest godina stajao u sinagogi na Šort Hilu, prelazeći pogledom preko gomile prijatelja i rođaka i izgovorio za tada počasne reči, „Danas sam muškarac.“ Sada, osećajući ovo ledeno naviranje u svom stomaku, osećajući kako mi se dlanovi znoje, znao sam istinu: danas sam postao čovek. Ovog puta u pravom smislu te reči.

„Nije baš tako“, rekla sam, tako glasno da su beskućnici koji besciljno šetaju po trotoarima stali i zurili u mene. Ne sasvim. Čovek. Da si čovek ti bi me pozvao. Bar bi mi poslao razglednicu! Okrenula sam svoju pažnju nazad na stranicu.

Ali ja nisam čovek. Ispada da sam, u stvari, kukavica. Gurnuo sam pismo u svesku, zabio svesku u fioku radnog stola, zaključao fioku, i kao slučajno namemo, izgubio ključeve.

Kažu – pošto su slavni filozofi, ili moguće samo glumci iz Seinfilda – da raskid izgleda isto kao obaranje aparata za „koka-kolu“. Jednostavno, isprva ne mogu ni da je pomere, treba je prvo

pokrenuti, zaljuljati nazad i napred nekoliko puta. To ne važi za K. i za mene. Sve je bilo čisto, brz raskid – prasak groma. Intenzivan i strašan ali gotov u sekundi.

Lažove, razmišljala sam. Oh, ti lažove jedan. Nije to bio prasak groma, čak nije bio ni raskid, rekla sam ti da prosto želim da prođe neko vreme!

Zatim, tri meseca nakon toga, umire moj otac.

Šetkao sam sa telefonom u ruci, sa njenim brojem još uvek uprogramiranim za brzo biranje. Da je zovem? Da je ne zovem? Da li mi je bivša ili prijateljica?

Na kraju sam izabrao prijateljstvo. A kasnije, kad mi je kuća bila puna ožalošćenih koji su nabadali posluženje sa poslužavnika u maminoj kuhinji, hteo sam nešto više.

I sada, tri meseca kasnije, još uvek sam ožalošćen zbog očeve smrti, ali osećam kao da sam preboleo K., istinski i potpuno. Sada znam šta znači biti uistinu tužan. Mogu da je opipam svake večeri kao dete koje je izgubilo zub i ne može da jezikom ne opipava udubljenje, ranicu, prazno mesto gde je nekad stajao zub.

S tim što je ona sada i trudna.

A ja ne znam da li je htela da me zezne i veže za sebe, niti da li sam zaista ja otac, niti da li je uistinu trudna.

„Oh, ovo je ne verovatno", izjavila sam u Brod Stritu. „Ovo je jebeno neverovatno!"

A, u stvari, isuviše sam velika kukavica da bih pitao.

Izbor je tvoj, nekako sam zamišljao da to saopštavam svojim ćutanjem. Tvoj poziv, tvoja igra, tvoj potez. Uspeo sam da ućutkam onaj deo sebe koji se pita, koji hoće da zna koji je njen izbor: Da li je sada na klinici u Ulici akacija i marširа uporedo sa demonstrantima sa svojim fotosima krvavih mrtvih beba; da li je to uradila u doktorskoj ordinaciji, da li je otišla sa prijateljicom, ili novim ljubavnikom, ili sama. Ili možda baš sada marširа po svom

rodnom gradu sa stomakom velikim kao lopta za plažu i knjigama punim imena za bebe.

Nisam pitao, niti zvao. Nisam poslao ček, niti pismo, čak ni razglednicu. Završio sam, prazan, isušen i isplakan. Od mene ne bi imala vajde ni ona niti beba, ako je bude bilo.

Kad dopustim sebi da razmišljam o tome, razbesnim se na sebe (kako sam mogao da budem tako glup?) i razbesnim se na nju (kako je mogla da me napusti?). Ali pokušavam da ne dozvolim sebi da preterano razmišljam o tome. Probudim se, obavim vežbe, odem do kancelarije... Ali duboko u sebi znam da ovo mogu da odlažem samo do određene tačke, da čak ni moj kukavičluk ne može da poništi ono što je neminovno. Negde u mom radnom stolu, gurnuto u jednu svesku i zaključano, stoji pismo sa imenom na njemu.

„Kasniš!“, grdila je medicinska sestra i smešila mi se da mi pokaže kako ne misli ozbiljno. Imala sam primerak Moksija uvijenog kao di nemeravam da njime zveknem nekog psa. „Evo“, rekla san, pružajući ga. Jedva da je bacila pogled na njega. „Ja n»: čitam takve stvari“, rekla je. „To nema nikakvu vrednost.“

„Slažem se“, rekia sam, upućujući se prema porodilištu.

„Ovde je neko ko želi da vas vidi“, rekla je.

Ušla sam u porodilište i zaista, tu ispred mog prozora, prozora koji je gledao na Džojin inkubator, stajala je jedna žena. Mogla sam da vidim kratku, savršeno očešljanu sivu kosu, elegantan crni kostim, narukvicu od platine sa dijamantom. U vazduhu se osećao miris parfema, njene sveže namazani nokti sijali su se pod fluorescentnim svetlom. Uvek s ukusom odevena Odri odabrala je pravu garderobu za posetu svojoj vanbračnoj prerano rođenoj prvoj unuci.

„Šta radiš ovde?“, oštro sam je pitala.

Odri se uplašila i ustukla dva koraka. Lice joj je postalo bleđe za dve nijanse od tona njenog „Esti Loder“ pudera.

„Keni!“, rekla je, i jednom rukom pritisla svoje grudi. „Ja... uplašila si me.“

Uporno sam gledala u nju, ništa ne progovarajući, dok su me

njene oči odmeravale zapanjenim pogledom.

„Tako si mršava“, konačno je rekla. Spustila sam pogled niza se i primetila bez mnogo interesovanja da je to bilo tačno. Sve to hodanje, sve to smišljanje osvete, moja jedina hrana se svodila na pecivo ili banane i puno gorke crne kafe, jer je njen ukus odgovarao mojim osećanjima. U mom frižideru se nalazilo samo mleko koje sam izmuzla iz sebe. Ne mogu da se setim kad sam poslednji put sela i pojela neki obrok. Na licu su mi se videle kosti, izbočine na kukovima. Iz profila sam podsećala na Džesiku Rebit: nigde zadnjice, ravan stomak, velike grudi, zahvaljujući mleku. Da me neko gleda iz daleka, ne primećujući moju prljavu i umršenu kosu, da imam ogromne crne kolutove ispod očiju i da se najverovatnije osećam na znoj, sigurno bi pomislio da sam super riba.

Ironija me ni ovog puta nije zaobišla: nakon opsesije brojanjem kalorija i Stražara težine pronašla sam način kako da se zauvek otarasim tih neželjenih kilograma! Da se oslobodim masti i celulita! Da dobijem onakvo telo kakvo sam oduvek želela! Ovo bi trebalo da reklamiram, histerično sam razmišljala. Dijeta se sastoji u odvajanju placente od materice, hitnom vađenju materice sa prerano rođenom bebom koja možda ima oštećene moždane funkcije.

Odri je prstima nervozno pipala narukvicu. „Pretpostavljam da se pitaš… krenula je. Nisam ništa rekla, znajući tačno koliko joj je sve ovo teško. Ali uopšte me nije bilo briga. Jednim delom sebe želela sam da se ovako povija na vetru, da se muči ne nalazeći prave reči. Deo mene je hteo da pati.

„Brus je rekao da nećeš da razgovaraš s njim.“

„Brus je imao šansu da razgovara sa mnom“, rekla sam joj. „Pisala sam mu i rekla mu da sam trudna. Nikad me nije zvao.“

Usne su joj zadrhtale. „Nikad mi to nije rekao“, prošaputala je, pola sebi u bradu. „Keni, njemu je tako žao što se sve ovo desilo."

Zafrktala sam tako glasno da sam se uplašila da ću probuditi bebe. „Brusu je zafalio jedan dan i jedan dolar."

Ugrizla se za usnu, okrećući narukvicu. „On hoće da uradi pravu stvar."

„A to će biti?", pitala sam. „Da naredi svojoj devojci da se suzdrži od dodatnih napada na život moje bebe?"

„On kaže da je to bio nesrećan slučaj", prošaputala je.

Zakolutala sam očima.

„On hoće da uradi pravu stvar", ponovila je. „Hoće da ti pomogne..."

„Ne treba mi novac", rekla sam, namerno grubo, polako izgovarajući reči. „Ništa, ni njegovo ni tvoje, takođe. Prodala sam svoj scenario."

Njeno lice se razvedrilo, bilo joj je tako drago što smo prešle na neku srećniju temu. „Draga moja, pa to je divno!"

Ništa nisam odgovorila, nadajući se da će se raspasti suočena sa mojim ćutanjem. Ali Odri je bila hrabrija no što sam mislila.

„Mogu li da vidim bebu?", pitala je.

Slegla sam ramenima i uprla jednim prstom u prozor. Džoj je bila u sredini bolničke sobe. Manje je ličila na neki naborani grejpfrut; više na dinju, možda, ali još uvek majušna, još uvek krhka, još uvek sa onim naučnofantastičnim respiratorom pričvršćenim na njeno lice mnogo češće nego što je sama disala. Na tablici s kraja njenog staklenog inkubatora pisalo je „Džoj Lea Šapiro." Na sebi je imala samo pelenu i prugaste belo-roze zoknice i roze kapicu sa pufnicom na vrhu. Medicinskim sestrama sam donela svoju kolekciju, i svakog jutra su se trudile da Džoj promene kapicu. Ona je sasvim sigurno bila najbolje ode vena bebica u porodilištu.

„Džoj Lea", prošaputala je Odri. „Jeli to ona... da li si joj dala srednje ime po mom mužu?"

Klimnula sam glavom, teškom mukom gutajući veliku knedlu. Toliko joj mogu pružiti, pomislila sam. Nakon svega, ona nije bila ta koja me je ignorisala, koja me nije zvala, koja je izazvala moj udarac o lavabo i zamalo gubitak moje bebe.

„Da li će biti sve u redu s njom?"

„Ne znam", rekla sam. „Verovatno. Oni kažu verovatno. Još uvek je mala, i mora da poraste, njena pluća moraju da porastu do tačke kad će moći sama da diše. Onda će je pustiti da ide kući."

Odri je obrisala svoje oči papirnom maramicom koju je izvukla

iz svoje tašne. „A ti ćeš ostati ovde? Podizaćeš je u Filadelfiji?“

„Ne znam“, rekla sam. Iskrena do kraja. „Ne znam da li ću se vratiti novinskoj kući, ili ću možda otići u Kalifomiju. Tamo imam prijatelje." Ali čak i dok sam to izgovarala, pitala sam se da li je to zaista istina. Nakon što sam joj se na brzinu i nemamo zahvalila na svemu što je učinila za mene, odnosila sam se prema njoj kao i prema Meksi, ne pružajući joj ništa više osim ćutanja kao i ostalim svojim prijateljima.

Odri se ispravila u ramenima. „Ja bih htela da joj budem baka“, pažljivo je rekla. „Bez obzira na to šta se desi između tebe i Brusa...“

„Šta se desilo”, ponovila sam. „Da li ti je Brus rekao da su mi izvadili matericu? Da više nikad neću moći da rodim? Da li ti je kojim slučajem to pomenuo?“

„Žao mi je Keni“, ponovo je rekla, zvučeći oštro i bespomoćno, pa čak i pomalo uplašeno. Zatvorila sam oči, udarivši tupo o stakleni zid.

„Samo idi“, rekla sam joj. „Molim te. Možemo o ovome da pričamo neki drugi put, ali ne sada. Isuviše sam umorna.“

Stavila je svoju ruku na moje rame. „Dozvoli mi da ti pomognem", rekla je. „Mogu li nešto da ti donesem? Malo vode?“

Odmahnula sam glavom, rukovala se s njom, odvraćajući lice od nje. „Molim te“, rekla sam. „Samo idi.“ Stajala sam tamo okrenuta leđima, očiju čvrsto zatvorenih, dok nisam čula njene donove kako tapkaju niz hodnik. Medicinska sestra me je zatekla kako plačem naslonjena na zid, sa šakama skupljenim u pesnice.

„Da li ste dobro?“, pitala je, i dotakla mi rame. Klimnula sam glavom i okrenula se prema vratima.

„Vratiću se kasnije”, rekla sam joj. „Idem u šetnju.”

Tog popodneva sam hodala satima, dok se ulice, trotoari, zgrade nisu pretvorili u sivu bezličnu masu. Sećam se da sam negde kupila limunadu, i nekoliko sati kasnije svratila sam na autobusku stanicu da piškim, i sećam se da je u jednom trenutku zglob koji je bio u gipsu počeo da mi pulsira. Ignorisala sam to. Nastavila sam da hodam. Išla sam na jug, onda na istok, kroz neobična predgrađa, iznad tramvajskih šina, prošla pored

izgorelih apoteka, napuštenih fabrika, odvratne petlje Šalkila. Pomislila sam da ću, možda, nekako otići sve do Nju Džerzija. Pogledaj, rekla bih, stojeći u ulazu Brusovog solitera kao duh, kao neki krivac, kao rana koja se zasušila a onda odjednom ponovo počela da krvari. Pogledaj, u šta sam se pretvorila.

Hodala sam i hodala sve dok nisam osetila nešto čudno, neki neobičan osećaj. Bol u stopalu. Pogledala sam nadole, podižući svoju levu nogu, i posmatrala u tupoj zbunjenosti kako se istanjeni đon moje štrokave patike odvaja i pada na zemlju.

Tip koji je sedeo na tremu preko puta ulice prasnuo je u smeh. „Hej!“, uzviknuo je, dok sam ja glupo zurila od patike do đona i nazad, pokušavajući da shvatim šta se desilo. „Maloj je potreban novi par patika!”

Mojoj maloj je potreban novi par pluća, pomislila sam, gegajući se i razgledajući unaokolo. Gde sam to ja? Kraj mi nije bio poznat. Nijedan naziv ulica nije mi bio poznat. Bilo je mračno. Pogledala sam na sat. Bilo je pola devet, i za trenutak nisam znala da li je to bilo ujutru ili uveče. Bila sam znojava i prljava i iscrpljena... i izgubljena.

Zabila sam ruke u džepove, tražeći neke odgovore, ili bar novac za taksi. Pronašla sam novčanicu od pet dolara, šaku novčića i neke krpice.

Tražila sam neki putokaz, neku javnu govornicu, ili nešto slično.

„Hej“, pozvala sam tipa na tremu. „Hej, gde sam to ja?“

On se graktavo smejao, ljuljajući se napred-nazad na svojim petama. „Pauelton Vilidž! Ti si u Pauelton Vilidžu, mala!“

U redu. To je dovoljno za početak.

„Kako se stiže do Univerzitetskog grada?“, zvala sam.

Odmahivao je glavom. „Devojko, ti si se izgubila! Sva si se izokrenula naopačke!" Glas mu je bio dubok i zvonak, s južnjačkim akcentom. Podigao se sa svog trema i došao do mene – sredovečni crni čovek u beloj potkošulji i kaki pantalonama. Izbliza je zurio u moje lice. „Jesi li bolesna?”, konačno je pitao.

Odmahnula sam glavom. „Samo sam izgubljena”, rekla sam.

„Ideš na koledž?”, nastavio je, a ja sam ponovo odmahnula

glavom. On mi se još više približio, s izrazom koji je odavao još veću zabrinutost.

„Jesi li pijana?”, pitao je, a ja sam morala da se nasmejem.

„Ne, zaista”, rekla sam. „Samo sam izašla da se prošetam pa sam se izgubila.”

„Pa, bolje bi ti bilo da se nađeš“, rekao je. Jednog bolesnog, užasnog trena bila sam apsolutno sigurna da će krenuti da mi priča o Isusu. Ali nije. Umesto toga, izvršio je dug i pažljiv inventar mene, počevši od mojih patika koje se raspadaju: prljave, izudarane cevanice, šorts koji sam dva puta savila oko svog struka da mi ne bi skliznuo niz kukove, majica koju nosim već pet dana trčanja, kosa koja je porasla preko ramena po prvi put nakon više od deset godina i pravi neku vrstu improvizovanog talasa u odsustvu pranja i češljanja.

„Treba ti pomoć“, konačno je rekao.

Sagla sam glavu i klimnula. Pomozite mi. Ovo je bila istina. Bila mi je potrebna pomoć.

„Imaš li nekoga?”

„Imam“, rekla sam. „Imam jednu bebu“, počela sam a onda mi se grlo steglo.

Podigao je svoju ruku i pokazao. „Univerzitetski grad je na ovu stranu", rekao je. „Idi do ugla 45. ulice, autobus će te odvesti pravo tamo.“ Zabio je ruku u džep, pronašao pomalo ofucanu autobusku kartu i gurnuo mi je u ruku. Onda se sagnuo i pogledao moju patiku. „Ostani ovde“, rekao je. Stajala sam, uspravno mimo, plašeći se da pomerim i jedan jedini mišić. Čega sam se to tačno plašila, nisam bila sigurna.

Čovek je izašao iz svoje kuće sa srebrnom rolnom lepljive trake u mci. Podigla sam nogu, a on mi je trakom zavijao patiku pridržavajući đon da se ne pomeri.

„Budi pažljiva”, rekao je. Pažljiva, tako mi se učinilo da je izgovorio tu reč. „Sada si majka i treba da budeš pažljiva.”

„Biću”, rekla sam. Krenula sam da se gegam do ugla koji mi je pokazao.

Iako sam bila tako prljava, sa izlepljenom patikom i imala tragove od suza na svojim musavim obrazima, niko me nije ni pogledao u autobusu. Svi su bili isuviše okupirani svojim mislima o povratku kući s posla, šta da skuvaju za večem, o deci, o tome šta ima na TV programu, one sitnice koje čine svakodnevni život. Autobus se propinjao i stenjao na svom putu kroz grad. Kraj je ponovo počeo da mi izgleda poznato. Videla sam stadion, nebodere, daleki odsjaj belog tornja novinske kuće Igzeminer. A potom sam ugledala Univerzitet Filadelfije i Centar za proučavanje poremećaja težine i ishrane, gde sam poslednji put bila pre miliőn godina. Kad sam mislila da mi je jedini problem u životu to što nisam bila mršava.

Pronađi se, razmišljala sam, i povukla ručicu „Stop na zahtev" tako jako da sam na trenutak pomislila da ću je otkinuti. Liftom sam se popela na sedmi sprat, pomišljajući da ću zateći sva svetla ugašena a vrata zaključana, pitajući se zašto uopšte i trudim.

Ali njegovo svetio je bilo upaljeno, a vrata su bila otvorena.

„Keni!", rekao je doktor K. ozareno. Sijao je dok nije ustao, obišao sto i dobro me onjušio i odmerio.

„Ja sam jedna uspešna priča", rekla sam i pokušala da se nasmešim. „Pogledaj me! Dvadeset kilograma ružnog sala otišlo za svega nekoliko meseci!" Jednom rukom sam prešla preko svojih očiju. „Ja sam mršava", rekla sam, i krenula da plačem. „Ura, za mene."

„Sedi", rekao je i zatvorio vrata. Spustio je jednu ruku preko mojih ramena i smestio me na svoj kauč, gde sam sela, skrušeno i patetično.

„Keni, bože moj, šta se to s tobom desilo?"

„Išla sam u šetnju", počela sam. Imala sam osećaj da mi je jezik debeo i hrapav, a usne su mi bile ispucane. „Izgubila sam se", rekla sam. Glas mi je bio čudan i kreštav. „Išla sam u šetnju, i sva sam se preokrenula. Izgubila sam se, ali sada pokušavam da se pronađem."

Stavio je svoju ruku na moju glavu, lagano me milujući. „Dopusti mi da te povedem kući."

Dozvolila sam mu da me odvede do lifta, kroz vrata, u njegov

auto. Na izlazu, stao je kod mašine sa sokovima i kupio hladnu konzervu „koka-kole". Zgrabila sam je bez molbe i slila sve to odjednom. On ni reči nije rekao, čak ni onda kad sam užasno podrignula. Stao je pored jedne prodavnice i vratio se sa litarskom flašom vode i sladoledom od narandže.

„Hvala", rekla sam hrapavim glasom, „to je veoma lepo od tebe." Pila sam vodu, lizala sladoled.

„Pokušavao sam da te dobijem", rekao je. „Na poslu i kod kuće."

„Mnogo sam zauzeta", mehanički sam mu odgovorila.

„Da li se Džoj vratila kući?"

Odmahnula sam glavom.

Pogledao me je. Jesi li dobro?"

„Zauzeta sam“, ponovo sam otkreštala. Grudi su me bolele. Pogledala sam naniže i nisam bila iznenađena kad sam ugledala dve okrugle fleke od znoja koji mi se slivao od vrata nadole.

„Sa čim si to zauzeta?”, pitao je.

Zatvorila sam usta. Nisam zaista planirala svoj dijalog iza te reči „zauzeta”. Na semaforu me je pogledao, zureći mi u lice. „Jesi li dobro?”

Slegla sam ramenima. Automobil iza nas je trubio, ali doktor K. se nije pomerao. „Keni”, rekao je ljubazno. Jedna suza mi se slila niz obraz. Pružio je ruku da je izbriše. Ustuknula sam kao da me je nešto opeklo.

„Ne!“, vrisnula sam. „Ne diraj me!”

„Keni, bože moj, šta ti je?”

Odmahnula sam glavom, zurila u svoje krilo, gde su se ostaci sladoleda otapali. Neko vreme smo se ćutke vozili, auto je preo ispod nas, iz klima-uređaja je šumeo hladan vazduh iznad mojih kolena i ramena.

Kod drugog semafora, ponovo je počeo da priča. „Kako je Nifkin? Da li je zapamtio ono što sam ga naučio?” Na brzinu me je pogledao. „Sećaš se da smo te posetili, zar ne?“

Klimnula sam glavom. „Nisam luda”, rekla sam. Ali čak i dok sam to izgovarala nisam više bila sigurna u istinitost tog iskaza. Da li su luđaci bili svesni toga da su ludi? Ili su mislili da su

savršeno normalni, sve vreme u toku svog ludila, šetajući se unaokolo štrokavi, u cipelama koje se raspadaju a glave su im pune besa kao da će svakog časa eksplodirati?

Vozili smo se u tišini kroz još nekoliko raskrsnica. Nisam mogla da smislim ništa o čemu bih razgovarala s njim, ili da nešto uradim. Znala sam da ima pitanja koje bi trebalo da mu uputim, da bi trebalo da donesem neke zaključke, ali sam imala osećaj da mi je mozak stao.

„Kuda to idemo?”, konačno sam uspela da izustim. „Trebalo bi da idem kući. Ili u bolnicu. Trebalo bi i tamo da odem.“

Stao je na crveno svetio. „Da li radiš?“, pitao me je. „Nisam video tvoje ime potpisano ispod nekog članka..“ Proteklo je toliko vremena otkako nisam imala tu vrstu koktel parti razgovora s nekim i trebalo mi je neko vreme da složim reči kako treba. „Ja sam na porodiljskom“.

„Da li se redovno hraniš?” Napregnuto me je pogledao sa strane. „Ili bi možda trebalo da te pitam, da li bilo šta jedeš?”

Slegla sam ramenima. „Teško je. S bebom. Sa Džoj. Idem u bolnicu da je vidim dva puta dnevno, a kod kuće stalno sređujem stvari za njen dolazak... puno šetam“, završila sam.

„To se vidi“, rekao je.

Ćutke smo se vozili još nekoliko raskrsnica, još jedno crveno svetio. „Mislio sam na tebe“, rekao je. „Nadao sam se da ćeš svratiti, ili nazvati..“

„Pa, nisam, zar ne?“

„Mislio sam da ćemo možda odgledati neki film. Ili ponovo otići na večeru”.

To mi je zvučalo tako čudno da sam se skoro nasmejala. Da li je bilo nekog trenutka kad mi se išlo na večere, u bioskop, kad su mi sve misli bile okupirane mojom bebom i mojim besom?

„Kuda si se to uputila kad si se izgubila?”

„Išla sam u šetnju”, rekla sam tiho. „Samo u šetnju”. Odmahnuo je glavom ali me nije o tome ispitivao. „Zašto mi ne dozvoliš da te odvedem u svoj stan? Napraviću ti večeru”.

Razmišljala sam o tome. „Da li živiš blizu bolnice?“ „Čak i bliže nego ti. Odvešću te čim to poželiš”. Klimnula sam glavom,

popuštajući njegovoj molbi.

Ćutala sam dok smo se vozili liftom do šenaestog sprata, bila još tiša dok je otključavao vrata, a on se izvinjavao zbog nereda i pitao da li još uvek volim piletinu i da li želim da telefoniram. Klimnula sam glavom za piletinu, odmahnula glavom za telefon i polako prošla kroz njegovu dnevnu sobu, prelazeći rukom po rubovima njegovih knjiga, posmatrajući uokvirene porodične slike, razgledajući ali zapravo ne registrujući ono što vidim. Nestao je u kuhinji odakle se vratio sa gomilom stvari: jednim frotirskim belim peškirom, jednim šortsem i majicom, minijaturnim sapunom i bočicom šampona iz hotela „Njujork Siti“.

„Da li bi volela malo da se osvežiš?“, ponudio je.

Kupatilo je bilo veliko i čisto. Skinula sam svoju odeću pokušavajući ravnodušno da se setim kad sam je poslednji put oprala. Po izgledu i mirisu, zaključila sam da je prošlo dosta vremena. Savila sam je u zamotujak i odlučno bacila u kantu. Dugo sam stajala pod tušem zatvorenih očiju, ne razmišljajući ni o čemu više osim o vodi koja mi udara u lice. Pronađi se, rekla sam sebi. Pokušaj da se pronađeš.

Kad sam se obukla i izašla iz kupatila, trljajući kosu peškirom, on je stavljao hranu na sto.

„Dobro došla nazad“, rekao je, smešeći mi se. „Je li ovo u redu?”

Tu je bila mešana salata, komad pečene piletine, palačinke od krompira, koje godinama nisam videla da iko servira osim za praznik Hanuka. Hrana je zapravo dobro mirisala – prvi put da mi je nešto dobro mirisalo nakon dugo vremena.

„Hvala“, rekla sam.

Natrpao mi je gomilu hrane na moj tanjir, i nije razgovarao dok sam jela. Samo me je pažljivo posmatrao.

Konačno sam odgurnula svoj tanjir. „Hvala ti“, ponovo sam rekla. „Ovo je bilo jako dobro.“

Odveo me je do kauča i dodao mi keramičku činiju punu

čokoladnog sladoleda sa prelivom od manga.

„’Ben i Džeri’ sladoled”, rekao je. Zurila sam u njega. Glava mi je još uvek bila prazna, sećajući se da mi je jednom ranije doneo desert, kad sam bila u bolnici. „Sećaš se kad smo na času razgovarali o sladoledu?”

Gledala sam ga bledo.

„Kad smo razgovarali o hrani koja pospešuje apetit?“, podsticao me je da se setim. A onda sam se setila – sedeći oko stola pre miliőn godina, razgovarali smo o stvarima koje sam volela da jedem. Sada mi se činilo ne verovatno da sam nekad ranije volela nešto da jedem... da sam uživala u običnim stvarima. U hrani, u prijateljima i u šetnjama, filmovima. Da li ću ikad više imati takav život?, pitala sam se. Nisam bila sigurna, ali mislila sam da bih mogla da pokušam.

„Da li se sećaš omiljene hrane svih svojih pacijenata?”, pitala sam.

„Samo onih omiljenih”, rekao je. Seo je u fotelju preko puta dok sam se sladila, polako, uživajući u svakom zalogaju. Uzdahnula sam kad sam završila. Prošlo je toliko vremena otkako sam poslednji put ovako dobro jela.

Nakašljao se. Pretpostavila sam da je to bio znak da krenem. Verovatno je imao planove za to veče. Moguće je da je imao i neki ljubavni sastanak. Mozgala sam u svojoj glavi pokušavajući da se setim. Koji je danas dan? Da nije bio vikend?

Zevnula sam, a doktor K. mi se nasmešio. „Izgledaš tako umorno", rekao je. „Zašto se malo ne odmoriš?”

Glas mu je bio tako topao, tako umirujući. „Voliš čaj... ne kafu, zar ne?“ Klimnula sam glavom. „Odmah se vraćam“, rekao je.

Otišao je u kuhinju a ja sam ispružila noge na kauču, i kad se vratio već sam bila u polusnu. Kapci su mi bili tako teški. Zevala sam, i pokušala da se uspravim da sednem, dok mi je dodavao šolju.

„Kuda si to krenula danas?”, pitao me je.

Okrenula sam glavu, posežući za ćebetom koje je bilo prebačeno preko naslona kauča. „Samo sam išla u šetnju.

Pretpostavljam da sam se nekako izgubila ili slično. Međutim,

sada je sve u redu. Ne treba da se brineš. Dobro sam.“

„Nisi dobro“, rekao je skoro ljutito. „Očigledno je da nisi dobro. Izgladnela si, tumaraš po gradu, napustila si svoj posao...“

„Na porodiljskom sam“, ispravila sam ga. „Ja sam na bolovanju.”

„Ne moraš da se stidiš da tražiš pomoć.”

„Ne treba mi pomoć”, odvratila sam mu. Moja reakcija je bila nalik na bunt neke tinejdžerke, koji je godinama rastao. Ja sam okej. Mogu sve sama. Dobro sam. „Sve držim pod kontrolom. Dobro sam. Ja i beba. Dobro smo.”

Odmahnuo je glavom. „Kako si ti to dobro? Nisi srećna...“

„Zašto bih bila srećna?”, uzvratila sam. „Šta bi to moglo da me raduje?”

„Imaš divnu bebu...”

„Da, nemam kome da zahvalim za to.“

Zurio je u mene. Ja sam zurila u njega, besna. Onda sam spustila svoj čaj i ustala.

„Treba da krenem.”

„Keni...”

Potražila sam svoje čarape i razvaljene patike. „Možeš Ii da me odvezeš kući?”

Izgledao je potreseno. „Žao mi je... nisam hteo da te uznemirim.”

„Nisi me uznemirio. Nisam uznemirena. Ali hoću da idem kući.”

Uzdahnuo je i pogledao dole u noge. „Mislio sam...”, mrmljao je.

„Sta si mislio?“

„Ništa.”

„Šta si mislio?“, ponovila sam još upornije.

„Bila je to loša ideja.”

„Šta si mislio”, ponovo sam rekla, tonom koji ne prihvata negaciju kao odgovor.

„Mislio sam da ćeš ovde da se opustiš.“ Odmahnuo je glavom, izgledajući zapanjen svojih nadama, svojim pretpostavkama. „Mislio sam da možda želiš da razgovaraš o stvarima...“

„Zaista ne znam o čemu bismo mogli da razgovaramo”, rekla sam. Ali to sam izgovorila nežnije. Dao mi je večeru, čistu odeću, sladoled, prevoz. „Dobro sam. Zaista jesam.“ Stajali smo tako jedan minut, i nešto je prošlo pored nas, neko malo popuštanje tenzije. Na stopalima sam mogla da osetim plikove, i kako mi se obrazi zatežu i bole jer su izgoreli. Mogla sam da osetim svežinu pamuka njegove majice na svojim leđima, i kako mi to prija, i to da je moj stomak pun dobre hrane, i kako je sve to baš dobro. A mogla sam da osetim i svoje grudi, koje su me tupo bolele.

„Hej, da nemaš kojim slučajem neku pumpicu za grudi?“, pitala sam ga. Bio je to moj prvi pokušaj da se našalim otkako sam se probudila u bolnici.

Odmahnuo je glavom. „Da li bi ti pomogao led?“, pitao me je. Klimnula sam glavom i sela nazad na kauč, gde mi je doneo led uvijen u peškir. Okrenula sam mu leda i gurnula led ispod majice.

„Kako je Nifkin?“, ponovo je pitao.

Zatvorila sam oči. „Sa mojom je majkom“, promrmljala sam. „Poslala sam ga njoj neko vreme.“

„Pa, nemoj dopustiti da predugo ostane tamo. Zaboraviće sve trikove.“ Srknuo je čaj. „Hteo sam da ga naučim da govori, da smo proveli više vremena zajedno.“

Klimnula sam glavom. Očni kapci su mi ponovo otežali. „Možda neki drugi put“, rekao je. Uljudno je bio okrenut da ne gleda dok sam stavljala led na grudi. „Voleo bih da ga ponovo vidim“, rekao je. Zastao je i pročistio grlo. „Voleo bih i tebe da vidim Keni.“

Pogledala sam ga. „Zašto?“, jedno nevaspitano pitanje, znala sam, ali sam mislila da sam već odavno prešla granice lepog ponašanja... ako sam ih uopšte imala, zaista. „Zašto mene?“

„Zato što mi je stalo do tebe.“

„Zašto?“, ponovo sam pitala.

„Zato što si...“ Ostavio je poslednju reč da visi u vazduhu. Kad sam ga pogledala mahao je rukama, kao da je pokušavao da izvaja frazu u vazduhu. „Ti si nešto posebno.”

Ja sam odmahnula glavom.

„Jesi.“

Posebno, pomislila sam. Nisam se osećala posebnom. Osećala sam se smešnom, zaista. Osećala sam se kao skandal od žene, kao banalna priča, kao otkačena. Kako li sam samo izgledala, stvarno? Zamišljala sam sebe te večeri na ulici, moja patika koja se raspada, znojava i prljava, iz grudi mi kaplje mleko. Trebalo je neko da me slika i da stavi moj poster u srednju školu, da ga zalepi u knjižaru odmah do Harlekinovih romana i priručnika za samopomoć na temu nalaženje tvog duhovnog partnera, tvog životnog partnera, tvoje jedine prave ljubavi. Mogla sam im biti upozorenje: mogla bih da odvratim devojke od sudbine kao što je moja.

Mora da sam malo zadremala, a kad sam se probudila uz trzaj, sa obrazima na ćebetu i peškirom u svom krilu punim leda koji se topio, sedeo je preko puta mene.

Skinuo je svoje naočare, a oči su mu bile nežne.

„Evo“, rekao je. Držao je nešto u svojim rukama, nežno kao bebu. Jastuke, ćebad. „Pripremio sam ti spavaću sobu za goste.“

Otišla sam tamo kao u magli, do bola iscrpljena. Posteljina je bila sveža i ispeglana, jastuci kao neki zagrljaj. Dozvolila sam mu da spusti roletne, da mi pomogne da uđem u krevet, da me ušuška, da obavije ćebe oko mog ramena. U mraku mu je lice izgledalo mekše bez naočara. Seo je na ivicu kreveta. „Hoćeš li mi reći zašto si tako ljuta?“, pitao me je.

Bila sam jako umorna, a jezik mi je otežao i olenjio u ustima. Kao da sam bila drogirana, ili hipnotisana; kao da sanjam pod vodom. Ili bih možda nekome i rekla, kad bih mu dozvolila da mi se dovoljno približi da to pita. „Ljuta sam na Brusa. Ljuta sam zato što me je njegova devojka gurnula, i ljuta sam što me ne voli. Ljuta sam na svog oca, pretpostavljam.”

Podigao je svoje obrve.

„Videla sam ga... u Kalifomiji...” Zastala sam da bih zevnula, da bih se izborila za reči. „On nije hteo da me upozna.” Rukama sam pritisla svoj stomak, ili bar tamo gde je nekad bio moj stomak. „Beba...” rekla sam. Kapci su mi bili tako teški da sam ih jedva držala otvorenim. „On nije hteo da zna.”

Lagano je nadlanicom prešao preko mog obraza a ja sam se

podmetnula njegovm dodiru kao mačka, bez razmišljanja. „Tako mi je žao”, rekao je. „U tvom životu ima toliko puno tuge.”

Uzdahnula sam razmišljajući koliko je to tačno. „To baš i nije najnovija vest”, rekla sam.

Namršio se. „Samo sam hteo da znaš”, rekao je, „hteo sam da te vidim, da bih ti rekao...”

Zurila sam u njega, širom raširenih očiju u mraku.

„Ne moraš sve sama da radiš”, rekao je. „Oko tebe su ljudi kojima je stalo do tebe. Potrebno je samo da im dopustiš da ti pomognu.”

Sela sam. Posteljina i ćebe su mi pali do struka. „Ne”, rekla sam mu, „nije tako.”

„Kako to misliš?”, rekao je.

Nestrpljivo sam odmahnula glavom. „Da li znaš šta je to Ijubav?”

Razmislio je o tom pitanju. „Čini mi se da sam jednom čuo pesmu o tome.”

„Ljubav je”, rekla sam, „tepih koji ti izvuku ispod nogu. Ljubav je kad Lusi u poslednjem sekundu postigne pogodak tako da Čarli Braun padne na dupe. Ljubav je nešto što svaki put kad poveruješ u nju, ona nestane. Ljubav je za glupake, a ja više nikad neću da budem glupača.” Kad sam zatvorila oči mogla sam da vidim sebe onakvom kakva sam bila pre nekoliko meseci, kako ležim na podu toaleta, svetli pramenovi u mojoj kosi i šminka na licu, skupe cipele i modema odeća i dijamantske minđuše koje me nisu sačuvale, nisu mogle da odagnaju vuka sa mojih vrata.

„Hoću kuću sa drvenim podom“, rekla sam, „i neću niko da mi uđe u nju.“

Dodirivao je moju kosu govoreći nešto. „Keni“, ponovio je.

Otvorila sam oči.

„Ne mora sve da bude tako.“

Zagledala sam se u njega kroz mrak. „Kako može biti drugačije?”, pitala sam, prilično razumno.

Nagnuo se nada mnom i poljubio me.

Isprva sam bila isuviše šokirana da bih bilo šta uradila osim da samo sedim tu gde jesam, savršeno mimo, dok su njegove usne

dodirivale moje.

Odvratio je svoju glavu od moje. „Žao mi je“, rekao je.

Nagnula sam se prema njemu. „Drveni podovi", prošaputala sam i shvatila da ga zadirkujem, i da se smešim, i da je prošlo toliko puno vremena otkako se nisam smešila.

„Pružiću ti sve što budem mogao“, rekao je, pogledavši me na način koji mi je jasno stavio do znanja da je nekako, čudom nad čudima, sve uzimao ozbiljno. A onda me je ponovo poljubio, navukao posteljinu do moje brade, pritisnuo svoju toplu ruku na moje čelo, i izašao iz sobe.

Slušala sam dok su se vrata zatvarala i dok je smeštao svoje dugačko telo na kauč. Slušala sam dok nije ugasio svetio i dok mu disanje nije postalo duboko i ujednačeno. Slušala sam, uvijajući čvrsto ćebe oko sebe, zadržavajući taj osećaj sigurnosti, što sam tako ušuškana i zbrinuta, u potpunosti. A onda sam dobila jasnu misao, po prvi put otkako se rodila Džoj. Shvatila sam, upravo tamo u tom stranom krevetu u mraku, da mogu tako zauvek da se plašim, da mogu da nastavim sa pešačenjem, da mogu da nosim svoj bes unaokolo, vreo i težak u svojim grudima. Ali možda postoji i neki drugi put. Imaš sve što ti je potrebno, rekla je moja majka. A možda mi je samo nedostajala hrabrost da priznam da ono što mi je bilo potrebno jeste neko na koga mogu da se oslonim. A onda mogu sve – mogu biti dobra ćerka, i dobra majka. Možda čak mogu biti i srećna. Možda bih mogla.

Izvukla sam se iz kreveta. Pod je bio hladan pod mojim golim stopalima. Šunjala sam se kroz tamu, izašla iz sobe, tiho zatvarajući vrata za sobom. Otišla sam do njega tamo do kauča, gde je zaspao sa knjigom koja mu je ispala iz prstiju. Sela sam na pod pored njega i nadvila se tako blizu da su moje usne praktično doticale njegovo čelo. Potom sam zatvorila oči i duboko uzdahnula i skočila u vodu. „Pomozi!“, prošaputala sam.

Njegove oči su se naglo otvorile, kao da nije spavao nego čekao, i ispružio je jednu ruku polažući je na moj obraz.

„Pomozi!“, rekla sam ponovo, kao da sam neka beba, kao da je to jedina reč koju sam tek naučila i ne mogu prestati da je ponavljam. „Pomozi mi. Pomozi."

Dve nedelje kasnije Džoj je stigla kući. Bila je osam nedelja stara, dogurala do tri i po kilograma i konačno je disala svojim plućima. „Biće sve u redu“, govorile su mi medicinske sestre. Osim što sam odlučila da nisam spremna da budem sama. Bila sam isuviše povređena iznutra, još uvek tužna.

Samanta nam je ponudila da ostanemo kod nje. Ona će uzeti bolovanje na poslu, rekla je, imala je dosta neiskorišćenih nedelja, učiniće sve moguće promene da svoju kuću prilagodi našim potrebama. Meksi se ponudila da doleće ili da naizmenično mi letimo do Jute, gde je snimala kaubojsku epopeju sa nezgrapnim naslovom Bafalo devojke 2000. Piter se, naravno, prvi ponudio da budemo kod njega ili da se on preseli u moj stan, ako to budem želela.

„Zaboravi", rekla sam mu. „Platila sam školu sa muškarcima kojima sam najpre davala mleko za džabe a onda su očekivali da im kupim i celu kravu.

On je u znak zahvalnosti pocrveneo kao bulka. „Keni“, počeo je, „Nisam mislio..

Onda sam se nasmejala. Još uvek mi je prijalo da se smejem. Isuviše dugo to nisam činila. „Šalim se“, rekla sam, i žalosno spustila pogled. „Veruj mi, nisam u stanju da mislim o tome neko vreme.“

Na kraju, odlučila sam da idem kući – kući svojoj majci i groznoj Tanji, koja je pristala da skloni svoj inventar u magacin na neko vreme i meni i Džoj vrati Sobu Nekad Poznatu kao Moju. Zapravo, obema je bilo drago što ćemo biti kod njih. „Tako je lepo ponovo držati bebu u rukama!”, rekla je moja majka, pažljivo ignorišući činjenicu da malecna, čekinjasta, bolesna Džoj, sa svojim monitorom za disanje i spavanje i sa bezbroj drugih opasnosti po njeno zdravlje, nije bila baš onakva beba o kojoj bi baka samo sanjala.

Mislila sam da to tako bude samo na nedelju ili dve – samo toliko da imam prilike da se saberem, odmorim, da se naviknem na to da brinem o bebi. Na kraju smo ostale tri meseca, ja sam bila u krevetu koji je bio moj kad sam ja bila devojčica, a Džoj je bila u kolevci pored mene.

Moja majka i Tanja su mi sve dopuštale. Donosile su mi poslužavnik sa hranom do vrata i šolje sa čajem do kreveta. Dopremile su moje kompakt diskove i pola tuceta knjiga iz mog apartmana, a Tanja mi je poklonila ljubičasto-zeleno avganistansko ćebe. „Za tebe“, rekla je stidljivo. „Žao mi je za sve što se dogodilo" I zaista joj je bilo žao, shvatila sam to. Bilo joj je žao, i trudila se da se popravi – čak je uspela da prekine s pušenjem. Zbog bebe, rekla mi je majka. To je lepo od nje.

„Hvala“, rekla sam, i privila sam ga oko sebe. Ona se nasmešila kao da ju je sunce obasjalo.

„Nema na čemu“, rekla je.

Samanta je dolazila nekoliko puta nedeljno, donoseći mi specijalitete iz grada – grilovano lišće vinove loze iz vijetnamskog kioska na Reding terminalu, sveže šljive sa farme u Nju Džerziju. Piter me je takođe posećivao, donoseći mi knjige, novine, magazine (nikad Moksi, bilo mi je drago da to primetim), i male poklone za Džoj, uključujući i benkicu na kojoj je bisalo „Moćna devojčica“.

„Ovo je tako dobro“, rekla sam.

Piter se nasmešio, i rukom posegao u svoju aktovku. „I tebi sam doneo jednu“, rekao je.

„Hvala“, rekla sam.

Džoj se pomerala dok je spavala. Piter je prvo pogledao u nju a onda u mene. „Dakle, kako si zaista?“

Ispružila sam ruke iznad svoje glave. Dobro sam pocrnela od silnog šetanja po suncu, ali stvari su počele da se menjaju. Kao prvo, počela sam sa redovnim tuširanjem. Redovno sam jela, to je druga stvar. Vraćali su mi se moji kukovi i grudi, i osećala sam se okej u vezi s tim... kao da ponovo sebe prepoznajem. Kao da sam time povratila ne samo svoje telo već i život koji sam ostavila za sobom. Kad se sve uzme u obzir, to i nije bio tako loš život. Istina, bilo je stvari koje sam izgubila i ljudi koje više nikad neću voleti, ali je tu takođe... potencijalni, pomislila sam, i nasmešila se na Pitera. „Bolje“, rekla sam. „Čini mi se da se sada bolje osećam.“

* * *

Onda sam se jednog septembarskog jutra probudila i ponovo poželela da se šetam.

„Da li ti treba neko društvo?”, rekla je Tanja hrapavim glasom.

Odmahnula sam glavom. Moja majka me je posmatrala kako vezu jem patike, namrštenog čela. „Hoćeš li da povedeš i bebu?“, pitala je.

Zagledala sam se u Džoj. Nisam o tome čak ni razmišljala.

„Možda će joj prijati svež vazduh“, rekla je moja majka.

„Ne mislim tako“, polako sam izgovorila.

„Neće se slomiti", dodala je ona.

„Možda hoće“, ponovila sam, osećajući kako mi se oči pune. „Već se jednom skoro slomila.”

„Bebe su mnogo jače nego što ti misliš“, rekla je. „Džoj će biti okej... ne možeš je stalno držati u zatvorenom.”

„Čak i ako je budem školovala kod kuće?“, pitala sam. Moja majka se nacerila i dodala mi nosiljku. Nespretno sam je povezala oko svojih grudi i podigla Džoj da je stavim u nju.

Bila je tako mala, još uvek, tako mala, osećala sam je na sebi kao jesenji list. Nifkin me je pogledao i jednom šapom stao na moju nogu, tiho cvileći. Tako sam i njega vezala za povodac i povela sa sobom. Hodali smo polako, dole do kraja puteljka koji izlazi na ulicu, krećući se korakom u odnosu na koji bi i jedan rahitični puž izgledao brz. Bilo je to prvi put da sam izašla na ulicu otkako sam stigla, i osetila sam se prestrašenom – od automobila, od ljudi, od svega, žalosno sam razmišljala. Džoj se ugnezdila uz mene zatvorenih očiju. Nifkin je marširao uz mene, režeći na automobile koji su prolazili pored nas. „Vidi, bebice“, prošaputala sam u Džojinu paperjastu glavicu. „Pogledaj svet.“

Kad smo se vratile iz naše jutarnje šetnje, Piterov automobil je bio parkiran ispred kuće. Unutra, oko kuhinjskog stola sedeli su moja majka, Tanja i Piter.

„Keni!“, rekla je moja majka.

„Zdravo“, rekao je Piter.

„Upravo smo razgovarali o tebi“, rekla je Tanja. Čak i nakon mesec dana uzdržavanja od pušenja, još uvek je zvučala kao Mardž Simpson.

„Hej“, rekla sam Piteru, drago mi je što te vidim. Toplo sam mu mahnula, potom sam odvezala Džoj, umotala je u ćebence, i sela sa njom u svom krilu. Moja majka mi je sipala čaj dok je Džoj netremice gledala u Pitera, širom otvorenih očiju. Bio je on kod nas i ranije, naravno, ali tada bi uvek spavala. Dakle, ovo je bio njihov prvi pravi susret.

„Zdravo, bebice“, rekao je Piter svečano. Džoj je nabrala svoje lice i počela da plače. Piter se uznemirio.

„Oh, tako mi je žao“, krenuo je.

„Ne brini zbog toga“, rekla sam mu, okrećući Džoj tako da gleda u mene, i njišući je dok joj jecaji nisu prešli u kenjkanje, potom u štucaje, a onda se utišala.

„Nije navikla na muškarce”, rekla je Tanja. Na to sam smislila bar šest oštrih komentara, ali sam se mudro uzdržala ne otvorivši usta.

„Mislim da me se bebe plaše”, rekao je Piter žalosno. „Mislim da je to zbog mog glasa.”

„Džoj je čula sve vrste glasova”, rekla sam kiselo. Moja majka mi je dobacila zloban pogled. Tanja to, izgleda, nije primetila.

„Nije uplašena”, rekla sam. Zapravo, uspavala se, usta su joj bila pomalo otvorena a njene duge i tamne trepavice na roze obrazima na kojima je još bilo tragova suza. „Evo“, rekla sam, „vidiš?”

Obrisala sam joj lice i nagnula Džoj prema njemu da može da je vidi. On se nadvio nad nju, posmatrajući je. „Au“, rekao je sa dubokim poštovanjem. Ispružio je jedan dugi, tanak prst i nežno dotakao njen obraz. Ja sam sijala od zadovoljstva gladajući na Džoj, koja se spremno probudila, pogledala Petra i ponovo briznula u plač.

„Proći će je to“, rekla sam. „Nepristojna bebice!“, prošaputala sam joj u uho.

„Možda je gladna”, rekla je Tanja.

„Mokra pelena”, sugerisala je moja majka.

„Razočarana u program ABC kanala u ovo vreme”, rekla sam.

Piter je prasnuo u smeh.

„Pa, ona je veoma probirljiv gledalac”, rekla sam, njišući Džoj na svom ramenu. „Zaista joj se svidela Sportska noć.“ Kad sam je konačno umirila, poslužila sam se čajem, i uzela punu šaku kolačića sa čokoladnim mrvicama sa sredine stola. Dodala sam jednu jabuku iz posude sa voćem i krenula na posao.

Piter me je gledao sa odobravanjem. „Izgledaš mnogo bolje”, izgovorio je.

„To mi kažeš svaki put kad me vidiš”, rekla sam mu. „Zaista”, insistirao je. „Mnogo zdravije.“

To je bilo tačno. Sa tri obroka dnevno, plus užine, brzo sam vraćala svoje stare proporcije, pre dijeta. I idalje mi nisu smetale te promene. Sada na sve to gledam drugim očima. Noge su mi bile čvrste i jake, ne debele ili mlitave. Moje grudi su sada imale svrhu umesto da samo razvlače moje džempere i otežavaju da u prodavnici pronađem odgovarajući grudnjak. Čak i moj struk i kukovi, sada išarani srebrnim strijama, sugerisali su snagu i govorili priču za sebe. Možda jesam debela devojka, razmišljala sam, ali nisam najgore stvorenje na svetu. Bila sam sigurna luka i meko utočište za odmor. Građena za udobnost a ne za trku, mislila sam, i kikotala se sama sebi. Piter mi se nasmešio. „Mnogo zdravije”, ponovo je rekao.

„Izbaciće te iz centra za slabljenje ako se pročuje da mi to govoriš”, rekla sam.

Slegao je ramenima kao da to nije bilo važno. „Mislim da izgledaš sasvim dobro. Uvek sam tako mislio”, rekao je. Moja majka je sijala od zadovoljstva. Dobacila sam joj jedan gledaj-svoja-posla pogled i smestila Džoj u svoje krilo. „Dakle”, rekla sam, „šta te dovodi u ovaj kraj?“ „Zapravo”, rekao je, „pitao sam se da li biste ti i Džoj volele da se malo pro vozamo.“

Osetila sam kako mi se srce steže. Džoj i ja nigde nismo išle kolima otkako je ovde, osim na kontrole u bolnici. „Kuda to?“ pitala sam, pokušavajući da zvučim opušteno.

„Dole, do obale“, rekao je, koristeći se tipično filadelfijskom

konstrukcijom. „Samo jedna kratka vožnja."

Dopadala mi se ta ideja. Takođe me je strašno plašila. „Nisam sigurna”, žalosno sam rekla. „Nisam sigurna da je spremna.”

„Da ona nije spremna ili da ti nisi spremna?”, pitala je moja majka koja je htela da pomogne. Dobacila sam joj jedan intenzivniji gledaj-svoja-posla pogled.

„Biću tamo“, rekao je Piter. „Dakle, imaćeš medicinsku pomoć, ako ti bude trebalo.“

„Hajde, Keni“, rekla je moja majka.

„To će ti prijati”, nagovarala me je Tanja.

Zurila sam u njih. On mi se nasmešio. Uzdahnula sam, znajući da sam savladana. „Samo kratka vožnja”, rekla sam, a on je klimnuo glavom, spremno kao neki školarac, i ustao da mi pomogne.

* * *

Naravno da nam je trebalo dosta vremena – četrdeset pet minuta, da budem precizna, i tri torbe pune pelena, kapica, čarapica, džemperčića, flašica, ćebenceta, i razne druge opreme. Sve smo to strpali u gepek pre nego što smo bili spremni da krenemo. Potom je Džoj bila smeštena u sedište za odojčad, ja sam sela na sedište do vozača, Piter je seo za volan, i tako smo krenuli prema Džerzi obali.

Piter i ja smo u početku razgovarali o njegovom poslu, o Lusi i Meksi i o tome kako je Endi zapravo dobio smrtnu pretnju nakon što je u jednom od najčuvenijih filadelfijskih ribljih restorana ocenio supu od puževa, koja je već desetak godina bila na dobrom glasu, kao osrednju. Potom, kad smo skrenuli na autoput za Atlantik Siti, nasmešio mi se i dotakao dugme na kontrolnoj tabli, i krov iznad naših glava je skliznuo unazad.

„Mesešev krov!“, rekla sam impresionirana.

„Mislio sam da će ti se dopasti!“ doviknuo mi je kao odgovor.

Okrenula sam se nazad da pogledam Džoj, uvijenu i ušuškanu

u njenom sedištu, pitajući se da joj možda previše ne duva. Ali zapravo je izgledala kao da uživa. Bila sam joj vezala jednu roze mašnicu u kosu, da bi svi znali da je devojčica, i ona je sada lelujala na vetru, dok su njene oči bile širom otvorene.

Odvezli smo se u Ventnor i parkirali se dve raskrsnice od plaže. Piter je rasklopio Džojina komplikovana kolica dok sam je ja uzela iz kola, uvila je u više ćebadi nego što je topao septembarski dan to zahtevao, i spustila je u kolica. Polako smo otišli do vode, ja sam je gurala, Piter je hodao pored mene. Sunce mi je divno prijalo, obilno se razlivajući po mojim ramenima kao med, i dajući sjaj mojoj kosi.

„Hvala ti“, rekla sam. On je slegao ramenima i izgledao kao da mu je neprijatno.

„Drago mi je da ti se dopada”, rekao je.

Šetali smo po daskama – nekih dvadesetak minuta, nazad još dvadeset minuta, jer nisam želela da Džoj bude na otvorenom više od jednog sata. Premda joj slani vazduh izgleda nije smetao. Čvrsto je zaspala; njena majušna usta ličila su na pupoljak, roze mašnica se razvezala, a retka braon kosica se kovrdžala oko njenih obraza. Naslonila sam se blizu da je čujem kako diše, i da proverim njenu pelenu. Bila je u redu.

Piter se vratio do mene noseći ćebad u rukama. „Hoćeš da sednemo na plažu?“, pitao me je.

Klimnula sam gavom. On je raširio ćebe, a ja sam dovezla Džoj. Sedeli smo blizu vode i posmatrali talase kako se odbijaju o obalu. Zavukla sam svoje prste u topao pesak i netremice gledala u belu penu, u plavo-zelene dubine, u crnu ivicu okeana na horizontu, i razmišljala o svim stvarima koje nisam mogla da vidim: ajkule i plave ribe i morske zvezde, kitove kako pevaju jedni drugima, tajni život koji nikad neću upoznati.

Piter mi je ogmuo ramena drugim ćebetom i pustio da mu ruke ostanu na meni nekoliko sekundi.

„Keni“, počeo je. „Hoću nešto da ti kažem.“

Uputila sam mu osmeh za koji sam se nadala da će mu izgledati kao ohrabrujući.

„Onog dana na Keli Drajvu, kad ste ti i Samanta šetale“, rekao

je, i pročistio svoje grlo.

„Da“, rekla sam. „Nastavi.“

„Pa“, rekao je. „Ja, mmm... zapravo i nisam neki džoger.“

Pogledala sam ga zbunjeno.

„Samo sam... pa, sećam se kako si na času rekla da imaš običaj da ideš na vožnju biciklom i da ideš u šetnju, a ja se nisam osećao slobodnim da te zovem..

„Pa si krenuo da džogiraš?”

„Svakoga dana“, priznao je. „Ujutru i uveče, a ponekad i za vreme pauze za ručak. Dok te nisam sreo.“

Odmakla sam se, iznenađena snagom njegove posvećenosti, znajući da sam ja bila u pitanju, bez obzira koliko da želim da vidim onu drugu osobu, to verovatno ne bi bilo dovoljno da me natera na trčanje. „Sad imam bolove u ligamentima", promrmljao je i prasnuo u smeh.

„Tako ti i treba!“, rekla sam. „Mogao si samo da me nazoveš...“

„Ali nisam mogao“, rekao je. „Najpre zato što si moj pacijent..

„Bila pacijent”, rekla sam.

„I bila si...“

„Trudna, nosila dete drugog čoveka”, dodala sam.

„To je bilo očigledno!“, uzviknuo je. „Potpuno jasno! To je bilo ono najgore! Ja se, eto, brinem oko tebe, povređujem ligamente..

Još više sam se zasmejala.

„Onda, bila si i tužna zbog Brusa koji, čak i ja sam mogao to da zaključim, nije bio za tebe...“

„Teško da si mogao biti objektivan”, rekla sam mu, ali stvarno nije bio.

„Zatim si bila u Kalifomiji, a ni to nije bilo ono što tebi odgovara...”

„Kalifomija je veoma lepa“, rekla sam u odbranu Kalifomije.

Seo je pored mene i obujmio mi ramena svojim rukama, privijajući mene i Džoj čvrsto uz sebe. „Mislio sam da se nikad nećeš vratiti kući”, rekao je. „Nisam to mogao da podnesem. Mislio sam da te više nikad neću videti, a ni sam nisam znao šta

da činim sa sobom.”

Nasmešila sam mu se, okrećući se tako da mogu da ga pogledam u oči. Grejalo nas je sunce na zalasku, galebovi su se spuštali i kreštali iznad talasa.

„Ali ja sam došla kući”, rekla sam. „Vidiš? Nije bilo potrebno povređivanje ligamenata.”

„Drago mi je”, rekao je, a ja sam se naslonila na njega, dopuštajući mu da mi bude oslonac, uz toplinu zalazećeg sunca u njegovoj kosi i peska pod mojim stopalima, i moje bebe, moje Džoj, bezbedne u mom naručju.

„Dakle, pretpostavljam da si hteo da me pitaš”, počela sam u kolima na putu do kuće, „šta ću dalje sa svojim životom?”

Kratko mi se nasmešio pre nego što je svoj pogled vratio na put. „Više sam razmišljao o tome da li bi volela da negde svratimo na večeru.”

„Naravno”, rekla sam. Džoj je spavala u svom sedištu. Negde smo izgubili njenu roze mašnicu, ali sam mogla da vidim odsjaj peska na njenim golim nožicama. „Dakle sada kad smo to rešili...”

„Da li ćeš se vratiti na posao?”, pitao me je.

Razmišljala sam o tome. „Mislim da hoću”, rekla sam. „Na kraju krajeva, nedostaje mi”, rekla sam. Čim sam to izgovorila, znala sam da je to istina. „Mislim da mi je ovo najduži period u kojem ništa nisam napisala. Čak mi nedostaju i moje neveste.”

„Dakle, o čemu želiš da pišeš?”, pitao me je. „Šta si imala na umu da napišeš?”

Razmatrala sam to pitanje.

„Novinske članke?”, podsticao me je. „Još jedan scenario? Knjigu?”

„Knjigu“, narugala sam se.

„Zašto da ne, to je moguće”, rekao je.

„Ne mislim da u sebi držim celu knjigu", rekla sam.

„Da je imaš“, rekao je ozbiljno, „ja bih ti posvetio svu svoju medicinsku pažnju da je izvučem iz tebe.“

Nasmejala sam se. Džoj se probudila i nešto odgugutala. Osvrnula sam se i mahnula joj. Zurila je u mene, potom zevnula i ponovo zaspala.

„Možda ne knjigu“, rekla sam, „ali volela bih da napišem nešto o ovome.”

„Članak za časopis?“, predložio je.

„Možda“, rekla sam.

„Dobro”, rekao je tonom kao da je jednom zauvek sve rešeno. „Ne mogu da dočekam da ga vidim.“

Sledećeg jutra, nakon šetnje sa Džoj, doručkovala sam sa Tanjom, razgovarala sa Samantom telefonom, i isplanirala da se vidim sa Piterom sledeće večeri. Zatim sam otišla do podruma i iznela prašnjavi laptop koji mi je služio sve četiri godine studija na Prinstonu. Nisam puno očekivala, ali kad sam ga uključila zabrundao je i zapištao i poslušno proradio. I premda mi je tastatura čudno izgledala pod prstima, duboko sam uzdahnula, obrisala prašinu na ekranu i krenula sa pisanjem.

Voleti debelu ženu Kendejs Sapiro

Kad mi je bilo pet godina naučila sam da čitam. Knjige su mi bile pravo otkrovenje – bele stranice, crna slova, i nove reči i drugačiji prijatelji u svakoj posebno. Do dana današnjeg, uživam u osećaju otvaranja novih korica po prvi put, u iščekivanju kuda ću sve stići i s kim ću se upoznati unutra.

Kad mi je bilo osam godina naučila sam da vozim bicikl. To mi je takođe otvorilo oči za novi svet koji mogu sama da istražujem – potočić koji je žuborio kroz praznu parcelu dve ulice niže, prodavnica sladoleda koja je nudila domaće kornete za dolar; voćnjak koji je služio kao teren za golf a koji je imao slatkast miris, kao divlje jabuke čiji plod u jesen otpadne sa drveta.

Kad mi je bilo dvanaest godina shvatila sam da sam debela. Moj otac mi je to rekao, pokazujući na unutrašnjost mojih butina i na spoljni deo mojih ruku drškom svog teniskog reketa. Sećam se da je to bilo posle jedne igre, sva sam bila zajapurena i znojava, sijajući od radosti usled kretanja. Treba da pripazim na to, rekao mi je, bocnuvši me drškom tako da je višak sala poigravao. Muškarci ne vole debele žene.

I mada se vremenom uspostavilo da to nije apsolutna istina – biće muškaraca koji će me voleti, i biće u mom životu ljudi koji će me poštovati – nosila sam te reči u sebi, dok sam sazrevala, kao neko proročanstvo, odmeravajući ih kroz prizmu svog tela, i predviđanje mog oca.

Naučila sam kako da držim dijetu i, naravno, kako da varam u toku dijete. Usvojila sam to osećanje jadnosti i stida, i izveštila u sklanjanju od ogledala i muških pogleda, kao da se pripremam za uvrede koje sam svakog časa očekivala da mi budu upućene: na primer, kad bi mi vođa izviđača za devojčice ponudio svežu šargarepu za grickanje dok su druge devojčice dobijaié mleko i kolačiće; dobronamema učiteljica koja bi me pitala da li sam možda zainteresovana za aerobik. Naučila sam hiljadu trikova da sebe učinim nevidljivom – kako da na plaži držim peškir povezan oko svog struka (ali nikad da zaplivam), kako da na svakoj grupnoj fotografiji nestanem u zadnjem redu (i nikad se ne smešim), kako da se oblačim u sive, crne i braon nijanse, kako da se sačuvam da ne ugledam svoj odraz u prozoru ili ogledalu, kako da mislim o sebi isključivo kao o telu – i više od toga, kao telu koje je izgubilo oblik, koje je postalo nešto užasno, nevoljeno, i nesposobno da voli.

Mogu naći hiljade reči da sebe opišem – pametna, smešna, ljubazna, velikodišna. Ali reč koju sam izabrala, reč za koju sam verovala da je svet izabrao za mene – bila je debela.

Kad su mi bile dvadeset dve, otišla sam u svet u potragu za nevidljivim oklopom, jer sam svakog časa očekivala odnekud napad, ali sam bila odlučna da uspešno odolevam. Dobila sam divan posao, i konačno se zaljubila u čoveka za koga sam verovala da će me voleti čitavog života. Nije tako bilo. A onda sam, sasvim slučajno, zatrudnela. Kad se moja ćerka rodila skoro dva meseca pre vremena, spoznala sam da u životu postoje mnogo gore stvari od neželjenih naslaga na dupetu. Postoje još užasnije stvari od isprobavanja kupaćeg kostima ispred trokrilnog ogledala u kabini neke robne kuće. To je strah koji osećaš dok posmatraš svoje dete kako se bori za dah, na odeljenju intenzivne nege gde nemaš pristup. Osim toga postoji i užas od zamišljanja budućnosti

u kojoj neće biti ni zdava niti jaka.

I, na kraju svega toga, naučila sam da postoji uteha. Uteha u vraćanju ljudima koji te vole, uteha u traženju pomoći i u spoznaji, konačno, da sam cenjena, dragocena, voljena, uprkos tome što nikad neću biti manja od veličine broja 46, čak i ako moja priča nema holivudski srećan završetak gde ja izgubim 20 kilograma i gde Začarani Princ zaključuje, nakon svega, da me ipak voli.

Istina je u sledećem – ja valjam onakva kakva sam. Sve ovo vreme mi ništa nije falilo. Nikad neću biti mršava, ali biću srećna. Voleću sebe i svoje telo, zbog onoga što sam s njim sposobna da učinim – jer je dovoljno jako da podigne teret, da hoda, da vozi bicikl uzbrdo, da zagrli ljude koje volim i potpuno ih obujmi, i da neguje novi život. Voleću sebe jer sam uporna. Jer nisam – i nikad neću – da se slomim.

Uživaću u ukusnoj hrani i uživaću u svom životu, i ako se Začarani Princ nikad ne pojavi – ili, još gore, ako prođe pored mene, dobaci neki hladan i odmeravajući pogled prema meni, i kaže mi da li sam ikad razmišljala o tome da primenim fejslifting – ja ću se pomiriti s tim.

A ono što je najvažnije, voleću svoju ćerku bilo da je velika ili mala. Reći ću joj da je lepa. Naučiću je da pliva, i da čita, i da vozi bicikl. I govoriću joj da, bez obzira dali nosi broj 38 ili 48, da može biti srećna, i jaka i sigurna u to da će naći prijatelje, i uspeh, pa čak i ljubav. Šapnuću joj to u uho dok bude spavala. Reći ću, naši životi – tvoj život – biće izuzetan.

Pročitala sam ovaj tekst dva puta, sređujući pravopis i brojne greške u kucanju. Onda sam ustala i istegla se, stavljajući dlanove na svoja krsta. Pogledala sam svoju bebu koja je bila pravo novorođenče ljudske vrste, pre nego neka minijatura, bodljikavi ljudski hibrid. A onda sam pogledala sebe: kukovi, grudi, zadnjica, stomak, svi oni problematični delovi zbog kojih sam nekad očajavala, to telo zbog kojeg sam se nekad toliko stidela, i nasmešila sam se. Uprkos svemu, biću dobro.

„Obe ćemo biti dobro“, rekla sam Džoj koja se nije pomerila.

Pozvala sam informacije, potom okrenula broj u Njujorku.

„Halo, MoksF, rekla je kreštava, veoma mlada sekretarica. Moj glas se nije nimalo promenio kad sam zatražila glavnog urednika.

„Hoćete biti ljubazni da mi kažete s čim je to u vezi?“ otpevala je sekretarica.

„Moje ime je Kendejs Šapiro“, počela sam. „Ja sam bivša devojka vašeg kolumniste ’Dobri u krevetu'.

Čula sam oštar udisaj s druge strane linije. „Vi ste K.?“, pitala je držeći vazduh u plućima.

„Keni“, ispravila sam je.

„O bože! Pa to ste vi! Dakle, zaista postojite!”

„Zaista postojim”, rekla sam. Ovo je počelo da biva veoma zabavno.

„Da li ste rodili bebu?”, pitala je devojka.

„Jesam”, rekla sam. „Ovde je, spava.”

„Aaauuu”, rekla je. „Svi smo se pitali kako je sve to ispalo.”

„Pa, zato vas i zovem”, rekla sam.

XX

Dobra stvar kod Jevreja u vezi sa davanjem imena devojčicama jeste to što nije vezano za neko određeno vreme. Kod dečaka se mora obaviti u roku od sedam dana. Za devojčice se obred može izvršiti za šest nedelja, tri meseca, kad god. To je novija služba, nešto malo slobodnijeg oblika, a rabin koji obavlja imenovanja teži da ubaci i pokoji nju ejdž uzorak.

Džojin imendan je bio 31. decembra, jednog britkog, savršenog zimskog jutra u Filadelfiji. Jedanaest sati pre podne, nakon čega je sledio branč.

Moja majka je bila među prvima koji su stigli. „Kako je moja velika devojčica?“, gugutala je, podižući Džoj iz kolevke. „Kako je moja povijena srećica?“ Džoj je trzala i mahala ručicama. Moja prelepa ćerka, mislila sam, osećajući knedlu u grlu dok sam je posmatrala. Imala je skoro osam meseci, i još uvek svaki put kad je ugledam imam osećaj da je pravo čudo.

Čak su mi i prolaznici govorili da je čudesno lepa beba, rumenih obraščića, širom otvorenih očiju, čvrstih udova sa jastučićima od oblog sala, i bila sam pređivno srećna zbog nje. Dala sam joj savršeno ime. Osim ako nije bila gladna, ili joj je pelena bila mokra, Džoj se uvek smešila, uvek smejala, posmatrajući svet izbliza kroz svoje širom otvorene, radoznale oči. Ona je bila najsrećnija beba za koju sam znala.

Moja majka je impulsivno krenula prema nama i obe nas zagrlila. „Tako sam ponosna na 'tebe“, rekla je.

Ja sam je čvrsto zagrlila. ,,Hvala“, prošaputala sam. Želela sam da mogu da joj kažem ono što sam zaista htela, da joj zahvalim za to što me je volela kad sam bila devojčica, i što mi je dopustila da živim svoj život sada kad sam žena. ,,Hvala“, ponovila sam. Moja majka me je još jednom stegla i poljubila Džoj u teme.

Napunila sam Džojinu belu kadu toplom vodom i okupala je. Gugutala je i kliktala dok sam je polivala vodom, perući joj noge, stopala, prstiće, njenu slatku bebeću guzu. Istrljala sam je losionom, posula puderom, spretno sam je obukla u pletenu belu haljinicu i stavila joj na glavu belu kapicu sa ružama izvezenim po rubu. ,,Bebica“, prošaputala sam joj u uho, „bebica Džoj.“ Džoj je mahala svojim pesnicama u vazduhu kao najminijatumija trijumfalna atletičarka na svetu i gugutala tečni niz slogova, kao da razgovara na nekom jeziku koji niko od nas nije naučio.

„Možeš li da kažeš mama?“, pitala sam.

,,Ahh!“, izjavila je Džoj.

,,To nije čak ni blizu toga“, rekla sam.

,,Oooo“, rekla je, gledajući me svojim velikim, bistrim očima, kao da je razumela svaku reč.

Potom sam je predala Lusi i otišla i sama da se istuširam, da sredim svoju kosu i lice, da uvežbam govor koji pišem već danima.

Mogla sam da čujem zvono na vratima, i kako se otvaraju i zatvaraju, dok ljudi ulaze unutra. Najpre su došli ugostitelji sa hranom, a Piter je stigao drugi, sa dve kutije uvijene u srebrni papir i buketom ruža. ,,Za tebe“, rekao je, i stavio cveće u vazu. Zatim je izveo Nifkina u šetnju i ispraznio mašinu za sudove dok

sam ja završila sa sređivanjem stvari.

„Kako je dobar“, rekla je jedna ugostiteljska pomoćnica. „Nisam sigurna da moj muž uopšte zna gde je mašina za suđe.“

Nasmešila sam joj se u znak zahvalnosti ne želeći da joj odgovorim. Bilo mi je isuviše naporno da objašnjavam ljudima koje ne poznajem... da sam u životu sve uradila unazad. Prvo dolazi ljubav, onda brak, potom dolaze bebe u kolicima. Čak i mala deca znaju kako sve to treba da ide. Ali šta da radim?, razmišljala sam. Šta je bilo bilo je. Ne mogu da ispravim svoju istoriju. I ako mi je data Džoj, nema šanse da želim bilo kakve ispravle.

Ušla sam u dnevnu sobu sa Džoj u svom naručju. Meksi je bila tamo, i nasmešila mi se, mahnuvši mi diskretno. Do nje je bila Samanta, a do Sam moja majka i Tanja, pa Lusi i Džoš, Betsi i Endi i Endijeva žena Elen, i dve medicinske sestre iz bolnice, koje su se brinule o Džoj. A u jednom uglu se nalazila Odri, savršeno sređena u novom lanu krem boje. Piter je stajao pored nje. Svi moji prijatelji. Zagrizla sam se za usnu i spustila pogled da ne bih zaplakala. Rabi je zatražila tišinu, zatim je zamolila da četvoro ljudi istupi napred da pridrže stubove hupe. Pripadala je mojoj baki, znala sam, prepoznavši finu staru čipku sa venčanja mojih rođaka. Bila je to hupa pod kojom bih se i ja venčala, da je sve bilo po redosledu. U ceremonijama imenovanja, hupa je navodno namenjena da štiti bebu i muža i ženu. Ali ja sam prethodno utanačila da se svi iskupimo ispod hupe na zahtev rabi. Moja beba će dobiti ime okružena svim ljudima koji su nas voleli i održali, odlučila sam, a rabi je rekla da je to u redu.

Džoj je bila budna i pažljiva, sve je upijala, sijala je kao da je znala da je u centru pažnje, kao da nije bilo sumnje da je mesto bilo namenjeno baš njoj. Nifkin je uljudno sedeo pored mojih nogu.

„Hoćemo li početi?“, pitala je rabi. Održala je kratak govor o Izraelu i jevrejskoj tradiciji, i kako je Džoj dobrodošla u jevrejsku zajednicu, i kako je dobrodošla u religiju koja se prenosi od

Abrahama, Isaka i Jakoba, i takođe Sare, Rebeke, i Lee. Otpevala je blagoslov i izgovorila molitve nad hlebom i vinom, umočila platno u maniševic i priljubila ga na Džojine usne. „Ooo!”, Džoi se smejuljila a svi ostali su se smejali. „A sada“, rekla je rabi, „Džojina majka, Kendejs, reći će nam kakvo je ime izabrala.”

Duboko sam uzdahnula. Džoj me je pogledala svojim širom otvorenim očima. Nifkin je još uvek mirovao pored moje noge. Izvadila sam parče papira iz svog džepa.

„Ove godine sam puno toga naučila”, počela sam. Duboko sam udahnula uzdrhtavajući. Ne plači, rekla sam sebi. „Naučila sam da stvari ne ispadaju uvek onako kako ih čovek planira, ili onako kako misliš da bi trebalo. I naučila sam da ima stvari koje krenu loše, koje se ne popravljaju ili se ne sastavljaju zajedno uvek onako kakve su bile ranije. Naučila sam da neke loše situacije ostaju loše, i naučila sam da se čovek može izvući iz loših vremena i nastaviti da traga za boljim, sve dotle dok ima ljudi koji ga vole.” Stala sam i rukom obrisala oči. „Mojoj bebi sam dala ime Džoj zato što mi predstavlja radost”, rekla sam, va ime Lea dobila je po ocu njenog oca. Njegovo srednje ime je bilo Leonard, i bio je divan čovek. Voleo je svoju ženu, i svog sina, i znam da bi voleo i Džoj, takođe.”

I to je bilo sve. Plakala sam. Odri je plakala, moja majka i Tanja su se držale jedna za drugu, pa čak i Lusi, koja se uzdržavala da ne reaguje u tužnim prilikama (to je zbog „prozaka“, objasnija je), brisala je suze. Rabi je sve to posmatrala, na licu joj se moglo videti zanimanje. „Pa”, konačno je rekla, „hoćemo li da jedemo?”

Nakon zemički i riblje salate, posle kolačića sa puterom i tortom od jabuka i mimoze, nakon što je Nifkin proždrao dvesta grama dimljenog lososa a onda povraćao iza toaleta, posle otvaranja poklona i mog petnaestominutnog pričanja Meksi da je Džoj divna beba kojoj zaista neće biti potrebna neka niska od veštačkih bisera dok barem ne napuni osamnaest godina, kad smo raščistili papir za uvijanje i odložili ostatke a beba i ja malo odspavale, Piter, Džoi i ja samo se prošetali do reke da čekamo svršetak ovog veka.

W & N

Dobro sam se osećala u vezi sa stvarima, mislila sam, dok sam ušuškavala Džoj u njena kolica. Pretproizvodnja mog filma je krenula. Moja verzija „Voleti debelu ženu“ je objavljena krajem novembra, umesto Brusovu kolumne. Pisma čitalaca su zasula redakciju, po rečima glavne urednice; javljale su se žene koje su se bilo kad osećale prevelike, suviše male, suviše ružne ili čudne da bi se uklopile ili se osećaju nedostojne ljubavi, da bi pismenim putem odale čast mojoj hrabrosti, da osude Brusovu sebičnost, da podele svoje priče o tome što su debele ili žensko u Americi, i da požele sve najbolje bebi Džoj.

„Nikad ranije nisam videla ovako nešto“, rekla je glavna urednica, opisujući gomilu pisama, ćebenca za bebe, knjige za bebe, mede i raznovrsne religijske i svetovne amajlije za dobru sreću koji su ispunili prostoriju gde stiže pošta novinske kuće Moksi. „Da li biste prihvatili ponudu da redovno pišete za nas?“ Sve je već unapred smislila – svakog meseca ću im slati sliku samohrane majke, tekuće događaje iz mog života i Džojinog života. „Hoću da nam pričaš kako to izgleda živeti tvoj život, u tvom telu – raditi, zabavljati se, da ukomponuješ svoje prijateljice koje nisu kao majke u vezi sa svojim obavezama”, rekla je.

„Šta ćemo sa Brusom?“, pitala sam. Bila sam dirnuta šansom da pišem za Moksi (i još više dirnuta kad su mi rekli koliko plaćaju), ali sam bila ni više ni manje nego zaljubljena u pomisao da ću gledati svoju kolumnu do Brusove svakog meseca, da ću čitati šta saopštava svojim čitaocima o svom seksualnom životu dok ih ja punim kašicom i menjanjem pelena i kako nikako ne mogu da pronađem kupaći koji bi mi odgovarao.

„Brusov ugovor nije bio obnovljen”, rekla je. Što je s moje strane bilo u redu, rekla sam, i srećno pristala na njene uslove.

Decembar sam provela smeštajući se ponovo u svoj novi apartman, u svoj život. Pojednostavljujem stvari. Probudiću se ujutru i obući ću se i obući ću bebu; vezaću Nifkina na povodac, gumuću Džoj u kolica, odšetaću u parku, sedeću na suncu. Nifkin će doneti svoju loptu, a susedi će se uzbuđivati oko Džoj. Biću sa Samantom na kafi, i kretaću se na javnim mestima u blizini automobila i nepoznatih ljudi i stotine hiljada drugih stvari koje

su me plašile nakon što je Džoi tako naglo došla u svet.

S tim u vezi, pronašla sam terapeuta, takođe: jednu toplu ženu godina otprilike kao moja majka, koja je znala kako da vas uteši, a uz to je imala neiscrpnu zalihu papirnih maramica, koja se uopšte nije uznemirila što sam prve dve seanse provela nonstop plakajući, a treći put sam joj ispričala priču bilo-jednom-nekad-davno o tome kako me je nekad otac voleo i kao me je bolelo to što je otišao, umesto da se suočim s onim što je sasvim sigurno izgledalo kao stalni problem koji visi u vazduhu.

Zvala sam Betsi, moju urednicu, i sredila da se vratim na posao sa pola radnog vremena, da se udenem u neke velike projekte, da radim od kuće ako sam im potrebna. Zvala sam svoju majku i dogovorila da se redovno srećemo: svakog petka večera kod kuće, a Džoj i ja bismo prespavale tako da možemo da idemo na časove plivanja u jevrejskom centru sledećeg jutra. Džoj je zaplivala kao patkica. „Nikad ranije nisam videla ovako nešto“, brundala je Tanja dok je Džoj mahala rukama, izgledajući preslatko u malom roze kupaćem kostimu sa volanima oko zadnjice. „Plivaće ona kao riba!“

Zvala sam Odri i izvinila joj se... pa, zamolila sam je za oproštaj onako kako sam to umela, između svih njenih izvinjenja u ime Brusa. Bilo joj je žao zbog toga kako se on poneo, žao što mi se nije našao kad mi je bio potreban, najviše od svega je žalila što nije znala za to, jer bi ga inače naterala da učini pravu stvar. Što, naravno, nije bilo moguće. Ne možeš naterati odrasle da urade nešto što neće da urade. Ali ništa od toga nisam rekla.

Rekla sam joj da bih bila počastvovana da ona učestvuje u Džojinom životu. Pitala me je, veoma nervozno, da li nameravam da dopustim Brusu da se uključi u Džojin život. Negativno sam na to odgovorila... ali sam joj rekla da se stvari menjaju. Pre godinu dana nisam ni pomišljala da ću imati bebu. Tako da, ko zna? Sledeće godine Brus će možda svratiti na branč ili na vožnju biciklom, a Džoj će ga zvati tata. Sve je moguće, zar ne?

Nisam zvala Brusa. Razmišljala sam o tome i razmišljala, okretala to i analizirala u svom umu, i sagledavala iz svih uglova koji su mi padali na pamet, i na kraju sam shvatila da ne mogu.

Moći ću da se oslobodim dosta besa... ali ne u potpunosti. Možda će i to doći s vremenom.

„Dakle, nisi s njim uopšte razgovarala?”, pitao me je Piter, dok je hodao pored mene, balansirajući jednom rukom pored moje na Džojinim kolicima.

„Nijednom.”

„Ne čuješ se s njim?”

„Čujem... stvari o njemu. To se dešava po sistemu pokvarenih telefona. Odri kaže mojoj majci, koja to prenese Tanji, koja kaže svima ostalima šta zna, uključujući i Lusi, koja obično to prenese meni.“

„Kako se osećaš oko toga?“

Nasmešila sam mu se, ispod neba koje je konačno potpuno pocmelo. „Zvučiš mi kao moj psihijatar.“ Duboko sam uzdahnula i ispustila vazduh, posmatrajući ga kako se pretvara u srebrni oblak i nestaje. „Isprva je sve bilo grozno, i još uvek je ponekad tako.“

Glas mu je bio veoma nežan. „Ali samo ponekad?” Nasmešila sam mu se. „Skoro nikad”, rekla sam. „Više se skoro uopšte ne potresam u vezi s tim.“ Dotakla sam njegovu ruku a on mi je stegao prste. „Stvari se dešavaju, znaš? To mi je jedna od najvećih lekcija u terapiji. Stvari se dese, a ti ne možeš da vratiš film unazad da bi sprečio to što se desilo. Nema popravke, vreme ne ide unazad, a jedinu stvar koju možeš da promeniš, i jedina stvar koja ti vredi da se oko nje pobrineš, jeste na koji način ćeš dozvoliti da stvari utiču na tebe.“

„Dakle, kako ti dozvoljavaš da stvari utiču na tebe?“ Nasmešila sam mu se. „Ti si veoma uporan Ozbiljno me je pogledao. „Imam krajnji cilj.“

„Oh?“

Piter se nakašljao. „Pitao sam se da li bi... razmislila o meni.“

Iskrenula sam svoju glavu. „Za položaj kućnog savetnika za dijetu?“

„Za nešto u kući“, promrmljao je.

„Koliko ti je godina?“, zadirkivala sam ga. To je tema koju nikako nismo doticali u toku naših odlazaka u knjižare ili na plažu

i u park sa Džoj.

„Šta misliš, koliko mi je godina?“

U sebi sam najiskrenije pogađala a onda sam smanjila za pet godina. „Četrdeset?”

Uzdahnuo je. „Imam trideset sedam.“ Bila sam tako iznenađena da nije bilo šanse čak ni da to sakrijem.

„Stvarno?“

Njegov glas, obično spor i dubok, i samouveren, zvučao je oklevajuće, dok je objašnjavao. „Mislim da je to zato što sam tako visok... a moja kosa je počela da sedi kad mi je bilo osamnaest godina... i, znaš, pošto sam profesor, mislim da svi odmah naprave sigurne pretpostavke...“

„Imaš trideset sedam godina?“

„Hoćeš li da vidiš moju vozačku dozvolu?“

„Ne“, rekla sam, „verujem ti.“

„Znam“, počeo je. „Verovatno sam još uvek previše star za tebe, i verovatno ne ono što si ti imala na umu.“

„Ne budi blesav...“

„Nisam baš zadivljujuće spretan u nogama.” Pogledao je dole na svoje noge i uzdahnuo. „Pre bih rakao za sebe da sam neki temeljan radnik.“

„Temeljan radnik? Kao, Ubistvo, napisala je“.

Jedan bledi osmeh podigao mu je usne. „Temeljan radnik. Kao jedna noga ispred druge.“

„Naročito sada, sa bolnim tetivama", promrmljala sam.

„I ja... mislim, zaista...“

„Da li smo stigli do emotivnog dela prezentacije?”, pitala sam zadirkujući ga. „Tebi ne smeta što sam debela žena?“

Svojim dugim prstima obujmio je moj zglob. „Mislim da izgledaš kao kraljica", rekao je takvim intenzitetom da sam bila zapanjena... i strašno zadovoljna. „Mislim da si ti jedna najdivnija, najinteresantnija žena koju sam ikad upoznao. Mislim da si pametna, i zabavna, i da imaš najdivnije srce...“ Zastao je, progutavši teškom mukom. „Keni.“ A onda je stao.

Ja sam se nasmešila – jedan privatni, zadovoljan smešak – dok me je držao za zglob, čekajući na moj odgovor. Znam o čemu je

reč, razmišljala sam, gledajući ga kako me posmatra. Odgovor je bio da ga volim... da je ljubazan i pažljiv, i čovek pun ljubavi, kakvog samo mogu poželeti. Da ima toplo srce, i pristojno, i slatko, i da zajedno možemo da se upustimo u avanturu... ja, Piter i Džoj.

„Hoćeš li da budeš prvi muškarac koga ću da poljubim u ovom milenijumu?”, pitala sam ga.

Piter se naslonio bliže. Mogla sam da osetim njegov topao dah na svojim obrazima. „Hteo bih da budem jedini muškarac koga ćeš ljubiti u ovom milenijumu”, rekao je saosećajno. Svojim usnama je prešao preko mog vrata... onda uha... onda mog obraza. Kikotala sam se dok je ljubio moja usta da me utiša. Ušuškana na mojim grudima, stisnuta između nas, Džoj je ispustila jedan uzvik i mahnula pesnicom u vazduhu.

„Keni?“, Piter je prošaputao. Glas mu je bio nizak, samo za moje uši, a jednu ruku je držao u džepu. „Hoću nešto da te pitam.“

„Ššš“, rekla sam, znajući u svom srcu šta je bilo njegovo pitanje, i šta će biti moj odgovor. Da, pomislila sam. Hoću. „Ššš“, rekla sam, „počinje”.

Iznad naših glava je krenuo vatromet, u velikim cvetovima raznobojnih svetlosti. Srebrne varnice su se slivale nadole, jureći prema reci, a noć je bila puna eksplozija i prodornih zvižduka. Pogledala sam dole. Džojino lice je bilo u ekstazi, oči su joj bile širom otvorene, obe ruke su joj bile ispružene, kao da je htela da zagrli ono što je videla. Nasmešila sam se Piteru, držeći nagore jedan prst, tražeći pogledom da sačeka. Potom sam odvezala Džoj iz njene nosiljke, stavila svoje ruke ispod njenih pazuha, držeći je pred sobom dok sam se, teturajući se, uspravila na noge, ignorišući dobronameme uzvike „Dole ispred!" i, „Hej, gospođo, pazite!”. Stajala sam na ivici, dozvolivši hladnoći i svetlosti da mi se sliva niz moju kosu, moje lice, i moju ćerku. Podigla sam Džoj preko svoje glave prema svetlosti.